Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ຂຸທ຺ທກນິກາເຍ

ເປຕວຕ຺ຖຸ-ອຏ຺ຐກຖາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

ມຫາກາຣຸຌິກໍ ນາຖໍ, ເຎຍ຺ຍສາຄຣປາຣຄຸໍ;

ວນ຺ເທ ນິປຸຌຄມ຺ຠີຣ-ວິຈິຕ຺ຣນຍເທສນໍ.

ວິຊ຺ຊາຈຣຌສມ຺ປນ຺ນາ, ເຍນ ນິຍ຺ຍນ຺ຕິ ໂລກໂຕ;

ວນ຺ເທ ຕມຸຕ຺ຕມໍ ຘມ຺ມໍ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘປູຊິຕໍ.

ສີລາທິຄຸຌສມ຺ປນ຺ໂນ, ຐິໂຕ ມຄ຺ຄຜເລສຸ ໂຍ;

ວນ຺ເທ ອຣິຍສງ຺ຆໍ ຕໍ, ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ.

ວນ຺ທນາຊນິຕໍ ປຸຎ຺ຎໍ, ອິຕິ ຍໍ ຣຕນຕ຺ຕເຍ;

ຫຕນ຺ຕຣາໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ, ຫຸຕ຺ວາຫໍ ຕສ຺ສ ເຕຊສາ.

ເປເຕຫິ ຈ ກຕໍ ກມ຺ມໍ, ຍໍ ຍໍ ປຸຣິມຊາຕິສຸ;

ເປຕຠາວາວຫໍ ຕໍ ຕໍ, ເຕສຎ຺ຫິ ຜລເຠທໂຕ.

ປກາສຍນ຺ຕິ ພຸທ຺ຘານໍ, ເທສນາ ຍາ ວິເສສໂຕ;

ສໍເວຄຊນນີ ກມ຺ມ-ຜລປຈ຺ຈກ຺ຂກາຣິນີ.

ເປຕວຕ຺ຖູຕິ ນາເມນ, ສຸປຣິຌ຺ຌາຕວຕ຺ຖຸກາ;

ຍໍ ຂຸທ຺ທກນິກາຍສ຺ມິໍ, ສງ຺ຄາຍິໍສຸ ມເຫສໂຍ.

ຕສ຺ສ ສມ຺ມາວລມ຺ພິຕ຺ວາ, ໂປຣາຌຏ຺ຐກຖານຍໍ;

ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນິທານານິ, ວິຠາເວນ຺ໂຕ ວິເສສໂຕ.

ສຸວິສຸທ຺ຘໍ ອສໍກິຌ຺ຌໍ, ນິປຸຌຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉຍໍ;

ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ, ສມຍໍ ອວິໂລມຍໍ ฯ

ຍຖາພລໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນໍ ສ຺ກໍ;

ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກາສໂຕ ຕໍ ເມ, ນິສາມຍຖ ສາຘໂວຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ເປຕວຕ຺ຖູຕິ ເສຍ຺ຍຶປ຺ປຕ຺ຕາທິກສ຺ສ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ເປຕກາວເຫຕ຺ກູຕໍ ກມ຺ມໍ, ຕສ຺ສ ປນ ປກາສນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ''ເຂຕ຺ຕູປມາ ອຣຫນ຺ໂຕ''ຕິອາທິກາ ປຣິຍຕ຺ຕິທມ຺ໂມ ອິທ ''ເປຕວຕ຺ຖູ''ຕິ ອທິປ຺ເປໂຕฯ

ຕຍິທໍ ເປຕວຕ຺ຖຸ ເກນ ກາສິຕໍ, ກຕ຺ຖ ກາສິຕໍ, ກທາ ກາສິຕໍ, ກສ຺ມາ ຈ ກາສິຕນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອິທຍ຺ຫິ ເປຕວຕ຺ຖຸ ທຸວິເທນ ປວຕ຺ຕໍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ, ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ຈฯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ປວຕ຺ຕໍ, ຕໍ ກຄວຕາ ກາສິຕໍ, ອິຕຣໍ ນາຣທຕ຺ເຖຣາທີຫິ ປຸຈ຺ຈິຕໍ ເຕຫິ ເຕຫິ ເປເຕຫິ ກາສິຕໍฯ ສຕ຺ຖາ ປນ ຍສ຺ມາ ນາຣທຕ຺ເຖຣາທີຫິ ຕສ຺ມຶ ຕສ຺ມຶ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊເນ ອາໂຣຈິເຕ ຕໍ ຕໍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕຶ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ທມ຺ມໍ ເທເສສິ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພມ຺ເປຕໍ ເປຕວຕ຺ຖຸ ສຕ຺ຖາຣາ ກາສິຕ ເມວ ນາມ ຊາຕໍฯ ປວຕ຺ຕິຕວຣທມ຺ມຈກ຺ເກ ຫິ ສຕ຺ຖຣິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຣາຊຄຫາທີສຸ ວິຫຣນ຺ເຕ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຕາຍ ຕາຍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ສຕ຺ຕານໍ ກມ຺ມຜລປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂກຣຕາຍ ຕໍ ຕໍ ເປຕວຕ຺ຖຸ ເທສນາຣຸລ຺ຫນ຺ຕິ ອຍໍ ຕາ ເວຕ຺ຖ ''ເກນ ກາສິຕ''ນ຺ຕິອາທີນໍ ປທານໍ ສາຘາຣຕໂຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊນາฯ ອສາຘາຣຕໂຕ ປນ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸສ຺ສ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕ ນາຍເມວ ອາຄມິສ຺ສຕິฯ

ຕໍ ປເນຕໍ ເປຕວຕ຺ຖຸ ວິນຍປິຝກໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປິຝກໍ ອກິທມ຺ມປິຝກນ຺ຕິ ຕີສຸ ປິຝເກສຸ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປິຝກປຣິຍາປນ຺ນໍ, ທີຘນິກາໂຍ ມຊ຺ຊິມນິກາໂຍ ສໍຍຸຕ຺ຕນິກາໂຍ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາໂຍ ຂຸທ຺ທກນິກາໂຍຕິ ປຍ຺ຈສຸ ນິກາເຍສຸ ຂຸທ຺ທກນິກາຍປຣິຍາປນ຺ນໍ, ສຸຕ຺ຕໍ ເຄຍ຺ຍໍ ເວຍ຺ຍາກຣຕໍ ຄາຖາ ອຸທານໍ ອິຕິວຸຕ຺ຕກໍ ຊາຕກໍ ອພ຺ກຸຕທມ຺ມໍ ເວທລ຺ລນ຺ຕິ ນວສຸ ສາສນງ຺ເຄສຸ ຄາຖາສງ຺ຄຫໍฯ

''ທ຺ວາສີຕິ ພຸທ຺ທໂຕ ຄຕ຺ຫຶ, ທ຺ເວ ສຫສ຺ສານິ ກິກ຺ຂຸໂຕ;

ຈຕຸຣາສີຕິ ສຫສ຺ສານິ, ເຍ ເມ ທມ຺ມາ ປວຕ຺ຕິໂນ''ຕິฯ (ເຖຣຄາฯ ໑໐໒໗) –

ເອວໍ ທມ຺ມກຕ຺ຫາຄາຣິເກນ ປຝິຍ຺ຍາເຕສຸ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ທມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘສຫສ຺ເສສຸ ກຕິປຍທມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘສງ຺ຄຫໍ, ກາຕວາຣໂຕ ຈຕຸກາຕວາຣມຕ຺ຕໍ, ວຄ຺ຄໂຕ – ອຸຣຄວຄ຺ໂຄ ອຸພ຺ພຣິວຄ຺ໂຄ ຈູລ຺ອວຄ຺ໂຄ ມຫາວຄ຺ໂຄຕິ ຈຕຸວຄ຺ຄສງ຺ຄຫໍฯ ເຕສຸ ປຖມວຄ຺ເຄ ທ຺ວາທສ ວຕ຺ຖູນິ, ທຸຕິຍວຄ຺ເຄ ເຕຣສ ວຕ຺ຖູນິ, ຕຕິຍວຄ຺ເຄ ທສ ວຕ຺ຖູນິ, ຈຕຸຕ຺ຖວຄ຺ເຄ ໂສລ຺ອສ ວຕ຺ຖູນິຕິ ວຕ຺ຖຸໂຕ ເອກ ປຍ຺ຍາສວຕ຺ຖຸປຝິມຕ຺ຑິຕໍฯ ຕສ຺ສ ວຄ຺ເຄສຸ ອຸຣຄວຄ຺ໂຄ ອາທິ, ວຕ຺ຖູສຸ ເຂຕ຺ຕູປມເປຕວຕ຺ຖຸ ອາທິ, ຕສ຺ສາປິ ''ເຂຕ຺ຕູປມາ ອຣຫນ຺ໂຕ''ຕິ ອຍໍ ຄາຖາ ອາທິฯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑ຯ ອຸຣຄວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ເຂຕ຺ຕູປມເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ຕໍ ປເນຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ ອຎ຺ຎຕຣໍ ເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ຕເປຕໍ ອາຣພ຺ພ ກເຖສິ. ຣາຊຄເຫ ກິຣ ອຎ຺ຎຕໂຣ ອຑ຺ໂຒ ມຫທ຺ຘໂນ ມຫາໂຠໂຄ ປຫູຕວິຕ຺ຕູປກຣໂຓ ອເນກໂກຏິຘນສນ຺ນິຈໂຍ ເສຏ຺ຐິ ອໂຫສິ. ຕສ຺ສ ມຫາຘນສມ຺ປນ຺ນຕາຍ “ມຫາຘນເສຏ຺ຐິ”ຕ຺ເວວ ສມຎ຺ຎາ ອໂຫສິ. ເອໂກວ ປຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ປິໂຍ ມນາໂປ. ຕສ຺ມິໍ ວິຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ເຕ ມາຕາປິຕໂຣ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕສຸໍ – “ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທິວເສ ທິວເສ ສຫສ຺ສໍ ສຫສ຺ສໍ ປຣິພ຺ພຍໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ວສ຺ສສເຕນາປິ ອຍໍ ຘນສນ຺ນິຈໂຍ ປຣິກ຺ຂຍໍ ນ ຄມິສ຺ສຕິ, ກິໍ ອິມສ຺ສ ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫຓປຣິສ຺ສເມນ, ອກິລນ຺ຕກາຍຈິຕ຺ໂຕ ຍຖາສຸຂໍ ໂຠເຄ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕູ”ຕິ ສິປ຺ປໍ ນ ສິກ຺ຂາເປສຸໍ. ວຍປ຺ປຕ຺ເຕ ປນ ກຸລຣູປໂຍພ຺ພນວິລາສສມ຺ປນ຺ນໍ ກາມາຠິມຸຂໍ ຘມ຺ມສຎ຺ຎາວິມຸຂໍ ກຎ຺ຎໍ ອາເນສຸໍ. ໂສ ຕາຍ ສທ຺ຘິໍ ອຠິຣມນ຺ໂຕ ຘມ຺ເມ ຈິຕ຺ຕມຕ຺ຕມ຺ປິ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຸຣຸຊເນສຸ ອນາທໂຣ ຫຸຕ຺ວາ, ຘຸຕ຺ຕຊນປຣິວຸໂຕ ຣຊ຺ຊມາໂນ ປຎ຺ຈກາມຄຸເຓ ຣໂຕ ຄິທ຺ໂຘ ໂມເຫນ ອນ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ກາລໍ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ, ມາຕາປິຕູສຸ ກາລກເຕສຸ ນຏນາຏກຄາຍກາທີນໍ ຍທິຈ຺ຉິຕໍ ເທນ຺ໂຕ ຘນໍ ວິນາເສຕ຺ວາ ນຈິຣສ຺ເສວ ປາຣິຊຸຎ຺ຎປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ, ອິຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປນ຺ໂຕ ປຸນ ອິຓມ຺ປິ ອລຠິຕ຺ວາ ອິຓາຍິເກຫິ ໂຈທິຍມາໂນ ເຕສໍ ອຕ຺ຕໂນ ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸຆຣາທີນິ ທຕ຺ວາ, ກປາລຫຕ຺ໂຖ ຠິກ຺ຂໍ ຈຣິຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ຕສ຺ມິໍເຍວ ນຄເຣ ອນາຖສາລາຍໍ ວສຕິ.

ອຖ ນໍ ເອກທິວສໍ ໂຈຣາ ສຫາຍາ ເອວມາຫໍສຸ – “ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ກິໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ອິມິນາ ທຸກ຺ຂຊີວິເຕນ, ຕຣຸໂຓ ຕ຺ວມສິ ຖາມຊວພລສມ຺ປນ຺ໂນ, ກສ຺ມາ ຫຕ຺ຖປາທວິກໂລ ວິຍ ອຈ຺ຉສິ? ເອຫິ ອມ຺ເຫຫິ ສຫ ໂຈຣິກາຍ ປເຣສໍ ສນ຺ຕກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສຸເຂນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຫີ”ຕິ. ໂສ “ນາຫໍ ໂຈຣິກໍ ກາຕຸໍ ຊານາມີ”ຕິ ອາຫ. ໂຈຣາ “ມຍໍ ຕໍ ສິກ຺ຂາເປມ, ເກວລໍ ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ກໂຣຫີ”ຕິ ອາຫໍສຸ. ໂສ “ສາຘູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ອຄມາສິ. ອຖ ເຕ ໂຈຣາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ມຫນ຺ຕໍ ມຸຄ຺ຄຣໍ ທຕ຺ວາ ສນ຺ຘິໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຆຣໍ ປວິສນ຺ໂຕ ຕໍ ສນ຺ຘິມຸເຂ ຐເປຕ຺ວາ ອາຫໍສຸ – “ສເຈ ອິຘ ອຎ຺ໂຎ ໂກຈິ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ອິມິນາ ມຸຄ຺ຄເຣນ ປຫຣິຕ຺ວາ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ມາເຣຫີ”ຕິ. ໂສ ອນ຺ຘພາໂລ ຫິຕາຫິຕໍ ອຊານນ຺ໂຕ ປເຣສໍ ອາຄມນເມວ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອຏ຺ຐາສິ ຯ ໂຈຣາ ປນ ຆຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫູປຄໍ ຠຓ຺ຑໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຆຣມນຸສ຺ເສຫິ ຎາຕມຕ຺ຕາວ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປລາຍິໍສຸ. ຆຣມນຸສ຺ສາ ອຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ຘາວນ຺ຕາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ໂອໂລເກນ຺ຕາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ສນ຺ຘິທ຺ວາເຣ ຐິຕໍ ທິສ຺ວາ “ຫເຣ ທຸຏ຺ຐໂຈຣາ”ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖປາເທ ມຸຄ຺ຄຣາທີຫິ ໂປເຖຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ທສ຺ເສສຸໍ – “ອຍໍ, ເທວ, ໂຈໂຣ ສນ຺ຘິມຸເຂ ຄຫິໂຕ”ຕິ. ຣາຊາ “ອິມສ຺ສ ສີສໍ ຉິນ຺ທາເປຫີ”ຕິ ນຄຣຄຸຕ຺ຕິກໍ ອາຓາເປສິ. “ສາຘຸ, ເທວາ”ຕິ ນຄຣຄຸຕ຺ຕິໂກ ຕໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາພາຫໍ ຄາຬ຺ຫພນ຺ຘນໍ ພນ຺ຘາເປຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕວຓ຺ຓວິຣຬມາລາພທ຺ຘກຓ຺ໂຐ ອິຏ຺ຐກຈຸຓ຺ຓມກ຺ຂິຕສີສໍ ວຊ຺ຌປຫຏເຠຣິເທສິຕມຄ຺ຄໍ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ ສິງ຺ຆາຏເກນ ສິງ຺ຆາຏກໍ ວິຈຣາເປຕ຺ວາ ກສາຫິ ຕາເຬນ຺ໂຕ ອາຆາຕນາຠິມຸຂໍ ເນຕິ. “ອຍໍ ອິມສ຺ມິໍ ນຄເຣ ວິລຸມ຺ປມານກໂຈໂຣ ຄຫິໂຕ”ຕິ ໂກລາຫລໍ ອໂຫສິ.

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ຕສ຺ມິໍ ນຄເຣ ສຸລສາ ນາມ ນຄຣໂສຠິນີ ປາສາເທ ຐິຕາ ວາຕປານນ຺ຕເຣນ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ຕໍ ຕຖາ ນີຍມານໍ ທິສ຺ວາ ປຸພ຺ເພ ເຕນ ກຕປຣິຈ຺ຈຍາ “ອຍໍ ປຸຣິໂສ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ນຄເຣ ມຫຕິໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ອນຸຠວິຕ຺ວາ ອິທານິ ເອວຣູປໍ ອນຕ຺ຖໍ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປຕ຺ໂຕ”ຕິ ຕສ຺ສ ກາຣຸຎ຺ຎໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂມທເກ ປານີຍຎ຺ຈ ເປເສສິ. ນຄຣຄຸຕ຺ຕິກສ຺ສ ຈ ອາໂຣຈາເປສິ – “ຕາວ ອຍ຺ໂຍ ອາຄເມຕຸ, ຍາວາຍໍ ປຸຣິໂສ ອິເມ ໂມທເກ ຂາທິຕ຺ວາ ປານີຍໍ ປິວິສ຺ສຕີ”ຕິ.

ອເຖຕສ຺ມິໍ ອນ຺ຕເຣ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ຕສ຺ສ ພ຺ຍສນປ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ກຣຸຓາຍ ສຎ຺ໂຈທິຕມານໂສ – “ອຍໍ ປຸຣິໂສ ອກຕປຸຎ຺ໂຎ ກຕປາໂປ, ເຕນາຍໍ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ມຍິ ປນ ຄເຕ ໂມທເກ ຈ ປານີຍຎ຺ຈ ທຕ຺ວາ ຠຸມ຺ມເທເວສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ຍໍນູນາຫໍ ອິມສ຺ສ ອວສ຺ສໂຍ ຠເວຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປານີຍໂມທເກສຸ ອຸປນີຍມາເນສຸ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣໂຫສິ. ໂສ ເຖຣໍ ທິສ຺ວາ ປສນ຺ນມານໂສ “ກິໍ ເມ ອິທາເນວ ອິເມຫິ ມາຣິຍມານສ຺ສ ໂມທເກຫິ ຂາທິເຕຫິ, ອິທໍ ປນ ປຣໂລກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ປາເຖຍ຺ຍໍ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ໂມທເກ ຈ ປານີຍຎ຺ຈ ເຖຣສ຺ສ ທາເປສິ. ເຖໂຣ ຕສ຺ສ ປສາທສໍວຑ຺ຒນຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ເສວ ຕຖາຣູເປ ຐາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ໂມທເກ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ປານີຍຎ຺ຈ ປິວິຕ຺

ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິຯ ໂສ ປນ ປຸຣິໂສ ໂຈຣຆາຕເກຫິ ອາຆາຕນໍ ເນຕ຺ວາ ສີສຈ຺ເຉທໍ ປາປິໂຕ ອນຸຕ຺ຕເຣ ປຸຍ຺ຍກ຺ເຂຕ຺ເຕ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖເຣ ກເຕນ ປຸຍ຺ເຍນ ອຸລ຺ລາເຣ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕນາຣໂຫປີ ຍສ຺ມາ "ສຸລສໍ ອາຄມ຺ມ ມຍາ ອຍໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ໂມ ລທ຺ໂຘ"ຕິ ສຸລສາຍ ຄເຕນ ສີເນເຫນ ມຣຓກາເລ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐໍ ອໂຫສິຯ ຕສ຺ມາ ຫີນກາຍໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ປພ຺ພຕຄຫນສມ຺ຠູເຕ ສນ຺ທຈ຺ຉາເຍ ມຫານິຄ຺ໂຣຘຣຸກ຺ເຂ ຣຸກ຺ຂເທວຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ

ໂສ ກິຣ ສເຈ ປຐມວເຍ ກຸລວໍສຏ຺ຐປເນ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ອກຣິສ຺ສ, ຕສ຺ມິໍເຍວ ນຄເຣ ເສຏ຺ຐີນໍ ອຄ຺ໂຄ ອກວິສ຺ສ, ມຊ຺ຌິມວເຍ ມຊ຺ຌິໂມ, ປຈ຺ຉິມວເຍ ປຈ຺ຉິໂມຯ ສເຈ ປນ ປຐມວເຍ ປພ຺ພຊິໂຕ ອກວິສ຺ສ, ອຣຫາ ອກວິສ຺ສ, ມຊ຺ຌິມວເຍ ສກທາຄາມີ ອນາຄາມີ ວາ ອກວິສ຺ສ, ປຈ຺ຉິມວເຍ ໂສຕາປນ຺ໂນ ອກວິສ຺ສຯ ປາປມິຕ຺ຕສໍສຄ຺ເຄນ ປນ ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕ ສຸຣາຘຸຕ຺ໂຕ ທຸຈ຺ຈຣິຕນິຣໂຕ ອນາທຣິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຣິຫາຍິຕ຺ວາ ມຫາພ຺ຍສນໍ ປຕ຺ໂຕຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ອຖ ໂສ ອປ຺ເຣນ ສມເຍນ ສຸລສໍ ອຸຍ຺ຍານຄຕໍ ທິສ຺ວາ ສຍ຺ຊາຕກາມຣາໂຄ ອນ຺ຘກາຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຠວນໍ ເນຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫໍ ຕາຍ ສທ຺ຘິ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປສິ, ອຕ຺ຕານຍ຺ຈສ຺ສາ ອາໂຣເຈສິຯ ຕສ຺ສາ ມາຕາ ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ຕີ ໂຣທມານາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິພ຺ຠມຕິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ມຫາຊໂນ "ອຍ຺ໂຍ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ມຫິທ຺ຘິໂກ ມຫານຸຠາໂວ ຕສ຺ສາ ຄຕິ ຊາເນຍ຺ຍ, ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີ"ຕິ ອາຫຯ ສາ "ສາທຸ ອຍ຺ໂຍ"ຕິ ເຖຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິຯ ເຖໂຣ "ອິໂຕ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ເວລຸວນມຫາວິຫາເຣ ຠຄວຕິ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ເຕ ປຣິສປຣິຍນ຺ເຕ ປສ຺ສິສ຺ສສີ"ຕິ ອາຫຯ ອຖ ສຸລສາ ຕໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ອໂວຈ – "ອຍ຺ຍ ຕໍ ມຍ຺ຫໍ ຕວ ຠວເນ ວສນ຺ຕິຍາ, ອຊ຺ຊ ສຕ຺ຕໂມ ທິວໂສ, ມມ ມາຕາ ມໍ ອປສ຺ສນ຺ຕີ ປຣິເທວໂສກສມາປນ຺ນາ ຠວິສ຺ສຕິ, ສາທຸ ມໍ, ເທວ, ຕຕ຺ເຖວ ເນຫີ"ຕິຯ ໂສ ຕໍ ເນຕ຺ວາ ເວລຸວເນ ຠຄວຕິ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ເຕ ປຣິສປຣິຍນ຺ເຕ ຐເປຕ຺ວາ ອທິສ຺ສມານຣູໂປ ອຏ຺ຐາສິຯ

ຕໂຕ ມຫາຊໂນ ສຸລສໍ ທິສ຺ວາ ເອວມາຫ – "ອມ຺ມ ສຸລເສ, ຕ຺ວໍ ເອຕ຺ຕກໍ ທິວສໍ ກຸຫິໍ ຄຕາ? ຕວ ມາຕາ ຕ຺ວໍ ອປສ຺ສນ຺ຕີ ປຣິເທວໂສກສມາປນ຺ນາ ອຸມ຺ມາທປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຍ ຊາຕາ"ຕິຯ ສາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ມຫາຊນສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂິຯ ມຫາຊເນນ ຈ "ກຖໍ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕຖາປາປປ຺ປສຸໂຕ ອກຕກຸສໂລ ເທວູປປຕ຺ຕິໍ ປຏິລຠີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສຸລສາ "ມຍາ ທາປິເຕ ໂມທເກ ປານີຍຍ຺ຈ ອຍ຺ຍສ຺ສ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖຣສ຺ສ ທຕ຺ວາ ເຕນ ປຸຍ຺ເຍນ ເທວູປປຕ຺ຕິໍ ປຏິລຠີ"ຕິ ອາຫຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ຠຸຕຈິຕ຺ຕຊາໂຕ ອໂຫສິ – "ອຣຫນ຺ເຕ ນາມ ອນຸຕ຺ຕເຣ ປຸຍ຺ຍກ຺ເຂຕ຺ເຕ ກໂຕ ກາໂຣ ສຕ຺ຕານໍ ເທວູປປຕ຺ຕິໍ ອາວຫຕີ"ຕິ ອຸລ຺ລາເຣ ປີຕິໂສມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທສິຯ ຠິກ຺ຂູ ຕມຕ຺ຖໍ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ຕໂຕ ຠຄວາ ອິມິສ຺ສາ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ –

໑ຯ

"ເຂຕ຺ຕູປມາ ອຣຫນ຺ໂຕ, ທາຍກາ ກສ຺ສກູປມາ;

ພີຊູປມໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ, ເອຕ຺ໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕເຕ ຜລໍຯ

໒ຯ

"ເອຕໍ ພີຊໍ ກສີ ເຂຕ຺ຕໍ, ເປຕານໍ ທາຍກສ຺ສ ຈ;

ຕໍ ເປຕາ ປຣິຠຸຍ຺ຊນ຺ຕິ, ທາຕາ ປຸຍ຺ເຍນ ວຑ຺ຒຕິຯ

໓ຯ

"ອິເຘວ ກຸສລໍ ກຕ຺ວາ, ເປເຕ ຈ ປຏິປູຊິຍ;

ສຄ຺ຄຍ຺ຈ ກມຕິຏ຺ຐານໍ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວານ ຠທ຺ທກ"ນ຺ຕິຯ – ອິມາ ຄາຖາ ອກາສີ;

໑ຯ ຕຕ຺ຖ ເຂຕ຺ຕູປມາຕິ ຂິຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ພີຊໍ ຕາຍຕິ ມຫປ຺ຜລຠາວກຣເຓນ ຣກ຺ຂຕີຕິ ເຂຕ຺ຕໍ, ສາລິພີຊາທີນໍ ວິຣູຫນຏ຺ຐານໍຯ ຕໍ ອຸປມາ ເອເຕສນ຺ຕິ ເຂຕ຺ຕູປມາ, ເກທາຣສທິສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຣຫນ຺ໂຕຕິ ຂີຓາສວາຯ ເຕ ຫິ ກິເລສາຣີນໍ ສໍສາຣຈກ຺ກສ຺ສ ອຣານຎ຺ຈ ຫຕຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ເອວ ອາຣກຕ຺ຕາ, ປ຺ຈ຺ຈຍາທີນໍ ອຣຫຕ຺ຕາ, ປາປກຣເຓ ຣຫາຠາວາ ຈ ‘‘ອຣຫນ຺ໂຕ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ເຂຕ຺ຕໍ ຕິຓາທິໂທສຣຫິຕໍ ສ຺ວາຠິສງ຺ຂຕພີຊມ຺ຫິ ວຸຕ຺ເຕ ອຸຕຸສລິລາທິປ຺ຈ຺ຈຍນ຺ຕຣູເປຕໍ ກສ຺ສກສ຺ສ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຂີຓາສວສນ຺ຕາໂນ ໂລຠາທິໂທສຣຫິໂຕ ສ຺ວາຠິສງ຺ຂເຕ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມພີເຊ ວຸຕ຺ເຕ ກາລາທິປ຺ຈ຺ຈຍນ຺ຕຣສຫິໂຕ ທາຍກສ຺ສ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ ‘‘ເຂຕ຺ຕູປມາ ອຣຫນ຺ໂຕ’’ຕິຯ ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທໂສ ອຍໍ ຕສ຺ສ ເສຂາທີນມ຺ປິ ເຂຕ຺ຕຠາວາປ຺ປຏິກ຺ເຂປໂຕຯ

ທາຍກາຕິ ຈີວຣາທີນໍ ປ຺ຈ຺ຈຍານໍ ທາຕາໂຣ ປຣິຈ຺ຈຊນກາ, ເຕສໍ ປຣິຈ຺ຈາເຄນ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ໂລຠາທີນໍ ປຣິຈ຺ຈຊນກາ ເຉທນກາ, ຕໂຕ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕານສ຺ສ ໂສຘກາ, ຣກ຺ຂກາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກສ຺ສກູປມາຕິ ກສ຺ສກສທິສາຯ ຍຖາ ກສ຺ສໂກ ສາລິເຂຕ຺ຕາທີນິ ກສິຕ຺ວາ ຍຖາກາລຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕຸທກທານນິທ຺ທຣຓນິສ຺ສານຣກ຺ຂຓາທີຫິ ອປ຺ປມຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອຸຬາຣໍ ວິປຸລຎ຺ຈ ສສ຺ສຜລໍ ປຏິລຠຕິ, ເອວໍ ທາຍໂກປິ ອຣຫນ຺ເຕສຸ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາເຄນ ປາຣິຈຣິຍາຍ ຈ ອປ຺ປມຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອຸຬາຣໍ ວິປຸລຎ຺ຈ ທານຜລໍ ປຏິລຠຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ທາຍກາ ກສ຺ສກູປມາ’’ຕິຯ

ພີຊູປມໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມນ຺ຕິ ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ພີຊສທິໂສ ເທຍ຺ຍຘມ຺ໂມຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນ຺ນປານາທິກສ຺ສ ຫິ ທສວິຘສ຺ສ ທາຕພ຺ພວຕ຺ຖຸໂນ ເອຕໍ ນາມໍຯ ເອຕ຺ໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ເຕ ຜລນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມາ ທາຍກປ຺ປຏິຄ຺ຄາຫກເທຍ຺ຍຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາຄໂຕ ທານຜລໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ເຈວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈ, ຈິຣຕຣປ຺ພນ຺ຘວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ມາ ປຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນາຠິສງ຺ຂຕສ຺ສ ອນ຺ນປານາທິວຕ຺ຖຸໂນ ຠາໂວ, ນ ອິຕຣສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ‘‘ພີຊູປມໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍຯ ເຕນ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມາປເທເສນ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມວຕ຺ຖຸວິສຍາ ປຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນາຍເຍວ ພີຊຠາໂວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ສາ ຫິ ປຏິສນ຺ຘິອາທິປ຺ປເຠທສ຺ສ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຍາຣມ຺ມຓປ຺ປເຠທສ຺ສ ຈ ຜລສ຺ສ ນິປ຺ຜາທິກາ, ນ ເທຍ຺ຍຘມ຺ໂມຕິຯ

໒ຯເອຕໍ ພີຊໍ ກສີ ເຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ພີຊໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ເຂຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ພີຊສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ເຂຕ຺ເຕ ວປ຺ປປ຺ປໂຍຄສງ຺ຂາຕາ ກສີ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕໍ ຕຍໍ ເກສໍ ອິຈ຺ຈິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເປຕານໍ ທາຍກສ຺ສ ຈາ’’ຕິຯ ຍທິ ທາຍໂກ ເປເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທານໍ ເທຕິ, ເປຕານຎ຺ຈ ທາຍກສ຺ສ ຈ, ຍທິ ນ ເປເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທານໍ ເທຕິ, ທາຍກສ຺ເສວ ເອຕໍ ພີຊໍ ເອສາ ກສີ ເອຕໍ ເຂຕ຺ຕໍ ອຸປກາຣາຍ ໂຫຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ອິທານິ ຕໍ ອຸປກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕໍ ເປຕາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິ, ທາຕາ ປຸຎ຺ເຎນ ວຑ຺ຒຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ເປຕາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕີຕິ ທາຍເກນ ເປເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທາເນ ທິນ຺ເນ ຍຖາວຸຕ຺ຕເຂຕ຺ຕກສິພີຊສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອນຸໂມທນາຍ ຈ ຍໍ ເປຕານໍ ອຸປກປ຺ປຕິ, ຕໍ ທານຜລໍ ເປຕາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິຯ ທາຕາ ປຸຎ຺ເຎນ ວຑ຺ຒຕີຕິ ທາຕາ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ທານມຍປຸຎ຺ຎນິມິຕ຺ຕໍ ເທວມນຸສ຺ເສສຸ ໂຠຄສມ຺ປຕ຺ຕິອາທີນາ ປຸຎ຺ຎຜເລນ ອຠິວຑ຺ຒຕີຯ ປຸຎ຺ຎຜລມ຺ປິ ຫິ ‘‘ກຸສລານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມານໍ ສມາທານ ເຫຕຸ ເອວມິທໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປວຑ຺ຒຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໘໐) ປຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

໓ຯອິເຘວ ກຸສລໍ ກຕ຺ວາຕິ ອນວຊ຺ຊສຸຂວິປາກຏ຺ເຐນ ກຸສລໍ ເປຕານໍ ອຸທ຺ທິສນວເສນ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎໍ ອຸປຈິນິຕ຺ວາ ອິເຘວ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວຯ ເປເຕ ຈ ປຏິປູເຊຍາຕິ ເປເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທາເນນ ສມ຺ມາເນຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກຸຍ຺ຍມານທຸກ຺ຂໂຕ ເຕ ໂມເຈຕ຺ວາຯ ເປເຕ ຫິ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທິຍ຺ຍມານໍ ທານໍ ເຕສໍ ປູຊາ ນາມ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ – ‘‘ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ກຕາ ປູຊາ’’ຕິ (ເປຯ ວຯ ໑໘), ‘‘ເປຕານໍ ປູຊາ ຈ ກຕາ ອຸຬາຣາ’’ຕິ (ເປຯ ວຯ ໒໕) ຈຯ ‘‘ເປເຕ ຈາ’’ຕິ ຈ-ສທ຺ເທນ ‘‘ປິໂຍ ຈ ໂຫຕິ ມນາໂປ, ອຠິຄມນີໂຍ ຈ ໂຫຕິ ວິສ຺ສາສນີໂຍ, ຠາວນີໂຍ ຈ ໂຫຕິ ຄຣຸກາຕພ຺ໂພ, ປາສໍໂສ ຈ ໂຫຕິ ກິຕ຺ຕນີໂຍ ວິຎ຺ຎູນ’’ນ຺ຕິ ເອວມາທິເກ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິເກ ທານານິສໍເສ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ສຄ຺ຄຎ຺ຈ ຄມຕິ ຖານໍ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວານ ຠທ຺ທກນ຺ຕິ ກລ຺ຍາຓໍ ກຸສລກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ທິພ຺ເພຫິ ອາຍຸອາທີຫິ ທສຫິ ຖາເນຫິ ສຸຏ຺ຐຸ ອຄ຺ຄຕ຺ຕາ ‘‘ສຄ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ກຕປຸຎ຺ຎານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕນຏ຺ຐານໍ ເທວໂລກໍ ຄມຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ ອຸປຄຈ຺ຉຕີຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ກຸສລໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ‘‘ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວານ ຠທ຺ທກ’’ນ຺ຕິ ວຈນໍ ‘‘ເທຍ຺ຍຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາເຄ ວິຍ ປຕ຺ຕິທານວເສນ ທານຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາເຄປິ ທານມຍກຸສລກມ຺ມເມວາ’’ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເກຈິ ປເນຕ຺ຖ ‘‘ເປຕາຕິ ອຣຫນ຺ໂຕ ອທິປ຺ເປຕາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕໍ ‘‘ເປຕາ’’ຕິ ຂີຓາສວານໍ ອາຄຕຏ຺ຐານສ຺ເສວ ອຠາວໂຕ, ພີຊາທິຠາວສ຺ສ ຈ ທາຍກສ຺ສ

ວິຍ ເຕສໍ ອຍຸຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ, ເປຕໂຍນິການໍ ຍຸຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ ຈ. ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ສຸລສຄ຺ຈ ອາທີ ກຕ຺ວາ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປານສຫສຸສານໍ ຊມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິ.

ເຂຕ຺ຕູປມເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໒. ສູກຣມຸຂເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ກາໂຍ ເຕ ສພ຺ພໂສວຕ຺ໂຕຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ຣາຊຄເຫ ອຸປນິສ຺ສາຍ ເວລຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ ວິຫຣນ຺ເຕ ອຄ຺ຄຕຣໍ ສູກຣມຸຂ ເປຕໍ ອາຣພ຺ພ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຕີເຕ ກິຣ ກສ຺ສປສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ເອໂກ ກິກ຺ຂຸ ກາເຍນ ສຄ຺ຄໂຕ ອໂຫສີ, ວາຈາຍ ອສຄ຺ຄໂຕ, ກິກ຺ຂູ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິການສຕິ. ໂສ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ເອກໍ ພຸທ຺ຊນ຺ຕຣໍ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ອິມສ຺ມິ ພຸທ຺ຊຸປ຺ປາເທ ຣາຊຄຫສມີເປ ຄິຊ຺ຊກູຍປພ຺ພຕປາເທ ຕສ຺ເສວ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກາວເສເສນ ຊຸປ຺ປິປາສາກິກູໂຕ ເປໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ກາໂຍ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ ອໂຫສີ, ມຸຂໍ ສູກຣມຸຂສທິສໍ. ອຖາຍສ຺ມາ ນາຣໂທ ຄິຊ຺ຊກູເຍ ປພ຺ພເຕ ວສນ຺ໂຕ ປາ ໂຕວ ສຣີຣປຕິຊ຺ຄຄນໍ ກຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຣາຊຄຫໍ ປິຕ຺ທາຍ ຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ຕໍ ເປຕໍ ທິສ຺ວາ ເຕນ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຊນ຺ໂຕ –

໔.

‘‘ກາໂຍ ເຕ ສພ຺ພໂສວຕ຺ໂຕ, ສພ຺ພາ ໂອກາສເຕ ທິສາ;

ມຸຂໍ ເຕ ສູກຣສ຺ເສວ, ກີ ກມ຺ມມກຣີ ປຸເຣ’’ຕິ. –

ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ກາໂຍ ເຕ ສພ຺ພໂສວຕ຺ໂຕຕິ ຕວ ກາໂຍ ເທໂຫ ສພ຺໌ໂພ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ ອຸຕ຺ຕຕ຺ຕກນກສນ຺ນິໂກ. ສພ຺ພາ ໂອກາສເຕ ທິສາຕິ ຕສ຺ສ ປກາຍ ສພ຺ພາປິ ທິສາ ສມນ຺ຕນ຺ໂຕ ໂອກາສຕິ ວິຊ຺ໂຊຕຕິ. ໂອກາສເຕຕິ ວາ ອນ຺ໂຕຄະໂຫຕຸອຕ຺ຖມິ ທໍ ປທນ຺ຕິ ‘‘ເຕ ກາໂຍ ສພ຺ພໂສວຕ຺ໂຕ ສພ຺ພາ ທິສາ ໂອກາເສຕິ ວິຊ຺ໂຊເຕຕິ’’ຕິ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ມຸຂໍເຕ ສູກຣສ຺ເສວາຕິ ມຸ ຂໍ ປນ ເຕ ສູກຣສ຺ສ ວິຍ, ສູກຣມຸຂສທິສໍ ຕວ ມຸຂນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກີ ກມ຺ມມກຣີ ປຸເຣຕິ ‘‘ຕ຺ວໍ ປຸພ຺ເພ ອຕີຕຊາຕິຍໍ ກີທິສໍ ກມ຺ມໍ ອ ກາສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຊຕິ.

ເອວໍ ເຖເຣນ ໂສ ເປໂຕ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຍ຺ໂຖ ຄາຖາຍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ –

໕.

‘‘ກາເຍນ ສຄ຺ຄໂຕ ອາສີ, ວາຈາຍາສິມສຄ຺ຄໂຕ;

ເຕນ ເມຕາທິໂສ ວຕ຺ໂຕ, ຍຖາ ປສ຺ສສິ ນາຣທາ’’ຕິ. –

ອາຫ . ຕຕ຺ຖ ກາເຍນ ສຄ຺ຄໂຕ ອາສີນ຺ຕິ ກາຍິເກນ ສໍຍເມນ ສໍຍໂຕ ກາຍທ຺ວາຣິເກນ ສໍວເຣນ ສໍວຸໂຕ ອໂຫສີ. ວາຈາຍາສິມ ສຄ຺ຄໂຕຕິ ວາຈາຍ ອສຄ຺ຄໂຕ ວາຈສິເກນ ອສໍວເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສີ. ເຕນາຕິ ເຕນ ອຸກເຍນ ສໍຍເມນ ອສໍຍເມນ ຈ. ເມຕິ ມຍ຺ຫໍ. ເອຕາທິໂສ ວຕ຺ໂຕຕິ ເອທິໂສ. ຍຖາ ຕ຺ວໍ, ນາຣທ, ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ປສ຺ສສິ, ເອວຣູໂປ, ກາເຍນ ມນຸສ຺ສສຕ຺ຖາໂນ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ, ມຸເຂນ ສູກຣສທິໂສ ອາສີນ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ວຕ຺ຕສທ຺ໂທ ຫີ ອິຊ ຊວິຍໍ ສຕ຺ຖາເນ ຈ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ.

ເອວໍ ເປໂຕ ເຖເຣນ ປຸຈ຺ຊິໂຕ ຕມຕ຺ຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕເມວ ການຣໍ ກຕ຺ວາ ເຖຣສ຺ສ ໂອວາທໍ ເທນ຺ໂຕ –

໖.

‘‘ຕໍ ຕ຺ຍາຫໍ ນາຣທ ພ຺ຣູມິ, ສາມໍ ທິຏ຺ຐມິທໍ ຕຍາ;

ມາກາສິ ມຸຂສາ ປາປໍ, ມາ ໂຂ ສູກຣມຸໂຂ ອຫູ’’ຕິຯ –

ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ມາຯ ຕ຺ຍາຫນ຺ຕິ ເຕ ອຫໍຯ ນາຣທາຕິ ເຖຣໍ ອາລປຕິຯ ພ຺ຣູມີຕິ ກເຖມິຯ ສາມນ຺ຕິ ສຍເມວຯ ອິທນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ ນາຣທ, ອິທໍ ມມ ສຣີຣໍ ຄລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເຫຏ຺ຐາ ມນຸສ຺ສສຓ຺ຐານໍ, ອຸປຣິ ສູກຣສຓ຺ຐານໍ, ຕຍາ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທິຏ຺ຐໍ, ຕສ຺ມາ ເຕ ອຫໍ ໂອວາທວເສນ ວທາມີຕິຯ ກິນ຺ຕິ ເຈຕິ ອາຫ ‘‘ມາກາສິ ມຸຂສາ ປາປໍ, ມາ ໂຂ ສູກຣມຸໂຂ ອຫູ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ມາຕິ ປຏິເສເຘ ນິປາໂຕຯ ມຸຂສາຕິ ມຸເຂນຯ ໂຂຕິ ອວຘາຣເຓ, ວາຈາຍ ປາປກມ຺ມໍ ມາກາສິ ມາ ກໂຣຫີຯ ມາໂຂ ສູກຣມຸໂຂ ອຫູຕິ ອຫໍ ວິຍ ສູກຣມຸໂຂ ມາ ອໂຫສິເຍວຯ ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ ມຸຂໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວາຈາຍ ປາປໍ ກເຣຍ຺ຍາສິ, ເອກໍເສນ ສູກຣມຸໂຂ ຠເວຍ຺ຍາສິ, ຕສ຺ມາ ມາກາສິ ມຸຂສາ ປາປນ຺ຕິ ຜລປຏິເສຘນມຸເຂນປິ ເຫຕຸເມວ ປຏິເສເຘຕິຯ

ອຖາຍສ຺ມາ ນາຣໂທ ຣາຊຄເຫ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ຈຕຸປຣິສມຊ຺ເຌ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ສຕ຺ຖຸໂນ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິຯ ສຕ຺ຖາ, ‘‘ນາຣທ, ປຸພ຺ເພວ ມຍາ ໂສ ສຕ຺ໂຕ ທິຏ຺ໂຐ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອເນກາກາຣໂວກາຣໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ອາທີນວໍ, ວຈີສຸຈຣິຕປຏິສໍຍຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ອານິສໍສໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ສາ ເທສນາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສີຕິຯ

ສູກຣມຸຂເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ປູຕິມຸຂເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ທິພ຺ພໍສຸຠໍ ຘາເຣສິ ວຓ຺ຓຘາຕຸນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣິ ເວຬຸວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ກລນ຺ທກນິວາເປ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປູຕິມຸຂເປຕໍ ອາຣພ຺ຠ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕີເຕ ກິຣ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ກາເລ ທ຺ເວ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ສີລາຈາຣສມ຺ປນ຺ນາ ສລ຺ເລຂວຸຕ຺ຕິໂນ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຄາມກາວາເສ ສມຄ຺ຄວາສໍ ວສິໍສຸຯ ອຖ ອຎ຺ຎຕໂຣ ປາປຊ຺ຌາສໂຍ ເປສຸຎ຺ຎາຠິຣໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເຕສໍ ວສນຏ຺ຐານໍ ອຸປຄຈ຺ຉິຯ ເຖຣາ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ປຏິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ວສນຏ຺ຐານໍ ທຕ຺ວາ ທຸຕິຍທິວເສ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສິໍສຸຯ ມນຸສ຺ສາ ເຕ ທິສ຺ວາ ເຕສຸ ເຖເຣສຸ ອຕິວິຍ ປຣມນິປ຺ປຈ຺ຈກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຍາຄຸຠຕ຺ຕາທີຫິ ປຏິມາເນສຸໍຯ ໂສ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ສຸນ຺ທໂຣ ວຕາຍໍ ໂຄຈຣຄາໂມ, ມນຸສ຺ສາ ຈ ສທ຺ຘາ ປສນ຺ນາ, ປຓີຕປຓີຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ເທນ຺ຕິ, ອຍຎ຺ຈ ວິຫາໂຣ ຉາຍູທກສມ຺ປນ຺ໂນ, ສກ຺ກາ ເມ ອິຘ ສຸເຂນ ວສິຕຸໍຯ ອິເມສຸ ປນ ຠິກ຺ຂູສຸ ອິຘ ວສນ຺ເຕສຸ ມຍ຺ຫໍ ຜາສຸວິຫາໂຣ ນ ຠວິສ຺ສຕິ, ອນ຺ເຕວາສິກວາໂສ ວິຍ ຠວິສ຺ສຕິຯ ຫນ຺ທາຫໍ ອິເມ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ຍຖາ ນ ປຸນ ອິຘ ວສິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ

ອເຖກທິວສໍ ມຫາເຖເຣ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ໂອວາທໍ ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຏ຺ຐານໍ ປວິຏ຺ເຐ ເປສຸຎ຺ຎິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ໂຖກໍ ກາລໍ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ມຫາເຖຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຖເຣນ ‘‘ກິໍ, ອາວຸໂສ, ວິກາເລ ອາຄໂຕສີ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ, ‘‘ອາມ, ຠນ຺ເຕ ກິຎ຺ຈິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ກເຖຫິ, ອາວຸໂສ’’ຕິ ເຖເຣນ ອນຸຎ຺ຎາໂຕ ອາຫ – ‘‘ເອໂສ, ຠນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ສຫາຍກຕ຺ເຖໂຣ ສມ຺ມຸຂາ ມິຕ຺ໂຕ ວິຍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຣມ຺ມຸຂາ ສປຕ຺ໂຕ ວິຍ ອຸປວທຕີ’’ຕິຯ ‘‘ກິໍ ກເຖຕີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ‘‘ສຸຓາຖ, ຠນ຺ເຕ, ‘ເອໂສ ມຫາເຖໂຣ ສໂຐ ມາຍາວີ ກຸຫໂກ ມິຈ຺ຉາຊີເວນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕີ’ຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຄຸຓໍ ກເຖຕີ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ມາ, ອາວຸໂສ, ເອວໍ ຠຓິ, ນ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ມໍ ອຸປວທິສ຺ສຕິ, ຄິຫິກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມມ ສຠາວໍ ຊານາຕິ ‘ເປສໂລ ກລ຺ຍາຓສີໂລ’’’ຕິຯ ‘‘ສເຈ, ຠນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ເຫ ອຕ຺ຕໂນ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕຕາຍ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕຖ, ຕໍ ຕຸມ຺ຫາກໍເຍວ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ, ມຍ຺ຫໍ ປນ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ເວຣໍ ນຕ຺ຖິ, ກສ຺ມາ ອຫໍ ເຕນ ອວຸຕ຺ຕໍ ‘ວຸຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ ວທາມິຯ ໂຫຕຸ, ກາລນ຺ຕເຣນ ສຍເມວ ຊານິສ຺ສຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ເຖໂຣປິ ປຸຖຸຊ຺ຊນຠາວໂທເສນ ທ຺ເວຬ຺ຫກຈິຕ຺ໂຕ ‘‘ເອວມ຺ປິ ສິຍາ’’ຕິ ສາສງ຺ກຫທໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ໂຖກໍ ສິຖິລວິສ຺ສາໂສ ອໂຫສິຯ ໂສ ພາໂລ ປຐມໍ ມຫາເຖຣໍ ປຣິຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອິຕຣມ຺ປິ ເຕເນວ ອຸປາເຍນ ປຣິຠິນ຺ທິຯ ອຖ ເຕ ອຸໂຠປິ ເຖຣາ ທຸຕິຍທິວເສ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອນາລປິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑປາຕມາທາຍ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຏ຺ຐາເນເຍວ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ສາມີຈິມຕ຺ຕມ຺ປິ ອກຕ຺ວາ ຕໍ ທິວສໍ ຕຕ຺ເຖວ ວສິຕ຺ວາ ວິຠາຕາຍ ຈ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາວ ຍຖາຜາສຸກຏ຺ຐານໍ ອຄມໍສຸຯ

ເປສຸຕິກໍ ປນ ກິກຸຂຸໍ ປ໌ຣິປຸ໌ຕຸຕມໂນຣຖໍ ຄາມໍ ປິຕຸຫາຍ ປ໌ວິຜຸຖໍ ມນຸສຸສາ ທິສຸວາ ອາຫໍສຸ – ''ການເຕ, ເຖຣາ ກຸຫີ ຄຕາ''ຕິ? ໂສ ອາຫ – ''ສພຸພຣຕຸຕີ ອຄຸຄມຄຸຄໍ ກລຫໍ ກຕຸວາ ມຍາ 'ມາ ກລຫໍ ກໂຣຖ, ສມຄຸຄາ ໂຫຖ, ກລໂຫ ນາມ ອນຕຸຖາວໂຫ ອາຍຕິ ທຸກຸຂຸປຸ໌ປາທໂກ ອກຸສລສໍວຕຸຕນິໂກ, ປຸ໌ຣິມກາປີ ກລເຫນ ມຫຕາ ທິຕາ ປ໌ຣິກຜຸຖາ'ຕິອາທີນິ ວຸຈຸຈມານາປີ ມມ ວຈນໍ ອນາ ທິຍິຕຸວາ ປ໌ກຸການຕາ''ຕິ ຯ ຕໂຕ ມນຸສຸສາ ''ເຖຣາ ຕາວ ຄຈຸຉນຸຕຸ, ຕຸມຸເຫ ປນ ອມຸຫາກໍ ອນຸກມຸປາຍ ອິເຜວ ອນຸກຸກຕຸກິຕຸວາ ວສຖາ''ຕິ ຍາຈິສຸ ຯ ໂສ ''ສາຊູ''ຕິ ປ໌ຜິສຸສຸຕິຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ວສນຸໂຕ ກຕິປາເຫນ ຈິນຸເຕສິ – ''ມຍາ ສີລວນຸໂຕ ກລຸຍາຕຜມຸມາ ກິກຸຊູ ອາວາສໂລເກນ ປ໌ຣິກິນຸນາ, ພຫຸ ວຕ ມຍາ ປາປກມຸມໍ ປ໌ສຸຕ''ນຸຕິ ພລວວິປຸ໌ປ໌ຜິສາຣາກິກູໂຕ ໂສກເວເຄນ ຄິລາໂນ ຫຸຕຸ ວາ ນຈິເຣເນວ ກາລໍ ກຕຸວາ ອວີຈິມຸຫິ ນິພຸພຕຸຕິ ຯ

ອິຕເຣ ທຸເວ ສຫາຍກຕຸເຖຣາ ຊນປທຈາຣິກໍ ຈຣນຸຕາ ອຄຸຄຕຣສຸມີ ອາວາເສ ສມາຄນຸຕຸວາ ອຄຸຄມຄຸຄໍ ສມຸໂມທິຕຸວາ ເຕນ ກິກຸຂຸນາ ວຸຕຸຕໍ ເກຫວຈນໍ ອຄຸຄມຄຸຄສຸສ ອາໂຣເຈຕຸວາ ຕສຸສ ອກູຕກາວໍ ຄຕຸວາ ສມຄຸຄາ ຫຸຕຸວາ ອນຸກຸກເມນ ຕເມວ ອາວາສໍ ປຈຸຈາຄມີສຸ ຯ ມນຸສຸສາ ທຸເວ ເຖເຣ ທິສຸວາ ຫຜຸຖຕຸຜຸຖາ ສຄຸຊາຕໂສມນສຸສາ ຫຸຕຸວາ ຈຕູຫິ ປຈຸຈເຍຫິ ອຸປ໌ຜຸຖຫີສຸ ຯ ເຖຣາ ຈ ຕຕຸເຖວ ວສນຸຕາ ສປຸ໌ປາຍອາຫາຣລາເກນ ສມາຫິຕຈິຕຸຕາ ວິປ໌ສຸສນໍ ວຫຸເຜຕຸວາ ນຈິເຣເນວ ອຣຫຕຸຕໍ ປາປຸຕີສຸ ຯ

ເປສຸຕິໂກ ກິກຸຂຸ ເອກໍ ພຸທຸຜນຸຕຣໍ ນິຣເຍ ປຈຸຈິຕຸວາ ອິມສຸມີ ພຸທຸຜຸປຸ໌ປາເທ ຣາຊຄຫສຸສ ອວິທູເຣ ປູ໌ຕິມຸຂເປໂຕ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸ ຕິ ຯ ຕສຸສ ກາໂຍ ສຸວຕຸຕາວຕຸໂຕ ອໂຫສິ, ມຸຂໂຕ ປນ ປຸລຸອວກາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ມຸຂໍ ຂາທນຸຕິ, ຕສຸສ ທູຣມຸປີ ໂອ ກາສໍ ຜຣິຕຸວາ ທຸຄຸຄນຸຜໍ ວາຍຕິ ຯ ອຖາຍສຸມາ ນາຣໂທ ຄິຊຊກູຜປພຸພຕາ ໂອໂຣຫນຸໂຕ ຕໍ ທິສຸວາ –

ກ ຯ

''ທິພຸພໍ ສຸກໍ ຜາເຣສິ ວຕຸຕຜາຕຸໍ, ເວຫາຍສໍ ຕິຜຸຖສິ ອນຸຕລິກຸເຂ;

ມຸຂຄຸຈ ເຕ ກິມໂຍ ປູ໌ຕິຄນຸຜໍ, ຂາທນຸຕິ ກິໍ ກມຸມມກາສິ ປຸພຸເພ''ຕິ ຯ –

ອິມາຍ ຄາຖາຍ ກຕກມຸມໍ ປຸຈຸຉິ ຯ ຕຕຸຖ ທິພຸພນຸຕິ ທິວິ ກວໍ ເທວຕຸຕກາວປ໌ຣິຍາປນຸນໍ ຯ ອິຜ ປນ ທິພຸພໍ ວິຍາຕິ ທິພຸພໍ ຯ ສຸການຸ ຕິ ໂສກນໍ, ສຸນຸທຣກາວໍ ວາ ຯ ວຕຸຕຜາຕຸນຸຕິ ຉວິວຕຸຕໍ ຯ ຜາເຣສີຕິ ວຫສິ ຯ ເວຫາຍສໍ ຕິຜຸຖສິ ອນຸຕລິກຸເຂຕິ ເວຫາຍສສຄຸຄິ ເຕ ອນຸຕລິກຸເຂ ຕິຜຸຖສິ ຯ ເກຈິ ປນ ''ວິຫາຍສໍ ຕິຜຸຖສິ ອນຸຕລິກຸເຂ''ຕິ ປາຖໍ ວຕຸວາ ວິຫາຍສໍ ໂອກາເສນຸໂຕ ອນຸຕລິກຸເຂ ຕິຜຸຖ ສີຕິ ວຈນເສເສນ ອຕຸຖໍ ວທນຸຕິ ຯ ປູ໌ຕິຄນຸຜນຸຕິ ກຸຕປຄນຸຜໍ, ທຸຄຸຄນຸຜນຸຕິ ອຕຸໂຖ ຯ ກິໍ ກມຸມມກາສິ ປຸພຸເພຕິ ປຣມທຸຄຸຄນຸຜໍ ເຕ ມຸຂໍ ກິມໂຍ ຂາທນຸຕິ, ກາໂຍ ຈ ສຸວຕຸຕາວຕຸໂຕ, ກີທິສໍ ນາມ ກມຸມໍ ເອວຣູປສຸສ ອຕຸຕກາວສຸສ ກາຣຕກູຕໍ ປຸພຸເພ ຕຸວໍ ອ ກາສີຕິ ປຸຈຸຉິ ຯ

ເອວໍ ເຖເຣນ ໂສ ເປໂຕ ອຕຸຕນາ ກຕກມຸມໍ ປຸຜຸໂຖ ຕມຕຸຖໍ ວິສຸສຊຸເຊນຸໂຕ –

໒ ຯ

''ສມໂຕ ອຫໍ ປາໂປ໌ຕິທຸຜຸຖວາໂຈ, ຕປສຸສິຣູໂປ ມຸຂສາ ອສຄຸຄໂຕ;

ລທຸຜາ ຈ ເມ ຕມສາ ວຕຸຕຜາຕຸ, ມຸຂຄຸຈ ເມ ເປສຸຕິເຍນ ປູ໌ຕິ''ຕິ ຯ –

ຄາຖມາຫ ຯ ຕຕຸຖ ສມໂຕ ອຫໍ ປາໂປ໌ຕິ ອຫໍ ລາມໂກ ສມໂຕ ປາປກິກຸຂຸ ອໂຫສີ ຯ ອຕິທຸຜຸຖວາໂຈຕິ ອຕິທຸຜຸຖວຈໂນ, ປເຣ ອ ຕິກຸກມິຕຸວາ ລງຄິຕຸວາ ວຕຸຕາ, ປເຣສໍ ຄຸຕປ໌ຣິຜໍສກວຈໂນຕິ ອຕຸໂຖ ຯ ''ອຕິທຸກຸຂວາໂຈ''ຕິ ວາ ປາໂຖ, ອຕິວິຍ ຜຣຸສວຈໂນ ມຸສາວາທເປສຸຄຸຄາທິວຈີທຸຈຸຈຣິຕນິຣໂຕ ຯ ຕປສຸສິຣູໂປ໌ຕິ ສມຕປ໌ຕິຣູປ໌ໂກ ຯ ມຸຂສາຕິ ມຸເຂນ ຯ ລທຸຜາຕິ ປ໌ຜິລທຸຜາ ຯ ຈ-ກາໂຣ ສມຸປິຕຸຫນຕຸໂຖ ຯ ເມຕິ ມຍາ ຯ ຕປສາຕິ ພຸຣຫຸມຈຣິເຍນ ຯ ເປສຸຕິເຍນາຕິ ປີສຸຕາວາຈາຍ ຯ ປຸ໌ຕິຕິ ປູ໌ຕິຄນຸຜໍ ຯ

ເອວໍ ໂສ ເປໂຕ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ອິທານິ ເຖຣສ຺ສ ໂອວາທໍ ເທນ຺ໂຕ –

໙໗

‘‘ຕຍິທໍ ຕຍາ ນາຣທ ສາມໍ ທິຏ຺ຖໍ,

ອນຸກມ຺ປກາ ເຍ ກຸສລາ ວເທຍ຺ຍຸໍ;

ມາ ເປສຸຕໍ ມາ ຈ ມຸສາ ອພາຕິ,

ຍກ຺ເຂ ຕ຺ວໍ ໂຫຫິສິ ກາມກາມີ’’ຕິ໗ –

ໂອສານຄາຖມາຫ໗ ຕຕ຺ຖ ຕຍິທມ຺ຕິ ຕໍ ອິທໍ ມມ ຣູປໍ໗ ອນຸກມ຺ປກາ ເຍ ກຸສລາ ວເທຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ເຍ ອນຸກມ຺ປນສີລາ ກາຣຸຕິກາ ປຣຫິຕປ຺ຜິປ຺ຕຕິຍໍ ກຸສລາ ນິປຸຕາ ພຸທ຺ຮາທໂຍ ຍໍ ວເທຍ຺ຍຸໍ, ຕເທວ ວທາມິຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍ໗ ອິທານິ ຕໍ ໂອວາທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມາ ເປສຸຕໍ ມາ ຈ ມຸສາ ອພາຕິ, ຍກ຺ເຂ ຕ຺ວໍ ໂຫຫິສິ ກາມກາມີ’’ຕິ ອາຫ໗ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເປສຸຕໍ ປິສຸຕາວຈນໍ ມຸສາ ຈ ມາ ອພາຕິ ມາ ກເຖຫິ໗ ຍທິ ຫິ ຕ຺ວໍ ມຸສາວາທໍ ປິສຸຕາວາຈຍ຺ຈ ປຫາຍ ວາຈາຍ ສຍ຺ຍໂຕ ກເວຍ຺ຍາສິ, ຍກ຺ເຂ ວາ ເທໂວ ວາ ເທວຍ຺ຍຕໂຣ ວາ ຕ຺ວໍ ກວິສ຺ສສິ, ກາມໍ ກາມິຕພ຺ພໍ ອຸລຸອາຣໍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຜິລກິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກາມນສີໂລ ຍຖາສຸຂໍ ອິນ຺ທຣິຍານໍ ປຣິຈຣເຕນ ອກິຣມຕາສີໂລຕິ໗

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເຖໂຣ ຕໂຕ ຣາຊຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປິຕ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຊາກຕ຺ຕໍ ປິຕ຺ຑປາຕປ຺ຜິກ຺ກນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖຸ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິ໗ ສຕ຺ຖາ ຕໍ ອຏ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ກຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ໗ ສາ ເທສນາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສິຕິ໗

ປູຕິມຸຂເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ໗

໔໗ ປິຏ຺ຖຮີຕລິກເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ຍໍ ກິຍ຺ຈາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອນາຖປິຕ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປ຺ຕິໂນ ທານໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິ໗ ອນາຖປິຕ຺ຑິກສ຺ສ ກິຣ ຄຫປ຺ຕິໂນ ຮີຕຸ ຮີຕາຍ ທາຣິກາຍ ຮາຕິ ປິຏ຺ຖຮີຕລິກໍ ອທາສິ ‘‘ອຍໍ ເຕ ຮີຕາ, ອິມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກີລອສ຺ສູ’’ຕິ໗ ສາ ຕຕ຺ຖ ຮີຕຸສຍ຺ຍໍ ອຸປ຺ປາເທສິ໗ ອຖສ຺ສາ ເອກທິວສໍ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກີລອນ຺ຕິຍາ ປມາເທນ ປຕິຕ຺ວາ ກິຊ຺ຊິ໗ ຕໂຕ ທາຣິກາ ‘‘ມມ ຮີຕາ ມຕາ’’ຕິ ປໂຣທິ໗ ຕໍ ໂຣທນ຺ຕິໍ ໂກຈິປິ ເຄຫຊໂນ ສຍ຺ຍາເປຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ໗ ຕສ຺ມິຍ຺ຈ ສມເຍ ສຕ຺ຖາ ອນາຖປິຕ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປ຺ຕິໂນ ເຄເຫ ປຍ຺ຍຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ມຫາເສຏ຺ຖິ ຈ ກຄວໂຕ ສມີເປ ນິສິນ຺ໂນ ອໂຫສິ໗ ຮາຕິ ຕໍ ທາຣິກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເສຏ຺ຖິສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິ໗ ເສຏ຺ຖິ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ກິສ຺ສາຍໍ ທາຣິກາ ໂຣທຕີ’’ຕິ ອາຫ໗ ຮາຕິ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ເສຏ຺ຖິສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ໗ ເສຏ຺ຖິ ຕໍ ທາຣິກໍ ອງ຺ເກ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ‘‘ຕວ ຮີຕຸທານໍ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ສຍ຺ຍາເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ອາໂຣເຈສິ – ‘‘ກນ຺ເຕ, ມມ ນຕ຺ຕຸຮີຕຣໍ ປິຏ຺ຖຮີຕລິກໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທານໍ ທາຕຸກາໂມ, ຕໍ ເມ ປຍ຺ຈຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສທ຺ຮິໍ ສ຺ວາຕນາຍ ອຮິວາເສຖາ’’ຕິ໗ ອຮິວາເສສິ ກຄວາ ຕຸຕ຺ຫີກາເວນ໗

ອຖ ກຄວາ ທຸຕິຍທິວເສ ປຍ຺ຈຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສທ຺ຮິໍ ເສຏ຺ຖິສ຺ສ ຆຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ອນຸໂມທນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ –

໑໐໗

‘‘ຍໍ ກິຍ຺ຈາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ, ທຊ຺ຊາ ທານໍ ອມຈ຺ຊຣີ;

ປຸພຸພເປເຕ ຈ ອາຣພຸກ, ອຖ ວາ ວຕຸຖຸເທວຕາ។

໑໑។

‘‘ຈຕຸຕາໂຣ ຈ ມຫາຣາເຊ, ໂລກປາເລ ຍສສຸສິເນ;

ກຸເວຣំ ຆຕຣຍຸຖຸຈ, ວິຣູປກຸខំ ວິຣູລຸຫກំ;

ເຕ ເຈວ ປູຊິຕາ ໂຫນຸຕິ, ທາຍກາ ຈ ອນິປຸຜລາ។

໑៨។

‘‘ນ ຫິ ຣຸຕຸຕំ ວາ ໂສໂກ ວາ, ຍາ ຈຄຸຍາ ປຣິເທວນາ;

ນ ຕំ ເປຕສຸສ ອຕຸຖາຍ, ເອວំ ຕິຍຸຖຸນຸຕິ ຍາຕໂຍ។

໑៩។

‘‘ອຍຄຸຈ ໂຂ ທກຸຂິຕາ ທິນຸນາ, ສງຆມຸຫິ ສຸປຸປຕິຍຸຖິຕາ;

ທີຆຣຕຸតំ ຫິຕາຍສຸສ, ຖານໂສ ອຸປກປຸປຕີ’’ຕີ។ – ອິມາ ຄາຖາ ອភាສិ;

໑໐។ ຕຕຸຖ ຍំ ກິຍຸຈາຣມຸມຕំ ກຕຸວາຕີ ມງຄລາທີສຸ ອຄຸຍຕຣំ ຍំ ກິຍຸຈິ ອາຣພຸກ ອຸທຸທິສຸສ។ ທຊຊາຕິ ທເທຍຸຍ។ ອມຈຸຈຣິຕີ ອຕຸຕໂນ ສມຸປຕຸຕິຍາ ປເຣຫີ ສາຊາຣຕກາວາສຫນລກຸຂຕສຸສ ມຈຸເຈຣສຸສ ອភາວໂຕ ອມຈຸຈຣិ, ປຣິຈຸຈາគສີໂລ ມຈຸຈຣິຍໂລກາທິຈິຕຸຕມລំ ທູຣໂຕ ກຕຸວາ ທານំ ທເທຍຸຍາຕີ ອຊິປຸປາໂຍ។ ປຸພຸພເປເຕ ຈ ອາຣພຸກາຕີ ປຸພຸພເກປີ ເປເຕ ອຸທຸທິສຸສ។ ວຕຸຖຸເທວຕາຕີ ฆຣວຕຸຖຸອາທີສຸ ອຊິວຕຸຖາ ເທວຕາ ອາຣພຸກາຕີ ໂຍຊນາ។ ອຖ ວາຕີ ອິມິນາ ອຄຸເລປີ ເທວມນຸສຸສາທິເກ ເຍ ເກຈິ ອາຣພຸກ ທານំ ທເທຍຸຍາຕີ ທສຸເສຕີ។

໑໑។ ຕຕຸຖ ເທເວສຸ ຕາວ ເອກຈຸເຈ ປາກເຍ ເທເວ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ຈຕຸຕາໂຣ ຈ ມຫາຣາເຊ’’ຕີ ວຕຸວາ ປຸນ ເຕ ນາມໂຕ ຄຕຸຫນຸໂຕ ‘‘ກຸເວຣ’’ນຸຕິອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ກຸເວຣນຸຕິ ເວສຸສວຕំ។ ຆຕຣຍຸຖຸນຸຕິອາທີນິ ເສສានំ ຕິຕຸຕំ ໂລກປາລານំ ນາມានិ។ ເຕ ເຈວ ປູຊິຕາ ໂຫນຸຕີຕີ ເຕ ຈ ມຫາຣາຊາໂນ ປຸພຸພເປຕວຕຸຖຸເທວຕາໂຍ ຈ ອຸທຸທິສນກិຣິຍາຍ ປຜິມານິກາ ໂຫນຸຕີ។ ທາຍກາ ຈ ອນິປຸຜລາຕີ ເຍ ທານំ ເທນຸຕິ, ເຕ ທາຍກາ ຈ ປເຣສំ ອຸທຸທິສນມຕຸເຕນ ນ ນິປຸຜລາ, ອຕຸຕໂນ ທານຜລສຸສ ภาคิโน ເອວ ໂຫນຸຕີ។

໑៨។ ອິທານິ ‘‘ເຍ ອຕຸຕໂນ ຍາຕີນំ ມຣເຕນ ໂຣທນຸຕິ ປຣິເທວນຸຕິ ໂສຈນຸຕິ, ເຕສំ ຕំ ນິຣຕຸຖກំ, ອຕຸຕປຣິຕາປນມຕຸຕເມວ ວາ’’ຕີ ທສຸເສតុំ ‘‘ນ ຫິ ຣຸຕຸຕំ ວາ’’ຕີ ຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຖ ຣຸຕຸຕນຸຕິ ຣຸທິຕំ ອສຸສຸໂມຈນំ ນ ຫິ ກາຕພຸພນຸຕິ ວຈນເສໂສ។ ໂສໂກຕິ ໂສຈນំ ຈິຕຸຕສນຸຕາໂປ, ອນຸໂຕນິຊຊານນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍາ ຈຄຸຍາ ປຣິເທວນາຕີ ຍາ ຈ ຣຸຕຸຕໂສກໂຕ ອຄຸຍາ ປຣິເທວນາ, ‘‘ກຫំ ເອກປຸຕຸຕກາ’’ຕິອາທິວາຈາວິປຸປລາໂປ, ໂສປິ ນ ກາຕພຸໂພຕີ ອຕຸໂຖ។ ສພຸພຕຸຖ ວາ-ສທຸໂທ ວິກປຸປນຕຸໂຖ ។ ນ ຕំ ເປຕສຸສ ອຕຸຖາຍາຕີ ຍສຸມາ ຣຸຕຸຕំ ວາ ໂສໂກ ວາ ປຣິເທວນາ ວາຕີ ສພຸພມຸປີ ຕំ ເປຕສຸສ ກາລກຕສຸສ ອຕຸຖາຍ ອຸປກາຣາຍ ນ ໂຫຕີ, ຕສຸມາ ນ ຫິ ຕំ ກາຕພຸພំ, ຕຖາປີ ເອວំ ຕິຍຸຖຸນຸຕິ ຍາຕໂຍ ອວິທຸທສຸໂນຕີ ອຊິປຸປາໂຍ។

໑៩។ ເອວំ ຣຸຕຸຕາທີນំ ນິຣຕຸຖກភាວំ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ຍາ ປຸພຸພເປຕາທິເກ ອາຣພຸກ ທາຍເກນ ສງຆສຸສ ທກຸຂິຕາ ທິນຸນາ, ຕສຸສາ ສາຕຸຖກភាວំ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ອຍຄຸຈ ໂຂ ທກຸຂິຕາ’’ຕີ ຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຖ ອຍນຸຕິ ທາຍເກນ ຕំ ທິນຸນំ ທານំ

ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ວທຕິ. ຈ-ສທ຺ໂທ ພ຺ຍຕິເຣກຕ຺ໂຖ, ເຕນ ຍຖາ ຣຸຓ຺ຓາທິ ເປຕສ຺ສ ນ ກສ຺ສຈິ ອຕ຺ຖາຍ ໂຫຕິ, ນ ເອວມຍໍ, ອຍໍ ປນ ທກ຺ຂິຓາ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍສ຺ສ ໂຫຕີຕິ ວກ຺ຂມານເມວ ວິເສສໍ ໂຊເຕຕິ. ໂຊຕິ ອວຘາຣເຓ. ທກ຺ຂິຓາຕິ ທານໍ. ສງ຺ຆມ຺ຫິ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕາຕິ ອນຸຕ຺ຕເຣ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ເຕ ສງ຺ເຆ ສຸຏ຺ຐຸ ປຕິຏ຺ຐິຕາ. ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍສ຺ສາຕິ ອສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ຈິຣກາລໍ ຫິຕາຍ ອຕ຺ຖາຍ. ຐານໂສ ອຸປກປ຺ປຕີຕິ ຕງ຺ຂຓ຺ເຍວ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິ, ນ ກາລນ຺ຕເຣຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍຎ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມຕາ – ຍໍ ເປເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທານໍ ທິນ຺ເນ ເປຕາ ເຈ ອນຸໂມທນ຺ຕິ, ຕາວເທວ ຕສ຺ສ ຜເລນ ເປຕາ ປຣິມຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ.

ເອວໍ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ມຫາຊນໍ ເປເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທານາຠິຣຕມານສໍ ກຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ. ປຸນທິວເສ ເສຏ຺ຐິຠຣິຍາ ອວເສສາ ຈ ຎາຕກາ ເສຏ຺ຐຶ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕາ ເອວໍ ເຕມາສມຕ຺ຕໍ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕສຸໍ. ອຖ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ "ກສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂູ ມາສມຕ຺ຕໍ ມມ ຆຣໍ ນາຄມິສ຺ສູ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ສຕ຺ຖາຣາ ຕສ຺ມີ ກາຣເຓ ກຖິເຕ ຣາຊາປີ ເສຏ຺ຐຶ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕສິ, ຕໍ ທິສ຺ວາ ນາຄຣາ ຣາຊານໍ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕາ ມາສມຕ຺ຕໍ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕສຸໍ. ເອວໍ ມາສທ຺ວຍໍ ປີຏ຺ຐສີຕລິກມູລກໍ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕສຸນ຺ຕິ.

ປີຏ຺ຐສີຕລິກເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔. ຕິໂຣກຸຏ຺ຏເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ຕິໂຣກຸຏ຺ເຏສຸ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣນ຺ໂຕ ສມ຺ພຫຸເລ ເປເຕ ອາຣພ຺ຠ ກເຖສິ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ວິຕ຺ຖາຣກຖາ – ອິໂຕ ທ຺ວານວຸຕິກປ຺ເປ ກາສີ ນາມ ນຄຣໍ ອໂຫສິ. ຕຕ຺ຖ ຊຍເສໂນ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ. ຕສ຺ສ ສິຣິມາ ນາມ ເທວີ. ຕສ຺ສາ ກຸຈ຺ຉິຍໍ ຜຸສ຺ໂສ ນາມ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພທິໍ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຊິ. ຊຍເສໂນ ຣາຊາ "ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພຸທ຺ໂຘ ຊາໂຕ, ມຍ຺ຫເມວ ພຸທ຺ໂຘ, ມຍ຺ຫໍ ຘມ຺ໂມ, ມຍ຺ຫໍ ສງ຺ໂຆ"ຕິ ມມຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ສພ຺ພກາລໍ ສຍເມວ ອຸປຏ຺ຐຫຕິ, ນ ອຎ຺ເຎສໍ ໂອກາສໍ ເທຕິ.

ຠາຕໂຣ ກນິຏ຺ຐຠາຕໂຣ ເວມາຕິກາ ຕໂຍ ຠາຕໂຣ ຈິນ຺ເຕສຸໍ – "ພຸທ຺ຘາ ນາມ ສພ຺ພໂລກ ຫິຕຕ຺ຖາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ເອກສ຺ເສວ ອຕ຺ຖາຍ. ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ປິຕາ ອຎ຺ເຎສໍ ໂອກາສໍ ນ ເທຕິ. ກຖໍ ນຸ ໂຂ ມຍໍ ລເຠຍ຺ຍາມ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາຕຸໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈາ"ຕິ? ເຕສໍ ເອຕທໂຫສິ – "ຫນ຺ທ ມຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຸປາຍໍ ກໂຣມາ"ຕິ. ເຕ ປຈ຺ຈນ຺ຕໍ ກຸປິຕໍ ວິຍ ກາຣາເປສຸໍ. ຕໂຕ ຣາຊາ "ປຈ຺ຈນ຺ໂຕ ກຸປິໂຕ"ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕໂຍປິ ປຸຕ຺ເຕ ປຈ຺ຈນ຺ຕໍ ວູປສເມຕຸໍ ເປເສສິ. ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວູປສເມຕ຺ວາ ອາຄຕາ. ຣາຊາ ຕຸຏ຺ໂຐ ວຣໍ ອທາສິ "ຍໍ ອິຈ຺ຉຖ, ຕໍ ຄຓ຺ຫຖາ"ຕິ. ເຕ "ມຍໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາຕຸໍ ອິຈ຺ຉາມາ"ຕິ ອາຫໍສຸ. ຣາຊາ "ເອຕໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ຄຓ຺ຫຖາ"ຕິ ອາຫ. ເຕ "ມຍໍ ອຎ຺ເຎນ ອນຕ຺ຖິກາ"ຕິ ອາຫໍສຸ. ເຕນ ຫິ ປຣິຈ຺ເຉທໍ ກຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫຖາຕິ. ເຕ ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ ຍາຈິໍສຸ. ຣາຊາ ນ ອທາສິ. ເອວໍ "ຉ, ປຎ຺ຈ, ຈຕ຺ຕາຣິ, ຕີຓິ, ທ຺ເວ, ເອກໍ, ສຕ຺ຕ ມາເສ, ຉ, ປຎ຺ຈ, ຈຕ຺ຕາໂຣ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຍາວ ເຕມາສໍ ຍາຈິໍສຸ. ຕທາ ຣາຊາ "ຄຓ຺ຫຖາ"ຕິ ອທາສິ.

ເຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຫໍສຸ – "ອິຈ຺ຉາມ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ເຕມາສໍ ອຸປຏ຺ຐາຕຸໍ, ອຘິວາເສຕຸ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິມໍ ເຕມາສໍ ວສ຺ສາວາສ"ນ຺ຕິ. ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ເຕ ຕໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ຊນປເທ ນິຍຸຕ຺ຕກປຸຣິສສ຺ສ ເລຂໍ ເປເສສຸໍ "ອິມໍ ເຕມາສໍ ອມ຺ເຫຫິ ຠຄວາ ອຸປຏ຺ຐາຕພ຺ໂພ, ວິຫາຣໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ຠຄວໂຕ ອຸປຏ຺ຐານສມ຺ຠາຣໍ ສມ຺ປາເທຫີ"ຕິ. ໂສ ສພ຺ພໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ປຏິເປເສສິ. ເຕ ກາສາຍວຕ຺ຖນິວຕ຺ຖາ ຫຸຕ຺ວາ ປຸຣິສສຫສ຺ເສຫິ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກເຣຫິ ຠຄວນ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐຫມານາ ຊນປທໍ ເນຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ນິຍ຺ຍາເທຕ຺ວາ ວສ຺ສໍ ວສາເປສຸໍ.

ເຕສໍ ຠຓ຺ຑາຄາຣິໂກ ເອໂກ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ສປ຺ຊາປຕິໂກ ສທ຺ໂຘ ອໂຫສິ ປສນ຺ໂນ. ໂສ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ທານວຕ຺ຕໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອທາສິ. ຊນປເທ ນິຍຸຕ຺ຕກປຸຣິໂສ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຊານປເທຫິ ເອກາທສມຕ຺ເຕຫິ ປຸຣິສສຫສ຺ເສຫິ ສທ຺ຘິໍ ສກ຺ກຈ຺ຈເມວ ທານໍ ປວຕ຺ຕາເປສິ. ຕຕ຺ຖ ເກຈິ ຊານປທາ ປຏິຫຕຈິຕ຺ຕາ ອເຫສຸໍ. ເຕ ທານສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກຕ຺ວາ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ອຕ຺ຕນາ ຂາທິໍສຸ, ຠຕ຺ຕສາລາຍຎ຺ຈ ອຄ຺ຄິນາ ທຫິໍສຸ. ປວາຣິຕາ ຣາຊປຸຕ຺ຕາ ຠຄວໂຕ ສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກເມວ ປຈ຺ຈາຄມິໍສຸ. ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຄວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິ. ຣາຊປຸຕ຺ຕາ ຈ ຊນປເທ ນິຍຸຕ຺ຕກປຸຣິໂສ ຈ ຠຓ຺ຑາ

ຄາຣິໂກ ຈ ອນຸປຸພ຺ເພນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ສທ຺ຘິ ປຣິສາຍ ສຕ຺ເຄ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິສ຺, ປຜິຫຕຈິຕ຺ຕາ ຊນາ ນິຣເຍ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິສ຺ສຸ។ ເອວໍ ເຕສໍ ອຸກເຍສໍ ຊນານໍ ສຕ຺ຄໂຕ ສຕ຺ຄໍ ນິຣຍໂຕ ນິຣຍໍ ອຸປ຺ປ຺ຊຊນ຺ຕານໍ ທ຺ວານວຸຕິກປ຺ປາ ວີຕິວຕ຺ຕາ។

ອຖ ອິມສ຺ມິ ກທ຺ທກປ຺ເປ ກສ຺ສປ຺ສ຺ສ ກຄວໂຕ ກາເລ ເຕ ປຜິຫຕຈິຕ຺ຕາ ຊນາ ເປເຕສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນາ។ ຕທາ ມນຸສ຺ສາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຍາຕການໍ ເປຕານໍ ອຕ຺ຖາຍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອຸທ຺ທິສນ຺ຕິ "ອິທໍ ໂນ ຍາຕີນໍ ໂຫຕູ"ຕິ, ເຕ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ລການ຺ຕິ។ ອຖ ອິເມປິ ເປຕາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ກສ຺ສປໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທໍ ອຸປສ຺ງກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຈິສຸ – "ກິ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ມຍມ຺ປິ ເອວຣູປໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ລເກຍ຺ຍາມາ"ຕິ? ກຄວາ ອາຫ – "ອິທານິ ນ ລກຖ, ອນາຄເຕ ປນ ໂຄຕໂມ ນາມ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ກວິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ກາເລ ພິມ຺ພິສາໂຣ ນາມ ຣາຊາ ກວິສ຺ສຕິ, ໂສ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອິໂຕ ທ຺ວານວຸຕິກປ຺ເປ ຍາຕິ ອໂຫສິ, ໂສ ພຸທ຺ທສ຺ສ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຸທ຺ທິສິສ຺ສຕິ, ຕທາ ລກິສ຺ສຖາ"ຕິ។ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກິຣ ເຕສໍ ເປຕານໍ ຕໍ ວຈນໍ "ສ຺ເວ ລກິສ຺ສຖາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ອໂຫສິ។

ຕໂຕ ເອກສ຺ມິ ພຸທ຺ທນ຺ຕເຣ ວີຕິວຕ຺ເຕ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວາ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິ។ ເຕປິ ຕໂຍ ຣາຊປຸຕ຺ຕາ ປຸຣິສສຫສ຺ເສນ ສທ຺ຘິ ເທວໂລກໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ມຄທຣຖ຺ເຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກຸເລ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຕາປສປ຺ພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຄຍາສີເສ ຕໂຍ ຊຜິລາ ອເຫສຸໍ, ຊນປເທ ນິຍຸຕ຺ຕກປຸຣິໂສ ຣາຊາ ພິມ຺ພິສາໂຣ ອໂຫສິ, ກຕ຺ທາຄາຣິໂກ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວິສາໂຂ ນາມ ເສຜ຺ຖິ ອໂຫສິ, ຕສ຺ສ ປ຺ຊາປຕິ ຘມ຺ມທິນ຺ນາ ນາມ ເສຜ຺ຖິຘີຕາ ອໂຫສິ, ອວເສສາ ປນ ປຣິສາ ຣຜ຺ໂຖ ເອວ ປຣິວາຣາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕີສຸ។

ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ກຄວາ ໂລເກ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕາຫໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ພາຣາຕສີ ອາຄມ຺ມ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປຜ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ຍາວ ສຫສ຺ສປຣິວາເຣ ຕໂຍ ຊຜິເລ ວິເນຕ຺ວາ ຣາຊຄຫໍ ອຄມາສິ។ ຕຕ຺ຖ ຈ ຕທຫຸປສ຺ງກມນ຺ຕໍເຍວ ຣາຊານໍ ພິມ຺ພິສາຣໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຜ຺ຖາເປສິ ສທ຺ຘິ ເອກາທສນຫຸເຕຫິ ອງຄມຄຘວາສິຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄຫປຕິເກຫີ។ ອຖ ຣຜ຺ຍາ ສ຺ວາຕນາຍ ກຕ຺ເຕນ ນິມນ຺ຕິໂຕ ອຘິວາເສຕ຺ວາ ທຸຕິຍທິວເສ ມາຕວກວຕ຺ເຕນ ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ປຸຣໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ –

"ທນ຺ໂຕ ທນ຺ເຕຫິ ສຫ ປຸຣາຕຊຜິເລຫິ, ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິປ຺ປມຸຕ຺ເຕຫິ;

ສີງຄີນິກ຺ຂສວຕ຺ໂຕ, ຣາຊຄຫໍ ປາວິສິ ກຄວາ"ຕິ។ (ມຫາວ។ ໕໗) –

ເອວມາທິຫິ ຄາຖາຫິ ອກິຕ຺ຖວິຍມາໂນ ຣາຊຄຫໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣຜ຺ໂຍ ນິເວສເນ ມຫາທານໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິ។ ເຕ ປນ ເປຕາ "ອິທານິ ຣາຊາ ທານໍ ອມ຺ຫາກໍ ອຸທ຺ທິສິສ຺ສຕິ, ອິທານິ ອຸທ຺ທິສິສ຺ສຕີ"ຕິ ອາສາຍ ສມ຺ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ອຜ຺ຖໍສຸ។

ຣາຊາ ທານໍ ທຕ຺ວາ "ກຕ຺ຖ ນຸ ໂຂ ກຄວາ ວິຫເຣຍ຺ຍາ"ຕິ ກຄວໂຕ ວິຫາຣຜ຺ຖານເມວ ຈິນ຺ເຕສິ, ນ ຕໍ ທານໍ ກສ຺ສຈິ ອຸທ຺ທິສິ។ ຕຖາ ຕໍ ທານໍ ອລກນ຺ຕາ ເປຕາ ຉິນ຺ນາສາ ຫຸຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍໍ ຣຜ຺ໂຍ ນິເວສເນ ອຕິວິຍ ກິສນກໍ ວິສ຺ສຣມກໍສຸ។ ຣາຊາ ກຍສນ຺ຕາສສໍເວຄໍ ອາປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ວິກາຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ – "ເອວຣູປໍ ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສິ, ກິ ນຸ ໂຂ ເມ, ກນ຺ເຕ, ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ? ກຄວາ "ມາ ກາຍິ, ມຫາຣາຊ, ນ ເຕ ກິຜ຺ຈິ ປາປກໍ ກວິສ຺ສຕິ, ອປິຈ ໂຂ ສນ຺ຕິ ເຕ ປຸຣາຕຍາຕກາ ເປເຕສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນາ។ ເຕ ເອກໍ ພຸທ຺ທນ຺ຕຣໍ ຕເມວ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕາ 'ພຸທ຺ທສ຺ສ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ອຸທ຺ທິສິສ຺ສຕີ'ຕິ ວິຈຣນ຺ຕາ ຕຍາ ຫິຍ຺ໂຍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ນ ອຸທ຺ທິສິຕຕ຺ຕາ ຉິນ຺ນາສາ ຫຸຕ຺ວາ ຕຖາຣູປໍ ວິສ຺ສຣມກໍສູ"ຕິ ອາຫ។ "ກິ ອິທານິປິ, ກນ຺ເຕ, ທິນ຺ເນ ເຕ ລເກຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິ? "ອາມ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ។ "ເຕນ ຫິ, ກນ຺ເຕ, ອຘິວາເສຕຸ ເມ ກຄວາ ອຊ຺ຊຕນາຍ ທານໍ, ເຕສໍ ອຸທ຺ທິສິສ຺ສາມີ"ຕິ។ ອຘິວາເສສິ ກຄວາ ຕຸຕ຺ຫີກາເວນ។

ຣາຊາ ນິເວສນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາທານໍ ປຜິຍາທາເປຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ກາລໍ ອາໂຣຈາເປສິ ។ ກຄວາ ຣາຊນ຺ເຕປຸຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຜ຺ຍຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ ສທ຺ຘິ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ។ ເຕ ເປຕາ "ອປິ ນາມ ອຊ຺ຊ ລເກຍ຺ຍາມາ"ຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິໂຣກຸຜ຺ຜາທີສຸ ອຜ຺ຖໍສຸ។ ກຄວາ ຕຖາ ອກາສິ, ຍຖາ ເຕ ສພ຺ເພວ ຣຜ຺ໂຍ ອາປາຖໍ ຄຕາ ອເຫສຸໍ។ ຣາຊາ ທກ຺ຂິໂຕທກໍ ເທນ຺ໂຕ "ອິທໍ ເມ ຍາຕີນໍ ໂຫຕູ"ຕິ ອຸທ຺ທິສິ។ ຕາວເທວ ເປຕານໍ ກມລກຸວລຍສຜ຺ຉນ຺ນາ ໂປກ຺ຂຣຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕີສຸ។ ເຕ ຕຕ຺ຖ ນ຺ຫຕ຺ວາ ຈ ປີວິຕ຺ວາ ຈ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘທຣຖກິລມຖປິປາສາ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕາ ອເຫສຸໍ។ ຣາຊາ ຍາຄຸຂຊ຺ຊໂກຊ຺ຊານິ ທຕ຺ວາ ອຸທ຺ທິສິ។ ເຕສໍ

ຕງ຺ຂຓຎ຺ເຎວ ທິພ຺ພຍາຄຸຂຊ຺ຊໂຠຊ຺ຊານິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸຯ ເຕ ຕານິ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ປີຓິນ຺ທ຺ຣິຍາ ອເຫສຸໍຯ ອຖ ວຕ຺ຖເສນາສນານິ ທຕ຺ວາ ອຸທ຺ທິສິຯ ເຕສໍ ທິພ຺ພວຕ຺ຖປາສາທປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓເສຍ຺ຍາທິອລງ຺ກາຣວິຘໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸຯ ສາ ຈ ເຕສໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ສພ຺ພາປິ ຍຖາ ຣຎ຺ໂຎ ປາກຏາ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຠຄວາ ອຘິຏ຺ຐາສິຯ ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ອຕິວິຍ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິຯ ຕໂຕ ຠຄວາ ຠຸຕ຺ຕາວີ ປວາຣິໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ພິມ຺ພິສາຣສ຺ສ ອນຸໂມທນຕ຺ຖໍ ຕິໂຣກຸຏ຺ຏເປຕວຕ຺ຖຸໍ ອຠາສິ –

໑໔ຯ

‘‘ຕິໂຣກຸຏ຺ເຏສຸ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ສນ຺ຘິສິງ຺ຆາຏເກສຸ ຈ;

ທ຺ວາຣພາຫາສຸ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ອາຄນ຺ຕ຺ວານ ສກໍ ຆຣໍຯ

໑໕ຯ

‘‘ປຫູເຕ ອນ຺ນປານມ຺ຫິ, ຂຊ຺ຊໂຠຊ຺ເຊ ອຸປຏ຺ຐິເຕ;

ນ ເຕສໍ ໂກຈິ ສຣຕິ, ສຕ຺ຕານໍ ກມ຺ມປຈ຺ຈຍາຯ

໑໖ຯ

‘‘ເອວໍ ທທນ຺ຕິ ຎາຕີນໍ, ເຍ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປກາ;

ສຸຈິໍ ປຓີຕໍ ກາເລນ, ກປ຺ປິຍໍ ປານໂຠຊນໍຯ

໑໗ຯ

‘‘ອິທໍ ໂວ ຎາຕີນໍ ໂຫຕຸ, ສຸຂິຕາ ໂຫນ຺ຕຸ ຎາຕໂຍ;

ເຕ ຈ ຕຕ຺ຖ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ, ຎາຕິເປຕາ ສມາຄຕາ;

ປຫູເຕ ອນ຺ນປານມ຺ຫິ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອນຸໂມທເຣຯ

໑໘ຯ

‘‘ຈິຣໍ ຊີວນ຺ຕຸ ໂນ ຎາຕີ, ເຍສໍ ເຫຕຸ ລຠາມເສ;

ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ກຕາ ປູຊາ, ທາຍກາ ຈ ອນິປ຺ຜລາຯ

໑໙ຯ

‘‘ນ ຫິ ຕຕ຺ຖ ກສິ ອຕ຺ຖິ, ໂຄຣກ຺ເຂຕ຺ຖ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ວຓິຊ຺ຊາ ຕາທິສີ ນຕ຺ຖິ, ຫິຣຎ຺ເຎນ ກຍາກຍໍ;

ອີໂຕ ທິນ຺ເນນ ຍາເປນ຺ຕິ, ເປຕາ ກາລຄຕາ ຕຫິ໚

໔໐໚

‘‘ອຸນ຺ນເມ ອຸທກໍ ວຸຏ຺ຖໍ, ຍຖາ ນິນ຺ນໍ ປວຕ຺ຕຕິ;

ເອວເມວ ອີໂຕ ທິນ຺ນໍ, ເປຕານໍ ອຸປກປ຺ປຕິ໚

໔໑໚

‘‘ຍຖາ ວາຣິວຫາ ປູຣາ, ປຣິປູເຣນ຺ຕິ ສາຄຣໍ;

ເອວເມວ ອີໂຕ ທິນ຺ນໍ, ເປຕານໍ ອຸປກປ຺ປຕິ໚

໔໒໚

‘‘ອທາສິ ເມ ອກາສິ ເມ, ຎາຕິມິຕ຺ຕາ ສຂາ ຈ ເມ;

ເປຕານໍ ທກ຺ຂິຓໍ ທຊ຺ຊາ, ປຸພ຺ເພ ກຕມນຸສ຺ສຣໍ໚

໔໓໚

‘‘ນ ຫິ ຣຸຓ຺ຓໍ ວາ ໂສໂກ ວາ, ຍາ ຈຎ຺ຎາ ປຣິເທວນາ;

ນ ຕໍ ເປຕານມຕ຺ຖາຍ, ເອວໍ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ຎາຕໂຍ໚

໔໔໚

‘‘ອຍຎ຺ຈ ໂຂ ທກ຺ຂິຓາ ທິນ຺ນາ, ສງ຺ຆມ຺ຫິ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕາ;

ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍສ຺ສ, ຐານໂສ ອຸປກປ຺ປຕິ໚

໔໕໚

‘ໂສ ຎາຕິທມ຺ໂມ ຈ ອຍໍ ນິທສ຺ສິໂຕ, ເປຕານ ປູຊາ ຈ ກຕາ ອຸລຸອາຣາ;

ພລຎ຺ຈ ພິກ຺ຂູນມນຸປ຺ປທິນ຺ນໍ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ປຸຎ຺ຎໍ ປສຸຕໍ ອນປ຺ປກ’’ນ຺ຕິ໚

໑໔໚ ຕຕ຺ຖ ຕິໂຣກຸຏ຺ເຏສູຕິ ກຸຏ຺ຏານໍ ປຣກາເຕສຸ໚ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິຕິ ນິສຊ຺ຊາທິປຏິກ຺ເຂປໂຕ ຐານກປ຺ປນວຈນເມຕໍ, ເຕຫປາ ກາຣກຸຏ຺ຏານໍ ທ຺ວາຣໂຕ ພຫິ ເອວ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສນ຺ຘິສິງ຺ຆາຏເກສຸ ຈາຕິ ສນ຺ຘີສຸ ຈ ສິງ຺ຆາຏເກສຸ ຈ໚ ສນ຺ຘີຕິ ຈຕຸກ຺ໂກຓຣຈ຺ຉາ, ຆຣສນ຺ຘິກິຕ຺ຕິສນ຺ຘີອາໂລກສນ຺ຘີໂຍປີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ໚ ສິງ຺ຆາຏກາຕິ ຕິໂກຓຣຈ຺ຉາ໚ ທ຺ວາຣພາຫາສຸ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິຕິ ນຄຣທ຺ວາຣຆຣທ຺ວາຣານໍ ພາຫາ ນິສ຺ສາຍ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ໚ ອາຄນ຺ຕ຺ວານ ສກໍ ຆຣນ຺ຕິ ສກຆຣໍ ນາມ ປຸພ຺ພຎາຕິຆຣມ຺ປິ ອຕ຺ຕນາ ສາມິກາເວນ ອຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖຆຣມ຺ປິ, ຕທຸກຍມ຺ປິ ເຕ ຍສ຺ມາ ສກຆຣສຎ຺ຎາຍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອາຄນ຺ຕ຺ວານ ສກໍ ຆຣ’’ນ຺

ຕິ ອາຫາຯ

໑໕ຯ ເອວໍ ຠຄວາ ປຸພ຺ເພ ອນຊ຺ຌາວຸຕ຺ຖປຸພ຺ພມ຺ປິ ປຸພ຺ພຎາຕິຆຣຕ຺ຕາ ພິມ຺ພິສາຣນິເວສນໍ ສກຆຣສຎ຺ຎາຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິໂຣກຸຏ຺ຏາທີສຸ ຐິເຕ ອິສ຺ສາມຈ຺ຉຣິຍຜລໍ ອນຸຠວນ຺ເຕ ອຕິວິຍ ທຸທ຺ທສິກວິຣູປກາຍານກທສ຺ສເນ ພຫູ ເປເຕ ຣຎ຺ໂຎ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕິໂຣກຸຏ຺ເຏສຸ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີ"ຕິ ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ເຕຫິ ກຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ທາຣຸຓຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ປຫູເຕ ອນ຺ນປານມ຺ຫີ"ຕິ ທຸຕິຍຄາຖມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ປຫູເຕຕິ ອນປ຺ປເກ ພຫຸມ຺ຫິ, ຍາວທຕ຺ເຖຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ພ-ກາຣສ຺ສ ຫິ ປ-ກາໂຣ ລພ຺ຠຕິ "ປຫຸ ສນ຺ໂຕ ນ ຠຣຕີ"ຕິອາທີສຸ (ສຸຯ ນິຯ ໙໘) ວິຍຯ ເກຈິ ປນ "ພຫຸເກ"ຕິ ປຐນ຺ຕິ, ໂສ ປນ ປມາທປາໂຐຯ ອນ຺ນປານມ຺ຫີຕິ ອນ຺ເນ ຈ ປາເນ ຈຯ ຂຊ຺ຊໂຠຊ຺ເຊຕິ ຂຊ຺ເຊ ຈ ໂຠຊ຺ເຊ ຈຯ ເອເຕນ ອສິຕປີຕຂາຍິຕສາຍິຕວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອຸປຏ຺ຐິເຕຕິ ອຸປຄມ຺ມ ຐິເຕ ສຊ຺ຊິເຕ, ປຏິຍຕ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ເຕສໍ ໂກຈິ ສຣຕີ ສຕ຺ຕານນ຺ຕິ ເຕສໍ ເປຕ຺ຕິວິສເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ສຕ຺ຕານໍ ໂກຈິ ມາຕາ ວາ ປິຕາ ວາ ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ນຕ຺ຕາ ວາ ນ ສຣຕິຯ ກິໍ ກາຣຓາ? ກມ຺ມປຈ຺ຈຍາຕິ, ອຕ຺ຕນາ ກຕສ຺ສ ອທານທານປຏິເສຘນາທິເຠທສ຺ສ ກທຣິຍກມ຺ມສ຺ສ ກາຣຓຠາວໂຕຯ ຕຎ຺ຫິ ກມ຺ມໍ ເຕສໍ ຎາຕີນໍ ສຣິຕຸໍ ນ ເທຕິຯ

໑໖ຯ ເອວໍ ຠຄວາ ອນປ຺ປເກປິ ອນ຺ນປານາທິມ຺ຫິ ວິຊ຺ຊມາເນ ຎາຕີນໍ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕານໍ ເປຕານໍ ກມ຺ມຜເລນ ຎາຕການໍ ອນຸສ຺ສຣຓມຕ຺ຕສ຺ສາປິ ອຠາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເປຕ຺ຕິວິສຍຸປ຺ປນ຺ເນ ຎາຕເກ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ທິນ຺ນທານໍ ປສໍສນ຺ໂຕ "ເອວໍ ທທນ຺ຕິ ຎາຕີນ"ນ຺ຕິ ຕຕິຍຄາຖມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ເອວນ຺ຕິ ອຸປມາວຈນໍຯ ຕສ຺ສ ທ຺ວິຘາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ – ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ກມ຺ມປຈ຺ຈຍາ ອສຣນ຺ເຕສຸປິ ເກສຸຈິ ເກຈິ ທທນ຺ຕິ ຎາຕີນໍ, ເຍ ເອວໍ ອນຸກມ຺ປກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຈ, ມຫາຣາຊ, ຍຖາ ຕຍາ ທິນ຺ນໍ, ເອວໍ ສຸຈິ ປຓີຕໍ ກາເລນ ກປ຺ປິຍໍ ປານໂຠຊນໍ ທທນ຺ຕິ ຎາຕີນໍ, ເຍ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປກາຕິ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ທທນ຺ຕີຕິ ເທນ຺ຕິ ອຸທ຺ທິສນ຺ຕິ ນິຍ຺ຍາເຕນ຺ຕິຯ ຎາຕີນນ຺ຕິ ມາຕິໂຕ ຈ ປິຕິໂຕ ຈ ສມ຺ພນ຺ຘານໍຯ ເຍຕິ ເຍ ເກຈິ ປຸຕ຺ຕາທໂຍຯ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຠວນ຺ຕິຯ ອນຸກມ຺ປກາຕິ ອຕ຺ຖກາມາ ຫິເຕສິໂນຯ ສຸຈິນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘໍ ມ ໂນຫຣໍ ຘມ຺ມິກຎ຺ຈຯ ປຓີຕນ຺ຕິ ອຸຬາຣໍຯ ກາເລນາຕິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍານໍ ປຣິໂຠຄໂຍຄ຺ຄກາເລນ, ຎາຕິເປຕານໍ ວາ ຕິໂຣກຸຏ຺ຏາທີສຸ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຐິຕກາເລນຯ ກປ຺ປິຍນ຺ຕິ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ປຏິຣູປໍ ອຣິຍານໍ ປຣິໂຠຄາຣຫໍຯ ປານໂຠຊນນ຺ຕິ ປານຎ຺ຈ ໂຠຊນຎ຺ຈ, ຕທຸປເທເສນ ເຈຕ຺ຖ ສພ຺ພໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ວທຕິຯ

໑໗ຯ ອິທານິ ເຍນ ປກາເຣນ ເຕສໍ ເປຕານໍ ທິນ຺ນໍ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອິທໍ ໂວ ຎາຕີນໍ ໂຫຕຸ, ສຸຂິຕາ ໂຫນ຺ຕຸ ຎາຕໂຍ"ຕິ ຈຕຸຕ຺ຖຄາຖາຍ ປຸພ຺ພຑ຺ຒໍ ອາຫຯ ຕໍ ຕຕິຍຄາຖາຍ ປຸພ຺ພຑ຺ເຒນ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ –

"ເອວໍ ທທນ຺ຕິ ຎາຕີນໍ, ເຍ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປກາ;

ອິທໍ ໂວ ຎາຕີນໍ ໂຫຕຸ, ສຸຂິຕາ ໂຫນ຺ຕຸ ຎາຕໂຍ"ຕິຯ

ເຕນ "ອິທໍ ໂວ ຎາຕີນໍ ໂຫຕູຕິ ເອວໍ ປກາເຣນ ທທນ຺ຕິ, ໂນ ອຎ຺ຎຖາ"ຕິ ອາກາຣຕ຺ເຖນ ເອວໍສທ຺ເທນ ທາຕພ຺ພາກາຣນິທສ຺ສນໍ ກຕໍ ໂຫຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອິທນ຺ຕິ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມນິທສ຺ສນໍຯ ໂວຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ "ເຍຫິ ໂວ ອຣິຍາ"ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໖) ວິຍຯ ຎາຕີນໍ ໂຫຕູຕິ ເປຕ຺ຕິວິສເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ຎາຕການໍ ໂຫຕຸຯ "ໂນ ຎາຕີນ"ນ຺ຕິ ຈ ປຐນ຺ຕິ, ອມ຺ຫາກໍ ຎາຕີນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຂິຕາ ໂຫນ຺ຕຸ ຎາຕໂຍຕິ ເຕ ເປຕ຺ຕິວິສຍູປ຺ປນ຺ນາ ຎາຕໂຍ ອິທໍ ຜລໍ ປຈ຺ຈນຸຠວນ຺ຕາ ສຸຂິຕາ ສຸຂປ຺ປຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕູຕິຯ

ຍສ຺ມາ "ອິທໍ ໂວ ຎາຕີນໍ ໂຫຕູ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ອຎ຺ເຎນ ກຕກມ຺ມໍ ນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຜລທໍ ໂຫຕິ , ເກວລໍ ປນ ຕຖາ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທິຍມານໍ ຕໍ ວຕ຺ຖຸ ຎາຕິເປຕານໍ ກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ ເຕສໍ ຕສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍເຍວ ຂເຓ ຜລນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ ກຸສລກມ຺ມໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເຕ ຈ ຕຕ຺ໂຖ"ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ເຕຕິ ຌາຕິເປຕາ။ ຕຕ຺ຖາຕິ ຍຕ຺ຖ ທານໍ ທິຍຕິ, ຕຕ຺ຖ။ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາຕິ “ອິເມ ໂນ ຌາຕໂຍ ອມ຺ຫາກໍ ອຕ຺ຖາຍ ທານໍ ອຸທ຺ທິສນ຺ຕີ”ຕິ ອນຸໂມທນຕ຺ຖໍ ຕຕ຺ຖ ສມາຄຕາ ຫຸຕ຺ວາ။ ປຆູເຕ ອນ຺ນປານມ຺ຫີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທິຍມາເນ ຕສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ໌။ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອນຸໂມທເຣຕິ ກມ຺ມຜລໍ ອກິສທ຺ທຫນ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕີກາຣໍ ອວິຊຫນ຺ຕາ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ “ອິທໍ ໂນ ທານໍ ທີຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕູ”ຕິ ໂມທນ຺ຕິ ອນຸໂມທນ຺ຕິ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ ໂຫນ຺ຕີ໌။

໑໗໌ຈິຣໍ ຊີວນ຺ຕູຕິ ຈິຣໍ ຊີວິໂນ ທີຆາຍຸກາ ໂຫນ຺ຕຸ໌ ໂນ ຌາຕີຕິ ອມ຺ຫາກໍ ຌາຕກາ໌ ເຍສໍ ເຫຕູຕິ ເຍສໍ ກາຣຕາ ເຍ ນິສ຺ສາຍ໌ ລການເສຕິ ອີທິສໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ໌ ປຝິລການ໌ ອີທລ຺ຫີ ອຸທ຺ທິສເນນ ລທ຺ຂສມ຺ປຕ຺ຕິ໌ ອນຸກວນ຺ຕານໍ ເປຕານໍ ອຕ຺ຕໂນ ຌາຕີນໍ ໂຖມ ນາກາຣທສ຺ສນໍ໌ ເປຕານລ຺ຫີ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸໂມທເນນ, ທາຍການໍ ອຸທ຺ທິສເນນ, ອຸກ຺ຂິເຕຍ຺ຍສມ຺ປຕ຺ຕີຍາ ຈາຕິ ຕີຫີ ອງ຺ເຄຫິ ທກ຺ຂິຕາ ຕງ຺ຂຕລ຺ເລວ ຜລນິພ຺ພຕ຺ຕິກາ ໂຫຕີ໌ ຕຕ຺ຖ ທາຍກາ ວິເສສເຫຕຸ໌ ເຕນາຫ “ເຍສໍ ເຫຕຸ ລການເສ”ຕີ໌ ອມ຺ຫາກ ລ຺ຈ ກຕາ ປູຊາຕິ “ອິທໍ ໂວ ຌາຕີນໍ ໂຫຕູ”ຕິ ເອວໍ ອຸທ຺ທິສນ຺ເຕຫິ ທາຍເກຫິ ອມ຺ຫາກລ຺ຈ ປູຊາ ກຕາ, ເຕ ທາຍກາ ຈ ອນິປ຺ຜລາ ຍສ຺ມິ ສນ຺ຕາເນ ປຣິຈ຺ຈາຄມຍໍ ກມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ຕຕ຺ເຖວ ຜລທານໂຕ໌

ເອຕ຺ຖາຫ – “ກິໍ ປນ ເປຕ຺ຕິວິສຍູປປ຺ນ຺ນາ ເອວ ຌາຕີ ເຫຕຸສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ລກນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ອລ຺ເລປີ”ຕິ? ນ ເຈຕ຺ຖ ອມ຺ເຫຫິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອຕ຺ຖິ ກຄວຕາ ເອວໍ ພ຺ຍາກຕຕ຺ຕາ໌ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ —-

“ມຍມສ຺ສຸ, ໂກ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ນາມ ທານານິ ເທມ, ປຸລ຺ລານິ ກໂຣມ ‘ອິທໍ ທານໍ ເປຕານໍ ຌາຕິສາໂລຫິຕານໍ ອຸປກປ຺ປຕຸ, ອິທໍ ທານໍ ເປຕາ ຌາຕິສາໂລຫິຕາ ປຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕູ’ຕີ໌ ກຈ຺ຈິ ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ທານໍ ເປຕານໍ ຌາຕິສາໂລຫິຕານໍ ອຸປກປ຺ປຕິ , ກຈ຺ຈິ ເຕ ເປຕາ ຌາຕິສາໂລຫິຕາ ຕໍ ທານໍ ປຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕີຕິ? ຖາເນ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອຸປກປ຺ປຕິ, ໂນ ອຝ຺ຖາເນຕີ໌

“ກຕມໍ ປນ, ໂກ ໂຄຕມ, ຖານໍ, ກຕມໍ ອຝ຺ຖານນ຺ຕິ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຕາຕິປາຕີ ໂຫຕິ…ເປ… ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ, ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ນິຣຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ໌ ໂຍ ເນຣຍິການໍ ສຕ຺ຕານໍ ອາຫາໂຣ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຍາເປຕິ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຕິຝ຺ຖຕີ໌ ອິທໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອຝ຺ຖານໍ, ຍຕ຺ຖ ຖິຕສ຺ສ ຕໍ ທານໍ ນ ອຸປກປ຺ປຕີ໌

“ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຕາຕິປາຕີ ໂຫຕິ…ເປ… ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ, ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ໌ ໂຍ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິການໍ ສຕ຺ຕານໍ ອາຫາໂຣ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຍາເປຕິ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຕິຝ຺ຖຕີ໌ ອິທມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອຝ຺ຖານໍ, ຍຕ຺ຖ ຖິຕສ຺ສ ຕໍ ທານໍ ນ ອຸປກປ຺ປຕີ໌

“ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ…ເປ… ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ, ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ມນຸສ຺ສານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ…ເປ… ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ໌ ໂຍ ເທວານໍ ອາຫາໂຣ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຍາເປຕິ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຕິຝ຺ຖຕີ໌ ອິທມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອຝ຺ຖານໍ, ຍຕ຺ຖ ຖິຕສ຺ສ ຕໍ ທານໍ ນ ອຸປກປ຺ປຕີ໌

“ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຕາຕິປາຕີ ໂຫຕິ…ເປ… ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ, ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ເປຕ຺ຕິວິສຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ໌ ໂຍ ເປຕ຺ຕິວິສຍິການໍ ສຕ຺ຕານໍ ອາຫາໂຣ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຍາເປຕິ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຕິຝ຺ຖຕີ໌ ຍໍ ວາ ປນສ຺ສ ອິໂຕ ອນຸປເວຈ຺ເຉນ຺ຕິ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ວາ ຌາຕິສາໂລຫິຕາ ວາ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຍາເປຕິ, ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຕິຝ຺ຖຕີ໌ ອິທໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ຖານໍ, ຍຕ຺ຖ ຖິຕສ຺ສ ຕໍ ທານໍ ອຸປກປ຺ປຕີ”ຕີ໌

“ສເຈ ປນ, ໂກ ໂຄຕມ, ໂສ ເປໂຕ ຌາຕິສາໂລຫິໂຕ ຕໍ ຖານໍ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂກ ຕໍ ທານໍ ປຣິກຸລ຺ຊຕີ”ຕິ ? “ອລ຺ເລປິສ຺ສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເປຕາ ຌາຕິສາໂລຫິຕາ ຕໍ ຖານໍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ຕໍ ທານໍ ປຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕີ”ຕີ໌

“ສເຈ ປນ, ໂກ ໂຄຕມ, ໂສ ເຈວ ເປໂຕ ຌາຕິສາໂລຫິໂຕ ຕໍ ຖານໍ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ອລ຺ເລປິສ຺ສ ເປຕາ ຌາຕິສາໂລຫິຕາ ຕໍ ຖານໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ໂກ ຕໍ ທານໍ ປຣິກຸລ຺ຊຕີ”ຕິ? “ອຝ຺ຖານໍ ໂຂ ເອຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ຕໍ ຖານໍ ວິວິຕ຺ຕໍ

ອສຸສ ອິມິນາ ທິເພນ ອທຸສຸນາ ຍທິທໍ ເປເຕຫິ ຌາຕິສາໂລຫິເຕຫິ, ອປີຈ, ພຸຣາຫຸມຓ, ທາຍໂກປີ ອນິປຸຜໂລ’’ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໑໐຺໑໗໗)຺

໑໙຺ ອິທານິ ເປຕຸຕິວິສຍູປປນຸນານໍ ຕຕຸຖ ອລຸລສຸສ ກສິໂຄຣກຸຂາທິໂນ ສມຸປຕຸຕິປຜິລາກາການຕສຸສ ອກາວໍ ອິໂຕ ທິນຸເນນ ຍາປນລຸຈ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ນ ຫິ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ຺

ຕຕຸຖ ນ ຫິ ຕຕຸຖ ກສິ ອຕຸຖິຕິ ຕສຸມິ ເປຕຸຕິວິສເຍ ກສິ ນ ຫິ ອຕຸຖິ, ຍໍ ນິສຸສາຍ ເປຕາ ສຸເຂນ ຊີເວຍຸຍຸໍ຺ ໂຄຣກຸເຂຕຸຖ ນ ວິຊຸຊຕີຕິ ເອຕຸຖ ເປຕຸຕິວິສເຍ ນ ເກວລໍ ກສິເຍວ ນຕຸຖິ, ອຖ ໂຂ ໂຄຣກຸຂາປີ ນ ວິຊຸຊຕີ, ຍໍ ນິສຸສາຍ ເຕ ສຸເຂນ ຊີເວຍຸຍຸໍ຺ ວຓິຊຸຊາ ຕາທິສີ ນຕຸຖິຕິ ວຓິຊຸຊາປີ ຕາທິສີ ນຕຸຖິ, ຍາ ເຕສໍ ສມຸປຕຸຕິປຜິລາກເທຕຸ ກເວຍຸຍ຺ ຫິຣລຸເລນ ກຍາກຍນຸຕິ ຫິຣລຸເລນ ກຍວິກຸກຍມຸປີ ຕຕຸຖ ຕາທິສໍ ນຕຸຖິ, ຍໍ ເຕສໍ ສມຸປຕຸຕິປຜິລາກເທຕຸ ກເວຍຸຍ຺ ອິເຕ ທິນຸເນນ ຍາເປນຸຕິ, ເປຕາ ກາລຄຕາ ຕຫິນຸຕິ ເກວລໍ ປນ ອິໂຕ ຌາຕີຫິ ວາ ມິຕຸຕາມຈຸເຈຫິ ວາ ທິນຸເນນ ຍາເປນຸຕິ, ອຕຸຕພາວໍ ປວຕຸເຕນຸຕີ຺ ເປຕາຕິ ເປຕຸຕິວິສຍູປປນຸນາ ສຕຸຕາ຺ ກາລຄຕາຕິ ອຕຸຕໂນ ມຣຓກາເລນ ຄຕາ຺ ‘‘ກາລກຕາ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ, ກຕກາລາ ກຕມຣຓາ ມຣຓໍ ສມຸປຕຸຕາ຺ ຕຫິນຸຕິ ຕສຸມິ ເປຕຸຕິວິສເຍ຺

໘໐-໘໑຺ ອິທານິ ຍຖາວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ອຸປມາຫິ ປກາເສຕຸໍ ‘‘ອຸນຸນເມ ອຸທກໍ ວຸຜຸຖ’’ນຸຕິ ຄາຖາທຸວຍມາຫ຺ ຕສຸສຕຸໂຖ – ຍຖາ ອຸນຸນເມ ຖເລ ອຸນຸນຕປຸປເທເສ ເມເຄຫິ ອພິວຸຜຸຖໍ ອຸທກໍ ຍຖາ ນິນຸນໍ ປວຕຸຕຕິ, ໂຍ ກູມິກາໂຄ ນິນຸໂນ ໂອຓໂຕ, ຕໍ ອຸປຄຈຸຉຕິ; ເອວເມວ ອິໂຕ ທິນຸນໍ ທານໍ ເປຕານໍ ອຸປກປຸປຕິ , ຜລຸປຸປຕຸຕິຍາ ວິນິຍຸຊຸຊຕີ຺ ນິນຸນມິວ ຫິ ອຸທກປຸປວຕຸຕິຍາ ຖານໍ ເປຕໂລໂກ ທານູປກປຸປນາຍ຺ ຍຖາຫ – ‘‘ອິທໍ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ຖານໍ, ຍຕຸຖ ຖິຕສຸສ ຕໍ ທານໍ ອຸປກປຸປຕີ’’ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໑໐຺໑໗໗)຺ ຍຖາ ຈ ກນຸທຣປທຣສາຂປສາຂກຸໂສພຸກມຫາໂສພຸເກ ຫິ ໂອຄລິເຕນ ອຸທເກນ ວາຣິວຫາ ມຫານຊຸໂຊ ປູຣາ ຫຸຕຸວາ ສາຄຣໍ ປຣິປູເຣນຸຕິ, ເອວໍ ອິໂຕ ທິນຸນທານໍ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍນ ເປຕານໍ ອຸປກປຸປຕີຕີ຺

໘໔຺ ຍສຸມາ ເປຕາ ‘‘ອິໂຕ ກິລຸຈິ ລກາມາ’’ຕິ ອາສາກິກູຕາ ຌາຕິຆຣໍ ອາຄນຸຕຸວາປີ ‘‘ອິທໍ ນາມ ໂນ ເທຖາ’’ຕິ ຍາຈິຕຸໍ ນ ສກຸໂກນຸຕິ, ຕສຸມາ ເຕສໍ ອິມານິ ອນຸສຸສຣຓວຕຸຖູນິ ອນຸສຸສຣນຸໂຕ ກຸລປຸຕຸໂຕ ທກຸຂິຓໍ ທຊຸຊາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ອທາສິ ເມ’’ຕິ ຄາຖມາຫ຺

ຕສຸສຕຸໂຖ – ອິທໍ ນາມ ເມ ຆນໍ ວາ ຆລຸລໍ ວາ ອທາສີ, ອິທໍ ນາມ ເມ ກິຈຸຈໍ ອຕຸຕນາເຍວ ໂຍຄໍ ອາປຊຸຊນຸໂຕ ອກາສີ, ‘‘ອສຸໂກ ເມ ມາຕິໂຕ ວາ ປີຕິໂຕ ວາ ສມຸພນຸຆຕຸຕາ ຌາຕີ, ສິເນຫວເສນ ຕາຓສມຕຸຖຕາຍ ມິຕຸໂຕ, ອສຸໂກ ເມ ສຫປໍສຸກິລຸອກາສຫາໂຍ ສຂາ’’ຕິ ຈ ເອຕໍ ສພຸພມນຸສຸສຣນຸໂຕ ເປຕານໍ ທກຸຂິຓໍ ທຊຸຊາ ທານໍ ນິຍຸຍາເຕຍຸຍ຺ ‘‘ທກຸຂິຓາ ທຊຸຊາ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ, ເປຕານໍ ທກຸຂິຓາ ທາຕພຸພາ, ເຕນ ‘‘ອທາສິ ເມ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ປຸພຸເພ ກຕມນຸສຸສຣໍ ອນຸສຸສຣຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺ ກຣຓຕຸເຖ ຫິ ອິທໍ ປຈຸຈຕຸຕວຈນໍ຺

໘໓-໘໔຺ ເຍ ປນ ສຕຸຕາ ຌາຕິມຣເຓນ ຣຸຕຸຓໂສກາທິປຣາ ເອວ ຫຸຕຸວາ ຕິຜຸຖນຸຕິ, ນ ເຕສໍ ອຕຸຖາຍ ກິລຸຈິ ເທນຸຕິ, ເຕສໍ ຕໍ ຣຸຕຸຓໂສກາທິ ເກວລໍ ອຕຸຕປຣິຕາປນມຕຸຕເມວ ໂຫຕິ, ຕໍ ນ ເປຕານໍ ກລຸຈິ ອຕຸຖໍ ສາເຆຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ນ ຫິ ຣຸຕຸຓໍ ວາ’’ຕິ ຄາຖໍ ວຕຸວາ ປຸນ ມຄຆຣາເຊນ ທິນຸນທກຸຂິຓາຍ ສາຕຸຖກກາວໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ອຍລຸຈ ໂຂ’’ຕິ ຄາຖມາຫ຺ ເຕສໍ ອຕຸໂຖ ເຫຜຸຖາ ວຸຕຸໂຕເຍວ຺

໘໕຺ ອິທານິ ຍສຸມາ ອິມໍ ທກຸຂິຓໍ ເທນຸເຕນ ຣລຸລາ ຌາຕີນໍ ຌາຕິຫິ ກຕຸຕພຸພກິຈຸຈກຣເຓນ ຌາຕິຆມຸໂມ ນິທສຸສິໂຕ, ພຫຸຊນສຸສ ປາກໂຜ ກໂຕ, ນິທສຸສນໍ ປາກຜໍ ກຕໍ ‘‘ຕຸມຸເຫຫິປີ ເອວເມວ ຌາຕີສຸ ຌາຕິຆມຸໂມ ປຣິປູເຣຕພຸໂພ’’ຕິ຺ ເຕ ຈ ເປເຕ ທິພຸພສມຸປຕຸຕີ ອຌຄເມນຸເຕນ ເປຕານໍ ປູຊາ ກຕາ ອຸລຸອາຣາ , ພຸທຸຆປຸປມຸຂໍ ກິກຸຂຸສຄຸໍ ອນຸນປານາທິຫີ ສນຸຕປຸເປນຸເຕນ ກິກຸຂູນໍ ພລໍ ອນຸປຸປທິນຸນໍ, ອນຸກມຸປາທິຄຸຓປຣິວາຣລຸຈ ຈາຄເຈຕນໍ ນິພຸພຕຸເຕນຸເຕນ ອນປຸປກໍ ປຸລຸລໍ ປສຸຕໍ, ຕສຸມາ ກຄວາ ອິເມຫິ ຍຖາກຸຈຸຈຄຸເຓຫິ ຣາຊານໍ ສມຸປຫໍເສນຸໂຕ ‘‘ໂສ ຌາຕິຆມຸໂມ’’ຕິ ໂອສານຄາຖມາຫ຺

ຕຕຸຖ ຌາຕິຆມຸໂມຕິ ຌາຕີຫິ ຌາຕີນໍ ກຕຸຕພຸພກຣຓໍ຺ ອຸລຸອາຣາຕິ ຜີຕາ ສມິທຸຆາ຺ ພລນຸຕິ ກາຍພລໍ຺ ປສຸຕນຸຕິ ອຸປຈິຕໍ຺

ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ໂສ ຌາຕິຌມ຺ໂມ ຈ ອຍໍ ນິຫສ຺ສິໂຕ’’ຕິ ເອເຕນ ກຄວາ ຣາຊານໍ ຌມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ຫສ຺ເສສິຯ ຌາຕິຌມ຺ມຫສ຺ສນລ຺ເຫຕ຺ຖ ສນ຺ຫສ຺ສນໍຯ ‘‘ເປຕານ ປູຊາ ຈ ກຕາ ອຸລຸອາຣາ’’ຕິ ອິມິນາ ສມາຫເປສິຯ ‘‘ອຸລຸອາຣາ’’ຕິ ປສໍສນລ຺ເຫຕ຺ຖ ປຸນປ຺ປຸນໍ ປູຊາກຣເຓ ສມາຫປນໍຯ ‘‘ພລລ຺ຈ ກິກ຺ຂູນມນຸປ຺ປທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິຯ ກິກ຺ຂູນໍ ພລານຸປ຺ປທານລ຺ເຫຕ຺ຖ ເອວໍວິຌານໍ ພລານຸປ຺ປທາເນ ອຸສ຺ສາຫວຫ຺ຌເນນ ສມຸຕ຺ເຕຊນໍຯ ‘‘ຕຸມ຺ເຫຫິ ປຸລ຺ລໍ ປສຸຕໍ ອນປ຺ປກ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ປຫໍເສສິຯ ປຸລ຺ລປສວນກິຕ຺ຕນລ຺ເຫຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ຍຖາກຸຈ຺ຈຄຸຓສໍວຓ຺ຓນກາເວນ ສມ຺ປຫໍສນນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ຈ ເປຕ຺ຕິວິສຍູປປ຺ຕິອາທີນວສໍວຓ຺ຓເນນ ສໍວິຄ຺ຄຫທຍານໍ ໂຍນິໂສ ປທຫຕໍ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຓສຫສ຺ສານໍ ຌມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສິຯ ທຸຕິຍທິວເສປີ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ອິທເມວ ຕິໂຣກຸຌ຺ຌເທສນໍ ເທເສສິຯ ເອວໍ ຍາວ ສຕ຺ຕ ທິວສາ ຕາທິໂສວ ຌມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ຕິໂຣກຸຌ຺ຌເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຌ຺ຄິຕາຯ

໖ຯ ປລ຺ຈປຸຕ຺ຕຂາທກເປຕິວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາສີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣິ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ປລ຺ຈປຸຕ຺ຕຂາທກເປຕິ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສາວຕ຺ຖິຍາ ກິຣ ອວິທູເຣ ຄາມເກ ອລ຺ລຕຣສ຺ສ ກຸຌ຺ມ຺ພິກສ຺ສ ກຣິຍາ ວລ຺ຊາ ອໂຫສິຯ ຕສ຺ສ ຌາຕກາ ເອຕທໂວຈຸໍ – ‘‘ຕວ ປຊາປຕີ ວລ຺ຊາ, ອລ຺ລໍ ເຕ ກລ຺ລໍ ອາເນມາ’’ຕິຯ ໂສ ຕສ຺ໂສ ກຣິຍາຍ ສິເນເຫນ ນ ອິຈ຺ຌິຯ ອຖສ຺ສ ກຣິຍາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ສຸຕ຺ວາ ສາມິກໍ ເອວມາຫ – ‘‘ສາມິ, ອຫໍ ວລ຺ຊາ, ອລ຺ລາ ກລ຺ລາ ອາເນຕພ຺ພາ, ມາ ເຕ ກຸລວໍໂສ ອຸປຈ຺ຌິຊ຺ຊີ’’ຕິຯ ໂສ ຕາຍ ນິປ຺ປີລຸອິຍມາໂນ ອລ຺ລໍ ກລ຺ລໍ ອາເນສິຯ ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ຄພ຺ກິນີ ອໂຫສິຯ ວລ຺ຊິຕ຺ຖີ – ‘‘ອຍໍ ປຸຕ຺ຕໍ ລກິຕ຺ວາ ອິມສ຺ສ ເຄຫສ຺ສ ອິສ຺ສຣາ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອິສ຺ສາປກຕາ ຕສ຺ສາ ຄພ຺ກປາຕນູປາຍໍ ປຣິເຍສນ຺ຕີ ອລ຺ລຕຣໍ ປຣິພ຺ພາຊິກໍ ອນ຺ນປານາທີຫີ ສງ຺ຄຫິຕ຺ວາ ຕາຍ ຕສ຺ສາ ຄພ຺ກປາຕນໍ ທາເປສິຯ ສາ ຄພ຺ເກ ປຕິເຕ ອຕ຺ຕໂນ ມາຕຸຍາ ອາໂຣເຈສິ, ມາຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຌາຕເກ ສໂມຌາເນຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ນິເວເທສິຯ ເຕ ວລ຺ຊິຕ຺ຖີ ເອຕທໂວຈຸໍ – ‘‘ຕຍາ ອິມິສ຺ສາ ຄພ຺ໂກ ປາຕິໂຕ’’ຕິ? ‘‘ນາຫໍ ປາເຕມີ’’ຕິຯ ‘‘ສເຈ ຕຍາ ຄພ຺ໂກ ນ ປາຕິໂຕ, ສປຖໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ຯ ‘‘ສເຈ ມຍາ ຄພ຺ໂກ ປາຕິໂຕ, ທຸຄ຺ຄຕິປຣາຍຕາ ຂຸປ຺ປີປາສາກິກູຕາ ສາຍໍ ປາຕໍ ປລ຺ຈ ປລ຺ຈ ປຸຕ຺ເຕ ວິຊາຍິຕ຺ວາ ຂາທິຕ຺ວາ ຕິຕ຺ຕີ ນ ຄຈ຺ເຌຍ຺ຍໍ, ນິຈ຺ຈໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຌາ ມກ຺ຂິກາປຣິກິຕ຺ຕາ ຈ ກເວຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ມຸສາ ວຕ຺ວາ ສປຖໍ ອກາສິຯ ສາ ນຈິຣສ຺ເສວ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ຄາມສ຺ສ ອວິທູເຣ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາ ເປຕີ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ

ຕທາ ຊນປເທ ວຸຕ຺ຖວສ຺ສາ ອຌ຺ຄ ເຖຣາ ສຕ຺ຖຸ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສາວຕ຺ຖິ ອາຄຈ຺ຌນ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອວິທູເຣ ຌາຍູທກສມ຺ປນ຺ເນ ອຣລ຺ລຌ຺ຄາເນ ວາສໍ ອຸປຄຈ຺ຌິສຸຯ ອຖ ສາ ເປຕີ ເຖຣານໍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສສິຯ ເຕສຸ ສງ຺ຆຕ຺ເຖໂຣ ຕໍ ເປຕີ –

໔໖ຯ

‘‘ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາສິ, ທຸຄ຺ຄນ຺ຌາ ປູຕິ ວາຍສິ;

ມກ຺ຂິກາຫີ ປຣິກິຕ຺ຕາ, ກາ ນຸ ຕ຺ວໍ ອິຌ ຕິຌ຺ຄສີ’’ຕິຯ –

ຄາຖາຍ ປຌິປຸຈ຺ຌິຯ ຕຕ຺ຖ ນຄ຺ຄາຕິ ນິຈ຺ໂຈລຸອາຯ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາສີຕິ ຕວິຣູປາ ອຕິວິຍ ພີກຈ຺ຌຣູເປນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອສິຯ ທຸຄ຺ຄນ຺ຌາຕິ ອນິຌ຺ຄຄນ຺ຌາຯ ປູຕິ ວາຍສີຕິ ສຣີຣໂຕ ກຸຓປຄນ຺ຌໍ ວາຍສິຯ ມກ຺ຂິກາຫີ ປຣິກິຕ຺ຕາຕິ ນີລມກ຺ຂິກາຫີ ສມນ຺ຕໂຕ ອາກິຕ຺ຕາຯ ກາ ນຸ ຕ຺ວໍ ອິຌ ຕິຌ຺ຄສີຕິ ກາ ນາມ ເອວຣູປາ ອິມສ຺ມິໍ ຄາເນ ຕິຌ຺ຄສິ, ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິຈຣສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຖ ສາ ເປຕີ ມຫາເຖເຣນ ເອວໍ ປຸຌ຺ຄາ ອຕ຺ຕານໍ ປກາເສນ຺ຕີ ສຕ຺ຕານໍ ສໍເວຄໍ ຊເນນ຺ຕີ –

໔໗ຯ

‘‘ອຫំ ກາຫມ຺ເຕ ເປຕີມ຺ຫີ, ທຸຄ຺ຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມ຺ມំ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກំ ອິໂຕ ຄຕາ.

໔໗.

‘‘ກາເລນ ປញ຺ຈ ປຸຕ຺ຕານິ, ສາຍំ ປញ຺ຈ ປຸນາປເຣ;

ວິຊາຍິຕ຺ວານ ຂາທາມິ, ເຕປិ ນາ ໂຫນ຺ຕິ ເມ ອລំ.

໔໘.

‘‘ປຣិທយ຺ຫតិ ធូមាយតិ, ខុទាយ ហទយំ មម;

ປານិយំ ន លភេ ປាតុំ, ປស຺ស មំ ព្យសនំ គត’’ន຺ຕិ. –

ອិមា ຕិស຺សោ គាថា អភាសិ.

໔໖. ຕត຺ថ ກាທម຺ເຕតិ ເທຣំ គារເວນ ອាលប຺ຕិ. ທុគ຺គតាតិ ទុគ຺គតិំ គតា. យមលោកិកាតិ ‘‘យមលោកោ’’តិ លទ຺ធនាមេ ເປຕໂລເກ ຕត຺ថ ປຣិយាປន຺នភាវេន ឋិតា. ອិໂຕ គតាតិ ອិໂຕ មនុស຺សលោកតោ ເປຕໂລກំ ឧប຺បជ຺ជនវសេន គតា, ឧប຺បន຺នាតិ អត຺ថោ.

໔໗.ກາເລນາតិ រត຺តិយា វិភាតកាលេ. ກុម຺មត຺ថ ហិ ເອតំ ករណវចនំ. ປញ຺ຈ ປុត຺តានិតិ ປញ຺ຈ ປុត຺តេ. លិង຺គវិប຺លាសេន ហេតំ វុត຺តំ. សាយំ ປញ຺ຈ ປុនាបរេតិ សាយន຺ហកាលេ ປុន អបរេ ປញ຺ຈ ປុត຺តេ ខាទាមិតិ យោជនា. វិជាយិត຺វានាតិ ទិវសេ ទិវសេ ទស ទស ປុត຺តេ វិជាយិត຺វា. ເຕປិ ນາ ໂຫន຺ຕិ ເມ អលន຺តិ ເຕປិ ទសប຺ຸត຺តា ເອກទិវសំ មយ຺ហំ ខុទាយ បដិឃាតាយ អហំ បរិយត຺តា ន ໂហន຺ຕិ. គាថាសុខត຺ថញ຺ហេត຺ថ នា-ອិតិ ទិឃំ កត຺វា វុត຺តំ.

໔໘.ປຣិទយ຺ហតិ ធូមាយតិ ខុទាយ ហទយំ មមាតិ ខុទាយ ជិឃច຺ឆាយ ພាធិយមានាយ មម ហទយប຺ເទໂស ឧទរគ຺គិនា បរិសមន຺តតោ ឌាយតិ ធូមាយតិ សន຺តប຺បតិ. ປានិយំ ន លភេ ປាតុន຺តិ ປិបាសាភិភូតា តត຺ថ តត຺ថ វិចរន຺តិ ປានិយម຺បិ ປាតុំ ន លភាមិ. ປស຺ស មំ ព្យសនំ គតន຺តិ ເປតូប຺បត຺តិយា សាធារណំ អសាធារណញ຺ច ອិមំ ອិទិសំ ព្យសនំ ឧបគតំ មំ ປស຺ស, ກន຺ເຕតិ អត຺តនា អនុភវិយមានំ ទុក຺ខំ ເທຣស຺ស បវេទេសិ.

ຕំ សុត຺វា ເທໂຣ ຕាយ កតកម຺មំ ປុច຺ឆន຺ໂຕ –

໔໙.

‘‘កិំ នុ កាយេន វាចាយ, មនសា ទុក຺កដំ កតំ;

កិស຺ស កម຺មវិបាកេន, ປុត຺តមំសានិ ខាទសី’’តិ. –

គាថមាហ. ຕត຺ថ ទុក຺កដន຺តិ ទុច຺ចរិតំ. កិស຺ស កម຺មវិបាកេនាតិ កីទិសស຺ស កម຺មស຺ស វិបាកេន, កិំ បាណាតិបាតស຺ស, ឧទាហុ អទិន຺នាទានាទីសុ អញ຺ញតរស຺សាតិ អត຺ថោ. ‘‘េន កម຺មវិបាកេនា’’តិ កេចិ បឋន຺តិ.

ອຖ ສາ ເປຕີ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມໍ ເຖຣສ຺ສ ກເຖນ຺ຕີ –

໓໑ຯ

‘‘ສປ຺ຕີ ເມ ຄພ຺ຠິນີ ອາສິ, ຕສ຺ສາ ປາປໍ ອເຈຕຍິໍ;

ສາຫໍ ປທຸຏ຺ຐມນສາ, ອກຣິໍ ຄພ຺ຠປາຕນໍຯ

໓໒ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ທ຺ເວມາສິໂກ ຄພ຺ໂຠ, ໂລຫິຕຎ຺ເຎວ ປຄ຺ຆຣິ;

ຕທສ຺ສາ ມາຕາ ກຸປິຕາ, ມຍ຺ຫໍ ຎາຕີ ສມານຍິ;

ສປ຺ຖຎ຺ຈ ມໍ ອກາເຣສິ, ປຣິຠາສາປຍິ ຈ ມໍຯ

໓໓ຯ

‘‘ສາຫໍ ໂຆຣຎ຺ຈ ສປ຺ຖໍ, ມຸສາວາທໍ ອຠາສິສໍ;

‘ປຸຕ຺ຕມໍສານິ ຂາທາມິ, ສເຈ ຕໍ ປກຕໍ ມຍາ’ຯ

໓໔ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາເກນ, ມຸສາວາທສ຺ສ ຈູຠຍໍ;

ປຸຕ຺ຕມໍສານິ ຂາທາມິ, ປຸພ຺ພໂລຫິຕມກ຺ຂິຕາ’’ຕິຯ – ຄາຖາໂຍ ອຠາສິ;

໓໑-໓໒ຯ ຕຕ຺ຖ ສປ຺ຕີຕິ ສມານປຕິກາ ອິຕ຺ຖີ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕສ຺ສາ ປາປໍ ອເຈຕຍິນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ສປ຺ຕິຍາ ປາປໍ ລຸທ຺ທກໍ ກມ຺ມໍ ອເຈຕຍິໍຯ ປທຸຏ຺ຐມນສາຕິ ປທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ຕາ, ປທຸຏ຺ເຐນ ວາ ມນສາຯ ທ຺ເວມາສິໂກຕິ ທ຺ເວມາສຊາໂຕ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ທ຺ເວມາສິກາຯ ໂລຫິຕຎ຺ເຎວ ປຄ຺ຆຣີຕິ ວິປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ຣຸຫິຣຎ຺ເຎວ ຫຸຕ຺ວາ ວິສ຺ສນ຺ທິຯ ຕທສ຺ສາ ມາຕາ ກຸປິຕາ, ມຍ຺ຫໍ ຎາຕີ ສມານຍີຕິ ຕທາ ອສ຺ສາ ສປ຺ຕິຍາ ມາຕາ ມຍ຺ຫໍ ກຸປິຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຎາຕເກ ສໂມຘາເນສິຯ ‘‘ຕຕສ຺ສາ’’ຕິ ວາ ປາໂຐ, ຕໂຕ ອສ຺ສາຕິ ປທວິຠາໂຄຯ

໓໓-໓໔ຯສປ຺ຖນ຺ຕິ ສປ຺ນໍຯ ປຣິຠາສາປຍີຕິ ຠເຍນ ຕຊ຺ຊາເປສິຯ ສປ຺ຖໍ ມຸສາວາທໍ ອຠາສິສນ຺ຕິ ‘‘ສເຈ ຕໍ ມຍາ ກຕໍ, ອີທິສີ ຠເວຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ກຕເມວ ປາປໍ ອກຕໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ມຸສາວາທໍ ອຠູຕໍ ສປ຺ຖໍ ອຠາສິໍຯ ປຸຕ຺ຕມໍສານິ ຂາທາມິ, ສເຈຕໍ ປກຕໍ ມຍາຕິ ອິທໍ ຕທາ ສປ຺ຖສ຺ສ ກຕາກາຣທສ຺ສນໍຯ ຍທິ ເອຕໍ ຄພ຺ຠປາຕນປາປໍ ມຍາ ກຕໍ, ອາຍຕິໍ ປຸນພ຺ຠວາຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິຍໍ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕມໍສານິເຍວ ຂາເທຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຄພ຺ຠປາຕນວເສນ ປກຕສ຺ສ ປາຓາຕິປາຕກມ຺ມສ຺ສຯ ມຸສາວາທສ຺ສ ຈາຕິ ມຸສາວາທກມ຺ມສ຺ສ ຈຯ ອຸຠຍນ຺ຕິ ອຸຠຍສ຺ສປິ ກມ຺ມສ຺ສ ອຸຠເຍນ ວິປາເກນຯ ກຣຓຕ຺ເຖ ຫິ ອິທໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍຯ ປຸພ຺ພໂລຫິຕມກ຺ຂິຕາຕິ ປສວນວເສນ ປຣິຠິຊ຺ຊນວເສນ ຈ ປຸພ຺ເພນ ຈ ໂລຫິເຕນ ຈ ມກ຺ຂິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕມໍສານິ ຂາທາມີຕິ ໂຍຊນາຯ

ເອວັ ສາ ເປຕີ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມວິປາກັ ປເວເທຕ຺ວາ ປຸນ ເຖເຣ ເອວມາຫ – ‘‘ອຫັ, ກນ຺ເຕ, ອິມສ຺ມິເຍວ ຄາເມ ອສຸກສ຺ສ ກຸຎຸມ຺ພິກສ຺ສ ກຣິຍາ ອິສ຺ສາປກຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປາປກມ຺ມັ ກຕ຺ວາ ເອວັ ເປຕໂຍນິຍັ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ໚ ສາຘຸ, ກນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ກຸຎຸມ຺ພິກສ຺ສ ເຄຫັ ຄຈ຺ຉຖ, ໂສ ຕຸມ຺ຫາກັ ທານັ ທສ຺ສຕິ, ຕັ ທກ຺ຂິຓັ ມຍ຺ຫັ ອຸທ຺ທິສາເປຍ຺ຍາຖ, ເອວັ ເມ ອິໂຕ ເປຕໂລກໂຕ ມຸຕ຺ຕິ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ໚ ເຖຣາ ຕັ ສຸຕ຺ວາ ຕັ ອນຸກມ຺ປມານາ ອຸລ຺ລຸມ຺ປນສກາວສຕ຺ຖິຕາ ຕສ຺ສ ກຸຎຸມ຺ພິກສ຺ສ ເຄຫັ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສິສຸ໚ ກຸຎມ຺ພິໂກ ເຖເຣ ທິສ຺ວາ ສຎ຺ຊາຕປ຺ປສາໂທ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຕ຺ຕານິ ຄເຫຕ຺ວາ ເຖເຣ ອາສເນສຸ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ປຓີເຕນ ອາຫາເຣນ ໂກເຊຕຸັ ອາຣກິ໚ ເຖຣາ ຕັ ປວຕ຺ຕິັ ກຸຎຸມ຺ພິກສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ຕັ ທານັ ຕສ຺ສາ ເປຕິຍາ ອຸທ຺ທິສາເປສຸັ໚ ຕງ຺ຂຓຎ຺ເຍວ ຈ ສາ ເປຕີ ຕໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ອເປຕາ ອຸລຸອາຣສມ຺ປຕ຺ຕິັ ປຏິລກິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍັ ກຸຎຸມ຺ພິກສ຺ສ ອຕ຺ຕານັ ທສ຺ເສສິ໚ ອຖ ເຖຣາ ອນຸກ຺ກເມນ ສາວຕ຺ຖິັ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ຕມຕ຺ຖັ ອາໂຣເຈສຸັ໚ ກຄວາ ຈ ຕມຕ຺ຖັ ອຎ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິັ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຘມ຺ມັ ເທເສສິ໚ ເທສນາວສາເນ ມຫາຊໂນ ປຏິລທ຺ຘສັເວໂຄ ອິສ຺ສາມຈ຺ເຉຣໂຕ ປຏິວິຣມິ໚ ເອວັ ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສ຺ສ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສີຕິ໚

ປຎ຺ຈປຸຕ຺ຕຂາທກເປຕິວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາ໚

໗໚ ສຕ຺ຕປຸຕ຺ຕຂາທກເປຕິວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ນຄ຺ຄາທຸພ຺ພຕ຺ຕຣູປາສີຕິ ອິທັ ສຕ຺ຖາ ສາວຕ຺ຖິຍັ ວິຫຣນ຺ເຕ ສຕ຺ຕປຸຕ຺ຕຂາທກເປຕິັ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕັ໚ ສາວຕ຺ຖິຍາ ກິຣ ອວິທູເຣ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິັ ຄາມເກ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ຕາ ອເຫສຸັ – ປຖມວເຍ ຖິຕາ ຣູປສມ຺ປນ຺ນາ ສີລາຈາເຣນ ສມນ຺ນາຄຕາ໚ ເຕສັ ມາຕາ ‘‘ປຸຕ຺ຕວຕີ ອຫ’’ນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕພເລນ ກຕ຺ຕາຣັ ອຕິມຎ຺ຎຕິ໚ ໂສ ກຣິຍາຍ ອວມານິໂຕ ນິພ຺ພິນ຺ນມານໂສ ອຎ຺ຎັ ກຎ຺ຎັ ອາເນສິ໚ ສາ ນຈິຣສ຺ເສວ ຄພ຺ກິນີ ອໂຫສີ໚ ອຖສ຺ສ ເຊຎ຺ຖກຣິຍາ ອິສ຺ສາປກຕາ ອຎ຺ຎຕຣັ ເວຊ຺ຊັ ອາມິເສນ ອຸປລາເປຕ຺ວາ ເຕນ ຕສ຺ສາ ເຕມາສິກັ ຄພ຺ກັ ປາເຕສິ໚ ອຖ ສາ ຎາຕີຫິ ຈ ກຕ຺ຕາຣາ ຈ ‘‘ຕຍາ ອິມິສ຺ສາ ຄພ຺ໂກ ປາຕິໂຕ’’ຕິ ປຸຎ຺ຖາ ‘‘ນາຫັ ປາເຕມີ’’ຕິ ມຸສາ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ອສທ຺ທຫນ຺ເຕຫິ ‘‘ສປຖັ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ‘‘ສາຍັ ປາຕັ ສຕ຺ຕ ສຕ຺ຕ ປຸຕ຺ເຕ ວິຊາຍິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕມັສານິ ຂາທາມິ, ນິຈ຺ຈັ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘາ ຈ ມກ຺ຂິກາປຣິກິຓ຺ຓາ ຈ ກເວຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ສປຖັ ອກາສິ໚

ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລັ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຄພ຺ກປາຕນສ຺ສ ມຸສາວາທສ຺ສ ຈ ຜເລເນວ ເປຕໂຍນິຍັ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕນເຍນ ປຸຕ຺ຕມັສານິ ຂາທນ຺ຕີ ຕສ຺ເສວ ຄາມສ຺ສ ອວິທູເຣ ວິຈຣຕິ໚ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ເຖຣາ ຄາມການາເສ ວຸຕ຺ຖວສ຺ສາ ກຄວນ຺ຕັ ທສ຺ສນາຍ ສາວຕ຺ຖິັ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອວິທູເຣ ເອກສ຺ມິັ ປເທເສ ຣຕ຺ຕິຍັ ວາສັ ກປ຺ເປສຸັ໚ ອຖ ສາ ເປຕີ ເຕສັ ເຖຣານັ ອຕ຺ຕານັ ທສ຺ເສສິ໚ ຕັ ມຫາເຖໂຣ ຄາຖາຍ ປຸຈ຺ຉິ –

໑໘໚

‘‘ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຕ຺ຕຣູປາສິ, ທຸຄ຺ຄນ຺ຘາ ປູຕິ ວາຍສິ;

ມກ຺ຂິກາຫິ ປຣິກິຓ຺ຓາ, ກາ ນຸ ຕ຺ວັ ອິຘ ຕິຎ຺ຖສີ’’ຕິ໚

ສາ ເຖເຣນ ປຸຎ຺ຖາ ຕີຫິ ຄາຖາຫິ ປຏິວຈນັ ອທາສິ –

໑໙໚

‘‘ອຫັ ກທນ຺ເຕ ເປຕີມ຺ຫິ, ທຸຄ຺ຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມ຺ມັ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກັ ອິໂຕ ຄຕາ໚

໑໗໚

‘‘ກາເລນ ສຕຸຕ ປຸຕຸຕານິ, ສາຍໍ ສຕຸຕ ປຸນາປເຣ;

ວິຊາຍິຕຸວານ ຂາທາມິ, ເຕປີ ນາ ໂຫນຸຕິ ເມ ອລໍ໚

໓໗໚

‘‘ປຣິຫຍຸຫຕິ ຊູມາຍຕິ, ຂຸທາຍ ຫທຍໍ ມມ;

ນິພຸພຸຕິ ນາຣິຄຈຸຉາມິ, ອຄຸຄິທທຸເຒາວ ອາຕເປ’’ຕິ໚

໓໗໚ ຕຕຸຖ ນິພຸພຸຕິນຸຕິ ຊຸປຸປີປາສາທຸກຸຂສຸສ ວູປສມໍ໚ ນາຣິຄຈຸຉາມິຕິ ນ ລການິ໚ ອຄຸຄິທທຸເຒາວ ອາຕເປຕິ ອຕິອຸຕຸຫອາຕເປ ອຄຸຄິນາ ທຍຸຫມານາ ວິຍ ນິພຸພຸຕິ ນາຣິຄຈຸຉາມິຕິ ໂຍຊນາ໚

ຕໍ ສຸຕຸວາ ມຫາເຖໂຣ ຕາຍ ກຕກມຸມໍ ປຸຈຸຉນຸໂຕ –

໓໙໚

‘‘ກີ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກຸກຕໍ ກຕໍ;

ກິສຸສກມຸມວິປາເກນ, ປຸຕຸຕມໍສານິ ຂາທສີ’’ຕິ໚ – ຄາຖມາຫ;

ອຖ ສາ ເປຕີ ອຕຸຕໂນ ເປຕໂລກູປປຸຕິຍຸຈ ປຸຕຸຕມໍສຂາທນການຄາຍຸຈ ກເຖນຸຕີ –

໔໐໚

‘‘ອຫູ ມຍຸຫໍ ທຸເວ ປຸຕຸຕາ, ອຸໂກ ສມຸປຕຸຕໂຍພຸພນາ;

ສາຫໍ ປຸຕຸຕພລູເປຕາ, ສາມິກໍ ອຕິມຍຸຍິສໍ໚

໔໑໚

‘‘ຕໂຕ ເມ ສາມິໂກ ກຸທຸໂຊ, ສປຕີ ມຍຸຫມານຍິ;

ສາ ຈ ຄພຸກໍ ອລກິຕຸຖ, ຕສຸສາ ປາປໍ ອເຈຕຍິ໚

໔໒໚

‘‘ສາຫໍ ປທຸຍຸຖມນສາ, ອການີ ຄພຸກປາຕນໍ;

ຕສຸສ ເຕມາສິໂກ ຄພຸໂກ, ປູຕິໂລຫິຕໂກ ປຕິ໚

໔໓໚

‘‘ຕຫສຸສາ ມາຕາ ກຸປິຕາ, ມຍຸຫໍ ລາຕິ ສມານຍິ;

ສປຖຸລຸຈ ມໍ ກາເຣສິ, ປຣິກາສາປຍິ ຈ ມໍ.

໔໔.

‘‘ສາຫໍ ໂພຣລຸຈ ສປຖໍ, ມຸສາວາທໍ ອກາສິສໍ;

‘ປຸຕຸຕມໍສານິ ຂາທາມິ, ສເຈ ຕໍ ປກຕໍ ມຍາ’.

໔໕.

‘‘ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ວິປາເກນ, ມຸສາວາທສຸສ ຈູກຍໍ;

ປຸຕຸຕມໍສານິ ຂາທາມິ, ປຸພຸພໂລຫິຕມກຸຂິຕາ’’ຕິ. – ອິມາ ຄາຖາ ອກາສິ;

໔໐-໔໕. ຕຕຸຖ ປຸຕຸຕພລູເປຕາຕິ ປຸຕຸຕພເລນ ອຸເປຕາ, ປຸຕຸຕານໍ ວເສນ ລທຸຣພລາ. ອຕິມລຸຜິສນຸຕິ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ມລຸສີ ອວມລຸສີ. ປູຕິໂລຫິຕໂກ ປຕິຕິ ກຸຕປໂລຫິຕໍ ຫຸຕຸວາ ຄພຸໂກ ປຣິປຕິ. ເສສໍ ສພຸພໍ ອນນຸຕຣສທິສເມວ. ຕຕຸຖ ອຍຸຄ ເຖຣາ, ອິທ ສມຸພຫຸລາ. ຕຕຸຖ ປລຸຈ ປຸຕຸຕາ, ອິທ ສຕຸຕາຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສຕິ.

ສຕຸຕປຸຕຸຕຂາທກເປຕິວຕຸຖຸວຕຸຕານາ ນິຍຸຖິຕາ.

໘. ໂຄຕເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ກິນຸ ອຸມຸມຕຸຕຮູໂປ ວາຕິ ອິທໍ ສຕຸຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸໂຕ ອລຸລຕຣໍ ມຕປິຕິກໍ ກຸຍຸມຸພິກໍ ອາຣພຸກ ກເຖສິ. ສາວຕຸຖິຍໍ ກິຣ ອລຸລຕຣສຸສ ກຸຍຸມຸພິກສຸສ ປິຕາ ກາລມກາສິ. ໂສ ປິຕຸ ມຣເຄນ ໂສກສນຸຕຸຕຕຫທໂຍ ໂຣທມາໂນ ອຸມຸມຕຸຕໂກ ປິຍ ວິຈຣນຸໂຕ ຍໍ ຍໍ ປສຸສຕິ, ຕໍ ຕໍ ປຸຈຸຉຕິ – ‘‘ອປິ ເມ ປິຕຣໍ ປສຸສິຕຸຖາ’’ຕິ? ນ ໂກຈິ ຕສຸສ ໂສກໍ ວິໂນເທຕຸໍ ອສກຸຂິ. ຕສຸສ ປນ ຫທເຍ ฆເຍ ປທີໂປ ວິຍ ໂສຕາປຕຸຕິຜລສຸສ ອຸປນິສຸສໂຍ ປຊຸຊລຕິ.

ສຕຸຖາ ປຈຸຈູສສມເຍ ໂລກໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ຕສຸສ ໂສຕາປຕຸຕິຜລສຸສ ອຸປນິສຸສຍໍ ທິສຸວາ ‘‘ອິມສຸສ ອຕິຕກາຣຕໍ ອາຫຣິຕຸວາ ໂສກໍ ວູປສເມຕຸວາ ໂສຕາປຕຸຕິຜລໍ ທາເຕຸໍ ວຍຸຍຕີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ປຸນທິວເສ ປຈຸລາກຕຸຕໍ ປິຕຸຫປາຕປຜິກຸກນຸໂຕ ປຈຸລາສມຕໍ ອນາທາຍ ຕສຸສ ฆຣທຸວາຣໍ ອຄມາສິ. ໂສ ‘‘ສຕຸຖາ ອາຄໂຕ’’ຕິ ສຸຕຸວາ ປຈຸຈຸຄຸຄນຸຕຸວາ ສຕຸຖາຣໍ ເຄຫໍ ປເວເສຕຸວາ ສຕຸຖຣິ ປລຸລຕຸເຕ ອາສເນ ນິສິນຸເນ ສຍໍ ກຄວນຸຕໍ ວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ‘‘ກິ, ກນຸເຕ, ມຍຸຫໍ ປິຕຸ ຄຕຍຸຖານໍ ຊານາຖາ’’ຕິ ອາຫ. ອຖ ນໍ ສຕຸຖາ, ‘‘ອຸປາສກ, ກິ ອິມສຸມິ ອຕຸຕກາເວ ປິຕຣໍ ປຸຈຸຉສິ, ອຸທາຫຸ ອຕີເຕ’’ຕິ ອາຫ. ໂສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ‘‘ພຫູ ກິຣ ມຍຸຫໍ ປິຕໂຣ’’ຕິ ຕນຸກູຕໂສໂກ ໂຖກໍ ມຊຸຊຕຸຕຕໍ ປຜິລກິ. ອຖສຸສ ສຕຸຖາ ໂສກວິໂນທນໍ ຨມຸມກຖໍ ກຕຸວາ ອປຄຕໂສກໍ ກລຸລຈິຕຸຕໍ ວິທິຕຸວາ ສາມຸກຸກໍສິກາຍ ຨມຸມເທສນາຍ ໂສຕາປຕຸຕິຜເລ ປຕິຍຸຖາເປຕຸວາ ວິຫາຣໍ ອຄມາສິ.

ອຖ ກິກຸຂູ ຨມຸມສກາຍໍ ກຖໍ ສມຸຍຸຖາເປສຸໍ – ‘‘ປສຸສຖ, ອາວຸໂສ, ພຸທຸຮານຸກາວໍ, ຕຖາ ໂສກປຣິເທວສມາປນຸໂນ ອຸປາສໂກ ຂເຄເນວ ກຄວຕາ ໂສຕາປຕຸຕິຜເລ ວິນີໂຕ’’ຕິ. ສຕຸຖາ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ປລຸລຕຸຕວຣພຸທຸຮາສເນ ນິສິນຸໂນ ‘‘ກາຍ ນຸຕຸຖ, ກິກຸຂເວ, ເອຕຣທິ ກຖາຍ ສນຸນິສິນຸນາ’’ຕິ ປຸຈຸຉິ. ກິກຸຂູ ຕມຕຸຖໍ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ. ສຕຸຖາ ‘‘ນ, ກິກຸຂເວ, ອິທາເນວ ມຍາ ອິມສຸສ ໂສໂກ ອປນີໂຕ, ປຸພຸເພປີ ອປນີໂຕເຍວາ’’ຕິ ວຕຸວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ.

ອຕີເຕ ພາຣາຄສີຍໍ ອລຸລຕຣສຸສ ຄຫປຕິກສຸສ ປິຕາ ກາລມກາສິ. ໂສ ປິຕຸ ມຣເຄນ ໂສກປຣິເທວສມາປນຸໂນ ອສຸສຸມຸໂຂ

ຣຕຸຕກຸໂຂ ກນຸທນຸໂຕ ຈິຕກໍ ປໂທກຸຂິຕໍ ກໂຣຕິ។ ຕສຸສ ປຸຕຸໂຕ ສຸຊາໂຕ ນາມ ກຸມາໂຣ ປຕຸທິໂຕ ພຸຍຕຸໂຕ ພຸທຸຂິສມຸປນຸໂນ ປິຕຸ ໂສກວິນຍນູປາຍໍ ຈິນຸເຕນຸໂຕ ເອກທິວສໍ ພຫິນຄເຣ ເອກໍ ມຕໂຄຕໍ ທິສຸວາ ຕິຕາລຸຈ ປານີຍລຸຈ ອາຫຣິຕຸວາ ຕສຸສ ປຸຣໂຕ ຖ ເປຕຸວາ ''ຂາທ, ຂາທ, ປິວ, ປິວາ''ຕິ ວທນຸໂຕ ອຜຸຖາສິ។ ອາຄຕາຄຕາ ຕໍ ທິສຸວາ ''ສມຸມ ສຸຊາຕ, ກິ ອຸມຸມຕຸຕໂກສິ, ໂຍ ຕຸວໍ ມຕສຸສ ໂຄຕສຸສ ຕິໂຕທກໍ ອຸປເນສີ''ຕິ ວທນຸຕິ? ໂສ ນ ກິລຸຈິ ປຜິວທຕິ។ ມນຸສຸສາ ຕສຸສ ປິຕຸ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ''ປຸຕຸໂຕ ເຕ ອຸມຸມຕຸຕໂກ ຊາໂຕ, ມຕໂຄຕສຸສ ຕິໂຕທກໍ ເທຕີ''ຕິ ອາຫໍສຸ។ ຕໍ ສຸຕຸວາ ຈ ກຸຜຸມຸພິກສຸສ ປິຕຣໍ ອາຣພຸກ ຖິໂຕ ໂສໂກ ອປຄ ໂຕ។ ໂສ ''ມຍຸຫໍ ກິຣ ປຸຕຸໂຕ ອຸມຸມຕຸຕໂກ ຊາໂຕ''ຕິ ສໍເວຄປຸປຕຸໂຕ ເວເຄນ ຄນຸຕຸວາ ''ນນຸ ຕຸວໍ, ຕາຕ ສຸຊາຕ, ປຕຸທິໂຕ ພຸຍຕຸໂຕ ພຸທຸຂິສມຸປນຸໂນ, ກສຸມາ ມຕໂຄຕສຸສ ຕິໂຕທກໍ ເທສີ''ຕິ ໂຈເທນຸໂຕ –

໔໖។

''ກິ ນຸ ອຸມຸມຕຸຕຣູໂປວ, ລາຍິຕຸວາ ຫຣິຕໍ ຕິຕໍ;

ຂາທ ຂາທາຕິ ລປສິ, ຄຕສຕຸຕໍ ຊຣຄຸຄວໍ។

໔໗។

''ນ ຫິ ອນຸເນນ ປາເນນ, ມໂຕ ໂຄໂຕ ສມຸຜຸຖເຫ;

ຕຸວໍສິ ພາໂລ ຈ ທຸມຸເມໂຮ, ຍຖາ ຕລຸໂລວ ທຸມຸມຕີ''ຕິ។ –

ຄາຖາທຸວຍມາຫ។ ຕຕຸຖ ກິ ນູຕິ ປຸຈຸຉາວຈນໍ។ ອຸມຸມຕຸຕຣູໂປວາຕິ ອຸມຸມຕຸຕກສກາໂວ ວິຍ ຈິຕຸຕກຸເຂປໍ ປຕຸໂຕ ວິຍ។ ລາຍິຕຸ ວາຕິ ລວິຕຸວາ។ ຫຣິຕໍ ຕິຕນຸຕິ ອລຸລຕິຕໍ។ ລປສີ ວິລປສີ។ ຄຕສຕຸຕນຸຕິ ວິຄຕຊີວິຕໍ។ ຊຣຄຸຄວນຸຕິ ພລີພທຸທໍ ຊິຕຸຕໂຄຕໍ។ ອນຸເນນ ປາເນນາຕິ ຕຍາ ທິນຸເນນ ຫຣິຕຕິເຕນ ວາ ປານີເຍນ ວາ។ ມໂຕ ໂຄໂຕ ສມຸຜຸຖເຫຕິ ກາລກໂຕ ໂຄໂຕ ລທຸຂຊີວິໂຕ ຫຸຕຸວາ ນ ຫິ ສມຸຜຸຖເຫຍຸຍ។ ຕຸວໍສິ ພາໂລ ຈ ທຸມຸເມໂຮຕິ ຕຸວໍ ພາລຸຍໂຍຄໂຕ ພາໂລ, ເມຣາສງຂາຕາຍ ປລຸລາຍ ອກາວໂຕ ທຸມຸເມໂຮ ອສິ។ ຍຖາ ຕລຸໂລວ ທຸມຸມຕີຕິ ຍຖາ ຕໍ ອລຸໂລປິ ນິປຸປລຸໂລ ວິປຸປລເປຍຸຍ, ເອວໍ ຕຸວໍ ນິຣຕຸຖກໍ ວິປຸປລປສີຕິ ອຕຸ ໂຖ។ ຍຖາ ຕນຸຕິ ນິປາຕມຕຸຕໍ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ສຸຊາໂຕ ປິຕຣໍ ສລຸລາເປຕຸໍ ອຕຸຕໂນ ອຣິປຸປາຍໍ ປກາເສນຸໂຕ –

໔໘។

''ອິເມ ປາທາ ອິທໍ ສີສໍ, ອຍໍ ກາໂຍ ສວາລຮີ;

ເນຕຸຕາ ຕເຖວ ຕິຜຸຖນຸຕິ, ອຍໍ ໂຄໂຕ ສມຸຜຸຖເຫ។

໔໙។

''ນາຍຸຍກສຸສ ຫຕຸຖປາທາ, ກາໂຍ ສີສລຸຈ ທິສຸສຕິ;

ຣຸທໍ ມຕຸຕິກຖູປສຸມີ, ນນຸ ຕຸວລຸເລວ ທຸມຸມຕີ''ຕິ។ –

ຄາຖາທຸວຍໍ ອກາສິ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ອິມສຸສ ໂຄຕສຸສ ອິເມ ຈຕຸຕາໂຣ ປາທາ, ອິທໍ ສີສໍ, ສຫ ວາລຮີນາ ວຕຸຕຕີຕິ ສວາລຮີ ອຍໍ ກາໂຍ។ ອິມານິ ຈ ເນຕຸຕານິ ນຍນານິ ຍຖາ ມຣຕາໂຕ ປຸພຸເພ, ຕເຖວ ອກິນຸນສຕຸຖານານິ ຕິຜຸຖນຸຕິ។ ອຍໍ ໂຄໂຕ ສມຸຜຸຖເຫຕິ

ອິມສຸມາ ກາຣຕາ ອຍໍ ໂຄໂຕ ສມຸຍຸຖຸເຫຍຸຍ ສມຸຕຸຕິຝຸເຖຍຸຍາຕິ ມມ ຈິຕຸຕໍ ກເວຍຸຍ. ‘‘ມຣຸເຄ ໂຄໂຕ ສມຸຍຸຖຸເຫ’’ຕິ ເກຈິ ປຖຸນຸຕິ, ເຕນ ກາຣເຕນ ອຍໍ ໂຄໂຕ ສຫສາປິ ກາຍໍ ສມຸຍຸຖຸເຫຍຸຍາຕິ ອຫໍ ມຣຸເຄຍຸຍໍ, ເອວໍ ເມ ມຣຸຄນາ ສມຸກເວຍຸຍາຕິ ອຣິປຸປາໂຍ. ອຍຸຍກສຸສ ປນ ມຍຸຫໍ ປິຕາມຫສຸສ ນ ຫຕຸຖປາທາ ກາໂຍ ສີສໍ ທິສຸສຕິ, ເກວລໍ ປນ ຕສຸສ ອຝຸຄິການິ ປຖຸຊິປິຕຸວາ ກເຕ ມຕຸຕິການເຍ ຖູເປ ຣຸທນຸໂຕ ສຕຄຸເຕນ ສຫສຸສຄຸເຕນ, ຕາຕ, ຕຸວຸເຣວ ທຸມຸມຕິ ນິປຸປຸຄຸໂຍ, ກິຊຸຊນຣມຸມາ ສງ ຂາຣາ ກິຊຸຊນຸຕິ, ຕຕຸຖ ວິຊານຕໍ ກາ ປຣິເທວນາຕິ ປິຕຸ ຣມຸມໍ ກເຖສິ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ໂພຣິສຕຸຕສຸສ ປິຕາ ‘‘ມມ ມຸຕຸໂຕ ປຕຸທິໂຕ ມໍ ສຄຸຄາເປຕຸໍ ອິມໍ ກມຸມໍ ອກາສີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ‘‘ຕາຕ ສຸຊາຕ, ‘ສພຸເພປິ ສຕຸຕາ ມຣຕຣມຸມາ’ຕິ ອຄຸຄາຕເມຕໍ, ອິໂຕ ປຝຸຖາຍ ນ ໂສຈິສຸສາມິ, ໂສກຫຣຕາສມຕຸເຖນ ນາມ ເມຣາວິນາ ຕາທິເສເນວ ກວິຕພຸພ’’ນຸຕິ ປຸຕຸຕໍ ປສໍສນຸໂຕ –

໔໐.

‘‘ອາທິຕຸຕໍ ວຕ ມໍ ສນຸຕໍ, ຆຕສິຕຸຕໍວ ປາວກໍ;

ວາຣິນາ ວິຍ ໂອສິຄຸຈໍ, ສພຸພໍ ນິພຸພາປເຍ ທຣໍ.

໔໑.

‘‘ອພຸພຫີ ວຕ ເມ ສລຸລໍ, ໂສກໍ ຫທຍນິສຸສິຕໍ;

ໂຍ ເມ ໂສກປເຣຕສຸສ, ປິຕຸໂສກໍ ອປານຸທິ.

໔໒.

‘‘ສຸວາຫໍ ອພຸພູລຸຫສລຸໂລສຸມິ, ສີຕິກູໂຕສຸມິ ນິພຸພຸໂຕ;

ນ ໂສຈາມິ ນ ໂຣທາມິ, ຕວ ສຸຕຸວານ ມາຕາວ.

໔໓.

‘‘ເອວໍ ກໂຣນຸຕິ ສປຸປຸຄຸຄາ, ເຍ ໂຫນຸຕິ ອນຸກມຸປກາ;

ວິນິວຕຸຕຍນຸຕິ ໂສກມຸຫາ, ສຸຊາໂຕ ປິຕຣໍ ຍຖາ’’ຕິ. –

ຈຕສຸໂສ ຄາຖາ ອກາສີ. ຕຕຸຖ ອາທິຕຸຕນຸຕິ ໂສກຄຸຄິນາ ອາທິຕຸຕໍ ຊລິຕໍ. ສນຸຕນຸຕິ ສມານໍ. ປາວກນຸຕິ ອຄຸຄິ. ວາຣິນາ ວິຍ ໂອສິຄຸຈນຸຕິ ອຸທເກນ ອວສິຄຸຈນຸໂຕ ວິຍ. ສພຸພໍ ນິພຸພາປເຍ ທຣນຸຕິ ສພຸພໍ ເມ ຈິຕຸຕທຣຖໍ ນິພຸພາເປສີ. ອພຸພຫີ ວຕາຕິ ນີຫຣິ ວຕ. ສລຸລນຸຕິ ໂສກສລຸລໍ. ຫທຍນິສຸສິຕນຸຕິ ຈິຕຸຕສນຸນິສຸສິຕສລຸລກູຕໍ. ໂສກປເຣຕສຸສາຕິ ໂສເກນ ອກິກູຕສຸສ. ປິຕຸໂສກນຸຕິ ປິຕຣໍ ອາຣພຸກ ອຸປຸປນຸນໍ ໂສກໍ. ອປານຸທີຕິ ອປເນສີ. ຕວ ສຸຕຸວານ ມາຕາວາຕິ, ກຸມາຣ, ຕວ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ອິທານິ ປນ ນ ໂສຈາມິ ນ ໂຣທາມິ. ສຸຊາໂຕ ປິຕຣໍ ຍຖາຕິ ຍຖາ ອຍໍ ສຸຊາໂຕ ອຕຸຕໂນ ປິຕຣໍ ໂສກໂຕ ວິນິວຕຸເຕສິ, ເອວໍ ອຄຸເຄປິ ເຍ ອນຸກມຸປກາ ອນຸຄຄຫສີລາ ໂຫນຸຕິ, ເຕ ສປຸປຸຄຸຄາ ເອວໍ ກໂຣນຸຕິ ປິຕູນໍ ອຄຸເຄສຄຸຈ ອຸປກາຣໍ ກໂຣນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ.

ມາຕາວສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ປິຕາ ອປຄຕໂສໂກ ຫຸຕຸວາ ສີສໍ ນຫາຍິຕຸວາ ກຸຄຸຊິຕຸວາ ກມຸມນຸເຕ ປວຕຸເຕຕຸວາ ກາລໍ ກຕຸວາ ສຄຸຄປຣາຍໂຕ ອໂຫສີ. ສຕຸຖາ ອິມໍ ຣມຸມເທສນໍ ອາຫຣິຕຸວາ ເຕສໍ ກິກຸຂູນໍ ສຈຸຈານິ ປກາເສສິ, ສຈຸຈປຣິໂຍສາເນ ພຫູ ໂສ

ຕາປຕຸຕິຜລາທີສຸ ປຕິຍຸຖຫີສຸ ຯ ຕທາ ສຸຊາໂຕ ໂລກນາໂຖ ອໂຫສີຕິຯ

ໂຄຕາເປຕວຕຖຸວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

໘ຯ ມຫາເປສກາຣເປຕີວຕຖຸວຕຸຕນາ

ຄູຖລຸຈມຸຕຸຕຳ ຣຸທິຣລຸຈ ປຸພຸພນຸຕີ ອິທຳ ສຕຸຖຣີ ສາວຕຸຖິຍຳ ວິຫຣນຸເຕ ອລຸຍລຕຣຳ ເປສກາຣເປຕີ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕຳຯ ທຸວາທສມຕຸ ຕາ ກິຣ ກິກຸຂູ ສຕຸຖຸ ສນຸຕິເກ ກມຸມຍຸຖານຳ ຄເຫຕຸວາ ວສນໂຍຄຸຄຍຸຖານຳ ວິມໍສນຸຕາ ອຸປກຍຸຖາຍ ວສຸສູປນາຍິກາຍ ອລຸຍລຕຣຳ ຊາຍູທກສມຸປນຸນຳ ຣມຕີຍຳ ອຣລຸລາຍຕນຳ ຕສຸສ ຈ ນາຕິທູເຣ ນາຈຸຈາສນຸເນ ໂຄຈຣຄາມຳ ທິສຸວາ ຕຕຸຖ ເອກຣຕຸຕີ ວສິຕຸວາ ທຸຕິຍທິວເສ ຄາມຳ ປິຕຸຫາຍ ປວິສິສຸຯ ຕຕຸຖ ເອກາທສ ເປສກາຣາ ປຜິວສນຸຕີ, ເຕ ເຕ ກິກຸຂູ ທິສຸວາ ສລຸຊາຕໂສມນສຸສາ ຫຸຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ເຄຫຳ ເນຕຸວາ ປຕີເຕນ ອາຫາເຣນ ປຣິວິສິຕຸວາ ອາຫໍສຸ ‘‘ກຸທິ, ກນຸເຕ, ຄຈຸຊຖາ’’ຕິ? ‘‘ຍຕຸຖ ອມຸຫາກໍ ຍາສຸກໍ, ຕຕຸຖ ຄມິສຸສາມາ’’ຕິຯ ‘‘ຍທິ ເອວໍ, ກນຸເຕ, ອິເຜວ ວສິຕພຸພ’’ນຸຕິ ວສຸສູປຄມນຳ ຍາຈິສຸຯ ກິກຸຂູ ສມຸປຜິຈຸຊິສຸຯ ອຸປາສກາ ເຕສຳ ຕຕຸຖ ອຣລຸລກຸຜິກາໂຍ ກາເຣຕຸວາ ອທໍສຸຯ ກິກຸຂູ ຕຕຸຖ ວສຸສຳ ອຸປຄຈຸຊິສຸຯ

ຕຕຸຖ ເຊຍຸຖກເປສກາໂຣ ທເວ ກິກຸຂູ ຈຕູທິ ປຈຸຈເຍທິ ສກຸກຈຸຈຳ ອຸປຍຸຖຫີ, ອິຕເຣ ເອເກກຳ ກິກຸຂຸຳ ອຸປຍຸຖຫີສຸຯ ເຊຍຸຖກເປສກາຣສຸສ ກຣິຍາ ອສຸສທຸຊາ ອປຸປສນຸນາ ມິຈຸຊາທິຍຸຖິກາ ມຈຸຊຣິນີ ກິກຸຂູ ນ ສກຸກຈຸຈຳ ອຸປຍຸຖາຕິຯ ໂສ ຕຳ ທິສຸວາ ຕສຸສາເຍວ ກນິຍຸຖກຄິນີ ອາເນຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ເຄເຫ ອິສຸສຣິຍຳ ນິຍຸຍາເທສິຯ ສາ ສທຸຊາ ປສນຸນາ ຫຸຕຸວາ ສກຸກຈຸຈຳ ກິກຸຂູ ປຜິຊຄຸຄິຯ ເຕ ສພຸເພ ເປສກາໂຣ ວສຸສຳ ວຸຕຸຖານຳ ກິກຸຂູນຳ ເອເກກສຸສ ເອເກກຳ ສາຜກມທໍສຸຯ ຕຕຸຖ ມຈຸຊຣິນີ ເຊຍຸຖເປສກາຣສຸສ ກຣິຍາ ປທຸຍຸຖຈິຕຸຕາ ອຕຸຕໂນ ສາມິກຳ ປຣິກາສີ – ‘‘ຍຳ ຕຍາ ສມຕານຳ ສກຸຍປຸຕຸຕິຍານຳ ທານຳ ທິນຸນຳ ອນຸນປານຳ, ຕຳ ເຕ ປຣໂລເກ ຄູຖມຸຕຸຕຳ ປຸພຸພໂລທິຕລຸຈ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕຕຸ, ສາຜກາ ຈ ຊລິຕາ ອໂຍມຍປຜຸຜາ ໂຫນຸຕູ’’ຕິຯ

ຕຕຸຖ ເຊຍຸຖເປສກາໂຣ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕຸວາ ວິລຸຊາຜວິຍຳ ອານຸກາວສມຸປນຸນາ ຣຸກຸຂເທວຕາ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕິຯ ຕສຸສ ປນ ກທຣິຍາ ກຣິຍາ ກາລໍ ກຕຸວາ ຕສຸເສວ ວສນຍຸຖານສຸສ ອວິທູເຣ ເປຕີ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕິຯ ສາ ນຄຸຄາ ທຸພຸພຕຸຕຣູປາ ຊີຟຈຸຊາປີປາສາກິກູຕາ ຕສຸສ ກູມເທວສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ອາຫ – ‘‘ອທໍ, ສາມິ, ນິຈຸໂຈລຸອາ ອຕິວິຍ ຊີຟຈຸຊາປີປາສາກິກູຕາ ວິຈຣາມິ, ເທທິ ເມ ວຕຸຖຳ ອນຸນປານລຸຈາ’’ຕິຯ ໂສ ຕສຸສາ ທິພຸພຳ ອຸລຸອາຣຳ ອນຸນປານຳ ອຸປເນສິຯ ຕຳ ຕາຍ ຄ ຫິຕມຕຸຕເມວ ຄູຖມຸຕຸຕຳ ປຸພຸພໂລທິຕລຸຈ ສມຸປຊຸຊຕິ, ສາຜກລຸຈ ທິນຸນຳ ຕາຍ ປຣິທຫິຕຳ ປຊຸຊລິຕຳ ອໂຍມຍປຜຸຜໍ ໂຫຕິຯ ສາ ມຫາທຸກຸຂໍ ອນຸກວນຸຕີ ຕຳ ຊຫເຫຕຸວາ ກນຸທນຸຕີ ວິຈຣຕິຯ

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ອລຸລຕໂຣ ກິກຸຂຸ ວຸຕຸຖວສຸໂສ ສຕຸຖາຣຳ ວນຸທິຕຸໍ ຄຈຸຊນຸໂຕ ມຫຕາ ສຕຸເຖນ ສທຸຊີ ວິລຸຊາຜວີ ປຜິປຊຸຊິຯ ສຕຸຖິກາ ຣຕຸຕີ ມຄຸຄໍ ຄນຸຕຸວາ ທິວາ ວເນ ສນຸທຈຸຊາຍູທກສມຸປນຸນຳ ປເທສໍ ທິສຸວາ ຍານານິ ມຸລຸຈິຕຸວາ ມຸຫຸຕຸຕຳ ວິສຸສມິສຸຯ ກິກຸຂຸ ປນ ວິເວກກາມຕາຍ ໂຖກໍ ອປກຸກມິຕຸວາ ອລຸລຕຣສຸສ ສນຸທຈຸຊາຍສຸສ ວນຄຫນປຜິຈຸຊນຸນສຸສ ຣຸກຸຂສຸສ ມູເລ ສງຟາຜິ ປລຸລເປຕຸວາ ນິປນຸໂນ ຣຕຸຕິຍຳ ມຄຸຄຄມນປຣິສຸສເມນ ກິລນຸຕກາໂຍ ນິທຸທໍ ອຸປຄລຸຊິຯ ສຕຸຖິກາ ວິສຸສມິຕຸວາ ມຄຸຄໍ ປຜິປຊຸຊິສຸ, ໂສ ກິກຸຂຸ ນ ປຜິພຸຊຸຊິຯ ອຖ ສາຍນຸຫສມເຍ ອຸຍຸຖຫິຕຸວາ ເຕ ອປສຸສນຸໂຕ ອລຸລຕຣໍ ກຸມຸມຄຸຄໍ ປຜິປຊຸຊິຕຸວາ ອນຸກຸກເມນ ຕສຸສາ ເທວຕາຍ ວສນຍຸຖານຳ ສມຸປາປຸຕິຯ ອຖ ນໍ ໂສ ເທວປຸຕຸໂຕ ທິສຸວາ ມນຸສຸສຣູເປນ ອຸປຄນຸຕຸວາ ປຜິສນຸຖາຣໍ ກຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ວິມານໍ ປເວເສຕຸວາ ປາທພຸກລຸຊນາທີນິ ທຕຸວາ ປຍິຣຸປາສນຸໂຕ ນິສີທິຯ ຕສຸມິລຸຈ ສມເຍ ສາ ເປຕີ ອາຄນຸຕຸວາ ‘‘ເທທິ ເມ, ສາມິ, ອນຸນປານຳ ສາຜກລຸຈາ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕສຸສາ ຕານິ ອທາສິຯ ຕານິ ຈ ຕາຍ ຄຫິຕມຕຸ ຕານິ ຄູຖມຸຕຸຕປຸພຸພໂລທິຕປຊຸຊລິຕອໂຍປຜຸຜາເຍວ ອເຫສຸໍຯ ໂສ ກິກຸຂຸ ຕຳ ທິສຸວາ ສລຸຊາຕສໍເວໂຄ ຕຳ ເທວປຸຕຸຕຳ –

໔໘ຯ

‘‘ຄູຖລຸຈ ມຸຕຸຕຳ ຣຸທິຣລຸຈ ປຸພຸພໍ, ປຣິກຸລຸຊຕິ ກິສຸສ ອຍຳ ວິປາໂກ;

ອຍຳ ນຸ ກີ ກມຸມມກາສິ ນາຣີ, ຍາ ສພຸພທາ ໂລທິຕປຸພຸພກກຸຂາຯ

๘๘។

‘‘ນວານິ ວຕ຺ຖານິ ສຸການິ ເຈວ, ມຸທູນິ ສຸທ຺ຘານິ ຈ ໂລມສານິ;

ທິນ຺ນານິ ມິສ຺ສາ ກິຕກາ ກວນ຺ຕິ, ອຍໍ ນ຺ ກີ ກມ຺ມມກາສິ ນາຣີ’’ຕິ។ –

ທ຺ວີຫິ ຄາຖາຫິ ປຜິປ຺ຈ຺ຊິ។ ຕຕ຺ຖ ກິສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກຕິ ກີທິສສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກ, ຍໍ ເອສາ ອິທານິ ປຈ຺ຈນ຺ກວຕີຕີ។ ອຍໍ ນ຺ ກີ ກມ຺ມມກາສີ ນາຣີຕິ ອຍໍ ອິຕ຺ຖີ ກີ ນ຺ ໂຂ ກມ຺ມໍ ປ຺ຸພ຺ເພ ອກາສີ។ ຍາ ສພ຺ພທາ ໂລຫິຕປ຺ຸພ຺ພກ຺ຸຂາຕິ ຍາ ສພ຺ພກາລໍ ຣຸຫິຣປ຺ຸພ຺ພເມວ ກກ຺ຂຕິ ປຣິກ຺ລ຺ຸຊຕີ។ ນວານີຕິ ປຈ຺ຈຄ຺ຆານິ ຕາວເທວ ປາຕ຺ຸກູຕານິ។ ສຸການີຕິ ສຸນ຺ທຣານິ ທສ຺ສນີຍານິ។ ມຸທູນີຕິ ສຸຂສມ຺ຜສ຺ສານິ។ ສຸທ຺ຘານີຕິ ປຣິສຸທ຺ຘວຕ຺ຕານິ។ ໂລມສານີຕິ ສໂລມການິ ສຸຂສມ຺ຜສ຺ສານິ , ສຸນ຺ທຣານີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ທິນ຺ນານິ ມິສ຺ສາ ກິຕກາ ກວນ຺ຕີຕິ ກິຕກກຕ຺ຍກສທິສານິ ໂລຫປຜ຺ຜສທິສານິ ກວນ຺ຕິ។ ‘‘ກິຍກາ ກວນ຺ຕີ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ, ຂາທກປາຕກວຕ຺ຕານິ ກວນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ເອວໍ ໂສ ເທວປ຺ຸຕ຺ໂຕ ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ປ຺ຸໂຖ ຕາຍ ປຸຣິມຊາຕິຍາ ກຕກມ຺ມໍ ປກາເສນ຺ໂຕ –

๘๙។

‘‘ກຣິຍາ ມເມສາ ອຫຸ ກທນ຺ເຕ, ອທາຍິກາ ມຈ຺ຉຣິນີ ກທຣິຍາ;

ສາ ມໍ ທທນ຺ຕໍ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ, ອກ຺ໂກສຕິ ຈ ປຣິກາສຕິ ຈ។

๙๐។

‘‘ຄູຖຍ຺ຈ ມຸຕ຺ຕໍ ຣຸຫິຣຍ຺ຈ ປ຺ຸພ຺ພໍ, ປຣິກ຺ລ຺ຸຊ ຕ຺ວໍ ອສຸຈີ ສພ຺ພກາລໍ;

ເອຕໍ ເຕ ປຣໂລກສ຺ມິ ໂຫຕຸ, ວຕ຺ຖາ ຈ ເຕ ກິຕກສມາ ກວນ຺ຕຸ;

ເອຕາທິສໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ອິຘາຄຕາ ຈິຣຣຕ຺ຕາຍ ຂາທຕີ’’ຕີ។ –

ທ຺ເວ ຄາຖາ ອກາສິ។ ຕຕ຺ຖ ອທາຍິກາຕິ ກສ຺ສຈິ ກິຍ຺ຈິປິ ອທານສີລາ។ ມຈ຺ຉຣິນີ ກທຣິຍາຕິ ປຖມໍ ມຈ຺ເຉຣມລສ຺ສ ສການ ມຈ຺ຉຣິນີ, ຕາຍ ຈ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອາເສວນຕາຍ ຖທ຺ຘມຈ຺ຉຣິນີ, ຕາຍ ກທຣິຍາ ອຫູຕິ ໂຍຊນາ។ ອິທານິ ຕສ຺ສາ ຕເມວ ກທຣິຍຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສາ ມໍ ທທນ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ເອຕາທິສນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕາທີ ຈຣິຕ຺ວາ។ ອິຘາຄຕາຕິ ອິມໍ ເປຕໂລກໍ ອາຄຕາ, ເປຕຕ຺ຕກາວໍ ອຸປຄຕາ។ ຈິຣຣຕ຺ຕາຍ ຂາທຕີຕິ ຈິຣກາລໍ ຄູຖາທິເມວ ຂາທຕີ។ ຕສ຺ສາ ຫີ ເຍນາກາເຣນ ອກ຺ກ຺ຸຈ຺ຸຄໍ, ເຕເນວາກາເຣນ ປວຕ຺ຕມານມ຺ປິ ຜລໍ។ ຍໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອກ຺ກ຺ຸຈ຺ຸຄໍ, ຕໂຕ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ປຖວິຍໍ ກມ຺ມນ຺ຕກສ຺ຸຂາເຕ ມຕ຺ຖເກ ອສນີປາໂຕ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຣີ ປຕຕີ។

ເອວໍ ໂສ ເທວປ຺ຸຕ຺ໂຕ ຕາຍ ປ຺ຸພ຺ເພ ກຕກມ຺ມໍ ກເຖຕ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອາຫ – ‘‘ອຕ຺ຖີ ປນ, ກນ຺ເຕ, ໂກຈິ ອຸປາໂຍ ອິມໍ ເປຕໂລກໂຕ ໂມເຈຕຸ’’ນ຺ຕິ ? ‘‘ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ກເຖຖ, ກນ຺ເຕ’’ຕີ។ ຍທິ ກຄວໂຕ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ເອກສ຺ເສວ ວາ ກິກ຺ຂຸໂນ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອິມິສ຺ສາ ອຸທ຺ທິສິຍຕິ, ອຍຍ຺ຈ ຕໍ ອນຸໂມທຕິ, ເອວເມຕິສ຺ສາ ອິໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ມຸຕ຺ຕິ ກວິສ຺ສຕີຕີ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເທວປ຺ຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ປນີຕໍ ອນ຺ນປານໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ທກ຺ຂິຓໍ ຕສ຺ສາ ເປຕິຍາ ອາທິສິ។ ຕາວເທວ ສາ ເປຕີ ສຸທິຕາ ປີຓິນ຺ທ຺ຣິຍາ ທິພ຺ພາຫາຣສ຺ສ ຕິຕ຺ຕາ ອໂຫສິ។ ປຸນ ຕສ຺ເສວ ກິກ຺ຂຸໂນ ຫຕ຺ເຖ ທິພ຺ພສາຓກຍຸຄໍ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທຕ຺ວາ ຕຍ຺ຈ ທກ຺ຂິຓໍ ເປຕິຍາ ອາທິສິ។ ຕາວເທວ ຈ ສາ ທິພ຺ພວຕ຺ຖນິວຕ຺ຖາ ທິພ຺ພາລງ຺ກາຣວິກູສິຕາ ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຘາ ເທວຈ຺ຉຣາປຜິກາຄາ

ອໂຫສິ។ ໂສ ຈ ກິກ຺ຂຸ ຕສ຺ສ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອິທ຺ຂິຍາ ຕທເທວ ສາວຕ຺ຖິ ປຕ຺ວາ ເຊຕວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຕໍ ສາຍກຍຸຄໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສິ។ ກຄວາປິ ຕມຕ຺ຖໍ ອຍ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຌມ຺ມໍ ເທເສສິ។ ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສ຺ສ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສິຕິ។

ມຫາເປສກາຣເປຕິວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ។

໑໐។ ຂລ຺ລາຕິຍເປຕິວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ການຸ ອນ຺ໂຕວິມານສ຺ມິນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ອຍ຺ຍຕຣໍ ຂລ຺ລາຕິຍເປຕິ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຕີເຕ ກິຣ ພາຣາຕສີຍໍ ອຍ຺ຍຕຣາ ຣູປູປຊີວິນີ ອິຕ຺ຖີ ອກິຣູປາ ທສ຺ສນີຍາ ປາສາທິກາ ປຣມາຍ ວຕ຺ຕໂປກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຕິມ ໂນຫຣເກສກລາປີ ອໂຫສິ។ ຕສ຺ສາ ຫິ ເກສາ ນີລາ ທີຌາ ຕນູ ມຸທູ ສິນິທ຺ຌາ ເວລ຺ລິຕຄ຺ຄາ ທ຺ວິຫຕ຺ຖຄຍ຺ຫາ ວິສຍ຺ຄາ ຍາວ ເມຂລາ ກລາປາ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິ។ ຕໍ ຕສ຺ສາ ເກສໂສກໍ ທິສ຺ວາ ຕຣຸຕຊໂນ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຕສ຺ສໍ ປຕິພທ຺ຌຈິຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ។ ອຖ຺ສາ ຕໍ ເກສໂສກໍ ອສຫມານາ ອິສ຺ສາປກຕາ ກຕິປຍາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ເອວ ປຣິຈາຣິກາທາສີ ອາມິເສນ ອຸປລາເປຕ຺ວາ ຕາຍ ຕສ຺ສາ ເກສູປປາຕນໍ ເກສຊຊໍ ທາເປສ຺ສຸໍ។ ສາ ກິຣ ທາສີ ຕໍ ເກສຊຊໍ ນ຺ຫານີຍຈຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ຌີ ປໂຍເຊຕ຺ວາ ຄງຄາຍ ນທີຍາ ນ຺ຫານກາເລ ຕສ຺ສາ ອທາສິ ។ ສາ ເຕນ ເກສມູເລສຸ ເຕເມຕ຺ວາ ອຸທເກ ນິມຸຊ຺ຊິ , ນິມຸຊ຺ຊນມຕ຺ເຕເຍວ ເກສາ ສມູລາ ປຣິປຕິສຸ, ສີສໍ ຈສ຺ສາ ຕິຕ຺ຕກລາພຸສທິສໍ ອໂຫສິ។ ອຖ ສາ ສພ຺ພໂສ ວິລູນເກສາ ລຸຍ຺ຈິຕມຕ຺ຖກາ ກໂປຕີ ວິຍ ວິຣູປາ ຫຸຕ຺ວາ ລຊ຺ຊາຍ ອນ຺ໂຕນຄຣໍ ປວິສິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ວຕ຺ເຖນ ສີສໍ ເວເຖຕ຺ວາ ພຫິນຄເຣ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ມິ ປເທເສ ວາສໍ ກປ຺ເປນ຺ຕີ ກຕິ ປາຫຈ຺ຈເຍນ ອປຄຕລຊ຺ຊາ ຕໂຕ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕິລານີ ປີລຸເອຕ຺ວາ ເຕລວຕ຺ຕິຊຊໍ ສຸຣາວຕ຺ຕິຊຊຍ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕີ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປສິ។ ສາ ເອກທິວສໍ ທ຺ວິສຸ ຕິສຸ ມນຸສ຺ເສສຸ ສຸຣາມຕ຺ເຕສຸ ມຫານິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມນ຺ເຕສຸ ສີຖິລກູຕານິ ເຕສໍ ນິວຕ຺ຖວຕ຺ຖານິ ອວຫຣິ។

ອເຖກທິວສໍ ສາ ເອກໍ ຂີຕາສວຕ຺ເຖຣໍ ປິຕ຺ຌາຍ ຈຣນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຌຣໍ ເນຕ຺ວາ ປຍ຺ຍຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ເຕລສໍສຍ຺ຄໍ ໂທຕິນິມ຺ມຊ຺ຊນີ ປີຍ຺ຍາກມທາສິ។ ໂສ ຕສ຺ສາ ອນຸກມ຺ປາຍ ຕໍ ປຕິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊິ។ ສາ ປສນ຺ນມານສາ ອຸປຣີ ຉຕ຺ຕໍ ຌາຣຍມານາ ອຍ຺ຄາສິ។ ໂສ ຈ ເຖໂຣ ຕສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຫໍເສນ຺ໂຕ ອນຸໂມທນໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ។ ສາ ຈ ອິຕ຺ຖີ ອນຸໂມທນກາເລເຍວ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ເກສາ ທີຌາ ຕນູ ສິນິທ຺ຌາ ມຸທູ ເວລ຺ລິຕຄ຺ຄາ ໂຫນ຺ຕູ’’ຕິ ປຕ຺ຖນມກາສິ។

ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ນິສ຺ສກກມ຺ມສ຺ສ ຜເລນ ສມຸທ຺ທມຊ຺ເຊ ກນກວິມາເນ ເອກິກາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ។ ຕສ຺ສາ ເກສາ ປຕ຺ຖິຕາກາຣາເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຸ។ ມນຸສ຺ສານໍ ສາຍກາວຫຣເຕນ ປນ ນຄ຺ຄາ ອໂຫສິ។ ສາ ຕສ຺ມິ ກນກວິມາເນ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເອກໍ ພຸທ຺ຌນ຺ຕຣໍ ນຄ຺ຄາວ ຫຸຕ຺ວາ ວິຕິນາເມສິ។ ອຖ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວຕິ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິ ຕວຣຌມ຺ມຈກ຺ເກ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ສາວຕ຺ຖິວາສິໂນ ສຕ຺ຕສຕາ ວາຕິຊາ ສຸວຕ຺ຕກູມິ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ນາວາຍ ມ ຫາສມຸທ຺ທໍ ໂອຕຣິສ຺ສຸ។ ເຕຫິ ອາຣຸລ຺ຫາ ນາວາ ວິສມວາຕເວຄຸກ຺ຂິຕ຺ຕາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິພ຺ກມນ຺ຕີ ຕໍ ປເທສໍ ອຄມາສິ។ ອຖ ສາ ວິມານເປຕີ ສຫ ວິມາເນນ ເຕສໍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສສິ។ ຕໍ ທິສ຺ວາ ເຊຍ຺ຄວາຕິໂຊ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ –

໔໗។

‘‘ກາ ນຸ ອນ຺ໂຕວິມານສ຺ມິໍ, ຕິຍ຺ຄນ຺ຕີ ນູປນິກ຺ຂມິ;

ອຸປນິກ຺ຂມສ຺ສຸ ກທ຺ເທ, ປສ຺ສາມ ຕໍ ພຫິຍ຺ຄິຕ’’ນ຺ຕິ។ –

ຄາຖມາຫ ។ ຕຕ຺ຖ ກາ ນຸ ອນ຺ໂຕວິມານສ຺ມິໍ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕີຕິ ວິມານສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕີ ກາ ນຸ ຕ຺ວໍ, ກິໍ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ, ອຸທາຫຸ ອມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ។ ນູປນິກ຺ຂມີຕິ ວິມານໂຕ ນ ນິກ຺ຂມິ។ ອຸປນິກ຺ຂມສ຺ສຸ, ກທ຺ເທ, ປສ຺ສາມ ຕໍ ພຫິຍ຺ຄິຕນ຺ຕິ, ກທ຺ເທ, ຕໍ ມຍໍ ພຫິ ຄິຕໍ ປສ຺ສາມ ທຍ຺ຄຸກາມມ຺ຫາ, ຕສ຺ມາ ວິມານໂຕ ນິກ຺ຂມສ຺ສຸ។ ‘‘ອຸປນິກ຺ຂມສ຺ສຸ ກທ຺ທນ຺ເຕ’’ຕິ ວາ ປາໂຄ, ກທ຺ທໍ ເຕ ອຕ຺ຖູຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ອຖສ຺ສ ສາ ອຕ຺ຕໂນ ພຫີ ນິກ຺ຂມິສ຺ ອສກ຺ກ຺ເຕ຺ຍຍຕ຺ ປກາເສນ຺ຕີ –

໕໙။

‘‘ອຟ຺ຜີຍາມີ ຫຣາຍາມີ, ນຄ຺ຄາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ ພຫີ;

ເກເສໜ຺ຫີ ປຟິຈ຺ຉນ຺ນາ, ປ຺ລຸລ຺ລ຺ ເມ ອປ຺ປກ຺ ກຕ’’ນ຺ຕີ။ –

ຄາຖມາຫ။ ຕຕ຺ຖ ອຟ຺ຜີຍາມີຕີ ນຄ຺ຄາ ຫຸຕ຺ວາ ພຫີ ນິກ຺ຂມິຕ຺ ອຟ຺ຜິກາ ທຸກ຺ຂິຕາ ອມ຺ຫີ။ ຫຣາຍາມີຕີ ລຊ຺ຊາມີ။ ເກເສໜ຺ຫີ ປຟິຈ຺ຉນ຺ນາຕີ ເກເສຫີ ອມ຺ຫີ ອຫ຺ ປຟິຈ຺ຉາທິຕາ ປາຣຸຕສຣີຣາ။ ປ຺ລຸລ຺ລ຺ ເມ ອປ຺ປກ຺ ກຕນ຺ຕີ ອປ຺ປກ຺ ປຣິຕ຺ຕ຺ ມຍາ ກຸສລກມ຺ມ຺ ກຕ຺, ປີລ຺ລາກທານມຕ຺ຕນ຺ຕີ ອທິປ຺ປາໂຍ။

ອຖສ຺ສາ ວາຕີໂຊ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕຣິສາຝກ຺ ທາຕຸກາໂມ —-

໖໐။

‘‘ຫນ຺ທຸຕ຺ຕຣິຍ຺ ທທາມີ ເຕ, ອິທ຺ ທຸສ຺ສ຺ ນິວາສຍ;

ອິທ຺ ທຸສ຺ສ຺ ນິວາເສຕ຺ວາ, ເອຫີ ນິກ຺ຂມ ໂສກເນ;

ອຸປນິກ຺ຂມສ຺ສຸ ກທ຺ເທ, ປສ຺ສາມ ຕ຺ ພຫິຜ຺ຖິຕ’’ນ຺ຕີ။ –

ຄາຖມາຫ ။ ຕຕ຺ຖ ຫນ຺ທາຕີ ຄຕ຺ຫ။ ອຸຕ຺ຕຣິຍນ຺ຕີ ອຸປສ຺ພ຺ຍານ຺ ອຸຕ຺ຕຣິສາຝກນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ။ ທທາມີ ເຕຕີ ຕຸຍ຺ຫ຺ ທທາມີ။ ອິທ຺ ທຸສ຺ສ຺ ນິວາສຍາຕີ ອິທ຺ ມມ ອຸຕ຺ຕຣິສາຝກ຺ ຕ຺ວ຺ ນິວາເສຫີ။ ໂສກເນຕີ ສຸນ຺ທຣຣູເປ။

ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕຣິສາຝກ຺ ຕສ຺ສາ ອຸປເນສີ, ສາ ຕຖາ ທິຍ຺ຍມານສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸປກ຺ປ຺ປນີຍຕລ຺ຈ, ຍຖາ ທິຍ຺ຍມານ຺ ອຸປກ຺ປ຺ປຕິ, ຕລ຺ຈ ທສ຺ເສນ຺ຕີ –

໖໑။

‘‘ຫຕ຺ເຖນ ຫຕ຺ເຖ ເຕ ທິນ຺ນ຺, ນ ມຍ຺ຫ຺ ອຸປກ຺ປ຺ປຕິ;

ເອເສຕ຺ຖຸປາສໂກ ສທ຺ໂທ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສາວໂກ။

໖໒။

‘‘ເອຕ຺ ອຈ຺ຉາທຍິຕ຺ວານ, ມມ ທກ຺ຂິຕມາທິສ;

ຕທາຫ຺ ສຸຂິຕາ ເຫສ຺ສ຺, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ທິນີ’’ຕິ။ –

ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ ။ ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ເຖນ ຫຕ຺ເຖ ເຕ ທິນ຺ນ຺, ນ ມຍ຺ຫ຺ ອຸປກ຺ປ຺ປຕີຕີ, ມາຣິສ, ຕວ ຫຕ຺ເຖນ ມມ ຫຕ຺ເຖ ຕຍາ ທິນ຺ນ຺ ນ ມຍ຺ຫ຺ ອຸປກ຺ປ຺ປຕິ ນ ວິນິຍຸຊ຺ຊຕິ, ອຸປໂກຄໂຍຄ຺ຄ຺ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ເອເສຕ຺ຖຸປາສໂກ ສທ຺ໂທຕີ ເອໂສ ຣຕນຕ຺ຕຍ຺ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສຣຓຄມເນນ ອຸປາສໂກ ກມ຺ມຜລສທ຺ຘາຍ ຈ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ສທ຺ໂທ ເອຕ຺ຖ ເອຕສ຺ມິ ຊນສມູເຫ ອຕ຺ຖິ။ ເອຕ຺ ອຈ຺ຉາທຍິຕ຺

ວານ, ມມ ທກຸຂິຕາມາທິສາຕິ ເອຕໍ ອຸປ່າສກໍ ມມ ທິຍຍມານໍ ສາຍກໍ ປ໌ຣິຫຫາເປຕຸວາ ຕໍ ທກຸຂິຕໍ ມຍຸທໍ ອາທິສ ປ໌ຕຸຕິທານໍ ເທຫີ. ຕຖາທໍ ສຸຂິຕາ ເຫສຸສນຸຕິ ຕຖາ ກເຕ ອທໍ ສຸຂິຕາ ທິພຸພວຕຸຖນິວຕຸຖາ ສຸຂປຸປ໌ຕຸຕາ ກວິສຸສາມີຕິ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ວາຕິຊາ ຕໍ ອຸປ່າສກໍ ນຸຫາເປຕຸວາ ວິລິມຸເປຕຸວາ ວຕຸຖຍຸເຄນ ອຈຸຉາເທສຸໍ. ຕມຕຸຖໍ ປ໌ກາເສນຸຕາ ສຽຄີຕິການາ –

໖໖.

‘‘ຕຄຸຈ ເຕ ນຸຫາປຍິຕຸວານ, ວິລິມຸເປຕຸວານ ວາຕິຊາ;

ວຕຸເຖຫຈຸຉາທຍິຕຸວານ, ຕສຸສາ ທກຸຂິຕມາທິສຸໍ.

໖໔.

‘‘ສມນນຸຕຣານຸທຸທິຍຸເຖ , ວິປ໌າໂກ ອຸທປ໌ຊຊຖ;

ໂກຊນຈຸຉາທນປ໌ານິຍໍ, ທກຸຂິຕາຍ ອິທໍ ຜລໍ.

໖໕.

‘‘ຕໂຕ ສຸທຸສາ ສຸຈິວສນາ, ກາສິກຸຕຸຕມສາຣິນີ;

ຫສນຸຕີ ວິມານາ ນິກຸຂມີ, ທກຸຂິຕາຍ ອິທໍ ຜລ’’ນຸຕິ. –

ຕິສຸໂສ ຄາຖາໂຍ ອໂວຈຸໍ.

໖໖. ຕຕຸຖ ຕນຸຕິ ຕໍ ອຸປ່າສກໍ. ຈ-ສທຸໂທ ນິປ່າຕມຕຸຕໍ. ເຕຕິ ເຕ ວາຕິຊາຕິ ໂຍຊນາ. ວິລິມຸເປຕຸວານາຕິ ອຸຕຸຕເມນ ຄນຸເຜນ ວິລິມຸເປຕຸວາ. ວຕຸເຖຫຈຸຉາທຍິຕຸວານາຕິ ວຕຸຕຄນຸຜຣສສມຸປນຸນໍ ສພຸຍຄຸຊນໍ ໂກຊນໍ ໂກເຊຕຸວາ ນິວາສນໍ ອຸຕຸຕຣີຍນຸຕິ ທຸວີຫີ ວຕຸເຖຫີ ອຈຸຉາເທສຸໍ, ທຸເວ ວຕຸຖານີ ອທໍສູຕິ ອຕຸໂຖ. ຕສຸສາ ທກຸຂິຕມາທິສຸນຸຕິ ຕສຸສາ ເປ໌ຕິຍາ ຕໍ ທກຸຂິຕໍ ອາທິສີສຸ.

໖໔.ສມນນຸຕຣານຸທຸທິຍຸເຖຕິ ອນູ-ຕິ ນິປ່າຕມຕຸຕໍ, ຕສຸສາ ທກຸຂິຕາຍ ອຸທຸທິຍຸຖສມນນຸຕຣເມວ. ວິປ໌າໂກ ອຸທປ໌ຊຊຖາຕິ ຕສຸສາ ເປ໌ຕິຍາ ວິປ໌າໂກ ທກຸຂິຕາຍ ຜລໍ ອຸປຸປ໌ຊຊິ. ກີທິໂສຕິ ເປ໌ຕິ ອາຫ ໂກຊນຈຸຉາທນປ໌ານິຍນຸຕິ. ນານປຸປ໌ການໍ ທິພຸພໂກຊນສທິສໍ ໂກຊນຄຸຈ ນານາວິຣາຄວຕຸຕາສມຸຊຊລໍ ທິພຸພວຕຸຖສທິສໍ ວຕຸຖຄຸຈ ອເນກວິຜໍ ປ໌ານກຄຸຈ ທກຸຂິຕາຍ ອິ ທໍ ອີທິສໍ ຜລໍ ອຸທປ໌ຊຊຖາຕິ ໂຍຊນາ.

໖໕.ຕໂຕຕິ ຍຖາວຸຕຸຕໂກຊນາທິປ໌ຜິລາກໂຕ ປ໌ຈຸຉາ. ສຸທຸສາຕິ ນຸຫາເນນ ສຸທຸສສຣີຣາ. ສຸຈິວສນາຕິ ສຸວິສຸທຸສວຕຸຖນິວຕຸຖາ. ກາສິກຸຕຸຕມສາຣິນີຕິ ກາສິກວຕຸຖໂຕປີ ອຸຕຸຕມວຕຸຖສາຣິນີ. ຫສນຸຕີຕິ ‘‘ປ໌ສຸສຖ ຕາວ ຕຸມຸຫາກໍ ທກຸຂິຕາຍ ອິທໍ ຜລວິເສສ’’ນຸຕິ ປ໌ກາສນວເສນ ຫສມານາ ວິມານໂຕ ນິກຸຂມີ.

ອຖ ເຕ ວາຕິຊາ ເອວໍ ປ໌ຈຸຈກຸຂໂຕ ປຸຄຸຄຜລໍ ທິສຸວາ ອຈຸຉຣິຍພຸກຸຕຈິຕຸຕຊາຕາ ຕສຸມີ ອຸປ່າສເກ ສຄຸຊາຕຄາຣວພຫຸມານາ ກຕຄຸຊລີ ຕໍ ປ໌ຍິຣຸປ່າສີສຸ. ໂສປີ ເຕ ສມຸມກຖາຍ ກີຍຸໂຍໂສມຕຸຕາຍ ປ໌ສາເທຕຸວາ ສຣເຕສຸ ຈ ສີເລສຸ ຈ ປ໌ຕິຍຸຖາເປ໌ສີ. ເຕ ຕາຍ ວິມານເປ໌ຕິຍາ ກຕກມຸມໍ –

໒໒።

‘‘ສຸຈິຕຸຕຣູປ໌ ຣຸຈິຣໍ, ວິມານໍ ເຕ ປ໌ກາສຕິ;

ເທວເຕ ປຸຈຸຉິຕາຈິກຸຂ, ກິສຸສ ກມຸມສຸສິທໍ ຜລ’’ນຸຕິ። –

ອິມາຍ ຄາຖາຍ ປຸຈຸຉີສຸ። ຕຕຸຖ ສຸຈິຕຸຕຣູປນຸຕິ ຫຕຸຖິອສຸໄສຕຸຖິປຸຣິສາທິວເສນ ເຈວ ມາລາກມຸມລຕາກມຸມາທິວເສນ ຈ ສຸຍຸຖຸ ວິທິຕຈິຕຸຕຣູປ໌። ຣຸຈິຣນຸຕິ ຣມເກິຍໍ ທສຸສນິຍໍ። ກິສຸສ ກມຸມສຸສິທໍ ຜລນຸຕິ ກີທິສສຸສ ກມຸມສຸສ, ກີ ທານມຍສຸສ ອຸທາຫຸ ສີລມຍສຸສ ອິທໍ ຜລນຸຕິ ອຕຸໂຖ።

ສາ ເຕທິ ເອວໍ ປຸຍຸຖາ ‘‘ມຍາ ກຕສຸສ ປ໌ຣິຕຸຕກສຸສ ກຸສລກມຸມສຸສ ຕາວ ອິທໍ ຜລໍ, ອກຸສລກມຸມສຸສ ປນ ອາຍຕີ ນິຣເຍ ເອທິສໍ ກວິສຸສຕິ’’ຕິ ຕທຸກຍໍ ອາຈິກຸຂນຸຕິ –

໒໗።

‘‘ກິກຸຂໂນ ຈຣມານສຸສ, ໂທເກີນິມຸມຊຊນີ ອທໍ;

ອທາສີ ອຸຊຸກູຕສຸສ, ວິປຸປ໌ສນຸເນນ ເຈຕສາ።

໒໘።

‘‘ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ກຸສລສຸສ, ວິປາກໍ ທີຆມນຸຕຣໍ;

ອນຸໂກມິ ວິມານສຸມີ, ຕຍຸຈ ທານິ ປ໌ຣິຕຸຕກໍ።

໒໙።

‘‘ອຸທຸຂໍ ຈຕູທິ ມາເສທິ, ກາລໍກິຣິຍາ ກວິສຸສຕິ;

ເອກນຸຕກຸຍກໍ ໂຆຣໍ, ນິຣຍໍ ປ໌ປຕິສຸສທໍ።

໗໐።

‘‘ຈຕຸກຸກຕຸຕໍ ຈຕຸທຸວາຣໍ, ວິກຕຸຕໍ ກາຄໂສ ມິຕໍ;

ອໂຍປາກາຣປ໌ຣິຍນຸຕໍ, ອຍສາ ປ໌ຝິກຸຊຊິຕໍ።

໗໑።

‘‘ຕສຸສ ອໂຍມຍາ ກູມິ, ຊລິຕາ ເຕຊສາ ຍຸຕາ;

ສມນຸຕາ ໂຍຊນສຕໍ, ຜຣິຕຸວາ ຕິຍຸຖຕິ ສພຸພທາ።

ກ໔ຯ

‘‘ຕຕ຺ຖາຫໍ ທີຆມທ຺ຘານໍ, ທຸກ຺ຂໍ ເວທິສ຺ສ ເວທນໍ;

ຜລຍ຺ຈ ປາປກມ຺ມສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ໂສຈາມຫໍ ກຸສ’’ນ຺ຕິຯ – ຄາຖາໂຍ ອພາສີ;

ຝກຯ ຕຕ຺ຖ ພິກ຺ຂໂວ ຈຣມານສ຺ສາຕິ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ສ ພິນ຺ນກິເລສສ຺ສ ພິກ຺ຂໂວ ພິກ຺ຂາຍ ຈຣນ຺ຕສ຺ສຯ ໂທຕິນິມ຺ມຊ຺ຊນິນ຺ຕິ ວິສ຺ສນ຺ທມານເຕລໍ ປີລ຺ຍາກໍຯ ອຊ຺ກູຕສ຺ສາຕິ ຈິຕ຺ຕຊິມ຺ຫວງກກຸຜິລກາວກຣານໍ ກິເລສານໍ ອພາເວນ ອຊ຺ກາວປ຺ປ຺ຕສ຺ສຯ ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາຕິ ກມ຺ມຜລສທ຺ຘາຍ ສຸຍ຺ຖຸ ປສນ຺ເນນ ຈິຕ຺ເຕນຯ

ຝ໗-ຝລຯທີຆມນ຺ຕຣນ຺ຕິ ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣ, ທີຆອນ຺ຕຣໍ ທີຆກາລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕລ຺ຈ ທານີ ປຣິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ຕລ຺ຈ ປຸລ຺ລຜລໍ ວິປກ຺ກວິປາກຕ຺ຕາ ກມ຺ມສ຺ສ ອິທານີ ປຣິຕ຺ຕກໍ ອປ຺ປາວເສສໍ, ນ ຈິເຣເນວ ອີໂຕ ຈວິສ຺ສາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຸທ຺ຘໍ ຈຕູຫິ ມາເສຫິ, ກາລໍກິຣິຍາ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈຕູຫິ ມາເສຫີ ອຸທ຺ຘໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຸປຣິ ປລ຺ຈເມ ມາເສ ມມ ກາລໍກິຣິຍາ ກວິສ຺ສຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເອກນ຺ຕກຍຸກນ຺ຕິ ເອກນ຺ເຕເນວ ອນິຍ຺ຖວຜສ຺ສາຍຕນິກກາວໂຕ ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຝຣນ຺ຕິ ທາຣຸຕໍຯ ນິຣຍນ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອໂຍ ສຸຂນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ນິຣຍ’’ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ນຣກໍຯ ປປ຺ຕິສ຺ສຫນ຺ຕິ ປປ຺ຫິສ຺ສາມິ ອຫໍຯ

ກ໐ຯ ‘‘ນິຣຍ’’ນ຺ຕິ ເຈຕ຺ຖ ອວີຈິມຫານິຣຍສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ຕໍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຈຕຸກ຺ກຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຈຕຸກ຺ກຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈຕຸກ຺ໂກຕໍຯ ຈຕຸທ຺ວາຣນ຺ຕິ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ຈຕູຫິ ທ຺ວາເຣຫິ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ວິກຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຸຍ຺ຖຸ ວິກຕ຺ຕໍຯ

ກາຄໂສຕິ ກາຄໂຕຯ ມິຕນ຺ຕິ ຕຸລິຕໍຯ ອໂຍປາກາຣປຣິຍນ຺ຕນ຺ຕິ ອໂຍມເຍນ ປາກາເຣນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍຯ ອຍສາ ປຜິກຸຊ຺ຊິຕນ຺ຕິ ອໂຍປຜເລເນວ ອຸປຣິ ປີຫິຕໍຯ

ກ໑-ກ໔ຯເຕຊສາ ຍຸຕາຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ສມຸຍ຺ກິຕຊາເລນ ມຫຕາ ອຄ຺ຄິນາ ນິຣນ຺ຕຣໍ ສມາຍຸຕຊາລາຯ ສມນ຺ຕາ ໂຍຊນສຕນ຺ຕິ ເອວໍ ປນ ສມນ຺ຕາ ພຫີ ສພ຺ພທິສາສຸ ໂຍຊນສຕໍ ໂຍຊນານໍ ສຕໍຯ ສພ຺ພທາຕິ ສພ຺ພກາລໍຯ ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖຕີຕິ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ມຫານິຣເຍຯ ເວທິສ຺ສນ຺ຕິ ເວທິສ຺ສາມິ ອນຸກວິສ຺ສາມິຯ ຜລຍ຺ຈ ປາປກມ຺ມສ຺ສາຕິ ອິທໍ ອີທິສໍ ທຸກ຺ຂານຸກວນໍ ມຫາ ເອວໍ ກຕສ຺ສ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ຜລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອວໍ ຕາຍ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມຜເລ ອາຍຕຶ ເນຣຍິກາເຍ ຈ ປກາສິເຕ ໂສ ອຸປາສໂກ ກຣຸຕາສລ຺ໂຈທິຕມານໂສ ‘‘ຫນ຺ທສ຺ສາຫໍ ປຕິຍ຺ຖາ ກເວຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ເທວເຕ, ຕ຺ວໍ ມຍ຺ຫໍ ເອກສ຺ສ ທານວເສນ ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຘາ ອຸຍ຺ຖາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕາ ຊາຕາ, ອິທານິ ປນ ອິເມສໍ ອຸປາສການໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ຈ ຄຸເຓ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ນິຣຍູປປ຺ຕິໂຕ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສສີ’’ຕິຯ ສາ ເປຕີ ຫຍ຺ຖຕຸຍ຺ຖາ ‘‘ສາຊູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕ ທິພ຺ເພນ ອນ຺ນປາເນນ ສນ຺ຕປ຺ເປຕ຺ວາ ທິພ຺ພານິ ວຕ຺ຖານິ ນານາວິຘານິ ຣຕນານິ ຈ ອທາສິ, ກຄວນ຺ຕລ຺ຈ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທິພ຺ພໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ເຕສໍ ຫຕ຺ເຖ ທຕ຺ວາ ‘‘ອລ຺ລຕຣາ, ກນ຺ເຕ, ວິມານເປຕີ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ ສາວຕ຺ຖີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາຣໍ ມມ ວຈເນນ ວນ຺ທຖາ’’ຕິ ວນ຺ທນລ຺ຈ ເປເສສີ, ຕລ຺ຈ ນາວໍ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ຘານຸກາເວນ ເຕຫິ ອິຈ຺ຉິຕປ຺ຍຜນໍ ຕໍ ທິວສເມວ ອຸປເນສິຯ

ອຖ ເຕ ວາຕິຊາ ຕໂຕ ປຍ຺ຍນໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ ສາວຕ຺ຖີ ປຕ຺ວາ ເຊຕວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ຕໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ທຕ຺ວາ ວນ຺ທນລ຺ຈ ນິເວເທຕ຺ວາ ອາທິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຕໍ ປວຕ຺ຕຶ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ສຕ຺ຖາ ຕມຕ຺ຖໍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕຶ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ, ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສ຺ສ ສາຕ຺ຖິກາ ຊາຕາຯ ເຕ ປນ ອຸປາສກາ ທຸຕິຍທິວເສ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສງຆສ຺ສ ມຫາທານໍ ທຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ທກ຺ຂິຓມາທິສິສຸໍຯ ສາ ຈ ຕໂຕ ເປຕໂລກໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ວິວິຘຣຕນວິຊ຺ໂຊຕິເຕ ຕາວຕຶສກວເນ ກນກວິມາເນ ອຈ຺ຉຣາສຫສ຺ສປຣິວາຣາ ນິພ຺ພຕ຺ຕີຕິຯ

ຂລ຺ລາຜິຍເປຕິວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑໑ຯ ນາຄເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ປຸຣໂຕວເສເຕນ ປເລຕິ ຫຕ຺ຖິນາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ທ຺ເວ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາເປເຕ ອາຣພ຺ພ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາຍສ຺ມາ ກິຣ ສໍກິຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຕວສ຺ສິໂກ ຂຸຣຄ຺ເຄເຍວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ສາມເຕຣກູມິຍໍ ຖິໂຕ ຕີສມຕ຺ເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຊີ ອຣລ຺ລາຍຕເນ ວສນ຺ໂຕ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂຈຣສຕານໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ອາຄຕໍ ມຣຕພ຺ປີ ພາຫິຕ຺ວາ ເຕ ຈ ໂຈເຣ ທເມຕ຺ວາ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິຯ ສຕ຺ຖາ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຊມ຺ມໍ ເທເສສິ, ເທສນາວສາເນ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕີສຸຯ ອຖາຍສ຺ມາ ສໍກິຈ຺ໂຈ ປຣິປຸຕ຺ຕວສ຺ໂສ ລທ຺ຊູປສມ຺ປໂທ ເຕຫິ ປລ຺ຈຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສທ຺ຊີ ພາຣາຕສີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິສິປຕເນ ວິຫາສິຯ ມນຸສ຺ສາ ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຊມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ປສນ຺ນມານສາ ວີຖິປຜິປາຜິຍາ ວຕ຺ຄວຕ຺ຄາ ຫຸຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕຸກທານໍ ອທໍສຸຯ ຕຕ຺ຖ ອລ຺ລຕໂຣ ອຸປາສໂກ ມນຸສ຺ເສ ນິຈ຺ຈກຕ຺ເຕ ສມາທເປສິ, ເຕ ຍຖາພລໍ ນິຈ຺ຈກຕ຺ຕໍ ປຜ຺ຖເປສຸໍຯ

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ພາຣາຕສິຍໍ ອລ຺ລຕຣສ຺ສ ມິຈ຺ຊາທິຜ຺ຖິກສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ຕາ ເອກາ ຈ ຊີຕາ ອເຫສຸໍຯ ເຕສຸ ເຊຜ຺ຖປຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ມິຕ຺ໂຕ ອໂຫສິຯ ໂສ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ສໍກິຈ຺ຈສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິຯ ອາຍສ຺ມາ ສໍກິຈ຺ໂຈ ຕສ຺ສ ຊມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ໂສ ມຸທຸຈິຕ຺ໂຕ ອໂຫສິຯ ອຖ ນໍ ໂສ ອຸປາສໂກ ອາຫ – ''ຕ຺ວໍ ເອກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ນິຈ຺ຈກຕ຺ຕໍ ເທຫີ''ຕິ ຯ ''ອນາຈິຕ຺ຕໍ ອມ຺ຫາກໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ສມຕານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ນິຈ຺ຈກຕ຺ຕທານໍ, ຕສ຺ມາ ນາຫໍ ທສ຺ສາມີ''ຕິຯ ''ກີມຍ຺ຫມ຺ປີ ກຕ຺ຕໍ ນ ທສ຺ສສີ''ຕິ? ''ກຖໍ ນ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ອາຫຯ ''ຍທິ ເອວໍ ຍໍ ມຍ຺ຫໍ ເທສິ, ຕໍ ເອກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ເທຫີ''ຕິຯ ໂສ ''ສາຊູ''ຕິ ປຜິສ຺ສຸຕິຕ຺ວາ ທຸຕິຍທິວເສ ປາໂຕວ ວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອາເນຕ຺ວາ ໂກເຊສິຯ

ເອວໍ ຄຈ຺ຊນ຺ເຕ ກາເລ ກິກ຺ຂູນໍ ປຜິປຕ຺ຕິ ທິສ຺ວາ ຊມ຺ມລ຺ຈ ສຸຕິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກນິຜ຺ຖກາຕາ ຈ ກຄິນີ ຈ ສາສເນ ອກິປ຺ປສນ຺ນາ ປຸລ຺ລກາມ຺ມຣຕາ ຈ ອເຫສຸໍຯ ເອວໍ ເຕ ຕໂຍ ຊນາ ຍຖາວິກວໍ ທານານິ ເທນ຺ຕາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ສກ຺ກຣີສຸ ຄຣຸໍ ກຣີສຸ ມາເນສຸໍ ປູເຊສຸໍຯ ມາຕາປີຕໂຣ ປນ ເນສໍ ອສ຺ສທ຺ຊາ ອປ຺ປສນ຺ນາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸ ອຄາຣວາ ປຸລ຺ລກິຣິຍາຍ ອນາທຣາ ອຈ຺ຊນ຺ທິກາ ອເຫສຸໍຯ ເຕສໍ ຊີຕຣໍ ທາຣິກໍ ມາຕຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສຕ຺ຖາຍ ລາຕກາ ວາເຣສຸໍຯ ໂສ ຈ ອາຍສ຺ມໂຕ ສໍກິຈ຺ຈສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຊມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ສໍເວຄຊາໂຕ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ນິຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຕໂນ ມາຕຸ-ເຄຫໍ ກຸລ຺ຊິຕຸໍ ຄຈ຺ຊຕິຯ ຕໍ ມາຕາ ອຕ຺ຕໂນ ກາຕຸ-ຊີຕາຍ ທາຣິກາຍ ປໂລເກຕິຯ ເຕນ ໂສ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ຊ຺ຊາຍໍ ອຸປສ຺ງຄມິຕ຺ວາ ອາຫ – ''ອຸປ຺ປພ຺ພຊິສ຺ສາມຫໍ, ກນ຺ເຕ, ອນຸຊານາຖ ມ''ນ຺ຕິຯ ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ ຕສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປຕ຺ຕິ ທິສ຺ວາ ອາຫ – ''ສາມເຕຣ, ມາສມຕ຺ຕໍ ອາຄເມຫີ''ຕິຯ ໂສ ''ສາຊູ''ຕິ ປຜິສ຺ສຸຕິຕ຺ວາ ມາເສ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ຕເຖວ ອາໂຣເຈສິຯ ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ ປຸນ ''ອຑ຺ຒມາສໍ ອາຄເມຫີ''ຕິ ອາຫຯ ອຑ຺ຒມາເສ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ຕເຖວ ວຸຕ຺ເຕ ປຸນ ''ສຕ຺ຕາຫໍ ອາຄເມຫີ''ຕິ ອາຫຯ ໂສ ''ສາຊູ''ຕິ ປຜິສ຺ສຸຕິຯ ອຖ ຕສ຺ມິ ອນ຺ໂຕສຕ຺ຕາເຫ ສາມເຕຣສ຺ສ ມາຕຸລານິຍາ ເຄຫໍ ວິນຜ຺ຖຈ຺ຊທນໍ ຊິຕ຺ຕໍ ທຸພ຺ພລກ຺ຜຍໍ ວາຕວສ຺ສາກິຫຕໍ ປຣິປຕິຯ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ຕາ ຊີຕາ ຈ ເຄເຫນ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຍາ ກາລມກໍສຸຯ ເຕສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ຈ ເປຕໂຍນິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕີສຸ, ທ຺ເວ ປຸຕ຺ຕາ ຊີຕາ ຈ ກຸມ຺ມເທເວສຸຯ ເຕສຸ ເຊຜ຺ຖປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖິຍານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ກນິຜ຺ຖສ຺ສ ອສ຺ສຕຣີຣໂຖ, ຊີຕາຍ ສຸວຕ຺ຕສິວິກາຯ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ຈ ມຫນ຺ເຕ ມຫນ຺ເຕ ອໂຍມຸຄ຺ຄເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ອາໂກເຜນ຺ຕິ, ອກິຫຕຜ຺ຖາເນສຸ ມຫນ຺ຕາ ມຫນ຺ຕາ ຑຜປ຺ປມາຕາ ຄຕ຺ທາ ອຸຜ຺ຖຫິຕ຺ວາ ມຸທ຺ຕເນວ ປຈິຕ຺ວາ ປຣິເກທປ຺ປຕ຺ຕາ ໂທນ຺ຕິຯ ເຕ ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ຄຕ຺ເຍ ຍາເລຕ຺ວາ ໂກຊາກິກູຕາ ນິກ຺ກຣຸຕາ ຍຣຸສວຈເນຫິ ຕຊ຺ເຊນ຺ຕາ ປຸພ຺ພໂລຫິຕໍ ປີວນ຺ຕິ, ນ ຈ ຕິຕ຺ຕິ ປຜິລກນ຺ຕິຯ

ອຖ ສາມເຕໂຣ ອຸກ຺ກຕ຺ຖາກິກູໂຕ ອຸປ຺ຊ຺ຊາຍໍ ອຸປສ຺ງກມິຕ຺ວາ ອາຫ – ''ກນ຺ເຕ, ມຍາ ປຜິລ຺ລາຕທິວສາ ວີຕິວຕ຺ຕາ, ເຄຫໍ ຄມິສ຺ສາມີ, ອນຸຊານາຖ ມ''ນ຺ຕິຯ ອຖ ນໍ ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ ''ອຕ຺ຖງ຺ຄເຕ ສູຣິເຍ ກາລປກ຺ຂຈາຕຸທ຺ທສິຍາ ປວຕ຺ຕມານາຍ ເອຫີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອິສິປຕນວິຫາຣສ຺ສ ປີຜ຺ຖິປສ຺ເສນ ໂຖກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຜ຺ຖາສິຯ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ເຕ ທ຺ເວ ເທວປຸຕ຺ຕາ ສທ຺ຊີ ກຄິນິຍາ ເຕເນວ ມຄ຺ເຄນ ຍກ຺ຂສມາຄມໍ ສມ຺ກາເວຕຸໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ປນ ມາຕາປີຕໂຣ ມຸຄ຺ຄຣຫຕ຺ຖາ ຍຣຸສວາຈາ ກາລຸອຣູປາ ອາກຸລາກຸລລູຂປຕິຕເກສກາຣາ ອຕ຺ຄິທຑ຺ຒຕາລກ຺ຂນ຺ຊສທິສາ ວິຄລິຕປຸພ຺ພໂລຫິຕາ ວລິຕຄຕ຺ຕາ ອຕິວິຍ ເຊຄຸຈ຺ຊພີກຈ຺ຊທສ຺ສນາ ເຕ ອນຸພນ຺ຊນ຺ຕິຯ

ອຖາຍສ຺ມາ ສໍກິຈ຺ໂຈ ຍຖາ ໂສ ສາມເຕໂຣ ເຕ ສພ຺ເພ ຄຈ຺ຊນ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ, ຕຖາຣູປໍ ອິທ຺ຊາກິສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ສາມເຕຣໍ ອາຫ – ''ປສ຺ສສີ ຕ຺ວໍ, ສາມເຕຣ, ອິເມ ຄຈ຺ຊນ຺ເຕ''ຕິ? ''ອາມ, ກນ຺ເຕ, ປສ຺ສາມີ''ຕິຯ ''ເຕນ ຫິ ອິເມຫິ ກຕກມ຺ມໍ ປຜິປຸຈ຺ຊາ''ຕິຯ ໂສ ຫຕ຺ຖິຍານາທີຫີ ຄຈ຺ຊນ຺ເຕ ອນຸກ຺ກເມນ ປຜິປຸຈ຺ຊິຯ ເຕ ອາຫໍສຸ – ''ເຍ ປຈ຺ຊໂຕ ເປຕາ ອາຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕ

ປຏິປຸຈ຺ຉາ''ຕິ။ ສາມເຓໂຣ ເຕ ເປເຕ ຄາຘາຫິ ອຊ຺ຊ຺ຆາສິ –

໓໖။

''ປຸຣໂຕວ ເສເຕນ ປເລຕິ ຫຕ຺ຖິນາ, ມຊ຺ເຊ ປນ ອສ຺ສຕຣີຣເຘນ;

ປຈ຺ຉາ ຈ ກຌ຺ຜາ ສິວິກາຍ ນີຍຕິ, ໂອກາສຍນ຺ຕີ ທສ ສພ຺ພໂສ ທິສາ။

໓໘။

''ຕຸມ຺ເຫ ປນ ມຸຄ຺ຄຣຫຕ຺ຖປາຓິໂນ, ຣຸທັມຸຂາ ຆິນ຺ນປ຺ກິນ຺ນຄຕ຺ຕາ;

ມນຸສ຺ສພູຕາ ກິມກຕ຺ຖ ປາປັ, ເຢນຄ຺ຄມຄ຺ຄສ຺ສ ປີວາຖ ໂລຫິຕ''ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ປຸຣໂຕຕິ ສພ຺ພປຖມັ။ ເສເຕນາຕິ ປຕ຺ຫເຣນ။ ປເລຕິຕິ ຄຈ຺ຉຕິ။ ມຊ຺ເຊ ປນາຕິ ຫຕ຺ຖີ ອາຣຸລ຺ຫສ຺ສ ສິວິກັ ອາຣຸລ຺ຫາຍ ຈ ອນ຺ຕເຣ။ ອສ຺ສຕຣີຣເຘນາຕິ ອສ຺ສຕຣີຢຸຕ຺ເຕນ ຣເຘນ ປເລຕີຕິ ໂຢຊນາ။ ນີຍຕີຕິ ວຫີຍຕິ။ ໂອກາສຍນ຺ຕີ ທສ ສພ຺ພໂສ ທິສາຕິ ສພ຺ພໂຕ ສມນ຺ຕໂຕ ສພ຺ພາ ທສ ທິສາ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣປ຺ປພາຫິ ວຕ຺ຖາກຣຓາທິປ຺ປພາຫິ ຈ ວິຊ຺ໂຊຕຍມານາ။ ມຸຄ຺ຄຣຫຕ຺ຖປາຓິໂນຕິ ມຸຄ຺ຄຣາ ຫຕ຺ຖສງ຺ຂາເຕສຸ ປາຓີສຸ ເຢສັ ເຕ ມຸຄ຺ຄຣຫຕ຺ຖປາຓິໂນ, ກູມິສຕ຺ທກຣຓີຍາທີສຸ ປາຓີໂວ ທາຣສ຺ສ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາ ຫຕ຺ຖສທ຺ເທນ ປາຓີ ເອວ ວິເສສິໂຕ။ ຆິນ຺ນປ຺ກິນ຺ນຄຕ຺ຕາຕິ ມຸຄ຺ຄຣປ຺ປຫາເຣນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຆິນ຺ນປ຺ກິນ຺ນສຣີຣາ။ ປີວາຖາຕິ ປີວຖ။

ເອວັ ສາມເຓເຣນ ປຸຝ຺ຖາ ເຕ ເປຕາ ສພ຺ພັ ຕັ

ປວຕ຺ຕີ ຈຕູຫິ ຄາຘາຫິ ປຈ຺ຈກາສິສຸ –

໓໙။

''ປຸຣໂຕວ ໂຢ ຄຈ຺ຉຕິ ກຸຌ຺ຊເຣນ, ເສເຕນ ນາເຄນ ຈຕຸກ຺ກເມນ;

ອມ຺ຫາກ ປຸຕ຺ໂຕ ອຫຸ ເຊຝ຺ຖໂກ ໂສ, ທານານິ ທຕ຺ວານ ສຸຂີ ປໂມທຕິ။

໔໐။

''ໂຢ ໂຢ ມຊ຺ເຊ ອສ຺ສຕຣີຣເຘນ, ຈຕຸພ຺ກິ ຢຸຕ຺ເຕນ ສຸວຄ຺ຄິເຕນ;

ອມ຺ຫາກ ປຸຕ຺ໂຕ ອຫຸ ມຊ຺ຊິໂມ ໂສ, ອມຈ຺ຉຣີ ທານປຕີ ວິໂຣຈຕິ။

໔໑။

''ຢາ ສາ ຈ ປຈ຺ຉາ ສິວິກາຍ ນີຍຕິ, ນາຣີ ສປ຺ຌາ ມິຄມນ຺ທໂລຈນາ;

ອມ຺ຫາກ ສິຕາ ອຫຸ ສາ ກນິຝ຺ຖິກາ, ກາຄຫຸມກາເຄນ ສຸຂີ ປໂມທຕິ။

໑໘॥

''ເອເຕ ຈ ທານານິ ອທໍສຸ ປຸພ຺ເພ, ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມຕາພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ;

ມຍໍ ປນ ມຈ຺ຉຣິໂນ ອຫຸມ຺ຫ, ປຣິກາສກາ ສມຕາພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ;

ເອເຕ ຈ ຫຕ຺ວາ ປຣິຈາຣຍນ຺ຕິ, ມຍສ຺ຈ ສຸສ຺ສາມ ນລ຺ໂອວ ຊິນ຺ໂນ''ຕິ॥

໑໘॥ ຕຕ຺ຖ ປ຺ຣໂຕວ ໂຍ ຄຈ຺ຉຕິຕິ ອິເມສໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ໂຍ ປ຺ຣໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ॥ 'ໂຍໂສ ປ຺ຣໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ''ຕິ ວາ ປາໂຖ, ຕສ຺ສ ໂຍ ເອໂສ ປ຺ຣໂຕ ຄຈ຺ຉຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ॥ ກຸລ຺ຊເຣນາຕິ ກຸໍ ປຖວິໍ ຊີຣຍຕິ, ກຸລ຺ເຊສຸ ວາ ຣມຕິ ຈຣຕີຕິ ''ກຸລ຺ຊໂຣ''ຕິ ລທ຺ຌນາເມນ ຫຕ຺ຖິນາ॥ ນາເຄນາຕິ, ນາສ຺ສ ອຄມນີຍໍ ອນກິກວນີຍໍ ອຕ຺ຖີຕິ ນາຄາ, ເຕນ ນາເຄນ॥ ຈຕ຺ກ຺ກເມນາຕິ ຈຕຸປ຺ປ຺ເທນ॥ ເຊຍ຺ຄ ໂກຕິ ປຸພ຺ພໂຊ॥

໑໖-໑໑॥ຈຕ຺ພ຺ກີຕິ ຈຕູຫິ ອສ຺ສຕຣີຫິ॥ ສຸວຄ຺ຄິເຕນາຕິ ສຸນ຺ທຣຄມເນນ ຈາຕ຺ຣຄມເນນ॥ ມິຄມນ຺ທໂລຈນາຕິ ມິຄີ ວິຍ ມນ຺ທກ຺ຂິກາ॥ ກາຄຫ຺ຌກາເຄນາຕິ ກາຄສ຺ສ ອຫ຺ຌກາເຄນ, ອຕ຺ຕນາ ລທ຺ຌໂກຍ຺ຄາສໂຕ ອຫ຺ຌກາຄທາເນນ ເຫຕ຺ກູເຕນ॥ ສຸຂີຕິ ສຸຂິນີ॥ ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ເຫຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ॥

໑໙॥ປຣິກາສກາຕິ ອກ຺ໂກສກາ॥ ປຣິຈາຣຍນ຺ຕີຕິ ທິພ຺ເພສຸ ກາມຄ຺ເຕສຸ ອຕ຺ຕໂນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ຍຖາສຸຂໍ ຈາເຣນ຺ຕິ, ປຣິຊເນຫິ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຸລ຺ຍານຸກາວນິສ຺ສນ຺ເທນ ປຣິຈຣິຍໍ ກາເຣນ຺ຕີ॥ ມຍສ຺ຈ ສຸສ຺ສາມ ນລ຺ໂອວ ຊິນ຺ໂນຕິ ມຍໍ ປນ ຊິນ຺ໂນ ອາຕເປ ຂິຕ຺ໂຕ ນລ຺ໂອ ວິຍ ສຸສ຺ສາມ, ຊຸປ຺ປີປາສາຫີ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ທຕ຺ທາກິຌາເຕຫີ ຈ ສຸກ຺ຂາ ວິສຸກ຺ຂາ ກວາມາຕີ॥

ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ປາປໍ ສມ຺ປເວເທຕ຺ວາ ''ມຍໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ມາຕຸລມາຕຸລານີໂຍ''ຕິ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສ॥ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສາມເຕໂຣ ສລ຺ຊາຕສໍເວໂຄ ''ເອວຣູປານໍ ກິພ຺ພິສກາຣີນໍ ກຖໍ ນ຺ ໂຂ ໂກຊນານີ ສິຊ຺ຊນ຺ຕີ''ຕິ ປ຺ຈ຺ຉນ຺ໂຕ –

໑໙॥

''ກີ ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂກຊນໍ ກີ ສຍານໍ, ກຖສ຺ຈ ຍາເປຖ ສຸປາປຌມ຺ມິໂນ;

ປຫູຕໂກເຄສຸ ອນປ຺ປ຺ເກສຸ, ສຸຂໍ ວິຣາຌາຍ ທຸກ຺ຂຊ຺ຊ ປຕ຺ຕາ''ຕິ॥ –

ອິມໍ ຄາຖມາຫ॥ ຕຕ຺ຖ ກີ ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂກຊນນ຺ຕິ ກີທິສໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂກຊນໍ? ກີ ສຍານນ຺ຕິ ກີທິສໍ ສຍນໍ? ''ກີ ສຍານາ''ຕິ ເກຈິ ປຄນ຺ຕິ, ກີທິສາ ສຍນາ, ກີທິເສ ສຍເນ ສຍຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ॥ ກຖສ຺ຈ ຍາເປຖາຕິ ເກນ ປກາເຣນ ຍາເປຖ, ''ກຖໍ ໂວ ຍາເປຖາ''ຕິປີ ປາໂຖ, ກຖໍ ຕຸມ຺ເຫ ຍາເປຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ॥ ສຸປາປຌມ຺ມິໂນຕິ ສຸຍ຺ຄ຺ ອຕິວິຍ ປາປຌມ຺ມາ॥ ປຫູຕໂກເຄສູຕິ ອປຣິຍນ຺ເຕສຸ ອຸລ຺ອາເຣສຸ ໂກເຄສຸ ສນ຺ເຕສຸ॥ ອນປ຺ປ຺ເກສູຕິ ນ ອປ຺ປ຺ເກສຸ ພຫູສຸ॥ ສຸຂໍ ວິຣາຌາຍາຕິ ສຸຂເຫຕຸໂນ ປຸລ຺ຍສ຺ສ ອກຣເຕນ ສຸຂໍ ວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວິຣາເຌຕ຺ວາ॥ ''ສຸຂສ຺ສ ວິຣາເຌນາ''ຕິ ເກຈິ ປຄນ຺ຕິ॥ ທຸກ຺ຂຊ຺ຊ ປຕ຺ຕາຕິ ອຊ຺ຊ ອິທານິ ອິທໍ ເປຕໂຍນິປຣິຍາປນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາຕີ॥

ເອວໍ ສາມເຕເຣນ ປຸຍ຺ຄາ ເປຕາ ເຕນ ປຸຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ຕາ –

໒໐॥

''ອລ຺ລມລ຺ລໍ ວຌິຕ຺ວານ, ປີວາມ ປຸພ຺ພໂລຫິຕໍ;

ພທຸໍ ວິຕຸວາ ນ ສາຕາ ໂຫມ, ນຈຸຉາທິມຸຫເສ ມຍໍ໚

໗໑໚

‘‘ອິຈຸເຈວ ມຈຸຈາ ປຣິເທວຍນຸຕິ, ອທາຍກາ ເປຈຸຈ ຍມສຸສ ຄາຍິໂນ;

ເຍ ເຕ ວິຫິຈຸຈ ອສິຄມຸມ ໂກເຄ, ນ ກຸລຸຊເຣ ນາປິ ກໂຣນຸຕິ ປຸລຸລໍ໚

໗໔໚

‘‘ເຕ ຊຸປຸປີປາສູປຄຕາ ປຣຕຸຖ, ປຈຸຉາ ຈິຣໍ ຊາຍເຣ ໜຍຸຫມານາ;

ກມຸມານິ ກຕຸວານ ທຸຊຸທຸຣານິ, ອນຸໂກນຸຕິ ທຸກຸຂໍ ກຍຸກປຸຜລານິ໚

໗໖໚

‘‘ອິຕຸຕຣລຸຫິ ສນໍ ສລຸລໍ, ອິຕຸຕຣໍ ອິສ ຊີວິຕໍ;

ອິຕຸຕຣໍ ອິຕຸຕຣໂຕ ລຕຸວາ, ທິປໍ ກຍິຣາຖ ປຕຸທິໂຕ໚

໗໔໚

‘‘ເຍ ເຕ ເອວໍ ປຊານນຸຕິ, ນຣາ ສມຸມສຸສ ໂກວິທາ;

ເຕ ທາເນ ນປຸປມຊຸຊນຸຕິ, ສຸຕຸວາ ອຣຫຕໍ ວໂຈ’’ຕິ໚ –

ປລຸຈ ຄາຖາ ອກາສີສຸ໚

໗໐-໗໑໚ ຕຕຸຖ ນ ສາຕາ ໂຫມາຕິ ສາຕາ ສຸຫິຕາ ຕິຕຸຕາ ນ ໂຫມ໚ ນຈຸຉາທິມຸຫເສຕິ ນ ຣຸຈຸຈາມ, ນ ຣຸຈີ ອຸປຸປາເທມ, ນ ຕໍ ມຍໍ ອຕຸຕໂນ ຣຸຈິຍາ ປີວິສຸສາມາຕິ ອຕຸໂຖ໚ ອິຈຸເຈວາຕິ ເອວເມວ໚ ມຈຸຈາ ປຣິເທວຍນຸຕິຕິ ມຍໍ ວິຍ ອລຸເລປີ ມນຸສຸສາ ກຕກິພຸພິສາ ປຣິເທວນຸຕິ ກນຸທນຸຕິ໚ ອທາຍກາຕິ ອທານສີລາ ມຈຸຉຣິໂນ໚ ຍມສຸສ ຄາຍິໂນຕິ ຍມໂລກສລຸລິເຕ ຍມສຸສ ຄາເນ ເປຕຸຕິວິສເຍ ຄານສີລາ ໚ ເຍ ເຕ ວິຫິຈຸຈ ອສິຄມຸມໂກເຄຕິ ເຍ ເຕ ສມຸປຕິ ອາຍຕິລຸຈ ສຸຂວິເສສວິສາຍເກ ໂກເຄ ວິນຸທິຕຸວາ ປຜິລກິຕຸວາ໚ ນ ກຸລຸຊເຣ ນາປິ ກໂຣນຸຕິ ປຸລຸລນຸຕິ ອມຸເຫ ວິຍ ສຍມຸປິ ນ ກຸລຸຊນຸຕິ, ປເຣສໍ ເທນຸຕາ ທານມຍໍ ປຸລຸລມຸປີ ນ ກໂຣນຸຕິ໚

໗໔໚ເຕ ຊຸປຸປີປາສູປຄຕາ ປຣຕຸຖາຕິ ເຕ ສຕຸຕາ ປຣຕຸຖ ປຣໂລເກ ເປຕຸຕິວິສເຍ ຊີໝຈຸຉາປີປາສາກິກູຕາ ຫຸຕຸວາ໚ ຈິຣໍ ຊາຍເຣ ໜຍຸຫມານາຕິ ຊຸທາທິເຫຕຸເກນ ທຸກຸຂຄຸຄິນາ ‘‘ອກຕໍ ວຕ ອມຸເຫຫິ ກຸສລໍ, ກຕໍ ປາປ’’ນຸຕິອາທິນາ ວຕຸຕມາເນນ ວິປຸປຜິສາຣຄຸຄິນາ ປຣິໜຍຸຫມານາ ຊາຍນຸຕິ, ອນຸຕຸຖນຸຕິຕິ ອຕຸໂຖ໚ ທຸຊຸທຸຣານີຕິ ທຸກຸຂວິປາການິ໚ ອນຸໂກນຸຕິ ທຸກຸຂໍ ກຍຸກປຸຜລານີຕິ ອນິຍຸຄຜລານິ ປາປກມຸມານິ ກຕຸວາ ຈິຣກາລໍ ທຸກຸຂໍ ອາປາຍິກທຸກຸຂໍ ອນຸກວນຸຕິ໚

໗໖-໗໔໚ອິຕຸຕຣນຸຕິ ນ ຈິຣກາລຜຸຄາຍິ, ອນິຈຸຈໍ ວິປຣິຕາມສມຸມໍ໚ ອິຕຸຕຣໍ ອິສ ຊີວິຕນຸຕິ ອິສ ມນຸສຸສໂລເກ ສຕຸຕານໍ ຊີວິຕມຸປີ ອິຕຸຕຣໍ ປຣິຕຸຕໍ ອປຸປກໍ໚ ເຕນາຫ ກຄວາ – ‘‘ໂຍ ຈິຣໍ ຊີວຕິ, ໂສ ວສຸສສຕໍ ອປຸປໍ ວາ ກີຍຸໂຍ’’ຕິ (ທີ໚ ນິ໚ ໔໚໙໑; ສໍ໚ ນິ໚ ໑໚໑໔໔; ອ໚ ນິ໚ ໗໚໗໔)໚ ອິຕຸຕຣໍ ອິຕຸຕຣໂຕ ລຕຸວາຕິ ສນສລຸລາທິອຸປກຣຕໍ ມນຸສຸສານໍ ຊີວິຕລຸຈ ອິຕຸຕຣໍ ປຣິຕຸຕໍ

ຂຕິກໍ ນ ຈິຣສ຺ສນ຺ຕິ ປຝ຺ຌາຍ ອຸປປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ។ ທີປ໌ ກຍິຣາຖ ປຕ຺ທິໂຕຕິ ສປ຺ປໂຌ ປ຺ຣິໂສ ທີປ໌ ອຕ຺ຕໂນ ປຕິຝ຺ຄໍ ປຣໂລເກ ທິຕສ຺ຂາຌິຝ຺ຖານໍ ກເຣຍ຺ຍ។ ເຍ ເຕ ເອວໍ ປຊານນ຺ຕິຕິ ເຍ ເຕ ມນຸສ຺ສາ ມນຸສ຺ສານໍ ໂກຄານໍ ຊີວິຕສ຺ສ ຈ ອິຕ຺ຕຣກາວໍ ຍາຖາວ ໂຕ ຊານນ຺ຕິ, ເຕ ທາເນ ສພ຺ພກາລໍ ນປ຺ປມຊ຺ຊນ຺ຕິ។ ສຸຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ ວໂຈຕິ ອຣຫຕ຺ ພຸທ຺ຆາທີນໍ ອຣິຍານໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ສຸຕຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເສສໍ ປາກຍເມວ។

ເອວໍ ເຕ ເປຕາ ສາມເຕເຣນ ປຸຝ຺ຖາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ "ນຍໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ມາຕຸລມາຕຸລານິໂຍ"ຕິ ປເວເທສຸໍ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສາມ ເຕໂຣ ສຌ຺ຊາຕສໍເວໂຄ ອຸກ຺ກຕ຺ຄໍ ປຝິວິໂນເທຕ຺ວາ ອຸປ຺ຊ຺ຊາຍສ຺ສ ປາເທສຸ ສິຣສາ ນິປ໌ຕິຕ຺ວາ ເອວມາຫ – "ຍໍ, ກນ຺ເຕ, ອນຸກມ຺ປເກນ ກຣຕິຍໍ ອນຸກມ຺ປ໌ ອຸປາທາຍ, ຕໍ ເມ ຕຸມ຺ເຫທິ ກຕໍ, ມຫຕາ ວຕມ຺ທີ ອນຕ຺ຖປາຕໂຕ ຣກ຺ຂິໂຕ, ນ ທານິ ເມ ຆຣາວາເສນ ອຕ຺ໂຖ, ອກິຣມິສ຺ສາມິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາເສ"ຕິ។ ອຖາຍສ຺ມາ ສໍກິຈ຺ໂຈ ຕສ຺ສ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປ໌ ກມ຺ມຝ຺ຖານໍ ອາຈິກ຺ຂີ។ ໂສ ກມ຺ມຝ຺ຖານໍ ອນຸຍຸຌ຺ຊນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕິ។ ອາຍສ຺ມາ ປນ ສໍກິຈ຺ໂຈ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ។ ສຕ຺ຖາ ຕມຕ຺ຖໍ ອຝ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ຆມ຺ມໍ ເທເສສິ, ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສ຺ສ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສິຕິ។

ນາຄເປຕວຕ຺ຖຸວຌ຺ຌນາ ນິຝ຺ຖິຕາ។

໑໘។ ອຸຣຄເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຌນາ

ອຸຣໂຄວ ຕຈໍ ຊິຕ຺ຌນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຌ຺ຌຕຣໍ ອຸປາສກໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິ។ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ກິຣ ອຌ຺ຌຕຣສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ກາລມກາສິ។ ໂສ ປຸຕ຺ຕມຣຌເຫຕຸ ປຣິເທວໂສກສມາປນ຺ໂນ ພຫິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກິຌ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ເຄເຫເຍວ ອຝ຺ຖາສິ។ ອຖ ສຕ຺ຖາ ປຈ຺ຈູສເວລາຍໍ ມຫາກຣຸຌາສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຝ຺ຖາຍ ພຸທ຺ຆຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ອຸປາສກໍ ທິສ຺ວາ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຕສ຺ສ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທ຺ວາເຣ ອຝ຺ຖາສິ។ ອຸປາສໂກ ຈ ສຕ຺ຖຸ ອາຄຕກາວໍ ສຸຕ຺ວາ ສີຆໍ ອຸຝ຺ຖາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໂຕ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຄຫໍ ປເວເສຕ຺ວາ ອາສນໍ ປຌ຺ຌເປຕ຺ວາ ອທາສິ។ ນິສີທິ ກຄວາ ປຌ຺ຌຕ຺ເຕ ອາສເນ។ ອຸປາສໂກປິ ກຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ។ ຕໍ ກຄວາ "ກິ, ອຸປາສກ, ໂສກປເຣໂຕ ວິຍ ທິສ຺ສຕີ"ຕິ ອາຫ។ "ອາມ, ກຄວາ, ປິໂຍ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ກາລກໂຕ, ເຕນາຫໍ ໂສຈາມີ"ຕິ។ ອຖສ຺ສ ກຄວາ ໂສກວິໂນທນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຸຣຄຊາຕກໍ (ຊາ។ ໑។໔។໑໙ ອາທໂຍ) ກເຖສິ។

ອຕີເຕ ກິຣ ກາສິຣຝ຺ເຖ ພາຣາຌສິຍໍ ຆມ຺ມປາລໍ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຌກຸລໍ ອໂຫສິ។ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ ພ຺ຣາຫ຺ມຌີ ປຸຕ຺ໂຕ ຆີຕາ ສຸຌິສາ ທາສີຕິ ອິເມ ສພ຺ເພປິ ມຣຌານຸສ຺ສຕິກາວນາກິຣຕາ ອເຫສຸໍ។ ເຕສຸ ໂຍ ເຄຫໂຕ ນິກ຺ຂມຕິ, ໂສ ເສສຊເນ ໂອວທິຕ຺ວາ ນິຣເປກ຺ໂຂວ ນິກ຺ຂມຕິ។ ອເຖກທິວສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ ປຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ຆີ ຆຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເຂຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກສຕິ។ ປຸຕ຺ໂຕ ສຸກ຺ຂ ຕິຌປຕ຺ຕກຝ຺ຖານິ ອາລິມ຺ເປຕິ។ ຕຕ຺ເຖໂກ ກຕ຺ຫສປ຺ໂປ ທາຫກເຍນ ຣຸກ຺ຂສຸສິຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອິມໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຌສ຺ສ ປຸຕ຺ຕໍ ຑໍສິ។ ໂສ ວິສເວເຄນ ມຸຈ຺ຉິໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ປຣິປ໌ຕິຕ຺ວາ ກາລກໂຕ, ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ ປຸຕ຺ຕໍ ມຕໍ ທິສ຺ວາ ກມ຺ມນ຺ຕສມີເປນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ເອກໍ ປຸຣິສໍ ເອວມາຫ – "ສມ຺ມ, ມມ ຆຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຌີ ເອວໍ ວເທຫິ 'ນ຺ຫາຍິຕ຺ວາ ສຸທ຺ຆວຕ຺ຖນິວຕ຺ຖາ ເອກສ຺ສ ກຕ຺ຕໍ ມາລາຄນ຺ຆາທີນິ ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຸຣິຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕູ'ຕິ"។ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຖາ ອາໂຣເຈສິ, ເຄຫຊໂນປິ ຕຖາ ອກາສິ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ ນ຺ຫຕ຺ວາ ກຸຌ຺ຊິຕ຺ວາ ວິລິມ຺ປິຕ຺ວາ ປຣິຊນປຣິວຸໂຕ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ຈິຕກໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຄ຺ຄີ ທຕ຺ວາ ທາຣຸກ຺ຂນ຺ຆໍ ຑຫນ຺ໂຕ ວິຍ ນິສ຺ໂສໂກ ນິສ຺ສນ຺ຕາໂປ ອນິຈ຺ຈສຌ຺ຌໍ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຝ຺ຖາສິ។

ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຌສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ໂກ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ໂສ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣິມຊາຕິໍ ...

ໂສ ຈ ອມ຺ຫາກໍ ໂພຆິສຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ។ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣິມຊາຕີ ກຕປຸຌ຺ຌຌ຺ຈ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປີຕຣໍ ຌາຕເກ ຈ ອນຸກມ຺ປມາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຌເວເສນ ຕຕ຺ຖ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຌາຕເກ ອໂສຈນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ "ອມ຺ໂກ, ມິຄໍ ຊາເປຖ, ອມ຺ຫາກໍ ມໍສໍ ເທຖ, ຉາໂຕມ຺ຫີ"ຕິ ອາຫ។ "ນ ມິໂຄ, ມນຸສ຺ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມຌາ"ຕິ ອາຫ។ "ກີ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ເອໂສ"ຕິ? "ນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ, ອຸເຣ ຊາໂຕ ໂອຣໂສ ມຫາຄຸຌວນ຺ໂຕ ຕຣຸຌປຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ອາຫ។ "ກິມຕ຺ຖໍ ຕຸມ຺ເຫ ຕຖາຣູເປ ຄຸຌວຕິ ຕຣຸຌປຸຕ຺ເຕ ມເຕ ນ ໂສຈຖາ"ຕິ? ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຌ ອໂສຈນກາຣຌໍ ກເຖນ຺ໂຕ –

‘‘ອຸຣໂຄວ ຕຈໍ ຊິຕ຺ວາ, ທິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ ສໍ ຕນຸໍ;

ເອວໍ ສຣີເຣ ນິພ຺ໂພເຄ, ເປເຕ ກາລກເຕ ສຕິ။

໑໓໐။

‘‘ທຍ຺ຫມາໂນ ນ ຊານາຕິ, ຎາຕີນໍ ປຣິເທວິຕໍ;

ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ນ ໂຣທາມິ, ຄໂຕ ໂສ ຕສ຺ສ ຍາ ຄຕີ’’ຕິ။ –

ທ຺ເວ ຄາຖາ ອພາສິ။

໑໒໘-໑໓໐။ ຕຕ຺ຖ ອຸຣໂຄຕິ ອຸເຣນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຸຣໂຄ။ ສປ຺ປສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ။ ຕຈໍ ຊິຕ຺ວານ຺ຕິ ຊຊ຺ຊຣກາເວນ ຊິຕ຺ວາ ປຸຣາວໍ ອຕ຺ຕໂນ ຕຈໍ ນິມ຺ໂມກໍ။ ທິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ ສໍ ຕນຸນ຺ຕິ ຍຖາ ອຸຣໂຄ ອຕ຺ຕໂນ ຊິຕ຺ຕຕຈໍ ຣຸກ຺ຂນ຺ຕເຣ ວາ ກຎ຺ຖນ຺ຕເຣ ວາ ມູລນ຺ຕເຣ ວາ ປາສາຕນ຺ຕເຣ ວາ ກລ຺ຈຸກໍ ໂອມຸຍ຺ຈນ຺ໂຕ ວິຍ ສຣີຣໂຕ ໂອມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ປຫາຍ ຉທ຺ເທຕ຺ວາ ຍຖາກາມໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ເອວເມວ ສໍສາເຣ ປຣິພ຺ພມນ຺ໂຕ ສຕ຺ໂຕ ໂປ຺ຣາຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປຣິກ຺ຂີຕຕ຺ຕາ ຊຊ຺ຊຣີກູຕໍ ສໍ ຕນຸໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣໍ ທິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ຍຖາກມ຺ມໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ປຸນພ຺ພວວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ເອວນ຺ຕິ ທຍ຺ຫມານໍ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ။ ສຣີເຣ ນິພ຺ໂພເຄຕິ ອສ຺ສ ວິຍ ອຍ຺ເຍສມ຺ປີ ກາເຍ ເອວໍ ໂພຄວິຣຫິເຕ ນິຣຕ຺ຖເກ ຊາເຕ။ ເປເຕຕິ ອາຍຸອຸສ຺ມາວິຍ຺ຎາຓໂຕ ອປຄເຕ။ ກາລກເຕ ສຕີຕິ ມເຕ ຊາເຕ။ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ທຍ຺ຫມາໂນ ກາໂຍ ອເປຕວິຍ຺ຎາຓຕ຺ຕາ ທາທທຸກ຺ຂໍ ວິຍ ຎາຕີນໍ ຣຸທິຕໍ ປຣິເທວິຕມ຺ປີ ນ ຊານາຕິ, ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ມມ ປຸຕ຺ຕໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ນ ໂຣທາມິ။ ຄໂຕ ໂສຕສ຺ສ ຍາ ຄຕີຕິ ຍທິ ມຕສຕ຺ຕາ ນ ອຸຈ຺ຈິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ມຕສ຺ສ ປນ ກໂຕກາສສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ຍາ ຄຕິ ປາຜິກາງຂາ, ຕໍ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣເມວ ຄໂຕ, ໂສ ນ ປຸຣິມຎາຕີນໍ ຣຸທິຕໍ ປຣິເທວິຕໍ ວາ ປຈ຺ຈາສີສຕິ, ນາປີ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ປຸຣິມຎາຕີນໍ ຣຸທິເຕນ ກາຈິ ອຕ຺ຖສິທ຺ຂີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ။

ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ອຕ຺ຕໂນ ອໂສຈນກາຣເຓ ກຖິເຕ ປຣິຍາຍມນສິກາຣໂກສລ຺ເລ ປກາສິເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຣູໂປ ສກ຺ໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ອາຫ – ‘‘ອມ຺ມ, ຕຸຍ຺ຫໍ ໂສ ມໂຕ ກີ ໂຫຕີ’’ຕິ? ‘‘ທສ ມາເສ ກຸຈ຺ຉິນາ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ຖຍ຺ຎໍ ປາເຍຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖປາເທ ສຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ສໍວທ຺ຒິໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ ເມ, ສາມີ’’ຕິ။ ‘‘ຍທິ ເອວໍ ປີຕາ ຕາວ ປຸຣິສພາເວນ ມາ ໂຣທຕຸ, ມາຕຸ ນາມ ຫທຍໍ ມຸທຸກໍ, ຕ຺ວໍ ກສ຺ມາ ນ ໂຣທສີ’’ຕິ? ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສາ ອໂຣທນກາຣຓໍ ກເຖນ຺ຕີ –

໑໓໑။

‘‘ອນພ຺ຫິໂຕ ຕໂຕ ອາຄາ, ນານຸຍ຺ຎາໂຕ ອິໂຕ ຄໂຕ;

ຍຖາຄໂຕ ຕຖາ ຄໂຕ, ຕຕ຺ຖ ກາ ປຣິເທວນາ။

໑໓໒။

‘‘ທຍ຺ຫມາໂນ ນ ຊານາຕິ, ຎາຕີນໍ ປຣິເທວິຕໍ;

ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ນ ໂຣທາມິ, ຄໂຕ ໂສ ຕສ຺ສ ຍາ ຄຕີ’’ຕິ။ –

ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ။ ຕຕ຺ຖ ອນພ຺ຫິໂຕຕິ ອນວ຺ຫາໂຕ, ‘‘ເອຫີ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕກາວໍ ອຸປຄຈ຺ຉາ’’ຕິ ເອວໍ ອປ຺ກ຺ໂກສິໂຕ။ ຕໂຕຕິ ຍຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ຖິໂຕ, ຕໂຕ ປຣໂລກໂຕ။ ອາຄາຕິ ອາຄຍ຺ຉິ။ ນານຸຍ຺ຎາໂຕຕິ ອນນຸມໂຕ, ‘‘ຄຈ຺ຉ, ຕາຕ, ປຣໂລກ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ອມ຺ເຫຫິ

ອວິສຸສຜຸໂຖ. ອິໂຕຕິ ອິສໂລກໂຕ. ຄໂຕຕິ ອປ໌ຄໂຕ. ຍຖາຄໂຕຕິ ເຍນາກາເຣນ ອາຄໂຕ, ອມຸເຫຫີ ອນພຸກິໂຕ ເອວ ອາຄໂຕຕິ ອຕຸໂຖ. ຕຖາ ຄໂຕຕິ ເຕເນວາກາເຣນ ຄໂຕ. ຍຖາ ສເກເນວ ກມຸມຸນາ ອາຄໂຕ, ຕຖາ ສເກເນວ ກມຸມຸນາ ຄໂຕຕິ. ເອເຕນ ກມຸມສຸສກຕໍ ທສຸເສຕິ. ຕຕຸຖ ກາ ປຣິເທວນາຕິ ເອວໍ ອວສວຕຸຕິເກ ສໍສາຣປວຕຸເຕ ມຣຕໍ ປ໌ຜິຈຸຈ ກາ ນາມ ປຣິເທວນາ, ອຍຸຕຸຕາ ສາ ປຸຜລວຕາ ອກຣຕິຍາຕິ ທສຸເສຕິ.

ເອວໍ ພຸຣາຫຸມຕິຍາ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ຕສຸສ ກຄິນີ ປຸຈຸສິ – ‘‘ອມຸມ, ຕຸຍຸຫໍ ໂສ ກີ ໂຫຕີ’’ຕິ? ‘‘ກາຕາ ເມ, ສາມີ’’ຕິ. ‘‘ອມຸມ, ກຄິນີໂຍ ນາມ ກາຕູສຸ ສິເນຫາ, ຕຸວໍ ກສຸມາ ນ ໂຣທສີ’’ຕິ? ສາປີ ອໂຣທນກາຣຕໍ ກເຖນຸຕີ –

໒໙.

‘‘ສເຈ ໂຣເທ ກິສຸສ ອສຸສໍ, ຕຕຸຖ ເມ ກີ ຜລໍ ສິຍາ;

ຍາຕິມິຕຸຕສຸຫຊຊານໍ, ກິຍຸໂຍ ໂນ ອຣຕີ ສິຍາ.

໓໐.

‘‘ຫຍຸຫມາໂນ ນ ຊານາຕິ, ຍາຕີນໍ ປຣິເທວິຕໍ;

ຕສຸມາ ເອຕໍ ນ ໂຣທາມິ, ຄໂຕ ໂສ ຕສຸສ ຍາ ຄຕີ’’ຕິ. –

ຄາຖາທຸວຍມາຫ. ຕຕຸຖ ສເຈ ໂຣເທ ກິສາ ອສຸສນຸຕີ ຍທິ ອຫໍ ໂຣເທຍຸຍໍ, ກິສາ ປຣິສຸກຸຂສຣີຣາ ກເວຍຸຍໍ. ຕຕຸຖ ເມ ກີ ຜລໍ ສິຍາຕິ ຕສຸມີ ມຍຸຫໍ ກາຕຸ ມຣຕນິມິຕຸເຕ ໂຣທເນ ກີ ນາມ ຜລໍ, ໂກ ອານິສໍໂສ ກເວຍຸຍ? ນ ເຕນ ມຍຸຫໍ ກາຕິໂກ ອາຄຈຸເຊຍຸຍ, ນາປີ ໂສ ເຕນ ສຸຄຕີ ຄຈຸເຊຍຸຍາຕິ ອທິປຸປາໂຍ. ຍາຕິມິຕຸຕສຸຫຊຊານໍ, ກິຍຸໂຍ ໂນ ອຣຕີ ສິຍາຕິ ອມຸຫາກໍ ຍາຕີນໍ ມິຕຸຕານໍ ສຸຫທຍານຍຸຈ ມມ ໂສຈເນນ ກາຕຸມຣຕທຸກຸຂໂຕ ກິຍຸໂຍປີ ອຣຕີ ທຸກຸຂເມວ ສິຍາຕິ.

ເອວໍ ກຄິນິຍາ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ຕສຸສ ກຣິຍໍ ປຸຈຸສິ – ‘‘ຕຸຍຸຫໍ ໂສ ກີ ໂຫຕີ’’ຕິ? ‘‘ກຕຸຕາ ເມ, ສາມີ’’ຕິ. ‘‘ກທຸເທ, ອິຕຸຖິໂຍ ນາມ ກຕຸຕຣີ ສິເນຫາ ໂຫນຸຕິ, ຕສຸມິຍຸຈ ມເຕ ວິສວາ ອນາຖາ ໂຫນຸຕິ, ກສຸມາ ຕຸວໍ ນ ໂຣທສີ’’ຕິ? ສາປີ ອຕຸຕໂນ ອໂຣທນກາຣຕໍ ກເຖນຸຕີ –

໓໑.

‘‘ຍຖາປີ ທາຣໂກ ຈນຸທໍ, ຄຈຸສນຸຕມນຸໂຣທຕິ;

ເອວໍສມຸປທເມເວຕໍ, ໂຍ ເປຕມນຸໂສຈຕິ.

໓໒.

‘‘ຫຍຸຫມາໂນ ນ ຊານາຕິ, ຍາຕີນໍ ປຣິເທວິຕໍ;

ຕສຸມາ ເອຕໍ ນ ໂຣທາມິ, ຄໂຕ ໂສ ຕສຸສ ຍາ ຄຕີ’’ຕິ. – ຄາຖາທຸວຍມາຫ;

ຕຕຸຖ ທາຣໂກຕິ ພາລທາຣໂກ. ຈນຸທນຸຕິ ຈນຸທມຕຸຫລໍ. ຄຈຸສນຸຕນຸຕິ ນກໍ ອພຸກຸສຸສຸກຸກມານໍ. ອນຸໂຣທຕີຕິ ‘‘ມຍຸຫໍ ຣຖຈກຸກໍ ຄເຫຕຸວາ ເທຫີ’’ຕິ ອນຸໂຣທຕິ. ເອວໍສມຸປທເມເວຕນຸຕິ ໂຍ ເປຕໍ ມຕໍ ອນຸໂສຈຕິ, ຕສຸເສຕໍ ອນຸໂສຈນໍ ເອວໍສມຸປທໍ ເອວຣູປໍ,

ອາກາເສນ ຄຈ຺ລນ຺ຕສ຺ສ ຈນ຺ທສ຺ສ ຄເຫຕຸການຕາສທີສໍ ອລພ຺ກເນຍ຺ຍວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ອິຈ຺ລາກາວໂຕຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍฯ

ເອວໍ ຕສ຺ສ ກຣີຍາຍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ທາສີ ປ຺ຸຈ຺ລິ – ‘‘ອມ຺ມ, ຕຸຍ຺ຫໍ ໂສ ກີ ໂຫຕີ’’ຕິ? ‘‘ອຍ຺ໂຍ ເມ, ສາມິ’’ຕິฯ ‘‘ຍທິ ເອວໍ ເຕນ ຕຸວໍ ໂປ໌ເຖຕ຺ວາ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ກາຣິຕາ ກວີສ຺ສສິ, ຕສ຺ມາ ມລຸເລ ‘ສຸມ຺ຸຕຕາຫໍ ເຕນາ’ຕິ ນ ໂຣທສີ’’ຕິ? ‘‘ສາມິ, ມາ ມໍ ເອວໍ ອວຈ, ນ ເຈຕໍ ອນ຺ຈ຺ລວີກໍ , ອຕີວິຍ ຂນ຺ຕິເມຕ຺ຕານຸທ຺ທຍາສມ຺ປນ຺ໂນ ຍຸຕ຺ຕວາທີ ມຍ຺ຫໍ ອຍ຺ຍປ຺ຸຕ຺ໂຕ ອຸເຣ ສໍວຫ຺ຒປ຺ຸຕ຺ໂຕ ວິຍ ອໂຫສີ’’ຕິฯ ອຖ ‘‘ກສ຺ມາ ນ ໂຣທສີ’’ຕິ? ສາປີ ອຕ຺ຕໂນ ອໂຣທນການຕໍ ກເຖນ຺ຕີ –

ລ໗ฯ

‘‘ຍຖາປີ ພ຺ຣຫ຺ເມ ອຸທກຸມ຺ໂພ, ກີນ຺ໂນ ອປ຺ປຕິສນ຺ທິໂຍ;

ເອວໍສມ຺ປທເມເວຕໍ, ໂຍ ເປຕມນຸໂສຈຕີฯ

ລ໘ฯ

‘‘ທຍ຺ຫມາໂນ ນ ຊານາຕິ, ຌາຕີນໍ ປຣິເທວິຕໍ;

ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ນ ໂຣທາມິ, ຄໂຕ ໂສ ຕສ຺ສ ຍາ ຄຕີ’’ຕິฯ –

ຄາຖາທ຺ວຍມາຫฯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາປີ ພ຺ຣຫ຺ເມ ອຸທກຸພ຺ໂກ, ກີນ຺ໂນ ອປ຺ປຕິສນ຺ທິໂຍຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ເສຍ຺ຍຖາປີ ອຸທກຆໂຍ ມຸຄ຺ຄຣປ຺ປຫາຣາທີນາ ກີນ຺ໂນ ອປ຺ປຕິສນ຺ທິໂຍ ປຸນ ປາກຕິໂກ ນ ໂຫຕີฯ ເສສເມຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວฯ

ສກ຺ໂກ ເຕສໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປສນ຺ນມານໂສ ‘‘ສມ຺ມເທວ ຕຸມ຺ເຫຫິ ມຣຕາສ຺ສຕິ ກາວິຕາ, ອິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ນ ຕຸມ຺ເຫຫິ ກສິອາທິກຣຕກິຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ເຕສໍ ເຄຫໍ ສຕ຺ຕຣຕນກຣີຕໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ທານໍ ເທຖ, ສີລໍ ຣກ຺ຂຖ, ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກໂຣຖາ’’ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານມ຺ຈ ເຕສໍ ນິເວເທຕ຺ວາ ສກຓ຺ຖານເມວ ຄໂຕฯ ເຕປີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາທໂຍ ທານາທີນິ ປ຺ຸລຌານິ ກໂຣນ຺ຕາ ຍາວຕາຍຸກໍ ຄຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ຸฯ

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຊາຕກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ໂສກສລ຺ລໍ ສມ຺ຸທ຺ທຣິຕ຺ວາ ອຸປຣິ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສສິ, ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ອຸປາສໂກ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖຫີຕິฯ

ອຸຣຄເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາฯ

ອິຕິ ຂຸທ຺ທກ-ອຍ຺ຖກຖາຍ ເປຕວຕ຺ຖຸສ຺ມີ

ທ຺ວາທສວຕ຺ຖຸປຕິມຕ຺ທິຕສ຺ສ

ປຖມສ຺ສ ອຸຣຄວຄ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາฯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໘ຯ ອຸພ຺ພຣິວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ສໍສາຣໂມຈກເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ນຄ຺ຄາທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາສີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣິ ເວຬຸວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ມຄຘຣຏ຺ເຐ ອິຏ຺ຐກວຕີນາມເກ ຄາເມ ອຎ຺ຎຕຣໍ ເປຕິໍ ອາຣພ຺ຠ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມຄຘຣຏ຺ເຐ ກິຣ ອິຏ຺ຐກວຕີ ຈ ທີຆຣາຊິ ຈາຕິ ທ຺ເວ ຄາມກາ ອເຫສຸໍ, ຕຕ຺ຖ ພຫູ ສໍສາຣໂມຈກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາ ປຏິວສນ຺ຕິຯ ອຕີເຕ ຈ ກາເລ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ວສ຺ສສຕານໍ ມຕ຺ຖເກ ອຎ຺ຎຕຣາ ອິຕ຺ຖີ ຕຕ຺ເຖວ ອິຏ຺ຐກວຕິຍໍ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ສໍສາຣໂມຈກກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິວເສນ ພຫູ ກີຏປຏງ຺ເຄ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕ຺ວາ ເປເຕສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ

ສາ ປຎ຺ຈ ວສ຺ສສຕານິ ຂຸປ຺ປິປາສາທິທຸກ຺ຂໍ ອນຸຠວິຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຠຄວຕິ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕວຣຘມ຺ມຈກ຺ເກ ອນຸກ຺ກເມນ ຣາຊຄຫໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ເວຬຸວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ປຸນປິ ອິຏ຺ຐກວຕິຍໍເຍວ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ສໍສາຣໂມຈກກຸເລເຍວ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຍທາ ສຕ຺ຕຏ຺ຐວສ຺ສຸທ຺ເທສິກກາເລ ອຎ຺ຎາຫິ ທາຣິກາຫິ ສທ຺ຘິໍ ຣຖິກາຍ ກີຬນສມຕ຺ຖາ ອໂຫສິ, ຕທາ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ຕໍເຍວ ຄາມໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ອຣຸຓວຕີວິຫາເຣ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເອກທິວສໍ ທ຺ວາທສຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ທ຺ວາຣສມີເປນ ມຄ຺ເຄນ ອຕິກ຺ກມຕິຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ພຫູ ຄາມທາຣິກາ ຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣສມີເປ ກີຬນ຺ຕິໂຍ ປສນ຺ນມານສາ ມາຕາປິຕູນໍ ປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ ເວເຄນາຄນ຺ຕ຺ວາ ເຖຣໍ ອຎ຺ເຎ ຈ ຠິກ຺ຂູ ປຎ຺ຈປຕິຏ຺ຐິເຕນ ວນ຺ທິໍສຸຯ ສາ ປເນສາ ອສ຺ສທ຺ຘກຸລສ຺ສ ຘີຕາ ຈິຣກາລໍ ອປຣິຈິຕກຸສລຕາຍ ສາຘຸຊນາຈາຣວິຣຫິຕາ ອນາທຣາ ອລກ຺ຂິກາ ວິຍ ອຏ຺ຐາສິຯ ເຖໂຣ ຕສ຺ສາ ປຸພ຺ພຈຣິຕໍ ອິທານິ ຈ ສໍສາຣໂມຈກກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ອາຍຕິຎ຺ຈ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕນາຣຫຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ສຈາຍໍ ມໍ ວນ຺ທິສ຺ສຕິ, ນິຣເຍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ເປເຕສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາປິ ມມຎ຺ເຎວ ນິສ຺ສາຍ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຏິລຠິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ກຣຸຓາສຎ຺ໂຈທິຕມານໂສ ຕາ ທາຣິກາໂຍ ອາຫ – ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ຠິກ຺ຂູ ວນ຺ທຖ, ອຍໍ ປນ ທາຣິກາ ອລກ຺ຂິກາ ວິຍ ຐິຕາ’’ຕິຯ ອຖ ນໍ ຕາ ທາຣິກາ ຫຕ຺ເຖສຸ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ພລກ຺ກາເຣນ ເຖຣສ຺ສ ປາເທ ວນ຺ທາເປສຸໍຯ

ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ທີຆຣາຊິຍໍ ສໍສາຣໂມຈກກຸເລ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ທິນ຺ນາ ປຣິປຸຓ຺ຓຄຠ຺ຠາ ຫຸຕ຺ວາ ກາລກຕາ ເປເຕສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາ ຂຸປ຺ປິປາສາຠິຠູຕາ ອຕິວິຍ ພີຠຈ຺ຉທສ຺ສນາ ວິຈຣນ຺ຕີ ຣຕ຺ຕິຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ເຖໂຣ –

໔໕ຯ

‘‘ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາສິ, ກິສາ ຘມນິສນ຺ຖຕາ;

ອຸປ຺ຜາສຸລິເກ ກິສິເກ, ກາ ນຸ ຕ຺ວໍ ອິຘ ຕິຏ຺ຐສີ’’ຕິຯ –

ຄາຖາຍ ປຸຈ຺ຉິຯ ຕຕ຺ຖ ຘມນິສນ຺ຖຕາຕິ ນິມ຺ມໍສໂລຫິຕຕາຍ ສິຣາຊາເລຫິ ປຕ຺ຖຕຄຕ຺ຕາຯ ອຸປ຺ຜາສຸລິເກຕິ ອຸຄ຺ຄຕຜາສຸລິເກຯ ກິສິເກຕິ ກິສສຣີເຣຯ ປຸພ຺ເພປິ ‘‘ກິສາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ‘‘ກິສິເກ’’ຕິ ວຈນໍ ອຏ຺ຐິຈມ຺ມນ຺ຫາຣຸມຕ຺ຕສຣີຣຕາຍ ອຕິວິຍ ກິສຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເປຕີ ອຕ຺ຕານໍ ປເວເທນ຺ຕີ –

໔໖ຯ

‘‘ອຫໍ ຠທນ຺ເຕ ເປຕິມ຺ຫິ, ທຸຄ຺ຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ’’ຕິຯ – ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ເຖເຣນ –

ລ໗។

‘‘ກິ ນុ ກាເຍນ ວាຈាຍ, ມນສា ທុກ្កຖំ ກតំ;

ກິສ្សກម្មវិប៉ាកេន, ເປຕໂລກំ ອິໂຕ ຄតា’’តិ។ –

ກតកម្មំ បុច្ឆ្កា ‘‘ອហានសិលា មច្ឆ្ចរិនិ ហុត្វា ເປຕໂຍនិយំ និព្ពត្តិត្វា ເອວំ មហាទុក្ខំ ອនុភវាមិ’’តិ ທສ្សេន្តិ ຕិស្សៃ ຄាຖា ອភាសិ –

ລ៙។

‘‘ອនុកម្បកា ມយ្ហំ នាហេសុំ ກន្តេ, បិតា ຈ ມាតា ອຖវាបិ ລាតកា;

ເຍ ມំ និយោជេយ្យុំ ທທាហិ ທានំ, ປសន្នចិត្តា សមណព្រាហ្មណានំ។

ລລ។

‘‘ອິໂຕ ອហំ វស្សសតានិ បញ្ច, ຍំ ເອວរូបា វិចរាមិ នគ្គា;

ខុទាយ តណ្ហាយ ຈ ខជ្ជមានា, បាបស្ស កម្មស្ស ផលំ មមេទំ។

໑໐໐។

‘‘វន្ទាមិ តំ អយ្យ ປសន្នចិត្តា, ອនុកម្ប ມំ វីរ មហានុភាវ;

ທត្វា ຈ ເມ ອាទិស ຍំ ហិ ກិញ្ចិ, ໂມເຈហិ ມំ ທុគ្គតិយា ກន្តេ’’តិ។

ລ៙។ តត្ថ ອនុកម្បកាតិ ສម្បរាយិកេន ອត្ថេន ອនុគ្គណ្ហកា។ ກន្តេតិ ເຖរំ ອាលបតិ។ ເຍ ມំ និយោជេយ្យុន្តិ ມាតា វា បិតា វា ອຖ វា ລាតកា ເອទិសា ປសន្នចិត្តា ហុត្វា ‘‘សមណព្រាហ្មណានំ ທທាហិ ທាន’’ន្តិ ເຍ ມំ និយោជេយ្យុំ, តាទិសា ອនុកម្បកា ມយ្ហំ នាហេសុន្តិ ໂຍជនា។

ລລ។ອິໂຕ ອហំ វស្សសតានិ បញ្ច, ຍំ ເອວរូបា វិចរាមិ នគ្គាតិ ອິទំ សា ເປតី ອິໂຕ តតិយាយ ជាតិយា ອត្តនោ ເປតត្តភាវំ ອនុស្សរិត្វា ອិទានិបិ តថា បញ្ចវស្សសតានិ វិចរាមីតិ ອធិប្បាយេនាហ។ តត្ថ ຍន្តិ ຍស្មា, ທានាទីនំ បុញ្ញានំ ອកតត្តា ເອວរូបា នគ្គា ເປតី ហុត្វា ອິໂຕ បដ្ឋាយ វស្សសតានិ បញ្ច វិចរាមីតិ ໂຍជនា។ តណ្ហាយាតិ បិបាសាយ។ ខជ្ជមានាតិ ខាទិយមានា, ពាធិយមានាតិ ອត្ថោ។

໑໐໐។វន្ទាមិ តំ អយ្យ ປសន្នចិត្តាតិ អយ្យ, តមហំ ປសន្នចិត្តា ហុត្វា វន្ទាមិ, ເອត្តកមេវ បុញ្ញំ ອិទានិ មយា កាតុំ សក្កាតិ ທស្សេតិ។ ອនុកម្ប មន្តិ ອនុគ្គណ្ហ មមំ ឧទ្ទិស្ស ອនុទ្ទយំ ກរោហិ។ ທត្វា ຈ ເມ ອាទិស ຍំ ហិ ກិញ្ចីតិ ກិញ្ចិទេវ ເទយ្យធម្មំ សមណព្រាហ្មណានំ ທត្វា តំ ທក្ខិណំ ມយ្ហំ ອាទិស, ເຕន ເມ ອິໂຕ ເປតໂຍនិໂຕ ໂມក្ខោ ភវិស្សតីតិ ອធិប្បាយេន វទតិ។ តេនាហ ‘‘ໂມເຈហិ ມំ ທុគ្គតិយា ກន្តេ’’តិ។

ເອវំ ເປតិយា វុត្តេ ຍថា ໂສ ເຖໂຣ បដិបជ្ជិ, តំ ທស្សេតុំ សង្គីតិកាຣេហិ ຕិស្សៃ ຄាຖា វុត្តា –

໑໐໑။

‘‘ສາສູຕິ ໂສ ປຜິສຸສຸຕຸວາ, ສາຣິປຸຕຸໂຕນຸກມຸປໂກ;

ກິກຸຂູນໍ ອາໂລປໍ ທຕຸວາ, ປາຕິມຕຸຕລຸຈ ໂຈລຸອກໍ;

ຖາລກສຸສ ຈ ປານີຍໍ, ຕສຸສາ ທກຸຂິຕມາທິສີ။

໑໐໘။

‘‘ສມນນຸຕຣານຸທຸທິຜຸເຖ , ວິປາໂກ ອຸທປຊຊຖ;

ໂກຊນຈຸລາທນປານີຍໍ, ທກຸຂິຕາຍ ອິທໍ ຜລໍ။

໑໐໓။

‘‘ຕໂຕ ສຸທຸສາ ສຸຈິວສນາ, ກາສິກຸຕຸຕມສາຣິນີ;

ວິຈິຕຸຕວຕຸຖາກຣຕາ, ສາຣິປຸຕຸຕໍ ອຸປສງກມີ’’ຕິ။

໑໐໑-໑໐໓။ ຕຕຸຖ ກິກຸຂູນນຸຕິ ກິກຸຂໂນ, ວຈນວິປລຸລາເສນ ເຫຕໍ ວຸຕຸຕໍ။ ‘‘ອາໂລປໍ ກິກຸຂໂນ ທຕຸວາ’’ຕິ ເກຈິ ປຖນຸຕິ။ ອາໂລປນຸຕິ ກພລຸອໍ, ເອກາໂລປມຕຸຕໍ ໂກຊນນຸຕິ ອຕຸໂຖ။ ປາຕິມຕຸຕລຸຈ ໂຈລຸອກນຸຕິ ເອກຫຕຸຖປຸປມາຕໍ ໂຈລຸອຂຕຸໜນຸຕິ ອຕຸໂຖ။ ຖາລກສຸສ ຈ ປານີຍນຸຕິ ເອກຖາລກປູຣຕມຕຸຕໍ ອຸທກໍ။ ເສສໍ ຂລຸລາຜິຍເປຕວຕຸຖຸສຸມີ ວຸຕຸຕນຍເມວ။

ອຖາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ຕໍ ເປຕິ ປີຕິນຸທຸຣິຍໍ ປຣິສຸທຸສລວິວຕຸຕໍ ທິພຸພວຕຸຖາກຣຕາລງກາຣໍ ສມນຸຕໂຕ ອຕຸຕໂນ ປກາຍ ໂອກາເສນຸຕິ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕິກໍ ອຸປຄນຸຕຸວາ ຖິຕໍ ທິສຸວາ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ກມຸມຜລໍ ຕາຍ ວິກາເວຕຸກາໂມ ຫຸຕຸວາ ຕິສຸໂສ ຄາຖາ ອກາສິ –

໑໐໔။

‘‘ອກິກຸກນຸເຕນ ວຕຸເຕນ, ຍາ ຕຸວໍ ຕິຜຸຖສິ ເທວເຕ;

ໂອກາເສນຸຕີ ທິສາ ສພຸພາ, ໂອສທີ ວິຍ ຕາຣກາ။

໑໐໕။

‘‘ເກນ ເຕຕາທິໂສ ວຕຸໂຕ, ເກນ ເຕ ອິທ ມິຊຊຕິ;

ອຸປຸປຊຊນຸຕິ ຈ ເຕ ໂກຄາ, ເຍ ເກຈິ ມນໂສ ປີຍາ။

໑໐໖။

‘‘ປຸຈຸຈາມິ ຕໍ ເທວິ ມຫານຸກາເວ, ມນຸສຸສກູຕາ ກິມກາສິ ປຸລຸລໍ;

ເກນາສິ ເອວໍ ຊລິຕານຸຠາວາ, ວຓ຺ໂຓ ຈ ເຕ ສພ຺ພທິສາ ປຠາສຕີ’’ຕິຯ

໑໐໔ຯ ຕຕ຺ຖ ອຠິກ຺ກນ຺ເຕນາຕິ ອຕິມນາເປນ, ອຠິຣູເປນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຓ຺ເຓນາຕິ ຉວິວຓ຺ເຓນຯ ໂອຠາເສນ຺ຕີ ທິສາ ສພ຺ພາຕິ ສພ຺ພາປີ ທສ ທິສາ ໂຊເຕນ຺ຕີ ເອກາໂລກໍ ກໂຣນ຺ຕີຯ ຍຖາ ກິນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ໂອສຘີ ວິຍ ຕາຣກາ’’ຕິຯ ອຸສ຺ສນ຺ນາ ປຠາ ເອຕາຍ ຘີຍຕີ, ໂອສຘານໍ ວາ ອນຸພລປ຺ປທາຍິກາຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ໂອສຘີ’’ຕິ ລທ຺ຘນາມາ ຕາຣກາ ຍຖາ ສມນ຺ຕໂຕ ອາໂລກໍ ກຸຣຸມານາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ເອວເມວ ຕ຺ວໍ ສພ຺ພທິສາ ໂອຠາເສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໐໕ຯ ເກນາຕິ ກິໍ-ສທ຺ໂທ ປຸຈ຺ຉາຍໍຯ ເຫຕຸອຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ກຣຓວຈນໍ, ເກນ ເຫຕຸນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕຕິ ຕວຯ ເອຕາທິໂສຕິ ເອທິໂສ, ເອຕຣຫິ ຍຖາທິສ຺ສມາໂນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເກນ ເຕ ອິຘ ມິຊ຺ຌຕີຕິ ເກນ ປຸຎ຺ຎວິເສເສນ ອິຘ ອິມສ຺ມິໍ ຏາເນ ອິທານິ ຕຍາ ລພ຺ຠມານໍ ສຸຈຣິຕຜລໍ ອິຊ຺ຌຕິ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ໂຠຄາຕິ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ‘‘ໂຠຄາ’’ຕິ ລທ຺ຘນາມາ ວຕ຺ຖາຠຣຓາທິວິຕ຺ຕູປກຣຓວິເສສາຯ ເຍ ເກຈີຕິ ໂຠເຄ ອນວເສສໂຕ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ຯ ອນວເສສພ຺ຍາປໂກ ຫິ ອຍໍ ນິທ຺ເທໂສ ຍຖາ ‘‘ເຍ ເກຈິ ສງ຺ຂາຣາ’’ຕິຯ ມນໂສ ປິຍາຕິ ມນສາ ປິຍາຍິຕພ຺ພາ, ມນາປິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໐໖ຯ ປຸຈ຺ຉາມີຕິ ປຸຈ຺ຉໍ ກໂຣມິ, ຎາຕຸໍ ອິຈ຺ຉາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕນ຺ຕິ ຕ຺ວໍຯ ເທວີຕິ ທິພ຺ພານຸຠາວສມງ຺ຄິຕາຍ, ເທວິຯ ເຕນາຫ ‘‘ມຫານຸຠາເວ’’ຕິຯ ມນຸສ຺ສຠູຕາຕິ ມນຸສ຺ເສສຸ ຊາຕາ ມນຸສ຺ສຠາວໍ ປຕ຺ຕາຯ ອິທໍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ສຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕຠາເວ ຐິຕາ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍເມຕາຍໍ ຄາຖານໍ ສງ຺ເຂປໂຕ ອຕ຺ໂຖ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍໍ ວິມານວຕ຺ຖຸອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ເອວໍ ປຸນ ເຖເຣນ ປຸຏ຺ຐາ ເປຕີ ຕສ຺ສາ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ລທ຺ຘກາຣຓໍ ປກາເສນ຺ຕີ ເສສຄາຖາ ອຠາສິ –

໑໐໗ຯ

‘‘ອຸປ຺ປຓ຺ຑຸກິໍ ກິສໍ ຉາຕໍ, ນຄ຺ຄໍ ສມ຺ປຕິຕຈ຺ຉວີ;

ມຸນິ ກາຣຸຓິໂກ ໂລເກ, ຕໍ ມໍ ອທ຺ທກ຺ຂິ ທຸຄ຺ຄຕໍຯ

໑໐໘ຯ

‘‘ຠິກ຺ຂູນໍ ອາໂລປໍ ທຕ຺ວາ, ປາຓິມຕ຺ຕຎ຺ຈ ໂຈຬກໍ;

ຖາລກສ຺ສ ຈ ປານີຍໍ, ມມ ທກ຺ຂິຓມາທິສີຯ

໑໐໙ຯ

‘‘ອາໂລປສ຺ສ ຜລໍ ປສ຺ສ, ຠຕ຺ຕໍ ວສ຺ສສຕໍ ທສ;

ຠຸຎ຺ຊາມິ ກາມກາມິນີ, ອເນກຣສພ຺ຍຎ຺ຊນໍຯ

໑໑໐ຯ

‘‘ປາຓິມຕ຺ຕສ຺ສ ໂຈຬສ຺ສ, ວິປາກໍ ປສ຺ສ ຍາທິສໍ;

ຍາວຕາ ນນ຺ທຣາຊສຸສ, ວິຊິຕສຸມີ ປຜິຈຸຌທາ။

໑໑໑။

‘‘ຕໂຕ ພຫຸຕຣາ ກນ຺ເຕ, ວຕ຺ຖານຈຸລາຫນານີ ເມ;

ໂກເສຍຸຍກມ຺ພລີຍານີ, ໂຂມກປຸ໌ປາສິການີ ຈ။

໑໑໒။

‘‘ວິປຸລາ ຈ ມຫຄ຺ຆາ ຈ, ເຕປາກາເສວລມ຺ພເຣ;

ສາຫໍ ຕໍ ປຣິຫຫາມີ, ຍໍ ຍຄ຺ຫີ ມນໂສ ປິຍໍ။

໑໑໓။

‘‘ຖາລກສຸສ ຈ ປານີຍໍ, ວິປາກໍ ປສຸສ ຍາທິສໍ;

ຄມ຺ກີຣາ ຈຕຸຣສຸສາ ຈ, ໂປກ຺ຂຣຍ຺ໂຍ ສຸນິມ຺ມິຕາ။

໑໑໔။

‘‘ເສໂຕທກາ ສຸປຸ໌ປຕິຕ຺ຖາ, ສີຕາ ອປຸ໌ປຜິຄນ຺ຘິຍາ;

ປທຸມຸປຸ໌ປລສຍ຺ຌນ຺ນາ, ວາຣິກິຍ຺ຊກ຺ຂປູຣິຕາ။

໑໑໕။

‘‘ສາຫໍ ຣມາມິ ກີລຸອາມິ, ໂມທາມິ ອກຸໂຕກຍາ;

ມຸນີ ກາຣຸຕິກໍ ໂລເກ, ກນ຺ເຕ ວນ຺ທິຕຸມາຄຕາ’’ຕິ။

໑໐໗။ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຕຸຫ຺ກິນ຺ຕີ ອຸປຸ໌ປຕຸຫກຊາຕໍ။ ລາຕນ຺ຕີ ພຸກ຺ກ຺ຂິຕໍ ຊຸທາຍ ອກິກູຕໍ။ ສມ຺ປຕິຕຈຸຌວິນ຺ຕີ ລິນ຺ນກິນ຺ນສຣີຣຈຸຌວີ။ ໂລເກຕິ ອິທໍ ‘‘ກາຣຸຕິໂກ’’ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕກຣຸຕາຍ ວິສຍທສຸສນໍ။ ຕໍ ມນ຺ຕີ ຕາທິສໍ ມມໍ, ວຸຕຸຕນເຍນ ເອກນ຺ຕໂຕ ກຣຸຕຍ຺ຖານີຍໍ ມໍ။ ທຸຄ຺ຄຕນ຺ຕີ ທຸຄ຺ຄຕີ ຄຕໍ။

໑໐໙-໑໐໘။ກິກ຺ຂູນໍ ອາໂລປໍ ທຕ຺ວາຕິອາທີ ເຖເຣນ ອຕຸຕໂນ ກຣຸຕາຍ ກຕາກາຣທສຸສນໍ။ ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ຕນ຺ຕີ ໂອທນໍ, ທິພ຺ພໂກຊນນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ။ ວສຸສສຕໍ ທສາຕິ ທສ ວສຸສສຕານິ, ວສຸສສຫສຸສນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ။ ອຈຸຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ເຈຕໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍ။ ກຸຍ຺ຊາມິ ກາມກາມິນີ, ອເນກຣສພ຺ຍຍ຺ຊນນ຺ຕີ ອຍ຺ເຍທີປີ ກາເມຕພ຺ພກາເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ອເນ ກຣສພ຺ຍຍ຺ຊນໍ ກຕ຺ຕໍ ກຸຍ຺ຊາມິຕິ ໂຍຊນາ။

໑໑໐။ໂຈລຸອສຸສາຕິ ເທຍ຺ຍທມ຺ມສີເສນ ຕພ຺ພິສຍໍ ທານມຍໍ ປຸ໌ຍ຺ຌເມວ ທສ຺ເສຕີ။ ວິປາກໍ ປສຸສ ຍາທິສນ຺ຕີ ຕສຸສ ໂຈລຸອທານ ສຸສ ວິປາກສງ຺ຂາຕໍ ຜລໍ ປສຸສ, ກນ຺ເຕ။ ຕໍ ປນ ຍາທິສໍ ຍຖາຣູປໍ, ກິນ຺ຕີ ເຈຕີ ອາຫ ‘‘ຍາວຕາ ນນ຺ທຣາຊສຸສາ’’ຕິອາທີ။

ຕຕ຺ຖ ໂກຍໍ ນນ຺ທຣາຊາ ນາມ? ອຕີເຕ ກິຣ ທສວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸເກສຸ ມນຸສ຺ເສສຸ ພາຣາຓສິວາສີ ເອໂກ ກຸຏຸມ຺ພິໂກ ອຣຎ຺ເຎ ຊງຆາວິຫາຣໍ ວິຈຣນ຺ໂຕ ອຣຎ຺ຎຏ຺ຐາເນ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘໍ ອທ຺ທສຯ ໂສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ຕຕ຺ຖ ຈີວຣກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອນຸວາເຕ ອປ຺ປໂຫນ຺ເຕ ສໍຫຣິຕ຺ວາວ ຐເປຕຸໍ ອາຣທ຺ໂຘຯ ໂສ ກຸຏຸມ຺ພິໂກ ຕໍ ທິສ຺ວາ, ‘‘ຠນ຺ເຕ, ກິໍ ກໂຣຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ກິຎ຺ຈິ ອວຸຕ຺ເຕປິ ‘‘ຈີວຣທຸສ຺ສໍ ນປ຺ປໂຫຕີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕຣາສງຄໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສ຺ສ ປາທມູເລ ຐເປຕ຺ວາ ອຄມາສິຯ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອນຸວາຕໍ ອາໂຣເປນ຺ໂຕ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ປາຣຸປິຯ ໂສ ກຸຏຸມ຺ພິໂກ ຊີວິຕປ຺ປຣິໂຍສາເນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຕາວຕິໍສຠວເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຍາວຕາຍຸກໍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ອນຸຠວິຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ພາຣາຓສິໂຕ ໂຍຊນມຕ຺ເຕ ຐາເນ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຄາເມ ອມຈ຺ຈກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ

ຕສ຺ສ ວຍປ຺ປຕ຺ຕກາເລ ຕສ຺ມິໍ ຄາເມ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ສງຆຸຏ຺ຐໍ ອໂຫສິຯ ໂສ ມາຕຣໍ ອາຫ – ‘‘ອມ຺ມ, ສາຏກໍ ເມ ເທຫິ, ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ກີຬິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ສາ ສຸໂຘຕວຕ຺ຖໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ອທາສິຯ ‘‘ອມ຺ມ, ຖູລໍ ອິທ’’ນ຺ຕິຯ ອຎ຺ຎໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ອທາສິ, ຕມ຺ປິ ປຏິກ຺ຂິປີຯ ອຖ ນໍ ມາຕາ ອາຫ – ‘‘ຕາຕ, ຍາທິເສ ເຄເຫ ມຍໍ ຊາຕາ, ນຕ຺ຖິ ໂນ ອິໂຕ ສຸຂຸມຕຣສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ປຏິລາຠາຍ ປຸຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ລຠນຏ຺ຐານໍ ຄຈ຺ຉາມິ, ອມ຺ມາ’’ຕິຯ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ປຸຕ຺ຕ, ອຫໍ ອຊ຺ເຊວ ຕຸຍ຺ຫໍ ພາຣາຓສິນຄເຣ ຣຊ຺ຊປ຺ປຏິລາຠໍ ອິຈ຺ຉາມີ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ສາທຸ, ອມ຺ມາ’’ຕິ ມາຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ຄຈ຺ຉາມິ, ອມ຺ມາ’’ຕິຯ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ຕາຕາ’’ຕິຯ ເອວໍ ກິຣສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ອໂຫສິ – ‘‘ກຫໍ ຄມິສ຺ສຕິ, ອິທ ວາ ເອຕ຺ຖ ວາ ເຄເຫ ນິສີທິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ໂສ ປນ ປຸຎ຺ຎນິຍາເມນ ໂຈທິຍມາໂນ ຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພາຣາຓສິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມງຄລສິລາປຏ຺ເຏ ສສີສໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊິຯ ໂສ ຈ ພາຣາຓສິຣຎ຺ໂຎ ກາລກຕສ຺ສ ສຕ຺ຕໂມ ທິວໂສ ໂຫຕິຯ

ອມຈ຺ຈາ ຈ ປຸໂຣຫິໂຕ ຈ ຣຎ຺ໂຎ ສຣີຣກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ຣາຊງຄເຓ ນິສີທິຕ຺ວາ ມນ຺ຕຍິໍສຸ – ‘‘ຣຎ຺ໂຎ ເອກາ ຘີຕາ ອຕ຺ຖິ, ປຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຖິ, ອຣາຊກໍ ຣຊ຺ຊໍ ນ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຜຸສ຺ສຣຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊມາ’’ຕິຯ ເຕ ກຸມຸທວຓ຺ເຓ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສິນ຺ຘເວ ໂຍເຊຕ຺ວາ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕປ຺ປມຸຂໍ ປຎ຺ຈວິຘໍ ຣາຊກກຸຘຠຓ຺ຑໍ ຣຖສ຺ມິໍເຍວ ຐເປຕ຺ວາ ຣຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຈ຺ຉໂຕ ຕູຣິຍານິ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາເປສຸໍຯ ຣໂຖ ປາຈີນທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານາຠິມຸໂຂ ອໂຫສິຯ ‘‘ປຣິຈເຍນ ອຸຍ຺ຍານາຠິມຸໂຂ ຄຈ຺ຉຕິ , ນິວຕ຺ເຕມາ’’ຕິ ເກຈິ ອາຫໍສຸຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ‘‘ມາ ນິວຕ຺ຕຍິຕ຺ຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ຣໂຖ ກຸມາຣໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ອາໂຣຫນສຊ຺ໂຊ ຫຸຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິ, ປຸໂຣຫິໂຕ ປາຣຸປນກຓ຺ຓໍ ອປເນຕ຺ວາ ປາທຕລານິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ‘‘ຕິຏ຺ຐຕຸ ອຍໍ ທີໂປ, ທ຺ວິສຫສ຺ສທີປປ຺ປຣິວາເຣສຸ ຈຕູສຸ ມຫາທີເປສຸ ເອກຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕຸໍ ຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ຕູຣິຍານິ ປຄ຺ຄຓ຺ຫຖ, ປຸນປິ ປຄ຺ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຕູຣິຍານິ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາເປສິຯ

ອຖ ກຸມາໂຣ ມຸຂໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ເກນ ກມ຺ເມນ ອາຄຕຕ຺ຖ, ຕາຕາ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ເທວ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣຊ຺ຊໍ ປາປຸຓາຕີ’’ຕິຯ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ກຫ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ທິວງຄໂຕ, ສາມີ’’ຕິຯ ‘‘ກຕິ ທິວສາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ’’ຕິ? ‘‘ອຊ຺ຊ ສຕ຺ຕໂມ ທິວໂສ’’ຕິຯ ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ຘີຕາ ວາ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ? ‘‘ຘີຕາ ອຕ຺ຖິ, ເທວ, ປຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຖີ’’ຕິຯ ‘‘ເຕນ ຫິ ກຣິສ຺ສາມິ ຣຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິຯ ເຕ ຕາວເທວ ອຠິເສກມຓ຺ຑປໍ ກຕ຺ວາ ຣາຊຘີຕຣໍ ສພ຺ພາລງກາເຣຫິ ອລງກຣິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ອາເນຕ຺ວາ ກຸມາຣສ຺ສ ອຠິເສກໍ ອກໍສຸຯ

ອຖສ຺ສ ກຕາຠິເສກສ຺ສ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຆນິກໍ ວຕ຺ຖໍ ອຸປເນສຸໍຯ ໂສ ‘‘ກິມິທໍ, ຕາຕາ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ນິວາສນວຕ຺ຖໍ, ເທວາ’’ຕິຯ ‘‘ນນຸ, ຕາຕາ, ຖູລ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ມນຸສ຺ສານໍ ປຣິໂຠຄວຕ຺ເຖສຸ ອິໂຕ ສຸຂຸມຕຣໍ ນຕ຺ຖິ, ເທວາ’’ຕິຯ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ເອວຣູປໍ ນິວາເສສີ’’ຕິ? ‘‘ອາມ, ເທວາ’’ຕິຯ ‘‘ນ ມຎ຺ເຎ ປຸຎ຺ຎວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ (ອຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑ຯ໑໙໑) ສຸວຓ຺ຓຠິງກາຣໍ ອາຫຣຖ, ລຠິສ຺ສາມິ ວຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິຯ ສຸວຓ຺ຓຠິງກາຣໍ ອາຫຣິໍສຸຯ ໂສ ອຸຏ຺ຐາຍ ຫຕ຺ເຖ ໂຘວິຕ຺ວາ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖນ ອຸທກໍ ອາທາຍ ປຸຣຕ຺ຖິມທິສາຍໍ ອພ຺ພຸກ຺ກິຣິຯ ຕທາ ຆນປຖວິໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐ ກປ຺ປຣຸກ຺ຂາ ອຸຏ຺ຐຫິໍສຸຯ ປຸນ ອຸທກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຓາຍ ປຈ຺ຉິມາຍ ອຸຕ຺ຕຣາຍາຕິ ເອວໍ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ອພ຺ພຸກ຺ກິຣິຯ ສພ຺ພທິສາສຸ ອຏ຺ຐ ອຏ຺ຐ ກຕ຺ວາ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສ ກປ຺ປຣຸກ຺ຂາ ອຸຏ຺ຐຫິໍສຸຯ ເອເກກາຍ ທິສາຍ ໂສລສ ໂສລສາຕິ ກຕ຺ວາ ຈຕຸສຏ຺ຐີ ກປ຺ປຣຸກ຺ຂາຕິ ເກຈິ ວທນ຺ຕິຯ ໂສ ເອກໍ ທິພ຺ພທຸສ຺ສໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ເອກໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ‘‘ນນ຺ທຣຎ຺ໂຎ ວິຊິເຕ ສຸຕ຺ຕກນ຺ຕິກາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ມາ ສຸຕ຺ຕໍ ກນ຺ຕິໍສູຕິ ເກຣີ ຈຣາເປຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຉຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ອລງກຕປ຺ປຏິຍຕ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘວຣຄໂຕ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປາສາທໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ມຫາສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ອນຸຠວິຯ

ເອວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ກາເລ ເອກທິວສໍ ເທວີ ຣຎ຺ໂຎ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອໂຫ ຕປສ຺ສີ’’ຕິ ກາຣຸຎ຺ຎາກາຣໍ ທສ຺ເສສິຯ ‘‘ກິມິທໍ, ເທວີ’’ຕິ ຈ ປຸຏ຺ຐາ ‘‘ອຕິມຫຕີ ເຕ, ເທວ, ສມ຺ປຕ຺ຕິຯ ອຕີເຕ ອທ຺ຘນິ ກລ຺ຍາຓໍ ອກຕ຺ຖ, ອິທານິ ອນາຄຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ກຸສລໍ

ນ ກໂຣຖາ''ຕິ ອາຫຯ ''ກສ຺ສ ເທມ? ສີລວນ຺ໂຕ ນຕ຺ຖີ''ຕິຯ ''ອສຸຎ຺ໂຎ, ເທວ, ຊມ຺ພຸທີໂປ ອຣຫນ຺ເຕຫີ, ຕຸມ຺ເຫ ທານເມວ ສຊ຺ເຊຖ, ອຫໍ ອຣຫນ຺ເຕ ລຈ຺ຉາມີ''ຕິ ອາຫຯ ປຸນທິວເສ ຣາຊາ ມຫາຣຫໍ ທານໍ ສຊ຺ຊາເປສິຯ ເທວີ ''ສເຈ ອິມິສ຺ສາຍ ທິສາຍ ອຣຫນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິ, ອິຘາຄນ຺ຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຠິກ຺ຂໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕູ''ຕິ ອຘິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣທິສາຠິມຸຂາ ອຸເຣນ ນິປ຺ຊ຺ຊິຯ ນິປນ຺ນມຕ຺ຕາຍ ເອວ ເທວິຍາ ຫິມວນ຺ເຕ ວສນ຺ຕານໍ ປທຸມວຕິຍາ ປຸຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຈສຕານໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ເຊຏ຺ຐໂກ ມຫາປທຸມປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ຠາຕິເກ ອາມນ຺ເຕສິ – ''ມາຣິສາ ນນ຺ທຣາຊາ ຕຸມ຺ເຫ ນິມນ຺ເຕຕິ, ອຘິວາເສຖ ຕສ຺ສາ''ຕິຯ ເຕ ອຘິວາເສຕ຺ວາ ຕາວເທວ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣທ຺ວາເຣ ໂອຕຣິໍສຸຯ ມນຸສ຺ສາ ''ປຎ຺ຈສຕາ, ເທວ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ອາຄຕາ''ຕິ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ຣາຊາ ສທ຺ຘິໍ ເທວິຍາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ປາສາທໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ເຕສໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈາວສາເນ ຣາຊາ ສງ຺ຆຕ຺ເຖຣສ຺ສ, ເທວີ ສງ຺ຆນວກສ຺ສ ປາທມູເລ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ''ອຍ຺ຍາ, ປຈ຺ຈເຍຫິ ນ ກິລມິສ຺ສນ຺ຕິ, ມຍໍ ປຸຎ຺ເຎນ ນ ຫາຍິສ຺ສາມ, ອມ຺ຫາກໍ ອິຘ ນິວາສາຍ ປຏິຎ຺ຎໍ ເທຖາ''ຕິ ປຏິຎ຺ຎໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາເນ ນິວາສຏ຺ຐານານິ ກາເຣຕ຺ວາ ຍາວຊີວໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ອຸປຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ເຕສຸ ປຣິນິພ຺ພຸເຕສຸ ສາຘຸກີຬິຕໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຄນ຺ຘທາຣຸອາທີຫິ ສຣີຣກິຈ຺ຈໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຘາຕຸໂຍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຈຕິຍໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ''ເອວຣູປານມ຺ປິ ນາມ ມຫານຸຠາວານໍ ມເຫສີນໍ ມຣຓໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ມາທິສານ''ນ຺ຕິ ສໍເວຄຊາໂຕ ເຊຏ຺ຐປຸຕ຺ຕໍ ຣຊ຺ເຊ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ສຍໍ ຕາປສປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຯ ເທວີປິ ''ຣຎ຺ເຎ ປພ຺ພຊິເຕ ອຫໍ ກິໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ປພ຺ພຊິຯ ທ຺ເວປິ ອຸຍ຺ຍາເນ ວສນ຺ຕາ ຌານານິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຌານສຸເຂນ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ອາຍຸປຣິໂຍສາເນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸຯ ໂສ ກິຣ ນນ຺ທຣາຊາ ອມ຺ຫາກໍ ສຕ຺ຖຸ ມຫາສາວໂກ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖໂຣ ອໂຫສິ, ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສີ ຠທ຺ທາ ກາປິລານີ ນາມຯ

ອຍໍ ປນ ນນ຺ທຣາຊາ ທສ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ສຍໍ ທິພ຺ພວຕ຺ຖານິ ປຣິທຫນ຺ໂຕ ສພ຺ພເມວ ອຕ຺ຕໂນ ວິຊິຕໍ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸສທິສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຄຕາຄຕານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ທິພ຺ພທຸສ຺ສານິ ອທາສິຯ ຕຍິທໍ ທິພ຺ພວຕ຺ຖສມິທ຺ຘິໍ ສນ຺ຘາຍ ສາ ເປຕີ ອາຫ ''ຍາວຕາ ນນ຺ທຣາຊສ຺ສ, ວິຊິຕສ຺ມິໍ ປຏິຈ຺ຉທາ''ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ວິຊິຕສ຺ມິນ຺ຕິ ຣຏ຺ເຐຯ ປຏິຈ຺ຉທາຕິ ວຕ຺ຖານິຯ ຕານິ ຫິ ປຏິຈ຺ຉາເທນ຺ຕິ ເອເຕຫີຕິ ''ປຏິຈ຺ຉທາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ

໑໑໑ຯ ອິທານິ ສາ ເປຕີ ''ນນ຺ທຣາຊສມິທ຺ຘິໂຕປິ ເອຕຣຫິ ມຍ຺ຫໍ ສມິທ຺ຘິ ວິປຸລຕຣາ''ຕິ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ''ຕໂຕ ພຫຸຕຣາ, ຠນ຺ເຕ, ວຕ຺ຖານຈ຺ຉາທນານິ ເມ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕໂຕຕິ ນນ຺ທຣາຊສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຠູຕວຕ຺ຖໂຕປິ ພຫຸຕຣານິ ມຍ຺ຫໍ ວຕ຺ຖຈ຺ຉາທນານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຕ຺ຖານຈ຺ຉາທນານີຕິ ນິວາສນວຕ຺ຖານິ ເຈວ ປາຣຸປນວຕ຺ຖານິ ຈ ຯ ໂກເສຍ຺ຍກມ຺ພລິຍານີຕິ ໂກເສຍ຺ຍານິ ເຈວ ກມ຺ພລານິ ຈຯ ໂຂມກປ຺ປາສິການີຕິ ໂຂມວຕ຺ຖານິ ເຈວ ກປ຺ປາສມຍວຕ຺ຖານິ ຈຯ

໑໑໒ຯວິປຸລາຕິ ອາຍາມໂຕ ຈ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຈ ວິປຸລາຯ ມຫຄ຺ຆາຕິ ມຫຄ຺ຆວເສນ ມຫນ຺ຕາ ມຫາຣຫາຯ ອາກາເສວລມ຺ພເຣຕິ ອາກາເສເຍວ ໂອລມ຺ພມານາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິຯ ຍໍ ຍຎ຺ຫິ ມນໂສ ປິຍນ຺ຕິ ຍໍ ຍໍ ມຍ຺ຫໍ ມນໂສ ປິຍໍ, ຕໍ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິທຫາມິ ປາຣຸປາມິ ຈາຕິ ໂຍຊນາຯ

໑໑໓ຯຖາລກສ຺ສ ຈ ປານີຍໍ, ວິປາກໍ ປສ຺ສ ຍາທິສນ຺ຕິ ຖາລກປູຣຓມຕ຺ຕໍ ປານີຍໍ ທິນ຺ນໍ ອນຸໂມທິຕໍ , ຕສ຺ສ ປນ ວິປາກໍ ຍາທິສໍ ຍາວ ມຫນ຺ຕໍ ປສ຺ສາຕິ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ''ຄມ຺ຠີຣາ ຈຕຸຣສ຺ສາ ຈາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຄມ຺ຠີຣາຕິ ອຄາຘາຯ ຈຕຸຣສ຺ສາຕິ ຈຕຸຣສ຺ສສຓ຺ຐານາຯ ໂປກ຺ຂຣຎ຺ໂຎຕິ ໂປກ຺ຂຣຓິໂຍຯ ສຸນິມ຺ມິຕາຕິ ກມ຺ມານຸຠາເວເນວ ສຸຏ຺ຐຸ ນິມ຺ມິຕາຯ

໑໑໔ຯເສໂຕທກາຕິ ເສເຕົາທກາ ເສຕວາລຸກສມ຺ປຣິກິຓ຺ຓາຯ ສຸປ຺ປຕິຕ຺ຖາຕິ ສຸນ຺ທຣຕິຕ຺ຖາຯ ສີຕາຕິ ສີຕໂລທກາຯ ອປ຺ປຏິຄນ຺ຘິຍາຕິ ປຏິກູລຄນ຺ຘຣຫິຕາ ສຸຣຠິຄນ຺ຘາຯ ວາຣິກິຎ຺ຊກ຺ຂປູຣິຕາຕິ ກມລກຸວລຍາທີນໍ ເກສຣສຎ຺ຉນ຺ເນນ ວາຣິນາ ປຣິປຸຓ຺ຓາຯ

໑໑໕ຯສາຫນ຺ຕິ ສາ ອຫໍຯ ຣມາມີຕິ ຣຕິໍ ວິນ຺ທາມິຯ ກີຬາມີຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຣິຈາເຣມິຯ ໂມທາມີຕິ ໂຠຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປມຸທິຕາ ໂຫມິຯ ອກຸໂຕຠຍາຕິ ກຸໂຕຈິປິ ອສຎ຺ຊາຕຠຍາ, ເສຣີ ສຸຂວິຫາຣິນີ ໂຫມິ ຯ ຠນ຺ເຕ, ວນ຺ທິຕຸມາຄຕາຕິ, ຠນ຺ເຕ, ອິມິສ຺ສາ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຏິລາຠສ຺ສ ກາຣຓຠູຕໍ ຕ຺ວໍ ວນ຺ທິຕຸໍ ອາຄຕາ ອຸປຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິຠຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕເມວຯ

ເອວໍ ຕາຍ ເປຕິຍາ ວຸຕຸເຕ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ອິຜຸຖກາວຕິຍໍ ທິໝຣາຊິຍນຸຕິ ຄາມທວຍວາສິເກສຸ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕິກໍ ອຸປຄເຕສຸ ມນຸສຸເສສຸ ອິມມຕຸຖໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ກເຖນຸໂຕ ສໍເວເຊຕຸວາ ສໍສາຣໂມຈນປາປກມຸມໂຕ ໂມເຈຕຸວາ ອຸປາສກກາເວ ປຕິຜຸຖາເປສີ။ ສາ ປວຕຸຕິ ກິກຸຂູສຸ ປາກຜາ ຊາຕາ။ ຕໍ ກິກຸຂູ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ။ ກຄວາ ຕມຕຸຖໍ ອຜຸຖຸປຸປຕຸຕິ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຜມຸມໍ ເທເສສິ, ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສຸສ ສາຕຸຖິກາ ອໂທສິຕິ။

ສໍສາຣໂມຈກເປຕິວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ။

၈။ ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖຣມາຕຸເປຕິວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ນຄຸຄາ ທຸພຸພຕຸຕຣູປາສີຕິ ອິທໍ ສຕຸຖຣິ ເວລຸວຸວເນ ວິຫຣນຸເຕ ອາຍສຸມໂຕ ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖຣສຸສ ອິໂຕ ປຜຸຈມາຍ ຊາຕິຍາ ມາຕຸກູຕໍ ເປຕິ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕໍ။ ເອກທິວສໍ ອາຍສຸມາ ຈ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ອາຍສຸມາ ຈ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ອາຍສຸມາ ຈ ອນຸຣຸທຸໂຜ ອາຍສຸມາ ຈ ກປຸປິໂນ ຣາຊຄຫສຸສ ອວິທູເຣ ອຜຸຜຕຣສຸມິ ອຣຜຸຜາຍຕເນ ວິຫຣນຸຕິ။ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ພາຣາຓສິຍໍ ອຜຸຜຕໂຣ ພຸຣາຫຸມໂຓ ອທຸໂຜ ມຫຖະໂນ ມຫາໂກໂຄ ສມຓພຸຣາຫຸມຓກປຓທຸສິກວນິພຸພກຍາຈການໍ ໂອປານກູໂຕ ອນຸນປານວຕຸຖສຍນາທີນີ ເທຕິ။ ເທນຸໂຕ ຈ ອາຄຕາຄຕານໍ ຍຖາກາລໍ ຍຖາຣຫຜຸຈ ປາໂທທກປາທພຸກຜຸຊນາທີທານານຸປຸພຸພກໍ ສພຸພາກິເທຍຸຍໍ ປຜິປຸນໂນ ໂຫຕິ, ປຸເຣາກຕໍ ກິກຸຂູ ອນຸນປານາທີນາ ສກຸກຈຸຈໍ ປຣິວິສຕິ။ ໂສ ເທສນຸຕຣໍ ຄຈຸຊນຸໂຕ ກຣິຍໍ ອາຫ – ''ໂກຕິ, ຍຖາປຜຸຜຕຸຕໍ ອິມໍ ທານວິຜີ ອປຣິຫາເປນຸຕີ ສກຸກຈຸຈໍ ອນຸປຕິຜຸຖາຫີ''ຕິ။ ສາ ''ສາຜູ''ຕິ ປຜິສຸສຸຕິຕຸວາ ຕສຸມີ ປກຸກນຸເຕ ເອວ ຕາວ ກິກຸຂູນໍ ປຜຸຜຕຸຕໍ ທານວິຜີ ປຈຸຊິນຸທິ, ອທຸສິການໍ ປນ ນິວາສຕຸຖາຍ ອຸປຄຕານໍ ເຄຫປີຜຸຖິໂຕ ຊທຸທິຕໍ ຊຣສາລໍ ທສຸເສສິ ''ເອຕຸຖ ວສຖາ''ຕິ။ ອນຸນປານາທີນໍ ອຕຸຖາຍ ຕຕຸຖ ອທຸສິເກສຸ ອາຄເຕສຸ ''ຄູຖໍ ຂາທຖ, ມຸຕຸຕໍ ປີວຖ, ໂລຫິຕໍ ປີວຖ , ຕຸມຸຫາກໍ ມາຕຸ ມຕຸຖລຸງຄໍ ຂາທຖາ''ຕິ ຍໍ ຍໍ ອສຸຈິ ເຊຄຸຈຸຊໍ, ຕສຸສ ຕສຸສ ນາມໍ ຄເຫຕຸວາ ນິຜຸຖຸຣໍ ວທຕິ။

ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕຸວາ ກມຸມານຸກາວຸກຸຂິຕຸຕາ ເປຕໂຍນິຍໍ ນິພຸພຕຸຕິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ວຈີທຸຈຸຈຣິຕານຸຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ອນຸກວນຸຕີ ປຸຣິມຊາຕິສມຸພນຸຜໍ ອນຸສຸສຣິຕຸວາ ອາຍສຸມໂຕ ສາຣິປຸຕຸຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ອຸປສງກມິຕຸກາມາ ຕສຸສ ວິຫາຣທຸວາຣໍ ສມຸປາປຸຕິ, ຕສຸສ ວິຫາຣທຸວາຣເທວຕາໂຍ ວິຫາຣປຸປເວສນໍ ນິວາເຣສຸໍ။ ສາ ກິຣ ອິໂຕ ປຜຸຈມາຍ ຊາຕິຍາ ເຖຣສຸສ ມາຕຸກູຕປຸພຸພາ, ຕສຸມາ ເອວມາຫ – ''ອຫໍ ອຍຸຍສຸສ ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖຣສຸສ ອິໂຕ ປຜຸຈມາຍ ຊາຕິຍາ ມາຕາ, ເທຖ ເມ ທຸວາຣປຸປເວສນໍ ເຖຣໍ ທຜຸຖຸ''ນຸຕິ။ ຕໍ ສຸຕຸວາ ເທວຕາ ຕສຸສາ ປເວສນໍ ອນຸຊານີສຸ။ ສາ ປວິສິຕຸວາ ຈງກມນໂກຜິຍໍ ຄຕຸວາ ເຖຣສຸສ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສສິ။ ເຖໂຣ ຕໍ ທິສຸວາ ກຣຸຓາຍ ສຜຸໂຈທິຕມານໂສ ຫຸຕຸວາ –

၁၁၆။

''ນຄຸຄາ ທຸພຸພຕຸຕຣູປາສິ, ກິສາ ຜມນິສນຸຖຕາ;

ອຸປຸຜາສຸລິເກ ກິສິເກ, ກາ ນຸ ຕຸວໍ ອິຜ ຕິຜຸຖສີ''ຕິ။ –

ຄາຖາຍ ປຸຈຸຊິ။ ສາ ເຖເຣນ ປຸຜຸຖາ ປຜິວຈນໍ ເທນຸຕີ –

၁၁၇။

''ອຫໍ ເຕ ສກິຍາ ມາຕາ, ປຸພຸເພ ອຜຸຜາສຸ ຊາຕິສຸ;

ອຸປປຸນຸນາ ເປຕຸຕິວິສຍໍ, ຂຸປຸປິປາສສມປຸປິຕາ။

၁၁၈။

‘‘ລຫຸທິຕໍ ຊິປີຕໍ ເຂລຸອໍ, ສິງຆາຕິກໍ ສິເລສຸມໍ;

ວສໍຸຈ ຫຍຸຫມານານໍ, ວິຊາຕານຄຸຈ ໂລຫິຕໍ.

໑໑໙.

‘‘ວຕິການຄຸຈ ຍໍ ຝານ-ສິສຈຸລິນຸນານ ໂລຫິຕໍ;

ຂຸທາປເຣຕາ ກຸລຸຊາມິ, ອິຈຸລິປຸ້ຣິສນິສຸສິຕໍ.

໑໒໐.

‘‘ປຸຸພໂລຫິຕໍ ກກຸຂາມິ, ປສູນໍ ມານຸສານ ຈ;

ອເລຕາ ອນຄາຣາ ຈ, ນີລມຄຸຈປຣາຍຕາ.

໑໒໑.

‘‘ເທຫີ ປຸຕຸຕກ ເມ ທານໍ, ທຕຸວາ ອນຸວາທິສາຫີ ເມ;

ອປຸເປວ ນາມ ມຸຈຸເຈຍຸຍໍ, ປຸພຸໂລຫິຕໂກຊນາ’’ຕິ. – ປຄຸຈຄາຖາ ອການສິ;

໑໑໗. ຕຕຸຖ ອຫໍ ເຕ ສກິຍາ ມາຕາຕິ ອຫໍ ຕຸຍຸຫໍ ຊນນິກາວໂຕ ສກິຍາ ມາຕາ. ປຸພຸເພ ອຄຸລາສຸ ຊາຕິສູຕິ ມາຕາ ໂຫນຸຕີປີ ນ ອິມິສຸສໍ ຊາຕິຍໍ, ອຖ ໂຂ ປຸພຸເພ ອຄຸລາສຸ ຊາຕິສຸ, ອິໂຕ ປຄຸຈມິຍນຸຕິ ທຍຸຖພຸພໍ. ຂຸປປຸນນາ ເປຕຸຕິວິສຍນຸຕິ ປຍິສນຸນິວເສນ ເປຕໂລກໍ ຂຸປຄຕາ. ຂຸປຸປີປາສສມປຸປີຕາຕິ ຂຸທາຍ ຈ ປີປາສາຍ ຈ ອກິກູຕາ, ນິຣນຸຕຣໍ ຊີຝຈຸລາປີປາສາທີ ອກິກຸຍຍມານາຕິ ອຕຸໂຖ.

໑໑໘-໑໑໙.ລຫຸທິຕນຸຕິ ອຸຈຸລິຍຸກໍ, ວນຸຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ຊິປີຕນຸຕິ ຊິປີເຕນ ສທຸທິ ມຸຂໂຕ ນິກຸຂນຸຕມລໍ. ເຂລຸອນຸຕິ ນິຍຸຖກໍ. ສິງຆາຕິການຸຕິ ມຕຸຖລຸງຄໂຕ ວິສສນຸທິຕຸວາ ນາສິກາຍ ນິກຸຂນຸຕມລໍ. ສິເລສຸມນຸຕິ ເສມຸຫໍ. ວສຸຈ ຫຍຸຫມານານນຸຕິ ຈິຕກສຸມີ ທຍຸຫມານານໍ ກລຸເອວຣານໍ ວສາເຕລຄຸຈ. ວິຊາຕານຄຸຈ ໂລຫິຕນຸຕິ ປສູຕານໍ ອິຕຸຖີນໍ ໂລຫິຕໍ, ຄພຸກມລໍ ຈ-ສທຸເທນ ສງຄຕຸຫາຕີ. ວຕິການນຸຕິ ສຄຸຊາຕວຕານໍ. ຍນຸຕີ ຍໍ ໂລຫິຕນຸຕິ ສມຸພນຸໂຣ. ຝານສີສຈຸລິນຸນານນຸຕິ ຝານຈຸລິນຸນານໍ ສີສຈຸລິນຸນານຄຸຈ ຍໍ ໂລຫິຕໍ, ຕໍ ກຸລຸຊາມີຕິ ໂຍຊນາ. ເທສນາສີສເມຕໍ ‘‘ຝານສີສຈຸລິນຸນານ’’ນຸຕິ, ຍສຸມາ ຫຕຸຖປາທາທິຈຸລິນຸນານມຸປີ ໂລຫິຕໍ ກຸລຸຊາມິເຍວ. ຕຖາ ‘‘ວຕິການ’’ນຸຕິ ອິມິນາ ເຕສມຸປີ ໂລຫິຕໍ ສງຄຫິຕນຸຕິ ທຍຸຖພຸພໍ. ຂຸທາປເຣຕາຕິ ຊີຝຈຸລາກິກູຕາ ຫຸຕຸວາ. ອິຕຸຖີປຸຣິສນິສຸສິຕນຸຕິ ອິຕຸຖີປຸຣິສສຣີຣນິສຸສິຕໍ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ອຄຸຄຄຸຈ ຈມຸມມໍສນຸຫາຣຸປຸພຸພາທິກໍ ປຣິກຸລຸຊາມີຕິ ທສຸເສຕີ.

໑໒໐-໑໒໑.ປສູນນຸຕິ ອຊໂຄມຫີສາທີນໍ. ອເລຕາຕິ ອສຣຕາ. ອນຄາຣາຕິ ອນາວາສາ. ນີລມຄຸຈປຣາຍຕາຕິ ສຸສາເນ ລຫຸທິຕມລມຄຸຈສຍນາ. ອຖ ວາ ນີລາຕິ ລາຣິກາງຄາຣພຫຸລາ ສຸສານກູມິ ອຊີປຸເປຕາ, ຕໍເຍວ ມຄຸຈໍ ວິຍ ອຊີສຍນາຕິ ອຕຸໂຖ. ອນຸວາທິສາຫີເມຕີ ຍຖາ ທິນຸນໍ ທກຸຊິຕໍ ມຍຸຫໍ ຂຸປກປຸປຕີ, ຕຖາ ຂຸທຸທິສ ປຕຸຕິທານໍ ເທຫີ. ອປຸເປວ ນາມ ມຸຈຸເຈຍຸຍໍ, ປຸພຸພໂລຫິຕໂກຊນາຕິ ຕວ ຂຸທຸທິສເນນ ເອຕສຸມາ ປຸພຸພໂລຫິຕໂກຊນາ ເປຕຊີວິກາ ອປີ ນາມ ມຸຈຸເຈຍຸຍໍ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖໂຣ ທຸຕິຍທິວເສ ມຫາໂມຄຸຄລຸລານຕຸເຖຣາທິເກ ຕໂຍ ເຖເຣ ອາມນຸເຕຕຸວາ ເຕຫີ ສທຸທິ ຣາຊຄເຫ ປິຕຸທາຍ ຈຣນຸໂຕ ຣຄຸໂຍ ພິມຸພິສາຣສຸສ ນິເວສນໍ ອຄມາສີ. ຣາຊາ ເຖເຣ ທິສຸວາ ວນຸທິຕຸວາ ‘‘ກີ, ກນຸເຕ,

ອາຄຕຕ຺ຖາ’’ຕິ ອາຄມນກາຣຓໍ ປຸຈ຺ຉິຯ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ‘‘ອຎ຺ຎາຕໍ, ຠນ຺ເຕ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຖເຣ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ສພ຺ພກມ຺ມິກໍ ອມຈ຺ຈໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ອາຓາເປສິ ‘‘ນຄຣສ຺ສ ອວິທູເຣ ວິວິຕ຺ເຕ ຉາຍູທກສມ຺ປນ຺ເນ ຐາເນ ຈຕສ຺ໂສ ກຸຏິໂຍ ກາເຣຫີ’’ຕິຯ ອນ຺ເຕປຸເຣ ຈ ປໂຫນກວິເສສວເສນ ຕິຘາ ວິຠຊິຕ຺ວາ ຈຕສ຺ໂສ ກຸຏິໂຍ ປຏິຈ຺ຉາເປສິ, ສຍຎ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ອກາສິຯ ນິຏ຺ຐິຕາສຸ ກຸຏິກາສຸ ສພ຺ພໍ ພລິກຣຓໍ ສຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ອນ຺ນປານວຕ຺ຖາທີນິ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ຈາຕຸທ຺ທິສສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິເກ ສພ຺ພປຣິກ຺ຂາເຣ ຈ ອຸປຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ຕໍ ສພ຺ພໍ ນິຍ຺ຍາເທສິຯ ອຖ ເຖໂຣ ຕໍ ເປຕິໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຕໍ ສພ຺ພໍ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ຈາຕຸທ຺ທິສສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ອທາສິຯ ສາ ເປຕີ ຕໍ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຘາ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ອປຣທິວເສ ອາຍສ຺ມໂຕ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິຯ ຕໍ ເຖໂຣ ປຏິປຸຈ຺ຉິ, ສາ ອຕ຺ຕໂນ ເປຕູປ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຸນ ເທວູປ຺ປຕ຺ຕິຎ຺ຈ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ກເຖສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໑໘໔ຯ

‘‘ມາຕຸຍາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ອຸປຕິສ຺ໂສນຸກມ຺ປໂກ;

ອາມນ຺ຕຍິ ໂມຄ຺ຄລ຺ລານໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘຎ຺ຈ ກປ຺ປິນໍຯ

໑໘໕ຯ

‘‘ຈຕສ຺ໂສ ກຸຏິໂຍ ກຕ຺ວາ, ສງ຺ເຆ ຈາຕຸທ຺ທິເສ ອທາ;

ກຸຏິໂຍ ອນ຺ນປານຎ຺ຈ, ມາຕຸ ທກ຺ຂິຓາມາທິສີຯ

໑໘໖ຯ

‘‘ສມນນ຺ຕຣານຸທ຺ທິຏ຺ເຐ, ວິປາໂກ ອຸທປ຺ຊ຺ຊຖ;

ໂຠຊນໍ ປານີຍໍ ວຕ຺ຖໍ, ທກ຺ຂິຓາຍ ອິທໍ ຜລໍຯ

໑໘໗ຯ

‘‘ຕໂຕ ສຸທ຺ຘາ ສຸຈິວສນາ, ກາສິກຸຕ຺ຕມຘາຣິນີ;

ວິຈິຕ຺ຕວຕ຺ຖາຠຣຓາ, ໂກລິກໍ ອຸປສງ຺ກມີ’’ຕິຯ

໑໘໕ຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຆ ຈາຕຸທ຺ທິເສ ອທາຕິ ຈາຕຸທ຺ທິສສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ອທາສິ, ນິຍ຺ຍາເທສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວຯ

ອຖາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ຕໍ ເປຕິໍ –

໑໘໘ຯ

‘‘ອຠິກ຺ກນ຺ເຕນ ວຓ຺ເຓນ, ຍາ ຕ຺ວໍ ຕິຏ຺ຐສິ ເທວເຕ;

ໂອຠາເສນ຺ຕີ ທິສາ ສພ຺ພາ, ໂອສຘີ ວິຍ ຕາຣກາຯ

໑໘໗॥

‘‘ເກນ ເຕຕາຫິໂສ ວຕຸໂຕ, ເຕນ ເຕ ອິຊ ມິຊຊຕິ;

ອຸປປຊຊນຸຕິ ຈ ເຕ ໂກຄາ, ເຍ ເກຈິ ມນໂສ ປິຍາ॥

໑໘໘॥

‘‘ປຸຈຸຊາມິ ຕໍ ເທວິ ມຫານຸກາເວ, ມນຸສຸສກູຕາ ກິມກາສິ ປຸລຸລໍ;

ເກນາສິ ເອວໍ ຊລິຕານຸກາວາ,

ວຕຸໂຕ ຈ ເຕ ສພຸພທິສາ ປກາສຕີ’’ຕີ॥ – ປຸຈຸຊິ;

໑໘໙-໑໙໙॥ ອຖ ສາ ‘‘ສາຣິປຸຕຸຕສຸສາຫໍ ມາຕາ’’ຕິອາຫິນາ ວິສຸສຊຸເຊສີ॥ ເສສໍ ວຸຕຸຕຕຸຖເມວ॥ ອຖາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ຕໍ ປວຕຸຕີ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສີ॥ ກຄວາ ຕມຕຸຖໍ ອຜຸຖຸປຸປຕຸຕີ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຜມຸມໍ ເທເສສີ, ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສຸສ ສາຕຸຖິກາ ອໂຫສີຕີ॥

ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖຣມາຕຸເປຕິວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ॥

໙॥ ມຕຸຕາເປຕິວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ນຄຸຄາ ທຸພຸພຕຸຕຣູປາສີຕີ ອິທໍ ສຕຸຖຣິ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸເຕ ມຕຸຕໍ ນາມ ເປຕີ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕໍ॥ ສາວຕຸຖິຍໍ ກິຣ ອລຸລຕໂຣ ກຸຜຸມຸພິໂກ ສທຸໂຜ ປສນຸໂນ ອໂຫສີ॥ ຕສຸສ ກຣິຍາ ອສຸສທຸຜາ ອປຸປສນຸນາ ໂກຜນາ ວລຸຊາ ຈ ອໂຫສິ ນາເມນ ມຕຸຕາ ນາມ॥ ອຖ ໂສ ກຸຜຸມຸພິໂກ ກຸລວໍສູປຈຸເຊທນກເຍນ ສທິສກຸລໂຕ ຕິສຸສໍ ນາມ ອລຸລໍ ກລຸລໍ ອາເນສີ॥ ສາ ອໂຫສິ ສທຸຜາ ປສນຸນາ ສາມິໂນ ຈ ປິຍາ ມນາປາ, ສາ ນຈິຣສຸເສວ ຄພຸກິນີ ຫຸຕຸວາ ທສມາສຈຸຈເຍນ ປຸຕຸຕໍ ວິຊາຍິ, ‘‘ກູໂຕ’’ຕິສຸສ ນາມໍ ອໂຫສີ॥ ສາ ເຄຫສຸສາມິນີ ຫຸຕຸວາ ຈຕຸຕາໂຣ ກິກຸຂູ ສກຸກຈຸຈໍ ອຸປຜຸຖຫີ, ວລຸຊາ ປນ ຕໍ ອຸສູຍຕີ॥

ຕາ ອຸໂກປີ ເອກສຸມິ ທິວເສ ສີສໍ ນຸຫຕຸວາ ອລຸລເກສາ ອຜຸຖໍສຸ, ກຸຜຸມຸພິໂກ ຄຸຕາວເສນ ຕິສຸສາຍ ອາພທຸຜສີເນໂຫ ມນຸລຸເລນ ຫທເຍນ ຕາຍ ສທຸຜີ ພຫຸໍ ສລຸລປນຸໂຕ ອຜຸຖາສີ॥ ຕໍ ອສຫມານາ ມຕຸຕາ ອິສຸສາປກຕາ ເຄເຫ ສມຸມຊຊິຕຸວາ ຖປິຕໍ ສງການໍ ຕິສຸສາຍ ມຕຸຖເກ ໂອກິຣີ॥ ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕຸວາ ເປຕໂຍນິຍໍ ນິພຸພຕຸຕິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ກມຸມພເລນ ປລຸຈວິຜໍ ທຸກຸຂໍ ອນຸກວຕີ॥ ຕໍ ປນ ທຸກຸຂໍ ປາລຸອິໂຕ ເອວ ວິລຸລາຍຕີ॥ ອເຖກທິວສໍ ສາ ເປຕີ ສລຸຊາຍ ວິຕິວຕຸຕາຍ ເຄຫສຸສ ປິຜຸຖິປສຸເສ ນຸຫາຍນຸຕິຍາ ຕິສຸສາຍ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສສີ॥ ຕໍ ທິສຸວາ ຕິສຸສາ –

໑໙໘॥

‘‘ນຄຸຄາ ທຸພຸພຕຸຕຣູປາສີ, ກິສາ ຜມນິສນຸຖຕາ;

ອຸປຫາສຸລິເກ ກິສິເກ, ກາ ນຸ ຕຸວໍ ອິຊ ຕິຜຸຖສີ’’ຕີ॥ –

ຄາຖາຍ ປຜິປຸຈຸຊີ॥ ອິຕຣາ –

໑໓໕။

‘‘ອຫໍ ມຕ຺ຕາ ຕຸວໍ ຕິສ຺ສາ, ສປ຺ຕ຺ຕິ ເຕ ປຸເຣ ອຫຸໍ;

ປາປກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ’’ຕິ။ –

ຄາຖາຍ ປຕິວຈນໍ ອທາສິ။ ຕຕ຺ຖ ອຫໍ ມຕ຺ຕາ ຕຸວໍ ຕິສ຺ສາຕິ ອຫໍ ມຕ຺ຕາ ນາມ, ຕຸວໍ ຕິສ຺ສາ ນາມ။ ປຸເຣຕິ ປຸຣິມຕ຺ຕພາເວ။ ເຕຕິ ຕຸຍ຺ຫໍ ສປ຺ຕ຺ຕິ ອຫຸໍ, ອໂຫສິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ປຸນ ຕິສ຺ສາ –

໑໓໖။

‘‘ກີ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຕໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ’’ຕິ။ –

ຄາຖາຍ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຈິ။ ປຸນ ອິຕຣາ –

໑໓໗။

‘‘ຈຕ຺ທີ ຈ ຜຣຸສາ ຈາສິໍ, ອິສ຺ສຸກີ ມຈ຺ຈຣີ ສຖາ;

ຕາຫໍ ທຸຣຸຕ຺ຕໍ ວຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ’’ຕິ။ –

ຄາຖາຍ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມໍ ອາຈິກ຺ຂິ။ ຕຕ຺ຖ ຈຕ຺ທີຕິ ໂກຘນາ။ ຜຣຸສາຕິ ຜຣຸສວຈນາ။ ອາສິນ຺ຕິ ອໂຫສິໍ။ ຕາຫນ຺ຕິ ຕໍ ອຫໍ။ ທຸຣຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຸພ຺ພາສິຕໍ ນິຣຕ຺ຖກວຈນໍ။ ອິໂຕ ປຣມ຺ປິ ຕາສໍ ວຈນປຕິວຈນວເສເນວ ຄາຖາ ປວຕ຺ຕາ –

໑໓໘။

‘‘ສພ຺ພໍ ອຫມ຺ປິ ຊານາມິ, ຍຖາ ຕ຺ວໍ ຈຕ຺ທິກາ ອຫຸ;

ອຄ຺ຄຄ຺ຄຈ຺ ໂຂ ຕໍ ປຸຈ຺ຉາມິ, ເກນາສິ ປໍສຸກຸນ຺ຖິຕາ။

໑໓໙။

‘‘ສີສໍນ຺ຫາຕາ ຕຸວໍ ອາສິ, ສຸຈິວຕ຺ຖາ ອລງ຺ກຕາ;

ອຫຄ຺ຈ ໂຂ ອທິມຕ຺ຕໍ, ສມລງ຺ກຕຕຣາ ຕຍາ။

໑໔໐။

‘‘ຕສ຺ສາ ເມ ເປກ຺ຂມານາຍ, ສາມິເກນ ສມນ຺ຕຍິ;

ຕໂຕ ເມ ອິສ຺ສາ ວິປຸລາ, ໂກໂຘ ເມ ສມຊາຍຖ။

໑໘໑ฯ

‘‘ຕໂຕ ປໍສໍຸ ຄເຫຕຸວານ, ປໍສຸນາ ຕລຸທິ ໂອກິຣີ;

ຕສຸສກມຸມວິປາເກນ, ເຕນມຸທິ ປໍສຸກຸນຸຖິຕາฯ

໑໘໒ฯ

‘‘ສພຸພໍ ອຫມຸປີ ຊານາມິ, ປໍສຸນາ ມໍ ຕຸວໂມກິຣິ;

ອຄຸລຸລຸຈ ໂຂ ຕໍ ປຸຈຸຉາມິ, ເກນ ຂຊຸຊສິ ກຈຸຉຸຍາฯ

໑໘໓ฯ

‘‘ເກສຊຸຊຫາຣີ ອຸກໂຍ, ວນມຸຕໍ ອຄມິມຸຫເສ;

ຕຸວລຸຈ ເກສຊຸຊມາຫຣີ, ອຫລຸຈ ກປຶກຈຸຉຸໂນฯ

໑໘໔ฯ

‘‘ຕສຸສາ ຕຸຍາຊານມານາຍ, ເສຍຸຍໍ ຕຸຍາຫໍ ສໂມກິຣີ;

ຕສຸສກມຸມວິປາເກນ, ເຕນ ຂຊຸຊາມິ ກຈຸຉຸຍາฯ

໑໘໕ฯ

‘‘ສພຸພໍ ອຫມຸປີ ຊານາມິ, ເສຍຸຍໍ ເມ ຕຸວໍ ສໂມກິຣີ;

ອຄຸລຸລຸຈ ໂຂ ຕໍ ປຸຈຸຉາມິ, ເກນາສິ ນຄຸຄິຍາ ຕຸວໍฯ

໑໘໖ฯ

‘‘ສຫາຍານໍ ສມໂຍ ອາສີ, ລາຕີນໍ ສມິຕີ ອຫຸ;

ຕຸວລຸຈ ອາມນຸຕິຕາ ອາສີ, ສສາມິນີ ໂນ ຈ ໂຂຫໍฯ

໑໘໗ฯ

‘‘ຕສຸສາ ຕຸຍາຊານມານາຍ, ທຸສຸສໍ ຕຸຍາຫໍ ອປານຸທີ;

ຕສຸສກມຸມວິປາເກນ, ເຕນມຸທິ ນຄຸຄິຍາ ອຫໍฯ

໑໘໗।

‘‘ສພฺພํ ອຫມฺປິ ຊານາມິ, ທຸສฺສํ ເມ ຕຸວํ ອປານຸທິ;

ອຄฺຄລฺລฺຈ ໂຂ ຕํ ປุจฺฉามิ, ເກນາສີ ຄູຖຄນฺທินี।

໑໘໘।

‘‘ຕວ ຄนฺธญฺຈ ມາລญฺຈ, ປຈฺຈຖฺຄญฺຈ ວິເລປນํ;

ຄູຖກູເປ ອຕາເຣສີ, ຕํ ປາປํ ປກຕํ ມຍາ;

ຕສฺສ ກມฺມວິປາເກນ, ເຕນມฺຫິ ຄູຖຄນฺທินี।

໑໘໙।

‘‘ສພฺພํ ອຫມฺປິ ຊານາມິ, ຕํ ປາປํ ປກຕํ ຕຍາ;

ອຄฺຄລฺລฺຈ ໂຂ ຕํ ປุจฺฉามิ, ເກນາສີ ທຸຄฺຄຕາ ຕຸວํ।

໑໙໐।

‘‘ອຸກິນฺນํ ສມກํ ອາສີ, ຍํ ເຄເຫ ວິຊฺຊເຕ ຂนํ;

ສນฺເຕສຸ ເທຍฺຍຂມฺເມສຸ, ທີປํ ນາກາສິມຕฺຕໂນ;

ຕສฺສ ກມฺມວິປາເກນ, ເຕນມฺຫິ ທຸຄฺຄຕາ ອຫํ।

໑໙໑।

‘‘ຕເທວ ມํ ຕຸວํ ອວຈ, ປາປກມฺມํ ນິເສວສິ;

ນ ຫິ ປາເປຫິ ກມฺເມຫິ, ສຸລภາ ໂຫຕິ ສຸຄฺຄຕິ।

໑໙໒।

‘‘ວາມໂຕ ມํ ຕຸວํ ປຈฺເຈສິ, ອໂຖປິ ມํ ອຸສູຍສິ;

ປສฺສ ປາປານํ ກມฺມານํ, ວິປາໂກ ໂຫຕິ ຍາທິໂສ।

໑໙໓।

‘‘ເຕ ฆຣາ ຕາ ຈ ທາສິໂຍ, ຕາເນວາກຣຕານິເມ;

ເຕ ອຄຸເລ ປຣິຈາເຣນ຺ຕິ, ນ ໂກຄາ ໂຫນ຺ຕິ ສສ຺ສຕາຯ

໑໘໘ຯ

‘‘ອິທານິ ກູຕສ຺ສ ປີຕາ, ອາປຕາ ເຄຫເມທິຕິ;

ອປ຺ເປວ ເຕ ທເທ ກິຄ຺ຈິ, ມາ ສ຺ ຕາວ ອິໂຕ ອຄາຯ

໑໘໙ຯ

‘‘ນຄ຺ຄາ ທ຺ພ຺ພຕ຺ຕຣູປາມ຺ຫິ, ກິສາ ຂມນິສນ຺ຖຕາ;

ໂກປີນເມຕໍ ອິຕ຺ຖີນໍ, ມາ ນໍ ກູຕປີຕາທ຺ທສຯ

໑໘໗ຯ

‘‘ຫນ຺ທ ກີ ວາ ຕ຺ຍາຫໍ ທມ຺ມິ, ກີ ວາ ເຕຈ ກໂຣມຫໍ;

ເຍນ ຕ຺ວໍ ສ຺ຂິຕາ ອສ຺ສ, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຂີນີຯ

໑໘໕ຯ

‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ກິກ຺ຂູ ສງ຺ໂຕ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປນ ປ຺ຄ຺ຄເລ;

ອຜ຺ຄ ກິກ຺ຂູ ໂກຊຍິຕ຺ວາ, ມມ ທກ຺ຂິຕມາທິສ;

ຕທາຫໍ ສ຺ຂິຕາ ເຫສ຺ສໍ, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຂີນີຯ

໑໘໙ຯ

‘‘ສາຮູຕິ ສາ ປຜິສ຺ສ຺ຕ຺ວາ, ໂກຊຍິຕ຺ວາຜ຺ຄ ກິກ຺ຂເວ;

ວຕ຺ເຖຫຈ຺ຉາທຍິຕ຺ວານ, ຕສ຺ສາ ທກ຺ຂິຕມາທິສີຯ

໑໙໐ຯ

‘‘ສມນນ຺ຕຣານ຺ທ຺ທິຜ຺ເຖ, ວິປາໂກ ອ຺ທປ຺ຊຊຖ;

ໂກຊນຈ຺ຉາທນປານີຍໍ, ທກ຺ຂິຕາຍ ອິທໍ ຜລໍຯ

໑໙໑ຯ

‘‘ຕໂຕ ສຸທຸສາ ສຸຈິວສນາ, ກາສິກຸຕຸຕມສາຣິນີ;

ວິຈິຕຸຕວຕຸຖາກຣຕາ, ສປຕຸຕີ ອຸປສຽກມີ။

໑໖໘။

‘‘ອກິກຸກນຸເຕນ ວຕຸເຕນ, ຍາ ຕຸວໍ ຕິຝຸຖສິ ເທວເຕ;

ໂອກາເສນຸຕິ ທິສາ ສພຸພາ, ໂອສຝີ ວິຍ ຕາຣກາ။

໑໖໙။

‘‘ເກນ ເຕຕາທິໂສ ວຕຸໂຕ, ເກນ ເຕ ອິຝ ມິຊຸຊຕິ;

ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ຈ ເຕ ໂກຄາ, ເຍ ເກຈິ ມນໂສ ປິຍາ။

໑໖໔။

‘‘ປຸຈຸສາມິ ຕໍ ເທວິ ມຫານຸກາເວ, ມນຸສຸສກູຕາ ກິມກາສິ ປຸລຸລໍ;

ເກນາສິ ເອວໍ ຊລິຕານຸກາວາ, ວຕຸໂຕ ຈ ເຕ ສພຸພທິສາ ປກາສຕີຕິ။

໑໖໕။

‘‘ອທໍ ມຕຸຕາ ຕຸວໍ ຕິສຸສາ, ສປຕຸຕີ ເຕ ປຸເຣ ອທຸໍ;

ປາປກມຸມໍ ກຣິຕຸວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ။

໑໖໖။

‘‘ຕວ ທິນຸເນນ ທາເນນ, ໂມທາມິ ອກຸໂຕກຍາ;

ຈິຣໍ ຊີວາທິ ກຄິນີ, ສທ ສພຸເພທິ ຌາຕິກິ;

ອໂສກໍ ວິຣຊໍ ຖານໍ, ອາວາສໍ ວສວຕຸຕິນໍ။

໑໖ໆ။

‘‘ອິຝ ຝມຸມໍ ຈຣິຕຸວານ, ທານໍ ທຕຸວານ ໂສກເນ;

ວິເນຍຸຍ ມຈຸເຌຣມລໍ ສມູລໍ, ອນິນຸທິຕາ ສຄຸຄມຸເປທິ ຖານ’’ນຸຕິ။

໑໖໗။ ຕຕຸຖ ສພຸພໍ ອທມຸປີ ຊານາມິ, ຍຖາ ຕຸວໍ ຈຕຸທິກາ ອທູຕິ ‘‘ຈຕຸທີ ຈ ຍຣຸສາ ຈາສີ’’ນຸຕິ ຍໍ ຕຍາ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ສພຸພໍ

ອຫມ຺ປິ ຊານາມິ, ຍຖາ ຕ຺ວໍ ຈຓ຺ຑິກາ ໂກຘນາ ຜຣຸສວຈນາ ອິສ຺ສຸກີ ມຈ຺ຉຣີ ສຐາ ຈ ອໂຫສີຯ ອຍ຺ຍຍ຺ຈ ໂຂ ຕໍ ປຸຈ຺ຉາມີຕິ ອຍ຺ຍໍ ປນ ຕໍ ອິທານິ ປຸຈ຺ຉາມິຯ ເກນາສິ ປີສຸກຸນ຺ຖິຕາຕິ ເກນ ກມ຺ເມນ ສງ຺ກາຣປີສູຕິ ໂອຄຸຓ຺ຖິຕາ ສພ຺ພໂສ ໂອກິຓ຺ຓສຣີຣາ ອຫູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໓໙-໔໐ຯສີສໍນ຺ຫາຕາຕິ ສສີສໍ ນ຺ຫາຕາຯ ອຫິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຫິກຕຣໍຯ ສມລງ຺ກຕຕຣາຕິ ສມ຺ມາ ອຕິສເຍນ ອລງ຺ກຕາຯ "ອຫິມຕ຺ຕາ"ຕິ ວາ ປາໂຐ, ອຕິວິຍ ມຕ຺ຕາ ມານມທມຕ຺ຕາ, ມານນິສ຺ສິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຍາຕິ ໂກຕິຍາ ຯ ສາມິເກນ ສມ຺ນຕຍີຕິ ສາມິເກນ ສທ຺ຘິ ອລ຺ໂລປສລ຺ລາປວເສນ ກເຖສິຯ

໑໔໘-໑໔໔ຯຂຊ຺ຊສິ ກຈ຺ຉຸຍາຕິ ກຈ຺ຉຸໂຣເຄນ ຂາທິຍສິ, ພາຘິຍສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເກສຊ຺ຊຫາຣີຕິ ເກສຊ຺ຊຫາຣິນີໂຍ ໂອສຘຫາຣິກາ ໂຍຯ ອຸກໂຍຕິ ທຸເວ, ຕ຺ວລ຺ຈ ອຫລ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວນ຺ຕນ຺ຕິ ວນ໌ຯ ຕ຺ວລ຺ຈ ເກສຊ຺ຊມາຫຣີຕິ ຕ຺ວໍ ເວຊ຺ເຊຫີ ວຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປກາຣາວຫໍ ເກສຊ຺ຊໍ ອາຫຣີຯ ອຫລ຺ຈ ກປີກຈ຺ຉຸໂນຕິ ອຫໍ ປນ ກປີກຈ຺ຉຸຜລານິ ທຸຜສ຺ສຜລານິ ອາຫຣີຯ ກປີກຈ຺ຉູຕິ ວາ ສ ຍໍກູຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ສຍໍກູຕາຍ ປຕ຺ຕຜລານິ ອາຫຣິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສຍ຺ຍໍ ຕ຺ຍາຫໍ ສໂມກິຣິນ຺ຕິ ຕວ ເສຍ຺ຍໍ ອຫໍ ກປີກ ຈ຺ຉຸຜລປຕ຺ເຕຫີ ສມນ຺ຕໂຕ ອວກີຣີຯ

໑໔໕-໑໔໗ຯສຫາຍານນ຺ຕິ ມິຕ຺ຕານໍຯ ສມໂຍຕິ ສມາຄໂມຯ ຍາຕີນນ຺ຕິ ພນ຺ຘູນໍຯ ສມິຕີຕິ ສນ຺ນິປາໂຕຯ ອາມນ຺ຕິຕາຕິ ນງ຺ຄ ລກິຣິຍາວເສນ ນິມນ຺ຕິຕາຯ ສສາມິນີຕິ ສກຕ຺ຕິກາ, ສຫ ກຕ຺ຕຸນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂນ ຈ ໂຂຫນ຺ຕິ ໂນ ຈ ໂຂ ອຫໍ ອາມນ຺ຕິຕາ ອາ ສິນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ທຸສ຺ສໍ ຕ຺ຍາຫນ຺ຕິ ທຸສ຺ສໍ ເຕ ອຫໍຯ ອປານຸທິນ຺ຕິ ໂຈຣິກາຍ ອວຫຣີ ອຄ຺ຄໂຫສິຯ

໑໔໙ຯປຈ຺ຈຄ຺ຆນ຺ຕິ ອກິນວໍ, ມຫຄ຺ຆໍ ວາຯ ອຕາເຣສິນ຺ຕິ ຊິປີຯ ຄູຖຄນ຺ຘິນີຕິ ຄູຖຄນ຺ຘຄນ຺ຘິນີ ກຣີສວາຍິນີຯ

໑໔໑ຯຍໍ ເຄເຫ ວິຊ຺ຊເຕ ຘນນ຺ຕິ ຍໍ ເຄເຫ ຘນໍ ອຸປລພ຺ກຕິ, ຕໍ ຕ຺ຍຸຫໍ ນຍ຺ຫລ຺ຈາຕິ ອມ຺ຫາກໍ ອຸກິນ຺ນ ສມກໍ ຕ຺ລຸຍເມວ ອາສີຯ ສນ຺ເຕສູຕິ ວິຊ຺ຊມາເນສຸຯ ທິປນ຺ຕິ ປຕິຍ຺ຄໍ, ປຸຄ຺ຄລກມ຺ມໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ

໑໔໔ຯ ເອວໍ ສາ ເປຕີ ຕິສ຺ສາຍ ປຸຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ກຕ຺ເຖຕ຺ວາ ປຸນ ປຸພ຺ເພ ຕສ຺ສາ ວຈນໍ ອກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ອປຣາຘໍ ປກາເສນ຺ ຕີ "ຕເທວ ມໍ ຕ຺ວ"ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕເທວາຕິ ຕທາ ເອວ, ມຍ຺ຫໍ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາເວ ກິຕກາເລເຍວຯ ຕເຖວາຕິ ວາ ປາໂຐ, ຍຖາ ເອຕຣຫິ ຊາຕໍ, ຕໍ ຕຖາ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທິສຕິ, ຕ຺ວນ຺ຕິ ຕິສ຺ສໍຯ ອວຈາຕິ ອກຕີຯ ຍຖາ ປນ ອວຈ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປາປກມ຺ມ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ປາປກມ຺ມານີ"ຕິ ປາລຸອິຯ "ຕ຺ວໍ ປາປກມ຺ມານິເຍວ ກໂຣສິ, ປາເປຫີ ປນ ກມ຺ເມຫີ ສຸຄຕີ ສຸລກາ ນ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ທຸຄ຺ຄຕີ ເອວ ສຸລກາ"ຕິ ຍຖາ ມໍ ຕ຺ວໍ ປຸພ຺ເພ ອວຈ ໂອວທີ, ຕໍ ຕເຖວາຕິ ວທຕິຯ

໑໔໓ຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕິສ຺ສາ "ວາມໂຕ ມໍ ຕ຺ວໍ ປຈ຺ເຈສີ"ຕິອາທິນາ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ວາມໂຕ ມໍ ຕ຺ວໍ ປຈ຺ເຈສີຕິ ວິໂລມ ໂຕ ມໍ ຕ຺ວໍ ອຫິຄຈ຺ຉສິ, ຕ຺ຍຸຫໍ ທີເຕສິນ຺ປີ ວິປຈ຺ຈນີກກາຣີນີ ກຕ຺ວາ ມໍ ຄຕ຺ຫາສິຯ ມໍ ອຸສູຍສີຕິ ມຍ຺ຫໍ ອຸສູຍສິ, ມຍິ ອິສ຺ສໍ ກໂຣສິຯ ປສ຺ສ ປາປານໍ ກມ຺ມານໍ, ວິປາໂກ ໂຫຕິ ຍາທິໂສຕິ ປາປການໍ ນາມ ກມ຺ມານໍ ວິປາໂກ ຍາທິໂສ ຍຖາ ໂຆຣຕໂຣ, ຕໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ປສ຺ສາຕິ ວທຕິຯ

໑໔໔ຯເຕ ອຍ຺ເຍ ປຣິຈາເຣນ຺ຕີຕິ ເຕ ຆເຣ ທາສີໂຍ ອາກຣຕານີ ຈ ອິມານີ ຕຍາ ປຸພ຺ເພ ປຣິຄ຺ຄຫິຕານີ ອິທານີ ອຍ຺ເຍ ປຣິຈາ ເຣນ຺ຕີ ປຣິກຸຍ຺ຊນ຺ຕິຯ "ອິເມ"ຕິ ຫິ ລິງ຺ຄວິປລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ໂກຄາ ໂຫນ຺ຕິ ສສ຺ສຕາຕິ ໂກຄາ ນາມເຕ ນ ສສ຺ສຕາ ອນວຫຼິຕາ ຕາວກາລິກາ ມຫາຍຄມນີຍາ, ຕສ຺ມາ ຕທຕ຺ຖໍ ອິສ຺ສາມຈ຺ຉຣິຍາທີນິ ນ ກຕ຺ຕພ຺ພານີຕິ ອຫິປ຺ປາໂຍຯ

໑໔໕ຯອິທານີກູຕສ຺ສ ປີຕາຕິ ອິທານີເມວ ກູຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປີຕາ ກຸຍ຺ມ຺ພິໂກຯ ອາປຓາຕິ ອາປຓໂຕ ອິມໍ ເຄຫໍ ເອຫິຕີ ອາຄມິສ຺ສຕີຯ ອປ຺ເປວ ເຕ ທເທ ກິຍ຺ຈີຕີ ເຄຫໍ ອາຄໂຕ ກຸຍ຺ມ຺ພິໂກ ຕ຺ຍຸຫໍ ທາຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ກິຍ຺ຈິ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ອປີ ນາມ ທ ເທຍ຺ຍຯ ມາ ສຸ ຕາວ ອິໂຕ ອຄາຕີ ອິໂຕ ເຄຫສ຺ສ ປຈ຺ຉາ ວຕ຺ຖຸໂຕ ມາ ຕາວ ອຄມາສີຕີ ຕໍ ອນຸກມ຺ປມານາ ອາຫຯ

໑໔໖ຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເປຕີ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສຍໍ ປກາເສນ຺ຕີ "ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາມ຺ຫີ"ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ໂກປີນເມຕໍ

ອິຕຖີປັນຕິ ເອຕໍ ນຖຄຫຸພພຕຸາຕາທີກໍ ປະຜີຈຸລາເທຕພພຕາຍ ອິຕຖີປັນ ໂກປີນໍ ຣຸນຸຊນີຍໍ. ມາ ນໍ ກູຕປີຕາທຸທສາຕິ ຕສຸມາ ກູຕສຸສ ປີຕາ ກຸຝຸມຸພິໂກ ນໍ ມາ ອທຸທກຸຂີຕີ ລຊຸຊມານາ ວທຕິ.

໑໔໗. ຕໍ ສຸຕຸວາ ຕິສຸສາ ສລຸຊາຕນຸທຸທຍາ ''ຫນຸທ ກີ ວາ ຕຸຍາທໍ ທມຸມິ''ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕຸຖ ຫນຸທາຕິ ໂຈທນຕຸເຖ ນິປາ ໂຕ. ກີ ວາ ຕຸຍາທໍ ທມຸມິຕິ ກີ ເຕ ອທໍ ທມຸມີ, ກີ ວຕຸຖໍ ທສຸສາມິ, ອຸທາຫຸ ກຕຸຕນຸຕີ. ກີ ວາ ເຕຊ ກໂຣມຫນຸຕິ ກີ ວາ ອລຸລໍ ເຕ ອີຊ ອິມສຸມິ ກາເລ ອຸປກາຣໍ ກຣີສຸສາມິ.

໑໔໘. ຕໍ ສຸຕຸວາ ເປຕີ ''ຈຕຸຕາໂຣ ກິກຸຂູ ສງຟໂຕ''ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕຸຖ ຈຕຸຕາໂຣ ກິກຸຂູ ສງຟໂຕ, ຈຕຸຕາໂຣ ປັນ ປຸຄຸຄເລຕີ ກິກຸຂຸສງຟໂຕ ສງຟວເສນ ຈຕຸຕາໂຣ ກິກຸຂູ, ປຸຄຸຄລວເສນ ຈຕຸຕາໂຣ ກິກຸຂູຕິ ເອວໍ ອຝຸຖ ກິກຸຂູ ຍຖາຣຸຈີ ໂກເຊຕຸວາ ຕໍ ທກຸຂິຕໍ ມມ ອາທິສ, ມຍຸທໍ ປຕຸຕີທານໍ ເທທີ. ຕທາທໍ ສຸຂິຕາ ເທສຸສນຸຕີ ຍທາ ຕຸວໍ ທກຸຂິຕໍ ມມ ອຸທຸທີສີສຸສສີ, ຕທາ ອທໍ ສຸຂິຕາ ສຸຂປຸປຕຸຕາ ສພຸພກາມສມິທຸຂີນີ ກວິສຸສາມີຕິ ອຕຸໂຖ.

໑໔໙-໑໖໑. ຕໍ ສຸຕຸວາ ຕິສຸສາ ຕມຕຸຖໍ ອຕຸຕໂນ ສາມີກສຸສ ອາໂຣເຈຕຸວາ ທຸຕິຍທິວເສ ອຝຸຖ ກິກຸຂູ ໂກເຊຕຸວາ ຕສຸສາ ທກຸຂິຕມາທີສີ, ສາ ຕາວເທວ ປະຜີລທຸຂທິພຸພສມຸປຕຸຕີກາ ປຸນ ຕິສຸສາຍ ສນຸຕິກໍ ອຸປສງກມີ. ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສຕຸ ສງຄີຕິກາເຣ ທີ ''ສາຊູຕີ ສາ ປະຜີສຸສຸຕຸວາ''ຕິອາທີກາ ຕິສຸໂສ ຄາຖາ ຖປີຕາ.

໑໖໔-໑໖໗. ອຸປສງກມິຕຸວາ ກີຕໍ ປັນ ນໍ ຕິສຸສາ ''ອກີກຸກນຸເຕນ ວຕຸເຕນາ''ຕິອາທີທິ ຕິທີ ຄາຖາທີ ປະຜີປຸຈຸຊີ. ອິຕຣາ ''ອທໍ ມຕຸຕາ''ຕິ ຄາຖາຍ ອຕຸຕານໍ ອາຈິກຸຂີຕຸວາ ''ຈີຣໍ ຊີວາທີ''ຕິ ຄາຖາຍ ຕສຸສາ ອນຸໂມທນໍ ທຕຸວາ ''ອີຊ ຊມຸມໍ ຈຣີຕຸວານາ''ຕິ ຄາຖາຍ ໂອວາທໍ ອທາສີ. ຕຕຸຖ ຕວ ທີນຸເນນາຕິ ຕຍາ ທີນຸເນນ. ອໂສກໍ ວິຣຊໍ ຖານນຸຕິ ໂສກາກາເວນ ອໂສກໍ, ເສທຊລຸລີການໍ ປັນ ອກາເວນ ວິຣຊໍ ທິພຸພຝຸຖານໍ, ສພຸພເມຕໍ ເທວໂລກໍ ສນຸຊາຍ ວທຕີ. ອາວາສນຸຕີ ຖານໍ. ວສວຕຸຕິນຸຕີ ທິພຸເພນ ອາຊິປເຕຍຸເຍນ ອຕຸຕໂນ ວສໍ ວຕຸເຕນຸຕານໍ. ສມູລນຸຕີ ສໂລກໂທສໍ. ໂລກໂທສາ ທີ ມຈຸຊຣິຍສຸສ ມູລໍ ນາມ. ອນິນຸທິຕາຕີ ອຄຣທິຕາ ປາສໍສາ, ສຄຸຄມຸເປທີ ຖານນຸຕີ ຣູປາທີທີ ວິສເຍທີ ສຸຝຸຖຸ ອຄຸຄຕຸຕາ ''ສຄຸຄ''ນຸຕີ ລທຸຊນາມໍ ທິພຸພຝຸຖານໍ ອຸເປທີ, ສຸຄຕິປຣາຍຕາ ໂຫທີຕິ ອຕຸໂຖ. ເສສໍ ອຸຕຸຕານເມວ.

ອຖ ຕິສຸສາ ຕໍ ປວຕຸຕິໍ ກຸຝຸມຸພິກສຸສ ອາໂຣເຈສີ, ກຸຝຸມຸພິໂກ ກິກຸຂູນໍ ອາໂຣເຈສີ, ກິກຸຂູ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ. ກຄວາ ຕມຕຸຖໍ ອຝຸຖຸປຸປຕຸຕີ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຊມຸມໍ ເທເສສີ, ຕໍ ສຸຕຸວາ ມທາຊໂນ ປະຜີລທຸຊສໍເວໂຄ ວິເນຍຸຍ ມຈຸເຊຣາທີມລໍ ທານສີລາທີຣໂຕ ສຸຄຕິປຣາຍໂນ ອໂຫສີຕິ.

ມຕຸຕາເປຕີວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຝຸຖິຕາ.

໔. ນນຸທາເປຕີວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ກາລຸອີ ທຸພຸພຕຸຕຣູປາສີຕິ ອິທໍ ສຕຸຖາຣີ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸເຕ ນນຸທໍ ນາມ ເປຕີ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕໍ. ສາວຕຸຖິຍາ ກີຣ ອວິທູເຣ ອລຸລຕຣສຸມີ ຄາມເກ ນນຸທິເສໂນ ນາມ ອຸປາສໂກ ອໂຫສີ ສທຸໂຊ ປສນຸໂນ. ກຣິຍາ ປນສຸສ ນນຸທາ ນາມ ອສຸສທຸຊາ ອປຸປສນຸນາ ມຈຸຊຣີນີ ຈຕຸທີ ຜຣຸສວຈນາ ສາມີເກ ອຄາຣວາ ອຄຸຄຕີສຸສາ ສສຸສຸໍ ໂຈຣີວາເທນ ອກຸໂກສຕີ ປຣີກາສຕີ. ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕຸວາ ເປຕໂຍນີຍໍ ນິພຸພຕຸຕິຕຸວາ ຕສຸເສວ ຄາມສຸສ ອວິທູເຣ ວິຈຣນຸຕີ ເອກທິວສໍ ນນຸທິເສນສຸສ ອຸປາສກສຸສ ຄາມໂຕ ນິກຸຂມນຸຕສຸສ ອວິທູເຣ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສສີ. ໂສ ຕໍ ທິສຸວາ –

໑໖໘.

''ກາລຸອີ ທຸພຸພຕຸຕຣູປາສີ, ຜຣຸສາ ກີຣຸທສຸສນາ;

ປີງຄລາສີ ກລຸອາຣາສີ, ນ ຕໍ ມລຸລາມິ ມານຸສີ''ນຸຕີ. –

ຄາຖາຍ ອຊຊກາສິ។ ຕຕຸຖ ກາລຸອິຕິ ກາລຸອວຕຸຕາ, ຊາມງຄາຣສທິໂສ ທິສຸສາ ວຕຸໂຕ ອໂຫສິ។ ຜຣຸສາຕິ ຂຣຄຕຸຕາ។ ກີຣຸທສຸສນາຕິ ກຍານກທສຸສນາ ສປຸປ໌ຜິກຍາກາຣາ។ ''ກາຣຸທສຸສນາ''ຕິ ວາ ປາໂຖ, ກາຣິຍທສຸສນາ, ທຸພຸພຕຸຕາຕາທິນາ ທຸທຸທສິກາຕິ ອຕຸໂຖ។ ປີງຄລາຕິ ປີງຄລໂລຈນາ។ ກລຸອາຣາຕິ ກລຸອາຣທນຸຕາ។ ນ ຕໍ ມຄຸຍາມິ ມານຸສິນຸຕິ ອຫໍ ຕໍ ມານຸສິນຸ ຕິ ນ ມຄຸຍາມິ, ເປຕິເມວ ຈ ຕໍ ມຄຸຍາມິຕິ ອຣິປຸປາໂຍ។ ຕໍ ສຸຕຸວາ ເປຕີ ອຕຸຕານໍ ປກາເສນຸຕີ –

໑໒໙។

''ອຫໍ ນນຸທາ ນນຸທິເສນ, ກຣິຍາ ເຕ ປຸເຣ ອຫຸໍ;

ປາປກມຸມໍ ກຣິຕຸວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ''ຕິ។ –

ຄາຖມາຫ ។ ຕຕຸຖ ອຫໍ ນນຸທາ ນນຸທິເສນາຕິ ສາມິ ນນຸທິເສນ ອຫໍ ນນຸທາ ນາມ។ ກຣິຍາ ເຕ ປຸເຣ ອຫຸນຸຕິ ປຸຣິມຊາຕິຍໍ ຕຸຍຸ ຫໍ ກຣິຍາ ອໂຫສີ។ ອິໂຕ ປຣໍ –

໑໗໐។

''ກີ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກຸກຝໍ ກຕໍ;

ກິສຸສ ກມຸມວິປາເກນ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ''ຕິ។ –

ຕສຸສ ອຸປາສກສຸສ ປຸຈຸຉາ។ ອຖສຸສ ສາ –

໑໗໑។

''ຈຕຸທີ ຈ ຜຣຸສາ ຈາສີ, ຕຍິ ຈາປີ ອຄາຣວາ;

ຕາຫໍ ທຸຣຸຕຸຕໍ ວຕຸວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ''ຕິ។ –

ວິສຸສຊຸເຊສີ។ ປຸນ ໂສ –

໑໗໔។

''ຫນຸທຸຕຸຕຣິຍໍ ທທາມິ ເຕ, ອິມໍ ທຸສຸສໍ ນິວາສຍ;

ອິມໍ ທຸສຸສໍ ນິວາເສຕຸວາ, ເອທີ ເນສຸສາມິ ຕໍ ຊຣໍ។

໑໗໙។

''ວຕຸຖຸຄຸຈ ອນຸນປານຄຸຈ, ລຈຸຉສີ ຕຸວໍ ຊຣໍ ຄຕາ;

ປຸຕຸເຕ ຈ ເຕ ປສຸສິສຸສສິ, ສຸທີສາໂຍ ຈ ທກຸຂສີ''ຕິ។ – ອຖສຸສ ສາ –

໑໗໔။

‘‘ທຕ຺ເຖນ ທຕ຺ເຖ ເຕ ທີນ຺ນໍ, ນ ມຍ຺ທໍ ອຸປກປ຺ປ຺ຕິ;

ກິກ຺ຂູ ຈ ສີລສມ຺ປນ຺ເນ, ວີຕຣາເຄ ພຫຸສ຺ສຸເຕ။

໑໗໔။

‘‘ຕປ຺ເປຫີ ອນ຺ນປາເນນ, ມມ ທກ຺ຂິຓມາທິສ;

ຕທາທໍ ສຸຂິຕາ ເຫສ຺ສໍ, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຘິນີ’’ຕິ။ –

ທ຺ເວ ຄາຖາ ອກາສີ။ ຕໂຕ –

໑໗໖။

‘‘ສາຊູຕິ ໂສ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ, ທານໍ ວິປຸລມາກິຣິ;

ອນ຺ນໍ ປານໍ ຂາທນີຍໍ, ວຕ຺ຖເສນາສນານີ ຈ;

ຉຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຘຘ຺ຈ ມາລຘ຺ຈ, ວິວິຘາ ຈ ອຸປາຫນາ။

໑໗໗။

‘‘ກິກ຺ຂູ ຈ ສີລສມ຺ປນ຺ເນ, ວີຕຣາເຄ ພຫຸສ຺ສຸເຕ;

ຕປ຺ເປຕ຺ວາ ອນ຺ນປາເນນ, ຕສ຺ສາ ທກ຺ຂິຓມາທິສີ။

໑໗໘။

‘‘ສມນນ຺ຕຣານ຺ທ຺ທິຝ຺ເຖ , ວິປາໂກ ອຸທປ຺ຊ຺ຊຖ;

ໂກຊນຈ຺ຉາທນປານີຍໍ, ທກ຺ຂິຓາຍ ອິທໍ ຜລໍ။

໑໗໙။

‘‘ຕໂຕ ສຸທ຺ຘາ ສຸຈິວສນາ, ກາສິກຸຕ຺ຕມຘາຣິນີ;

ວິຈິຕ຺ຕວຕ຺ຖາກຣຓາ, ສາມິກໍ ອຸປສງ຺ກມີ’’ຕິ။ –

ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາ ສງ຺ຄີຕິກາເຣຫິ ວຸຕ຺ຕາ။ ຕໂຕ ປຣໍ –

໑໘໐။

‘‘ອກິຖກນ຺ເຕນ ວຕ຺ເຕນ, ຍາ ຕ຺ວໍ ຕິຍ຺ຄສິ ເທວເຕ;

ໂອກາເສນ຺ຕິ ທິສາ ສພ຺ພາ, ໂອສຘີ ວິຍ ຕາຣກາ.

໑໗໑.

‘‘ເກນ ເຕຕາທິໂສ ວຕ຺ໂຕ, ເກນ ເຕ ອິຘ ມິຊ຺ຊຕິ;

ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ ຈ ເຕ ໂກຄາ, ເຍ ເກຈິ ມນໂສ ປິຍາ.

໑໗໘.

‘‘ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ເທວິ ມຫານຸກາເວ, ມນຸສ຺ສກູຕາ ກິມກາສິ ປຸຍ຺ຍໍ;

ເກນາສິ ເອວໍ ຊລິຕານຸກາວາ, ວຕ຺ໂຕ ຈ ເຕ ສພ຺ພທິສາ ປກາສຕີ’’ຕິ.

໑໗໙.

‘‘ອຫໍ ນນ຺ທາ ນນ຺ທິເສນ, ກຣິຍາ ເຕ ປຸເຣ ອຫຸໍ;

ປາປກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ.

໑໘໐.

‘‘ຕວ ທິນ຺ເນນ ທາເນນ, ໂມທາມິ ອກຸໂຕກຍາ;

ຈິຣໍ ຊີວ ຄຫປຕິ, ສຫ ສພ຺ເພຫິ ຍາຕິກິ;

ອໂສກໍ ວິຣຊໍ ເຂມໍ, ອາວາສໍ ວສວຕ຺ຕິນໍ.

໑໘໑.

‘‘ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ທານໍ ທຕ຺ວາ ຄຫປຕິ;

ວິເນຍ຺ຍ ມຈ຺ເຉຣມລໍ ສມູລໍ, ອນິນ຺ທິໂຕ ສຄ຺ຄມຸເປຫິ ຖານ’’ນ຺ຕິ. –

ອຸປາສກສ຺ສ ຈ ເປຕິຍາ ຈ ວຈນປຕິວຈນຄາຖາ.

໑໙໙. ຕຕ຺ຖ ທານໍ ວິປຸລມາກິຣີຕິ ອຸກ຺ຂິເຕຍ຺ຍເຂຕ຺ເຕ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມພີຊໍ ວິປ຺ປກິຣນ຺ໂຕ ວິຍ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕສີ. ເສສໍ ອນນ຺ຕຣວຕ຺ຖຸສທິສເມວ.

ເອວໍ ສາ ອຕ຺ຕໂນ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີ ຕສ຺ສາ ຈ ກາຣຕໍ ນນ຺ທິເສນສ຺ສ ວິກາເວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຖ຺ຖານເມວ ຄຕາ. ອຸປາສໂກ

ຕໍ ປວຕຸຕື ກິກຸຂູນໍ ອາໂຣເຈສິ , ກິກຸຂູ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ່ໆ ກຄວາ ຕມຕຸຖໍ ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕີ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຘມຸມໍ ເທເສສິໆ ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສຸສ ສາຕຸຖິກາ ອໂຫສີຕິໆ

ນນຸທາເປຕິວຕຸຖຸວຕຸຓນາ ນິຍຸຖິຕາໆ

໔ໆ ມຍຸຖກຸຕຸຫລິເປຕວຕຸຖຸວຕຸຓນາ

ອລງກໂຕ ມຍຸຖກຸຕຸຫລິຕີ ອິທໍ ສຕຸຖຣິ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸເຕ ມຍຸຖກຸຕຸຫລິເທວປຸຕຸຕໍ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕໍໆ ຕຕຸຖ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ປຣມຕຸຖທີປນິຍໍ ວິມານວຕຸຖຸວຕຸຓນາຍໍ ມຍຸຖກຸຕຸຫລິວິມານວຕຸຖຸວຕຸຓນາຍ (ວິໆ ວໆ ອຍຸຖໆ ໑໘໐໖ ມຍຸຖກຸຕຸຫລິວິມານວຕຸຓນາ) ວຸຕຸຕເມວ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍໆ

ເອຕຸຖ ຈ ມຍຸຖກຸຕຸຫລິເທວປຸຕຸຕສຸສ ວິມານເທວຕາກາວໂຕ ຕສຸສ ວຕຸຖຸ ຍທິປິ ວິມານວຕຸຖຸປາລຸອິຍໍ ສງຄຫໍ ອາໂຣປິຕໍ, ຍສຸມາ ປນ ໂສ ເທວປຸຕຸໂຕ ອທິນຸນປຸພຸພກພຸຣາຫຸມຓສຸສ ປຸຕຸໂຕ ໂສເກນ ສຸສານໍ ຄນຸຕຸວາ ອາລຸອາຫນໍ ອນຸປຣິຍາຍິຕຸວາ ໂຣທນຸຕສຸສ ໂສກຫຣຓຕຸຖໍ ອຕຸຕໂນ ເທວຣູປໍ ປຜິສໍຫຣິຕຸວາ ຫຣິຈນຸທນຸສຸສໂທ ພາຫາ ປຄຸຄຍຸຫ ກນຸທນຸໂຕ ທຸກຸຂາກິກູຕາ ກາເຣນ ເປໂຕ ວິຍ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສສິໆ ມນຸສຸສຕຸຕກາວໂຕ ອເປຕຕຸຕາ ເປຕປຣິຍາໂຍປິ ລພຸກຕິ ເອວາຕິ ຕສຸສ ວຕຸຖຸ ເປຕວຕຸຖຸປາລຸອິຍມຸປິ ສງຄຫໍ ອາໂຣປິຕນຸຕິ ທຍຸຖພຸພໍໆ

ມຍຸຖກຸຕຸຫລິເປຕວຕຸຖຸວຕຸຓນາ ນິຍຸຖິຕາໆ

໖ໆ ກຕຸຫເປຕວຕຸຖຸວຕຸຓນາ

ອຸຍຸເຖຫິ ກຕຸຫ ກີ ເສສິຕີ ອິທໍ ສຕຸຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸໂຕ ອຄຸຄຕຣໍ ມຕປຸຕຸຕໍ ອຸປາສກໍ ອາຣພຸກ ກເຖສິໆ ສາວຕຸຖິຍໍ ກິຣ ອຄຸຄຕຣສຸສ ອຸປາສກສຸສ ປຸຕຸໂຕ ກາລມກາສິໆ ໂສ ເຕນ ໂສກສລຸລສມຸປິໂຕ ນ ນຸຫາຍຕິ, ນ ກຸຍຸຊຕິ, ນ ກມຸມນຸເຕ ວິຈາເຣຕິ, ນ ພຸທຸຮຸປຍຸຖານໍ ຄຈຸຊຕິ, ເກວລໍ, ''ຕາຕ ປິຍປຸຕຸຕກ, ມໍ ໂອຫາຍ ກຫໍ ປຖມຕຣໍ ຄໂຕສີ''ຕິອາທີນິ ວທນຸໂຕ ວິປຸປລປຕິໆ ສຕຸຖາ ປຈຸຈູສສມເຍ ໂລກໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ຕສຸສ ໂສຕາປຕຸຕິຜລູປນິສຸສຍໍ ທິສຸວາ ປຸນທິວເສ ກິກຸຂຸສງຆປຣິວຸໂຕ ສາວຕຸຖິຍໍ ປິຕຸຫາຍ ຈຣິຕຸວາ ກຕກຕຸຕກິຈຸໂຈ ກິກຸຂູ ອຸຍຸໂຍເຊຕຸວາ ອານນຸທຕຸເຖເຣນ ປຈຸຊາສມເຕນ ຕສຸສ ຆຣທຸວາຣໍ ອຄມາສິໆ ສຕຸຖຸ ອາຄຕກາວໍ ອຸປາສກສຸສ ອາໂຣເຈສຸໍ່ໆ ອຖສຸສ ເຄຫຊໂນ ເຄຫທຸວາເຣ ອາສນໍ ປຍຸຓາເປຕຸວາ ສຕຸຖາຣໍ ນິສີທາເປຕຸວາ ອຸປາສກໍ ປຣິຄຄເຫຕຸວາ ສຕຸຖຸ ສນຸຕິກໍ ອຸປເນສິໆ ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ຕໍ ທິສຸວາ ''ກີ, ອຸປາສກ, ໂສຈສີ''ຕິ ວຕຸວາ ''ອາມ, ກນຸເຕ''ຕິ ວຸຕຸເຕ, ''ອຸປາສກ, ໂປຣາຓກປຕຸຫິຕາ ປຕຸຫິຕານໍ ກຖໍ ສຸຕຸວາ ມຕປຸຕຸຕໍ ນານຸໂສຈິສູ''ຕິ ວຕຸວາ ເຕນ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິໆ

ອຕີເຕ ທຸວາຣວຕີນຄເຣ ທສ ກາຕິກຣາຊາໂນ ອເຫສຸໍ – ວາສຸເທໂວ ພລເທໂວ ຈນຸທເທວາ ສູຣິຍເທໂວ ອຄຸຄິເທໂວ ວຣຸຓເທໂວ ອຊຸຊໂນ ປຊຸຊໂນ ຆຕປຕຸຫິໂຕ ອງກຸໂຣ ຈາຕິໆ ເຕສຸ ວາສຸເທວມຫາຣາຊສຸສ ປິຍປຸຕຸໂຕ ກາລມກາສິໆ ເຕນ ຣາຊາ ໂສກປເຣໂຕ ສພຸພກິຈຸຈານິ ປຫາຍ ມຍຸຈສຸສ ອຕນີ ປຣິຄຄເຫຕຸວາ ວິປຸປລປນຸໂຕ ນິປຊຸຊິໆ ຕສຸມີ ກາເລ ຆຕປຕຸຫິໂຕ ຈິນຸເຕສິ – ''ຖເປຕຸວາ ມໍ ອຍຸໂຍ ໂກຈິ ມມ ກາຕຸ ໂສກໍ ປຣິຫຣິຕຸໍ ສມຕຸໂຖ ນາມ ນຕຸຖິ, ອຸປາເຍນສຸສ ໂສກໍ ຫຣິສຸສາມີ''ຕິໆ ໂສ ອຸມຸມຕຸຕກເວສໍ ຄເຫຕຸວາ ''ສສໍ ເມ ເທຖ, ສສໍ ເມ ເທຖາ''ຕິ ອາກາສໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ສກລນຄຣໍ ວິຈຣິໆ ''ຆຕປຕຸຫິໂຕ ອຸມຸມຕຸຕໂກ ຊາໂຕ''ຕິ ສກລນຄຣໍ ສງຂຸກິໆ

ຕສຸມີ ກາເລ ໂຣຫິເຕຍຸໂຍ ນາມ ອມຈຸໂຈ ວາສຸເທວຣຍຸໂຍ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ເຕນ ສທຸຘີ ກຖໍ ສມຸຍຸຖາເປນຸໂຕ –

໘໐໗ໆ

''ອຸຍຸເຖຫິ ກຕຸຫ ກີ ເສສິ, ໂກ ອຕຸໂຖ ສຸປເນນ ເຕ;

ໂຍ ຈ ຕຸຍ຺ຫໍ ສໂກ ກາຕາ, ຫຫຍໍ ຈກ຺ຂຸ ຈ ທກ຺ຂິຕໍ;

ຕສ຺ສ ວາຕາ ພລິຍນ຺ຕິ, ສສໍ ຊປ຺ປ຺ຕິ ເກສວາ’’ຕິ ฯ – ອິມໍ ຄາຖມາຫ;

໔໐໗ฯ ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ຫາຕິ ວາສຸເທວໍ ໂຄຕ຺ເຕນາລປ຺ຕິฯ ໂກ ອຕ຺ໂຖ ສຸປ຺ເນນ ເຕຕິ ສຸປ຺ເນນ ຕຸຍ຺ຫໍ ກາ ນາມ ວຫ຺ຌິฯ ສໂກ ກາຕາຕິ ໂສທຣິໂຍ ກາຕາฯ ຫຫຍໍ ຈກ຺ຂຸ ຈ ທກ຺ຂິຕນ຺ຕິ ຫທເຍນ ເຈວ ທກ຺ຂິຕຈກ຺ຂຸນາ ຈ ສທ຺ໂສຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ຕສ຺ສ ວາຕາ ພລິຍນ຺ຕິຕິ ຕສ຺ສ ອປ຺ຣາປ຺ຣໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານາ ອຸມ຺ມາທວາຕາ ພລວນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕິ ວຫ຺ຌນ຺ຕິ ອກິກວນ຺ຕິฯ ສສໍ ຊປ຺ປ຺ຕິຕິ ‘‘ສສໍ ເມ ເທຖາ’’ຕິ ວິປ຺ປລປ຺ຕິฯ ເກສວາຕິ ໂສ ກິຣ ເກສານໍ ໂສການາໍ ອຕ຺ຖິຕາຍ ‘‘ເກສໂວ’’ຕິ ໂວຫຣີຍຕິฯ ເຕນ ນໍ ນາເມນ ອາລປ຺ຕິฯ

ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ສຍນ຺ໂຕ ອຸຌ຺ຖິຕກາວໍ ທີເປນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຮ ທຸຕ຺ວາ –

໔໐໘ฯ

‘‘ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ໂຣຫິເຕຍ຺ຍສ຺ສ ເກສໂວ;

ຕຣມານຣູໂປ ວຸຌ຺ຖາສິ, ກາຕຸ ໂສເກນ ອຌ຺ຜິໂຕ’’ຕິฯ – ອິມໍ ຄາຖມາຫ;

ຣາຊາ ອຸຌ຺ຖາຍ ສີຆໍ ປາສາທາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຆຌປ຺ຕ຺ທິຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸໂກສຸ ຫຕ຺ເຖສຸ ນໍ ທລ຺ຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຌິ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ –

໔໐໙ฯ

‘‘ກິ ນ຺ ອຸມ຺ມຕ຺ຕຣູໂປວ, ເກວລໍ ທ຺ວາຣກໍ ອິມໍ;

ສໂສ ສໂສຕິ ລປ຺ສິ, ກີທິສໍ ສສມິຈ຺ຉສິฯ

໔໑໐ฯ

‘‘ໂສວຕ຺ຕມຍໍ ມຕິມຍໍ, ໂລຫມຍໍ ອຖ ຣູປີຍມຍໍ;

ສງ຺ຂສິລາປວາລຸອມຍໍ, ກາຣຍິສ຺ສາມິ ເຕ ສສໍฯ

໔໑໑ฯ

‘‘ສນ຺ຕິ ອຌ຺ເຌປິ ສສກາ, ອຣຌ຺ຌວນໂຄຈຣາ;

ເຕປິ ເຕ ອານຍິສ຺ສາມິ, ກີທິສໍ ສສມິຈ຺ຉສີ’’ຕິฯ –

ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອກາສິฯ

໔໐໙-໔໑໑ฯຕຕ຺ເຖົາມ຺ມຕ຺ຕຣູໂປວາຕິ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ວິຍฯ ເກວລນ຺ຕິ ສກລໍฯ ທ຺ວາຣກນ຺ຕິ ທ຺ວາຣວຕິນຄຣໍ ວິຈຣນ຺ໂຕฯ ສໂສ ສໂສຕິ ລປ຺ສີຕິ ສໂສ ສໂສຕິ ວິລປ຺ສິฯ ໂສວຕ຺ຕມຍນ຺ຕິ ສຸວຕ຺ຕມຍໍฯ ໂລຫມຍນ຺ຕິ ຕມ຺ພໂລຫມຍໍฯ ຣູປີຍມຍນ຺ຕິ ຣຊຕມຍໍฯ ຍໍ

ອິຈຸຉສິ ຕໍ ວເທຫິ, ອຖ ເກນ ໂສຈສີ? ອລຸເລປີ ອຣລຸເລ ວນໂຄຈຣາ ສສກາ ອຕຸຖິ, ເຕ ເຕ ອານຍິສຸສາມີ, ວທ, ກທຸຣມຸຂ ,
ກິທີສໍ ສສນິຈຸຉສີຕິ ພຜປົຕຸທີຕໍ ''ສເສນ ອຕຸຖິໂກ''ຕິ ອຂີປຸປໍາເຍນ ສເສນ ນິມນຸເຕສີ? ຕໍ ສຸຕຸວາ ພຜປົຕຸທີໂຕ –

໔໑໔?

''ນາຫເມເຕ ສເສ ອິຈຸເຉ, ເຍ ສສາ ປຖວິສຸສິຕາ;

ຈນຸທໂຕ ສສມິຈຸຉາມິ, ຕໍ ເມ ໂອຫຣ ເກສວາ''ຕິ? –

ຄາຖມາຫ? ຕຕຸຖ ໂອຫຣາຕິ ໂອຫາເຣຫີ? ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ''ນິສຸສໍສຍໍ ເມ ກາຕາ ອຸມຸມຕຸຕໂກ ຊາໂຕ''ຕິ ໂທມນສຸສປຸປໍຕຸໂຕ –

໔໑໓?

''ໂສ ນູນ ມຊຸຣໍ ຍາຕິ, ຊີວິຕໍ ວິຊຫິສຸສສິ;

ອປຕຸຖິຍໍ ປຕຸຖຍສີ, ຈນຸທໂຕ ສສມິຈຸຉສີ''ຕິ? –

ຄາຖມາຫ? ຕຕຸຖ ຍາຕິຕິ ກນິຍຸດໍ ອາລປຕິ? ອຍເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ – ມຍຸຫໍ ປີຍຍາຕິ ຍໍ ອຕິມຊຸຣໍ ອຕຸຕໂນ ຊີວິຕໍ, ຕໍ ວິຊຫິສຸສສິ
ມຸລເລ, ໂຍ ອປຕຸຖຍິຕພຸພໍ ປຕຸເຖສີຕິ?

ພຜປົຕຸທີໂຕ ຣລຸໂຍ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ນິຈຸຈໂລວ ຖຕຸວາ ''ກາຕິກ, ຕຸວໍ ຈນຸທໂຕ ສສໍ ປຕຸເຖນຸຕສຸສ ຕໍ ອລກິຕຸວາ ຊີວິຕກຸຂໂຍ
ກວິສຸສຕີຕິ ຊານນຸໂຕ ກສຸມາ ມຕໍ ປຸຕຸຕໍ ອລກິຕຸວາ ອນຸໂສຈສີ''ຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທີເປນຸໂຕ –

໔໑໖?

''ເອວໍ ເຈ ກຕຸຫ ຊານາສີ, ຍຖລຸຍມນຸສາສສີ;

ກສຸມາ ປຸເຣ ມຕໍ ປຸຕຸຕໍ, ອຊຸຊາປີ ມນຸໂສຈສີ''ຕິ? –

ຄາຖມາຫ? ຕຕຸຖ ເອວໍ ເຈ, ກຕຸຫ, ຊານາສີຕິ, ກາຕິກ, ກຕຸຫນາມກ ມຫາຣາຊ, ''ອລພຸກເນຍຍວຕຸຖຸ ນາມ ນ ປຕຸ
ເຖຕພຸພ''ນຸຕິ ຍທິ ເອວໍ ຊານາສີ? ຍຖລຸຍນຸຕິ ເອວໍ ຊານນຸໂຕວ ຍຖາ ອລຸຍໍ ອນຸສາສສີ, ຕຖາ ອກຕຸວາ? ກສຸມາ ປຸເຣ ມຕໍ
ປຸຕຸຕນຸຕິ ອຖ ກສຸມາ ອິໂຕ ຈຕຸມາສມຕຸຖເກ ມຕໍ ປຸຕຸຕໍ ອຊຸຊາປີ ອນຸໂສຈສີຕິ?

ເອວໍ ໂສ ອນຸຕຣວີຖິຍໍ ຖິຕໂກວ ''ອຫໍ ຕາວ ເອວໍ ປລຸລາຍມານໍ ປຕຸເຖມິ, ຕຸວໍ ປນ ອປລຸລາຍມານສຸສຕຸຖາຍ ໂສຈສີ''ຕິ ວຕຸ
ວາ ຕສຸສ ຂມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ –

໔໑໕?

''ນ ຍໍ ລພຸກາ ມນຸສຸເສນ, ອມນຸສຸເສນ ວາ ປນ;

ຊາໂຕ ເມ ມາ ມຣີ ປຸຕຸໂຕ, ກຸໂຕ ລພຸກາ ອລພຸກິຍໍ?

໔໑໖။

‘‘ນ ມນ຺ຕາ ມູລເກສຊ຺ຊາ, ໂອສເຊຫິ ຆເປນ ວາ;

ສກ຺ກາ ອານຍິຕຸံ ກຕ຺ທ, ຍံ ເປຕມນຸໂສຈສີ’’ຕີ။ – ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ;

໔໑໕။ ຕຕ຺ຖ ຍນ຺ຕິ, ກາຕິກ, ຍံ ‘‘ເອວံ ຊາໂຕ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ມາ ມຣີ’’ຕີ ມນຸສ຺ເສນ ວາ ເທເວນ ວາ ປນ ນ ລພ຺ກາ ນ ສກ຺ກາ ລທ຺ຆຸံ, ຕံ ຕ຺ວံ ປຕ຺ເຖສິ, ຕံ ປເນຕံ ກຸໂຕ ລພ຺ກາ, ເກນ ກາຣເຓນ ລທ຺ຆຸံ ສກ຺ກາ။ ຍສ຺ມາ ອລພ຺ກິຍံ ອລພ຺ກເນຍ຺ຍວຕ຺ຖຸ ນາ ເມຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ။

໔໑໖။ມນ຺ຕາຕິ ມນ຺ຕປ຺ຸປໂຍເຄນ။ ມູລເກສຊ຺ຊາຕິ ມູລເກສຊ຺ເຊນ။ ໂອສເຊຫີຕິ ນານາວິເຊຫິ ໂອສເຊຫີ။ ຆເປນ ວາຕິ ໂກຍິສຕສ຺ເຂນ ຆເປນ ວາປີ။ ອິທံ ວຸຕ຺ຕံ ໂຫຕິ – ຍံ ເປຕມນຸໂສຈສີ, ຕံ ເອເຕຫີ ມນ຺ຕປ຺ຸປໂຍຄາຫີຫິປິ ອາເນຕຸံ ນ ສກ຺ກາຕີ။

ປຸນ ພຍປຕ຺ທິໂຕ ‘‘ກາຕິກ, ອິທံ ມຣຕံ ນາມ ຆເປນ ວາ ຊາຕິຍາ ວາ ວິຊ຺ຊາຍ ວາ ສີເລນ ວາ ກາວນາຍ ວາ ນ ສກ຺ກາ ປຍິພາທິຕຸ’’ນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ –

໔໑໗။

‘‘ມຫທ຺ຆນາ ມຫາໂກຄາ, ຣຜ຺ຖວນ຺ໂຕປີ ຂຕ຺ຕິຍາ;

ປຫູຕຆນຆ຺ຸລາເສ, ເຕປີ ໂນ ອຊຣາມຣາ။

໔໑໘။

‘‘ຂຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເວສ຺ສາ, ສຸທ຺ທາ ຈຕ຺ຫາລປ຺ຸກ຺ກຸສ຺ສາ;

ເອເຕ ຈຍ຺ຸເຍ ຈ ຊາຕິຍາ, ເຕປີ ໂນ ອຊຣາມຣາ။

໔໑໙။

‘‘ເຍ ມນ຺ຕံ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕິ, ຉລຸອ຺ຄံ ພ຺ຣຫ຺ມຈິນ຺ຕິຕံ;

ເອເຕ ຈຍ຺ຸເຍ ຈ ວິຊ຺ຊາຍ, ເຕປີ ໂນ ອຊຣາມຣາ။

໔໒໐။

‘‘ອິສໂຍ ວາປີ ເຍ ສນ຺ຕາ, ສຍ຺ຸຍຕຕ຺ຕາ ຕປ຺ສ຺ສິໂນ;

ສຣີຣံ ເຕປີ ກາເລນ, ວິຊຫນ຺ຕິ ຕປ຺ສ຺ສິໂນ။

໔໒໑။

‘‘ກາວິຕຕ຺ຕາ ອຣຫນ຺ໂຕ, ກຕກິຈ຺ຈາ ອນາສວາ;

ນິກຂິປນ຺ຕິ ອິມໍ ເທຫໍ, ປຸຄຸລປາປປຣິກຂຍາ''ຕິ. –

ປຄ຺ຈຫິ ຄາຖາຫິ ຣຄ຺ໂລ ຄມຸມໍ ເທເສສີ.

໔໑໗. ຕຕ຺ຖ ມຫຫຸຄນາຕິ ນິຄານຄຕສ຺ເສວ ມຫໂຕ ຄນສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕາຍ ພຫຸຄນາ. ມຫາໂກຄາຕິ ເທວໂກຄສທິສາຍ ມຫຕິຍາ ໂກຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມນ຺ນາຄຕາ. ຣຄ຺ຄວນ຺ໂຕຕິ ສກລຣຄ຺ຄວນ຺ໂຕ. ປຫູຕຄນຄຄ຺ຄາເສຕິ ຕິຕາໍ ຈຕ຺ນໍ ວາ ສໍວຈ຺ຄຣານໍ ອຕ຺ຖາຍ ນິທຫິຕ຺ວາ ຄເປຕພ຺ພສ຺ສ ນິຈ຺ຈປຣິພ຺ພຍກູຕສ຺ສ ຄນຄຄ຺ຄສ຺ສ ວເສນ ອປຣິຍນ຺ຕຄນຄຄ຺ຄາ. ເຕປີ ໂນ ອຊຣາມຣາຕິ ເຕປີ ເອວໍ ມຫາວິກວາ ມນ຺ຄາຕ຺ມຫາສ຺ທສ຺ສນາທໂຍ ຂຕ຺ຕິຍາ ອຊຣາມຣາ ນາເຫສຸໍ, ອຄ຺ຄຫຕ຺ຖ ມຣຕມ຺ຂເມວ ອນ຺ປວິຄ຺ຄາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໑໘.ເອເຕຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕຂຕ຺ຕິຍາທໂຍ. ອຄ຺ເຄຕິ ອຄ຺ຄຕຣາ ເອວໍກູຕາ ອມ຺ພຄ຺ຄາທໂຍ. ຊາຕິຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕິນິມິຕ຺ຕໍ ອຊຣາມຣາ ນາເຫສ຺ນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໑໙.ມນ຺ຕນ຺ຕິ ເວທໍ. ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕິຕິ ສຊ຺ຊາຍນ຺ຕິ ວາເຈນ຺ຕິ ຈ. ອຖ ວາ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕິຕິ ເວທໍ ອນ຺ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕາ ໂທມໍ ກໂຣນ຺ຕາ ຊປນ຺ຕິ. ຉລຄ຺ຄວຄນ຺ຕິ ສິກ຺ຂາກປ຺ປນິຣຸຕ຺ຕິພ຺ຍາກຣຕໂຊຕິສຕ຺ຖຉນ຺ໂທວິຈິຕິສງຂາເຕຫິ ຉຫິ ອງເຄຫິ ຍຸຕ຺ຕໍ. ພ຺ຣຫ຺ມຈິນ຺ຕິຕນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານມຕ຺ຖາຍ ພ຺ຣຫ຺ມນາ ຈິນ຺ຕິຕໍ ກຖິຕໍ. ວິຊ຺ຊາຍາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມສທິສວິຊ຺ຊາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ, ເຕປີ ໂນ ອຊຣາມຣາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໒໐-໔໒໑.ອິສໂຍຕິ ຍມນິຍມາທີນໍ ປຍິກູລສຄ຺ຄາທີນຄ຺ຈ ເອສນຄ຺ເຄນ ອິສໂຍ. ສນ຺ຕາຕິ ກາຍວາຈາຫິ ສນ຺ຕສກາວາ. ສຄ຺ຄຕຕ຺ຕາຕິ ຣາຄາທີນໍ ສໍຍເມນ ສໍຍຕຈິຕ຺ຕາ. ກາຍຕປນສງຂາໂຕ ຕໂປ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ຕປສ຺ສິໂນ. ປຸນ ຕປສ຺ສິໂນຕິ ສໍວຣກາ. ເຕນ ເອວໍ ຕປນິສ຺ສິຕກາ ຫຸຕ຺ວາ ສຣີເຣນ ຈ ວິໂມກ຺ຂໍ ປຕ຺ຕຸກາມາປີ ສໍວຣກາ ສຣີຣໍ ວິຊຫນ຺ຕິ ເອວາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອຖ ວາ ອິສໂຍຕິ ອຂີສີລສິກ຺ຂາທີນໍ ເອສນຄ຺ເຄນ ອິສໂຍ, ຕທຕ຺ຖໍ ຕປ຺ປຍິປກ຺ຂານໍ ປາປຄມ຺ມານໍ ວູປສເມນ ສນ຺ຕາ, ເອກາຣມ຺ມເຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສໍຍເມນ ສຄ຺ຄຕຕ຺ຕາ, ສມ຺ມປ຺ປຄານໂຍຄໂຕ ວີຣິຍຕາເປນ ຕປສ຺ສິໂນ, ສປ຺ປໂຍຄາ ຣາຄາທີນໍ ສນ຺ຕປ຺ເນນ ຕປສ຺ສິໂນຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ກາວິຕຕ຺ຕາຕິ ຈຕ຺ສຈ຺ຈກມ຺ມຄ຺ຄານກາວນາຍ ກາວິຕຈິຕ຺ຕາ.

ເອວໍ ພຜປ຺ຕຫິເຕນ ຄມ຺ເມ ກຖິເຕ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອປ຺ຄຕໂສກສລ຺ໂລ ປສນ຺ນມານໂສ ພຜປ຺ຕຫິຕໍ ປສໍສນ຺ໂຕ –

໔໒໒.

''ອາທິຕ຺ຕໍ ວຕ ມໍ ສນ຺ຕໍ, ພຜສິຕ຺ຕໍວ ປາວກໍ;

ວາຣິນາ ວິຍ ໂອສິຄ຺ຈໍ, ສພ຺ພໍ ນິພ຺ພາປເຍ ທຣໍ.

໔໒໓.

''ອພ຺ພຫີ ວຕ ເມ ສລ຺ລໍ, ໂສກໍ ຫທຍນິສ຺ສິຕໍ;

ໂຍ ເມ ໂສກປເຣຕສ຺ສ, ປຸຕ຺ຕໂສກໍ ອປານຸທີ.

໔໒໔.

''ສ຺ວາຫໍ ອພ຺ພູລ຺ຫສລ຺ໂລສ຺ມີ, ສີຕີກູໂຕສ຺ມີ ນິພ຺ພຸໂຕ;

ນ ໂສຈາມິ ນ ໂຣທາມິ, ຕວ ສຸຕ຺ວານ ກາຕິກ຺ໆ

໘໘໕ໆ

‘‘ເອວໍ ກໂຣນ຺ຕິ ສປ຺ປ຺ຍ຺ຍາ, ເຍ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປກາ;

ນິວຕ຺ຕຍນ຺ຕິ ໂສກສ຺ຫາ, ຆໂຜ ເຊຍ຺ຖໍວ ກາຕຣໍໆ

໘໘໖ໆ

‘‘ຍສ຺ສ ເອຕາທິສາ ໂຫນ຺ຕິ, ອມຈ຺ຈາ ປຣິຈາຣກາ;

ສຸພາສິເຕນ ອນ຺ເວນ຺ຕິ, ຆໂຜ ເຊຍ຺ຖໍວ ກາຕຣ’’ນ຺ຕິໆ – ເສສຄາຖາ ອພາສິ;

໘໘໕ໆ ຕຕ຺ຖ ຆໂຜ ເຊຍ຺ຖໍວ ກາຕຣນ຺ຕິ ຍຖາ ຆຜປ຺ຕ຺ທິໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ເຊຍ຺ຖກາຕຣໍ ມຕປ຺ຕ຺ຕໂສກາພິພູຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປາຍ ໂກສລ຺ເລນ ເຈວ ຘມ຺ມກຖາຍ ຈ ຕໂຕ ປຸຕ຺ຕໂສກໂຕ ວິນິວຕ຺ຕຍິ, ເອວໍ ອຍ຺ເຍປິ ສປ຺ປ຺ຍ຺ຍາ ເຍ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປກາ, ເຕ ຍາຕີນໍ ອຸປກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖໆ

໘໘໖ໆຍສ຺ສ ເອຕາທິສາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຍໍ ອພິສມ຺ພຸທ຺ຘຄາຖາໆ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ເຍນ ກາຣເຓນ ປຸຕ຺ຕໂສກປເຣຕໍ ຣາຊານໍ ວາ ສ຺ເທວໍ ຆຜປ຺ຕ຺ທິໂຕ ໂສກຫຣຓຕ຺ຖາຍ ສຸພາສິເຕນ ອນ຺ເວສີ ອນຸເອສີ, ຍສ຺ສ ອຍ຺ຍສ຺ສາປີ ເອຕາທິສາ ປຓ຺ທິຕາ ອມຈ຺ຈາ ປຜິລທ຺ຘາ ອສ຺ສຸ, ຕສ຺ສ ກຸໂຕ ໂສໂກຕິ! ເສສຄາຖາ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖາ ເອວາຕິໆ

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ‘‘ເອວໍ, ອຸປາສກ, ໂປຣາຓກປຓ຺ທິຕາ ປຓ຺ທິຕານໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໂສກໍ ຫຣິສູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຘາເນສິໆ ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ອຸປາສໂກ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖຫີຕິໆ

ກຕ຺ຫເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາໆ

໗ໆ ຘນປາລເສຍ຺ຖິເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ

ນຄໂຄ ທຸພ຺ພຕ຺ຕຣູໂປ຺ສີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ຘນປາລເປຕໍ ອາຣພ຺ພ ວຸຕ຺ຕໍໆ ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ກິຣ ພຸທ຺ເຘ ປຕ຺ຕຣຍ຺ເຖ ເອຣກຈ຺ຉນ຺ເຄ ຘນປາລໂກ ນາມ ເສຍ຺ຖີ ອໂຫສິ ອສ຺ສທ຺ໂຘ ອປ຺ປສນ຺ໂນ ກທຣິໂຍ ນຕ຺ຖິກທິຍ຺ຖິໂກໆ ຕສ຺ສ ກິຣິຍາ ປາລຸອິໂຕ ເອວ ວິຍ຺ຍາຍຕິໆ ໂສ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ມຣຸກນ຺ຕາເຣ ເປໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໆ ຕສ຺ສ ຕາລກ຺ຂນ຺ຘປ຺ປມາໂຓ ກາໂຍ ອໂຫສິ, ສມ຺ຍ຺ຖິຕຈ຺ຉວີ ຜຣຸໂສ, ວິຣູປເກໂສ, ກຍານໂກ, ທຸພ຺ພຕ຺ໂຓ ອຕິວິຍ ວິຣູໂປ ພີກຈ຺ຉທສ຺ສໂນໆ ໂສ ປຍ຺ຈປຕ຺ຕາສ ວສ຺ສານິ ກຕ຺ຕສິຕ຺ຖໍ ວາ ອຸທກພິນ຺ທຸໍ ວາ ອລກນ຺ໂຕ ວິສຸກ຺ຂກຕ຺ໂຖຍ຺ຖຊິວ຺ໂຫ ຊີຆຈ຺ຉາປີປາສາພິກູໂຕ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິພ຺ພມຕິໆ

ອຖ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວຕີ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕວຣຘມ຺ມຈກ຺ເກ ອນຸກ຺ກເມນ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ສາວຕ຺ຖິວາສິໂນ ວາຕິຊາ ປຍ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຜສຕານິ ກຕ຺ຫສ຺ສ ປູເຣຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣາປຖໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕ຺ຫໍ ວິກ຺ກິຓິຕ຺ວາ ປຜິລທ຺ຘກຕ຺ຫໍ ສກເຜສຸ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ປຜິນິວຕ຺ຕມານາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ອຍ຺ຍຕຣໍ ສຸກ຺ຂນທິໍ ປາປຸຓິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຍານໍ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍໍ ວາສໍ ກປ຺ເປສຸໍໆ ອຖ ໂສ ເປໂຕ ປີປາສາພິກູໂຕ ປານີຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ພິນ຺ທຸມຕ຺ຕມ຺ປີ ປານີຍໍ ອລກິຕ຺ວາ ວິຄ ຕາໂສ ຉິນ຺ນມູໂລ ວິຍ ຕາໂລ ຉິນ຺ນປາໂທ ປຕິໆ ຕໍ ທິສ຺ວາ ວາຓີຊາ –

໘໘໗ໆ

‘‘ນຄ໌ໂຄ ທຸພ຺ພຕ຺ຕຣູໂປ໌ສິ, ກິໂສ ຜມນິສນ຺ຖໂຕ;

ອຸປ຺ຜາສຸລິໂກ ກິສິໂກ, ໂກ ນຸ ຕ຺ວມສິ ມາຣິສາ’’ຕິ។ –

ອິມາຍ ຄາຖາຍ ປຸຈ຺ຊີສຸ។ ຕໂຕ ເປໂຕ –

໔໔໗។

‘‘ອຫໍ ພທນ຺ເຕ ເປໂຕມ຺ຫິ, ທຸຄ຺ຄໂຕ ຍມໂລກິໂກ;

ປາປກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄໂຕ’’ຕິ។ –

ອຕ຺ຕານໍ ອາວິກຕ຺ວາ ປຸນ ເຕຫິ –

໔໔໘។

‘‘ກິ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຕໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄໂຕ’’ຕິ។ –

ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຊິໂຕ ປຸພ຺ເພ ນິພ຺ພຕ຺ຕຍ຺ຖານໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ອຕີຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອນາຄຕຍ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເຕສຍ຺ຈ ໂອວາທໍ ເທນ຺ໂຕ –

໔໕໐។

‘‘ນຄຣໍ ອຕ຺ຖິ ປຕ຺ຕານໍ, ເອຣກຈ຺ຊນ຺ຕິ ວິສ຺ສຸຕໍ;

ຕຕ຺ຖ ເສຍ຺ຖິ ປຸເຣ ອາສິ, ຜນປາໂລຕິ ມໍ ວິທູ។

໔໕໑។

‘‘ອສີຕິ ສກຍວາຫານິ, ຫິຣຍ຺ຍສ຺ສ ອໂຫສິ ເມ;

ປຫູຕໍ ເມ ຊາຕຣູປໍ, ມຸຕ຺ຕາ ເວລຸຣິຍາ ພຫູ។

໔໕໔។

‘‘ຕາວ ມຫທ຺ຜນສ຺ສາປິ, ນ ເມ ທາຕຸໍ ປິຍໍ ອຫຸ;

ປິທຫິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ກຸຍ຺ຊິ, ມາ ມໍ ຍາຈນກາທ຺ທສຸໍ។

໔໕໕។

‘‘ອສ຺ສທ຺ໂຂ ມຈ຺ຉຣິ ຈາສິ, ກທຣິໂຍ ປຣິກາສໂກ;

ທທນ຺ຕານໍ ກໂຣນ຺ຕານໍ, ວາຣຍິສ຺ສໍ ພຫູ ຊເນ.

໔໓໔.

‘‘ວິປາໂກ ນຕ຺ຖິ ທານສ຺ສ, ສໍຍມສ຺ສ ກ຺ໂຕ ຝລໍ;

ໂປກ຺ຂຣຄ຺ໂຄທປານານິ, ອາຣາມານິ ຈ ໂຣປີເຕ;

ປປາໂຍ ຈ ວິນາເສສິ, ທ຺ຄ຺ເຄ ສງກມນານິ ຈ.

໔໓໕.

‘‘ສ຺ວາຫໍ ອກຕກລ຺ຍາໂຕ, ກຕປາໂປ ຕໂຕ ຈ຺ໂຕ;

ອ຺ປປນ຺ໂນ ເປຕ຺ຕິວິສຍໍ, ຂ຺ປ຺ປີປາສສມປ຺ປີໂຕ.

໔໓໖.

‘‘ປຄ຺ຈປຕ຺ຕາສ ວສ຺ສານິ, ຍໂຕ ກາລງກໂຕ ອຫໍ;

ນາພິຊານາມິ ພ຺ຕ຺ຕໍ ວາ, ປີຕໍ ວາ ປນ ປານິຍໍ.

໔໓໗.

‘‘ໂຍ ສໍຍໂມ ໂສ ວິນາໂສ, ໂຍ ວິນາໂສ ໂສ ສໍຍໂມ;

ເປຕາ ຫິ ກິຣ ຊານນ຺ຕິ, ໂຍ ສໍຍໂມ ໂສ ວິນາໂສ.

໔໓໘.

‘‘ອຫໍ ປ຺ເຣ ສໍຍມິສ຺ສໍ, ນາທາສິ ພຫ຺ເກ ຌເນ;

ສນ຺ເຕສ຺ ເທຍ຺ຍຌມ຺ເມສ຺, ທີປໍ ນາກາສິມຕ຺ຕໂນ;

ສ຺ວາຫໍ ປຈ຺ຉານ຺ຕປ຺ປາມິ, ອຕ຺ຕກມ຺ມຝລູປໂຄ.

໔໓໙.

‘‘ອ຺ທ຺ຏໍ ຈຕູຫິ ມາເສຫິ, ກາລກິຣິຍາ ກວິສ຺ສຕິ;

ເອກນ຺ຕກຍ຺ກໍ ໂພຣໍ, ນີຣຍໍ ປປ໌ຕິສ຺ສຫໍ។

៨៤០។

‘‘ຈຕ຺ກ຺ກຕ຺ຕໍ ຈຕ຺ທ຺ວາຣໍ, ວິກຕ຺ຕໍ ກາຄໂສ ມິຕໍ;

ອໂຍປາກາຣປຣິຍນ຺ຕໍ, ອຍສາ ປຝິກ຺ຊຊິຕໍ។

៨៤១។

‘‘ຕສ຺ສ ອໂຍມຍາ ກູມິ, ຊລິຕາ ເຕຊສາ ຍຸຕາ;

ສມນ຺ຕາ ໂຍຊນສຕໍ, ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖຕິ ສພ຺ພທາ។

៨៤៨។

‘‘ຕຕ຺ຖາຫໍ ທີຆມທ຺ຆານໍ, ທຸກ຺ຂໍ ເວທິສ຺ສ ເວທນໍ;

ຜລໍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ໂສຈາມຫໍ ກ຺ສໍ។

៨៤៣។

‘‘ຕໍ ວາ ວທາມິ ກທ຺ທໍ ໂວ, ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖ ສມາຄຕາ;

ມາກຕ຺ຖ ປາປກໍ ກມ຺ມໍ, ອາວີ ວາ ຍທິ ວາ ຣໂຫ។

៨៤៤។

‘‘ສເຈ ຕໍ ປາປກໍ ກມ຺ມໍ, ກຣິສ຺ສຖ ກໂຣຖ ວາ;

ນ ໂວ ທຸກ຺ຂາ ປມຸຕ຺ຍຕ຺ຖິ, ອຸປ຺ປ຺ຈ຺ຈາປີ ປລາຍຕໍ។

៨៤៥។

‘‘ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ໂຫຖ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ, ກຸເລ ເຊຍ຺ຖາປຈາຍິກາ;

ສາມຄ຺ຄາ ໂຫຖ ພຣຫ຺ມຄ຺ຄາ, ເອວໍ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສຖາ’’ຕິ។ –

ອິມາ ຄາຖາ ອກາສີ។

៨៣០-៨៣១។ ຕຕ຺ຖ ປຕ຺ຕານນ຺ຕິ ປຕ຺ຕານາມຣຍ຺ຖສ຺ສ ເອວໍນາມການໍ ຣາຊູນໍ។ ເອຣກຈ຺ຉນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ນຄຣສ຺ສ ນາມໍ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ນຄເຣ។ ປຸເຣຕິ ປຸພ຺ເພ ອຕິຕຕ຺ຕກາເວ ។ ສນປາໂລຕິ ມໍ ວິທູຕິ ‘‘ສນປາລເສຍ຺ຖິ’’ຕິ ມໍ ຊານນ຺ຕິ។ ຕຍິທໍ ນາມໍ ຕທາ ມຍ຺ຫໍ ອຕ຺ຖານຸຄຕເມວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອສີຕິ’’ຕິ ຄາຖມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ອສີຕິ ສກຝວາຫານນ຺ຕິ ວີສຕິຂາຣິໂກ ວາໂຫ, ໂຍ

ສກຏນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕສໍ ສກຏວາຫານໍ ອສີຕິ ຫິຣຍ຺ຍສ຺ສ ຕຖາ ກຫາປຓສ຺ສ ຈ ເມ ອໂຫສີຕິ ໂຍຊນາຯ ປຫູຕໍ ເມ ຊາຕຣູປນ຺ຕິ ສຸວຓ຺ຓມ຺ປິ ປຫູຕໍ ອເນກາກາຣປຣິມາຓໍ ອໂຫສີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໒໓໒-໒໓໓ຯນເມ ທາຕຸໍ ປີຍໍ ອຫູຕິ ທານໍ ທາຕຸໍ ມຍ຺ຫໍ ປີຍໍ ນາໂຫສີຯ ມາ ມໍ ຍາຈນກາທ຺ທສຸນ຺ຕິ “ຍາຈກາ ມາ ມໍ ປສ຺ສີສູ”ຕິ ປິທຫິຕ຺ວາ ເຄຫທ຺ວາຣໍ ກຸຍ຺ຊາມິຯ ກທຣິໂຍຕິ ຖທ຺ຘມຈ຺ຉຣີຯ ປຣິຠາສໂກຕິ ທານໍ ເທນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ຠເຍນ ສນ຺ຕຊ຺ຊໂກຯ ທທນ຺ຕານໍ ກໂຣນ຺ຕານນ຺ຕິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ, ທານານິ ທທນ຺ເຕ ປຸຍ຺ຍານິ ກໂຣນ຺ເຕຯ ພຫູ ຊເນຕິ ພຫູ ສຕ຺ເຕຯ ທທນ຺ຕານໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕານໍ ວາ ສມ຺ຫາຍຠູຕໍ ພຫຸໍ ຊນໍ ປຸຍ຺ຍກມ຺ມໂຕ ວາຣຍິສ຺ສໍ ນິວາເຣສີຯ

໒໓໔-໒໓໕ຯວິປາໂກ ນຕ຺ຖິ ທານສ຺ສາຕິອາທິ ທານາທີນໍ ນິວາຣເຓ ກາຣຓທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ ວິປາໂກ ນຕ຺ຖິ ທານສ຺ສາຕິ ທານກມ຺ມສ຺ສ ຜລໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ເກວລໍ ປຸຍ຺ຍໍ ປຸຍ຺ຍນ຺ຕິ ຘນວິນາໂສ ເອວາຕິ ທີເປຕິຯ ສໍຍມສ຺ສາຕິ ສີລສໍຍມສ຺ສຯ ກຸໂຕ ຜລນ຺ຕິ ກຸໂຕ ນາມ ຜລໍ ລພ຺ຠຕິ, ນິຣຕ຺ຖກເມວ ສີລຣກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອາຣາມານີຕິ ອາຣາມູປວນານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປປາໂຍຕິ ປານີຍສາລາຯ ທຸຄ຺ເຄຕິ ອຸທກວິກ຺ຂລ຺ລານໍ ວເສນ ທຸຄ຺ຄມຄ຺ຄານານີຯ ສງ຺ກມນານີຕິ ເສຕຸໂຍຯ ຕໂຕ ຈຸໂຕຕິ ຕໂຕ ມນຸສ຺ສໂລກໂຕ ຈຸໂຕຯ ປຍ຺ຈປຕ຺ຕາສາຕິ ປຍ຺ຈປຍ຺ຍາສຯ ຍໂຕ ກາລງ຺ກໂຕ ອຫນ຺ຕິ ຍທາ ກາລກໂຕ ອຫໍ, ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ ນາຠິຊານາມີຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ຠຸຕ຺ຕໍ ວາ ປີຕໍ ວາ ກິຍ຺ຈິ ນ ຊານາມິຯ

໒໓໗-໓໘ຯໂຍ ສໍຍໂມ ໂສ ວິນາໂສຕິ ໂລຠາທິວເສນ ຍໍ ສໍຍມນໍ ກສ຺ສຈິ ອທານໍ, ໂສ ອິເມສໍ ສຕ຺ຕານໍ ວິນາໂສ ນາມ ເປຕໂຍນິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕເປຕານໍ ມຫາພ຺ຍສນສ຺ສ ເຫຕຸຠາວໂຕຯ “ໂຍ ວິນາໂສ ໂສ ສໍຍໂມ”ຕິ ອິມິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ເອກນ຺ຕິກຠາວໍ ວທຕິຯ ເປຕາ ຫິ ກິຣ ຊານນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ຫິ-ສທ຺ໂທ ອວຘາຣເຓ, ກິຣ-ສທ຺ໂທ ອຣຸຈິສູຈເນຯ “ສໍຍໂມ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ອປຣິຈ຺ຈາໂຄ ວິນາສເຫຕູ”ຕິ ອິທມຕ຺ຖໍ ເປຕາ ເອວ ກິຣ ຊານນ຺ຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ອນຸຠຸຍ຺ຍມານຕ຺ຕາ, ນ ມນຸສ຺ສາຕິຯ ນຍິທໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ມນຸສ຺ສານມ຺ປິ ເປຕານໍ ວິຍ ຂຸປ຺ປິປາສາທີຫິ ອຠິຠຸຍ຺ຍມານານໍ ທິສ຺ສມານຕ຺ຕາຯ ເປຕາ ປນ ປຸຣິມຕ຺ຕຠາເວ ກຕກມ຺ມສ຺ສ ປາກຏຠາວໂຕ ຕມຕ຺ຖໍ ສຸຏ຺ຐຸຕຣໍ ຊານນ຺ຕີຕິຯ ເຕນາຫ – “ອຫໍ ປຸເຣ ສໍຍມິສ຺ສ”ນ຺ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ສໍຍມິສ຺ສນ຺ຕິ ສຍມ຺ປິ ທານາທິປຸຍ຺ຍກິຣິຍໂຕ ສໍຍມນໍ ສງ຺ໂກຈໍ ອກາສີຯ ພຫຸເກ ຊເນຕິ ມຫນ຺ເຕ ຊເນ ວິຊ຺ຊມາເນຯ

໒໔໓ຯຕນ຺ຕິ ຕສ຺ມາຯ ໂວຕິ ຕຸມ຺ເຫຯ ຠທ຺ທໍ ໂວຕິ ຠທ຺ທໍ ກລ຺ຍາຓໍ ສຸນ຺ທຣໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂຫຕູຕິ ວຈນເສໂສຯ ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖ ສມາຄຕາຕິ ຍາວນ຺ໂຕ ຍາວຕກາ ເອຕ຺ຖ ສມາຄຕາ, ເຕ ສພ຺ເພ ມມ ວຈນໍ ສຸຓາຖາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອາວິຕິ ປກາສນໍ ປເຣສໍ ປາກຏວເສນຯ ຣໂຫຕິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ອປາກຏວເສນຯ ອາວິ ວາ ປາຓາຕິປາຕາທິມຸສາວາທາທິກາຍວຈີປໂຍຄວເສນ, ຍທິ ວາ ຣໂຫ ອຠິຊ຺ຌາທິວເສນ ປາປກໍ ລາມກໍ ອກຸສລກມ຺ມໍ ມາກຕ຺ຖ ມາ ກຣິຕ຺ຖຯ

໒໔໔ຯສເຈ ຕໍ ປາປກໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ອຖ ປນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ອາຍຕີ ກຣິສ຺ສຖ, ເອຕຣຫິ ວາ ກໂຣຖ, ນິຣຍາທີສຸ ຈຕູສຸ ອປາເຍສຸ ມນຸສ຺ເສສຸ ຈ ອປ຺ປາຍຸກຕາທິວເສນ ຕສ຺ສ ຜລຠູຕາ ທຸກ຺ຂໂຕ ປມຸຕ຺ຕິ ປໂມກ຺ໂຂ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ອຸປ຺ປຈ຺ຈາປິ ປລາຍຕນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ອາກາເສນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕານມ຺ປິ ໂມກ຺ໂຂ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ອຸເປຈ຺ຈາ”ຕິປີ ປາຬິ, ອິໂຕ ວາ ເອຕ຺ໂຕ ວາ ປລາຍນ຺ເຕ ຕຸມ຺ເຫ ອນຸພນ຺ຘິສ຺ສຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ອຸເປຈ຺ຈ ສຍ຺ຈິຈ຺ຈ ປລາຍນ຺ຕານມ຺ປິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຕໂຕ ໂມກ຺ໂຂ ນຕ຺ຖິ, ຄຕິກາລາທິປຈ຺ຈຍນ຺ຕຣສມວາເຍ ປນ ສຕິ ວິປຈ຺ຈຕີເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຍຍ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ –

“ນ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ນ ສມຸທ຺ທມຊ຺ເຌ, ນ ປພ຺ພຕານໍ ວິວຣໍ ປວິສ຺ສ;

ນ ວິຊ຺ຊຕີ ໂສ ຊຄຕິປ຺ປເທໂສ, ຍຕ຺ຖຏ຺ຐິໂຕ ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ ປາປກມ຺ມາ”ຕິຯ (ຘຯ ປຯ ໑໒໗; ມິຯ ປຯ ໔ຯ໒ຯ໔) –

ອິມາຍ ຄາຖາຍ ທີເປຕພ຺ໂພຯ

໒໔໕ຯມຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ມາຕຸຫິຕາຯ ໂຫຖາຕິ ເຕສໍ ອຸປຏ຺ຐານາທີນິ ກໂຣຖຯ ຕຖາ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິກາຕິ ກຸເລ ເຊຏ຺ຐການໍ ອປຈາຍນກຣາຯ ສາມຍ຺ຍາຕິ ສມຓປູຊກາຯ ຕຖາ ພ຺ຣຫ຺ມຍ຺ຍາຕິ ພາຫິຕປາປປູຊກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສຖາຕິ ອິມິນາ ມຍາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຸຍ຺ຍານິ ກຕ຺ວາ ເທວໂລກໍ ອຸປປ຺ຊິສ຺ສຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖ

ໂຕ ນ ວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເໜຍ຺ຖາ ຂລ຺ລາຜິຍເປຕວຕ຺ຖຸອາທີສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເຕ ວາຕິຊາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ສໍເວຄຊາຕາ ຕໍ ອນຸກມ຺ປມານາ ກາຊເນຫິ ປານີຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໍ ສຍາເປຕ຺ວາ ມຸເຂ ອາສິຍ຺ຈິສຸຯ ຕໂຕ ມຫາຊເນນ ພຫຸເວລໍ ອາສິຕ຺ຕໍ ອຸທກໍ ຕສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ປາປພເລນ ອໂຜຄລຸອໍ ນ ໂອຕິຕ຺ຕໍ, ກຸໂຕ ປີປາສໍ ປຜິວິເນສ຺ສຕີຯ ເຕ ຕໍ ປຸຈ຺ຉີສຸ – ''ອປີ ເຕ ກາຈິ ອສ຺ສາສມຕ຺ຕາ ລທ຺ຊາ''ຕີຯ ໂສ ອາຫ – ''ຍທິ ເມ ເອຕ຺ຕເກາທີ ຊເນຫີ ເອຕ຺ຕກໍ ເວລໍ ອາສິຍ຺ຈມານໍ ອຸທກໍ ເອກພິນ຺ທຸມຕ຺ຕມ຺ປີ ປຣຄລຸອໍ ປວິຍ຺ຄໍ, ອີໂຕ ເປຕໂຍນິໂຕ ໂມກ຺ໂຂ ມາ ໂຫຕູ''ຕີຯ ອຖ ເຕ ວາຕິຊາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອຕີວິຍ ສໍເວຄຊາຕາ ''ອຕ຺ຖິ ປນ ໂກຈິ ອຸປາໂຍ ປີປາສາວູປສມາຍາ''ຕິ ອາຫໍສຸຯ ໂສ ອາຫ – ''ອິມສ຺ມີ ປາປກມ຺ເມ ຊີເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ວາ ຕຖາຄຕສາວການໍ ວາ ທາເນ ທິນ຺ເນ ມມ ທານມຸທ຺ທິສິສ຺ສຕິ, ອຫໍ ອີໂຕ ເປຕຕ຺ຕໂຕ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສາມີ''ຕີຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ວາຕິຊາ ສາວຕ຺ຖີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ສຣຕານີ ສີລານີ ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ພຸທ຺ຜປ຺ປມຸຂສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ສຕ຺ຕາຫໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ທກ຺ຂິຕໍ ອາທີສິສຸຯ ກຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕີ ກຕ຺ວາ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຜມ຺ມໍ ເທເສສີຯ ມຫາຊໂນ ຈ ໂລກາທິມຈ຺ເຂຣມລໍ ປຫາຍ ທານາທິປຸຍ຺ຍາກິຣໂຕ ອໂຫສິຕີຯ

ຜນປາລເສຍ຺ຖິເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໕ຯ ຈູລຸອເສຍ຺ຖິເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ນຄ຺ໂຄ ກິໂສ ປພ຺ພຊິໂຕສີ, ກນ຺ເຕຕີ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣີ ເວລຸວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ຈູລຸອເສຍ຺ຖິເປຕໍ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕໍຯ ພາຣາຕສີຍໍ ກີຣ ເອໂກ ຄຫປຕິ ອສ຺ສທ຺ໂຜ ອປ຺ປສນ຺ໂນ ມຈ຺ຉຣີ ກທຣິໂຍ ປຸຍ຺ຍກິຣິຍາຍ ອນາທໂຣ ຈູລຸອເສຍ຺ຖິ ນາມ ອໂຫສິຯ ໂສ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ເປເຕສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ກາໂຍ ອປຄຕມໍສໂລຫິໂຕ ອຍ຺ຖິນ຺ຫາຣຸຈມ຺ມມຕ຺ໂຕ ມຸຕ຺ໂທ ອເປຕວຕ຺ໂຖ ອໂຫສິຯ ຊີຕາ ປນສ຺ສ ອນຸລາ ອນ຺ຜກວິນ຺ເທ ສາມິກສ຺ສ ເຄເຫ ວສນ຺ຕີ ປີຕຣໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ໂກເຊຕ຺ກາມາ ຕຕ຺ຫຸລາທີນິ ທານູປກຣຕານິ ສຊ຺ເຊສີຯ ຕໍ ຍຕ຺ວາ ເປໂຕ ອາສາຍ ອາກາເສນ ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຣາຊຄຫໍ ສມ຺ປາປຸຕີຯ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ຣາຊາ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເທວທຕ຺ເຕນ ອຸຍ຺ໂຍຊິໂຕ ປີຕຣໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕ຺ວາ ເຕນ ວິປ຺ປຜິສາເຣນ ທຸສ຺ສຸປີເນນ ຈ ນິທ຺ທໍ ອນຸປຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອຸປຣິປາສາທວຣຄໂຕ ຈງ຺ກມນ຺ໂຕ ຕໍ ເປຕໍ ອາກາເສນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ປຸຈ຺ຉິ –

໘໔໖ຯ

''ນຄ຺ໂຄ ກິໂສ ປພ຺ພຊິໂຕສີ ກນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕີ ກຸຫີ ຄຈ຺ຉສີ ກິສ຺ສເຫຕຸ;

ອາຈິກ຺ຂ ເມ ຕໍ ອປີ ສກ຺ກຸເຕມຸ, ສພ຺ເພນ ວິຕ຺ຕໍ ປຜິປາທເຍ ຕຸວ''ນ຺ຕີຯ

ຕຕ຺ຖ ປພ຺ພຊິໂຕຕີ ສມໂຕຯ ຣາຊາ ກີຣ ຕໍ ນຄ຺ຄຕ຺ຕາ ມຸຕ຺ຫຕ຺ຕາ ຈ ''ນຄ຺ໂຄ ສມໂຕ ອຍ''ນ຺ຕີ ສຍ຺ຍາຍ ''ນຄ຺ໂຄ ກິໂສ ປພ຺ພຊິໂຕສີ''ຕິອາທິມາຫຯ ກິສ຺ສເຫຕູຕີ ກິນ຺ນິມິຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ເພນ ວິຕ຺ຕໍ ປຜິປາທເຍ ຕຸວນ຺ຕີ ວິຕ຺ຕີຍາ ອຸປກຣຕກູຕໍ ວິຕ຺ຕໍ ສພ຺ເພນ ໂກເຄນ ຕຸຍ຺ຫໍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ, ສພ຺ເພນ ວາ ອຸສ຺ສາເຫນ ປຜິປາເທຍ຺ຍໍ ສມ຺ປາເທຍ຺ຍໍຯ ຕຖາ ກາຕຸໍ ມຍໍ ອປ຺ເປວ ນາມ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍາມ, ຕສ຺ມາ ອາຈິກ຺ຂ ເມ ຕໍ, ເອຕໍ ຕວ ອາຄມນກາຣຕໍ ມຍ຺ຫໍ ກເຖຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອວໍ ຣຍ຺ຍາ ປຸຍ຺ໂຖ ເປໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕີ ກເຖນ຺ໂຕ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ອກາສີ –

໘໔໗ຯ

''ພາຣາຕສີ ນຄຣໍ ທູຣຄ຺ຄຍ຺ຄໍ, ຕຕ຺ຖາຫໍ ຄຫປຕີ ອທ຺ຌໂກ ອຫຸ ທີໂນ;

ອທາຕາ ເຄຣິຕມໂນ ອາມິສສ຺ມີ, ທຸສ຺ສີລ຺ເຍນ ຍມວິສຍມ຺ຫີ ປຕ຺ໂຕຯ

໘໔໗။

‘‘ໂສ ສູຈິກາຍ ກິລມິໂຕ ເຕຫິ,

ເຕເນວ ຒາຕິສຸ ຍາມິ ອາມິສກິຍ຺ຈິກ຺ຂເຫຕຸ;

ອທານສີລາ ນ ຈ ສທ຺ທຫນ຺ຕິ,

‘ທານຜລំ ໂຫຕິ ປຣມ຺ຫິ ໂລເກ’။

໘໔໘။

‘‘ຑີຕາ ຈ ມຍ຺ຫំ ລປເຕ ອភິກ຺ຂណំ, ທສ຺ສາມິ ທານំ ປິຕູນំ ປິຕາມຫានំ;

ຕມຸປក຺ຂឞំ ປຣິວិສຍន຺ຕិ ພ຺ຣាຫ຺មណា, ຍាមិ ອហំ ອន຺ធកវិន຺ហំ ភុត຺តុ’’ន຺តិ။

໘໔໖။ ຕត຺ຖ ຫູຣພຸឞ຺ឞកន຺ຕិ ຫູຣໂຕ ເອວ ຄຸຕាກິຕ຺ຕນວເສນ ໂພສិຕំ, ສព຺ພត຺ຖ ວິສຸតំ ປាកដន຺ຕិ ອត຺ໂຖ។ ອຫ຺ឍកោຕិ ອຫ຺ໂឍ ມຫាວិភោວ។ ທີໂນຕິ ນິຫີນຈិត຺ໂຕ ອທានឆ຺ឆាសោយ។ ເຕນាហ ‘‘ອທាតា’’ຕិ។ ເຄធិតមោ ອាមិសគິទ຺ធោ ກាមាមិເສ ລត຺ຄចិត຺ໂຕ ເគធំ ອាបន຺ໂນ។ ທុស຺សីល຺យេន ຍមវិសយម຺ហិ ປត຺ໂຕតិ ອត຺ຕនា ກເຕន ທຸស຺សីលកម຺មុនា ຍមវិសយំ ເປຕໂលກំ ປត຺ ໂຕ ອស຺មិ။

໘໔໗။ໂສ ສູຈິກາຍ ກິລມິໂຕຕິ ໂສ ອຫំ ວິឆ຺ឆុនឞ຺ឍេន ສູຈិສទិសតាយ ‘‘ສູຈິກា’’ຕិ ລទ຺ធនាមាយ ຊិឃច຺ឆាយ ກិលមិໂຕ ນិរន຺តរំ ວិឆ຺ឆុមាໂນ។ ‘‘ກិលមໂຖ’’តិ ອិច຺ចេវ វា ປាໂឋ។ ເຕຫិតិ ‘‘ທີໂນ’’តិອាហិនា ວុត຺តេហិ ປាបកម຺មេហិ ກាຣណភូតេហិ។ ຕស຺ស ហិ ເປតស຺ស ຕានិ ປាបកម຺មានិ ອនុស຺សរន຺តស຺ស ອតិវិយ ໂທមនស຺សំ ឧប຺បឆ຺ឆិ, ຕស຺មា ເອວមាហ។ ເຕເນវាតិ ເຕເນវ ຊិឃច຺ឆា ທុក຺ខេន។ ຒាតិស ຍាមិតិ ຒាតីនំ ສមីបំ ຍាមិ គច຺ឆាមិ។ ອາមិសកិញ຺ចិក຺ខហេតូតិ ອាមិសស຺ស កិញ຺ចិក຺ខនិមិត຺តំ, ກិញ຺ចិ ອាមិសំ ປត຺ថេន຺ໂຕតិ ອត຺ໂຖ។ ອທានសីលា ນ ຈ ສទ຺ទហន຺តិ, ‘ທានផលំ ໂហតិ ປរម຺ហិ ໂលកេ’តិ ຍថា ອហំ, ຕថា ເອວំ ອញ຺ເញបិ មនុស຺ សា ອទានសីលា ‘‘ທានស຺ស ຜលំ ເອកំសេន ປរໂលកេ ໂហតិ’’តិ ນ ຈ ສទ຺ទហន຺តិ។ ຍໂຕ ອហំ ວិយ ເតបិ ເປតា ហុត຺វា ມហាទុក຺ខំ ປច຺ចនុភវន຺តីតិ ອធិប຺បាយោ။

໘໔໘។ລបເតតិ ກថេតិ។ ອភិក຺ខណន຺តិ ອភិណ຺ហំ ພហុໂស។ ກិន຺តិ ລបតីតិ ອាហ ‘‘ທស຺សាមិ ທានំ ປិតូນំ ປិតាមហាន’’ន຺តិ។ ຕត຺ຖ ປិតូនន຺តិ ມាតាປិតូນំ, ຈូឡបិតុមហាປិតូນំ វា។ ປិតាមហានន຺តិ ອយ຺យកប຺យ຺យកានំ។ ឧបក຺ខដន຺តិ ສឆ຺ឆិតំ។ ປរិវិសយន຺តីតិ ໂភឆយន຺តិ។ ອន຺ធកវិន຺ហន຺តិ ເອវំនាមកំ នគរំ។ ភុត຺តុន຺តិ ភុញ຺ឆិតុំ។ ຕໂຕ ປរា ສង຺គីតិការកេហិ ວុត຺តា –

໘໕໐။

‘‘ຕមោច ຣាឆា ‘ອនុភាវិយាន ຕម຺បិ,

ເອយ຺យាសិ ខិប຺បំ ອហម຺បិ កស຺សំ ປូឆំ;

ອាចិក຺ខ ເម ຕំ ຍທិ ອត຺ថិ ເហតុ,

ສទ຺ធាយិតំ ເហតុវໂຈ ສុໂណម’។

໔໕໑។

‘‘ຕຖາຕິ ວຕ຺ວາ ອຄມາສິ ຕຕ຺ຖ, ກຸລ຺ຊີສ຺ ກຕ຺ຕໍ ນ ຈ ທກ຺ຂິຕາຣຫາ;

ປຈ຺ຈາຄມິ ຣາຊຄຫໍ ປຸນາປຣໍ, ປາຕຸຣໂຫສິ ປຸຣໂຕ ຊນາທິປສ຺ສ។

໔໕໔។

‘‘ທິສ຺ວານ ເປຕໍ ປຸນເທວ ອາຄຕໍ, ຣາຊາ ອໂວຈ ‘ອຫມ຺ປິ ກີ ທທາມິ;

ອາຈິກ຺ຂ ເມ ຕໍ ຍທິ ອຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ເຍນ ຕຸວໍ ຈິຣຕຣໍ ປີຕິໂຕ ສິຍາ’។

໔໕໓។

‘‘ພຸທ຺ຘຍ຺ຈ ສງ຺ຆໍ ປຣິວິສິຍານ ຣາຊ, ອນ຺ເນນ ປາເນນ ຈ ຈີວເຣນ;

ຕໍ ທກ຺ຂິຕໍ ອາທິສ ເມ ຫິຕາຍ, ເອວໍ ອຫໍ ຈິຣຕຣໍ ປີຕິໂຕ ສິຍາ។

໔໕໔។

‘‘ຕໂຕ ຈ ຣາຊາ ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ຕາວເທ, ທານໍ ສຫຕ຺ຖາ ອຕຸລໍ ທທິຕ຺ວາ ສງ຺ເຆ;

ອາໂຣເຈສິ ປກຕໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ, ຕສ຺ສ ຈ ເປຕສ຺ສ ທກ຺ຂິຕໍ ອາທິສິຕ຺ຖ។

໔໕໕។

‘‘ໂສ ປູຊິໂຕ ອຕິວິຍ ໂສກມາໂນ, ປາຕຸຣໂຫສິ ປຸຣໂຕ ຊນາທິປສ຺ສ;

ຍກ຺ໂຂຫມສ຺ມິ ປຣມິທ຺ທິປ຺ຕ຺ໂຕ, ນ ມຍ຺ຫມຕ຺ຖິ ສມາ ສທິສາ ມານຸສາ។

໔໕໖។

‘‘ປສ຺ສານຸພາວໍ ອປຣິມິຕໍ ມມຍິທໍ, ຕຍານຸທິຘ຺ຘໍ ອຕຸລໍ ທຕ຺ວາ ສງ຺ເຆ;

ສນ຺ຕປ຺ປິໂຕ ສຕຕໍ ສທາ ພຫູຫິ, ຍາມິ ອຫໍ ສຸຂິໂຕ ມນຸສ຺ສເທວາ’’ຕິ។

໔໕໐។ ຕຕ຺ຖ ຕມໂວຈ ຣາຊາຕິ ຕໍ ເປຕໍ ຕຖາ ວຕ຺ວາ ຖິຕໍ ຣາຊາ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ອໂວຈ។ ອນຸກວິຍານ ຕມ຺ປີຕິ ຕໍ ຕວ ສິຕຸຍາ ອຸປກ຺ຂຜໍ ທານມ຺ປີ ອນຸກວິຕ຺ວາ។ ເອຍ຺ຍາສີຕິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີ។ ກສ຺ສນ຺ຕິ ກຣິສ຺ສາມິ។ ອາຈິກ຺ຂເມ ຕໍ ຍທິ ອຕ຺ຖິ ເຫຕູຕິ ສເຈ ກິຍ຺ຈິ ກາຣຕໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ກາຣຕໍ ມຍ຺ຫໍ ອາຈິກ຺ຂ ກເຖຫີ។ ສທ຺ທາຍິຕນ຺ຕິ ສທ຺ທາຍິຕພ຺ພໍ។ ເຫຕຸວໂຈຕິ ເຫຕຸຍຸຕ຺ຕວຈນໍ, ‘‘ອມຸກ ສ຺ມິ ຖາເນ ອສຸເກນ ປກາເຣນ ທາເນ ກເຕ ມຍ຺ຫໍ ອຸປກປ຺ປຕີ’’ຕິ ສກາຣຕໍ ວຈນໍ ວທາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໔໕໑។ຕຖາຕິ ວຕ຺ວາຕິ ສາຘູຕິ ວຕ຺ວາ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ອນ຺ຘກວິນ຺ເທ ປຣິເວສນຍ຺ຖາເນ។ ກຸລ຺ຊີສ຺ ກຕ຺ຕໍ ນ ຈ ທກ຺ຂິຕາຣ ຫາຕິ ກຕ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊີສ຺ ທຸສ຺ສີລພ຺ຣາຫ຺ມຕາ, ນ ຈ ປນ ທກ຺ຂິຕາຣຫາ ສີລວນ຺ໂຕ ກຸລ຺ຊີສູຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປຸນາປຣນ຺ຕິ ປຸນ ອປຣໍ

ວາຣໍ ຣາຊຄຫໍ ປຈ຺ຈາຄມິຯ

໔໘໔ຯກໍ ຫຫາມີຕິ “ກີທິສໍ ເຕ ຫານໍ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ຣາຊາ ເປຕໍ ປຸຈ຺ຈິຯ ເຍນ ຕຸວນ຺ຕິ ເຍນ ກາຣເຓນ ຕຸວໍຯ ຈິຣຕຣນ຺ຕິ ຈິຣກາລໍຯ ປີຕິໂຕຕິ ຕິຕ຺ໂຕ ສິຍາ, ຕໍ ກເຖຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໘໕ຯປຣິວິສິຍານາຕິ ໂກເຊຕ຺ວາຯ ຣາຊາຕິ ອຊາຕສຕ຺ຕຸໍ ອາລປຕິຯ ເມ ທີຕາຍາຕິ ມຍ຺ຫໍ ທີຕ຺ຖາຍ ເປຕຕ຺ຕກາວໂຕ ປຣິມຸຕ຺ຕິຍາຯ

໔໘໗ຯຕໂຕຕິ ຕສ຺ມາ ເຕນ ວຈເນນ, ຕໂຕ ວາ ປາສາທໂຕຯ ນິປ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາຯ ຕາວເທຕິ ຕທາ ເອວ ອຣຸຕ຺ຕຸຄມນເວລາຍຯ ຍມ຺ທີ ເປໂຕ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຓ຺ໂຍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສສິ, ຕສ຺ມີ ປຸເຣາຕ຺ເຕ ເອວ ທານໍ ອທາສິ ຯ ສທຕ຺ຖາຕິ ສທຕ຺ເຖນຯ ອຕຸລນ຺ຕິ ອປ຺ປມາຕໍ ອຸລຸອາຣໍ ປຕີຕໍຯ ທຕ຺ວາ ສງເຟຕິ ສງຟສ຺ສ ທຕ຺ວາຯ ອາໂຣເຈສິ ປກຕໍ ຕຖາຄຕສ຺ສາຕິ “ອິທໍ, ກນ຺ເຕ, ທານໍ ອຍ຺ຍຕຣໍ ເປຕໍ ສນ຺ສາຍ ປກຕ”ນ຺ຕິ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິຯ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ຈ ຍຖາ ຕໍ ທານໍ ຕສ຺ສ ອຸປກປ຺ປຕິ, ເອວໍ ຕສ຺ສ ຈ ເປຕສ຺ສ ທກ຺ຂິຕໍ ອາທິສິຕ຺ຖ ອາທິສີຯ

໔໘໘ຯໂສຕິ ໂສ ເປໂຕຯ ປູຊິໂຕຕິ ທກ຺ຂິຕາຍ ທີຍ຺ຍມານາຍ ປູຊິໂຕຯ ອຕິວິຍ ໂສກມາໂນຕິ ທິພ຺ພານຸກາເວນ ອຕິວິຍ ວິໂຣຈມາໂນຯ ປາຕ຺ຣໂທສີຕິ ປາຕ຺ກາວິ, ຣຓ຺ໂຍ ປຸຣໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສສີຯ ຍກ຺ໂຂຫມສ຺ມິຕິ ເປຕຕ຺ຕກາວໂຕ ມຸຕ຺ໂຕ ຍກ຺ໂຂ ອຫໍ ຊາໂຕ ເທວກາວໍ ປຕ຺ໂຕສ຺ມິຯ ນ ມຍ຺ຫມຕ຺ຖິ ສມາ ສທິສາ ມານຸສາຕິ ມຍ຺ຫໍ ອານຸກາວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມາ ວາ ໂກຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສທິສາ ວາ ມນຸສ຺ສາ ນ ສນ຺ຕິຯ

໔໘໙ຯປສ຺ສານຸກາວໍອປ຺ຣິມິຕໍ ມມຍິທນ຺ຕິ “ມມ ອິທໍ ອປ຺ຣິມາຕໍ ທິພ຺ພານຸກາວໍ ປສ຺ສາ”ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຣຓ຺ໂຍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ວທຕິຯ ຕຍານຸທິຍ຺ຖໍ ອຕຸລໍ ທຕ຺ວາ ສງເຟຕິ ອຣິຍສງຟສ຺ສ ອຕຸລໍ ອຸລຸອາຣໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ມຍ຺ຫໍ ອນຸກາມ຺ປາຍ ຕຍາ ອນຸທິຍ຺ຖໍຯ ສນ຺ຕປ຺ປິໂຕ ສຕຕໍ ສທາ ພຫູທີຕິ ອນ຺ນປານວຕ຺ຖາທີທີ ພຫູທີ ເທຍ຺ຍທມ຺ເມທີ ອຣິຍສງຟໍ ສນ຺ຕປ຺ເປນ຺ເຕນ ຕຍາ ສທາ ສພ຺ພກາລໍ ຍາວຊີວໍ ຕຕ຺ຖາປີ ສຕຕໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ອຫໍ ສນ຺ຕປ຺ປິໂຕ ປີຕິໂຕຯ ຍາມິ ອຫໍ ສຸຂິໂຕ ມນຸສ຺ສເທວາຕິ “ຕສ຺ມາ ອຫໍ ອິທານິ ສຸຂິໂຕ ມນຸສ຺ສເທວ ມຫາຣາຊ ຍຖິຈ຺ຉິຕຍ຺ຖານໍ ຍາມີ”ຕິ ຣາຊານໍ ອາປຸຈ຺ຉີຯ

ເອວໍ ເປເຕ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຄເຕ ຣາຊາ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ຕມຕ຺ຖໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອາໂຣເຈສິ, ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ກຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕີ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ມຈ຺ເຉຣມລໍ ປຫາຍ ທານາທິປຸຍ຺ຍາກິຣໂຕ ອໂທສີຕິຯ

ຈູລຸອາເສຍ຺ຖິເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑ຯ ອງກຸຣເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຄຈ຺ຉາມາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິທຣນ຺ໂຕ ອງກຸຣເປຕໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິຯ ກາມລ຺ເຈຕ຺ຖ ອງກຸໂຣ ເປໂຕ ນ ໂທຕິ, ຕສ຺ສ ປນ ຈຣິຕໍ ຍສ຺ມາ ເປຕສມ຺ພນ຺ຘໍ, ຕສ຺ມາ ຕໍ “ອງກຸຣເປຕວຕ຺ຖູ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງເຂປກຖາ – ເຍ ເຕ ອຸຕ຺ຕຣມຘຸຣາສິປ຺ຕິໂນ ຣຓ຺ໂຍ ມຫາສາຄຣສ຺ສ ປຸຕ຺ຕໍ ອຸປສາຄຣໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸຕ຺ຕຣາປເຖ ກໍສໂກເຄ ອສິຕຍ຺ຊນນຄເຣ ມຫາກໍສສ຺ສ ຘີຕຸຍາ ເທວຄພ຺ກາຍ ກຸຈ຺ຉິຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ອຍ຺ຊນເທວີ ວາສຸເທໂວ ພລເທໂວ ຈນ຺ທເທໂວ ສູຣິຍເທໂວ ອຄ຺ຄິເທໂວ ວຣຸຕເທໂວ ອຊ຺ຊຸໂນ ປຊ຺ຊຸໂນ ຟຕປຕ຺ທີໂຕ ອງກຸໂຣ ຈາຕິ ວາສຸເທວາທໂຍ ທສ ກາຕິກາຕິ ເອກາທສ ຂຕ຺ຕິຍາ ອເທສຸໍ, ເຕສຸ ວາສຸເທວາທໂຍ ກາຕໂຣ ອສິຕຍ຺ຊນຄຣໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ທ຺ວາຣວຕີປ຺ຣິໂຍສາເນສຸ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ເຕສຍ຺ຖິຍາ ນຄຣສທສ຺ເສສຸ ສພ຺ເພ ຣາຊາໂນ ຈກ຺ເກນ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຕ຺ວາ ທ຺ວາຣວຕິຍໍ ວສມານາ ຣຊ຺ຊໍ ທສ ໂກຍ຺ຖາເສ ກຕ຺ວາ ວິກຊີສຸຯ ກຄິນີ ປນ ອຍ຺ຊນເທວີ ນ ສຣີສຸຯ ປຸນ ສຣິຕ຺ວາ “ເອກາທສ ໂກຍ຺ຖາເສ ກໂຣມາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເຕສໍ ສພ຺ພກນິຍ຺ໂຖ ອງກຸໂຣ “ມມ ໂກຍ຺ຖາສໍ ຕສ຺ສາ ເທຖ, ອຫໍ ໂວຫາຣໍ ກຕ຺ວາ ຊີວິສ຺ສາມິ, ຕຸມ຺ເທ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຊນປເທສຸ

ສຸງກໍ ມຍຸຫໍ ວິສຸສຊຸເຊຖຸາ''ຕິ ອາຫ. ເຕ ''ສາຊູ''ຕິ ສມຸປຜິຈຸຊິຕຸວາ ຕສຸສ ໂກຍຸຖາຍໍ ກຄີນິຍາ ທຕຸວາ ນວ ຣາຊາໂນ ທຸວາຣວ ຕິຍໍ ວສີສຸ.

ອຸງກຸເຣ ປນ ວຕີຊຸຊໍ ກໂຣນຸໂຕ ນີຈຸຈກາລໍ ມຫາທານໍ ເທຕິ. ຕສຸສ ປເນໂກ ທາໂສ ກຕຸຫາຄາຣິໂກ ອຕຸຖກາໂມ ອໂຫສີ. ອຸງກຸເຣ ປສນຸນມານໂສ ຕສຸສ ເອກໍ ກຸລຊີຕຣໍ ຄເຫຕຸວາ ອທາສີ. ໂສ ປຸຕຸເຕ ຄພຸກຄເຕເຍວ ກາລມກາສີ. ອຸງກຸເຣ ຕສຸມີ ຊາ ເຕ ຕສຸສ ປີຕຸໂນ ທີນຸນໍ ກຕຸຕເວຕນໍ ຕສຸສ ອທາສີ. ອຖ ຕສຸມີ ທາຣເກ ວຍປຸປຕຸເຕ ''ທາໂສ ນ ທາໂສ''ຕິ ຣາຊກຸເລ ວິນິ ຈຸລໂຍ ອຸປຸປຊຸຊິ. ຕໍ ສຸຕຸວາ ອຄຸຊນເທວີ ເຜນູປມໍ ວຕຸວາ ''ມາຕຸ ກຸຊິສຸສາຍ ປຸຕຸໂຕປີ ກຸຊິສຸໂສ ເອວາ''ຕິ ທາສພຸຍໂຕ ໂມ ເຈສີ.

ທາຣໂກ ປນ ລຊຸຊາຍ ຕຕຸຖ ວສິຕຸໍ ອວິສຫນຸໂຕ ໂຣຣຸວນຄຣໍ ຄນຸຕຸວາ ຕຕຸຖ ອຄຸຄຕຣສຸສ ຕຸນຸນວາຍສຸສ ຊີຕຣໍ ຄເຫຕຸວາ ຕຸນຸນວາຍສິປຸເປນ ຊີວິກໍ ກປຸເປສີ. ເຕນ ສມເຍນ ໂຣຣຸວນຄເຣ ອສຍຸຫມຫາເສຍຸຖິ ນາມ ອໂຫສີ. ໂສ ສມຕພຸຣາຫຸມຕກປຕຫຸສິກວນິພຸພກຍາຈການໍ ມຫາທານໍ ເທຕິ. ໂສ ຕຸນຸນວາໂຍ ເສຍຸຖິໂນ ພຣໍ ອຊານນຸຕານໍ ປີຕິໂສມ ນສຸສຊາໂຕ ຫຸຕຸວາ ອສຍຸຫເສຍຸຖິໂນ ນີເວສນໍ ທກຸຊິຕພາຫຸໍ ປສາເຣຕຸວາ ທສຸເສສີ ''ເອຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ລທຸຜພຸພໍ ລການຸຕູ''ຕິ. ຕສຸສ ກມຸມໍ ປາລຸອິຍໍເຍວ ອາຄຕໍ.

ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕຸວາ ມຣຸກູມິຍໍ ອຄຸຄຕຣສຸມີ ນີຄຸໂຣຜຣຸກຸເຂ ກຸມຸມເທວຕາ ຫຸຕຸວາ ນີພຸພຕຸຕິ, ຕສຸສ ທກຸຊິຕຫຕຸໂຖ ສພຸພກາມທໂທ ອໂຫສີ. ຕສຸມີເຍວ ຈ ໂຣຣຸເວ ອຄຸຄຕໂຣ ປຸຣິໂສ ອສຍຸຫເສຍຸຖິໂນ ທາເນ ພຸຍາວໂຜ ອສຸສທຸໂຜ ອປຸປສນຸໂນ ມິຈຸລາທິຍຸຖິໂກ ປຸຄຸຄທີຣິຍາຍ ອນາທໂຣ ກາລໍ ກຕຸວາ ຕສຸສ ເທວປຸຕຸຕສຸສ ວສນຍຸຖານສຸສ ອວິທູເຣ ເປໂຕ ຫຸຕຸວາ ນີພຸພຕຸຕິ. ເຕນ ຈ ກຕກມຸມໍ ປາລຸອິຍໍເຍວ ອາຄຕໍ. ອສຍຸຫມຫາເສຍຸຖິ ປນ ກາລໍ ກຕຸວາ ຕາວຕິໍສກວເນ ສກຸກສຸສ ເທວຣຸໂຍ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປຄໂຕ.

ອຖ ອປເຣນ ສມເຍນ ອຸງກຸເຣ ປຄຸຈຫິ ສກຍສເຕຫີ, ອຄຸຄຕໂຣ ຈ ພຸຣາຫຸມໂຕ ປຄຸຈຫິ ສກຍສເຕຫີຕິ ທຸເວປີ ຊນາ ສກຍສຫສຸເສນ ກຕຸທໍ ອາທາຍ ມຣຸກນຸຕາຣມຄຸຄໍ ປຜິປນຸນາ ມຄຸຄມູລຸທາ ຫຸຕຸວາ ພຫຸໍ ທິວສໍ ຕຕຸເຖວ ວິຈຣນຸຕາ ປຣິກຸຊີຕ ຕິໂຕທກາຫາຣາ ອເຫສຸໍ. ອຸງກຸເຣ ອສຸສທູເຕຫີ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ປານີຍໍ ມຄຸຄາເປສີ. ອຖ ໂສ ກາມທທຫຕຸໂຖ ຍກຸໂຂ ຕໍ ເຕສໍ ພຸຍສນປຸປຕຸຕີ ທີສຸວາ ອຸງກຸເຣນ ປຸພຸເພ ອຕຸຕໂນ ກຕໍ ອຸປກາຣໍ ຈິນຸເຕຕຸວາ ''ຫນຸທ ທານີ ອີມສຸສ ມຍາ ອວສຸສເຍນ ກວິຕພຸພ''ນຸຕິ ອຕຸຕໂນ ວສນວຜຣຸກຸຂໍ ທສຸເສສີ. ໂສ ກີຣ ວຜຣຸກຸໂຂ ສາຂາວິຍປສມຸປນຸໂນ ພນປລາໂສ ສນຸທຈຸລາໂຍ ອ ເນກສຫສຸສປາໂຣໂຫ ອາຍາເມນ ວິຕຸຖາເຣນ ອຸພຸເພເຜນ ຈ ໂຍຊນປຣິມາໂຕ ອໂຫສີ. ຕໍ ທີສຸວາ ອຸງກຸເຣ ຫຍຸຖຕຸຍໂຖ ຕສຸສ ເຫຍຸຖາ ຂນຸຊາວາຣໍ ພນຸຊາເປສີ. ຍກຸໂຂ ອຕຸຕໂນ ທກຸຊິຕຫຕຸຖໍ ປສາເຣຕຸວາ ປຖມໍ ຕາວ ປານີເຍນ ສພຸພໍ ຊນໍ ສນຸຕປຸເປສີ. ຕໂຕ ໂຍ ໂຍ ຍໍ ຍໍ ອີຈຸລຕິ, ຕສຸສ ຕສຸສ ຕໍ ຕໍ ອທາສີ.

ເອວໍ ຕສຸມີ ມຫາຊເນ ນານາວິເຜນ ອນຸນປານາທີນາ ຍຖາການໍ ສນຸຕປຸປີເຕ ປຈຸລາ ວູປສນຸເຕ ມຄຸຄປຣິສຸສເມ ໂສ ພຸຣາຫຸມຕ ວາຕິໂຊ ອໂຍນິໂສ ມນສິກໂຣນຸໂຕ ເອວໍ ຈິນຸເຕສີ – ''ຜນລາກາຍ ອີໂຕ ກມຸໂພຊໍ ຄນຸຕຸວາ ມຍໍ ກີໍ ກຣິສຸສາມ, ອີມເມວ ປນ ຍກຸຂໍ ເຍນ ເກນຈີ ອຸປາເຍນ ຄເຫຕຸວາ ຍານໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ອມຸຫາກໍ ນຄຣເມວ ຄມິສຸສາມາ''ຕິ. ເອວໍ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຕມຕຸຖໍ ອຸງກຸຣສຸສ ກເຖນຸໂຕ –

໘໕໑.

''ຍສຸສ ອຕຸຖາຍ ຄຈຸລາມ, ກມຸໂພຊໍ ຜນຫາຣກາ;

ອຍໍ ກາມທໂທ ຍກຸໂຂ, ອີມໍ ຍກຸຂໍ ນຍາມເສ.

໘໕໒.

‘‘ອິມໍ ຍກ຺ຂໍ ຄເຫຕ຺ວານ, ສາຣຸເກນ ປສຍ຺ຫ ວາ;

ຍານໍ ອາໂຣປຢິຕ຺ວານ, ຂິປ຺ປໍ ຄຈ຺ຉາມ ທ຺ວາຣກາ’’ນ຺ຕີ. –

ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍາຕິ ຍສ຺ສ ກາຣຓາ. ກມ຺ໂພຊນ຺ຕິ ກມ຺ໂພຊຣຏ຺ຖໍ. ສມຫາຣກາຕິ ກຕ຺ຫວິກ຺ກເຍນ ລທ຺ຘສມຫາຣິໂນ. ການຫໂຫຕິ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕຫາຍໂກ. ຍກ຺ໂຂຕິ ເທວປ຺ຕ຺ໂຕ. ນຍາມເສຕິ ນຍິສ຺ສາມ ່ ສາຣຸເກນາຕິ ຍາຈ ເນນ. ປສຍ຺ຫາຕິ ອພິກວິຕ຺ວາ ພລກ຺ກາເຣນ, ຍານນ຺ຕິ ສຸຂຍານໍ ່ ທ຺ວາຣກນ຺ຕິ ທ຺ວາຣວຕີນຄຣໍ. ອຍໍ ເຫຕ຺ຖາຂິປ຺ປາໂຍ – ຍທຕ຺ຖໍ ມຍໍ ອິໂຕ ກມ຺ໂພຊໍ ຄນ຺ຕ຺ກາມາ, ເຕນ ຄມເນນ ສາເຂຕພ຺ໂພ ອຕ຺ໂຖ ອິເຂວ ສິຊ຺ຊຕິ. ອຍລ຺ຫິ ຍກ຺ໂຂ ການຫໂຫ, ຕສ຺ມາ ອິມໍ ຍກ຺ຂໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອນຸມຕິຍາ ວາ, ສເຈ ສຄ຺ຄຕີ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ພລກ຺ກາເຣນ ວາ ຍານໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຍາເນ ປຈ຺ຉາພາຫໍ ພນ຺ທິຕ຺ວາ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອິໂຕເຍວ ຂິປ຺ປໍ ທ຺ວາຣວຕີນຄຣໍ ຄຈ຺ຉາມາຕິ.

ເອວໍ ປນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວຸຕ຺ໂຕ ອງ຺ກຸໂຣ ສປ຺ປຸຣິສທມ຺ມໍ ຄເຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ປຝິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ –

໘໕໙.

‘‘ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ນ ຕສ຺ສ ສາຂໍ ພຄ຺ເຊຍ຺ຍ, ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂພ ຫິ ປາປໂກ’’ຕິ. –

ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ນ ພຄ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ນ ພິນ຺ເທຍ຺ຍ. ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂພຕິ ມິຕ຺ເຕສຸ ທຸພ຺ພນໍ ເຕສໍ ອນຕ຺ຖຸປ຺ປາທນໍ. ປາປໂກຕິ ອາທ຺ທໂກ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂພ. ໂຍ ຫິ ສີຕຈ຺ຉາໂຍ ຣຸກ຺ໂຂ ທມ຺ມາກິຕຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ປຣິສ຺ສມວິໂນທໂກ, ຕສ຺ສາປິ ນາມ ປາປກໍ ນ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພໍ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ສຕ຺ຕພູເຕສຸ. ອຍໍ ເທວປ຺ຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ປຸພ຺ພກາຣີ ອມ຺ຫາກໍ ທຸກ຺ຂປນູທໂກ ພຫູປກາໂຣ, ນ ຕສ຺ສ ກິລ຺ຈິ ອນຕ຺ຖໍ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພໍ, ອລ຺ລທຕ຺ຖຸ ໂສ ປູເຊຕພ຺ໂພ ເອວາຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ‘‘ອຕ຺ຖສ຺ສ ມູລໍ ນິກຕິວິນໂຍ’’ຕິ ນີຕິມຄ຺ຄໍ ນິສ຺ສາຍ ອງ຺ກຸຣສ຺ສ ປຝິໂລມປກ຺ເຂ ຄເຕ຺ວາ –

໘໖໐.

‘‘ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ຂນ຺ທມ຺ປິ ຕສ຺ສ ພິນ຺ເທຍ຺ຍ, ອຕ຺ໂຖ ເຈ ຕາທິໂສ ສິຍາ’’ຕິ. –

ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເຈ ຕາທິໂສ ສິຍາຕິ ຕາທິເສນ ທພ຺ພສມ຺ພາເຣນ ສເຈ ອຕ຺ໂຖ ກເວຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຂນ຺ທມ຺ປິ ພິນ຺ເທຍ຺ຍ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ສາຂາທໂຍຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ.

ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວຸຕ຺ເຕ ອງ຺ກຸໂຣ ສປ຺ປຸຣິສທມ຺ມໍເຍວ ປຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ –

໘໖໑.

‘‘ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ນ ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕໍ ພິນ຺ເທຍ຺ຍ, ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂພ ຫິ ປາປໂກ’’ຕິ. –

ອິມំ ຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຖ ນ ຕສຸສ ປຕຸຕំ ກິນຸເທຍຸຍາຕິ ຕສຸສ ຣຸກຸຂສຸສ ເອກປຕຸຕມຕຸຕມຸປິ ນ ປາເຕຍຸຍ, ປເຄວ ສາຂາທິເກຕິ ອធិປ្ប່າໂຍ។

ປຸນປີ ພຸຣາຫຸມໂຓ ອຕຸຕໂນ ວາທំ ປគុគណុហនុໂຕ –

៨៦៨។

‘‘ຍສຸສ ຣຸກຸຂສຸສ ឆាយាយ, ນិសីទេយ្យ សយេយ្យ វា;

ສມູລມຸປິ តំ ອພុពុហេ, ອຕຸໂຖ ເຈ ຕាទិໂສ ສិយា’’តិ។ –

ຄາຖມាហ។ តត្ថ ສមូលមុປិ តំ ອពុពុហេតិ តំ តត្ថ ສមូលមុປិ ສហ មូលេនបិ ອពុពុហេយ្យ, ອុទ្ធរេយ្យាតិ ອຕຸໂຖ។

ເອວំ ພຸຣາຫຸມເណន ວុតេ ປຸນ ອງກຸໂຣ ຕំ ນិតី និរត្ថកំ ការុការោ –

៨៦៩។

‘‘ຍສຸເສកຣត្តិមុປិ ឃរេ ວເសយ្យ, ຍត្ថន្នបានំ ປុរិសោ លភេថ;

ນ ຕສຸສ ປាប៉ំ មនសាបិ ចិន្តយេ, កតញ្ញុតា សប្បុរិសេហិ វណ្ណិតា។

៨៧០។

‘‘ຍສຸເສកຣត្តិមុປិ ឃរេ វសេយ្យ, ອន្នេន បានេន ឧបដ្ឋិតោ សិយា;

ນ ຕສຸສ ປាប៉ំ មនសាបិ ចិន្តយេ, អទុព្ភបាណី ទហតេ មិត្តទុព្ភិំ។

៨៧១។

‘‘ໂຍ ປុព្ពេ កតកល្យាណោ, បច្ឆា បាបេន ហឹសតិ;

ອល្លបាណិហតោ ໂປໂສ, ន សោ ភទ្រានិ បស្សតី’’តិ។ –

ອិមា តិស្សោ ຄាថា អភាសិ។

៨៦៩។ តត្ថ យស្សាតិ យស្ស បុគ្គលស្ស។ ເອກរត្តិមុបីតិ ເອករត្តិមត្តមុបិ ເກវលំ ឃរេ វសេយ្យ។ យត្ថន្នបានំ បុរិសោ លភេថាតិ យស្ស សន្តិកេ កោចិ បុរិសោ ອន្នបានំ វា យំកិញ្ចិ ភោជនំ វា លភេយ្យ។ ន តស្សបាប៉ំ មនសាបិ ចិន្តយេតិ តស្ស បុគ្គលស្ស អាហុហកំ អនត្ថំ មនសាបិ ន ចិន្តេយ្យ ន បីហេយ្យ, បគេវ កាយវាចាហិ។ កស្មាតិ ចេ? កតញ្ញុតា សប្បុរិសេហិ វណ្ណិតាតិ កតញ្ញុតា នាម ពុទ្ធាទីហិ ឧត្តមបុរិសេហិ បសំសិតា។

៨៧០។ឧបដ្ឋិតោតិ បមិរុបាសិតោ ‘‘ອិហំ ຄត្ថ ອិហំ ភុញ្ជា’’តិ អន្នបានាទីនា ឧបដ្ឋិតោ។ អទុព្ភបាណីតិ អហឹសកហត្ថោ ហត្ថសំយតោ។ ទហតេ មិត្តទុព្ភិន្តិ តំ មិត្តទុព្ភិំ បុគ្គលំ ទហតិ វិនាសេតិ, អប្បទុដ្ឋេ ហិតជ្ឈាសយសម្បន្នេ បុគ្គលេ បរេន កតោ អបរាធោ អវិសេសេន តស្សេវ អនត្ថាវហោ, អប្បទុដ្ឋោ បុគ្គលោ អត្ថោ តំ ទហតិ នាម។ តេនាហ ភគវា –

‘‘ໂຍ ອປ຺ປທຸຎ຺ຐສ຺ສ ນຣສ຺ສ ທຸສ຺ສຕິ, ສຸທ຺ຘສ຺ສ ໂປ໌ສສ຺ສ ອນງ຺ຄຓສ຺ສ;

ຕເມວ ພາລໍ ປ຺ຈ຺ເຈຕິ ປາປໍ, ສຸຂຸໂມ ຣໂຊ ປ຺ຏິວາຕໍວ ຂິຕ຺ໂຕ’’ຕິ຺ (ຘ຺ ປ຺ ໑໒໕; ຊາ຺ ໑຺໕຺໙໔; ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໒໒);

໒໖໕຺ໂຍ ປຸພ຺ເພ ກຕກລ຺ຍາໂຓຕີ ໂຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ເກນຈິ ສາຘຸນາ ກຕກາຫ຺ຫໂກ ກຕູປກາໂຣ຺ ປ຺ຈ຺ຉາ ປາເປນ ຫີຘຕີຕິ ຕໍ ປຸພ຺ພກາຣີນໍ ອປຣກາເຄ ປາເປນ ອກາທ຺ຫເກນ ອນຕ຺ຖເກນ ພາຘຕິ຺ ອລລ຺ປາຕິຫໂຕ ໂປໂສຕິ ອລລ຺ປາຕິນາ ອຸປກາຣກີຣິຍາຍ ອລລ຺ປາຕິນາ ໂຘຕຫຕ຺ເຖນ ປຸພ຺ພກາຣີນາ ເຫຐ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຫໂຕ ພາຘິໂຕ, ຕສ຺ສ ວາ ປຸພ຺ພກາຣີໂນ ພາຘເນນ ຫໂຕ ອລລ຺ປາຕິຫໂຕ ນາມ, ອກຕຎ຺ຎຸປຸຄ຺ຄໂລ຺ ນ ໂສ ກທ຺ຣານິ ປສ຺ສຕີຕິ ໂສ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄໂລ ອິຘໂລເກ ຈ ປຣໂລເກ ຈ ອິຎ຺ຐານິ ນ ປສ຺ສຕິ, ນ ວິນ຺ທຕິ, ນ ລກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ເອວໍ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ເຕນ ອງ຺ກຸເຣນ ອກີກວິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນິຣຸຕ຺ຕໂຣ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສິ຺ ຍກ຺ໂຂ ປນ ເຕສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວຈນປ຺ຏິວຈນານິ ສຸຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາປິ ‘‘ໂຫຕຸ ອິມສ຺ສ ທຸຎ຺ຐພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ປ຺ຈ຺ຉາ ຊານິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ເກນຈິ ອນກີກວນີຍຕເມວ ຕາວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ –

໒໖໖຺

‘‘ນາຫໍ ເທເວນ ວາ ມນຸສ຺ເສນ ວາ, ອິສ຺ສຣິເຍນ ວາ ຫໍ ສຸປ຺ປສຍ຺ໂຫ;

ຍກ຺ໂຂຫມສ຺ມິ ປຣມິທ຺ຘິປ຺ຕ຺ໂຕ, ທູຣງ຺ຄໂມ ວຓ຺ຓພລູປປນ຺ໂນ’’ຕິ຺ –

ຄາຖມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ເທເວນ ວາຕິ ເຍນ ເກນຈິ ເທເວນ ວາ຺ ມນຸສ຺ເສນ ວາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ຺ ອິສ຺ສຣິເຍນວາຕິ ເທວິສ຺ສຣິເຍນ ວາ ມນຸສ຺ສິສ຺ສຣິເຍນ ວາ຺ ຕຕ຺ຖ ເທວິສ຺ສຣິຍໍ ນາມ ຈຕຸມຫາຣາຊິກາສກ຺ກສຸຍາມາທີນໍ ເທວິທ຺ຘິ, ມນຸສ຺ສິສ຺ສຣິຍໍ ນາມ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິອາທີນໍ ປຸຎ຺ຎິທ຺ຘິ຺ ຕສ຺ມາ ອິສ຺ສຣິຍຄ຺ຄຫເຓນ ມຫານຸກາເວ ເທວມນຸສ຺ເສ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ຺ ມຫານຸກາວາປີ ຫີ ເທວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຎ຺ຎຜລູປຕ຺ຖມ຺ກິເຕ ມນຸສ຺ເສປີ ອສຕິ ປໂຍຄວິປຕ຺ຕິຍໍ ອກີກວິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ປເຄວ ອິຕເຣ຺ ຫນ຺ຕິ ອສຫເນ ນິປາໂຕ຺ ນ ສຸປ຺ປສຍ຺ໂຫຕິ ອປ຺ປຘໍສີໂຍ຺ ຍກ຺ໂຂຫມສ຺ມິ ປຣມິທ຺ຘິປ຺ຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຎ຺ຎຜເລນ ອຫໍ ຍກ຺ຂຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ຄ຺ໂຕ ອສ຺ມິ, ຍກ຺ໂຂວ ສມາໂນ ນ ໂຍ ວາ ໂສ ວາ, ອຖ ໂຂ ປຣມິທ຺ຘິປ຺ຕ຺ໂຕ ປຣມາຍ ອຸຕ຺ຕມາຍ ຍກ຺ຂິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄ຺ໂຕ຺ ທູຣງ຺ຄໂມຕິ ຂເຓເນວ ທູຣມ຺ປິ ຐານໍ ຄນ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ຺ ວຓ຺ຓພລູປປນ຺ໂນຕິ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຣີຣພເລນ ຈ ອຸປປນ຺ໂນ ສມນ຺ນາຄ຺ໂຕຕິ ຕີຫິປິ ປເທຫິ ມນ຺ຕປ຺ປໂຍຄາທີຫິ ອຕ຺ຕໂນ ອນກີກວນີຍຕໍເຍວ ທສ຺ເສຕິ຺ ຣູປສມ຺ປນ຺ໂນ ຫີ ປເຣສໍ ພຫຸມານິໂຕ ໂຫຕິ, ຣູປສມ຺ປທໍ ນິສ຺ສາຍ ວິສກາຄວຕ຺ຖຸນາປີ ອນາກຫ຺ຓນີໂຍວາຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປທາ ອນກີກວນີຍກາຣຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ຺

ອິໂຕ ປຣໍ ອງ຺ກຸຣສ຺ສ ຈ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ວຈນປ຺ຏິວຈນກາຖາ ໂຫຕິ –

໒໖໗຺

‘‘ປາຕິ ເຕ ສພ຺ພໂສວຓ຺ໂຓ, ປຎ຺ຈຘາໂຣ ມຘຸສ຺ສໂວ;

ນານາຣສາ ປຄ຺ຆຣນ຺ຕິ, ມຎ຺ເຎຫໍ ຕໍ ປຸຣິນ຺ທທໍ຺

໒໖໘຺

‘‘ນາມ຺ຫີ ເທໂວ ນ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ, ນາປີ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ເປຕໍ ມໍ ອງກຸຣ ຊານາທີ, ໂຣຣຸວມຸຫາ ອີຣາຄຕໍ໗

໘໖໘໗

‘‘ກີສີໂລ ກີສມາຈາໂຣ, ໂຣຣຸວສຸມີ ປຸເຣ ຕຸວໍ;

ເກນ ເຕ ພຸຣຫຸມຈຣິເຍນ, ປຸຍຸຍໍ ປາຕິມຸຫີ ອິຊຊຕິ໗

໘໗໐໗

‘‘ຕຸນຸນວາໂຍ ປຸເຣ ອາສີ, ໂຣຣຸວສຸມີ ຕຫາ ອຫໍ;

ສຸກິຈຸຌວຸຕຸຕິ ກປໂຕ, ນ ເມ ວິຊຊຕິ ທາຕເວ໗

໘໗໑໗

‘‘ນິເວສນຍຸຈ ເມ ອາສີ, ອສຍຸຫສຸສ ອຸປນຸຕິເກ;

ສທຸຣສຸສ ທານປຕິໂນ, ກຕປຸຍຸຍສຸສ ລຊຊິໂນ໗

໘໗໒໗

‘‘ຕຕຸຖ ຍາຈນກາຍນຸຕິ, ນານາໂຄຕຸຕາ ວນິພຸພກາ;

ເຕ ຈ ມໍ ຕຕຸຖ ປຸຈຸຌນຸຕິ, ອສຍຸຫສຸສ ນິເວສນໍ໗

໘໗໓໗

‘‘ກຕຸຖ ຄຈຸຌາມ ກທຸທໍ ໂວ, ກຕຸຖ ທານໍ ປທີຍຕິ;

ເຕສາຫໍ ປຸຝຸໂຖ ອກຸຂາມິ, ອສຍຸຫສຸສ ນິເວສນໍ໗

໘໗໔໗

‘‘ປຄຸຄຍຸຫ ທກຸຂີຕໍ ພາຫຸໍ, ເອຕຸຖ ຄຈຸຌຖ ກທຸທໍ ໂວ;

ເອຕຸຖ ທານໍ ປທີຍຕິ, ອສຍຸຫສຸສ ນິເວສເນ໗

໘໗໕໗

‘‘ເຕນ ປາຕິ ກາມທໂທ, ເຕນ ປາຕິ ມຣຸສຸສໂວ;

ເຕນ ເມ ພຸຣຫຸມຈຣິເຍນ, ປຸຍຸຍໍ ປາຕິມຸຫີ ອິຊຊຕິ໗

໔໗໖.

‘‘ນ ກີຣ ຕຸວໍ ອຫາ ທານໍ, ສກປາຕີຫີ ກສຸສຈິ;

ປຣສຸສ ທານໍ ອນຸໂມທມາໂນ, ປາຕີ ປຕຸຄຍຸຫ ປາວທີ.

໔໗໗.

‘‘ເຕນ ປາຕິ ກາມທໂທ, ເຕນ ປາຕິ ມຂຸສຸສໂວ;

ເຕນ ເຕ ພຸຣຫຸມຈຣິເຍນ, ປຸຌຸຌໍ ປາຕີມຸຫີ ອິຊຸຊຕີ.

໔໗໘.

‘ໂຍ ໂສ ທານມທາ ກນຸເຕ, ປສນຸໂນ ສກປາຕີກີ;

ໂສ ຫິຕຸວາ ມານຸສໍ ເທຫໍ, ກີ ນຸ ໂສ ທິສຕໍ ຄໂຕ.

໔໗໙.

‘‘ນາຫໍ ປຊານາມິ ອສຍຸຫສາຫີໂນ, ອງຄີຣສສຸສ ຄຕີ ອາຄຕີ ວາ;

ສຸຕຌຸຈ ເມ ເວສຸສວຓສຸສ ສນຸຕິເກ, ສກຸກສຸສ ສຫພຸຍຕໍ ຄໂຕ ອສຍຸໂຫ.

໔໘໐.

‘‘ອລເມວ ກາຕຸໍ ກລຸຍາຕໍ, ທານໍ ທາຕຸໍ ຍຖາຣຫໍ;

ປາຕີ ກາມທທໍ ທິສຸວາ, ໂກ ປຸຌຸຌໍ ນ ກຣິສຸສຕີ.

໔໘໑.

‘ໂສ ຫີ ນູນ ອິໂຕ ຄນຸຕຸວາ, ອນຸປຸປຕຸວານ ທຸວາຣກໍ;

ທານໍ ປຜຸຖປຍິສຸສາມິ, ຍໍ ມມສຸສ ສຸຂາວຫໍ.

໔໘໒.

‘‘ທສຸສາມນຸນຌຸຈ ປານຌຸຈ, ວຕຸຖເສນາສນານິ ຈ;

ປປຌຸຈ ອຸທປານຌຸຈ, ທຸຄຸເຄ ສງກມນານິ ຈາ’’ຕີ. –

ປນ຺ນຣສ ວຈນປຜິວຈນຄາຖາ ໂຫນ຺ຕິ຺ฯ

໔໖໗ฯ ຕຕ຺ຖ ປາຕິ ເຕຕີ ຕວ ທກ຺ຂິຕາຫຕ຺ໂຖฯ ສພ຺ພໂສວຕ຺ໂຕຕິ ສພ຺ພໂສ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ໂຕฯ ປຣ຺ຈສາໂຣຕິ ປຣ຺ຈຫີ ອງຄຸລີຫີ ປເຣຫີ ກາມິຕວຕ຺ຖູນ຺ ສາຣາ ເອຕສ຺ສ ສນ຺ຕີຕິ ປຣ຺ຈສາໂຣฯ ມຣຸສ຺ສໂວຕິ ມຣຸຣຣສວິສ຺ສນ຺ທໂກฯ ເຕນາຫ ‘‘ນານາຣສາ ປຄ຺ຆຣນ຺ຕີ’’ຕິ, ມຣຸຣກຍຸກກສາວາທິເກທາ ນານາວິສາ ຣສາ ວິສ຺ສນ຺ທນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ຍກ຺ຂສ຺ສ ທິ ກາມທເທ ມຣຸຣາທິຣສສມ຺ປນ຺ນານິ ວິວິສານິ ຂາທນີຍໂກຊນີຍານິ ຫຕ຺ເຖ ວິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ເຕ ມຣຸຣາທິຣສາ ປຄ຺ຆຣນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕຳฯ ມຣ຺ເລທຳ ຕຳ ປຸຣິນ຺ທທນ຺ຕິ ມຣ຺ເລ ອທຳ ຕຳ ປຸຣິນ຺ທທຳ ສກ຺ກຳ, ‘‘ເອວຳມຫານຸກາໂວ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ’’ຕິ ຕຳ ອທຳ ມຣ຺ຍາມີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ

໔໖໘ฯນາມ຺ຫີ ເທໂວຕິ ເວສ຺ສວຕາທິໂກ ປາກຍເທໂວ ນ ໂຫມິฯ ນ ຄນ຺ຣພ຺ໂພຕິ ຄນ຺ຣພ຺ພກາຍິກເທໂວປີ ນ ໂຫມິฯ ນາປີ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທຕິ ປຸຣິມຕ຺ຕກາເວ ປຸເຣ ທານສ຺ສ ປຜຸຄປີຕຕ຺ຕາ ‘‘ປຸຣິນ຺ທໂທ’’ຕິ ລທ຺ຣນາໂມ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາປີ ນ ໂຫມິฯ ກຕໂຣ ປນ ອໂຫສີຕິ ອາຫ ‘‘ເປຕຳ ມຳ ອງກຸຣ ຊານາຫີ’’ຕິອາທິฯ ອງກຸຣເປຕູປປຕ຺ຕິກຳ ມຳ ຊານາຫີ, ‘‘ອຣ຺ຍຕໂຣ ເປຕມຫິທ຺ທິໂກ’’ຕິ ມຳ ອຸປຣາເຣຫີฯ ໂຣຣຸວມ຺ຫາ ອິສາຄຕນ຺ຕິ ໂຣຣຸວນຄຣໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ມຣຸກນ຺ຕາເຣ ອິສ ອິມສ຺ມີ ນິຄ຺ໂຣຣຣຸກ຺ເຂ ອຸປປຊ຺ຊນວເສນ ອາຄຕຳ, ເອຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖฯ

໔໖໙ฯກີສີໂລ ກີສມາຈາໂຣ, ໂຣຣຸວສ຺ມີ ປຸເຣ ຕຸວນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ປຸຣິມຕ຺ຕກາເວ ໂຣຣຸວນຄເຣ ວສນ຺ໂຕ ຕ຺ວຳ ກີສີໂລ ກີສມາຈາໂຣ ອໂຫສີ, ປາປໂຕ ນິວຕ຺ຕນລກ຺ຂຕຳ ກີທິສຳ ສີລຳ ສມາຫາຍ ສຳວຕ຺ຕິຕປຸຣ຺ຍກິຣິຍາລກ຺ຂເຕນ ສມາຈາເຣນ ກີສມາຈາໂຣ, ທາ ນາທີສຸ ກຸສລສມາຈາເຣສຸ ກີທີໂສ ສມາຈາໂຣ ອໂຫສີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ເກນ ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ, ປຸຣ຺ຍຳ ປາຕິມ຺ຫີ ອິຊ຺ຊຕີຕິ ກີທິເສນ ເສຍ຺ຄຈຣິເຍນ ອີທຳ ເອວຣູປີ ຕວ ຫຕ຺ເຖສຸ ປຸຣ຺ຍຜລຳ ອິທານີ ສມິຊ຺ຊຕິ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິ, ຕຳ ກເຖຫີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ປຸຣ຺ຍຜລຍ຺ຫີ ອິສ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ ‘‘ປຸຣ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ອທິປ຺ເປຕຳฯ ຕຕ຺ຖາ ຫີ ຕຳ ‘‘ກຸສລານຳ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມານຳ ສມາທານເຫຕຸ ເອວມິທຳ ປຸຣ຺ຍຳ ປວທ຺ຍຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ທີฯ ນິฯ ໓໗໐) ປຸຣ຺ຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຳฯ

໔໗໐ฯຕຸນ຺ນວາໂຍຕິ ຕຸນ຺ນກາໂຣฯ ສຸກີຈ຺ຂວຸຕ຺ຕີຕິ ສຸຍ຺ຄ ກີຈ຺ຂປ຺ຕ຺ຕິໂກ ອຕິວິຍ ທຸກ຺ຂຊີວິໂກฯ ກປ຺ໂຕຕິ ວຣາໂກ, ທີໂນຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ນ ເມ ວິຊ຺ຊຕີ ທາຕເວຕິ ອທ຺ຍິການຳ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານຳ ທາຕຸຳ ກີຣ຺ຈິ ທາຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກຳ ມຍ຺ຫຳ ນຕ຺ຖີ, ຈິຕ຺ຕຳ ປນ ເມ ທາ ນຳ ທິນ຺ນນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍฯ

໔໗໑ฯນິເວສນນ຺ຕິ ຆຣຳ, ກມ຺ມກຣຕສາລາ ວາฯ ອສຍ຺ຫສ຺ສ ອຸປນ຺ຕີເກຕິ ອສຍ຺ຫສ຺ສ ມຫາເສຍ຺ຄິໂນ ເຄຫສ຺ສ ສມີເປฯ ສທ຺ຣສ຺ສາຕິ ກມ຺ມຜລສທ຺ຣາຍ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສฯ ທານປຕີໂນຕິ ທາເນ ນິຣນ຺ຕຣປ຺ປວຕ຺ຕາຍ ປຣິຈ຺ຈາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂລກສ຺ສ ຈ ອກິກເວນ ປຕິກູຕສ຺ສฯ ກຕປຸຣ຺ຍສ຺ສາຕິ ປຸພ຺ເພ ກຕສຸຈຣິຕກມ຺ມສ຺ສฯ ລຊ຺ຊີໂນຕິ ປາປຊິຄຸຈ຺ຂນສກາວສ຺ສฯ

໔໗໒ฯຕຕ຺ຖາຕີ ຕສ຺ມີ ມມ ນິເວສເນฯ ຍາຈນກາຍນ຺ຕີຕີ ຍາຈນກາ ຊນາ ອສຍ຺ຫເສຍ຺ຄີ ກີຣ຺ຈິ ຍາຈິຕ຺ກາມາ ອາຄຈ຺ຂນ຺ຕີฯ ນາ ນາໂຄຕ຺ຕາຕີ ນານາວິສໂຄຕ຺ຕາປເທສາฯ ວນິພ຺ພກາຕີ ວຕ຺ຕາທິປກາ, ເຍ ທາຍກສ຺ສ ປຸຣ຺ຍຜລາທິຣ຺ຈ ຄຸຕກິຕ຺ຕນາທີມຸເຂນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖິກກາວຳ ປເວເທນ຺ຕາ ວິຈຣນ຺ຕີฯ ເຕ ຈ ມຳ ຕຕ຺ຖ ປຸຈ຺ຂນ຺ຕີຕິ ຕຕ຺ຖາຕີ ນິປາຕມຕ຺ຕຳ, ເຕ ຍາຈກາທໂຍ ມຳ ອສຍ຺ຫເສຍ຺ຄິໂນ ນິເວສນຳ ປຸຈ຺ຂນ຺ຕີฯ ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ທີ ອິທິເສສຸ ຖາເນສຸ ກມ຺ມທ຺ວຍຳ ອິຈ຺ຂນ຺ຕີฯ

໔໗໓ฯກຕ຺ຖ ຄຈ຺ຂາມ ກທ຺ທຳ ໂວ, ກຕ຺ຖ ທານຳ ປທີຍຕີຕິ ເຕສຳ ປຸຈ຺ຂນາກາຣທສ຺ສນຳฯ ອຍຳ ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ກທ຺ທຳ ຕຸມ຺ຫາກຳ ໂຫຕຸ, ມຍຳ ‘‘ອສຍ຺ຫມຫາເສຍ຺ຄິນາ ທານຳ ປທີຍຕີ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ອາຄຕາ, ກຕ຺ຖ ທານຳ ປທີຍຕີ, ກຕ຺ຖ ວາ ມຍຳ ຄຈ຺ຂາມ, ກຕ຺ຖ ຄ ເຕນ ທານຳ ສກ຺ກາ ລທ຺ຣນ຺ຕິฯ ເຕສາຫຳ ປຸຍ຺ໂຄ ອກ຺ຂາມີຕິ ເອວຳ ເຕຫີ ອທ຺ຍິກຊເນຫີ ລານຍ຺ຄານຳ ປຸຍ຺ໂຄ ‘‘ອທຳ ປຸພ຺ເພ ອກຕປຸຣ຺ຍຕາຍ ອິທານິ ອີທິສານຳ ກີຣ຺ຈິ ທາຕຸຳ ອສມຕ຺ໂຖ ຊາໂຕ, ທານຄຄຳ ປນ ອີເມສຳ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ລາກສ຺ສ ອຸປາຍາຈິກ຺ຂເຕນ ປີຕີ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ເອຕ຺ຕເກນປີ ພທຸຳ ປຸຣ຺ຍຳ ປສວາມີ’’ຕິ ຄາຣວຳ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຕຳ ພາທຸຳ ປສາເຣຕ຺ວາ ເຕສຳ ອສຍ຺ຫເສຍ຺ຄິສ຺ສ ນິເວສນຳ ອກ຺ຂາມີฯ ເຕນາຫ ‘‘ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ທກ຺ຂິຕຳ ພາທຸ’’ນ຺ຕິອາທິฯ

໔໗໔ฯເຕນ ປາຕີ ກາມທໂທຕິ ເຕນ ປຣທານປກາສເນນ ປເຣນ ກຕສ຺ສ ທານສ຺ສ ສກ຺ກຈ຺ຈຳ ອນຸໂມທນມຕ຺ເຕນ ເຫຕຸນາ ອິທານິ ມຍ຺ຫຳ ຫຕ຺ໂຖ ກປ຺ປຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ສນ຺ຕານກລຕາ ວິຍ ຈ ກາມທຸໂຫ ອິຈ຺ຂິຕິຈ຺ຂິຕທາຍີ ກາມທໂທ ໂຫຕີฯ ກາມທໂທ ຈ

ໂຫນ຺ໂຕ ເຕນ ປາເກີ ມຌຸສ຺ຸສໂວ ອິຍ຺ຄວຕ຺ຄຸວິສ຺ຸສຊ຺ຊນໂກ ຊາໂຕຯ

໔໗໖ຯນ ກິຣ ຕ຺ວໍ ອຫາ ທານນ຺ຕິ ກິຣາຕິ ອນຸສ຺ສວນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຕ຺ວໍ ກິຣ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ນ ປຣິຈ຺ຈຊິ, ສກປາເກີຫິ ສຫຕ຺ເຖຫິ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ສມຕສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ວາ ກິຌ຺ຈິ ທານໍ ນ ອທາສີຯ ປຣສ຺ສ ທານໍ ອນຸໂມທມາໂນຕິ ເກວລໍ ປນ ປເຣນ ກຕໍ ປຣສ຺ສ ທານໍ “ອໂຫ ທານໍ ປວຕ຺ເຕສີ”ຕິ ອນຸໂມທມາໂນເຍວ ວິຫາສີຯ

໔໗໗ຯເຕນ ປາເກີ ກາມທໂທຕິ ເຕນ ຕຸຍ຺ຫໍ ປາເກີ ເອວໍ ກາມທໂທ, ອໂຫ ອຈ຺ຌຣິຍາ ວຕ ປຸຌ຺ຌານໍ ຄຕີຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍຯ

໔໗໘ຯໂຍ ໂສ ທານມທາ, ກນ຺ເຕ, ປສນ຺ໂນ ສກປາເກີກິຕິ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ຄາຣເວນ ອາລປຕີຯ ກນ຺ເຕ, ປເຣນ ກຕສ຺ສ ທານານຸໂມທກສ຺ສ ຕາວ ຕຸຍ຺ຫໍ ອີທິສໍ ຜລໍ ເອວຣູໂປ ອານຸກາໂວ, ໂຍ ປນ ໂສ ອສຍ຺ຫມຫາເສຍ຺ຄີ ມຫາທານໍ ອທາສີ, ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ສຫຕ຺ເຖຫິ ຕທາ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕສີຯ ໂສ ກີຕ຺ວາ ມານຸສໍ ເທຫນ຺ຕິ ໂສ ອີຌ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາວໍ ປຫາຍຯ ກິນ຺ຕີ ກຕຣໍຯ ນຸ ໂສຕິ ນູຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ທິສຕໍ ຄໂຕຕິ ທິສໍ ຄານໍ ຄໂຕ, ກິທິສີ ຕສ຺ສ ຄໂຕ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີຕິ ອສຍ຺ຫເສຍ຺ຄີໂນ ອກິສມ຺ປຣາຍໍ ປຸຈ຺ຉີຯ

໔໗໙ຯອສຍ຺ຫສາຫີໂນຕິ ອຌ຺ເຌຫີ ມຈ຺ຉຣີຫີ ໂລກາກິກູເຕຫີ ສຫິຕຸ໌ ວຫິຕຸ໌ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈາຄາທິວິກາຄສ຺ສ ສປ຺ປຸຣິສຌຸຣສ຺ສ ສຫນໂຕ ອສຍ຺ຫສາຫີໂນຯ ອງຄີຣສສ຺ສາຕິ ອງຄໂຕ ນິກ຺ຂມນກຊຸຕິສ຺ສຯ ຣໂສຕິ ຫີ ຊຸຕິຍາ ອຌິວຈນໍຯ ຕສ຺ສ ກິຣ ຍາຈເກ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ອຸລຸອາຣໍ ປີຕິໂສມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ມຸຂວຕ຺ໂຕ ວິປ຺ປສີທຕິ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ເອວມາຫຯ ຄຕື ອາຄຕື ວາຕິ ຕສ຺ສ “ອສຸກໍ ນາມ ຄຕື, ອິໂຕ ຄໂຕ”ຕິ ຄຕື ວາ “ຕໂຕ ວາ ປນ ອສຸກສ຺ມີ ກາເລ ອິຌາຄມິສ຺ສຕີ”ຕິ ອາຄຕື ວາ ນາຫໍ ຊານາມິ, ອວິສໂຍ ເອສ ມຍ຺ຫໍຯ ສຸຕຌ຺ຈ ເມ ເວສ຺ສວຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກຕິ ອປີຈ ໂຂ ອຸປຍ຺ຄານໍ ຄເຕນ ເວສ຺ສວຕສ຺ສ ມຫາຣາຊສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສຸຕເມຕໍ ມຍາຯ ສກ຺ກສ຺ສ ສຫພ຺ຍຕໍ ຄໂຕ ອສຍ຺ໂຫຕິ ອສຍ຺ຫເສຍ຺ຄີ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ສຫພ຺ຍຕໍ ຄໂຕ ອໂຫສິ, ຕາວຕິົສກາວເນ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໘໐ຯອລເມວ ກາຕຸ໌ ກລ຺ຍາຕນ຺ຕິ ຍໍກິຌ຺ຈິ ກລ຺ຍາຕໍ ກຸສລໍ ປຸຌ຺ຌໍ ກາຕຸ໌ ຍຸຕ຺ຕເມວ ປຕິຣູປເມວຯ ຕຕ຺ຖ ປນ ຍໍ ສພ຺ພສາຌາຣຕໍ ສຸກຕຕຣໍ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ “ທານໍ ທາຕຸ໌ ຍຖາຣຫ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຕໂນ ວິກວພລານຸຣູປໍ ທານໍ ທາຕຸ໌ ອລເມວຯ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ “ປາເກື ກາມທທໍ ທິສ຺ວາ”ຕິຯ ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ປຣກຕປຸຌ຺ຌານຸໂມທນປຸພ຺ພເກນ ທານປຕິນິເວສນມຄ຺ຄາຈິກ຺ຂຕມຕ຺ເຕນ ອຍໍ ຫຕ຺ໂຖ ກາມທໂທ ທິຍ຺ໂຄ, ອິມໍ ທິສ຺ວາຯ ໂກປຸຌ຺ຌໍ ນ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ມາທິໂສ ໂກ ນາມ ອຕ຺ຕໂນ ປຕິຍ຺ຄານກູຕໍ ປຸຌ຺ຌໍ ນ ກຣິສ຺ສຕີຕິຯ

໔໘໑ຯ ເອວໍ ອນິຍມວເສນ ປຸຌ຺ຌກິຣິຍາຍ ອາທຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຕ຺ຕນີ ຕໍ ນິຍເມຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂສ ຫິ ນູນາ”ຕິອາທິຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ໂສຕິ ໂສ ອຫໍຯ ຫີຕິ ອວຌາຣເຕ ນິປາໂຕ, ນູນາຕິ ປຣິວິຕກ຺ເກຯ ອິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອິໂຕ ມຌຸກູມິໂຕ ອປຄນ຺ຕ຺ວາຯ ອນຸປ຺ປຕ຺ວານ ທ຺ວາຣກນ຺ຕິ ທ຺ວາຣວຕີນຄຣໍ ອນຸປາປຸເກີຕ຺ວາຯ ປຍ຺ຄປຍິສ຺ສາມີຕິ ປວຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິຯ

ເອວໍ ອງກຸເຣນ “ທານໍ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ປຜິຌ຺ຌາຍ ກຕາຍ ຍກ຺ໂຂ ຕຸຍ຺ຄມານໂສ “ມາຣິສ, ຕ຺ວໍ ວິສ຺ສຕ຺ໂຖ ທານໍ ເທຫິ, ອຫໍ ປນ ເຕ ສຫາຍກິຈ຺ຈໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ເຍນ ເຕ ເທຍ຺ຍຌມ຺ໂມ ນ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄມິສ຺ສຕິ, ເຕນ ປກາເຣນ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ຕໍ ທານກິຣິຍາຍ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ “ພ຺ຣາຫ຺ມຕ ວາເກີຊ, ຕ຺ວໍ ກິຣ ມາທິເສ ພລກ຺ກາເຣນ ເນຕ຺ວາໂມ ອຕ຺ຕໂນ ປມາຕໍ ນ ຊານາສີ”ຕິ ຕສ຺ສ ກຕ຺ຫມນ຺ຕຣຌາເປຕ຺ວາ ຕໍ ຍກ຺ຂວິກີສກາຍ ກີສາເປນ຺ໂຕ ສນ຺ຕຊ຺ເຊສີຯ ອຖ ນໍ ອງກຸໂຣ ນານປ຺ປກາຣໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ຂມາເປນ຺ໂຕ ປສາເທຕ຺ວາ ສພ຺ພກຕ຺ຫໍ ປາກຕິກໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຸປຄຕາຍ ຍກ຺ຂໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອວິທູເຣ ອຌ຺ຌຕຣໍ ອຕິວິຍ ພິກຈ຺ຉທສ຺ສນໍ ເປຕໍ ທິສ຺ວາ ເຕນ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ –

໔໘໒ຯ

“ເກນ ເຕ ອງຄຸລີ ກຸຕາ, ມຸຂຌ຺ຈ ກຸຕລີກຕໍ;

ອກ຺ຂີປີ ຈ ປຄ຺ພຣນ຺ຕິ, ກິ ປາປໍ ປກຕໍ ຕຍາ’’ຕິ។ –

ຄາຖມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ກ຺ຕາຕິ ກ຺ຕິກາ ປຜິກ຺ຕິກາ ອນ຺ຊ຺ກູຕາ។ ກ຺ຕາລິກຕນ຺ຕິ ມ຺ຂວິກາເຣນ ວິກ຺ຕິຕໍ ສໍກ຺ຕິຕໍ។ ປຄ຺ພຣນ຺ຕີຕິ ອສ຺ຈື ວິສ຺ສນ຺ທນ຺ຕິ។

ອຖສ຺ສ ເປໂຕ –

໔໗໔។

‘‘ອງຄິຣສສ຺ສ ຄຫປຕິໂນ, ສທ຺ຂສ຺ສ ພຣເມສີໂນ;

ຕສ຺ສາຫໍ ທານວິສ຺ສຄ຺ເຄ, ທານ ອ໌ກິກໂຕ ອຫຸໍ។

໔໗໕។

‘‘ຕຕ຺ຖ ຍາຈນເກ ທິສ຺ວາ, ອາຄເຕ ໂກຊນຕ຺ຖິເກ;

ເອກມນ຺ຕໍ ອປກ຺ກມ຺ມ, ອກາສີ ກ຺ຕລີ ມ຺ຂໍ។

໔໗໖។

‘‘ເຕນ ເມ ອງຄຸລີ ກ຺ຕາ, ມ຺ຂໍ ຈ ກ຺ຕລີກຕໍ;

ອກ຺ຂີນິ ເມ ປຄ຺ພຣນ຺ຕີ, ຕໍ ປາປໍ ປກຕໍ ມຍາ’’ຕິ។ –

ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ອກາສີ។

໔໗໔។ ຕຕ຺ຖ ‘‘ອງຄິຣສສ຺ສາ’’ຕິອາທີນາ ອສຍ຺ຫເສ຺ຍ຺ຖິ ກິຕ຺ເຕຕິ។ ພຣເມສີໂນຕິ ພຣມາວສນ຺ຕສ຺ສ ຄຫຍ຺ຖສ຺ສ។ ທານວິສ຺ສຄ຺ເຄຕິ ທານຄ຺ເຄ ປຣິຈ຺ຈາຄຍ຺ຖາເນ។ ທານ ອ໌ກິກໂຕ ອຫຸນ຺ຕິ ເທຍ຺ຍທມ຺ມສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈຊເນ ທານາ໌ກິກາເຣ ອ໌ກິກໂຕ ຖປິໂຕ ອໂຫສິ។

໔໗໕។ເອກມນ຺ຕໍ ອປກ຺ກມ຺ມາຕິ ຍາຈນເກ ໂກຊນຕ຺ຖິເກ ອາຄເຕ ທິສ຺ວາ ທານພ຺ຍາວເຜນ ທານຄ຺ຄໂຕ ອນປກ຺ກມ຺ມ ຍຖາຖາເນເຍວ ຖຕ຺ວາ ສຄ຺ຊາຕປີຕິໂສມນສ຺ເສນ ວິປ຺ປສນ຺ນມ຺ຂວຕ຺ເຕນ ສຫຕ຺ເຖນ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ປເຣທິ ວາ ປຕິຣູເປທິ ທາເປຕພ຺ພໍ, ອຫໍ ປນ ຕຖາ ອກຕ຺ວາ ຍາຈນເກ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ທູຣໂຕວ ທິສ຺ວາ ອຕຕານໍ ອທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອກມນ຺ຕໍ ອປກ຺ກມ຺ມ ອປກ຺ກມິຕ຺ວາ។ ອກາສີ ກ຺ຕລີ ມ຺ຂນ຺ຕິ ວິກ຺ຕິຕໍ ສງກ຺ຈິຕໍ ມ຺ຂໍ ອກາສີ។

໔໗໖។ເຕນາຕິ ຍສ຺ມາ ຕທາຫໍ ສາມິນາ ທານາ໌ກິກາເຣ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ທານກາເລ ຊຸປ໌ຍ຺ຖິເຕ ມຈ຺ຉຣິຍາປກໂຕ ທານຄ຺ຄໂຕ ອປກ຺ກມນ຺ໂຕ ປາເທທິ ສງໂກຈໍ ອາປ໌ຊີ, ສຫຕ຺ເຖທິ ທາຕພ຺ເພ ຕຖາ ອກຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖງສງໂກຈໍ ອາປ໌ຊີ, ປສນ຺ນມ຺ເຂນ ກວິຕພ຺ເພ ມ຺ຂສງໂກຈໍ ອາປ໌ຊີ, ປິຍຈກ຺ຂູທິ ໂອໂລເກຕພ຺ເພ ຈກ຺ຂຸກາລຸສິຍໍ ອຸປ຺ປາເທສິ, ຕສ຺ມາ ຫຕ຺ຖງຄຸລິໂຍ ຈ ປາທງຄຸລິໂຍ ຈ ກ຺ຕິຕາ ຊາຕາ, ມ຺ຂໍ ຈ ກ຺ຕລີກຕໍ ວິຣູປຣູປໍ ສງກ຺ຈິຕໍ, ອກ຺ຂີນິ ອສ຺ຈິທ຺ຄຄນ຺ຂເຊຄ຺ຈ຺ຉານິ ອສ຺ສູນິ ປຄ຺ພຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ເຕນ ເມ ອງຄຸລີ ກ຺ຕາ, ມ຺ຂໍ ຈ ກ຺ຕລີກຕໍ;

ອກຸຂີນີ ເມ ປຄຸໝຣນຸຕີ, ຕໍ ປາປໍ ປກຕໍ ມຍາ’’ຕີ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ອງກຸໂຣ ເປຕໍ ຄຣຫນຸໂຕ –

໔໗໗.

‘‘ສມຸເມນ ເຕ ກາປຸຣິສ, ມຸຂຍຸຈ ກຸຕາລິກຕໍ;

ອກຸຂີນີ ຈ ປຄຸໝຣນຸຕີ, ຍໍ ຕໍ ປຣສຸສ ທານສຸສ;

ອກາສີ ກຸຕາລີ ມຸຂ’’ນຸຕີ. –

ຄາຖມາຫ. ຕຕຸຖ ສມຸເມນາຕີ ຍຸຕຸເຕເນວ ກາຣເນນ. ເຕຕີ ຕວ. ກາປຸຣິສາຕີ ລາມກປຸຣິສ. ຍນຸຕີ ຍສຸມາ. ປຣສຸສ ທານສຸສາຕີ ປຣສຸສ ທານສຸມີ. ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ.

ປຸນ ອງກຸໂຣ ຕໍ ທານປຕີ ເສຍຸກຶ ຄຣຫນຸໂຕ –

໔໗໘.

‘‘ກຖຍຸທີ ທານໍ ທທມາໂນ, ກເຣຍຸຍ ປຣປຕຸຕິຍໍ;

ອນຸນປານໍ ຂາທນີຍໍ, ວຕຸຖເສນາສນານີ ຈາ’’ຕີ. –

ຄາຖມາຫ. ຕສຸສຕຸໂຖ – ທານໍ ທທນຸໂຕ ປຸຣິໂສ ກຖຍຸທີ ນາມ ຕໍ ປຣປຕຸຕິຍໍ ປເຣນ ປາເປຕພຸພໍ ສາເຂຕພຸພໍ ກເຣຍຸຍ, ອຕຸຕປຈຸຈກຸຂເມວ ກຕຸວາ ສຫຕຸເຖເນວ ທເທຍຸຍ, ສຍໍ ວາ ຕຕຸຖ ພຸຍາວໂຍ ກເວຍຸຍ, ອຍຸຍຖາ ອຕຸຕໂນ ເທຍຍສມຸໂມ ອຍຸຖາເນ ວິທຸສົສິເຍຖ, ທກຸຂິເຕຍຸຍາ ຈ ທາເນນ ປຣິຫາເຍຍຸຍຸນຸຕີ.

ເອວໍ ຕໍ ຄຣຫິຕຸວາ ອິທານີ ອຕຸຕນາ ປຝິປຊຸຊິຕພຸພວິຝີ ທສຸເສນຸໂຕ –

໔໗໙.

‘‘ໂສ ຫີ ນູນ ອິໂຕ ຄນຸຕຸວາ, ອນຸປຸປຕຸວານ ທຸວາຣກໍ;

ທານໍ ປຍຸຖປຍິສຸສາມີ, ຍໍ ມມສຸສ ສຸຂາວຫໍ.

໔໘໐.

‘‘ທສຸສາມນຸນຍຸຈ ປານຍຸຈ, ວຕຸຖເສນາສນານີ ຈ;

ປປຍຸຈ ອຸທປານຍຸຈ, ທຸຄຸເຄ ສງກມນານີ ຈາ’’ຕີ. –

ຄາຖາທຸວຍມາຫ, ຕໍ ວຸຕຸຕຕຸຖເມວ.

໘໘໑။

‘‘ຓໂຕ ဟိ ໂສ ນິວຕ္ຕိတ္ວາ, ອນုပ္ပတ္ວານ ທ္ວາຣກံ;

ທານံ ປဋ္ဌပ္ຍ ອງກຸໂຣ, ຍံຕຸမສ္ສ ສုຂາວဟံ။

໘໘໘။

‘‘ອທາ ອນ္နဉ္စ ປານဉ္စ, ວတ္ထເສນາສນານိ ຈ;

ປປဉ္စ ອုທပ္ပາနဉ္စ, ວိပ္ပသန္နေນ ເຈຕສາ။

໘໘໓။

‘‘ໂກ ຉາໂຕ ໂກ ຈ ຕສိໂຕ, ໂກ ວတ္ထံ ປရိဒဟိສ္သတိ;

ກສ္ສ ສန္တານိ ໂຍຄ္ຄານိ, ອິໂຕ ໂຍເຊန္တု ວາဟနံ။

໘໘໔။

‘‘ໂກ ຉတ္တိစ္ဆတိ ຄန္ဓဉ္စ, ໂກ မາລံ ໂກ ອုပາဟနံ;

ອိတိສ္သု ຕတ္ထ ໂฆເສန္တိ, ກပ္ပກາ ສူທမາຄဓາ;

ສທາ ສາຍဉ္စ ປາໂຕ ຈ, ອງຄုရສ္ສ ນິເວສເນ’’တိ။ –

ຈຕສ္ໂສ ຄາထາ ອງຄုရສ္ສ ປဋိပတ္တိံ ທສ္သေတုံ ສງ္ຄီတိກາເຣဟိ ဌປိတາ။

໘໘໑။ ຕတ္ထ ຕໂຕတိ မနုဿန္တາရໂຕ။ ນိວတ္တိတ္ວາတိ ປဋိນิວတ္တိတ္ວາ။ ອນုပ္ပတ္ວານ ທ္ວາရကန္တိ ທ္ວາຣວတိນຄရံ ອນုပ္ပတ္ວາ။ ທານံ ປဋ္ဌပ္ຍ ອງຄုໂຣတိ ຍက္ခေန ປရိပ္ຏိတສກလໂກဋ္ဌາຄາໂຣ ສဗ္ဗပ္ປາຍုຍကံ မဟາທານံ ໂສ ອງຄุໂຣ ປဋ္ဌເປ ສိ။ ຍံຕຸမສ္ສ ສုຂາວဟန္တိ ຍံ ອတ္တໂນ ສမ္ປတိ ອາຍတိဉ္စ ສုခနိဗ္ဗတ္တກံ။

໘໘໓။ໂກຉາໂຕတိ ໂກ ခုဖ္စဆိໂຕ, ໂສ ອາຄန္တ္ວາ ຍထາຣုຈိ ဘုဉ္ဇတູတိ ອဓိပ္ပາໂຍ။ ເອເສວ ນໂຍ ເສເສသုပိ။ ຕສိໂຕတိ ပိပາສิ ໂຕ။ ປရိဒဟိສ္သတိတိ ນິວາເສສ္သတိ ປာຣုປิສ္သတိ ຈາတိ ອတ္ໂຖ။ ສန္တານိတိ ປရိສ္ສမပ္ပတ္တာနิ။ ໂຍຄ္ຄານิတိ ຣထວາဟနານิ။ ອິ ໂຕ ໂຍເຊန္တု ວາဟနန္တိ ອິໂຕ ໂຍຄ္ຄສမူဟໂຕ ຍထາຣุຈိတံ ຄເဟတ္ວາ ວາဟနံ ໂຍເຊန္တု။

໘໘໔။ໂກ ຉတ္တိစ္ဆတิတိ ໂກ ກိလဉ္ဇຉတ္တາທိເກဟိ ຉတ္တံ ອိစ္ဆတိ, ໂສ ຄဏ္ဟາတູတိ ອဓိပ္ປາໂຍ။ ເສເສສုပိ ເອເສວ ນໂຍ။ ຄန္ဓန္တိ ຈတုဇ္ဇາတິຍຄန္ဓາທိကံ ຄန္ဓံ။ မາလန္တိ ຄန္ထိတາຄန္ထိတເဘທံ ປုပ္ຜံ။ ອုပາဟနန္တိ ຂလ္လဗဒ္ဓາທိເဘທံ ອုပາဟနံ။ ອိတိသ္သူတิ ເອတ္ထ ສူတิ ນิပາຕမတ္တံ, ອိတິ ເອວံ ‘‘ໂກ ຉາໂຕ, ໂກ ຕສິໂຕ’’တิອາທินາတิ ອတ္ໂຖ။ ກပ္ပກາတิ နှာပိတກາ။ ສູທາတิ ກတ္တကາຣကາ။ မາຄဓາတิ ຄန္ဓိໂນ။ ສທາတิ ສဗ္ဗကາລံ ທိວເສ ທိວເສ ສາຍဉ္စ ປາໂຕ ຈ ຕတ္ထ ອງຄုရສ္ສ ນິເວສເນ ໂฆເສန္တိ ອุဂ္ໂฆເສန္တိတိ ໂຍဇနາ။

ເອວໍ ມຫາທານໍ ປວຕຸເຕນ୍ຕສ຺ສ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ກາເລ ຕິຕຸຕິກາວໂຕ ອຕຸຖິກຊເນໜິ ປວິວິຕຸຕໍ ວິຣລຸອໍ ທານຄຸຄໍ ອໂໜສີ໚ ຕໍ ທິສ຺ວາ ອງກຸໂຣ ທາເນ ອຸລຸອາຣຊຊາສຍຕາຍ ອຕຸຝຸຖມານໂສ ໜຸຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ທາເນ ນິຍຸຕຸຕໍ ສີນ຺ຆກໍ ນາມ ມາຓວໍ ອາມນ຺ເຕຕຸວາ –

໔໙໔໚

‘‘ສຸຂໍ ສຸປ຺ຕິ ອງກຸໂຣ, ອິຕິ ຊານາຕິ ມໍ ຊໂນ;

ທຸກຸຂໍ ສຸປ຺າມິ ສີນ຺ຆກ, ຍໍ ນ ປສ຺ສາມິ ຍາຈເກ໚

໔໙໕໚

‘‘ສຸຂໍ ສຸປ຺ຕິ ອງກຸໂຣ, ອິຕິ ຊານາຕິ ມໍ ຊໂນ;

ທຸກຸຂໍ ສຸປ຺າມິ ສີນ຺ຆກ, ອປ຺ປເກ ສຸ ວນິພຸພເກ’’ຕິ໚ –

ຄາຖາທ຺ວຍມາໜ໚ ຕຕຸຖ ສຸຂໍ ສຸປ຺ຕິ ອງກຸໂຣ, ອິຕິ ຊານາຕິ ມໍ ຊໂນຕິ ‘‘ອງກຸໂຣ ຣາຊາ ຍສໂກຄສມປ຺ປິໂຕ ທານປ຺ຕິ ອຕຸຕໂນ ໂກຄສມ຺ປຕຸຕິຍາ ທານສມ຺ປຕຸຕິຍາ ຈ ສຸຂໍ ສຸປ຺ຕິ, ສຸເຂເນວ ນິທຸທໍ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ສຸຂໍ ປ຺ຝິພຸຊຊຕິ’’ຕິ ເອວໍ ມໍ ຊໂນ ສມ຺ກາເວຕິ໚ ທຸກຸຂໍ ສຸປ຺າມິ ສີນ຺ຆກາຕິ ອຫໍ ປນ ສີນ຺ຆກ ທຸກຸຂເມວ ສຸປ຺າມິ໚ ກສ຺ມາ? ຍໍ ນ ປສ຺ສາມິ ຍາຈເກຕິ, ຍສ຺ມາ ມມ ອຊຊາສຍານຸຣູປີ ເທຍຸຍຆມ຺ມປຝິຄຸຄາໜເກ ພໜູ ຍາຈເກ ນ ປສ຺ສາມິ, ຕສ຺ມາຕິ ອຕຸໂຖ໚ ອປ຺ປເກ ສຸ ວນິພຸພເກຕິ ວນິພຸພກຊເນ ອປ຺ປເກ ກຕິປເຍ ຊາເຕ ທຸກຸຂໍ ສຸປ຺າມິຕິ ໂຍຊນາ໚ ສູຕິ ຈ ນິປ຺າຕມຕຸຕໍ, ອປ຺ປເກ ວນິພຸພກຊເນ ສຕິຕິ ອຕຸໂຖ໚

ຕໍ ສຸຕຸວາ ສີນ຺ຆໂກ ຕສ຺ສ ອຸລຸອາຣໍ ທານາຆິມຸຕຸຕິ ປ຺າກຝຕຣໍ ກາຕຸກາໂມ –

໔໙໖໚

‘‘ສກຸໂກ ເຈ ເຕ ວຣໍ ທຊຊາ, ຕາວຕິສານມິສ຺ສໂຣ;

ກິສ຺ສ ສພຸພສ຺ສ ໂລກສ຺ສ, ວຣມາໂນ ວຣໍ ວເຣ’’ຕິ໚ –

ຄາຖມາໜ໚ ຕສ຺ສຕຸໂຖ – ຕາວຕິສານໍ ເທວານໍ ສພຸພສ຺ສ ຈ ໂລກສ຺ສ ອິສ຺ສໂຣ ສກຸໂກ ‘‘ວຣໍ ວຣສ຺ສຸ, ອງກຸຣ, ຍໍກິຍຈິ ມນສິຈ຺ຉິຕ’’ນ຺ຕິ ຕຸຍຸຫໍ ວຣໍ ທຊຊາ ທເທຍຸຍ ເຈ, ວຣມາໂນ ປຕຸຖຍມາໂນ ກິສ຺ສ ກີທິສໍ ວຣໍ ວເຣຍຸຍາສີຕິ ອຕຸໂຖ໚

ອຖ ອງກຸໂຣ ອຕຸຕໂນ ອຊຊາສຍໍ ຍາຖາວໂຕ ປເວເທນ຺ໂຕ –

໔໙໗໚

‘‘ສກຸໂກ ເຈ ເມ ວຣໍ ທຊຊາ, ຕາວຕິສານມິສ຺ສໂຣ;

ກາລຸຝຸຖິຕສ຺ສ ເມ ສໂຕ, ສູຣິຍຸຄຸຄມນໍ ປ຺ຕິ;

ທິພຸພາ ກກຸຂາ ປ຺າຕຸກເວຍຸຍຸໍ, ສີລວນ຺ໂຕ ຈ ຍາຈກາ໚

໘໙໙။

‘‘ທທໂຕ ເມ ນ ຂີເຍຖ, ທຕ຺ວາ ນານ຺ຕເປຍ຺ຍທໍ;

ທທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຍ຺ຍໍ, ເອຕໍ ສກ຺ກໍ ວຣໍ ວເຣ’’ຕິ။ – ທ຺ເວ ຄາຖາ ອການີ;

໘໙໗။ ຕຕ຺ຖ ກາລຸຜ຺ຖິຕສ຺ສ ເມ ສໂຕຕິ ກາເລ ປາໂຕ ວຸຜ຺ຖິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິການໍ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍານໍ ອປຈາຍນປາຣິຈຣິຍາທິວເສນ ອຸຜ຺ຖານວິຣິຍສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ເມ ສມານສ຺ສ။ ສູຣິຍຸຄ຺ຄມນໍ ປຕິຕິ ສູຣິຍຸຄ຺ຄມນເວລາຍໍ။ ທິພ຺ພາ ກກ຺ຂາ ປາຕຸກເວຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ເທວ ໂລກປຣິຍາປນ຺ນາ ອາຫາຣາ ອຸປ຺ປ຺ຊເຊຍ຺ຍຸໍ။ ສີລວນ຺ໂຕ ຈ ຍາຈກາຕິ ຍາຈກາ ຈ ສີລວນ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຕສມ຺ມາ ກເວຍ຺ຍຸໍ။

໘໙໙။ທທໂຕເມ ນ ຂີເຍຖາຕິ ອາຄຕາຄຕານໍ ທານໍ ທທໂຕ ຈ ເມ ເທຍ຺ຍສມ຺ໂມ ນ ຂີເຍຖ, ນ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍ။ ທຕ຺ວາ ນານ຺ຕເປຍ຺ຍຫມ຺ຕິ ຕລ຺ຈ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກິລ຺ຈິເທວ ອປ຺ປສາທກໍ ທິສ຺ວາ ເຕນ ອຫໍ ປຈ຺ຊາ ນານ຺ຕເປຍ຺ຍໍ။ ທທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາ ເທຍ຺ຍນ຺ຕິ ທທມາໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຍ຺ຍໍ, ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕເຍວ ຫຸຕ຺ວາ ທເທຍ຺ຍໍ။ ເອຕໍ ສກ຺ກໍ ວຣໍ ວເຣຕິ ສກ຺ກໍ ເທວານມິນ຺ທໍ ອາໂຣຄ຺ຍສມ຺ປທາ, ເທຍ຺ຍສມ຺ມສມ຺ປທາ, ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍສມ຺ປທາ, ເທຍ຺ຍສມ຺ມສ຺ສ ອປຣິມິຕສມ຺ປທາ, ທາຍກສມ຺ປທາຕິ ເອຕໍ ປລ຺ຈວິທໍ ວຣໍ ວເຣຍ຺ຍໍ။ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ກາລຸຜ຺ຖິຕສ຺ສ ເມ ສໂຕ’’ຕິ ເອເຕນ ອາໂຣຄ຺ຍສມ຺ປທາ, ‘‘ທິພ຺ພາ ກກ຺ຂາ ປາຕຸກເວຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ເທຍ຺ຍສມ຺ມສມ຺ປທາ, ‘‘ສີລວນ຺ໂຕ ຈ ຍາຈກາ’’ຕິ ເອເຕນ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍສມ຺ປທາ, ‘‘ທທໂຕ ເມ ນ ຂີເຍຖາ’’ຕິ ເອເຕນ ເທຍ຺ຍສມ຺ມສ຺ສ ອປຣິມິຕສມ຺ປທາ, ‘‘ທຕ຺ວາ ນານ຺ຕເປຍ຺ຍທໍ, ທທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ເອເຕຫິ ທາຍກສມ຺ປທາຕິ ອິເມ ປລ຺ຈ ອຕ຺ຖາ ວຣກາເວນ ອິຈ຺ຊິຕາ။ ເຕ ຈ ໂຂ ທານມຍປຸລ຺ລສ຺ສ ຍາວເທວ ອຸລ຺ອາຣກາວາຍາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ။

ເອວໍ ອຍກ຺ເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສເຍ ປເວທິເຕ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ໂນ ນິຕິສຕ຺ເຖ ກຕປຣິຈໂຍ ໂສນໂກ ນາມ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ຕໍ ອຕິ ທານໂຕ ວິຈ຺ຂິນ຺ທິຕຸກາໂມ –

໓໐໐။

‘‘ນ ສພ຺ພວິຕ຺ຕານິ ປເຣ ປເວຈ຺ເຊ, ທເທຍ຺ຍ ທານລ຺ຈ ຂນລ຺ຈ ຣກ຺ເຂ;

ຕສ຺ມາ ຫິ ທານາ ຂນເມວ ເສຍ຺ໂຍ, ອຕິປ຺ປທາເນນ ກຸລາ ນ ໂຫນ຺ຕິ။

໓໐໑။

‘‘ອທານມຕິທານລ຺ຈ ນປ຺ປສໍສນ຺ຕິ ປຕ຺ທິຕາ,

ຕສ຺ມາ ຫິ ທານາ ຂນເມວ ເສຍ຺ໂຍ,

ສເມນ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍ ສ ຂີຣຂມ຺ໂມ’’ຕິ။ –

ທ຺ເວ ຄາຖາ ອການີ။ ສີນ຺ຂໂກ ເອວໍ ປຸນປິ ວິນໍຂິຕຸກາໂມ ‘‘ນ ສພ຺ພວິຕ຺ຕານີ’’ຕິອາທິມາຫາຕິ ອປເຣ။

໓໐໐။ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພວິຕ຺ຕານີຕິ ສວິລ຺ລາຕກອວິລ຺ລາຕກປ຺ປເພທານິ ສພ຺ພານິ ວິຕ຺ຕູປກຣຕານິ, ຂນານີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ປເຣຕິ ປຣມ຺ຫິ, ປຣສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ ။ ນ ປເວຈ຺ເຊຕິ ນ ທເທຍ຺ຍ, ‘‘ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍາ ລທ຺ຂາ’’ຕິ ກຕ຺ວາ ກິລ຺ຈິ ອເສເສຕ຺ວາ ສພ຺ພສາປ ເຕຍ຺ຍປຣິຈ຺ຈາໂຄ ນ ກາຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ທເທຍ຺ຍ ທານລ຺ຈາຕິ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ທານຂມ຺ໂມ ນ ກາຕພ຺ໂພ, ອຖ ໂຂ ອຕ຺ຕໂນ ອາຍລ຺ຈ ວຍລ຺ຈ ຊານິຕ຺ວາ ວິກວານຸຣູປໍ ທານລ຺ຈ ທເທຍ຺ຍ။ ຂນລ຺ຈ ຣກ຺ເຂຕິ ອລທ຺ຂ
ລາກລທ຺ຂປຣິຣກ຺ຂຕຣກ຺ຂິຕສມ຺ພນ຺ຂວເສນ ຂນໍ ປຣິປາເລຍ຺ຍ။

‘‘ເອເກນ ໂຠເຄ ຠ຺ຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ທ຺ວີຫິ ກມ຺ມໍ ປໂຍຊເຍ;

ຈຕຸຕ຺ຖຎ຺ຈ ນິຘາເປຍ຺ຍ, ອາປທາສຸ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໒໖໕) –

ວຸຕ຺ຕວິຘິນາ ວາ ຘນໍ ຣກ຺ເຂຍ຺ຍ ຕມ຺ມູລກຕ຺ຕາ ທານສ຺ສຯ ຕໂຍປີ ມຄ຺ຄາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎວິໂສຘເນນ ປຏິເສວິຕພ຺ພາຕິ ຫິ ນີຕິຈິນ຺ຕກາຯ ຕສ຺ມາ ຫີຕິ ຍສ຺ມາ ຘນຎ຺ຈ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ທານຎ຺ຈ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຸຠຍໂລກຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ຘນມູລກຎ຺ຈ ທານໍ, ຕສ຺ມາ ທານໂຕ ຘນເມວ ເສຍ຺ໂຍ ສຸນ຺ທຣຕໂຣຕິ ອຕິທານໍ ນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຕິປ຺ປທາເນນ ກຸລາ ນ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ, ຘນສ຺ສ ປມາຓໍ ອຊານິຕ຺ວາ ທານສ຺ສ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິປ຺ປທານປສງ຺ເຄນ ກຸລານິ ນ ໂຫນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໐໑ຯ ອິທານິ ວິຎ຺ຎູນໍ ປສໍສິຕເມວຕ຺ຖໍ ປຕິຏ຺ຐເປນ຺ໂຕ ‘‘ອທານມຕິທານຎ຺ຈາ’’ຕິ ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອທານມຕິທານຎ຺ຈາຕິ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ກຏ຺ຉຸຠິກ຺ຂາຍປິ ຕຓ຺ຑຸລມຸຏ຺ຐິຍາປິ ອທານໍ, ປມາຓໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣິຈ຺ຈາຄສງ຺ຂາຕໍ ອຕິທານຎ຺ຈ ປຓ຺ຑິຕາ ພຸທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ສປຎ຺ຎຊາຕິກາ ນປ຺ປສໍສນ຺ຕິ ນ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິຯ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອທາເນນ ຫິ ສມ຺ປຣາຍິກໂຕ ອຕ຺ຖໂຕ ປຣິພາຫິໂຣ ໂຫຕິຯ ອຕິທາເນນ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກປວຕ຺ຕີ ນ ປວຕ຺ຕຕິຯ ສເມນ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ອວິສເມນ ໂລກິຍສຣິກ຺ຂເກນ ສມາຫິເຕນ ມຊ຺ຌິເມນ ຎາເຍນ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍຯ ສ ຘີຣສມ຺ມໂຕຕິ ຍາ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ທານາທານປ຺ປວຕ຺ຕິ, ໂສ ຘີຣານໍ ຘິຕິສມ຺ປນ຺ນານໍ ນິຕິນຍກຸສລານໍ ສມ຺ມໂຕ, ເຕຫິ ຄຕມຄ຺ໂຄຕິ ທີເປຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອງ຺ກຸໂຣ ຕສ຺ສ ອຘິປ຺ປາຍໍ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ –

໓໐໒ຯ

‘‘ອໂຫ ວຕ ເຣ ອຫເມວ ທຊ຺ຊໍ, ສນ຺ໂຕ ຈ ມໍ ສປ຺ປຸຣິສາ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ;

ເມໂຘວ ນິນ຺ນານິ ປຣິປູຣຍນ຺ໂຕ, ສນ຺ຕປ຺ປເຍ ສພ຺ພວນິພ຺ພການໍຯ

໓໐໓ຯ

‘‘ຍສ຺ສ ຍາຈນໂກ ທິສ຺ວາ, ມຸຂວຓ຺ໂຓ ປສີທຕິ;

ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ຕໍ ຆຣໍ ວສໂຕ ສຸຂໍຯ

໓໐໔ຯ

‘‘ຍສ຺ສ ຍາຈນໂກ ທິສ຺ວາ, ມຸຂວຓ຺ໂຓ ປສີທຕິ;

ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ເອສາ ຍຎ຺ຎສ຺ສ ສມ຺ປທາຯ

໓໐໕ຯ

‘‘ປຸພ຺ເພວ ທານາ ສຸມໂນ, ທທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາທເຍ;

ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ເອສາ ຍຎ຺ຎສ຺ສ ສມ຺ປທາ’’ຕິຯ –

ຈຕູຫີ ຄາຖາຫີ ອຕ຺ຕນາ ປຝິປ຺ຊຊິຕພ຺ພວິຝີ ປກາເສສີ.

໑໐໔. ຕຕ຺ຖ ອໂຫ ວຕາຕິ ສາຘຸ ວຕ. ເຣຕິ ອາລປ຺ນໍ. ອຫເມວ ທຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຫໍ ທຊ຺ຊເມວ. ອຍມ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ –
ມາຕາວ, ''ທານາ ຊນເມວ ເສຍ຺ໂຍ''ຕິ ຍທິ ອຍໍ ນິຕິກ຺ສລານໍ ວາໂທ ຕວ ໂຫຕ຺, ການໍ ອຫໍ ທຊ຺ຊເມວ. ສນ຺ໂຕ ຈ ມໍ ສປ຺ປ຺ຣິສາ
ກເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ຕສ຺ມິລ຺ຈ ທາເນ ສນ຺ໂຕ ອຸປສນ຺ຕກາຍວຈີມໂນສມາຈາຣາ ສປ຺ປ຺ຣິສາ ສາຊໂວ ມໍ ກເຊຍ຺ຍຸໍ ອຸປຄຈ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ. ເມໂພວ
ນິນ຺ນານິ ປຣິປູຣຍນ຺ໂຕຕິ ອຫໍ ອກິປ຺ປວສ຺ສນ຺ໂຕ ມຫາເມໂພ ວິຍ ນິນ຺ນານິ ນິນ຺ນຝຸຖານານິ ສພ຺ເພສໍ ວນີພ຺ພການໍ ອຊິປ຺ປາເຍ
ປຣິປູຣຍນ຺ໂຕ ອໂຫ ວຕ ເຕ ສນ຺ຕປ຺ເປຍ຺ຍນ຺ຕີ.

໑໐໖. ຍສ຺ສ ຍາຈນເກ ທິສ຺ວາຕິ ຍສ຺ສ ປ຺ຄ຺ຄລສ຺ສ ພຣເມສິໂນ ຍາຈນເກ ທິສ຺ວາ ''ປຖມໍ ຕາວ ອຸປຝ຺ຖິຕໍ ວຕ ເມ
ປ຺ລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ສທ຺ຊາຊາຕສ຺ສ ມຸຂວຕ຺ໂຕ ປສີທຕິ, ຍຖາວິກວໍ ປນ ເຕສໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ປີຕິໂສມນສ຺ເສທີ ຄ
ທິຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕີ. ຕນ຺ຕິ ຍເທຕ຺ຖ ຍາຈການໍ ທສ຺ສນໍ , ເຕນ ຈ ທິສ຺ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປສາທນໍ, ຍຖາຣທໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຈ
ອຕ຺ຕມນຕາ.

໑໐໕. ເອສາ ຍລ຺ລສ຺ສ ສມ຺ປທາຕິ ເອສາ ຍລ຺ລສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ປາຣິປູຣີ, ນິປ຺ຜຕ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໐໕. ປ຺ພ຺ເພວ ທານາ ສ຺ມໂນຕິ ''ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ນິທານໍ ອນ຺ຄາມິກໍ ນິຊານໍ ນິເຊສ຺ສາມີ''ຕິ ມ຺ລ຺ຈນເຈຕນາຍ ປ຺ພ຺ເພ ເອວ ທານູ
ປກຣຕສ຺ສ ສມ຺ປາທນໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ສ຺ມໂນ ໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ກເວຍ຺ຍ. ທທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາທເຍຕິ ທທນ຺ໂຕ ເທຍ຺ຍຊມ຺ມໍ
ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍຫຕ຺ເຖ ປຕິຝ຺ຖາເປນ຺ໂຕ ''ອສາຣໂຕ ຊນໂຕ ສາຣາທານໍ ກໂຣມີ''ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຍ຺ຍ. ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມ
ໂນ ໂຫຕີຕິ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍານໍ ເທຍ຺ຍຊມ຺ມໍ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ''ປຕ຺ທິຕປ຺ລ຺ລຕ຺ຕໍ ນາມ ມຍາ ອນ຺ຝ຺ຖິຕໍ, ອໂຫ ສາຘຸ ສ຺ຝ຺ຖ''ຕິ
ອຕ຺ຕມໂນ ປມ຺ທິຕມໂນ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ໂຫຕີ. ເອສາ ຍລ຺ລສ຺ສ ສມ຺ປທາຕິ ຍາ ອຍໍ ປ຺ພ຺ພເຈຕນາ ມ຺ລ຺ຊເຈຕນາ
ອປຣເຈຕນາຕິ ອິເມສໍ ກມ຺ມຜລສທ຺ຊານ຺ຄຕານໍ ໂສມນສ຺ສປຣິຄ຺ຄທີຕານໍ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ເຈຕນານໍ ປາຣິປູຣີ, ເອສາ ຍລ຺ລສ຺ສ
ສມ຺ປທາ ທານສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິ, ນ ອິໂຕ ອລ຺ລຖາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ.

ເອວໍ ອງ຺ກ຺ໂຣ ອຕ຺ຕໂນ ປຝິປ຺ຊຊນວິຊີ ປກາເສຕ຺ວາ ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ອກິວຫ຺ຒມານທານຊຊ຺ຊາສໂຍ ທິວເສ ທິວເສ ມຫາທາ
ນໍ ປວຕ຺ເຕສີ. ເຕນ ຕທາ ສພ຺ພຣຊ຺ຊານິ ອຸນ຺ນງ຺ຄລານິ ກຕ຺ວາ ມຫາທາເນ ທິຍ຺ຍມາເນ ປຝິລທ຺ຊສພ຺ພູປກຣຕາ ມນ຺ສ຺ສາ
ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມນ຺ເຕ ປທາຍ ຍຖາສ຺ຂໍ ວິຈຣີສ຺, ເຕນ ຣາຊູນໍ ໂກຝ຺ຖາຄາຣານິ ປຣິກ຺ຂຍໍ ອຄມໍສ຺. ຕໂຕ ຣາຊາໂນ
ອງ຺ກ຺ຣສ຺ສ ທູຕໍ ປາເຫສ຺ໍ – 'ໂກໂຕ ທານໍ ນິສ຺ສາຍ ອມ຺ຫາກໍ ອາຍສ຺ສ ວິນາໂສ ອໂຫສິ, ໂກຝ຺ຖາຄາຣານິ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຕານິ,
ຕຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕມຕ຺ຕໍ ລາຕພ຺ພ''ນ຺ຕີ.

ຕໍ ສ຺ຕ຺ວາ ອງ຺ກ຺ໂຣ ທກ຺ຂິຕາປຖໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທມິລ຺ອວິສເຍ ສມ຺ທ຺ທສ຺ສ ອວິທູຣຝ຺ຖາເນ ມຫຕິໂຍ ອເນກທານສາລາໂຍ ກາຣາ
ເປຕ຺ວາ ມຫາທານານິ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ຍາວຕາຍ຺ກໍ ຖຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຕາວຕີສກາວເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ທານ
ວິກູຕິລ຺ຈ ສຄ຺ຄູປປຕ຺ຕິລ຺ຈ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສງ຺ຄີຕິການຣາ –

໑໐໖.

''ສຝ຺ຖິ ວາຫສທສ຺ສານິ, ອງ຺ກ຺ຣສ຺ສ ນິເວສເນ;

ໂກຊນໍ ທີຍເຕ ນິຈ຺ຈໍ, ປ຺ລ຺ລເປກ຺ຂສ຺ສ ຊນ຺ຕ຺ໂນ.

໑໐໗.

''ຕິສທສ຺ສານິ ສູທາ ທິ, ອາມ຺ຕ຺ຕມຕິກ຺ຕ຺ທລາ;

ອງ຺ກຸຣໍ ອຸປ຺ຊີວນ຺ຕິ, ທາເນ ຍຎ຺ຎສ຺ສ ວາວຏາ.

໓໐໗.

‘‘ສຏ຺ຐິ ປຸຣິສສຫສ຺ສານິ, ອາມຸຕ຺ຕມຓິກຸຓ຺ຑລາ;

ອງ຺ກຸຣສ຺ສ ມຫາທາເນ, ກຏ຺ຐໍ ຜາເລນ຺ຕິ ມາຓວາ.

໓໐໘.

‘‘ໂສຬສິຕ຺ຖີສຫສ຺ສານິ , ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິຕາ;

ອງ຺ກຸຣສ຺ສ ມຫາທາເນ, ວິຘາ ປິຓ຺ເຑນ຺ຕິ ນາຣິໂຍ.

໓໑໐.

‘‘ໂສຬສິຕ຺ຖີສຫສ຺ສານິ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິຕາ;

ອງ຺ກຸຣສ຺ສ ມຫາທາເນ, ທພ຺ພິຄາຫາ ອຸປຏ຺ຐິຕາ.

໓໑໑.

‘‘ພຫຸໍ ພຫູນໍ ປາທາສິ, ຈິຣໍ ປາທາສິ ຂຕ຺ຕິໂຍ;

ສກ຺ກຈ຺ຈຎ຺ຈ ສຫຕ຺ຖາ ຈ, ຈິຕ຺ຕີກຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ.

໓໑໒.

‘‘ພຫູ ມາເສ ຈ ປກ຺ເຂ ຈ, ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣານິ ຈ;

ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕສິ, ອງ຺ກູໂຣ ທີຆມນ຺ຕຣໍ.

໓໑໓.

‘‘ເອວໍ ທຕ຺ວາ ຍຊິຕ຺ວາ ຈ, ອງ຺ກູໂຣ ທີຆມນ຺ຕຣໍ;

ໂສ ຫິຕ຺ວາ ມານຸສໍ ເທຫໍ, ຕາວຕິໍສູປໂຄ ອຫູ’’ຕິ. – ຄາຖາ ອາຫໍສຸ;

໓໐໖. ຕຖ ສຏ຺ຐິ ວາຫສຫສ຺ສານີຕິ ວາຫານໍ ສຏ຺ຐິສຫສ຺ສານິ ຄນ຺ຘສາລິຕຓ຺ຑຸລາທິປູຣິຕວາຫານໍ ສຏ຺ຐິສຫສ຺ສານິ. ປຸຎ຺ຎເປກ຺ຂສ຺ສ ທານຊ຺ຌາສຍສ຺ສ ທານາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອງ຺ກຸຣສ຺ສ ນິເວສເນ ນິຈ຺ຈໍ ທິວເສ ທິວເສ ຊນ຺ຕຸໂນ ສຕ຺ຕກາຍສ຺ສ ໂຠຊນໍ ທີຍເຕຕິ ໂຍຊນາ.

໒໐໗-໙ຯຕິສຫສ຺ສານິ ສູທາ ທີຕິ ຕິສຫສ຺ສມຕ຺ຕາ ສູທາ ກຕ຺ຕກາຣກາຯ ເຕ ຈ ໂຂ ປນ ປໍສານກູຕາ ອສິປ຺ເປຕາ, ເຕສ຺ ເອກ ເມກສ຺ສ ປນ ວຈນກຣາ ອເນກາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ “ຕິສຫສ຺ສານິ ສູທານ”ນ຺ຕິ ຈ ປຖນ຺ຕິຯ ອາມຸຕ຺ຕມຕິກຸຕ຺ຟລາຕິ ນານາມ ຕິວິຈິຕ຺ຕກຸຕ຺ຟລຘຣາຯ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໝ຺ເຈຕໍ, ອາມຸຕ຺ຕກຍກາກຍິສຸຕ຺ຕາທິອາກາຣຕາປີ ເຕ ອເຫສຸໍຯ ອຽກຸຣໍ ອຸປ຺ຊີວນ຺ຕີຕິ ຕໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍ ຊີວນ຺ຕິ, ຕປ຺ປຍິພທ຺ຘຊີວິກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທາເນ ຍໝ຺ໝສ຺ສ ວາວຍາຕິ ມຫາຍາຄສໝ຺ຌິຕສ຺ສ ຍໝ຺ໝສ຺ສ ທາເນ ຍຊເນ ວາວຍາ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ອາປນ຺ນາຯ ກໝ຺ຖໍ ຜາເລນ຺ຕີ ມາຕາວາຕີ ນານປ຺ປກາຣານໍ ຂຊ຺ຊໂກຊ຺ຊາທິອາຫາຣວິເສສານໍ ປຈ ນາຍ ອລຽກຕປ຺ຍິຍຕ຺ຕາ ຕຣຸຕມນຸສ຺ສາ ກໝ຺ຖານິ ຜາເລນ຺ຕີ ວິທາເລນ຺ຕີຯ

໒໐໕ຯວິສາຕີ ວິສາຕພ຺ພານິ ໂກຊນໂຍຄ຺ຄານິ ກໝ຺ກກາຕ຺ຫານີຯ ປີຕ຺ເຫນ຺ຕີຕີ ປີສນວເສນ ປໂຍເຊນ຺ຕີຯ

໒໑໐ຯທພ຺ພິຄາຫາຕີ ກຍຈ຺ຊຸຄາຫິກາຯ ອຸປ຺ໝ຺ຖິຕາຕີ ປຣິເວສນໝ຺ຖານໍ ອຸປ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຖິຕາ ໂຫນ຺ຕີຯ

໒໑໑ຯພຫຸນ຺ຕິ ມຫນ຺ຕໍ ປຫູຕິກໍຯ ພຫູນນ຺ຕິ ອເນເກສໍຯ ປາຫາສີຕິ ປກາເຣທີ ອທາສີຯ ຈີຣນ຺ຕີ ຈີຣກາລໍຯ ວີສຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸ ເກສ຺ ທີ ມນຸສ຺ເສສ຺ ໂສ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຯ ພຫຸໍ ພຫູນໍ ຈີຣກາລໝ຺ຈ ເທນ຺ໂຕ ຍຖາ ອທາສີ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສກ຺ກຈ຺ຈໝ຺ຈາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ສກ຺ກຈ຺ຈນ຺ຕີ ສາທຣໍ, ອນປວິທ຺ຘໍ ອນວໝ຺ໝາຕໍ ກຕ຺ວາຯ ສຫຕ຺ຖາຕີ ສຫຕ຺ເຖນ, ນ ອາຕາປນມຕ຺ເຕນຯ ຈິຕ຺ຕີກຕ຺ວາຕີ ຄາຣວພຫຸມານໂຍເຄນ ຈິຕ຺ເຕນ ກຣິຕ຺ວາ ປູເຊຕ຺ວາຯ ປຸນປ຺ປຸນນ຺ຕີ ພຫຸໂສ ນ ເອກວາຣໍ, ກຕິປຍວາເຣ ວາ ອກຕ຺ວາ ອເນກ ວາຣໍ ປາຫາສີຕິ ໂຍຊນາຯ

໒໑໘ຯ ອິທານິ ຕເມວ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກຣຕໍ ວິກາເວຕຸໍ “ພຫູ ມາເສ ຈາ”ຕິ ຄາຖມາຫໍສ຺ຯ ຕຕ຺ຖ ພຫູ ມາເສຕີ ຈິຕ຺ຕມາສາທິເກ ພຫູ ອເນເກ ມາເສຯ ປກ຺ເຂຕີ ກຕ຺ຫສຸກ຺ກເກເທ ພຫູ ປກ຺ເຂຯ ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣານີ ຈາຕິ ວສນ຺ຕຄິມ຺ຫາທິເກ ພຫູ ອຸຕູ ຈ ສໍວຈ຺ຉຣານີ ຈ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ທີໝມນ຺ຕຣນ຺ຕີ ທີໝກາລມນ຺ຕຣໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ “ຈີຣໍ ປາຫາສີ”ຕີ ຈີຣກາລໍ ທານສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຕກາວໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຕສ຺ສ ນິຣນ຺ຕຣເມວ ປວຕ຺ຕິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ພຫູ ມາເສ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ທໝ຺ຖພ຺ພໍຯ

໒໑໒ຯເອວນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນຯ ທຕ຺ວາ ຍຊິຕ຺ວາ ຈາຕີ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກເມວ, ເກສໝ຺ຈິ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍານໍ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈຊນວເສນ ທຕ຺ວາ, ປຸນ “ພຫຸໍ ພຫູນໍ ປາຫາສີ”ຕີ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ຖິການໍ ສພ຺ເພສໍ ຍຖາການໍ ເທນ຺ໂຕ ມຫາຍາຄວເສນ ຍຊິຕ຺ວາຯ ໂສ ຫິຕ຺ວາ ມານຸສໍ ເທຫໍ, ຕາວຕິໍສູປໂຄ ອຫູຕີ ໂສ ອຽກຸໂຣ ອາຍຸປຣິໂຍສາເນ ມນຸສ຺ສຕ຺ຖກາວໍ ປ ຫາຍ ປຍິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຕາວເສນ ຕາວຕິໍສເທວນິກາຍູປໂຄ ອໂຫສີຯ

ເອວໍ ຕສ຺ມິ ຕາວຕິໍເສສ຺ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີ ອນຸກວນ຺ເຕ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວໂຕ ກາເລ ອິນ຺ທໂກ ນາມ ມາຕໂວ ອາຍ ສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘຕ຺ເຖຣສ຺ສ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ຕສ຺ສ ປສນ຺ນມານໂສ ກຍຈ຺ຊຸກິກ຺ຂໍ ທາເປສີຯ ໂສ ອປ຺ເປນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ເຂຕ຺ຕຄຕສ຺ສ ປຸໝ຺ໝສ຺ສ ອານຸກາເວນ ຕາວຕິໍເສສ຺ ມຫິທ຺ຘິໂກ ມຫານຸກາໂວ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ທຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ທິພ຺ເພຫິ ຣູປາທີ ຫີ ທສຫີ ຖາເນຫີ ອຽກຸຣໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ອກິກວິຕ຺ວາ ວິໂຣຈຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໒໑໘ຯ

“ກຍຈ຺ຊຸກິກ຺ຂໍ ທຕ຺ວານ, ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ອິນ຺ທໂກ;

ໂສ ຫິຕ຺ວາ ມານຸສໍ ເທຫໍ, ຕາວຕິໍສູປໂຄ ອຫຸຯ

໒໑໘ຯ

“ທສຫິ ຖາເນຫີ ອຽກຸຣໍ, ອິນ຺ທໂກ ອຕິໂຣຈຕິ;

ຣູເປ ສທ຺ເທ ຣເສ ຄນ຺ເຘ, ໂຜຍ຺ຖພ຺ເພ ຈ ມໂນຣເມຯ

໑໑໖.

''ອາຍຸນາ ຍສສາ ເຈວ, ວຓ຺ເຓນ ຈ ສຸເຂນ ຈ;

ອາຌິປ຺ເຈນ ອຽກຸຣ໌, ອິນ຺ທໂກ ອຕິໂຣຈຕີ''ຕິ.

໑໑໔-໕. ຕຕ຺ຖ ຣູເປຕີ ຣູປເຫຕຸ, ອຕ຺ຕໂນ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສທ຺ເທຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນເຍ. ອາຍຸນາຕິ ຊີວິເຕນ. ນນຸ ຈ ເທວານໍ ຊີວິຕໍ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ນປ຺ປມາຓໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຈ຺ຈໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປນ ເຍພຸຍ຺ຍວເສນ. ຕຖາ ຫິ ເອກຈ຺ຈານໍ ເທວານໍ ໂຍຄວິປ຺ຕຕ຺ຕິອາທີນາ ອນ຺ຕຣາມຣຓໍ ໂຫຕີເຍວ. ອິນ຺ທໂກ ປນ ຕີສຸໂສ ວສ຺ສໂກຝິໂຍ ສຬຸຄິ ຈ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປຣິປູເຣຕີເຍວ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອາຍຸນາ ອຕິໂຣຈຕີ''ຕິ. ຍສສາຕິ ມຫຕິຍາ ປຣິວາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ . ວຓ຺ເຓນາຕິ ສຓ຺ຖານສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ. ວຓ຺ຓຌາຕຸສມ຺ປທາ ປນ ''ຣູເປ''ຕິ ອິມິນາ ວຸຕ຺ຕາເຍວ. ອາຌິປ຺ເຈນາຕິ ອິສ຺ສຣິເຍນ.

ເອວໍ ອຽກຸເຣ ຈ ອິນ຺ທເກ ຈ ຕາວຕິໍເສສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ອນຸກວນ຺ເຕສຸ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວາ ອກິສມ຺ໂພຌິໂຕ ສຕ຺ຕ ເມ ສໍວຈ຺ຉເຣ ອາສາລ຺ຫິປຸຕ຺ຓມາຍໍ ສາວຕ຺ຖິນຄຣທ຺ວາເຣ ກຓ຺ຑມ຺ພຣຸກ຺ຂມູເລ ຍມກປາຝິຫາຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ຕິປທວິກ຺ກເມນ ຕາວຕິໍສກວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກມູເລ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພລສິລາຍໍ ຍຸຄນ຺ຌຣປພ຺ພເຕ ພາລສູຣິໂຍ ວິຍ ວິໂຣຈມາໂນ ທສຫິ ໂລກຌາຕູຫິ ສນ຺ນິປຕິຕາຍ ເທວພ຺ຣຫ຺ມປຣິສາຍ ຊຸຕິໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣປ຺ປກາຍ ອກິກວນ຺ໂຕ ອກິຌມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວໍ ນິສິນ຺ໂນ ອວິທູເຣ ນິສິນ຺ນໍ ອິນ຺ທກໍ, ທ຺ວາທສໂຍຊນນ຺ຕເຣ ນິສິນ຺ນໍ ອຽກຸຣຄ຺ຈ ທິສ຺ວາ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍສມ຺ປຕ຺ຕິວິກາວນຕ຺ຖໍ –

''ມຫາທານໍ ຕຍາ ທິນ຺ນໍ, ອຽກຸຣ ທີຄມນ຺ຕຣໍ;

ອຕິທູເຣ ນິສິນ຺ໂນສິ, ອາຄຈ຺ຉ ມມ ສນ຺ຕິເກ''ຕິ. –

ຄາຖມາຫ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອຽກຸໂຣ ''ກຄວາ ມຍາ ຈິຣກາລໍ ພຫຸໍ ເທຍ຺ຍຌມ຺ມໍ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕມ຺ປິ ມຫາທານໍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍສມ຺ປຕ຺ຕິວິຣເຫນ ອເຂຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕພີຊໍ ວິຍ ນ ອຸລ຺ລາຣຜລໍ ອໂຫສິ, ອິນ຺ທກສ຺ສ ປນ ກຝຈ຺ຉຸກິກ຺ຂາທານມ຺ປິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຸເຂຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕພີຊໍ ວິຍ ອຕິວິຍ ອຸລ຺ລາຣຜລໍ ຊາຕ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສງ຺ຄີຕິກາຣາ –

໑໑໗.

''ຕາວຕິໍເສ ຍທາ ພຸທ຺ໂຌ, ສິລາຍໍ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພເລ;

ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕຍມູລມ຺ຫິ, ວິຫາສິ ປຸຣິສຸຕ຺ຕໂມ.

໑໑໘.

''ທສສຸ ໂລກຌາຕູສຸ, ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວານ ເທວຕາ;

ປຍິຣຸປາສນ຺ຕິ ສມ຺ພຸທ຺ຌໍ, ວສນ຺ຕໍ ນຄມຸທ຺ຌນິ.

໑໑໙.

''ນ ໂກຈິ ເທໂວ ວຓ຺ເຓນ, ສມ຺ພຸທ຺ຌໍ ອຕິໂຣຈຕີ;

ສພ຺ເພ ເທເວ ອຕິກ຺ກມ຺ມ, ສມ຺ພຸທ຺ໂຂວ ວິໂຣຈຕິຯ

໓໘໐ຯ

‘‘ໂຍຊນານິ ທສ ທ຺ເວ ຈ, ອຽກ຺ໂຣຍໍ ຕທາ ອຫຸ;

ອວິທູເຣວ ພຸທ຺ຘສ຺ສ, ອິນ຺ທໂກ ອຕິໂຣຈຕິຯ

໓໘໑ຯ

‘‘ໂອໂລເກຕ຺ວານ ສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ອຽກ຺ຣຄ຺ຈາປິ ອິນ຺ທກໍ;

ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍໍ ສມ຺ກາເວນ຺ໂຕ, ອິທໍ ວຈນມພ຺ຣວິຯ

໓໘໒ຯ

‘‘ມຫາທານໍ ຕຍາ ທິນ຺ນໍ, ອຽກ຺ຣໍ ທີຘມນ຺ຕຣໍ;

ອຕິທູເຣ ນິສິນ຺ໂນສິ, ອາຄຈ຺ຉ ມມ ສນ຺ຕິເກຯ

໓໘໓ຯ

‘‘ໂຈທິໂຕ ກາວິຕຕ຺ເຕນ, ອຽກ຺ໂຣ ອິທມພ຺ຣວິ;

ກິໍ ມຍ຺ຫໍ ເຕນ ທາເນນ, ທກ຺ຂິເຓຍ຺ເຍນ ສຸຄ຺ຄຕໍຯ

໓໘໔ຯ

‘‘ອຍໍ ໂສ ອິນ຺ທໂກ ຍກ຺ໂຂ, ທຊ຺ຊາ ທານໍ ປ຺ຣິຕ຺ຕກໍ;

ອຕິໂຣຈຕິ ອມ຺ເຫຫິ, ຈນ຺ໂທ ຕາຣຄເຓ ຍຖາຯ

໓໘໕ຯ

‘‘ອຸຊ຺ຊຽຄເລ ຍຖາ ເຂຕ຺ເຕ, ພີຊໍ ພຫຸມ຺ປິ ໂຣປິຕໍ;

ນ ວິປຸລໍ ຜລໍ ໂຫຕິ, ນປິ ໂຕເສຕິ ກສ຺ສກໍຯ

໓໘໖ຯ

‘‘ຕເຖວ ທານໍ ພຫຸກໍ, ທຸສ຺ສີເລສຸ ປຕິຏ຺ຈິຕໍ;

ນ ວິປຸລໍ ຜລໍ ໂຫຕິ, ນປິ ໂຕເສຕິ ທາຍກໍຯ

໒໔໗໚

‘‘ຍຖາປິ ກຫ຺ຫເກ ເຂຕ຺ເຕ, ພີຊໍ ອປ຺ປມ຺ປິ ໂຣປິຕໍ;

ສມ຺ມາ ຘາຣໍ ປເວຈ຺ຉນ຺ເຕ, ຜລໍ ໂຕເສຕິ ກສ຺ສກໍ໚

໒໔໘໚

‘‘ຕເຖວ ສີລວນ຺ເຕສຸ, ຄຸຓວນ຺ເຕສຸ ຕາທິສຸ;

ອປ຺ປກມ຺ປິ ກຕໍ ກາຣໍ, ປຸຨ຺ຨໍ ໂຫຕິ ມຫປ຺ຜລ’’ນ຺ຕິ໚ – ຄາຖາໂຍ ອໂວຈຸໍ;

໒໑໗໚ ຕຕ຺ຖ ຕາວຕິເສຕິ ຕາວຕິສກາຍເນ໚ ສິລາຍໍ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພເລຕິ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພລນາມເກ ສິລາສເນ ປຸຣິສຸຕ຺ຕໂມ ພຸທ຺ໂຘ ຍທາ ວິຫາສີຕິ ໂຍຊນາ໚

໒໑໘໚ທສສຸ ໂລກຘາຕູສຸ, ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວານ ເທວຕາຕິ ຊາຕິເຂຕ຺ຕສຨ຺ຨິເຕສຸ ທສສຸ ຈກ຺ກວາລຸອສຫສ຺ເສສຸ ກາມາວຈຣເທວ ຕາ ພ຺ຣຫ຺ມເທວຕາ ຈ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຄວໂຕ ປຍິຣຸປາສນາຍ ຘມ຺ມສ຺ສວນຕ຺ຖຍ຺ຈ ເອກໂຕ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ໚ ເຕນາຫ ‘‘ປຍິຣຸປາສນ຺ ຕິ ສມ຺ພຸທ຺ຘໍ, ວສນ຺ຕໍ ນຄມຸທ຺ຘນີ’’ຕິ, ສິເນຣຸມຸທ຺ຘນີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໒໔໐໚ໂຍຊນານິທສ ທ຺ເວ ຈ, ອງ຺ກຸໂຣຍໍ ຕທາ ອຫູຕິ ອຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈຣິໂຕ ອງ຺ກຸໂຣ ຕທາ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂກາເລ ທສ ທ຺ເວ ໂຍຊ ນານີ ອນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ວາ ອຫຸ໚ ສຕ຺ຖຸ ນິສີນ຺ນຄ຺ຄານໂຕ ທ຺ວາທສໂຍຊນນ຺ຕເຣ ຖາເນ ນິສິນ຺ໂນ ອໂຫສີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໒໔໒໚ໂຈທິໂຕກາວິຕຕ຺ເຕນາຕິ ປາຣມິປຣິກາວິຕາຍ ອຣິຍມຄ຺ຄກາວນາຍ ກາວິຕຕ຺ເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ໂຈທິໂຕ໚ ກິ ມຍ຺ ຫໍ ເຕນາຕິອາທິກາ ສຕ຺ຖຸ ປຜິວຈນວເສນ ອງ຺ກຸເຣນ ວຸຕ຺ຕຄາຖາ໚ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ເຍນ ສຸຨ຺ຨຕນ຺ຕິ ຍໍ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ເຍນ ສຸຨ຺ຨຕໍ ຣິຕ຺ຕກໍ ວິຣຫິຕໍ ຕທາ ມມ ທານໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ກິ ມຍ຺ຫໍ ເຕນາ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ທານປຸຨ຺ຨໍ ຫີລຸເອນ຺ໂຕ ວທຕິ໚

໒໔໔໚ຍກ຺ໂຂຕິ ເທວປຸຕ຺ໂຕ໚ ທຊ຺ຊາຕິ ທຕ຺ວາ໚ ອຕິໂຣຈຕິ ອມ຺ເຫຫີຕິ ອຕ຺ຕນາ ມາທິເສຫິ ອຕິວິຍ ວິໂຣຈຕິ໚ ທີຕິ ວາ ນິ ປາຕມຕ຺ຕໍ, ອມ຺ເຫ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອກິກວິຕ຺ວາ ວິໂຣຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຍຖາ ກິນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຈນ຺ໂທ ຕາຣຄເຓ ຍຖາ’’ຕິ໚

໒໔໕-໖໚ອຊ຺ຊງ຺ຄເລຕິ ອຕິວິຍ ຖທ຺ຘກູມິກາເຄ໚ ‘‘ອູສເຣ’’ຕິ ເກຈິ ວທນ຺ຕິ໚ ໂຣປິຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ວປິຕ຺ວາ ວາ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ວາ ປຸນ ໂຣປິຕໍ໚ ນປິ ໂຕເສຕີຕິ ນ ນນ຺ທຍຕິ, ອປ຺ປຜລຕາຍ ວາ ຕຸຍ຺ຖິ ນ ຊເນຕິ໚ ຕເຖວາຕິ ຍຖາ ອຊ຺ຊງ຺ຄເລ ເຂຕ຺ເຕ ພຫຸມ຺ປິ ພີ ຊໍ ໂຣປິຕໍ ວິປຸລຜລໍ ອຸລຸອາຣຜລໍ ນ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ເອວ ກສ຺ສກໍ ນ ໂຕເສຕິ, ຕຖາ ທຸສ຺ສີເລສຸ ສີລວິຣຫິເຕສຸ ພຫຸກມ຺ປິ ທານໍ ປ ຕິຍ຺ຖາປິຕໍ ວິປຸລຜລໍ ມຫປ຺ຜລໍ ນ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ເອວ ທາຍກໍ ນ ໂຕເສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໒໔໗-໘໚ຍຖາປິ ກຫ຺ຫເກຕິ ຄາຖາທ຺ວຍສ຺ສ ວຕ຺ຕວິປຣີຍາເຍນ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ຘາຣໍ ປເວຈ຺ຉນ຺ເຕຕິ ວຸຍ຺ຖິຘາຣໍ ສມ຺ມເທວ ປວຕ຺ເຕນ຺ເຕ, ອນ຺ວຑ຺ຒມາສໍ ອນຸທສາຫໍ ອນຸປຨ຺ຈາຫໍ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຄຸຓວນ຺ເຕສູຕິ ຊາ ນາທິຄຸຓຍຸຕ຺ເຕສຸ໚ ຕາທິສູຕິ ອິຍ຺ຖາທີສຸ ຕາທິລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ເຕສຸ໚ ກາຣນ຺ຕິ ລີງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຸປກາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ກິທິໂສ ອຸປກາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ປຸຨ຺ຨ’’ນ຺ຕິ໚

໒໔໙໚

‘‘ວິເຈຍ຺ຍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ຍຕ຺ຖ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ;

ວິເຈຍ຺ຍ ທານໍ ທຕ຺ວານ, ສຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທາຍກາ។

໒໒໐។

‘‘ວິເຈຍ຺ຍ ທານໍ ສຸຄຕປ຺ປສຏ຺ຐໍ, ເຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍາ ອິຘ ຊີວໂລເກ;

ເອເຕສຸ ທິນ຺ນານິ ມຫປ຺ຜລານິ, ພີຊານິ ວຸຕ຺ຕານິ ຍຖາ ສຸເຂຕ຺ເຕ’’ຕິ។ –

ອຍໍ ສງ຺ຄີຕິການເຣຫິ ຐປິຕາ ຄາຖາ។

໒໘໙។ ຕຕ຺ຖ ວິເຈຍ຺ຍາຕິ ວິຈິນິຕ຺ວາ, ປຸຍ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ປຍ຺ຎາຍ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ។ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານເມວາຕິ។

ຕຍິທໍ ອງ຺ກຸຣເປຕວຕ຺ຖຸ ສຕ຺ຖາຣາ ຕາວຕິໍສຠວເນ ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາຬເທວຕານໍ ປຸຣໂຕ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍສມ຺ປຕ຺ຕິວິຠາວນຕ຺ຖໍ ‘‘ມຫາທານໍ ຕຍາ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຕນາ ສມຸຏ຺ຐາປິຕໍ, ຕຕ຺ຖ ຕໂຍ ມາເສ ອຠິຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ມຫາປວາຣຓາຍ ເທວຄຓປຣິວຸໂຕ ເທວເທໂວ ເທວໂລກໂຕ ສງ຺ກສ຺ສນຄຣໍ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ສາວຕ຺ຖິໍ ປຕ຺ວາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຈຕຸປຣິສມຊ຺ເຌ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍສມ຺ປຕ຺ຕິວິຠາວນຕ຺ຖເມວ ‘‘ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຄຈ຺ຉາມາ’’ຕິອາທິນາ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ເທເສຕ຺ວາ ຈຕຸສຈ຺ຈກຖາຍ ເທສນາຍ ກູຏໍ ຄຓ຺ຫີ។ ເທສນາວສາເນ ເຕສໍ ອເນກໂກຏິປາຓສຫສ຺ສານໍ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສີຕິ។

ອງ຺ກຸຣເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໑໐។ ອຸຕ຺ຕຣມາຕຸເປຕິວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ທິວາວິຫາຣຄຕໍ ຠິກ຺ຂຸນ຺ຕິ ອິທໍ ອຸຕ຺ຕຣມາຕຸເປຕິວຕ຺ຖຸ។ ຕຕ຺ຣາຍໍ ອຕ຺ຖວິຠາວນາ – ສຕ຺ຖຣິ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ປຐມມຫາສງ຺ຄີຕິຍາ ປວຕ຺ຕິຕາຍ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາຍໂນ ທ຺ວາທສຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ໂກສມ຺ພິຍາ ອວິທູເຣ ອຍ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ອຣຍ຺ຎາຍຕເນ ວິຫາສິ។ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ຣຍ຺ໂຎ ອຸເທນສ຺ສ ອຍ຺ຎຕໂຣ ອມຈ຺ໂຈ ກາລມກາສິ, ເຕນ ຈ ປຸພ຺ເພ ນຄເຣ ກມ຺ມນ຺ຕາ ອຘິຏ຺ຐິຕາ ອເຫສຸໍ។ ອຖ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣໍ ນາມ ມາຓວໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ວຍ຺ຈ ປິຕຣາ ອຘິຏ຺ຐິເຕ ກມ຺ມນ຺ເຕ ສມນຸສາສາ’’ຕິ ເຕນ ຐິຕຏ຺ຐາເນ ຐເປສິ។

ໂສ ຈ ສາຘູຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເອກທິວສໍ ນຄຣປຏິສງ຺ຂຣຓິຍານໍ ທາຣູນໍ ອຕ຺ຖາຍ ວຑ຺ຒກີໂຍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຣຍ຺ຎໍ ຄໂຕ។ ຕຕ຺ຖ ອາຍສ຺ມໂຕ ມຫາກຈ຺ຈາຍນຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວສນຏ຺ຐານໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ເຖຣໍ ຕຕ຺ຖ ປໍສຸກູລຈີວຣຘຣໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ອິຣິຍາປເຖເຍວ ປສີທິຕ຺ວາ ກຕປຏິສນ຺ຖາໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ។ ເຖໂຣ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ກເຖສິ។ ໂສ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ສຍ຺ຊາຕປ຺ປສາໂທ ສຣເຓສຸ ປຕິຏ຺ຐາຍ ເຖຣໍ ນິມນ຺ເຕສິ – ‘‘ອຘິວາເສຖ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂູຫິ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາ’’ຕິ។ ອຘິວາເສສິ ເຖໂຣ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ។ ໂສ ຕໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຍ຺ເຎສໍ ອຸປາສການໍ ອາຈິກ຺ຂິ – ‘‘ເຖໂຣ ມຍາ ສ຺ວາຕນາຍ ນິມນ຺ຕິໂຕ, ຕຸມ຺ເຫຫິປິ ມມ ທານຄ຺ຄໍ ອາຄນ຺ຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ។

ໂສ ທຸຕິຍທິວເສ ກາລສ຺ເສວ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ປຏິຍາທາເປຕ຺ວາ ກາລໍ ອາໂຣຈາເປຕ຺ວາ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ເຄຫໍ ປເວເສສິ។ ອຖ ມຫາຣຫາຠປ຺ປີຍປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓອຕ຺ຖເຕສຸ ອາສເນສຸ ເຖເຣ ຈ ຠິກ຺ຂູສຸ ຈ ນິສິນ຺ເນສຸ ຄນ຺ຘປຸປ຺ຜຘູເປຫິ ປູຊໍ ກຕ຺ວາ ປຓີເຕນ ອນ຺ນປາເນນ ເຕ ສນ຺ຕປ຺ເປຕ຺ວາ ສຍ຺ຊາຕປ຺ປສາໂທ ກຕຍ຺ຊລີ ອນຸໂມທນໍ ສຸຓິຕ຺ວາ ກຕຠຕ຺ຕານຸໂມທເນ ເຖເຣ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນຄຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຏິນິວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ‘‘ຠນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ນິຈ຺ຈໍ ມມ ເຄຫໍ ປວິສິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ຍາຈິຕ຺ວາ ເຖຣສ຺ສ ອຘິວາສນໍ ຎຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິ។ ເອວໍ ໂສ ເຖຣໍ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ໂອວາເທ ປຕິຏ຺ຐາຍ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລໍ ປາປຸຓິ, ວິຫາຣຍ຺ຈ ກາເຣສິ, ສພ຺ເພ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ຎາຕເກ ສາສເນ ອຠິປ຺ປສນ຺ເນ ອກາສີ។

ມາຕາ ປນສ຺ສ ມຈ຺ເຉຣມລປຣິຍຸຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ເອວໍ ປຣິຠາສິ – ‘‘ຍໍ ຕ຺ວໍ ມມ ອນິຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ ເອວ ສມຓານໍ ອນ຺ນປານໍ ເທສິ, ຕໍ ເຕ ປຣໂລເກ ໂລຫິຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕູ’’ຕິຯ ເອກໍ ປນ ໂມຣປິຎ຺ຉກລາປໍ ວິຫາຣມຫທິວເສ ຫິຍ຺ຍມານໍ ອນຸຊານິຯ ສາ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ເປຕໂຍນິໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ໂມຣປິຎ຺ຉກລາປທານານຸໂມທເນນ ປນສ຺ສາ ເກສາ ນີລາ ສິນິທ຺ຘາ ເວລ຺ລິຕຄ຺ຄາ ສຸຂຸມາ ທີຆາ ຈ ອເຫສຸໍຯ ສາ ຍທາ ຄງ຺ຄານທິໍ ‘‘ປານີຍໍ ປິວິສ຺ສາມີ’’ຕິ ໂອຕຣຕິ, ຕທາ ນທີ ໂລຫິຕປູຣາ ໂຫຕິຯ ສາ ປຎ຺ຈປຓ຺ຓາສ ວສ຺ສານິ ຂຸປ຺ປິປາສາຠິຠູຕາ ວິຈຣິຕ຺ວາ ເອກທິວສໍ ກງ຺ຂາເຣວຕຕ຺ເຖຣໍ ຄງ຺ຄາຍ ຕີເຣ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕໂນ ເກເສຫິ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປານີຍໍ ຍາຈິຯ ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ –

໓໓໑ຯ

‘‘ທິວາວິຫາຣຄຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ, ຄງ຺ຄາຕີເຣ ນິສິນ຺ນກໍ;

ຕໍ ເປຕີ ອຸປສງ຺ກມ຺ມ, ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ ຠີຣຸທສ຺ສນາຯ

໓໓໒ຯ

‘‘ເກສາ ຈສ຺ສາ ອຕິທີຆາ, ຍາວຠູມາວລມ຺ພເຣ;

ເກເສຫິ ສາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ, ສມຓໍ ເອຕທພ຺ຣວີ’’ຕິຯ –

ອິມາ ທ຺ເວ ຄາຖາ ສງ຺ຄີຕິກາຣເກຫິ ອິຘ ອາທິໂຕ ຐປິຕາຯ

ຕຕ຺ຖ ຠີຣຸທສ຺ສນາຕິ ຠຍານກທສ຺ສນາຯ ‘‘ຣຸທ຺ທທສ຺ສນາ’’ຕິ ວາ ປາໂຐ, ພີຠຈ຺ຉກາຣິຍທສ຺ສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍາວຠູມາວລມ຺ພເຣຕິ ຍາວ ຠູມິ, ຕາວ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິຯ ປຸພ຺ເພ ‘‘ຠິກ຺ຂຸ’’ນ຺ຕິ ຈ ປຈ຺ຉາ ‘‘ສມຓ’’ນ຺ຕິ ຈ ກງ຺ຂາເຣວຕຕ຺ເຖຣເມວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ສາ ປນ ເປຕີ ເຖຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປານີຍໍ ຍາຈນ຺ຕີ –

໓໓໓ຯ

‘‘ປຎ຺ຈປຓ຺ຓາສ ວສ຺ສານິ, ຍໂຕ ກາລກຕາ ອຫໍ;

ນາຠິຊານາມິ ຠຸຕ຺ຕໍ ວາ, ປີຕໍ ວາ ປນ ປານີຍໍ;

ເທຫິ ຕ຺ວໍ ປານີຍໍ ຠນ຺ເຕ, ຕສິຕາ ປານີຍາຍ ເມ’’ຕິຯ – ອິມໍ ຄາຖມາຫ;

໓໓໓ຯ ຕຕ຺ຖ ນາຠິຊານາມິ ຠຸຕ຺ຕໍ ວາຕິ ເອວໍ ທີຆມນ຺ຕເຣ ກາເລ ໂອທນໍ ຠຸຕ຺ຕໍ ວາ ປານີຍໍ ປີຕໍ ວາ ນາຠິຊານາມິ, ນ ຠຸຕ຺ຕໍ ນ ປີຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕສິຕາຕິ ປິປາສິຕາຯ ປານີຍາຍາຕິ ປານີຍຕ຺ຖາຍ ອາຫິຓ຺ຑນ຺ຕິຍາ ເມ ປານີຍໍ ເທຫິ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຍຊນາຯ

ອິໂຕ ປຣໍ –

໓໓໔ຯ

‘‘ອຢໍ ສີໂຕທິກາ ຄາຄາ, ຫິມວນຸຕໂຕ ສນຸທຕິ;

ປີວ ເອຕຸໂຕ ຄເຫຕຸວານ, ກີ ມໍ ຍາຈສີ ປານີຢໍ।

໓໓໘।

‘‘ສຈາຫໍ ກນຸເຕ ຄາຄາຍ, ສຢໍ ຄຕຸຫາມິ ປານີຢໍ;

ໂລຫິຕໍ ເມ ປຣິວຕຸຕຕິ, ຕສຸມາ ຍາຈາມິ ປານີຢໍ।

໓໓໙।

‘‘ກີ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກຸກຕໍ ກຕໍ;

ກິສຸສກມຸມວິປາເກນ, ຄາຄາ ເຕ ໂຫຕິ ໂລຫິຕໍ।

໓໓໗।

‘‘ປຸຕຸໂຕ ເມ ອຸຕຸຕໂຣ ນາມ, ສທຸໂຜ ອາສີ ອຸປາສໂກ;

ໂສ ຈ ມຢຸຫໍ ອກາມາຍ, ສມຕານໍ ປເວຈຸຉຕິ।

໓໓໗।

‘‘ຈີວຣໍ ປີຕຸຫປາຕຍຸຈ, ປຈຸຈຢໍ ສຍນາສນໍ;

ຕມຫໍ ປຣິກາສາມິ, ມຈຸເຊເຣນ ອຸປທຸທຸຕາ।

໓໓໙।

‘‘ຢໍ ຕຸວໍ ມຢຸຫໍ ອກາມາຍ, ສມຕານໍ ປເວຈຸຉສີ;

ຈີວຣໍ ປີຕຸຫປາຕຍຸຈ, ປຈຸຈຢໍ ສຍນາສນໍ।

໓໔໐।

‘‘ເອຕໍ ເຕ ປຣໂລກສຸມິ, ໂລຫິຕໍ ໂຫຕຸ ອຸຕຸຕຣ;

ຕສຸສກມຸມວິປາເກນ, ຄາຄາ ເມ ໂຫຕິ ໂລຫິຕ’’ນຸຕິ। –

ອິມາ ເຖຣສຸສ ຈ ເປຕິຍາ ຈ ວຈນປຕິວຈນຄາຖາ।

໓໓໘। ຕຕຸຖ ຫິມວນຸຕໂຕຕິ ມຫໂຕ ຫິມສຸສ ອຕຸຖິຕາຍ ‘‘ຫິມວາ’’ຕິ ລທຸຂນາມໂຕ ປພຸພຕຣາຊໂຕ। ສນຸທຕີຕິ ປວຕຸຕຕິ।

ເອຕຸໂຕຕິ ອິໂຕ ມຫາຄງຄາໂຕ។ ກິນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ນໍ ຍາຈສິ ປານີຍໍ, ຄງຄານທີ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຍຖາຣຸຈິ ປີວາຕິ ທສ຺ເສຕິ។

໓໓໘។ໂລຫິຕໍເມ ປຣິວຕ຺ຕຕີຕິ ອຸທກໍ ສນ຺ທມານໍ ມຍ຺ຫໍ ປາປກມ຺ມຜເລນ ໂລຫິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຕຕິ ປຣິຓມຕິ, ຕາຍ ຄ ຫິຕມຕ຺ຕໍ ອຸທກໍ ໂລຫິຕໍ ຊາຍຕີ។

໓໓໗-໔໐។ມຍ຺ຫໍ ອການາຍາຕິ ມມ ອນິຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ។ ປເວຈ຺ຉຕີຕິ ເທຕິ។ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ຄິລານປຈ຺ຈຍໍ។ ເອຕນ຺ຕິ ຍໍ ເອຕໍ ຈີວຣາທິ ກໍ ປຈ຺ຈຍຊາຕໍ ສມຓານໍ ປເວຈ຺ຉສິ ເທສິ, ເອຕໍ ເຕ ປຣໂລກສ຺ມິ ໂລຫິຕໍ ໂຫຕຸ ອຸຕ຺ຕຣາຕິ ອກິສປນວເສນ ກຕໍ ປາປກມ຺ມໍ, ຕສ຺ສ ວິປາເກນາຕິ ໂຍຊນາ។

ອຖາຍສ຺ມາ ເຣວໂຕ ຕໍ ເປຕິ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສງຆສ຺ສ ປານີຍໍ ອທາສິ, ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູນມທາສິ, ສງກາຣກູຜາທິໂຕ ປໍສຸກູລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຊວິຕ຺ວາ ກິສິລ຺ຈ ຈີມິລິກລ຺ຈ ກຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູນໍ ອທາສິ, ເຕນ ຈສ຺ສາ ເປຕິຍາ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ອເຫສຸໍ។ ສາ ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ລທ຺ຉທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິ ເຖຣສ຺ສ ທສ຺ເສສິ។ ເຖໂຣ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄຕານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ປກາເສຕ຺ວາ ຉມ຺ມກຖໍ ກເຖສິ។ ເຕນ ມຫາຊໂນ ສລ຺ຊາຕສໍເວໂຄ ວິຄຕມລມຈ຺ເຉໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ທານສີລາທິກຸສລຉມ຺ມາກິຣໂຕ ອໂຫສີຕິ។ ອິທໍ ປນ ເປຕວຕ຺ຖຸ ທຸຕິຍສງຄີຕິຍໍ ສງຄຫໍ ອາຣຸລ຺ຫນ຺ຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ។

ອຸຕ຺ຕຣມາຕຸເປຕິວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໑໑។ ສຸຕ຺ຕເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ

ອທໍ ປຸເຣ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນຕິ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕເປຕວຕ຺ຖຸ។ ຕສ຺ສ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ສາວຕ຺ຖິຍາ ກິຣ ອວິທູເຣ ອລ຺ຍຕຣສ຺ມິ ຄາມ ເກ ອມ຺ຫາກໍ ສຕ຺ຖຣິ ອນຸປ຺ປນ຺ເນເຍວ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ວສ຺ສສຕານໍ ອຸປຣິ ອລ຺ຍຕໂຣ ທາຣໂກ ເອກໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຉໍ ອຸປຜ຺ຖຫີ។ ຕສ຺ສ ມາຕາ ຕສ຺ມິ ວຍປ຺ປຕ຺ເຕ ຕສ຺ສຕ຺ຖາຍ ສມານກຸລໂຕ ອລ຺ຍຕຣໍ ກຸລຘີຕຣໍ ອາເນສິ។ ວິວາຫທິວເສເຍວ ຈ ໂສ ກຸມາໂຣ ສຫາເຍ ຫີ ສທ຺ຉິ ນ຺ຫາຍິຕຸໍ ຄໂຕ ອຫິນາ ທຜ຺ໂຖ ກາລມກາສິ, ‘‘ຍກ຺ຂຄາເຫນາ’’ຕິປິ ວທນ຺ຕິ។ ໂສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຉສ຺ສ ອຸປຜ຺ຖາເນນ ພຫຸໍ ກຸສລກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກິໂຕປີ ຕສ຺ສາ ທາຣິກາຍ ປຜິພທ຺ຉຈິຕ຺ຕຕາຍ ວິມານເປໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ມຫິທ຺ຘິໂກ ປນ ອໂຫສິ ມ ຫານຸກາໂວ។

ອຖ ໂສ ຕໍ ທາຣິກໍ ອຕ຺ຕໂນ ວິມານໍ ເນຕຸກາໂມ ‘‘ເກນ ນຸ ໂຂ ອຸປາເຍນ ເອສາ ທິຜ຺ຖຉມ຺ມເວທນີຍກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ມຍາ ສທ຺ຉິ ອິຉ ອກິຣເມຍ຺ຍາ’’ຕິ ຕສ຺ສາ ທິພ຺ພໂກຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອນຸກວນເຫຕຸໍ ວິມໍສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຉໍ ຈີວຣກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ສຣູເປນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ກິໍ, ກນ຺ເຕ, ສຸຕ຺ຕເກນ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ອາຫ។ ‘‘ຈີວຣກມ຺ມໍ ກໂຣມິ, ອຸປາສກາ’’ຕິ។ ‘‘ເຕນ ຫິ, ກນ຺ເຕ, ອສຸກສ຺ມິ ຖາເນ ສຸຕ຺ຕກິກ຺ຂໍ ຈຣຖາ’’ຕິ ຕສ຺ສາ ທາຣິກາຍ ເຄຫໍ ທສ຺ເສສິ។ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຉ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຆຣທ຺ວາເຣ ອຜ຺ຖາສິ។ ອຖ ສາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຉໍ ຕຕ຺ຖ ຖິຕໍ ທິສ຺ວາ ປສນ຺ນມານສາ ‘‘ສຸຕ຺ຕເກນ ເມ ອຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຖິໂກ’’ຕິ ລຕ຺ວາ ເອກໍ ສຸຕ຺ຕຄຸລຸອໍ ອທາສິ។ ອຖ ໂສ ອມນຸສ຺ໂສ ມນຸສ຺ສຣູເປນ ຕສ຺ສ ທາຣິກາຍ ຆຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ມາຕຣໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ຕາຍ ສທ຺ຉິ ກຕິປາຫໍ ວສິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ມາຕຸຍາ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ຕສ຺ມິ ເຄເຫ ສພ຺ພກາຊນານິ ຫິຣລ຺ລສຸວຕ຺ຓສ຺ສ ປູເຣຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸປຣິ ນາມໍ ລິຂິ ‘‘ອິທໍ ເທວທຕ຺ຕິຍໍ ຉນໍ ນ ເກນຈິ ຄເຫຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ, ຕລ຺ຈ ທາຣິກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິມານໍ ອຄມາສິ។ ຕສ຺ສາ ມາຕາ ປຫູຕໍ ຉນໍ ລກິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຓາຕການໍ ກປຓທ຺ຘິກາທີນລ຺ຈ ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ຈ ປຣິກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ກາລໍ ກໂຣນ຺ຕີ ‘‘ມມ ຘີຕາ ອາຄຈ຺ຉຕິ ເຈ, ອິທໍ ຉນໍ ທສ຺ເສຖາ’’ຕິ ຓາຕການໍ ກເຖຕ຺ວາ ກາລມກາສິ។

ຕໂຕ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ວສ຺ສສຕານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອມ຺ຫາກໍ ກຄວຕິ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕວຣຉມ຺ມຈກ຺ເກ ອນຸກ຺ກເມນ ສາວຕ຺ຖິ ຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ເຕນ ອມນຸສ຺ເສນ ສທ຺ຉິ ວສນ຺ຕິຍາ ອຸກ຺ກຕ຺ຖາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ។ ສາ ຕໍ ‘‘ສາຉຸ, ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມໍ ສກລ຺ເຍວ ເຄຫໍ ປຜິເນຫີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ –

‘‘ອຫំ ປុເຣ ປພ្ພຊិຕស្ស ភិក្ខុໂນ,

ສຸຕ្ຕំ ອຫາສິ ອຸປສງກມ្ម ຍາຈິຕາ;

ຕສ្ສ ວិປាໂກ ວិປុលຜລູປລព្ភតិ,

ພហុកា ຈ ເມ ອុប្បជ្ជរេ ວត្ថុໂກដិໂຍ។

໓໔໘។

‘‘ປុប្ផាភិកិណ្ណំ ຣមិតំ ວិមានំ, ອເນកຈិត្តំ ນຣនារិសេវិតំ;

ສາហំ ភុញ្ជាមិ ຈ ປាຣុປាមិ ຈ, ປហូតវិត្តា ນ ຈ តាວ ខិយតិ។

໓໔໙។

‘‘ຕស្សេວ ກម្មស្ស ວិປាកមន្វយា, ສុខញ្ច សាតញ្ច ឥធូປលព្ភតិ;

ສាហំ ຄន្ត្វា ປុនេវ ມານុសំ, ກាហាមិ ປុញ្ញានិ ນយយុយប្បត្ត ມ’’ນ្តិ។ –

ឥមា គាថា ອភាសិ។

໓໔໑។ ຕត្ថ ‘‘ປພ្ພជិតស្ស ភិក្ខុໂນ’’ติ ឥທំ ປຈ្ចេកពុទ្ធំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ໂສ ហិ ກາມາທິមលានំ ອត្តໂນ ສន្តានໂត ອນວសេសໂຕ ປព្ពាជិតត្តា ປហីនត្តា ປຣមត្ថໂຕ ‘‘ປព្ពជិໂຕ’’ຕິ, ภិន្នກិលេសត្តា ‘‘ភិក្ខូ’’ຕິ ຈ វត្តព្ពតំ ອຣហតិ។ ສុត្តន្តិ ກប្បាសិយសុត្តំ។ ອុបសង្កម្មាតិ ມយ្ហំ គេហំ ອុបសង្កមិត្វា។ ຍាចិតាតិ ‘‘ອុទ្ទិស្ស ອຣិយា តិដ្ឋន្តិ, ເອសា ອຣិយាន យាចនា’’ຕິ (ຊາ។ ໑។໗។໕໙) ເອວំ វុត្តាយ កាយវិញ្ញត្តិປໂຍគសង្ខាតាយ ភិក្ខាចរិយាយ ຍាចិតា។ ຕស្សាតិ តស្ស សុត្តទានស្ស។ ວិປាໂກ ວិປុលផលូປលព្ភតីតិ វិປុលផໂល ឧឡារោ ហោ មហាឧទយោ វិປាໂກ ເອតរហិ ອុបលព្ភតិ ປច្ចនុភវីយតិ។ ពហុកាតិ ອເນកា។ វត្ថុໂកដិໂຍតិ វត្ថានំ ໂកដិໂຍ, ອເນកសតសហស្សប្បភេទានិ វត្ថានីតិ ອត្ថោ។

໓໔៨។ອເນកຈិត្តន្តិ នានាវិធចិត្តកម្មំ, ອເນເກហិ វា មុត្តាមណិអាទិហិ រតនេហិ វិចិត្តរូປំ។ នរនារិសេវិតន្តិ ປរិចារកភូតេហិ នរេហិ នារីហិ ຈ ອុປសេវិតំ។ ສាហំ ភុញ្ជាមីតិ ສາ ອហំ តំ វិមានំ ປរិភុញ្ជាមិ។ ປាຣុປាមីតិ ອເນកាសុ វត្ថុ ໂກដិសុ ឥច្ឆិតិច្ឆិតំ និវាសេមិ ເចវ ປរិហាមិ ຈ។ ປហូតវិត្តាតិ ປហូតវិត្តូປກរណា មហទ្ធនា មហាភោគា។ ນ ຈ តាវ ខិយតីតិ តញ្ច វិត្តំ ນ ខិយតិ, ນ ປរិក្ខយំ ປរិយាទានំ គច្ឆតិ។

໓໔໙។ຕស្សេວ ກម្មស្ស ວិປាកមន្វយាតិ ຕស្សេវ សុត្តទានមយប្បុញ្ញកម្មស្ស ອន្វយា ປច្ចយា ហេតុភាវេន វិປាកភូតំ សុខំ, ឥដ្ឋមធុរសង្ខាតំ សាតញ្ច ឥធ ឥមស្មិំ វិមានេ ອុປលព្ភតិ។ គន្ត្វា ປុនេវ ມານុសន្តិ ປុន ເອវ មនុស្សលោកំ ອុປគន្ត្វា។ ກាហាមិ ປុញ្ញានីតិ មយ្ហំ សុខវិសេសនិប្ផាទកានិ ປុញ្ញានិ ករិស្សាមិ, យេសំ វា មយា អយំ សម្បត្តិ លទ្ធាតិ អធិប្បាយោ។ នយយុយប្បត្ត មន្តិ, អយុយប្បត្ត, មំ មនុស្សលោកំ នយ, នេហីតិ ອត្ថោ។

ຕំ ສុត្វា ໂສ ອមនុស្សោ តស្សា ປដិពទ្ធចិត្តតាយ ອនុកម្បាយ គមនំ ອនិច្ឆន្តោ –

໓໔៤។

‘‘ສຕ຺ຕ ຕ຺ວໍ ວສ຺ສສຕາ ອິຘາຄຕາ,

ຊິຕ຺ຕາ ຈ ວຸຑ຺ຒາ ຈ ຕຫິໍ ກວິສ຺ສສິ;

ສພ຺ເພວ ເຕ ກາລກຕາ ຈ ຌາຕກາ,

ກິໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວານ ອິໂຕ ກຣິສ຺ສສີ’’ຕິ ‑

ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາຕິ ວິກຕ຺ຕິໂລເປນ ນິທ຺ເທໂສ, ນິສ຺ສກ຺ເກ ວາ ເອຕໍ ປ຺ຈຈຕ຺ຕວຈນໍ. ວສ຺ສສຕາຕິ ວສ຺ສສຕໂຕ, ສຕ຺ຕ ຫິ ວສ຺ສສເຕຫິ ອຸທ຺ທໍ ຕ຺ວໍ ອິຘາຄຕາ ອິມໍ ວິມານໍ ອາຄຕາ, ອິຘາຄຕາຍ ຕ຺ຍຫໍ ສຕ຺ຕ ວສ຺ສສຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຊິຕ຺ຕາ ຈວຸຑ຺ຒາ ຈ ຕຫິໍ ກວິສ຺ສສີຕິ ອິຘ ທິພ຺ເພຫິ ອຸຕຸອາຫາເຣຫິ ອຸປ຺ຖມ຺ກິຕຕ຺ຕກາວາ ກມ຺ມານຸກາເວນ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ທຫຣາກາເຣເນວ ຖິຕາ. ອິໂຕ ປນ ຄຕາ ກມ຺ມສ຺ສ ຈ ປຣິກ຺ຂີຕຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ສານຌ຺ຈ ອຸຕຸອາຫາຣວເສນ ຊຣາຊິຕ຺ຕາ ວໂຍວຸຑ຺ຒາ ຈ ຕ ຫິ ມນຸສ຺ສໂລເກ ກວິສ຺ສສີ. ກິນ຺ຕິ? ສພ຺ເພວ ເຕ ກາລກຕາ ຈ ຌາຕກາຕິ ທີຌສ຺ສ ອທ຺ທໂນ ຄຕຕ຺ຕາ ຕວ ຌາຕໂຍປີ ສພ຺ເພ ເອວ ມຕາ, ຕສ຺ມາ ອິໂຕ ເທວໂລກໂຕ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກິໍ ກຣິສ຺ສສິ, ອວເສສມ຺ປີ ອາຍຸຌ຺ຈ ອິເຘວ ເຂເປຫີ, ອິຘ ວ ສາຫີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ.

ເອວໍ ເຕນ ວຸຕ຺ຕາ ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ອສທ຺ທຫນ຺ຕີ ປຸນເທວ ‑

໓໔໔.

‘‘ສຕ຺ເຕວ ວສ຺ສານິ ອິຘາຄຕາຍ ເມ, ທິພ຺ພຌ຺ຈ ສຸຂຌ຺ຈ ສມປ຺ປິຕາຍ;

ສາຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນເທວ ມານຸສໍ, ກາຫາມິ ປຸຌ຺ຌານິ ນຍຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ ມ’’ນ຺ຕິ. ‑

ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ເຕວ ວສ຺ສານິ ອິຘາຄຕາຍ ເມຕິ, ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມຍ຺ຫໍ ອິຘາຄຕາຍ ສຕ຺ເຕວ ວສ຺ສານິ ມຌ຺ເຌ ວີຕິວຕ຺ຕານີ. ສຕ຺ຕ ວສ຺ສສຕານິ ທິພ຺ພສຸຂສມປ຺ປິຕາຍ ພຫຸມ຺ປີ ກາລໍ ຄຕໍ ອສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ຕີ ເອວມາຫ.

ເອວໍ ປນ ຕາຍ ວຸຕ຺ໂຕ ໂສ ວິມານເປໂຕ ນານປ຺ປກາຣໍ ຕໍ ອນຸສາສິຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ວໍ ອິທານິ ສຕ຺ຕາຫໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ຕຕ຺ຖ ນ ຊີວິສ຺ສສິ, ມາຕ຺ຍາ ເຕ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ມຍາ ທິນ຺ນໍ ຌນໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ທຕ຺ວາ ອິເຘວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຕ຺ເຖຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ພາຫາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄາມມຊ຺ເຊ ຖເປຕ຺ວາ ‘‘ອິຘາຄເຕ ອຌ຺ເຌປີ ຊເນ ‘ຍຖາພລໍ ປຸຌ຺ຌານິ ກໂຣຖາ’ຕິ ໂອວເທຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄໂຕ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‑

໓໔໕.

‘‘ໂສ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວານ ປສຍ຺ຫ ພາຫາຍໍ, ປ຺ຈຈານຍິຕ຺ວານ ເຖຣິໍ ສຸທ຺ພ຺ພລໍ;

ວຊ຺ເຊສິ ‘ອຌ຺ຌມ຺ປີ ຊນໍ ອິຘາຄຕໍ, ກໂຣຖ ປຸຌ຺ຌານິ ສຸຂູປລພ຺ກາຕີ’’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ໂສຕິ ໂສ ວິມານເປໂຕ. ຕນ຺ຕິ ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ. ຄເຫຕ຺ວານ ປສຍ຺ຫ ພາຫາຍນ຺ຕິ ປສຍ຺ຫ ເນຕາ ວິຍ ພາຫາຍໍ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ. ປ຺ຈຈານຍິຕ຺ວານາຕິ ຕສ຺ສາ ຊາຕສໍວຸຑ຺ຒຄາມໍ ປຸນເທວ ອານຍິຕ຺ວາ. ເຖຣິນ຺ຕິ ຖາວຣິໍ, ຊິຕ຺ຕໍ ວຸຑ຺ຒນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸທ຺ພ຺ພລນ຺ຕິ ຊຣາຊິຕ຺ຕຕາຍ ເອວ ສຸຌ຺ຘຸ ທຸພ຺ພລໍ. ສາ ກິຣ ຕໂຕ ວິມານໂຕ ອປຄມນສມນນ຺ຕຣເມວ ຊິຕ຺ຕາ ວຸຑ຺ຒາ ມຫລ຺ລິກາ ອທ຺ຘຄຕາ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ ອໂຫສິ. ວຊ຺ເຊສີຕິ ວເທຍ຺ຍາສີ. ວຕ຺ຕພ຺ພວຈນາກາຣຌ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວໍ ‘‘ອຌ຺ຌມ຺ປີ ຊນ’’ນ຺ຕິ

ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກຫ຺ເຫ, ຕ຺ວມ຺ປິ ປຸຍ຺ຍໍ ກເຣຍ຺ຍາສິ, ອຍ຺ຍມ຺ປິ ຊນໍ ອິຘ ຕວ ທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ ອາຄຕໍ ‘‘ກຫ຺ຣມຸຂາ, ອາທິຕ຺ຕໍ ສີສໍ ວາ ເຈລໍ ວາ ອຊ຺ຊປ຺ເກ຺ຂິຕ຺ວາປິ ທານສີລາທີນິ ປຸຍ຺ຍານິ ກໂຣຖາຕິ, ກເຕ ຈ ປຸຍ຺ເຍ ເອກໍເສເນວ ຕສ຺ສ ຜລກູຕໍ ສຸຂໍ ອຸປລພ຺ກາຕິ, ນ ເອຕ຺ຖ ສໍສໂຍ ກາຕພ຺ໂພ’’ຕິ ວເທຍ຺ຍາສິ ໂອວເທຍ຺ຍາສີຕິ.

ເອວຍ຺ຈ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ຄເຕ ສາ ອິຕ຺ຖີ ອຕ຺ຕໂນ ຍາຕການໍ ວສນຍ຺ຖານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕສໍ ອຕ຺ຕານໍ ຊານາເປ຺ຕ຺ວາ ເຕຫິ ນີຍ຺ຍາ ທິຕສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ທານໍ ເທນ຺ຕີ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຕາຄຕານໍ –

໓໒໘.

‘‘ທິຍ຺ຖາ ມຍາ ອກເຕນ ສາຊຸນາ, ເປ຺ຕາ ວິຫຍ຺ຍນ຺ຕິ ຕເຖວ ມນຸສ຺ສາ;

ກມ຺ມຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ສຸຂເວທນີຍໍ, ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ຈ ສຸເຂ ຖິຕາ ປຊາ’’ຕິ. –

ຄາຖາຍ ໂອວາທມທາສິ.

ຕຕ຺ຖ ອກເຕນາຕິ ອນິພ຺ພຕ຺ຕິເຕນ ອຕ຺ຕນາ ອນຸປຈິເຕນ. ສາຊຸນາຕິ ກຸສລກມ຺ເມນ, ອິຕ຺ຖມ຺ກູຕລກ຺ຂເຕ ກຣຕາວຈນໍ. ວິຫຍ຺ຍນ຺ຕີຕິ ວິຆາຕໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ສຸຂເວທນີຍນ຺ຕິ ສຸຂວິປາກໍ ປຸຍ຺ຍກມ຺ມໍ. ສຸເຂ ຖິຕາຕິ ສຸເຂ ປຕິຍ຺ຖິຕາ. ‘‘ສຸເຂສິຕາ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ, ສຸເຂນ ອກິວຸຫ຺ຒາ ຜີຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍຍ຺ເຫຕ຺ຖ ອຊິປ຺ປາໂຍ – ຍຖາ ເປ຺ຕາ ຕເຖວ ມນຸສ຺ສາ ອກເຕນ ກຸສເລນ, ກເຕນ ຈ ອກຸສເລນ ວິຫຍ຺ຍມານາ ຂຸປ຺ປິປາສາທີນາ ວິຆາຕໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕາ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວນ຺ຕາ ທິຍ຺ຖາ ມຍາ. ສຸຂເວທນີຍໍ ປນ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ເຕນ ກເຕນ ກຸສລກມ຺ເມນ, ອກເຕນ ຈ ອກຸສລກມ຺ເມນ ເທວມນຸສ຺ສປຣິຍາປນ຺ນາ ປຊາ ສຸເຂ ຖິຕາ ທິຍ຺ຖາ ມຍາ, ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂເມຕໍ, ຕສ຺ມາ ປາປໍ ທູຣໂຕວ ປຣິວຊ຺ເຊນ຺ຕາ ປຸຍ຺ຍກີຣິຍາຍ ຍຸຕ຺ຕປຍຸຕ຺ຕາ ໂຫຖາຕິ.

ເອວໍ ປນ ໂອວາທໍ ເທນ຺ຕີ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາທີນໍ ສຕ຺ຕາຫໍ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຕາວຕິໍເສສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ກິກ຺ຂູ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ. ກຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຊມ຺ມໍ ເທເສສິ, ວິເສສໂຕ ຈ ປຈ຺ເຈກພ຺ຫ຺ເຊສຸ ປວຕ຺ຕິຕທານສ຺ສ ມຫປ຺ຜລຕໍ ມຫານິສໍສຕຍ຺ຈ ປກາເສສິ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ວິຄຕມລມຈ຺ເຉໂຣ ທານາທິປຸຍ຺ຍາກິຣໂຕ ອໂຫສີຕິ.

ສຸຕ຺ຕເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໑໘. ກຕ຺ຕມຸຕ຺ໜເປຕິວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ໂສຕ຺ຕໂສປານຜລກາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣີ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ກຕ຺ຕມຸຕ຺ໜເປ຺ຕິໍ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຕີເຕ ກິຣ ກສ຺ສປພ຺ຫ຺ຊກາເລ ກີມິລນຄເຣ ອຍ຺ຍຕໂຣ ອຸປາສໂກ ໂສຕາປນ຺ໂນ ປຍ຺ຈຫິ ອຸປາສກສເຕຫິ ສທ຺ຊິ ສມານຈ຺ຉນ຺ໂທ ຫຸຕ຺ວາ ອາຣາມໂຣປນເສຕຸພນ຺ຊນຈງ຺ກມນກຣຕາທີສຸ ປຸຍ຺ຍກມ຺ເມສຸ ປສຸໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ໂຕ ສງ຺ຆສ຺ສ ວິຫາຣໍ ກາເຣຕ຺ວາ ເຕຫິ ສທ຺ຊິ ກາເລນ ກາລໍ ວິຫາຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເຕສໍ ກຣິຍາໂຍປິ ອຸປາສິກາ ຫຸຕ຺ວາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສມຄ຺ຄາ ມາລາຄນ຺ຊວິເລປນາທິຫຕ຺ຖາ ກາເລນ ກາລໍ ວິຫາຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິໂຍ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ອາຣາມສກາທີສຸ ວິສ຺ສມິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ.

ອເຖກທິວສໍ ກຕິປຍາ ຊຕ຺ຕາ ເອກິສ຺ສາ ສກາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ຕາສຸ ຕຕ຺ຖ ວິສ຺ສມິຕ຺ວາ ຄຕາສຸ ຕາສໍ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ປຝິພຫ຺ຊຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຕາສໍ ສີລາຈາຣຄຸຕສມ຺ປນ຺ນຕໍ ຍຕ຺ວາ ກຖໍ ສມຸຍ຺ຖາເປສຸໍ ‘‘ໂກ ເອຕາສຸ ເອກິສ຺ສາປິ ສີລເກທໍ ກາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ຍຕໂຣ ‘‘ອຫໍ ສມຕ຺ໂຖ’’ຕິ ອາຫ. ເຕ ເຕນ ‘‘ສຫສ຺ເສນ ອພ຺ກຸຕໍ ກໂຣມາ’’ຕິ ອພ຺ກຸຕໍ ອກໍສຸ. ໂສ ອເນເກຫິ ອຸປາເຍຫິ ວາຍມມາໂນ ຕາສຸ ສກໍ ອາຄຕາສຸ ສຸມຸຍ຺ຈິຕໍ ສຕ຺ຕຕນ຺ຕຶ ມຊຸຣສ຺ສຣໍ ວີຕໍ ວາເທນ຺ໂຕ ມຊຸເຣເນວ ສເຣນ ກາມປຝິສໍຍຸຕ຺ຕຄີຕານິ ຄາຍນ຺ໂຕ ຄີຕສທ຺ເທນ ຕາສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ ອິຕ຺ຖິໍ ສີລເກທໍ ປາເປນ຺ໂຕ ອຕິຈາຣີນິໍ ກຕ຺ວາ ເຕ ຊຕ຺ເຕ ສຫສ຺ສໍ ປຣາເຊສີ. ເຕ ສຫສ຺ສປຣາຊິຕາ ຕສ຺ສາ ສາມິກສ຺ສ ອາໂຣເຈສຸໍ. ສາມິໂກ ຕໍ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ກິໍ ຕ຺ວໍ ເອວຣູປາ, ຍຖາ ເຕ ປຸຣິສາ ອໂວ

ຈຸ’’ນ຺ຕິ. ສາ ‘‘ນາຫໍ ອິທິສໍ ຊານາມີ’’ຕິ ປຝິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ອສຫ຺ທໜ຺ເຕ ສມີເປ ຖິຕໍ ສຸນຂໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສປຖໍ ອກາສິ ‘‘ສເຈ ມຍາ ຕາທິສໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ, ອຍໍ ຝິນ຺ນກຕ຺ໂຕ ກາລຸອສຸນໂຂ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກເວ ຊາຕໍ ມໍ ຂາທຕູ’’ຕິ. ອິຕຣາປິ ປຌ຺ຈສຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຕໍ ອິຕ຺ຖິ ອຕິຈາຣິນີ ຊານນ຺ຕິ ກີ ອຍໍ ຕຖາຣູປໍ ປາປໍ ອກາສິ, ອຸທາຫຸ ນາກາສີ’’ຕິ ໂຈທິຕາ ‘‘ນ ມຍໍ ເອວຣູປໍ ຊານາມາ’’ຕິ ມຸສາ ວຕ຺ວາ ‘‘ສເຈ ມຍໍ ຊານາມ, ກເວ ກເວ ເອຕິສ຺ສາເຍວ ທາສິໂຍ ກເວຍ຺ຍາມາ’’ຕິ ສປຖໍ ອກໍສຸ.

ອຖ ສາ ອຕິຈາຣິນີ ອິຕ຺ຖີ ເຕເນວ ວິປ຺ປຝິສາເຣນ ສຸຍ຺ສມານຫທຍາ ສຸສ຺ສິຕ຺ວາ ນ ຈິເຣເນວ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຫິມວຕິ ປພ຺ພຕຣາ ເຊ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ມຫາສຣານໍ ອຌ຺ຌຕຣສ຺ສ ກຕ຺ຕມຸຕ຺ສຫທຫສ຺ສ ຕີເຣ ວິມານເປຕີ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ວິມານສາມນ຺ຕາ ຈສ຺ສາ ກມ຺ມວິປາການຸກວນໂຍຄ຺ຄາ ເອກາ ໂປກ຺ຂຣຕີ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ເສສາ ຈ ປຌ຺ຈສຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ສປຖກມ຺ມວເສນ ຕສ຺ສາເຍວ ທາສິໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສຸ. ສາ ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ກຕສ຺ສ ປຸຌ຺ຌກມ຺ມສ຺ສ ຜເລນ ທິວສກາຄໍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນຸກວິຕ຺ວາ ອສຸໝຣຕ຺ເຕ ປາປກມ຺ມພລສຌ຺ໂຈທິຕາ ສຍນ຺ໂຕ ອຸຝ຺ຖຫິຕ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣຕີຕີຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ຕຕ຺ຖ ຄຕໍ ຄຊໂປຕກປ຺ປມາໂຕ ເອໂກ ກາລຸອສຸນໂຂ ເກຣວຣູໂປ ຝິນ຺ນກຕ຺ໂຕ ຕິຂິຕາຍຕກຖິນທາໂຖ ສຸວິປ຺ຜຸລິຕຂທິຣງຄາຣປຸຌ຺ຊສທິສນຍໂນ ນີຣນ຺ຕຣປ຺ປວຕ຺ຕວິຊ຺ຊຸລຕາສງຑາຕສທິສຊິວ຺ໂຫ ກຖິນຕິຂິຕນໂຂ ຂຣາຍຕທຸພ຺ພຕ຺ຕໂລໂມ ຕໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ກູມິຍໍ ນິປາເຕຕ຺ວາ ອຕິສຍຊິຝຈ຺ຉາກິກູໂຕ ວິຍ ປສຍ຺ຫ ຂາທນ຺ໂຕ ອຝ຺ຖິສງຂລິກມຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ທນ຺ເຕຫິ ຄເຫຕ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣຕິຍໍ ຂິປິຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣຮາຍຕິ. ສາ ຈ ຕຕ຺ຖ ປກ຺ຂິຕ຺ຕສມນນ຺ຕຣເມວ ປກຕິຣູປຮາຣີນີ ຫຸຕ຺ວາ ວິມານໍ ອກິຣຸຍ຺ຫ ສຍເນ ນິປ຺ຊຊຕິ. ອິຕຣາ ປນ ຕສ຺ສາ ທາສພ຺ຍເມວ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວນ຺ຕິ. ເອວໍ ຕາສໍ ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ຕີນໍ ປຌ຺ຌາສາຮິການິ ປຌ຺ຈ ວສ຺ສສຕານິ ວີຕິວຕ຺ຕານິ.

ອຖ ຕາສໍ ປຸຣິເສຫິ ວິນາ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນຸກວນ຺ຕີນໍ ອຸກ຺ກຕ຺ຖາ ອເຫສຸໍ. ຕຕ຺ຖ ຈ ກຕ຺ຕມຸຕ຺ສຫທຫໂຕ ນິຄ຺ຄຕາ ປພ຺ພຕວິວເຣນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຄງຄໍ ນທີ ອນຸປ຺ວິຝ຺ຖາ ເອກາ ນທີ ອຕ຺ຖິ. ຕາສຌ຺ຈ ວສນຝ຺ຖານສມີເປ ເອໂກ ທິພ຺ພຜເລຫິ ອມ຺ພຣຸກ຺ເຂຫິ ປນສລພຸຊາທີຫີ ຈ ອຸປໂສກິໂຕ ອາຣາມສທິໂສ ອຣຌ຺ຌປ຺ປເທໂສ ອຕ຺ຖິ. ຕາ ເອວໍ ສມຈິນ຺ເຕສຸໍ – ‘‘ຫນ຺ທ, ມຍໍ ອິມານິ ອມ຺ພຜລານິ ອິມິສ຺ສາ ນທິຍາ ປກ຺ຂິປິສ຺ສາມ, ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມໍ ຜລໍ ທິສ຺ວາ ຜລໂລເກນ ໂກຈິເທວ ປຸຣິໂສ ອິຮາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ເຕນ ສທ຺ຮີ ຣມິສ຺ສາມາ’’ຕິ. ຕາ ຕຖາ ອກໍສຸ. ຕາຫິ ປນ ປກ຺ຂິຕ຺ຕານິ ອມ຺ພຜລານິ ການິຈິ ຕາປສາ ຄຕ຺ຫີສຸ, ການິຈິ ວນຈຣກາ, ການິຈິ ກາກາ ວິລຸຊ຺ຊຶສຸ, ການິຈິ ຕີເຣ ລຄ຺ຄີສຸ. ເອກໍ ປນ ຄງຄາຍ ໂສຕໍ ປຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ພາຣາຕາສີ ສມ຺ປາປຸຕີ.

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ພາຣາຕາສິຣາຊາ ໂລຫຊາລປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ຄງຄາຊເລ ນ຺ຫາຍຕິ. ອຖ ຕໍ ຜລໍ ນທິໂສເຕນ ວຸຍ຺ຫມານໍ ອນຸກ຺ກເມນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂລຫຊາເລ ລຄ຺ຄິ. ຕໍ ວຕ຺ຕຄນ຺ຮຣສສມ຺ປນ຺ນໍ ມຫນ຺ຕໍ ທິພ຺ພໍ ອມ຺ພຜລໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊປຸຣິສາ ຣຌ຺ໂຌ ອຸປເນສຸໍ. ຣາຊາ ຕສ຺ສ ເອກເທສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວີມໍສນຕ຺ຖາຍ ເອກສ຺ສ ພນ຺ຮນາຄາເຣ ຖປິຕສ຺ສ ວຊ຺ຊໂຈຣສ຺ສ ຂາທິຕຸໍ ອທາສິ. ໂສ ຕໍ ຂາທິຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ມຍາ ເອວຣູປໍ ນ ຂາທິຕປຸພ຺ພໍ, ທິພ຺ພມິທໍ ມຌ຺ເຌ ອມ຺ພຜລ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ປຸນປິ ຕສ຺ສ ເອກໍ ຂຕ຺ຫໍ ອທາສິ. ໂສ ຕໍ ຂາທິຕ຺ວາ ວິຄຕວລິຕປລິໂຕ ອຕິວິຍ ມໂນຫຣຣູໂປ ໂຍພ຺ພເນ ຖິໂຕ ວິຍ ອໂຫສິ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ກຸຕຊາໂຕ ຕໍ ອມ຺ພຜລໍ ປຣິກຸຌ຺ຊິຕ຺ວາ ສຣີເຣ ວິເສສໍ ລກິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ກຕ຺ຖ ເອວຣູປານີ ທິພ຺ພອມ຺ພຜລານີ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ? ມນຸສ຺ສາ ເອວມາຫໍສຸ – ‘‘ຫິມວນ຺ເຕ ກີຣ, ເທວ, ປພ຺ພຕຣາເຊ’’ຕິ. ‘‘ສກ຺ກາ ປນ ຕານີ ອາເນຕຸ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ວນຈຣກາ, ເທວ, ຊານນ຺ຕີ’’ຕິ.

ຣາຊາ ວນຈຣເກ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ຕມຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ເຕຫິ ສມ຺ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ທິນ຺ນສ຺ສ ເອກສ຺ສ ວນຈຣກສ຺ສ ສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ – ‘‘ຄຈ຺ຉ , ສີຆໍ ຕໍ ເມ ອມ຺ພຜລໍ ອາເນຫີ’’ຕິ. ໂສ ຕໍ ກຫາປຕາສຫສ຺ສໍ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ທຕ຺ວາ ປາເຖຍ຺ຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຝິຄງຄໍ ກຕ຺ຕມຸຕ຺ສຫທຫາກິມຸໂຂ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສປຖໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕມຸຕ຺ສຫທຫໂຕ ໂອຣໍ ສຝ຺ຖິໂຍຊນປ຺ປມາເຕ ປເທເສ ເອກໍ ຕາປສໍ ທິສ຺ວາ ເຕນ ອາຈິກ຺ຂິຕມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປຸນ ຕິສໂຍຊນປ຺ປມາເຕ ປເທເສ ເອກໍ ຕາປສໍ ທິສ຺ວາ, ເຕນ ອາຈິກ຺ຂິຕມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປຸນ ປນ຺ນຣສໂຍຊນປ຺ປມາເຕ ຖາເນ ອຌ຺ຌໍ ຕາປສໍ ທິສ຺ວາ, ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອາຄມນ ການຕໍ ກເຖສິ. ຕາປໂສ ຕໍ ອນຸສາສີ – ‘‘ອິໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ອິມໍ ມຫາຄງຄໍ ປຫາຍ ອິມໍ ຂຸທ຺ທກນທີ ນິສ຺ສາຍ ປຝິໂສຕໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຍທາ ປພ຺ພຕວິວຣໍ ປສ຺ສສິ, ຕທາ ຣຕ຺ຕິຍໍ ອຸກ຺ກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປວິເສຍ຺ຍາສິ. ອຍຌ຺ຈ ນທີ ຣຕ຺ຕິຍໍ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິ, ເຕນ ເຕ ຄມນໂຍຄ຺ຄາ ໂຫຕິ, ກຕິປຍໂຍຊນາຕິກ຺ກເມນ ເຕ ອມ຺ເພ ປສ຺ສິສ຺ສສີ’’ຕິ. ໂສ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ອຸທຍນ຺ເຕ ສູຣິເຍ ວິວິຮຣຕນຣໍສິ ຊາລປຊ຺ໂຊຕິຕກູມິກາຄໍ ຜລກາຣາວນຕສາຂາວິຕານຕຣຸຄໂຕປໂສກິຕໍ ນານາວິຮວິຫງຄຄຕູປກູຊິຕໍ ອຕິວິຍ ມໂນຫຣໍ ອມ຺ພວນໍ ສມ຺ປາປຸຕີ.

ອຖ ນံ ຕາ ອມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິໂຍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕံ ທິສ຺ວາ ‘‘ເອສ ມມ ປ຺ຣິຕ຺ຄໂຫ, ເອສ ມມ ປ຺ຣິຕ຺ຄໂຫ’’ຕິ ອຸປ຺ຜາວິສ຺ຸໆ ໂສ ປນ ຕາທິ ສຫ຺ສີ ຕຕ຺ຖ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນຸກວິຕ຺ວາ ໂຍຄ຺ຄສ຺ສ ປ຺ຸຉ຺ຉກມ຺ມສ຺ສ ອກຕຕ຺ຕາ ຕາ ທິສ຺ວາວ ກີໂຕ ວິຣວນ຺ໂຕ ປລາຍິຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ພາຣາຕສີ ປຕ຺ວາ ຕံ ປວຕ຺ຕິ ຣຉ຺ໂຉ ອາໂຣເຈສິ໌ ຣາຊາ ຕံ ສຸຕ຺ວາ ຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ທຍ຺ຸກຳ ອມ຺ພຜລານິ ຈ ປຣິກຸຉ຺ຊິຕຸ໌ ສຉ຺ຊາຕາກິລາໂສ ຣຊ຺ຊກາຣံ ອມຈ຺ເຈສຸ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ມິຄວາປເທເສນ ສນ຺ນທ຺ຜສນ຺ກລາໂປ ຂຄ຺ຄံ ພນ຺ຜິຕ຺ວາ ກຕິປຍມນຸສ຺ສປຣິວາໂຣ ເຕເນວ ວນຈຣເກນ ທສ຺ສິຕມຄ຺ເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕິປຍໂຍຊນນ຺ຕເຣ ຖາເນ ມນຸສ຺ເສປີ ຖເປຕ຺ວາ ວນຈຣກເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕມ຺ປີ ຕໂຕ ນິວຕ຺ຕາເປຕ຺ວາ ອຸທຍນ຺ເຕ ທິວາກເຣ ອມ຺ພວນံ ປາວິສິ໌ ອຖ ນံ ຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ອກິນເວົາປຸ໌ປນ຺ນມິວ ເທວປຸຕ຺ຕံ ທິສ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ຣາຊາ’’ຕິ ຉຕ຺ວາ ສຉ຺ຊາຕສິເນຫພຫຸມານາ ສກ຺ກຈ຺ຈံ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ທິພ຺ເພຫິ ວຕ຺ຖາລງ຺ກາຣມາລາຄນ຺ຜວິເລປເນຫິ ສຸມຕ຺ຫິຕປສາຜິຕံ ກຕ຺ວາ ວິມານံ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນານຄ຺ຄຣສံ ທິພ຺ພໂກຊນံ ໂກເຊຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອິຈ຺ຉານຸຣູປໍ ປຍິຣຸປາສິສຸ໌

ອຖ ທິຍຫ຺ໝວສ຺ສເຕ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ຣາຊາ ອຫ຺ໝຣຕ຺ຕິສມເຍ ອຸຜ຺ຖຫິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ຕံ ອຕິຈາຣິນີ ເປຕີ ໂປກ຺ຂຣຕີຕີຣံ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ເອສາ ອິມາຍ ເວລາຍ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ວີມံສິຕຸກາໂມ ອນຸພນ຺ຜິ໌ ອຖ ນံ ຕຕ຺ຖ ຄຕံ ສຸນເຂນ ຂຊ຺ຊມານံ ທິສ຺ວາ ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ອິທ’’ນ຺ຕິ ອຊານນ຺ໂຕ ຕໂຍ ຈ ທິວເສ ວີມံສິຕ຺ວາ ‘‘ເອໂສ ເອຕິສ຺ສາ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ນິສີເຕນ ອຸສຸນາ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕ຺ວາ ຕຉ຺ຈ ອິຕ຺ຖີ ໂປເຖຕ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣຕີ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ປຜິລທ຺ຜປຸຣິມຣູປໍ ທິສ຺ວາ –

໖໔໗໌

‘ໂສຕ຺ຕໂສປານຜລກາ , ໂສຕ຺ຕວາລຸກສນ຺ຖຕາ;

ຕຕ຺ຖ ໂສຄນ຺ຜິຍາ ວຄ຺ຄູ, ສຸຈິຄນ຺ຜາ ມໂນຣມາ໌

໖໔໙໌

‘‘ນານາຣຸກ຺ເຂຫິ ສຉ຺ຉນ຺ນາ, ນານາຄນ຺ຜສເມຣິຕາ;

ນານາປທຸມສຉ຺ຉນ຺ນາ, ປຸຕ຺ຫຣີກສໂມຕຕາ໌

໖໔໐໌

‘‘ສຸຣກີ ສມ຺ປວາຍນ຺ຕິ, ມນຸຉ຺ຉາ ມາລຸເຕຣິຕາ;

ຫံສໂກຉ຺ຈາກິຣຸທາ ຈ, ຈກ຺ກວກ຺ກາກິກູຊິຕາ໌

໖໔໑໌

‘‘ນານາທິຊຄຕາກິຕ຺ຕາ, ນານາສຣຄຕາຍຸຕາ;

ນານາຜລຜຣາ ຣຸກ຺ຂາ, ນານາປຸ໌ປຜຣາ ວນາ໌

໖໔໒໌

‘‘ນ ມນຸສ຺ເສສຸ ອີທິສံ, ນຄຣံ ຍາທິສံ ອິທံ;

ປາສາທາ ພຫຸກາ ຕຸຍ຺ຫໍ, ໂສວຕ຺ຕຣູປີຍາມຍາ;

ທທ຺ທລຸລມານາ ອາເກາບ຺ຕິ, ສມນ຺ຕາ ຈຕ຺ໂຣ ທິສາ໚

໖໔໓໚

‘‘ປຖ຺ຈ ທາສິສຕາ ຕຸຍ຺ຫໍ, ຍາ ເຕມາ ປຣິຈາຣິກາ;

ຕາ ກມ຺ພຸກາຍູຣຘຣາ, ກຖ຺ຈນາເວລຸອກູສິຕາ໚

໖໔໔໚

‘‘ປລ຺ລງກາ ພຫຸກາ ຕຸຍ຺ຫໍ, ໂສວຕ຺ຕຣູປີຍາມຍາ;

ກທລິມິຄສຖ຺ຉນ຺ນາ, ສຊ຺ຊາ ໂຄນກສນ຺ຖຕາ໚

໖໔໕໚

‘‘ຍຕ຺ຖ ຕຸວໍ ວາສູປຄຕາ, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຘິນີ;

ສມ຺ປຕ຺ຕາຍຫ຺ຌຣຕ຺ຕາຍ, ຕໂຕ ອຸຏ຺ຖາຍ ຄຈ຺ຉສີ໚

໖໔໖໚

‘‘ອຸຍ຺ຍານກູມີ ຄນ຺ຕ຺ວານ, ໂປກ຺ຂຣຖ຺ລາ ສມນ຺ຕໂຕ;

ຕສ຺ສາ ຕີເຣ ຕຸວໍ ຖາສີ, ຫຣິເຕ ສທ຺ທເລ ສຸເກ໚

໖໔໗໚

‘‘ຕໂຕ ເຕ ກຕ຺ຕມຸຕ຺ໂທ ສຸນໂຂ, ອງຄມງຄານິ ຂາທຕິ;

ຍທາ ຈ ຂາຍິຕາ ອາສີ, ອຏ຺ຖິສງຂລິກາ ກຕາ;

ໂອຄາຫສີ ໂປກ຺ຂຣຕື, ໂຫຕິ ກາໂຍ ຍຖາ ປຸເຣ໚

໖໔໘໚

‘‘ຕໂຕ ຕຸວໍ ອງຄປຈ຺ຈງຄີ, ສຸຈາຣຸ ປີຍທສ຺ສນາ;

ວຕ຺ເຖນ ປາຣຸປິຕ຺ວານ, ອາຍາສິ ມມ ສນ຺ຕິກໍ໚

໑໔໙ໆ

‘‘ກີ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກະ ກຕັ;

ກິສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ກຕ຺ຕມຸຕ຺ໂຫ ສຸນໂຂ ຕວ;

ອງຄມງຄານິ ຂາທຕິ’’ຕິໆ –

ທ຺ວາທສຫິ ຄາຖາຫິ ຕັ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ປຏິປຸຈ຺ຉິໆ

໑໔໗ໆ ຕຕ຺ຖ ໂສຕ຺ຕໂສປານຜລກາຕິ ສຸວຕ຺ຕມຍໂສປານຜລກາໆ ໂສຕ຺ຕວາລຸກສມ຺ຖຕາຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ສຸວຕ຺ຕມຍາຫິ ວາລຸກາຫິ ສມ຺ຖຕາໆ ຕຕ຺ຖາຕິ ໂປກ຺ຂຣຕິຍັໆ ໂສຄນ຺ຘິຍາຕິ ໂສຄນ຺ຘິກາໆ ວຄ຺ຄູຕິ ສຸນ຺ທຣາ ຣຸຈິຣາໆ ສຸຈິຄນ຺ຘາຕິ ມນຸຌ຺ຌຄນ຺ຘາໆ

໑໔໙ໆນານາຄນ຺ຘສເມຣິຕາຕິ ນານາວິຘສຸຣກິຄນ຺ຘວເສນ ຄນ຺ຘວາຍຸນາ ສມນ຺ຕໂຕ ເອຣິຕາໆ ນານາປທຸມສຌ຺ຉນ຺ນາຕິ ນານາວິຘຣຕ຺ຕປທຸມສຌ຺ຉາທິຕສລິລຕລາໆ ປຸຕ຺ທຣີກສໂມຕຕາຕິ ເສຕປທຸເມຫິ ຈ ສໂມກິຕ຺ຕາໆ

໑໔໐ໆສຸຣກີ ສມ຺ປວາຍນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມເທວ ສຸຄນ຺ຘັ ວາຍຕິ ໂປກ຺ຂຣຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍໆ ຫັສໂກຌ຺ຈາກິຣຸທາຕິ ຫັເສຫິ ຈ ໂກຌ຺ເຈຫິ ຈ ອກິນາທິຕາໆ

໑໔໑ໆນານາທິຊຄຕາກິຕ຺ຕາຕິ ນານາທິຊຄຕາກິຕ຺ຕາໆ ນານາສຣຄຕາຍຸຕາຕິ ນານາວິຘວິຫງຄມາກິຣຸທສມູຫຍຸຕ຺ຕາໆ ນານາຜລຘຣາຕິ ນານາວິຘຜລຘາຣິໂນ ສພ຺ພກາລັ ວິວິຘຜລກາຣນມິຕສາຂຕ຺ຕາໆ ນານາປຸປ຺ຜຘຣາ ວນາຕິ ນານາວິຘສຸຣກິກຸສຸມທາຍິການິ ວນານີຕິ ອຕ຺ໂຖໆ ລິງຄວິປ຺ລ຺າເສນ ຫິ ‘‘ວນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕັໆ

໑໔໔ໆນ ມນຸສ຺ເສສຸ ອີທິສັ ນຄຣນ຺ຕິ ຍາທິສັ ຕວ ອິທັ ນຄຣັ, ອີທິສັ ມນຸສ຺ເສສຸ ນຕ຺ຖິ, ມນຸສ຺ສໂລເກ ນ ອຸປລພ຺ກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖໆ ຣູປິຍມຍາຕິ ຣຊຕມຍາໆ ທທ຺ທລ຺ລມານາຕິ ອຕີວິຍ ວິໂຣຈມານາໆ ອາເກນ຺ຕີຕິ ໂສກຍນ຺ຕີໆ ສມນ຺ຕາ ຈຕ຺ໂຣ ທິສາຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ຈຕສ຺ໂສປິ ທິສາໂຍໆ

໑໔໑ໆຍາ ເຕມາຕິ ຍາ ເຕ ອິມາໆ ປຣິຈາຣິກາຕິ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກາຣິນິໂຍໆ ຕາຕິ ຕາ ປຣິຈາຣິກາໂຍໆ ກມ຺ພຸກາຍູຣຘຣາຕິ ສງຂວລຍກາຍູຣວິກູສິຕາໆ ກຌ຺ຈນາເວລຸອກູສິຕາຕິ ສຸວຕ຺ຕວຜັສກສມລງກຕເກສຫຕ຺ຖາໆ

໑໔໔ໆກທລິມິຄສຌ຺ຉນ຺ນາຕິ ກທລິມິຄຈມ຺ມປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕຕ຺ຖຕາໆ ສຊ຺ຊາຕິ ສຊ຺ຊິຕາ ສຍິຕັ ຍຸຕ຺ຕຣູປາໆ ໂຄນກສນ຺ຖຕາຕິ ທີຍໂລມເກນ ໂກຊເວນ ສນ຺ຖຕາໆ

໑໔໔ໆຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິ ປລ຺ລງເກໆ ວາສູປຄຕາຕິ ວາສັ ອຸປຄຕາ, ສຍິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖໆ ສມ຺ປຕ຺ຕາຍທ຺ຒຣຕ຺ຕາຍາຕິ ອທ຺ຒຣຕ຺ຕິຍາ ອຸປຄຕາຍໆ ຕໂຕຕິ ປລ຺ລງກໂຕໆ

໑໔ຜໆໂປກ຺ຂຣຌ຺ຌາຕິ ໂປກ຺ຂຣຕິຍາໆ ຫຣິເຕຕິ ນີເລໆ ສທ຺ທເລຕິ ຕຣຸຕຕິຕສຌ຺ຉນ຺ເນໆ ສຸເກຕິ ສຸທ຺ເຘໆ ສຸເກຕິ ວາ ຕສ຺ສາ ອາລປນັໆ ກທ຺ເທ, ສມນ຺ຕໂຕ ຫຣິເຕ ສທ຺ທເລ ຕສ຺ສາ ໂປກ຺ຂຣຕິຍາ ຕີເຣ ຕ຺ວັ ຄນ຺ຕ຺ວານ ຖາສິ ຕິຏ຺ຖສີຕິ ໂຍຊນາໆ

໑໔ກໆກຕ຺ຕມຸຕ຺ໂຫຕິ ຂຕ຺ທີຕກຕ຺ໂຕ ຌິນ຺ນກຕ຺ໂຕໆ ຂາຍິຕາ ອາສີຕິ ຂາທິຕາ ອໂຫສິໆ ອຏ຺ຖິສງຂລິກາ ກຕາຕິ ອຏ຺ຖິສງຂລິກມຕ຺ຕາ ກຕາໆ ຍຖາ ປຸເຣຕິ ສຸນເຂນ ຂາທນ຺ໂຕ ປຸພ຺ເພ ວິຍໆ

໑໔໗ໆຕໂຕຕິ ໂປກ຺ຂຣຕີ ໂອຄາຫນ຺ໂຕ ປຈ຺ຉາໆ ອງຄປຈ຺ຈງຄີຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕສພ຺ພງຄປຈ຺ຈງຄວຕີໆ ສຸຈາຣູຕິ ສຸຍ຺ຖຸ ມໂນຣມາໆ

ປິຍທສ຺ສນາຕິ ທສ຺ສນີຍາ។ ອາຍາສີຕິ ອາຄຈ຺ຉສີ។

ເອວໍ ເຕນ ຣຏ຺ຏາ ປ຺ຏ຺ຈິຕາ ສາ ເປຕີ ອາທິໂຕ ປຖ຺ຨາຍ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິ ຕສ຺ສ ກເຖນ຺ຕີ –

໑໖໐។

‘‘ກິມິລາຍໍ ຄຫປຕິ, ສທ຺ໂຘ ອາສີ ອຸປາສໂກ;

ຕສ຺ສາຫໍ ກຣິຍາ ອາສິໍ, ທຸສ຺ສີລາ ອຕິຈາຣິນີ។

໑໖໑។

‘ໂສ ມໍ ອຕິຈຣມານາຍ, ສາມິໂກ ເອຕທພ຺ຣວິ;

‘ເນຕໍ ຕໍ ຉນ຺ນໍ ປຕິຣູປໍ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ອຕິຈຣາສິ ມໍ’។

໑໖໒។

‘‘ສາຫໍ ໂຆຣຏ຺ຈ ສປຖໍ, ມຸສາວາທຏ຺ຈ ກາສິສໍ;

‘ນາຫໍ ຕໍ ອຕິຈຣາມິ, ກາເຍນ ອຸທ ເຈຕສາ។

໑໖໓។

‘‘‘ສຈາຫໍ ຕໍ ອຕິຈຣາມິ, ກາເຍນ ອຸທ ເຈຕສາ;

ກຓ຺ຕມຸຕ຺ໂທຍໍ ສຸນໂຂ, ອງ຺ຄມງ຺ຄານິ ຂາທຕຸ’។

໑໖໔។

‘‘ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ, ມຸສາວາທສ຺ສ ຈູພຍໍ;

ສຕ຺ເຕວ ວສ຺ສສຕານິ, ອນຸພູຕໍ ຍໂຕ ຫິ ເມ;

ກຓ຺ຕມຸຕ຺ໂທ ຈ ສຸນໂຂ, ອງ຺ຄມງ຺ຄານິ ຂາທຕີ’’ຕິ។ – ປຏ຺ຈ ຄາຖາ ອາຫ;

໑໖໐-໑។ ຕຕ຺ຖ ກິມິລາຍນ຺ຕິ ເອວໍນາມເກ ນຄເຣ។ ອຕິຈາຣິນີຕິ ກຣິຍາ ຫິ ປຕິໍ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຈຣຕ຺ໂຕ ‘‘ອຕິຈາຣິນີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ອຕິຈຣມານາຍ ມຍິ ໂສ ສາມິໂກ ມໍ ເອຕທພ຺ຣວີຕິ ໂຍຊນາ។ ເນຕໍ ຉນ຺ນນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕາກາຣທສ຺ສນໍ។ ຕຕ຺ຖ ເນຕໍ ຉນ຺ນນ຺ຕິ ນ ເອຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ។ ນ ປຕິຣູປນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ។ ຍນ຺ຕິ ກິຣິຍາປຣາມສນໍ។ ອຕິຈຣາສີຕິ ອຕິຈຣສິ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ។ ຍໍ ມໍ ຕ຺ວໍ ອຕິຈຣສິ, ຕຕ຺ຖ ຍໍ ອຕິຈຣຓໍ, ເນຕໍ ຉນ຺ນໍ ເນຕໍ ປຕິຣູປນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໑໖໒-໔។ໂຆຣນ຺ຕິ ທາຣຸຓໍ។ ສປຖນ຺ຕິ ສປນໍ។ ກາສິສນ຺ຕິ ອກາສິໍ។ ສຈາຫນ຺ຕິ ສເຈ ອຫໍ។ ຕນ຺ຕິ ຕ຺ວໍ។ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ທຸສ຺ສີລ຺ຍກມ຺ມສ຺ສ។ ມຸສາວາທສ຺ສ ຈາຕິ ‘‘ນາຫໍ ຕໍ ອຕິຈຣາມີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕມຸສາວາທສ຺ສ ຈ។ ອຸພຍນ຺ຕິ

ອຸກາຍສຸສ ວິປາກໍ។ ອນຸກູຕນຸຕິ ອນຸກູຍມານໍ ມຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍໂຕຕິ ຍໂຕ ປາປກມຸມໂຕ។

ເອວຄຸຈ ປນ ວຕຸວາ ເຕນ ອຕຸຕໂນ ກຕໍ ອຸປກາຣໍ ກິຕຸເຕນຸຕິ –

໑໒໘។

‘‘ຕຸວຄຸຈ ເທວ ພຫຸກາໂຣ, ອຕຸຖາຍ ເມ ອິຘາຄໂຕ;

ສຸມຸຕຸຕາຫໍ ກຕຸຕມຸຕຸຫສຸສ, ອໂສກາ ອກຸໂຕກຍາ។

໑໒໙។

‘‘ຕາຫໍ ເທວ ນມສຸສາມິ, ຍາຈາມິ ປຄຸຊລີກຕາ;

ກຸຄຸຊ ອມານຸເສ ກາເມ, ຣມ ເທວ ມຍາ ສຫາ’’ຕິ។ –

ທຸເວ ຄາຖາ ອາຫ។ ຕຕຸຖ ເທວາຕິ ຣາຊານໍ ອາລປຕິ។ ກຕຸຕມຸຕຸຫສຸສາຕິ ກຕຸຕມຸຕຸຫໂຕ។ ນິສຸສກຸເກ ຫິ ອິທໍ ສາມິວຈນໍ។ ອຖ ຣາຊາ ຕຕຸຖ ວາເສນ ນິພຸພິນຸນມານໂສ ຄມນຊຸຊາສຍໍ ປກາເສສິ។ ຕໍ ສຸຕຸວາ ເປຕີ ຣຄຸໂຄ ປຜິພຫຸຮຈິຕຸຕາ ຕຕຸເຖວສຸສ ວາສໍ ຍາຈນຸຕີ ‘‘ຕາຫໍ, ເທວ, ນມສຸສາມີ’’ຕິ ຄາຖມາຫ។

ປຸນ ຣາຊາ ເອກໍເສນ ນຄຣໍ ຄນຸຕຸກາໂມວ ຫຸຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອຊຸຊາສຍໍ ປເວເທນຸໂຕ –

໑໓໐។

‘‘ກຸຕຸຕາ ອມານຸສາ ກາມາ, ຣມິໂຕມຸຫິ ຕຍາ ສຫ;

ຕາຫໍ ສຸກເຄ ຍາຈາມິ, ຂິປຸປໍ ປຜິນຍາຫີ ມ’’ນຸຕີ។ –

ໂອສານຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຖ ຕາຫນຸຕີ ຕໍ ອຫໍ។ ສຸກເຄຕີ ສຸກຄຍຸຕຸເຕ។ ປຜິນຍາຫີ ມນຸຕີ ມຍຸຫໍ ນຄຣເມວ ມໍ ປຜິເນຫີ។ ເສສໍ ສພຸພຕຸຖ ປາກຜເມວ។

ອຖ ສາ ວິມານເປຕີ ຣຄຸໂຄ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ວິໂຍຄໍ ອສຫມານາ ໂສກາຕຸຣຕາຍ ພຸຍາກຸລຫທຍາ ເວຮມານສຣີຣາ ນານາວິເຮຫິ ອຸປາເຍຫີ ອາຍາຈິຕຸວາປິ ຕໍ ຕຕຸຖ ວາເສຕຸໍ ອສກຸໂກນຸຕີ ພຫູຫີ ມຫາຣເຫຫີ ຣຕເນຫີ ສທຸຂີ ຣາຊານໍ ນຄຣໍ ເນຕຸວາ ປາສາທໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ກນຸທິຕຸວາ ປຣິເທວິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ວສນຜຸຖານເມວ ຄຕາ។ ຣາຊາ ປນ ຕໍ ທິສຸວາ ສຄຸຊາຕສໍເວໂຄ ທານາທີນິ ປຸຄຸຄກມຸມານິ ກຕຸວາ ສຄຸຄປຣາຍໂກ ອໂຫສິ។ ອຖ ອມຸຫາກໍ ກຄວຕິ ໂລເກ ອຸປຸປຊຸຊິຕຸວາ ປວຕຸຕິຕວຣຘມຸມຈກຸເກ ອນຸກຸກເມນ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິຫຣນຸເຕ ເອກທິວສໍ ອາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ປພຸພຕຈາຣີກໍ ຈຣມາໂນ ຕໍ ອິຕຸຖີ ສປຣິວາຣໍ ທິສຸວາ ຕາຍ ກຕກມຸມໍ ປຸຈຸສິ។ ສາ ອາທິໂຕ ປຜຸຖາຍ ສພຸພໍ ເຖຣສຸສ ກເຖສິ។ ເຖໂຣ ຕາສໍ ຘມຸມໍ ເທເສສິ។ ຕໍ ປວຕຸຕີ ເຖໂຣ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ។ ກຄວາ ຕມຕຸຖໍ ອຜຸຖຸປຸປຕຸຕີ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຘມຸມໍ ເທເສສິ។ ມຫາຊໂນ ປຜິລຫຸຮສໍເວໂຄ ປາປໂຕ ໂອຣມິຕຸວາ ທານາທີນິ ປຸຄຸຄກມຸມານິ ກຕຸວາ ສຄຸຄປຣາຍໂກ ອໂຫສີຕິ។

ກຕຸຕມຸຕຸຫເປຕິວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

໑໓។ ຌຸພຸພຣີເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ອຫຸ ຣາຊາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕຕິ ອິທໍ ອຸພ຺ພຣິເປຕວຕ຺ຖຸໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎຕຣໍ ອຸປາສິກໍ ອາຣພ຺ພ ກເຖສິ ຯ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ກິຣ ອຎ຺ຎຕຣາຍ ອຸປາສິກາຍ ສາມິໂກ ກາລມກາສິຯ ສາ ປຕິວິໂຍຄທຸກ຺ຂາຕຸຣາ ໂສຈນ຺ຕີ ອາຬາຫນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຣທຕິຯ ຠຄວາ ຕສ຺ສາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ກຣຸຓາຍ ສຎ຺ໂຈທິຕມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິຯ ອຸປາສິກາ ສຕ຺ຖາຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິຯ ອຖ ນໍ ສຕ຺ຖາ “ກິໍ, ອຸປາສິເກ, ໂສຈສີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອາມ, ຠຄວາ, ປິຍວິປ຺ປໂຍເຄນ ໂສຈາມີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຕສ຺ສາ ໂສກໍ ອປເນຕຸກາໂມ ອຕີຕໍ ອາຫຣິຯ

ອຕີເຕ ປຎ຺ຈາລຣຏ຺ເຐ ກປິລນຄເຣ ຈູຬນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິຯ ໂສ ອຄຕິຄມນໍ ປຫາຍ ອຕ຺ຕໂນ ວິຊິເຕ ປຊາຍ ຫິຕກຣຓນິຣໂຕ ທສ ຣາຊທມ຺ເມ ອໂກເປຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ອນຸສາສມາໂນ ກທາຈິ “ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ເຊ ກິໍ ວທນ຺ຕີ”ຕິ ໂສຕຸກາໂມ ຕຸນ຺ນວາຍເວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອໂກ ອທຸຕິໂຍ ນຄຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຄາມໂຕ ຄາມໍ ຊນປທໂຕ ຊນປທໍ ວິຈຣິຕ຺ວາ ສພ຺ພຣຊ຺ຊໍ ອກຓ຺ຏກໍ ອນຸປ຺ປີຬໍ ມນຸສ຺ເສ ສມ຺ໂມທມາເນ ອປາຣຸຕຆເຣ ມຎ຺ເຎ ວິຫຣນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ນຄຣາຠິມຸໂຂ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຄາເມ ເອກິສ຺ສາ ວິຘວາຍ ທຸຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍາ ເຄຫໍ ປາວິສິຯ ສາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ອາຫ – “ໂກ ນຸ ຕ຺ວໍ, ອຍ຺ໂຍ, ກຸໂຕ ວາ ອາຄໂຕສີ”ຕິ? “ອຫໍ ຕຸນ຺ນວາໂຍ, ຠຄິນິ, ຠຕິຍາ ຕຸນ຺ນວາຍກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຈຣາມິຯ ຍທິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຕຸນ຺ນວາຍກມ຺ມໍ ອຕ຺ຖິ, ຠຕ຺ຕຎ຺ຈ ເວຕນຎ຺ຈ ເທຖ, ຕຸມ຺ຫາກມ຺ປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣມີ”ຕິຯ “ນຕ຺ຖມ຺ຫາກໍ ກມ຺ມໍ ຠຕ຺ຕເວຕນໍ ວາ, ອຎ຺ເຎສໍ ກໂຣຫີ, ອຍ຺ຍາ”ຕິຯ ໂສ ຕຕ຺ຖ ກຕິປາຫໍ ວສນ຺ໂຕ ຉຬງ຺ຄລກ຺ຂຓສມ຺ປນ຺ນໍ ຕສ຺ສາ ຘີຕຣໍ ທິສ຺ວາ ມາຕຣໍ ອາຫ – “ອຍໍ ທາຣິກາ ກິໍ ເກນຈິ ກຕປຣິຄ຺ຄຫາ, ອຸທາຫຸ ອກຕປຣິຄ຺ຄຫາຯ ສເຈ ປນ ເກນຈິ ອກຕປຣິຄ຺ຄຫາ, ອິມໍ ມຍ຺ຫໍ ເທຖ, ອຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສຸເຂນ ຊີວນູປາຍໍ ກາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ”ຕິຯ “ສາຘຸ, ອຍ຺ຍາ”ຕິ ສາ ຕສ຺ສ ຕໍ ອທາສິຯ

ໂສ ຕາຍ ສທ຺ຘິໍ ກຕິປາຫໍ ວສິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ກຫາປຓສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ “ອຫໍ ກຕິປາເຫເນວ ນິວຕ຺ຕິສ຺ສາມິຯ ຠທ຺ເທ , ຕ຺ວໍ ມາ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ນຄຣສ຺ສ ຈ ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕເຣ ມຄ຺ຄໍ ສມໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ມຫຕາ ຣາຊານຸຠາເວນ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ທາຣິກໍ ກຫາປຓຣາສິມ຺ຫິ ຐເປຕ຺ວາ ສຸວຓ຺ຓຣຊຕກລເສຫິ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ “ອຸພ຺ພຣີ”ຕິ ນາມໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ອຄ຺ຄມເຫສິຏ຺ຐາເນ ຐເປຕ຺ວາ ຕຎ຺ຈ ຄາມໍ ຕສ຺ສາ ຎາຕີນໍ ທຕ຺ວາ ມຫຕາ ຣາຊານຸຠາເວນ ຕໍ ນຄຣໍ ອາເນຕ຺ວາ ຕາຍ ສທ຺ຘິໍ ອຠິຣມມາໂນ ຍາວຊີວໍ ຣຊ຺ຊສຸຂໍ ອນຸຠວິຕ຺ວາ ອາຍຸປ຺ປຣິໂຍສາເນ ກາລມກາສິຯ ກາລກເຕ ຈ ຕສ຺ມິໍ, ກເຕ ຈ ສຣີຣກິຈ຺ເຈ ອຸພ຺ພຣີ ປຕິວິໂຍເຄນ ໂສກສລ຺ລສມ຺ປີຬິຕຫທຍາ ອາຬາຫນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພຫູ ທິວເສ ຄນ຺ຘປຸປ຺ຜາທີຫິ ປູເຊຕ຺ວາ ຣໂຎ ຄຸເຓ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຸມ຺ມາທປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຍ ກນ຺ທນ຺ຕີ ປຣິເທວນ຺ຕີ ອາຬາຫນໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກໂຣຕິຯ

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ອມ຺ຫາກໍ ຠຄວາ ໂພຘິສຕ຺ຕຠູໂຕ ອິສິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຘິຄຕຌ຺ຌານາຠິຎ຺ໂຎ ຫິມວນ຺ຕສ຺ສ ສາມນ຺ຕາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ອຣຎ຺ຎາຍຕເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ໂສກສລ຺ລສມ຺ປີຬິຕໍ ອຸພ຺ພຣີ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ທິສ຺ວາ ອາກາເສນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທິສ຺ສມານຣູໂປ ອາກາເສ ຐຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຐິເຕ ມນຸສ຺ເສ ປຸຈ຺ຉິ – “ກສ຺ສິທໍ ອາຬາຫນໍ, ກສ຺ສຕ຺ຖາຍ ຈາຍໍ ອິຕ຺ຖີ ‘ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕ, ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕາ’ຕິ ກນ຺ທນ຺ຕີ ປຣິເທວຕີ”ຕິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສາ “ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ປຎ຺ຈາລານໍ ຣາຊາ, ໂສ ອາຍຸປ຺ປຣິໂຍສາເນ ກາລມກາສິ, ຕສ຺ສິທໍ ອາຬາຫນໍ, ຕສ຺ສ ອຍໍ ອຄ຺ຄມເຫສີ ອຸພ຺ພຣີ ນາມ ‘ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕ, ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕາ’ຕິ ຕສ຺ສ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກນ຺ທນ຺ຕີ ປຣິເທວຕີ”ຕິ ອາຫໍສຸຯ ຕມຕ຺ຖໍ ທີເປນ຺ຕາ ສງ຺ຄີຕິກາຣາ –

໑໖໗ຯ

“ອຫຸ ຣາຊາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ, ປຎ຺ຈາລານໍ ຣເຖສໂຠ;

ອໂຫຣຕ຺ຕານມຈ຺ຈຍາ, ຣາຊາ ກາລມກ຺ຣຸພ຺ພຖຯ

໑໖໘ຯ

“ຕສ຺ສ ອາຬາຫນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຠຣິຍາ ກນ຺ທຕິ ອຸພ຺ພຣີ;

ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕາຕິ ກນ຺ທຕິຯ

໕໗໐ຯ

‘‘ອິສິ ຈ ຕຕ຺ຖ ອາຄຈ຺ຉິ, ສມ຺ປນ຺ນຈຣໂຓ ມຸນິ;

ໂສ ຈ ຕຕ຺ຖ ອປຸຈ຺ຉິຕ຺ຖ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ສຸ ສມາຄຕາຯ

໕໗໑ຯ

‘‘‘ກສ຺ສ ອິທໍ ອາຬາຫນໍ, ນານາຄນ຺ຘສເມຣິຕໍ;

ກສ຺ສາຍໍ ກນ຺ທຕິ ກຣິຍາ, ອິໂຕ ທູຣຄຕໍ ປຕີ;

ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕາຕິ ກນ຺ທຕິ’ຯ

໕໗໔ຯ

‘‘ເຕ ຈ ຕຕ຺ຖ ວິຍາກໍສຸ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ສຸ ສມາຄຕາ;

ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ມາຣິສຯ

໕໗໕ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ອິທໍ ອາຬາຫນໍ, ນານາຄນ຺ຘສເມຣິຕໍ;

ຕສ຺ສາຍໍ ກນ຺ທຕິ ກຣິຍາ, ອິໂຕ ທູຣຄຕໍ ປຕີ;

ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕາຕິ ກນ຺ທຕີ’’ຕິຯ – ໒ ຄາຖາ ຐເປສຸໍ;

໕໖໘-໙ຯ ຕຕ຺ຖ ອຫູຕິ ອໂຫສິຯ ປຎ຺ຈາລານນ຺ຕິ ປຎ຺ຈາລຣຏ຺ຐວາສີນໍ, ປຎ຺ຈາລຣຏ຺ຐສ຺ເສວ ວາຯ ເອໂກປິ ຫິ ຊນປໂທ ຊນປທິການໍ ຣາຊກຸມາຣານໍ ວເສນ ຣູຬ຺ຫີຍາ ‘‘ປຎ຺ຈາລານ’’ນ຺ຕິ ພຫຸວຈເນນ ນິທ຺ທິສີຍຕິຯ ຣເຖສໂຠຕິ ຣເຖສຸ ອຸສຠສທິໂສ, ມຫາຣໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕສ຺ສ ອາຬາຫນນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ສຣີຣສ຺ສ ທຫນຏ຺ຐານໍຯ

໕໗໐ຯອິສີຕິ ຌານາທີນໍ ຄຸຓານໍ ເອສນຏ຺ເຐນ ອິສິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ອຸພ຺ພຣິຍາ ກີຕຏ຺ຐາເນ, ສຸສາເນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາຄຈ຺ຉີຕິ ອາຄມາສິຯ ສມ຺ປນ຺ນຈຣໂຓຕິ ສີລສມ຺ປທາ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ, ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄ, ສທ຺ຘາທໂຍ ສຕ຺ຕ ສທ຺ຘມ຺ມາ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຣູປາວຈຣຌານານີຕິ ອິເມຫິ ປນ຺ນຣສຫິ ຈຣຓສງ຺ຂາເຕຫິ ຄຸເຓຫິ ສມ຺ປນ຺ໂນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມຸນີຕິ ອຕ຺ຕຫິຕຎ຺ຈ ປຣຫິຕຎ຺ຈ ມຸນາຕິ ຊານາຕີຕິ ມຸນິຯ ໂສ ຈ ຕຕ຺ຖ ອປຸຈ຺ຉິຕ຺ຖາຕິ ໂສ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ຐິເຕ ຊເນ ປຏິປຸຈ຺ຉິຯ ເຍ ຕຕ຺ຖ ສຸ ສມາຄຕາຕິ ເຍ ມນຸສ຺ສາ ຕຕ຺ຖ ສຸສາເນ ສມາຄຕາຯ ສູຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ‘‘ເຍ ຕຕ຺ຖາ ສຸໍ ສມາຄຕາ’’ຕິ ວາ ປາໂຐຯ ອາສຸນ຺ຕິ ອເຫສຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໕໗໑ຯນານາຄນ຺ຘສເມຣິຕນ຺ຕິ ນານາວິເຘຫິ ຄນ຺ເຘຫິ ສມນ຺ຕໂຕ ເອຣິຕໍ ອຸປວາສິຕໍຯ ອິໂຕຕິ ມນຸສ຺ສໂລກໂຕຯ ທູຣຄຕນ຺ຕິ ປຣໂລກໍ ຄຕຕ຺ຕາ ວທຕິຯ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕາຕິ ກນ຺ທຕີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ນາມສໍກິຕ຺ຕນໍ ກຕ຺ວາ ປຣິເທວນວເສນ ອວ຺ຫາຍ

ຕິ។

໓໑໘-໓។ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສ ກທຸທນຸເຕ, ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສ ມາຣິສາຕິ ມາຣິສ, ນິຣາມຍກາຍຈິຕຸຕ ມຫາມຸນິ ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສ ຣຜຸໂຜ ອິທໍ ອາລຸອາຫນໍ, ຕສຸເສວ ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສ ຣຜຸໂຜ ອຍໍ ກຣິຍາ, ກທຸທໍ ເຕ ຕສຸສ ຈ ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສ ກທຸທໍ ໂຫຕຸ, ຕາທິສານໍ ມເຫສີນໍ ທີຕານຸຈິນຸຕເນນ ປຣໂລເກ ກິຕານມຸປີ ທີຕສຸຂໍ ໂຫຕິເຍວາຕິ ອຘິປຸປາໂຍ។

ອຖ ໂສ ຕາປໂສ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ອນຸກມຸປີ ອຸປາທາຍ ອຸພຸພຣິຍາ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸສາ ໂສກວິໂນທນຕຸຖໍ –

໓໑໔។

''ລລຸອາສີຕິສຫສຸສານິ, ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສນາມກາ;

ອິມສຸມີ ອາລຸອາຫເນ ທຫຸຌາ, ເຕສໍ ກມນຸໂສຈສີ''ຕິ។ –

ຄາຖມາຫ ។ ຕຕຸຖ ລລຸອາສີຕິສຫສຸສານີຕິ ລສຫສຸສາຘິກອສີຕິສຫສຸສສງຂາ។ ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສນາມກາຕິ ພຸຣຫຸມທຕຸໂຕຕິ ເອວໍນາມກາ។ ເຕສໍ ກມນຸໂສຈສີຕິ ເຕສໍ ລລຸອາສີຕິສຫສຸສສງຂາຕານໍ ພຸຣຫຸມທຕຸຕານໍ ກຕມໍ ພຸຣຫຸມທຕຸຕໍ ຕຸວໍ ອນຸໂສຈສີ, ກຕມໍ ປຝິຈຸຈ ເຕ ໂສໂກ ອຸປຸປນຸໂນຕິ ປຸຈຸຉີ។

ເອວໍ ປນ ເຕນ ອິສີນາ ປຸຈຸຉິຕາ ອຸພຸພຣີ ອຕຸຕນາ ອຘິປຸເປຕໍ ພຸຣຫຸມທຕຸຕໍ ອາຈິກຸຂນຸຕີ –

໓໑໔។

'ໂຍ ຣາຊາ ຈູລຸອນີປຸຕຸໂຕ, ປຌຸຈາລານໍ ຣເຖສໂກ;

ຕໍ ກນຸເຕ ອນຸໂສຈາມິ, ກຕຸຕາຣໍ ສພຸພກາມທ''ນຸຕິ។ –

ຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຖ ຈູລຸອນີປຸຕຸໂຕຕິ ເອວໍນາມສຸສ ຣຜຸໂຜ ປຸຕຸໂຕ។ ສພຸພກາມທນຸຕີ ມຍຸຫໍ ສພຸພສຸສ ອິຈຸຉິຕິຈຸຉິຕສຸສ ທາຕາຣໍ, ສພຸເພສໍ ວາ ສຕຸຕານໍ ອິຈຸຉິຕທາຍກໍ។

ເອວໍ ອຸພຸພຣິຍາ ວຸຕຸເຕ ປຸນ ຕາປໂສ –

໓໑໖។

''ສພຸເພວາເຫສຸໍ ຣາຊາໂນ, ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສນາມກາ;

ສພຸເພວ ຈູລຸອນີປຸຕຸຕາ, ປຌຸຈາລານໍ ຣເຖສກາ។

໓໑໗។

''ສພຸເພສໍ ອນຸປຸພຸເພນ, ມເຫສິຕຸຕມກາຣຍິ;

ກສຸມາ ປຸຣິມເກ ທິຕຸວາ, ປຈຸຉິມໍ ອນຸໂສຈສີ''ຕິ។ – ຄາຖາທຸວຍມາຫ;

໑໒໖. ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພວາເຫສຸນ຺ຕິ ສພ຺ເພວ ເຕ ຉຬາສີຕິສຫສ຺ສສງ຺ຂາ ຣາຊາໂນ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ນາມກາ ຈູຬນິປຸຕ຺ຕາ ປຎ຺ຈາລານໍ ຣເຖສຠາວ ອເຫສຸໍ. ອິເມ ຣາຊຠາວາທໂຍ ວິເສສາ ເຕສຸ ເອກສ຺ສາປີ ນາເຫສຸໍ.

໑໒໗. ມເຫສິຕ຺ຕມກາຣຍິຕິ ຕ຺ວຎ຺ຈ ເຕສໍ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ອນຸປຸພ຺ເພນ ອຄ຺ຄມເຫສິຠາວໍ ອກາສິ, ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກສ຺ມາຕິ ຄຸຓໂຕ ຈ ສາມິກຠາວໂຕ ຈ ອວິສິຏ຺ເຐສຸ ເອຕ຺ເຕສຸ ຊເນສຸ ປຸຣິມເກ ຣາຊາໂນ ປຫາຍ ປຈ຺ຉິມໍ ເອກໍເຍວ ກສ຺ມາ ເກນ ກາຣເຓນ ອນຸໂສຈສີຕິ ປຸຈ຺ຉິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອຸພ຺ພຣີ ສໍເວຄຊາຕາ ປຸນ ຕາປສໍ –

໑໒໘.

‘‘ອາຕຸເມ ອິຕ຺ຖີຠູຕາຍ, ທີຆຣຕ຺ຕາຍ ມາຣິສ;

ຍສ຺ສາ ເມ ອິຕ຺ຖີຠູຕາຍ, ສໍສາເຣ ພຫຸຠາສສີ’’ຕິ. –

ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອາຕຸເມຕິ ອຕ຺ຕນີ. ອິຕ຺ຖີຠູຕາຍາຕິ ອິຕ຺ຖີຠາວໍ ອຸປຄຕາຍ. ທີຆຣຕ຺ຕາຍາຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ. ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອທິປ຺ປາໂຍ – ອິຕ຺ຖີຠູຕາຍ ອຕ຺ຕນິ ສພ຺ພກາລໍ ອິຕ຺ຖີເຍວ ໂຫຕິ, ອຸທາຫຸ ປຸຣິສຠາວມ຺ປີ ອຸປຄຈ຺ຉຕີຕິ. ຍສ຺ສາ ເມ ອິຕ຺ຖີຠູຕາຍາຕິ ຍສ຺ສາ ມຍ຺ຫໍ ອິຕ຺ຖີຠູຕາຍ ເອວໍ ຕາວ ພຫຸສໍສາເຣ ມເຫສິຠາວໍ ມຫາມຸນິ ຕ຺ວໍ ຠາສສິ ກເຖສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ອາຫຸ ເມ ອິຕ຺ຖີຠູຕາຍາ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ. ຕຕ຺ຖ ອາຕິ ອນຸສ຺ສຣຓຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. ອາຫຸ ເມຕິ ສຍໍ ອນຸສ຺ສຣິຕໍ ອຎ຺ຎາຕມິທໍ ມຍາ, ອິຕ຺ຖີຠູຕາຍ ອິຕ຺ຖີຠາວໍ ອຸປຄຕາຍ ເອວໍ ມຍ຺ຫໍ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອໂຫສິ. ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ຍສ຺ສາ ເມ ອິຕ຺ຖີຠູຕາຍ ສພ຺ເພສໍ ອນຸປຸພ຺ເພນ ມເຫສິຕ຺ຕມກາຣຍິ, ກິໍ ຕ຺ວໍ, ມຫາມຸນິ, ສໍສາເຣ ພຫຸໍ ຠາສສີຕິ ໂຍຊນາ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕາປໂສ ອຍໍ ນິຍໂມ ສໍສາເຣ ນຕ຺ຖິ ‘‘ອິຕ຺ຖີ ອິຕ຺ຖີເຍວ ໂຫຕິ, ປຸຣິໂສ ປຸຣິໂສ ເອວາ’’ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ –

໑໒໙.

‘‘ອຫຸ ອິຕ຺ຖີ ອຫຸ ປຸຣິໂສ, ປສຸໂຍນິມ຺ປີ ອາຄມາ;

ເອວເມຕໍ ອຕີຕານໍ, ປຣິຍນ຺ໂຕ ນ ທິສ຺ສຕີ’’ຕິ. –

ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອຫຸ ອິຕ຺ຖີ ອຫຸ ປຸຣິໂສຕິ ຕ຺ວໍ ກທາຈິ ອິຕ຺ຖີປີ ອໂຫສິ, ກທາຈິ ປຸຣິໂສປີ ອໂຫສິ. ນ ເກວລໍ ອິຕ຺ຖີປຸຣິສຠາວເມວ, ອຖ ໂຂ ປສຸ ໂຍນິມ຺ປີ ອຄມາສິ, ກທາຈິ ປສຸຠາວມ຺ປີ ອຄມາສິ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິມ຺ປີ ອຸປຄຕາ ອໂຫສິ. ເອວເມຕໍ ອຕີຕານໍ, ປຣິຍນ຺ໂຕ ນ ທິສ຺ສຕີຕິ ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ເອຕໍ ອິຕ຺ຖີຠາວໍ ປຸຣິສຠາວໍ ຕິຣຈ຺ຉານາທິຠາວຎ຺ຈ ອຸປຄຕານໍ ອຕີຕານໍ ອຕ຺ຕຠາວານໍ ປຣິຍນ຺ໂຕ ຎາຓຈກ຺ຂຸນາ ມຫຕາ ອຸສ຺ສາເຫນ ປສ຺ສນ຺ຕານມ຺ປີ ນ ທິສ຺ສຕິ. ນ ເກວລໍ ຕເວວ, ອຖ ໂຂ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ສໍສາເຣ ປຣິພ຺ຠມນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ປຣິຍນ຺ໂຕ ນ ທິສ຺ສເຕວ ນ ປຎ຺ຎາຍເຕວ. ເຕນາຫ ຠຄວາ –

‘‘ອນມຕຄ຺ໂຄຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍສາໂຣ, ປຸພ຺ພາ ໂກຏິ ນ ປຎ຺ຎາຍຕິ ອວິຊ຺ຊານີວຣຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕຓ຺ຫາສໍໂຍຊນານໍ ສນ຺ຘາວຕໍ ສໍສຣຕ’’ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ๔.๑๘๔).

ເອວໍ ເຕນ ຕາປເສນ ສໍສາຣສ຺ສ ອປຣິຍນ຺ຕຕໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕຎ຺ຈ ວິຠາເວນ຺ເຕນ ເທສິຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ສໍສາເຣ ສໍວິຄ຺ຄຫທຍາ ຘມ຺ເມ ຈ ປສນ຺ນມານສາ ວິຄຕໂສກສລ຺ລາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປສາທໍ ໂສກວິຄມນຎ຺ຈ ປກາເສນ຺ຕີ –

໑໓໐.

‘‘ອາຫິຕ຺ຕໍ ວຕ ມໍ ສນ຺ຕໍ, ໝຕສິຕ຺ຕໍວ ປາວກໍ;

ວາຣິນາ ວິຍ ໂອສິຍ຺ຈໍ, ສພ຺ພໍ ນິພ຺ພາປເຍ ທຣໍຯ

໑໙໑ຯ

‘‘ອພ຺ພຫີ ວຕ ເມ ສລ຺ລໍ, ໂສກໍ ຫທຍນິສ຺ສິຕໍ;

ໂຍ ເມ ໂສກປເຣຕາຍ, ປຕິໂສກໍ ອປານຸທິຯ

໑໙໘ຯ

‘‘ສາຫໍ ອພ຺ພູລ຺ຫສລ຺ລາສ຺ມິ, ສີຕິພູຕາສ຺ມິ ນິພ຺ພຸຕາ;

ນ ໂສຈາມິ ນ ໂຣທາມິ, ຕວ ສຸຕ຺ວາ ມຫາມຸນີ’’ຕິຯ –

ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ອພາສິຯ ຕາສໍ ອຕ຺ໂຖ ເຫ຺ຸຖາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ

ອິທານິ ສໍວິຄ຺ຄຫທຍາຍ ອຸພ຺ພຣິຍາ ປຜິປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ –

໑໙໙ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ສມຕສ຺ສ ສຸພາສິຕໍ;

ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ, ປພ຺ພຊິ ອນຄາຣິຍໍຯ

໑໙໔ຯ

‘‘ສາ ຈ ປພ຺ພຊິຕາ ສນ຺ຕາ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ;

ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ອາພາເວສີ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປປຕ຺ຕິຍາຯ

໑໙໕ຯ

‘‘ຄາມາ ຄາມໍ ວິຈຣນ຺ຕີ, ນິຄເມ ຣາຊທານີໂຍ;

ອຸຣຸເວລ຺ອາ ນາມ ໂສ ຄາໂມ, ຍຕ຺ຖ ກາລມກ຺ຣຸພ຺ພຖຯ

໑໙໖ຯ

‘‘ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ອາພາເວຕ຺ວາ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປປຕ຺ຕິຍາ;

ອິຕ຺ຖິຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປ຺ຄາ ອຫູ''ຕິຯ – ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາ ອຠາສິ;

໓໗໓-໔ຯ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຕາປສສ຺ສຯ ສຸຠາສິຕນ຺ຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ຠາສິຕໍ, ຘມ຺ມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປພ຺ພຊິຕາ ສນ຺ຕາຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ຄຕາ ສມານາ, ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ສນ຺ຕກາຍວາຈາຯ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເມຕ຺ຕາສຫຄຕໍ ຈິຕ຺ຕໍຯ ຈິຕ຺ຕສີເສນ ເມຕ຺ຕຊ຺ຌານໍ ວທຕິຯ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ຕຎ຺ຈ ສາ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຠາເວສິ, ນ ວິປສ຺ສນາປາທກາທິອຕ຺ຖໍຯ ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ຫິ ພຸທ຺ເຘ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣາທິເກ ຠາເວນ຺ຕາ ຕາປສປ຺ຣິພ຺ພາຊກາ ຍາວເທວ ຠວສມ຺ປຕ຺ຕິອຕ຺ຖເມວ ຠາເວສຸໍຯ

໓໗໕-໖ຯຄາມາຄາມນ຺ຕິ ຄາມໂຕ ອຎ຺ຎໍ ຄາມໍຯ ອຠາເວຕ຺ວາຕິ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ພ຺ຣູເຫຕ຺ວາຯ ''ອຠາເວຕ຺ວາ''ຕິ ເກຈິ ປຐນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ອິຕ຺ຖິຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາຕິ ອິຕ຺ຖິຠາເວ ຈິຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌາສຍໍ ອຠິຣຸຈິໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາ ອິຕ຺ຖິຠາເວ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາຯ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປ຺ຄາຕິ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓວເສນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ອຸປ຺ຄມນກາ ອໂຫສິຯ ເສສໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕານເມວຯ

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ອຸປາສິກາຍ ໂສກໍ ວິໂນເທຕ຺ວາ ອຸປຣິ ຈຕຸສຈ຺ຈເທສນໍ ອຠາສິຯ ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ສາ ອຸປາສິກາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐຫິຯ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຈ ເທສນາ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສີຕິຯ

ອຸພ຺ພຣິເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອິຕິ ຂຸທ຺ທກ-ອຏ຺ຐກຖາຍ ເປຕວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ

ເຕຣສວຕ຺ຖຸປຏິມຓ຺ຑິຕສ຺ສ

ທຸຕິຍສ຺ສ ອຸພ຺ພຣິວຄ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໓ຯ ຈູຬວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ອຠິຊ຺ຊມານເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ອຠິຊ຺ຊມາເນວາຣິມ຺ຫີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣິ ເວຬຸວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ອຎ຺ຎຕຣໍ ລຸທ຺ທເປຕໍ ອາຣພ຺ຠ ວຸຕ຺ຕໍຯ ພາຣາຓສິຍໍ ກິຣ ອປຣທິ ສາຠາເຄ ປາຣຄງ຺ຄາຍ ວາສຠາຄາມໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຈຸນ຺ທຏ຺ຐິລນາມເກ ຄາເມ ເອໂກ ລຸທ຺ທໂກ ອໂຫສິຯ ໂສ ອຣຎ຺ເຎ ມິເຄ ວຘິຕ຺ວາ ວຣມໍສໍ ອງ຺ຄາເຣ ປຈິຕ຺ວາ ຂາທິຕ຺ວາ ອວເສສໍ ປຓ຺ຓປຸເຏ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ກາເຊນ ຄເຫຕ຺ວາ ຄາມໍ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ຕໍ ພາລ ທາຣກາ ຄາມທ຺ວາເຣ ທິສ຺ວາ “ມໍສໍ ເມ ເທຫີ, ມໍສໍ ເມ ເທຫີ”ຕິ ຫຕ຺ເຖ ປສາເຣຕ຺ວາ ອຸປຘາວນ຺ຕິຯ ໂສ ເຕສໍ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ມໍສໍ ເທຕິຯ ອເຖກທິວສໍ ມໍສໍ ອລຠິຕ຺ວາ ອຸທ຺ທາລກປຸປ຺ຜໍ ປິຬນ຺ຘິຕ຺ວາ ພຫຸຎ຺ຈ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ຄາມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຕໍ ທາຣກາ ຄາມທ຺ວາເຣ ທິສ຺ວາ “ມໍສໍ ເມ ເທຫີ, ມໍສໍ ເມ ເທຫີ”ຕິ ຫຕ຺ເຖ ປສາເຣຕ຺ວາ ອຸປຘາວິໍສຸຯ ໂສ ເຕສໍ ເອເກກໍ ປຸປ຺ຜມຎ຺ຊຣິໍ ອທາສິຯ

ອຖ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ເປເຕສຸ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ນຄ຺ໂຄ ວິຣູປຣູໂປ ຠຍານກທສ຺ສໂນ ສຸປີເນປີ ອນ຺ນປານໍ ອຊານນ຺ໂຕ ສີເສ ອາພນ຺ຘິເຕົາທ຺ທາລກກຸສຸມມາລາກລາໂປ “ຈຸນ຺ທຏ຺ຐິລາຍໍ ຎາຕການໍ ສນ຺ຕິເກ ກິຎ຺ຈິ ລຠິສ຺ສາມີ”ຕິ ຄງ຺ຄາຍ ອຸທເກ ອຠິຊ຺ຊມາເນ ປຏິໂສຕໍ ປທສາ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ໂກລິໂຍ ນາມ ຣຎ຺ໂຎ ພິມ຺ພິສາຣສ຺ສ ມຫາມຕ຺ໂຕ ກຸປິຕໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕໍ ວູປສເມຕ຺ວາ ປຏິນິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທິປຣິວາຣພລໍ ຖລປເຖນ ເປເສຕ຺ວາ ສຍໍ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ອນຸໂສຕໍ ນາວາຍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຕໍ ເປຕໍ ຕຖາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ –

໓໕໗ຯ

“ອຠິຊ຺ຊມາເນ ວາຣິມ຺ຫິ, ຄງ຺ຄາຍ ອິຘ ຄຈ຺ຉສິ;

ນຄ຺ໂຄ ປຸພ຺ພທ຺ຘເປໂຕວ, ມາລຘາຣີ ອລງ຺ກໂຕ;

ກຸຫິໍ ຄມິສ຺ສສິ ເປຕ, ກຕ຺ຖ ວາໂສ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິຯ –

ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຠິຊ຺ຊມາເນຕິ ປທນິກ຺ເຂເປນ ອຠິຊ຺ຊມາເນ ສງ຺ຆາເຕ, ວາຣິມ຺ຫີ ຄງ຺ຄາຍາຕິ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ອຸທເກຯ ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ຐາເນຯ ປຸພ຺ພທ຺ຘເປໂຕວາຕິ ກາຍສ຺ສ ປຸຣິມທ຺ເຘນ ອເປໂຕ ວິຍ ອເປຕໂຍນິໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ວິຍຯ ກຖໍ? ມາລຘາຣີ ອລງ຺ກໂຕຕິ, ມາລາຫິ ປິຬນ຺ຘິຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕສີສຄ຺ໂຄຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຕ຺ຖ ວາໂສ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ກຕຣສ຺ມິໍ ຄາເມ ເທເສ ວາ ຕຸຍ຺ຫໍ ນິວາໂສ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕໍ ກເຖຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິທານິ ຍໍ ຕທາ ເຕນ ເປເຕນ ໂກລິເຍນ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ສງ຺ຄີຕິກາຣາ –

໓໕໘ຯ

“ຈຸນ຺ທຏ຺ຐິລໍ ຄມິສ຺ສາມິ, ເປໂຕ ໂສ ອິຕິ ຠາສຕິ;

ອນ຺ຕເຣ ວາສຠາຄາມໍ, ພາຣາຓສິຎ຺ຈ ສນ຺ຕິເກຯ

໓໕໙ຯ

‘‘ຕສຸ່ຈ ທິສຸວາ ມຫາມຕຸໂຕ, ໂກລິໂຍ ອິຕິ ວິສຸສຸໂຕ;

ສຕຸຕໍ ກຕຸຕສຸຈ ເປຕສຸສ, ປີຕກສຸຈ ຍຸຄໍ ອທາ។

໓໒໐។

‘‘ນາວາຍ ຕິຍຸຖມານາຍ, ກປຸປກສຸສ ອທາປຍິ;

ກປຸປກສຸສ ປທິນຸນມຸຫິ, ຖາເນ ເປຕສຸສ ທິສຸສຖ។

໓໒໑។

‘‘ຕໂຕ ສຸວຕຸຖວສໂນ, ມາລຟາຣີ ອລງກໂຕ;

ຖາເນ ຖິຕສຸສ ເປຕສຸສ, ທກຸຂິຓາ ອຸປກປຸປຖ;

ຕສຸມາ ທຊເຊຖ ເປຕານໍ, ອນຸກມຸປາຍ ປຸນປຸປຸນ’’ນຸຕິ។ – ຄາຖາໂຍ ອໂວຈຸ;

໓໑໘។ ຕຕຸຖ ຈຸນຸທພຸຖິລນຸຕິ ເອວໍນາມກໍ ຄາມໍ។ ອນຸຕເຣ ວາສກາຄາມໍ, ພາຣາຓສິສຸຈ ສນຸຕິເກຕິ ວາສກາຄາມສຸສ ຈ ພາຣາຓສິຍາ ຈ ເວມຊເຊ។ ອນຸຕຣາ-ສທຸທໂຍເຄນ ເທຕໍ ສາມຸຍຕຸເຖ ອຸປໂຍຄວຈນໍ។ ພາຣາຓສິຍາ ສນຸຕິເກ ທິ ໂສ ຄາໂມຕິ។ ອຍສຸເຫຕຸຖ ອຕຸໂຖ – ອນຸຕເຣ ວາສກາຄາມສຸສ ຈ ພາຣາຓສິຍາ ຈ ໂຍ ຈຸນຸທພຸຖິລນາມໂກ ຄາໂມ ພາຣາຓສິຍາ ອວິທູເຣ, ຕໍ ຄາມໍ ຄມິສຸສາມີຕິ។

໓໑໙។ໂກລິໂຍ ອິຕິ ວິສຸສຸໂຕຕິ ໂກລິໂຍຕິ ເອວໍປກາສິຕນາໂມ។ ສຕຸຕໍ ກຕຸຕສຸຈາຕິ ສຕຸຕຸສເຈວ ກຕຸຕສຸຈ។ ປີຕກສຸຈ ຍຸຄໍ ອທາຕິ ປີຕກໍ ສຸວຕຸຕວຕຸຕໍ ເອກໍ ວຕຸຖຍຸຄສຸຈ ອທາສິ។

໓໒໐។ ກທາ ອທາສີຕິ ເຈ ອາທ ນາວາຍ ຕິຍຸຖມານາຍ។ ກປຸປກສຸສ ອທາປຍີຕິ ຄຈຸຉນຸຕີ ນາວໍ ຖເປຕຸວາ ຕຕຸຖ ເອກສຸສ ນຸຫາປິຕສຸສ ອຸປາສກສຸສ ທາເປສິ , ທິນຸນມຸຫີ ວຕຸຖຍຸເຄຕິ ໂຍຊນາ។ ຖາເນຕິ ຖານໂສ ຕງຂຓສຸເຍວ។ ເປຕສຸສ ທິສຸສຖາຕິ ເປຕສຸສ ສຣີເຣ ປສຸຍາຍິຕຸຖ, ຕສຸສ ນິວາສນປາຣຸປນວຕຸຖໍ ສມຸປຊຊິ។ ເຕນາທ ‘‘ຕໂຕ ສຸວຕຸຖວສໂນ, ມາລຟາຣີ ອລງກໂຕ’’ຕິ, ສຸວຕຸຖວສໂນ ມາລາກຣເຓທິ ສຸມຕຸທິຕປສາຣິໂຕ។ ຖາເນ ຖິຕສຸສ ເປຕສຸສ, ທກຸຂິຓາ ອຸປກປຸປຖາຕິ ທກຸຂິເຓຍຍຸຖາເນ ຖິຕາ ປເນສາ ທກຸຂິຓາ ຕສຸສ ເປຕສຸສ ຍສຸມາ ອຸປກປຸປຕິ, ວິປໂຍຄໍ ອຄມາສິ។ ຕສຸມາ ທຊເຊຖ ເປຕານໍ, ອນຸກມຸປາຍ ປຸນປຸປຸນນຸຕິ ເປຕານໍ ອນຸກມຸປາຍ ເປເຕ ອຸທຸທິສຸສ ປຸນປຸປຸນໍ ທກຸຂິຓໍ ທເທຍຍາຕິ ອຕຸໂຖ។

ອຖ ໂສ ໂກລິຍມຫາມຕຸໂຕ ຕໍ ເປຕໍ ອນຸກມຸປມາໂນ ທານວິຟິ ສມຸປາເທຕຸວາ ອນຸໂສຕໍ ອາຄນຸຕຸວາ ສູຣິເຍ ອຸຄຸຄຈຉນຸເຕ ພາຣາຓສີ ສມຸປາປຸຓີ។ ກຄວາ ຈ ເຕສໍ ອນຸຄຸຄທຕຸຖໍ ອາກາເສນ ອາຄນຸຕຸວາ ຄງຄາຕີເຣ ອຕຸຖາສີ។ ໂກລິຍມຫາມຕຸໂຕປີ ນາວາໂຕ ໂອຕຣິຕຸວາ ທພຸຖປທພຸໂຖ ກຄວນຸຕໍ ນິມນຸເຕສີ – ‘‘ອຟິວາເສຖ ເມ, ກນຸເຕ, ກຄວາ ອຊຊຕນາຍ ກຕຸຕໍ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍາ’’ຕິ។ ອຟິວາເສສີ ກຄວາ ຕຸຕຸຫີກາເວນ។ ໂສ ກຄວໂຕ ອຟິວາສນໍ ວິທິຕຸວາ ຕາວເທວ ຣມຕີເຍ ກູມິກາເຄ ມທນຸຕໍ ສາຂາມຕຸທປໍ ອຸປຣີ ຈຕູສຸ ຈ ປສຸເສສຸ ນານາວິຣາຄວຕຸຕວິຈິຕຸຕວິວິຜວສນສມລງກຕໍ ກາເຣຕຸວາ ຕຕຸຖ ກຄວໂຕ ອາສນໍ ປສຸຍາເປຕຸວາ ອທາສີ។ ນິສີທິ ກຄວາ ປສຸຍຕຸເຕ ອາສເນ។

ອຖ ໂສ ມຫາມຕຸໂຕ ກຄວນຸຕໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ຄນຸຟປຸປຸພາທີທິ ປູເຊຕຸວາ ວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ເທຍຸຖາ ອຕຸຕໂນ ວຸຕຸຕວຈນໍ ເປຕສຸສ ຈ ປຜິວຈນໍ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສີ។ ກຄວາ ‘‘ກິກຸຂຸສງໂຟ ອາຄຈຉຕູ’’ຕິ ຈິນຸເຕສີ។ ຈິນຸຕິຕສມນນຸຕຣເມວ ພຸທຸຟານຸກາວສຸໂຈທິໂຕ ສຸວຕຸຓຫໍສຄໂຓ ວິຍ ຊຕຣພຸຖຫໍສຣາຊໍ ກິກຸຂຸສງໂຟ ຊມຸມຣາຊໍ ສມຸປຣິວາເຣສີ។ ຕາວເທວ ມ

ທາຊໂນ ສນຸນິປ໌ຕິ ‘‘ອຸລຸອາຣາ ຮມຸມເທສນາ ກວິສຸສຕິ’’ຕິ។ ຕໍ ທິສຸວາ ປສນຸນມານໂສ ມທາມຕຸໂຕ ພຸທຸຮປ຺ປມຸຂໍ ກິກຸຂຸສງຆໍ ປ໌ຕິເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂກຊນີເຍນ ສນຸຕປ຺ເປ໌ສິ។ ກຄວາ ກຕກຕຸຕກິຈຸໂຈ ມທາຊນສຸສ ອນຸກມຸປາຍ ‘‘ພາຣາຕສິສມິປ໌ຄາມວາສີໂນ ສນຸນິປ໌ຕນຸຕູ’’ຕິ ອຮິຍຸຖາສີ។ ສພຸເພ ຈ ເຕ ອິທຸຮິພເລນ ມທາຊນາ ສນຸນິປ໌ຕິສຸ, ອຸລຸອາເຣ ຈສຸສ ເປ໌ເຕ ປາກເຜ ອກາສີ។ ເຕສຸ ເກຈິ ລິນຸນກິນຸນປີໂລຕິກຂຕຸທສຣາ, ເກຈິ ອຕຸຕໂນ ເກເສເທວ ປ໌ຜິຈຸລາທິຕໂກປີນາ, ເກຈິ ນຄຸຄາ ຍຖາຊາຕຣູປາ ຂຸປ຺ປີປາສາກິກູຕາ ຕຈປ໌ຣິໂຍນທຸຮາ ອຜຸຖິມຕຸຕສຣີຣາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປ໌ຣິພຸກມນຸຕາ ມທາຊນສຸສ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ປ໌ລຸລາຍີສຸ។

ອຖ ກຄວາ ຕຖາຣູປໍ ອິທຸຮາກິສງຂາຣໍ ອກິສງຂາສິ, ຍຖາ ເຕ ເອກຊຊໍ ສນຸນິປ໌ຕິຕຸວາ ອຕຸຕນາ ກຕໍ ປາປ໌ກມຸມໍ ມທາຊນສຸສ ປ໌ເວເທສຸໍ។ ຕມຕຸຖໍ ທີເປ໌ນຸຕາ ສງຄີຕິກາຣາ –

໑໙໘។

‘‘ສາຕຸນຸນວສນາ ເອເກ, ອລຸເລ ເກສນີວາສນາ;

ເປ໌ຕາ ກຕຸຕາຍ ຄຈຸລນຸຕິ, ປ໌ກຸກມນຸຕິ ທິໂສທິສໍ។

໑໙໙។

‘‘ທູເຣ ເອເກ ປ໌ຮາວິຕຸວາ, ອລທຸຮາວ ນິວຕຸຕເຣ;

ລາຕາ ປ໌ມຸຈຸລິຕາ ກນຸຕາ, ກູມິຍໍ ປ໌ຜິສຸມຸກິຕາ។

໒໐໐។

‘‘ເກຈິ ຕຕຸຖ ປ໌ປ໌ຕິຕຸວາ, ກູມິຍໍ ປ໌ຜິສຸມຸກິຕາ;

ປຸພຸເພ ອກຕກລຸຍາຕາ, ອຄຸຄິທຫຸຓາວ ອາຕເປ໌។

໒໐໑។

‘‘ມຍໍ ປຸພຸເພ ປາປ໌ຮມຸມາ, ພຣຕີ ກຸລມາຕໂຣ;

ສນຸເຕສຸ ເທຍຸຍຮມຸເມສຸ, ທີປໍ ນາກມຸຫ ອຕຸຕໂນ។

໒໐໒។

‘‘ປ໌ຫູຕໍ ອນຸນປານມຸປີ, ອປີສຸສຸ ອວກິຣີຍຕິ;

ສມຸມຄຸຄເຕ ປ໌ພຸພຊິເຕ, ນ ຈ ກິລຸຈິ ອທມຸຫເສ។

໒໐໓។

‘‘ອກມຸມກາມາ ອລສາ, ສາທຸກາມາ ມທຄຸພສາ;

ອາໂລປປີຕຸກຫາຕາໂຣ, ປຜິຄຸຄເຫ ປຣິກາສິນຸທເສ។

៣ລ໗។

‘‘ເຕ ໝຣາ ຕາ ຈ ທາສິໂຍ, ຕາເນວາກຣຕານິ ໂນ;

ເຕ ອສຸເລ ປຣິຈາເຣນຸຕິ, ມຍໍ ທຸກຸຂສຸສ ກາຄິໂນ។

៣ລລ។

‘‘ເວຕີ ວາ ອວລຸຄາ ໂຫນຸຕິ, ຣຖກາຣີ ຈ ທຸພຸກິກາ;

ຈຕຸທາລີ ກປຕາ ໂຫນຸຕິ, ກປຸປກາ ຈ ປຸນປຸປຸນໍ។

៤០០។

‘‘ຍານິ ຍານິ ນິຫີນານິ, ກຸລານິ ກປຕານິ ຈ;

ເຕສຸ ເຕສຸເວວ ຊາຍນຸຕິ, ເອສາ ມຈຸຈຣິໂນ ຄຕິ។

៤០១។

‘‘ປຸພຸເພ ຈ ກຕກລຸຍາຕາ, ທາຍກາ ວິຕມຈຸຈຣາ;

ສຄຸຄໍ ເຕ ປຣິປູເຣນຸຕິ, ໂອກາເສນຸຕິ ຈ ນນຸທນໍ។

៤០២។

‘‘ເວຊຍນຸເຕ ຈ ປາສາເທ, ຣມິຕຸວາ ກາມກາມິໂນ;

ອຸຈຸຈາກຸເລສຸ ຊາຍນຸຕິ, ສໂກເຄສຸ ຕໂຕ ຈຸຕາ។

៤០៣។

‘‘ກູຜາຄາເຣ ຈ ປາສາເທ, ປລຸລງເກ ໂປນກຕຸຖເຕ;

ພີຊິຕງຄາ ໂມຣຫຕຸເຖຫິ, ກຸເລ ຊາຕາ ຍສສຸສິໂນ។

៤០៤។

‘‘ອງກໂຕ ອງກໍ ຄຈຸຉນຸຕິ, ມາລຊາຣີ ອລງກຕາ;

ຊາຕິໂຍ ອຸປຕິຜຸຖນຸຕິ, ສາຍໍ ປາຕໍ ສຸເຂສິໂນ។

໔໐໔။

‘‘ນຍິທံ ອກຕປုญฺญານံ, ກຕປุญฺญານເມວິທံ;

ອໂສກံ ນນฺທນံ ຣມฺມံ, ຕິທສານံ ມຫາວນံ။

໔໐໕။

‘‘ສຸຂံ ອກຕປุญฺญານံ, ອິຘ ນຕฺຖິ ປຣຕฺຖ ຈ;

ສຸຂญฺຈ ກຕປุญฺญານံ, ອິຘ ເຈວ ປຣຕฺຖ ຈ။

໔໐໖။

‘‘ເຕສံ ສຫພฺຍກາມານံ, ກຕฺຕພฺພံ ກຸສລံ ພຫຸံ;

ກຕປุญฺญາ ຫິ ໂມທນฺຕິ, ສຄฺເຄ ໂກຄສມງฺຄິໂນ’’ຕິ။ – ຄາຖາໂຍ ອໂວຈຸံ;

໓໙໔။ ຕຕฺຖ ສາຕုນฺນວສນາຕິ ຊິນฺນກິນฺນປີໂລຕິກຂຕฺຫນິວາສນາ။ ເອເກຕິ ເອກຈฺເຈ။ ເກສນິວາສນາຕິ ເກເສເຫວ ປຜິຈฺຊາທິຕໂກປີນາ။ ກຕฺຕາຍ ຄຈฺຊນฺຕິຕິ ‘‘ອປฺເປວ ນາມ ອິໂຕ ຄຕາ ຍຕฺຖ ວາ ຕຕฺຖ ວາ ກิญฺຈິ ອຸຈฺຊິฏฺฐກຕฺຕံ ວາ ວ ມິຕກຕฺຕံ ວາ ຄພฺການລາທິກံ ວາ ລເກຍฺຍາມາ’’ຕິ ກຕฺຖຈິເທວ ອຜฺฐຕฺວາ ພາສຕฺຖາຍ ຄຈฺຊນฺຕິ။ ປກฺກມນฺຕິ ທິໂສທິສนฺຕິ ທິສໂຕ ທິສံ ອເນກໂຍຊນนฺຕຣິກံ ฐານံ ປກฺກມนฺຕິ။

໓໙໕။ທູເຣຕິ ທູເຣວ ฐາເນ။ ເອເກຕິ ເອກຈฺເຈ ເປຕາ။ ປສາວິຕฺວາຕິ ພາສຕฺຖາຍ ອຸປສາວິຕฺວາ။ ອລທฺສາວ ນິວຕฺຕເຣຕິ ກิญฺຈິ ພາສံ ວາ ປານິຍံ ວາ ອລກິຕฺວາ ເອວ ນິວຕฺຕນฺຕິ။ ປມุจฺຊິຕາຕິ ຂຸປฺປິປາສາທິທຸກฺເຂນ ສญฺຊາຕມุจฺຊາ။ ການฺຕາຕິ ປຣິພฺການนฺຕາ။ ກູມິຍံ ປຜິສุมฺກິຕາຕິ ຕາຍ ເອວ ມุจฺฉາຍ ອຸປฺປຕฺຕິຍາ ຄຕฺວາ ອວກฺຂິຕฺຕມຕฺຕິກາປີຕฺຫາ ວິຍ ວິສຸສຸສິຕฺວາ ປຖວິຍံ ປຕິຕາ။

໓໙໔။ຕຕฺຖາຕິ ຄຕຜฺฐາເນ။ ກູມິຍံ ປຜິສุมฺກິຕາຕິ ປປາເຕ ປຕິຕາ ວິຍ ຊິພฺຈฺຊາທິທຸກฺເຂນ ฐາຕຸံ ອສມຕฺຖກາເວນ ກູມິຍံ ປ ຕິຕາ, ຕຕฺຖ ວາ ຄຕຜฺฐາເນ ພາສາທີນံ ອລາເກນ ຊິນฺນາສາ ຫຸຕฺວາ ເກນຈິ ປຜິມຸຂံ ສุมฺກິຕາ ໂປຖິຕາ ວິຍ ກູມິຍံ ປຕິຕາ ໂຫນฺຕີຕິ ອຕฺໂຖ။ ປຸພฺເພ ອກຕກລฺຍາຕາຕິ ປຸຣິມກເວ ອກຕກຸສລາ။ ອຄฺຄິທຫฺฒາວ ອາຕເປຕິ ນິທາฆກາເລ ອາຕປຜฺฐາເນ ອຄฺຄິນາ ທຫฺຒາ ວິຍ, ຂຸປฺປິປາສຄฺຄິນາ ທຍฺຫມານາ ມຫາທຸກฺຂံ ອນຸກວนฺຕີຕິ ອຕฺໂຖ။

໓໙໕။ປຸພฺເພຕິ ອຕີຕກເວ။ ປາປທมฺມາຕິ ອິສฺສຸກີມຈฺຊຣິອາທິກາເວນ ລາມກສກາວາ။ ฆຣຕີຕິ ฆຣສາມິນີໂຍ။ ກຸລມາຕໂຣຕິ ກຸລທາຣການံ ມາຕໂຣ, ກຸລປຸຣິສານံ ວາ ມາຕໂຣ။ ທິປนฺຕິ ປຕิฏฺฐံ, ປຸญฺญนฺຕິ ອຕฺໂຖ။ ຕญฺຫິ ສຕฺຕານံ ສຸຄຕີສຸ ປ ຕິຜฺฐາກາວໂຕ ‘‘ປຕິຜฺฐາ’’ຕິ ວຸຈฺຈຕິ။ ນາກมฺຫາຕິ ນ ກຣິມฺຫາ။

໓໙໖။ປຫູຕนฺຕິ ພຫຸံ။ ອนฺນປານมฺປີຕິ ອนฺນญฺຈ ປານญฺຈ။ ອປີສຸ ອວກິຣິຍຕີຕິ ສູຕິ ນິປາຕມຕฺຕံ, ອປິ ອວກິຣິຍຕິ ຊฑฺฒิຍ ຕິ။ ສมฺມຄฺຄເຕຕິ ສมฺມາ ຄເຕ ສมฺມາ ປຜິປนฺເນ ສมฺມາ ປຜິປนฺນາຍ။ ປພฺພຊິເຕຕິ ປພฺພຊິຕາຍ။ ສมฺປທາເນ ຫີ ອິທံ ກุมฺມວຈນံ။ ສมฺມຄฺຄເຕ ວາ ປພฺພຊິເຕ ສຕິ ລພฺການາເນຕິ ອຕฺໂຖ။ ນ ຈ ກิญฺຈິ ອທมฺຫເສຕິ ‘‘ກิญฺຈິມຕฺຕมฺປີ ເທຍฺຍຊมฺມံ ນາທมฺຫາ’’ຕິ ວິປฺປຜິສາຣາກິກູຕາ ວທนฺຕິ။

໓໙໗ຯອກມ຺ມກາມາຕິ ສາຘູຕິ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກມ຺ມໍ ອກຸສລໍ ກາເມນ຺ຕີຕິ ອກມ຺ມກາມາ, ສາຘູຫີ ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຸສລໍ ກາເມນ຺ຕີຕິ ກມ຺ມກາມາ, ນ ກມ຺ມກາມາຕິ ອກມ຺ມກາມາ , ກຸສລຘມ຺ເມສຸ ອຈ຺ຉນ຺ທິກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອລສາຕິ ກຸສີຕາ ກຸສລກມ຺ມກຣເຓ ນິພ຺ພິຣິຍາຯ ສາທຸກາມາຕິ ສາຕມຘຸຣວຕ຺ຖຸປິຍາຯ ມຫຄ຺ຆສາຕິ ມຫາໂຠຊນາ, ອຸກເຍນາປິ ສຸນ຺ທຣຎ຺ຈ ມຘຸຣຎ຺ຈ ໂຠຊນໍ ລຠິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖິການໍ ກິຎ຺ຈິ ອທຕ຺ວາ ສຍເມວ ຠຸຎ຺ຊິຕາໂຣຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອາໂລປປິຓ຺ຑທາຕາໂຣຕິ ອາໂລປມຕ຺ຕສ຺ສປິ ໂຠຊນປິຓ຺ຑສ຺ສ ທາຍກາຯ ປຍິຄ຺ຄເຫຕີ ຕສ຺ສ ປຍິຄ຺ຄຕ຺ຫນເກຯ ປຣິຠາສິມ຺ຫເສຕີ ປຣິຠວໍ ກໂຣນ຺ຕາ ຠາສິມ຺ຫ, ອວມຎ຺ຎິມ຺ຫ ອຸປ຺ປຓ຺ຑິມ຺ຫາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໙໘ຯເຕ ຆຣາຕິ ຍຕ຺ຖ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ ''ອມ຺ຫາກໍ ຆຣ''ນ຺ຕິ ມມຕ຺ຕໍ ອກຣິມ຺ຫາ, ຕານິ ຆຣານິ ຍຖາຠິຕານິ, ອິທານິ ໂນ ນ ກິຎ຺ຈິ ອຸປກປ຺ປຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຕາ ຈ ທາສີໂຍ ຕາເນວ ອາກຣຕານິ ໂນຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ໂນຕິ ອມ຺ຫາກໍຯ ເຕຕິ ເຕ ຆຣາທິເກຯ ອຎ຺ເຎ ປຣິຈາເຣນ຺ຕີ, ປຣິໂຠຄາທິວເສນ ວິນິໂຍຄໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມຍໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຠາຄີໂນຕິ ມຍໍ ປນ ປຸພ຺ເພ ເກວລໍ ກິລຸອນປ຺ປສຸຕາ ຫຸຕ຺ວາ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ປຫາຍ ຄມນີຍໍ ອນຸຄາມິກໍ ກາຕຸໍ ອຊານນ຺ຕາ ອິທານິ ຊຸປ຺ປິປາສາທິທຸກ຺ຂສ຺ສ ຠາຄີ ໂນ ຠວາມາຕິ ອຕ຺ຕານໍ ຄຣຫນ຺ຕາ ວທນ຺ຕີຯ

໓໙໙ຯ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ເປຕໂຍນິໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕາປິ ສຕ຺ຕາ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ຕສ຺ເສວ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກາວ ເສເສນ ຫີນຊາຕິກາ ກປຓາວຸຕ຺ຕິໂນເວ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ເວຓີວາ''ຕິອາທິນາ ທ຺ເວ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ເວຓີວາຕິ ເວນຊາຕິກາ, ວິລີວກາຣາ ນລກາຣາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວາ-ສທ຺ໂທ ອນິຍມຕ຺ໂຖຯ ອວຎ຺ຎາຕິ ອວຎ຺ເຎຍ຺ຍາ, ອວ ຊານິຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ''ວມ຺ກນາ''ຕິ ວາ ປາໂຖ, ປເຣຫິ ພາຘນີຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣຖກາຣີຕິ ຈມ຺ມກາຣີໂນຯ ທຸພ຺ກິກາຕິ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ກິກາ ມິຕ຺ຕານໍ ພາຘກາຯ ຈຕ຺ຑາລີຕິ ຈຕ຺ຑາລຊາຕິກາຯ ກປຓາຕິ ວນິພ຺ພກາ ອຕິວິຍ ກາຣຸຎ຺ຎປ຺ປຕ຺ຕາ ຯ ກປ຺ປ ກາຕິ ກປ຺ປກຊາຕິກາ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ''ໂຫນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນ''ນ຺ຕິ ໂຍຊນາ, ອປຣາປຣມ຺ປິ ອິເມສຸ ນິຫີນກຸເລສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫ ຕິຯ

໔໐໐ຯເຕສຸ ເຕສ຺ເວວ ຊາຍນ຺ຕີຕິ ຍານິ ຍານິ ອຎ຺ຎານິປິ ເນສາທປຸກ຺ກຸສກຸລາທີນິ ກປຓານິ ອຕິວິຍ ວມ຺ກນີຍານິ ປຣມທຸຄ຺ຄ ຕານິ ຈ, ເຕສຸ ເຕສຸ ເອວ ນິຫີນກຸເລສຸ ມຈ຺ຉຣິຍມເລນ ເປເຕສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈຸຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕີຯ ເຕນາຫ ''ເອສາ ມຈ຺ຉຣີໂນ ຄຕີ''ຕິຯ

໔໐໑ຯ ເອວໍ ອກຕປຸຎ຺ຎານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຄຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ກຕປຸຎ຺ຎານໍ ຄຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ປຸພ຺ເພ ຈ ກຕກລ຺ຍາຓາ''ຕິ ສຕ຺ຕ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ສຄ຺ຄໍ ເຕ ປຣິປູເຣນ຺ຕີຕິ ເຍ ປຸພ຺ເພ ປຸຣິມຊາຕິຍໍ ກຕກລ຺ຍາຓາ ທາຍກາ ທານປຸຎ຺ຎາຠິຣຕາ ວິຄຕມລມຈ຺ເຉຣາ, ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເຈວ ປຣິວາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ສຄ຺ຄໍ ເທວໂລກໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ ຕີຯ ໂອກາເສນ຺ຕີ ຈ ນນ຺ທນນ຺ຕີ ນ ເກວລໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕີເຍວ, ອຖ ໂຂ ກປ຺ປຣຸກ຺ຂາທີນໍ ປກາຫິ ສກາເວເນວ ໂອກາສມານມ຺ປິ ນນ຺ທນວນໍ ອຕ຺ຕໂນ ວຕ຺ຖາກຣຓຊຸຕິຫິ ສຣີຣປ຺ປກາຍ ຈ ອຠິກວິຕ຺ວາ ເຈວ ໂອກາເສຕ຺ວາ ຈ ໂຊເຕນ຺ຕີຯ

໔໐໒ຯກາມກາມິໂນຕິ ຍຖິຈ຺ຉິເຕສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ຍຖາກາມໍ ປຣິໂຠຄວນ຺ໂຕຯ ອຸຈ຺ຈາກຸເລສູຕິ ອຸຈ຺ເຈສຸ ຂຕ຺ຕິຍກຸລາທີສຸ ກຸເລສຸຯ ສໂຠເຄສູຕິ ມຫາວິຠເວສຸຯ ຕໂຕ ຈຸຕາຕິ ຕໂຕ ເທວໂລກໂຕ ຈຸຕາຯ

໔໐໓ຯກູຍາຄາເຣຈ ປາສາເທຕິ ກູຍາຄາເຣ ຈ ປາສາເທ ຈຯ ພິຊີຕ຺ຄາຕິ ພິຊີຍມານເທຫາຯ ໂມຣຫຕ຺ເຖຫີຕິ ໂມຣປິຎ຺ຉປຍິມຕ຺ຑິຕພິຊນີຫຕ຺ເຖຫິຯ ຍສສ຺ສິໂນຕິ ປຣິວາຣວນ຺ໂຕ ຣມນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໔໐໔ຯອງ຺ກໂຕ ອງ຺ກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ທາຣກກາເລປິ ຎາຕີນໍ ຘາຕີນຎ຺ຈ ອງ຺ກຕ຺ຖານໂຕ ອງ຺ກຕ຺ຖານເມວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ກູມິຕລນ຺ ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອຸປຕິຍ຺ຖນ຺ຕີຕິ ອຸປຍ຺ຖານໍ ກໂຣນ຺ຕີຯ ສຸເຂສິໂນຕິ ສຸຂມິຈ຺ຉນ຺ຕາ, ''ມາ ສີຕໍ ວາ ອຸຕ຺ຫໍ ວາ''ຕິ ອປ຺ປກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ປຣິຫຣນ຺ຕາ ອຸປຕິຍ຺ຖນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໔໐໕ຯນຍິທໍ ອກຕປຸຎ຺ຎານນ຺ຕິ ອິທໍ ໂສກວຕ຺ຖຸອກາວໂຕ ອໂສກໍ ຣມ຺ມໍ ຣມຓີຍໍ ຕິທສານໍ ຕາວຕິໍສເທວານໍ ມຫາວນໍ ມຫາ ອຸປວນກູຕໍ ນນ຺ທນໍ ນນ຺ທນວນໍ ອກຕປຸຎ຺ຎານໍ ນ ໂຫຕິ, ເຕຫິ ລທ຺ຘໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໐ຝ໌ຯອິສາຕິ ອິມສ຺ມິ ມນຸສ຺ສໂລເກ ວິເສສໂຕ ປຸຎ຺ຎໍ ກຣິຍຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ອິສາຕິ ວາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ເມຯ ປຣຕ຺ຖາຕິ ສມ຺ປຣາເຍຯ

໔໐ກ຺ຯເຕສນ຺ຕິ ເຕຫິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ເທເວຫິຯ ສຫພ຺ຍກາມານນ຺ຕິ ສຫກາວໍ ອິຈ຺ຉນ຺ເຕຫິຯ ໂກຄສມ຺ງຄິໂນຕິ ໂກເຄຫິ ສມນ຺ນາຄ ຕາ, ທິພ຺ເພຫິ ປຎ຺ຈກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິຕາ ໂມທນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

ເອວໍ ເຕຫິ ເປເຕຫິ ສາຘາຣຓໂຕ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມສ຺ສ ຈ ຄຕິຍາ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມສ຺ສ ຈ ຄຕິຍາ ປເວທິຕາຍ ສໍວິຄ຺ຄມນສ຺ສ ໂກລຸ ອິຍາມຈ຺ຈປ຺ມຸຂສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕສ຺ສ ມຫາຊນສ຺ສ ອຊ຺ຌາສຍານຸຣູປໍ ກຄວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ເທສນາປຣິໂຍສາ ເນ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຓສຫສ຺ສານໍ ຘມ຺ມາກິສມໂຍ ອໂຫສີຕິຯ

ອກິຊ຺ຊມານເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ສາຓວາສິຕ຺ເຖຣເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ

ກຸຓ຺ຑິນາຄຣິໂຍ ເຖໂຣຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເວລຸວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຓວາສິຕ຺ເຖຣສ຺ສ ຎາຕິເປເຕ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອ ຕີເຕ ກິຣ ພາຣາຓສິຍໍ ກິຕວສ຺ສ ນາມ ຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸຍ຺ຍານກີລໍ ກີລິຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ສຸເນຕ຺ຕໍ ນາມ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ນຄຣໂຕ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອິສ຺ສຣິຍມທມຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ''ກຖຎ຺ຫິ ນາມ ມຍ຺ຫໍ ອຎ຺ຊລິໍ ອກຕ຺ວາ ອຍໍ ມຸຓ຺ຑໂກ ຄຈ຺ຉຕີ''ຕິ ປທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ''ກຈ຺ຈິ ເຕ ປິຓ຺ຑປາໂຕ ລທ຺ໂຘ''ຕິ ອາລປນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖໂຕ ປຕ຺ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຖວິຍໍ ປາເຕຕ຺ວາ ກິນ຺ທິຯ ອຖ ນໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຕາທິກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນິພ຺ພິກາຣໍ ກຣຸຓາວິປ຺ຝາຣໂສມມນສ຺ສນິ ປາຕປ຺ສນ຺ນຈິຕ຺ຕເມວ ໂອໂລເກນ຺ຕໍ ອຍຸຄານາຆາເຕນ ທູສິຕຈິຕ຺ໂຕ ''ກິໍ ມໍ ກິຕວສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ຕໍ ນ ຊານາສິ, ຕ຺ວໍ ໂອໂລກ ຍນ຺ໂຕ ມຍ຺ຫໍ ກິໍ ກຣິສ຺ສສີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອວຫສນ຺ໂຕ ປກ຺ກາມິຯ ປກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ຕສ຺ເສວ ຈສ຺ສ ນຣກຄ຺ຄິທາຫປ຺ຝິກາໂຄ ພລວສຣີຣ ທາໂຫ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິຯ ໂສ ເຕນ ມຫາສນ຺ຕາເປນາກິກູຕກາໂຍ ອຕິພາລ຺ຫໍ ທຸກ຺ຂເວທນາກິຕຸນ຺ໂນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ອວີຈິມຫານິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ

ໂສ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ຂິຓປສ຺ເສນ ວາມປສ຺ເສນ ອຸຕ຺ຕາໂນ ອວກຸຊ຺ໂຊຕິ ພຫູທິ ປກາເຣຫິ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຈຕຸຣາສີຕິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ເປເຕສຸ ອປີຣິມິຕກາລໍ ຊຸປ຺ປິປາສາທິທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວິຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິມສ຺ມິໍ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາເທ ກຸຓ຺ຑິນຄຣສ຺ສ ສມີເປ ເກວຏ຺ຏຄາເມ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ຕສ຺ສ ຊາຕິສ຺ສຣຎາຓໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິ, ເຕນ ໂສ ປຸພ຺ເພ ອຕ຺ຕນາ ອນຸກູຕປຸພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ວຍປ຺ປຕ຺ໂຕປິ ປາປກເຍນ ຎາຕເກຫິປິ ສທ຺ຘິໍ ມຈ຺ຉພນ຺ຘນຕ຺ຖໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເຕສຸ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ ມຈ຺ເຉ ຆາ ເຕຕຸໍ ອນິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນິລີຍຕິ, ຄໂຕ ຈ ຊາລໍ ກິນ຺ທຕິ, ຊີວນ຺ເຕ ວາ ມຈ຺ເຉ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸທເກ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ກິຣິຍໍ ອໂຣຈນ຺ຕາ ຎາຕກາ ເຄຫໂຕ ຕໍ ນິຫຣິໍສຸຯ ເອໂກ ປນສ຺ສ ກາຕາ ສິເນຫພທ຺ຘຫທໂຍ ອໂຫສິຯ

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຸຓ຺ຑິນຄຣໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍ ສາຓປ຺ພ຺ພເຕ ວິຫຣຕິຯ ອຖ ໂສ ເກວຏ຺ຏປຸຕ຺ໂຕ ຎາຕເກຫິ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິພ຺ກມນ຺ໂຕ ຕໍ ປເທສໍ ປຕ຺ໂຕ ໂກຊນເວລາຍ ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປສງ຺ກມິຯ ເຖໂຣ ຕໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ໂກຊເນນ ອຕ຺ຖິກກາວໍ ຎຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກຕ຺ຕໍ ທຕ຺ວາ ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ສພ຺ພໍ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ຎຕ຺ວາ ຘມ຺ມກຖາຍ ປສນ຺ນມານສໍ ຎຕ຺ວາ ''ປພ຺ພຊິສ຺ສສີ, ອາວຸໂສ''ຕິ? ''ອາມ, ກນ຺ເຕ, ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ''ຕິຯ ເຖໂຣ ຕໍ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິຯ ອຖ ນໍ ສຕ຺ຖາ ອາຫ – ''ອານນ຺ທ, ອິມໍ ສາມເຓຣໍ ອນຸກມ຺ເປຍ຺ຍາສີ''ຕິຯ ໂສ ຈ ອກຕກຸສລຕ຺ຕາ ອປ຺ປລາໂກ ອໂຫສິຯ ອຖ ນໍ ສຕ຺ຖາ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂູນໍ ປຣິໂກຄຕ຺ຖາຍ ປານີຍຆຏານໍ ປຣິປູຣເຕ ນິໂຍເຊສິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ອຸປາສກາ ຕສ຺ສ ພຫູນິ ນິຈ຺ຈກຕ຺ຕານິ ປຏ຺ຐເປສຸໍຯ

ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ລທ຺ຘູປສມ຺ປໂທ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ເຖໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ທ຺ວາທສຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ສາຓປ຺ພ຺ພເຕ ວສິຯ ຕສ຺ສ ປນ ຎາຕກາ ປຎ຺ຈສຕມຕ຺ຕາ ອນຸປ຺ຈິຕກຸສລກມ຺ມາ ອຸປ຺ຈິຕມຈ຺ເຉຣາທິປາປກມ຺ມາ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ເປເຕສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕີສຸຯ ຕສ຺ສ ປນ ມາຕາປິຕໂຣ ''ເອສ ອມ຺ເຫຫິ ປຸພ຺ເພ ເຄຫໂຕ ນິກ຺ກາຫ຺ຓິໂຕ''ຕິ ສາຣຊ຺ຊມານາ ຕໍ ອນຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ພທ຺ຘສິເນຫໍ

ກາຕິກໍ ເປເສສຸໍ. ໂສ ເຖຣສຸສ ຄາມໍ ປິຕຸຫາຍ ປວິຍຸຖສມເຍ ທກຸຂິຕຊາຕຸມຕຸທລໍ ປຖວິຍໍ ປຕິຍຸຖາເປຕຸວາ ກຕລຸຊລີ ອຕຸຕາ ນໍ ທສຸເສຕຸວາ ''ມາຕາ ປິຕາ ຈ ເຕ, ກນຸເຕ''ຕິອາທິຄາຖາ ອໂວຈ. ກຸຕຸທີນາຄຣິໂຍ ເຖໂຣຕິອາທໂຍ ປນ ອາທິໂຕ ປຸຈ ຄາຖາ ຕາສໍ ສມຸພນຸຮທສຸສນຕຸຖໍ ຮມຸມສງຄາຫເກຫິ ຖປິຕາ.

໔໐໗.

''ກຸຕຸທີນາຄຣິໂຍ ເຖໂຣ, ສາຕາວາສີນິວາສິໂກ;

ໂປ້ຍຸຖປ່າໂທຕິ ນາເມນ, ສມໂຕ ກາວິຕິນຸທຸຣິໂຍ.

໔໐໘.

''ຕສຸສ ມາຕາ ປິຕາ ກາຕາ, ທຸຄຸຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມຸມໍ ກຣິຕຸວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ.

໔໑໐.

''ເຕ ທຸຄຸຄຕາ ສູຈິກຍຸຜາ, ກິລນຸຕາ ນຄຸຄິໂນ ກິສາ;

ອຸຕຸຕສນຸຕາ ມຫຕຸຕາສາ, ນ ທສຸເສນຸຕິ ກຸຣູຣິໂນ.

໔໑໑.

''ຕສຸສ ກາຕາ ວິຕຣິຕຸວາ, ນຄຸໂຄ ເອກປເຖກໂກ;

ຈຕຸກຸຕຸທີໂກ ກວິຕຸວານ, ເຖຣສຸສ ທສຸສຍີຕຸມໍ.

໔໑໘.

''ເຖໂຣ ຈາມນສິກຕຸວາ, ຕຸຕຸທີກູໂຕ ອຕິກຸກມີ;

ໂສ ຈ ວິລຸຍາປຍີ ເຖຣໍ, 'ກາຕາ ເປຕຄໂຕ ອຫໍ'.

໔໑໓.

''ມາຕາ ປິຕາ ຈ ເຕ ກນຸເຕ, ທຸຄຸຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມຸມໍ ກຣິຕຸວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ.

໔໑໔.

''ເຕນ ທຸຄຸຄຕາ ສູຈິກຍຸຜາ, ກິລນຸຕາ ນຄຸຄິໂນ ກິສາ;

ຂຸຕຸຕສນ຺ຕາ ມຫຕຸຕາສາ, ນ ຫສ຺ເສນ຺ຕິ ກຸຣູຣິໂນ຺ຯ

໔໑໘ຯ

‘‘ອນຸກມ຺ປສ຺ສ ການຸຕິໂກ, ທຕຸວາ ອນ຺ວາທິສາທິ ໂນ;

ຕວ ທິນ຺ເນນ ທາເນນ, ຍາເປສ຺ສນ຺ຕິ ກຸຣູຣິໂນ’’ຕິຯ

໔໐໗-໘ຯ ຕຕຸຖ ກຸຕຸທິນາຄຣິໂຍ ເຖໂຣຕິ ເອວຳນາມເກ ນຄເຣ ຊາຕສຳວຫຸຒຕຸເຖໂຣ, ‘‘ກຸຕຸທິການຄໂຣ ເຖໂຣ’’ຕິປີ ປາໂຖ, ໂສ ເອວຕຸໂຖຯ ສາຓວາສີນິວາສີໂກຕິ ສາຓປພຸພຕວາສີຯ ໂປຍຸຖປາໂທຕິ ນາເມນາຕິ ນາເມນ ໂປຍຸຖປາໂທ ນາມຯ ສມໂຕາຕິ ສມິຕ ປາໂປຯ ກາວິຕິນ຺ທຸຣິໂຍຕິ ອຣິຍມຄຸຄກາວນາຍ ກາວິຕສທຸສາທິອິນຸທຸຣິໂຍ, ອຣຫາຕິ ອຕຸໂຖຯ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ສາຓວາສິຕຸ ເຖຣສ຺ສຯ ທຸຄຸຄຕາຕິ ທຸຄຸຄຕິຄຕາຯ

໔໑໐ຯສູຈິກຍຸຍາຕິ ປູຕິນາ ລູຂຄຕຸຕາ ອຍຸຍກາ, ສູຈິກາຕິ ລທຸສນາມາຍ ຊຸປຸປີປາສາຍ ອຍຸຍາ ປີລຸອິຕາຯ ‘‘ສູຈິກຕຸຖາ’’ຕິ ເກຈິ ປຖນ຺ຕິ, ສູຈິຂິທຸທສທິສມຸຂທຸວາຣາຕິ ອຕຸໂຖຯ ກິລນ຺ຕາຕິ ກິລນ຺ຕກາຍຈິຕຸຕາຯ ນຄຸຄິໂນຕິ ນຄຸຄຣູປາ ນິຈຸໂຈລຸອາຯ ກິສາຕິ ອຍຸຖິຕຸຕຈມຕຸຕສຣີຣຕາຍ ກິສເທຫາຯ ຂຸຕຸຕສນ຺ຕາຕິ ‘‘ອຍໍ ສມໂຓ ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕຸໂຕ’’ຕິ ໂອຕຸຕປຸເປນ ຂຸຕຸຣາສໍ ອາປຊຸຊນ຺ຕາ ຯ ມຫຕຸຕາສາຕິ ອຕຸຕນາ ປຸພຸເພ ກຕກມຸມໍ ປຜິຈຸຈ ສລຸຊາຕມຫາກາຍາຯ ນ ຫສ຺ເສນ຺ຕີຕິ ອຕຸຕານໍ ນ ຫສ຺ເສນ຺ຕິ, ສມຸມຸຂີກາວໍ ນ ຄຈຸຊນ຺ຕິຯ ກຸຣູຣິໂນຕິ ທາຣຸຓກມຸມນ຺ຕາຯ

໔໑໑ຯຕສ຺ສ ກາຕາຕິ ສາຓວາສິຕຸເຖຣສ຺ສ ກາຕາຯ ວິຕຣິຕຸວາຕິ ວິຕິຕຸໂຓ ຫຸຕຸວາ, ໂອຕຸຕປຸປສນ຺ຕາສກາຍາຕິ ອຕຸໂຖຯ ວິຕຸຣິຕຸວາຕິ ວາ ປາໂຖ, ຕຸຣິໂຕ ຫຸຕຸວາ, ຕຣມານຣູໂປ ຫຸຕຸວາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິຯ ເອກປເຖຕິ ເອກປທິກມຄຸເຄຯ ເອກໂກຕິ ເອກິໂກ ອທຸຕິໂຍຯ ຈຕຸກຸຕຸທິໂກ ກວິຕຸວານາຕິ ຈຕູທິ ອງເຄທິ ກຸຕຸເທຕິ ອຕຸຕການໍ ປວຕຸເຕຕີຕິ ຈຕຸກຸຕຸທິໂກ, ທຸວີທິ ຊານູທິ ທຸວີທິ ຫຕຸເຖທິ ຄຈຸຊນ຺ໂຕ ຕິຍຸຖນ຺ໂຕ ຈ, ເອວໍກູໂຕ ຫຸຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖຯ ໂສ ທີ ເອວໍ ປຸຣໂຕ ໂກປີນປຜິຈຸຊາທນາ ໂຫຕີຕິ ຕຖາ ອກາສິຯ ເຖຣສ຺ສ ທສ຺ສຍິຕຸມນ຺ຕິ ເຖຣສ຺ສ ອຕຸຕານໍ ຂຸທຸທິສຍິ ທສ຺ເສສິຯ

໔໑໔ຯອມນສິກຕຸວາຕິ ‘‘ອຍໍ ນາມ ເອໂສ’’ຕິ ເອວໍ ມນສິ ອກຣິຕຸວາ ອນາວຊຸເຊຕຸວາຯ ໂສ ຈາຕິ ໂສ ເປໂຕຯ ກາຕາ ເປຕຄໂຕ ອຫນ຺ຕິ ‘‘ອຫໍ ອຕີຕຕຸຕກາເວ ກາຕາ, ອິທານີ ເປຕກູໂຕ ອິສາຄໂຕ’’ຕິ ວຕຸວາ ວິລຸລາປຍິ ເຖຣນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ

໔໑໖-໕ຯ ຍຖາ ປນ ວິລຸລາປຍິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມາຕາ ປີຕາ ຈາ’’ຕິອາທິນາ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ວຸຕຸຕາຯ ຕຕຸຖ ມາຕາ ປີຕາ ຈ ເຕຕິ ຕວ ມາຕາ ຈ ປີຕາ ຈຯ ອນຸກມ຺ປສ຺ສູຕິ ອນຸຄຄຕຸທ ອນຸທຍໍ ກໂຣທີຯ ອນ຺ວາທິສາທີຕິ ອາທິສຯ ໂນຕິ ອມ຺ຫາກໍຯ ຕວ ທິນ຺ເນນາຕິ ຕຍາ ທິນ຺ເນນຯ

ຕໍ ສຸຕຸວາ ເຖໂຣ ຍຖາ ປຜິປຊຊິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ –

໔໑໖ຯ

‘‘ເຖໂຣ ຈຣິຕຸວາ ປິຕຸທາຍ, ກິກຸຂູ ອຍຸເຍ ຈ ທວາທສ;

ເອກຊຸຊໍ ສນ຺ນິປຕີສຸ, ກຕຸຕວິສຸສຄຸຄກາຣຕາຯ

໔໑໗ຯ

‘‘ເຖໂຣ ສພ຺ເພວ ເຕ ອາໜາ, ຍຖາລທ຺ໝໍ ທທາຖ ເມ;

ສງໝກາຕ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ອນ຺ກມ຺ປາຍ ລາຕິນໍ។

໔໑໙។

‘‘ນິຍ຺ຍາທຍືສ຺ ເຖຣສ຺ສ, ເຖໂຣ ສງໝໍ ນິມນ຺ຕຍີ;

ທຕ຺ວາ ອນ຺ວາທິສີ ເຖໂຣ, ມາຕ຺ ປີຕ຺ ຈ ກາຕ຺ໂນ;

‘ອິທໍ ເມ ລາຕິນໍ ໂຫຕ຺, ສ຺ຂິຕາ ໂຫນ຺ຕ຺ ລາຕໂຍ’។

໔໑໘។

‘‘ສມນນ຺ຕຣານ຺ທ຺ທິຝ຺ເຖ, ໂກຊນໍ ອ຺ທປ຺ຊ຺ຊຖ;

ສ຺ຈີ ປ຺ຕິຕໍ ສມ຺ປນ຺ນໍ, ອເນກຣສພ຺ຍຝ຺ຊນໍ។

໔໒໐។

‘‘ຕໂຕ ອ຺ທ຺ທສ຺ສຍີ ກາຕາ, ວຕ຺ຕວາ ພລວາ ສ຺ຂີ;

ປ຺ຫູຕໍ ໂກຊນໍ ກນ຺ເຕ, ປສ຺ສ ນຄ຺ຄາມ຺ຫເສ ມຍໍ;

ຕຖາ ກນ຺ເຕ ປຣກ຺ກມ, ຍຖາ ວຕ຺ຖໍ ລການເສ។

໔໒໑។

‘‘ເຖໂຣ ສງກາຣກູຍມ຺ຫາ, ອ຺ຈ຺ຈິນິຕ຺ວານ ນນ຺ຕເກ;

ປີໂລຕິກໍ ປຝໍ ກຕ຺ວາ, ສງເໝ ຈາຕ຺ທ຺ທິເສ ອທາ។

໔໒໒។

‘‘ທຕ຺ວາ ອນ຺ວາທິສີ ເຖໂຣ, ມາຕ຺ ປີຕ຺ ຈ ກາຕ຺ໂນ;

‘ອິທໍ ເມ ລາຕິນໍ ໂຫຕ຺, ສ຺ຂິຕາ ໂຫນ຺ຕ຺ ລາຕໂຍ’។

໔໒໓។

‘‘ສມນນ຺ຕຣານ຺ທ຺ທິຝ຺ເຖ, ວຕ຺ຖານິ ອ຺ທປ຺ຊ຺ຊິສ຺ສ຺;

ຕໂຕ ສ຺ວຕ຺ຖວສໂນ, ເຖຣສ຺ສ ທສ຺ສຍີຕ຺ຕ຺ມໍ។

໔໘໔။

‘‘ຍາວຕາ ນນ຺ທຣາຊສ຺ສ, ວິຊິຕສ຺ມີ ປຏິຈ຺ຉທາ;

ຕໂຕ ພຫຸຕຣາ ກນ຺ເຕ, ວຕ຺ຖານຈ຺ຉາທນານິ ໂນ။

໔໘໕။

‘‘ໂກເສຍ຺ຍກມ຺ພລິຍານິ, ໂຂມກປ຺ປາສິການິ ຈ;

ວິປຸລາ ຈ ມຫគ຺ឃາ ຈ, ເຕປາກາເສວລມ຺ພເຣ။

໔໘໖။

‘‘ເຕ ມຍໍ ປຣິທຫາມ, ຍໍ ຍລ຺ທີ ມນໂສ ປິຍໍ;

ຕຖາ ກນ຺ເຕ ປຣກ຺ກມ, ຍຖາ ເຄຫໍ ລກາມເສ။

໔໘໗။

‘‘ເຖໂຣ ປຕ຺ຕາກ຺ຍື ກຕ຺ວາ, ສງເຜ ຈາຕຸທ຺ທິເສ ອທາ;

ທຕ຺ວາ ຈ ອນ຺ວາທິສີ ເຖໂຣ, ມາຕຸ ປິຕຸ ຈ ກາຕຸໂນ;

‘ອິທໍ ເມ ຌາຕີນໍ ໂຫຕຸ, ສຸຂິຕາ ໂຫນ຺ຕຸ ຌາຕໂຍ’။

໔໘໘။

‘‘ສມນນ຺ຕຣານຸທ຺ທິຏ຺ເຖ, ພຣານິ ອຸທປ຺ຊຊິສ຺ສຸ;

ກູຍາຄາຣນິເວສນາ, ວິກຕ຺ຕາ ກາຄໂສ ມິຕາ။

໔໘໙။

‘‘ນ ມນຸສ຺ເສສຸ ອີທິສາ, ຍາທິສາ ໂນ ພຣາ ອິຘ;

ອປິ ທິພ຺ເພສຸ ຍາທິສາ, ຕາທິສາ ໂນ ພຣາ ອິຘ။

໔໙໐။

‘‘ທທ຺ທລ຺ລມານາ ອາເກນ຺ຕິ, ສມນ຺ຕາ ຈຕຸໂຣ ທິສາ;

ຕຖາ ກນ຺ເຕ ປຣກ຺ກມ, ຍຖາ ປານີຍໍ ລກາມເສฯ

໔໓໑ฯ

‘‘ເຖໂຣ ກຣຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ, ສງເໜ ຈາຕຸທ຺ທິເສ ອທາ;

ທຕ຺ວາ ອນ຺ວາທິສີ ເຖໂຣ, ມາຕຸ ປີຕຸ ຈ ກາຕຸໂນ;

‘ອິທໍ ເມ ຌາຕີນໍ ໂຫຕຸ, ສຸຂິຕາ ໂຫນ຺ຕຸ ຌາຕໂຍ’ฯ

໔໓໔ฯ

‘‘ສມນນ຺ຕຣານຸທ຺ທິຊ຺ເຖ, ປານີຍໍ ອຸທປ຺ຊ຺ຊຖ;

ຄມ຺ກີຣາ ຈຕຸຣສ຺ສາ ຈ, ໂປກ຺ຂຣຍ຺ໂຍ ສຸນິມ຺ມິຕາฯ

໔໓໓ฯ

‘‘ສີໂຕທິກາ ສຸປ຺ປຕິຕ຺ຖາ, ສີຕາ ອປ຺ປຜິຄນ຺ຌິຍາ;

ປທຸມຸປ຺ປລສຍ຺ຉນ຺ນາ, ວາຣິກິຍ຺ຊກ຺ຂປູຣິຕາฯ

໔໓໔ฯ

‘‘ຕຕ຺ຖ ນ຺ຫຕ຺ວາ ປີວິຕ຺ວາ ຈ, ເຖຣສ຺ສ ປຜິທສ຺ສຍຸ;

ປຫູຕໍ ປານີຍໍ ກນ຺ເຕ, ປາທາ ທຸກ຺ຂາ ຨລນ຺ຕິ ໂນฯ

໔໓໕ฯ

‘‘ອາຫິຕ຺ໜມານາ ຂຍ຺ຊາມ, ສກ຺ຂເຣ ກຸສກຕ຺ຜເກ;

ຕຖາ ກນ຺ເຕ ປຣກ຺ກມ, ຍຖາ ຍານໍ ລກາມເສฯ

໔໓໖ฯ

‘‘ເຖໂຣ ສີປາຜິກໍ ລທ຺ຌາ, ສງເໜ ຈາຕຸທ຺ທິເສ ອທາ;

ທຕ຺ວາ ອນ຺ວາທິສີ ເຖໂຣ, ມາຕຸ ປີຕຸ ຈ ກາຕຸໂນ;

‘ອິທໍ ເມ ຌາຕີນໍ ໂຫຕຸ, ສຸຂິຕາ ໂຫນ຺ຕຸ ຌາຕໂຍ’ฯ

໔໓໗ฯ

‘‘ສມນນຸຕຣານຸທຸທິຍຸເດ , ເປຕາ ຣເຖນ ມາຄມຸ;

ອນຸກມຸປີຕມຸຫ ກາຫນຸເຕ, ກຕຸເຕນຈຸລາຫເນນ ຈ។

໔໖໗។

‘‘ພເຣນ ປານິຍທາເນນ, ຍານທາເນນ ຈູກຍໍ;

ມຸນີ ກາຣຸຕິກໍ ໂລເກ, ກນຸເຕ ວນຸທິຕຸມາຄຕາ’’ຕິ។ – ຄາຖາໂຍ ອາຫໍສຸ;

໔໑໖-໗។ ຕຕຸຖ ເຖໂຣ ຈຣິຕຸວາ ປີຕຸທາຍາຕິ ເຖໂຣ ປີຕຸທາປາຕຈາຣິກາຍ ຈຣິຕຸວາ។ ກິກຸຂູ ອຄຸເຄ ຈ ທຸວາທສາຕິ ເຖເຣນ ສທ ວສນຸຕາ ອຄຸເຄ ຈ ທຸວາທສ ກິກຸຂູ ເອກຊຸຊໍ ເອກໂຕ ສນຸນິປຕີສຸ។ ກສຸມາຕິ ເຈ? ກຕຸຕວິສຸສຄຸຄການຕາຕິ ກຕຸຕກິຈຸຈ ການຕາ ກຸຄຸຂຸນນິມິຕຸຕໍ។ ເຕຕິ ເຕ ກິກຸຂູ។ ຍຖາລທຸຜນຸຕິ ຍໍ ຍໍ ລທຸຜໍ។ ທທາຖາຕິ ເທຖ។

໔໑໗។ນິຍຸຍາທຍີສູຕິ ອທໍສຸ។ ສງຟໍ ນິມນຸຕຍີຕິ ເຕ ເອວ ທຸວາທສ ກິກຸຂູ ສງຟຸທຸເທສວເສນ ຕໍ ກຕຸຕໍ ທາຕຸໍ ນິມນຸເຕສີ។ ອນຸວາທິສີຕິ ອາທິສີ។ ຕຕຸຖ ເຍສໍ ອນຸວາທິສີ, ເຕ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ມາຕຸ ປີຕຸ ຈ ກາຕຸໂນ, ອິທໍ ເມ ຄາຕີນໍ ໂທຕຸ, ສຸຂິຕາ ໂທນຸຕຸ ຄາຕໂຍ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។

໔໑໙។ສມນນຸຕຣານຸທຸທິຍຸເດຕິ ອຸທຸທິຍຸດສມນນຸຕຣເມວ។ ໂກຊນໍ ອຸທປຊຸຊຖາຕິ ເຕສໍ ເປຕານໍ ໂກຊນໍ ອຸປຸປຊຸຊິ។ ກີທິສນຸຕິ ອາທ ‘‘ສຸຈິ’’ນຸຕິອາທິ។ ຕຕຸຖ ອເນກຣສພຸຍຸຊນນຸຕິ ນານາຣເສທິ ພຸຍຸຊເນທິ ຍຸຕຸຕໍ, ອຖ ວາ ອເນກຣສໍ ອ ເນກພຸຍຸຊນຄຸຈ។ ຕໂຕຕິ ໂກຊນລາກໂຕ ປຈຸລາ។

໔໒໐។ອຸທຸທສຸສຍີ ກາຕາຕິ ກາຕິກກູໂຕ ເປໂຕ ເຖຣສຸສ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສສີ។ ວຄຸຄວາ ພລວາ ສຸຂິຕິ ເຕນ ໂກຊນລາເກນ ຕາວເທວ ຣູປສມຸປນຸໂນ ພລສມຸປນຸໂນ ສຸຂິໂຕວ ຫຸຕຸວາ។ ປຫູຕໍ ໂກຊນໍ, ກນຸເຕຕີ, ກນຸເຕ, ຕວ ທານານຸກາເວນ ປຫູຕໍ ອນປຸປກໍ ໂກຊນໍ ອມຸເຫທິ ລທຸຜໍ។ ປສຸສ ນຄຸຄາມຸຫເສຕິ ໂອໂລເກທິ, ນຄຸຄິກາ ປນ ອມຸຫ, ຕສຸມາ ຕຖາ, ກນຸເຕ, ປຣກຸກມ ປໂຍຄໍ ກໂຣທີ។ ຍຖາ ວຕຸຖໍ ລກາມເສຕິ ເຍນ ປກາເຣນ ຍາທິເສນ ປໂຍເຄນ ສພຸເພວ ມຍໍ ວຕຸຖານິ ລເກຍຸຍາມ, ຕຖາ ວາຍ ມຖາຕິ ອຕຸໂຖ។

໔໒໑។ສງກາຣກູຍມຸຫາຕິ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ສງກາຣຄຸການໂຕ។ ອຸຈຸຈິນິຕຸວານາຕິ ຄເວສນວເສນ ຄເຫຕຸວາ។ ນນຸຕເກຕິ ລິນຸນປຣິຍນຸເຕ ລຫຸທິຕທຸສຸສຂຕຸເຫ ។ ເຕ ປນ ຍສຸມາ ຂຕຸຫກູຕາ ປີໂລຕິກາ ນາມ ໂທນຸຕິ, ຕາທີ ຈ ເຖໂຣ ຈີວຣໍ ກຕຸວາ ສງຟສຸສ ອທາສິ, ຕສຸມາ ອາທ ‘‘ປີໂລຕິກໍ ປຜໍ ກຕຸວາ, ສງເຟ ຈາຕຸທຸທິເສ ອທາ’’ຕິ។ ຕຕຸຖ ສງເຟ ຈາຕຸທຸທິເສ ອທາຕິ ຈຕູທິປີ ທິສາທີ ອາຄຕກິກຸຂຸສງຟສຸສ ອທາສິ។ ສມຸປທານຕຸເຖ ທີ ອິທໍ ກຸມຸມວຈນໍ។

໔໒໖-໔។ສວຕຸຖວສໂນຕິ ສຸນຸທຣວຕຸຖວສໂນ។ ເຖຣສຸສ ທສຸສຍິຕຸມນຸຕິ ເຖຣສຸສ ອຕຸຕານໍ ທສຸສຍິ ທສຸເສສິ, ປາກໂຜ ອໂທສີ។ ປຜິຈຸລາທຍຕິ ເອຕຸຖາຕິ ປຜິຈຸລທາ។

໔໒໗-໙។ກູຍາຄາຣນິເວສນາຕິ ກູຍາຄາຣກູຕາ ຕທລຸຄນິເວສນສງຂາຕາ ຈ ພຣາ។ ລິງຄວິປລຸລາສວເສນ ເຫຕໍ ວຸຕຸຕໍ។ ວິກຕຸຕາຕິ ສມຈຕຸຣສຸສອາຍຕວຍຸຍສຕຸຖານາທິວເສນ ວິກຕຸຕາ។ ກາຄໂສ ມິຕາຕິ ກາເຄນ ປຣິຈຸລິນຸນາ។ ໂນຕິ ອມຸຫາກໍ។ ອິຣາຕິ ອິມສຸມີ ເປຕໂລເກ។ ອປີ ທິພຸເພສູຕິ ອປີຕິ ນິປາຕມຕຸຕໍ, ເທວໂລເກສູຕິ ອຕຸໂຖ។

໔໖໑។ກາຣກນຸຕິ ຂມກຣຕໍ។ ປູເຣຕຸວາຕິ ອຸທກສຸສ ປູເຣຕຸວາ។ ວາຣິກິຄຸຂກຸຂປູຣີຕາຕິ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ວາຣິມຕຸຖເກ ປທຸມຸປຸປລາທີນໍ ເກສຣກາເຣທິ ສຄຸລາທິຕວເສນ ປູຣີຕາ។ ຜລນຸຕີຕິ ປຸປຸຜນຸຕິ, ປຕຸທິກປຣິຍນຸຕາທີສຸ ວິທາເລນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ។

໔໓໕-໖. ອາຫິຕຸໜມານາຕິ ວິຈຣມານາ. ຂຳຊາມາຕິ ຂຳຊນວເສນ ຄຈຸຉາມ. ສກຸຂເຣ ກຸສກຕຸຜເກຕິ ສກຸຂຣວຕິ ກຸສກຕຸຜກວຕິ ຈ ກູມິກາເຄ, ສກຸຂເຣ ກຸສກຕຸຜເກ ຈ ອກຸກມນຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ. ຍານນຸຕິ ຣຖວຢຸຫາທີກໍ ຢໍກິຳຈິ ຍານໍ. ສິ ປາຜິກນຸຕິ ເອກປຜເລົາປາໜນໍ.

໔໓໗-໘. ຣເຖນ ມາຄມຸນຸຕິ ມກາໂຣ ປຫສນຸສິກໂຣ, ຣເຖນ ອາຄມໍສຸ. ອຸກຍນຸຕິ ອຸກເຍນ ທາເນນ, ຍານທາເນນ ເຈວ ກຕຸຕາ ທິຈຕຸປຈຸຈຍທາເນນ ຈ. ປານິຍທາເນນ ເຫຕຸຖ ເກສຊຊທານມຸປີ ສງຄຫິຕໍ. ເສສໍ ເຫຜຸຖາ ວຸຕຸຕນຍຕຸຕາ ອຸຕຸຕານເມວາຕິ.

ເຖໂຣ ຕໍ ປວຕຸຕິໍ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ. ກຄວາ ຕມຕຸຖໍ ອຜຸຖຸປຸປຕຸຕິໍ ກຕຸວາ ‘‘ຍຖາ ອິເມ ເອຕຣຫິ, ເອວໍ ຕຸວມຸປີ ອິໂຕ ອນນຸຕຣາຕິເຕ ອຕຸຕກາເວ ເປໂຕ ຫຸຕຸວາ ມຫາທຸກຸຂໍ ອນຸກວີ’’ຕິ ວຕຸວາ ເຖເຣນ ຍາຈິໂຕ ສຸຕຸຕເປຕວຕຸຖໍ ກເຖຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຜມຸມໍ ເທເສສິ. ຕໍ ສຸຕຸວາ ມຫາຊໂນ ສຳຊາຕສໍເວໂຄ ທານສີລາທິປຸຳຍກມຸມນິຣໂຕ ອໂຫສີຕິ.

ສາຕວາສິຕຸເຖຣເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

໓. ຣຖກາຣເປຕິວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ເວລຸຣິຍຖມຸກໍ ຣຸຈິຣໍ ປກາສສຣນຸຕິ ອິທໍ ສຕຸຖຣີ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິຫຣນຸເຕ ອຳຍຕຣໍ ເປຕິໍ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕໍ. ອຕີເຕ ກິຣ ກສຸສປສຸສ ກຄວໂຕ ກາເລ ອຳຍຕຣາ ອິຕຸຖີ ສີລາຈາຣສມຸປນຸນາ ກລຸຍາຕມິຕຸຕສນຸນິສຸສເຍນ ສາສເນ ອກິປຸປສນຸນາ ສຸວິກຕຸຕວິຈິຕຸຣກິຕຸຕິຖມຸກໂສປານກູມິຕລໍ ອຕິວິຍ ທສຸສນີຍໍ ເອກໍ ອາວາສໍ ກຕຸວາ ຕຕຸຖ ກິກຸຂູ ນິສີທາເປຕຸວາ ປຕີເຕນ ອາຫາເຣນ ປຣິວິສິຕຸວາ ກິກຸຂຸສງຈສຸສ ນິຍຸຍາເທສິ. ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕຸວາ ອຳຍສຸສ ປາປກມຸມສຸສ ວເສນ ຫິມວຕິ ປພຸພຕຣາເຊ ຣຖກາຣທຫໍ ນິສຸສາຍ ວິມານເປຕີ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕິ. ຕສຸສາ ສງຈສຸສ ອາວາສທານປຸຳຍານຸກາເວນ ສພຸພຣຕນມຍໍ ອຸລຸອາຣໍ ອຕິວິຍ ສມນຸຕໂຕ ປາສາທິກໍ ມໂນຫຣໍ ຣມຕີຍໍ ໂປກຸຂຣຕີຍໍ ນນຸທນວນສທິສໍ ອຸປໂສກິຕໍ ວິມານໍ ນິພຸພຕຸຕິ, ສຍຳຈ ສຸວຕຸຕວຕຸຕາ ອກິຣູປາ ທສຸສນີຍາ ປາສາທິກາ ອໂຫສີ.

ສາ ຕຕຸຖ ປຸຣິເສທິ ວິນາວ ທິພຸພສມຸປຕຸຕິໍ ອນຸກວນຸຕີ ວິຫຣຕິ. ຕສຸສາ ຕຕຸຖ ທີພຣຕຸຕໍ ນິປຸປຸຣິສາຍ ວສນຸຕິຍາ ອນກິຣຕິ ອຸປຸປນຸນາ. ສາ ອຸກຸກຕຸຖິຕາ ຫຸຕຸວາ ‘‘ອຕຸເຖໂສ ອຸປາໂຍ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ທິພຸພານິ ອມຸພປກຸການິ ນທິຍໍ ປກຸຂິປຕິ. ສພຸພໍ ກຕຸຕມຸຕຸໜເປຕິວຕຸຖຸສຸມິໍ ອາຄຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍ. ອິຜ ປນ ພາຣາຕສິວາສີ ເອໂກ ມາຕໂວ ຄງຄາຍ ເຕສຸ ເອກໍ ອມຸພຜລໍ ທິສຸວາ ຕສຸສ ປກວໍ ຄເວສນຸໂຕ ອນຸກຸກເມນ ຕໍ ຖານໍ ຄນຸຕຸວາ ນທີ ທິສຸວາ ຕທນຸສາເຣນ ຕສຸສາ ວສນຜຸຖານໍ ຄໂຕ. ສາ ຕໍ ທິສຸວາ ອຕຸຕໂນ ວສນຜຸຖານໍ ເນຕຸວາ ປຜິສນຸຖາຣໍ ກໂຣນຸຕີ ນິສີທີ. ໂສ ຕສຸສາ ວສນຜຸຖານສມຸປຕຸຕິໍ ທິສຸວາ ປຸຈຸຉນຸໂຕ –

໔໓໙.

‘‘ເວລຸຣິຍຖມຸກໍ ຣຸຈິຣໍ ປກາສສຣໍ, ວິມານມາຣຸຍຸຫ ອເນກຈິຕຸຕໍ;

ຕຕຸຖຈຸຉສິ ເທວິ ມຫານຸກາເວ, ປຖຸຜນິ ປນຸນຣເສວ ຈນຸໂທ.

໔໔໐.

‘‘ວຕຸໂຕ ຈ ເຕ ກນກສຸສ ສນຸນິໂກ, ອຸຕຸຕຕຸຕຣູໂປ ກຸສ ທສຸສເນຍຸໂຍ;

ປລຸລງກເສຜຸເຖ ອຕຸເລ ນິສິນຸນາ, ເອກາ ຕຸວໍ ນຕຸຖິ ຈ ຕຸຍຸຫ ສາມິໂກ.

໔໔໑ຯ

“ອິມາ ຈ ເຕ ໂປກ຺ຂຣຓີ ສມນ຺ຕາ, ປຫູຕມລ຺ຍາ ພຫຸປຸຓ຺ຑຣີກາ;

ສຸວຓ຺ຓຈຸຓ຺ເຓຫິ ສມນ຺ຕໂມຕ຺ຖຕາ, ນ ຕຕ຺ຖ ປງ຺ໂກ ປຓໂກ ຈ ວິຊ຺ຊຕິຯ

໔໔໒ຯ

“ຫໍສາ ຈິເມ ທສ຺ສນີຍາ ມໂນຣມາ, ອຸທກສ຺ມິມນຸປຣິຍນ຺ຕິ ສພ຺ພທາ;

ສມຍ຺ຍ ວຄ຺ຄູປນທນ຺ຕິ ສພ຺ເພ, ພິນ຺ທຸສ຺ສຣາ ທຸນ຺ທຸຠີນໍວ ໂຆໂສຯ

໔໔໓ຯ

“ທທ຺ທລ຺ລມານາ ຍສສາ ຍສສ຺ສິນີ, ນາວາຍ ຈ ຕ຺ວໍ ອວລມ຺ພ ຕິຏ຺ຐສິ;

ອາຬາຣປມ຺ເຫ ຫສິເຕ ປິຍໍວເທ, ສພ຺ພງ຺ຄກລ຺ຍາຓິ ຠຸສໍ ວິໂຣຈສິຯ

໔໔໔ຯ

“ອິທໍ ວິມານໍ ວິຣຊໍ ສເມ ຐິຕໍ, ອຸຍ຺ຍານວນ຺ຕໍ ຣຕິນນ຺ທິວຑ຺ຒນໍ;

ອິຈ຺ຉາມຫໍ ນາຣິ ອໂນມທສ຺ສເນ, ຕຍາ ສຫ ນນ຺ທເນ ອິຘ ໂມທິຕຸ’’ນ຺ຕິຯ –

ອິມາ ຄາຖາ ອຠາສິຯ

໔໓໙ຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ວິມາເນຯ ອຈ຺ຉສີຕິ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕກາເລ ນິສີທສິຯ ເທວີຕິ ຕໍ ອາລປຕິຯ ມຫານຸຠາເວຕິ ມຫຕາ ທິພ຺ພານຸຠາເວນ ສມນ຺ນາຄເຕຯ ປຖທ຺ຘນີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຖຠູເຕ ອທ຺ຘນິ, ຄຄນຕລມຄ຺ເຄຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປນ຺ນຣເສວ ຈນ຺ໂທຕິ ປຸຓ຺ຓມາສິຍໍ ປຣິປຸຓ຺ຓມຓ຺ຑໂລ ຈນ຺ໂທ ວິຍ ວິຊ຺ໂຊຕມານາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໔໐ຯວຓ຺ໂຓຈ ເຕ ກນກສ຺ສ ສນ຺ນິໂຠຕິ ຕວ ວຓ຺ໂຓ ຈ ອຸຕ຺ຕຕ຺ຕສິງ຺ຄີສຸວຓ຺ເຓນ ສທິໂສ ອຕິວິຍ ມໂນຫໂຣຯ ເຕນາຫ “ອຸຕ຺ຕຕ຺ຕຣູໂປ ຠຸສ ທສ຺ສເນຍ຺ໂຍ’’ຕິຯ ອຕຸເລຕິ ມຫາຣເຫຯ ອຕຸເລຕິ ວາ ເທວຕາຍ ອາລປນໍ, ອສທິສຣູເປຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຕ຺ຕີ ຈ ຕຸຍ຺ຫ ສາມິໂກຕິ ຕຸຍ຺ຫໍ ສາມິໂກ ຈ ປຕ຺ຕີຯ

໔໔໑ຯປຫູຕມລ຺ຍາຕິ ກມລກຸວລຍາທິພຫຸວິຘກຸສຸມວຕິໂຍ ຯ ສຸວຓ຺ຓຈຸຓ຺ເຓຫີຕິ ສຸວຓ຺ຓວາລຸກາຫິຯ ສມນ຺ຕໂມຕ຺ຖຕາຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ໂອກິຓ຺ຓາຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕາສຸ ໂປກ຺ຂຣຓີສຸຯ ປງ຺ໂກ ປຓໂກ ຈາຕິ ກທ຺ທໂມ ວາ ອຸທກປິຈ຺ຉິລ຺ໂລ ວາ ນ ວິຊ຺ຊຕິຯ

໔໔໒ຯຫໍສາ ຈິເມ ທສ຺ສນີຍາ ມໂນຣມາຕິ ອິເມ ຫໍສາ ຈ ທສ຺ສນສຸຂາ ມໂນຣມາ ຈຯ ອນຸປຣິຍນ຺ຕີຕິ ອນຸວິຈຣນ຺ຕິຯ ສພ຺ພທາຕິ ສພ຺ເພສຸ ອຸຕູສຸຯ ສມຍ຺ຍາຕິ ສງ຺ຄມ຺ມຯ ວຄ຺ຄູຕິ ມຘຸຣໍຯ ອຸປນທນ຺ຕີຕິ ວິກູຊນ຺ຕິຯ ພິນ຺ທຸສ຺ສຣາຕິ ອວິສຏສ຺ສຣາ ສມ຺ປິຓ຺ຑິຕສ຺ສຣາຯ ທຸນ຺ທຸຠີນໍວ ໂຆໂສຕິ ວຄ຺ຄຸພິນ຺ທຸສ຺ສຣຠາເວນ ທຸນ຺ທຸຠີນໍ ວິຍ ຕວ ໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ຫໍສານໍ ໂຆໂສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໔໓ຯທທ຺ທລ຺ລມານາຕິ ອຕິວິຍ ອຠິຊລນ຺ຕີຯ ຍສສາຕິ ເທວິທ຺ຘິຍາຯ ນາວາຍາຕິ ໂທຓິຍໍຯ ໂປກ຺ຂຣຓິຍໍຫິ ປທຸມິນິຍໍ ສຸວຓ຺ຓນາວາຍ ມຫາຣເຫ ປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ອຸທກກີຬໍ ກີຬນ຺ຕີ ເປຕີ ທິສ຺ວາ ເອວມາຫຯ ອວລມ຺ພາຕິ ອວລມ຺ພິຕ຺ວາ

ອປ຺ສເສນ຺ ອປ຺ສສາຍ. ຕິຍຸຖສີຕິ ອິທ຺ ຖານສທທສສ ຄຕິນີວຕຸຕິ ອຕ຺ຖຕຕາ ຄຕີຍາ ປຜີກເຂປວຈນ຺. ‘‘ນິສຊຊສີ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ, ນິສີທສິຈເຈວສສ ອຕຸໂຖ ທຍຸຖພໂພ. ອາລຸອາຣປມເຫຕີ ເວລຸລິຕທິພນິລປຊເມ. ຫສິເຕຕິ ຫສິຕມຫາຫສິຕມເຂ. ປີຍຳເທຕິ ປີຍກາຕີນີ. ສພຸພຽຄກລຍາຕີຕີ ສພເພທີ ອງເຄທີ ສຸນທເຣ, ໂສການສພພຽຄປຈຈງຄືຕິ ອຕຸໂຖ. ວີໂຣຈສີຕິ ວິຣາເຊສີ.

໔໔໔.ວິຣຊນຕິ ວິຄຕຣຊ຺ ນິທໂທສ຺. ສເມ ຖິຕນຕິ ສເມ ກູມິກາເຄ ຖິຕ຺, ຈຕຸຣສສໂສກິຕຕາຍ ວາ ສມກາເຄ ຖິຕ຺, ສມນຕາກທກນຕິ ອຕຸໂຖ. ອຸຍຍານວນຕນຕິ ນນທນວນສທິຕ຺. ຣຕິນນທິວທຸເຒນນຕິ ຣຕິລຸຈ ນນທິລຸຈ ວທຸເຒຕີຕິ ຣຕິນນທິວທຸເຒນ຺, ສຸຂສສ ຈ ປີຕິຍາ ຈ ສ຺ວທຸເຒນນຕິ ອຕຸໂຖ. ນາຣີຕິ ຕສສາ ອາລປນ຺. ອໂນມທສສເນຕິ ປຣິປຸຕຕອງຄປຈຈງຄຕາຍ ອນິນທິຕທສສເນ. ນນທເນຕິ ນນທນກເຣ. ອິສາຕິ ນນທນວເນ, ວິມາເນ ວາ. ໂມທິຕຸນຕິ ອກິຣມິຕ຺ ອິຈຈາມີຕິ ໂຍຊນາ.

ເອວ຺ ເຕນ ມາຕເວນ ວຸຕເຕ ສາ ວິມານເປຕີເທວຕາ ຕສສ ປຜິວຈນ຺ ເທນຕີ –

໔໔໔.

‘‘ກໂຣທິ ກມມ຺ ອິສ ເວທນີຍ຺, ຈິຕຕລຸຈ ເຕ ອິສ ນິທິຕ຺ ກວຕຸ;

ກຕວານ ກມມ຺ ອິສ ເວທນີຍ຺, ເອວ຺ ມມ຺ ລຈຈສິ ກາມກາມິນີ’’ນຕິ. –

ຄາຖມາທາ. ຕຕຸຖ ກໂຣທິ ກມມ຺ ອິສ ເວທນີຍນຕິ ອິສ ອິມສມີ ທິພພຍຸຖາເນ ວິປຈຈນກ຺ ວິປາກທາຍກ຺ ກຸສລກມມ຺ ກໂຣທິ ປສເວຍຍາສີ. ອິສ ນິທິຕນຕິ ອິສູປນິຕ຺, ‘‘ອິສ ນິນນ’’ນຕິ ວາ ປາໂຖ, ອິມສມີ ຖາເນ ນິນນ຺ ໂປ຺ຕ຺ ປພການ຺ ຕວ ຈິຕຕ຺ ກວຕຸ ໂຫຕຸ. ມມນຕິ ມ຺. ລຈຈສີຕິ ລກິສສສີ.

ໂສ ມາຕໂວ ຕສສາ ວິມານເປຕິຍາ ວຈນ຺ ສຸຕວາ ຕໂຕ ມນຸສສປຖ຺ ຄໂຕ ຕຕຸຖ ຈິຕຕ຺ ປຕິສາຍ ຕຊຊ຺ ປຸລຸລກມມ຺ ກຕວາ ນຈິຣສເສວ ກາລ຺ ກຕວາ ຕຕຸຖ ນິພພຕຕິ ຕສສາ ເປຕິຍາ ສທພຍຕ຺. ຕມຕຖ຺ ປກາເສນຕາ ສງຄີຕິການາ –

໔໔໕.

‘‘ສາຊູຕິ ໂສ ຕສສາ ປຜິສສຸຕິຕວາ,

ອກາສິ ກມມ຺ ຕຫີ ເວທນີຍ຺;

ກຕວານ ກມມ຺ ຕຫີ ເວທນີຍ຺,

ອຸປປຊຊິ ໂສ ມາຕໂວ ຕສສາ ສທພຍຕ’’ນຕິ. –

ໂອສານຄາຖມາທ຺ສຸ. ຕຕຸຖ ສາຊູຕິ ສມປຜິຈຊເນ ນິປາໂຕ. ຕສສາຕິ ຕສສາ ວິມານເປຕິຍາ. ປຜິສສຸຕິຕວາຕິ ຕສສາ ວຈນ຺ ສມປຜິຈຊິຕວາ. ຕຫີ ເວທນີຍນຕິ ຕສມີ ວິມາເນ ຕາຍ ສທທີ ເວທິຕພພສຸຂວິປາກ຺ ກຸສລກມມ຺. ສທພຍຕນຕິ ສຫກາວ຺ ໂສ ມາຕໂວ ຕສສາ ສທພຍຕ຺ ອຸປປຊຊີຕີ ໂຍຊນາ. ເສສ຺ ອຸຕຕານເມວ.

ເອວ຺ ເຕສ ຕຕຸຖ ຈິຣກາລ຺ ທິພພສມປຕຕີ ອນຸກວນເຕສ ປຸຣິໂສ ກມມສສ ປຣິກຂເຍນ ກາລມກາສິ, ອິຕຖີ ປນ ອຕຕໂນ ປຸລຸລກມມສສ ເຂຕຕງຄຕກາເວນ ເອກ຺ ພຸທທນຕຣ຺ ຕຕຸຖ ປຣິປຸຕຕ຺ ກຕວາ ວສີ. ອຖ ອມຫາກ຺ ກຄວຕີ ໂລເກ ອຸປປຊຊິຕວາ ປວຕຕິຕວຣທມມຈກເກ ອນຸກກເມນ ເຊຕວເນ ວິຫຣນເຕ ອາຍສມາ ມຫາໂມຄຄລລາໂນ ເອກທິວສ຺ ປພພຕຈາຣິກ຺ ຈຣ

ມາໂນ ຕံ ວິມານຄຸຈ ວິມານເປຕິຄຸຈ ທິສ຺ວາ ''ເວລຸຂຸຣິຍຖມ຺ກံ ຣຸຈິຣံ ປກາສສຣ''ນ຺ຕິອາທິກາຫີ ຄາຖາຫີ ປ຺ຈ຺ຆີ. ສາ ຈສ຺ສ ອາທິໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ສພ຺ພံ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສີ. ຕံ ສ຺ຕ຺ວາ ເຖໂຣ ສາວຕ຺ຖີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສີ. ກຄວາ ຕມຕ຺ຖံ ອຎ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຘມ຺ມံ ເທເສສິ. ຕံ ສ຺ຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ທານາທິປ຺ຸລສມ຺ມນິຣໂຕ ອໂຫສີຕິ.

ຣຖກາຣເປຕິວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ ນິຎ຺ຖິຕາ.

໔. ກຸສເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ

ກຸສານີ ເອໂກ ສາລີ ປຸນາປໂຣຕິ ອິທံ ສຕ຺ຖຣິ ສາວຕ຺ຖິຍံ ວິຫຣນ຺ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ເປເຕ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕံ. ສາວຕ຺ຖິຍາ ກິຣ ອວິທູເຣ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ມີ ຄາມເກ ເອໂກ ກູຜວາຕິໂຊ ກູຜມານາທີຫີ ຊີວິກံ ກປ຺ເປສີ. ໂສ ສາລິປລາເປ ຄເຫຕ຺ວາ ຕມ຺ພມຕ຺ຕິ ກາຍ ປຣິກາເວຕ຺ວາ ຄຣຸຕເຣ ກຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕສາລີຫີ ສທ຺ຘິ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ວິກ຺ກີເຕີ. ຕສ຺ສ ປ຺ຕ຺ໂຕ ''ໝຣံ ອາຄຕານံ ມມ ມິຕ຺ຕ ສ຺ຫຊ຺ຊານံ ສມ຺ມານံ ນ ກໂຣຕີ''ຕິ ກຸປິໂຕ ຍຸຄຈມ຺ມံ ຄເຫຕ຺ວາ ມາຕຸສີເສ ປຫາຣມທາສີ. ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ສາ ສພ຺ເພສံ ອຕ຺ຖາຍ ຄຸປິຕມ຺ສံ ໂຈຣິກາຍ ຂາທິຕ຺ວາ ປຸນ ເຕຫີ ອນ຺ຍຸຍ຺ຊິຍມານາ ''ສເຈ ມຍາ ຕံ ມံສံ ຂາທິຕံ, ກເວ ກເວ ອຕ຺ຕໂນ ປີຎ຺ຖິມ຺ສံ ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ຂາເທຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ສປຖມກາສີ. ກຣິຍາ ປນສ຺ສ ກິຍ຺ຈິເທວ ອຸປກຣຓံ ຍາຈນ຺ຕານံ ''ນຕ຺ຖີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫີ ນິປ຺ປີລິຍມານາ ''ສເຈ ສນ຺ຕံ ນຕ຺ຖີຕິ ວທາມິ, ຊາຕຊາຕຎ຺ຖາເນ ຄູຖກກ຺ຂາ ກເວຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ມຸສາວາເທນ ສປຖມກາສີ.

ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ຊນາ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລံ ກຕ຺ວາ ວິຍ຺ຊາຜວິຍံ ເປຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕີສ຺. ຕຕ຺ຖ ກູຜວາຕິໂຊ ກມ຺ມຜເລນ ປຊ຺ຊລນ຺ຕံ ກຸສໍ ອຸໂກຫີ ຫຕ຺ເຖຫີ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ມຕ຺ຖເກ ອາກິຣິຕ຺ວາ ມຫາທຸກ຺ຂံ ອນ຺ກວຕິ, ຕສ຺ສ ປ຺ຕ຺ໂຕ ອໂຍມເຍຫິ ມຸຄ຺ຄເຣຫິ ສຍເມວ ອຕ຺ຕໂນ ສີສံ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອນປ຺ປກံ ທຸກ຺ຂံ ປຈ຺ຈນ຺ໂກຕີ. ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ສາ ກມ຺ມຜເລນ ສຸນິສິເຕຫີ ອຕິວິຍ ວິປ຺ລາຍເຕຫີ ນເຂຫີ ອຕ຺ຕໂນ ປີຎ຺ຖິມ຺ສານິ ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕີ ອປຣິມິຕံ ທຸກ຺ຂံ ອນ຺ກວຕິ, ຕສ຺ສ ກຣິຍາຍ ສຸຄນ຺ຘံ ສຸວິສຸທ຺ຘံ ອປຄຕກາລຸອກံ ສາລິກຕ຺ຕံ ອຸປ຺ປິຕມຕ຺ຕເມວ ນານາວິຘກິມິກຸລາກຸລໍ ປຣມທຸຄ຺ຄນ຺ຘເຊຄຸຈ຺ຈໍ ຄູຖໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕံ ສາ ອຸໂກຫີ ຫຕ຺ເຖຫີ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊນ຺ຕິ ມຫາທຸກ຺ຂံ ປຜິສໍເວເທຕີ.

ເອວံ ເຕສຸ ຈຕູສຸ ຊເນສຸ ເປເຕສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມຫາທຸກ຺ຂံ ອນ຺ກວນ຺ເຕສຸ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລາໂນ ປພ຺ພຕຈາຣິກံ ຈຣນ຺ໂຕ ເອກທິວສံ ຕံ ຎານံ ຄໂຕ. ເຕ ເປເຕ ທິສ຺ວາ –

໔໔໗.

''ກຸສານິ ເອໂກ ສາລີ ປຸນາປໂຣ, ອຍຍ຺ຈ ນາຣີ ສກມ຺ສໂລຫິຕံ;

ຕ຺ວຍ຺ຈ ຄູຖံ ອສຸຈີ ອກນ຺ຕံ, ປຣິກ຺ຸຊສິ ກິສ຺ສ ອຍံ ວິປາໂກ''ຕິ. –

ອິມາຍ ຄາຖາຍ ເຕຫີ ກຕກມ຺ມံ ປ຺ຈ຺ຆີ. ຕຕ຺ຖ ກຸສານີຕິ ປລາປານີ. ເອໂກຕິ ເອກໂກ. ສາລີນ຺ຕິ ສາລິໂນ. ສາມິອຕ຺ເຖ ໂຫຕັ ອຸປໂຍຄວຈນံ, ສາລິໂນ ປລາປານິ ປຊ຺ຊລນ຺ຕານິ ອຕ຺ຕໂນ ສີເສ ອວກິຣຕີຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ. ປຸນາປໂຣຕິ ປຸນ ອປໂຣ. ໂຍ ຫີ ໂສ ມາຕຸສີສံ ປຫຣິ, ໂສ ອໂຍມຸຄ຺ຄເຣຫິ ອຕ຺ຕໂນ ສີສံ ປຫຣິຕ຺ວາ ສີສເກທံ ປາປຸຓາຕິ, ຕံ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ. ສກມ຺ສໂລຫິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປີຎ຺ຖິມ຺ສံ ໂລຫິຕຍ຺ຈ ປຣິກ຺ຸຊຕີຕິ ໂຍຊນາ. ອກນ຺ຕນ຺ຕິ ອມນາປໍ ເຊຄຸຈ຺ຈໍ. ກິສ຺ສ ອຍံ ວິປາໂກຕິ ກຕມສ຺ສ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ອິທံ ຜລံ, ຍံ ອິທານິ ຕຸມ຺ເຫຫິ ປຈ຺ຈນ຺ກວີຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເອວံ ເຖເຣນ ເຕຫີ ກຕກມ຺ເມ ປ຺ຈ຺ຆິເຕ ກູຜວາຕິຊສ຺ສ ກຣິຍາ ສພ຺ເພຫີ ເຕຫີ ກຕກມ຺ມံ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕີ –

໔໔໘.

''ອຍံ ປຸເຣ ມາຕຣံ ຫິສຕີ, ອຍံ ປນ ກູຜວາຕິໂຊ;

ອຢ໌ ມໍສານິ ຂາທິຕ຺ວາ, ມຸສາວາເທນ ວຄ຺ເຈຕິ຺

໔໔໙຺

‘‘ອຫໍ ມນຸສ຺ເສສຸ ມນຸສ຺ສກູຕາ, ອຄາຣິນີ ສພ຺ພກຸລສ຺ສ ອິສ຺ສຣາ;

ສນ຺ເຕສຸ ປ໌ຣິຄຸຫາມິ, ມາ ຈ ກິຄ຺ຈິ ອິໂຕ ອທໍ຺

໔໕໐຺

‘‘ມຸສາວາເທນ ຉາເທມິ, ນຕ຺ຖິ ເອຕໍ ມມ ເຄເຫ;

ສເຈ ສນ຺ຕໍ ນິຄຸຫາມິ, ຄູໂຖ ເມ ໂຫຕຸ ໂກຊນໍ຺

໔໕໑຺

‘‘ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາເກນ, ມຸສາວາທສ຺ສ ຈູກຍໍ;

ສຸຄນ຺ຂໍ ສາລິໂນ ກຕ຺ຕໍ, ຄູຖໍ ເມ ປ໌ຣິວຕ຺ຕຕິ຺

໔໕໘຺

‘‘ອວຄ຺ຊານິ ຈ ກມ຺ມານິ, ນ ຫິ ກມ຺ມໍ ວິນສ຺ສຕິ;

ທຸຄ຺ຄນ຺ຂໍ ກິມິນໍ ມີລ຺ຫໍ, ກຸຄ຺ຊາມິ ຈ ປິວາມິ ຈາ’’ຕິ຺ – ຄາຖາ ອກາສິ;

໔໕໒຺ ຕຕ຺ຖ ອຍນ຺ຕິ ປຸ໌ຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ ວທຕິ຺ ຫີສຕີຕິ ຖາເມນ ປ໌ຣິພາເຂຕິ, ມຸຄ຺ຄເຣນ ປ໌ຫຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ກູຜວາຕໍ໌ໂຊຕິ ຂລ ວາຕໍ໌ໂຊ, ວຄ຺ຈນາຍ ວຕໍ໌ຊຊກາຣໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ ຺ ມໍສານິ ຂາທິຕ຺ວາຕິ ປ໌ເຣຫິ ສາສາຣຕາມໍສໍ ຂາທິຕ຺ວາ ‘‘ນ ຂາທາມີ’’ຕິ ມຸສາ ວາເທນ ເຕ ວຄ຺ເຈຕິ຺

໔໔໙-໕໐຺ອຄາຣິນີຕິ ເຄຫສາມິນີ຺ ສນ຺ເຕສູຕິ ວິຊ຺ຊມາເນສ຺ເວວ ປ໌ເຣຫິ ຍາຈິເຕົາປ໌ກຣເຕສ຺ຸ ປ໌ຣິຄຸຫາມີຕິ ປ໌ຜິຈ຺ຉາເທສິ຺ ກາ ລວິປ໌ລ຺ລາເສນ ເຫຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ມາ ຈ ກິຄ຺ຈິ ອິໂຕ ອທນ຺ຕິ ອິໂຕ ມມ ສນ຺ຕກໂຕ ກິຄ຺ຈິມຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖິກສ຺ສ ປ໌ຣສ຺ສ ນ ອທາສິ຺ ຉາເທມີຕິ ‘‘ນຕ຺ຖິ ເອຕໍ ມມ ເຄເຫ’’ຕິ ມຸສາວາເທນ ຉາເທສິ຺

໔໕໑-໔຺ຄູຖໍ ເມ ປ໌ຣິວຕ຺ຕຕີຕິ ສຸຄນ຺ຂໍ ສາລິກຕ຺ຕໍ ມຍ຺ຫໍ ກມ຺ມວເສນ ຄູຖພາເວນ ປ໌ຣິວຕ຺ຕຕິ ປ໌ຣິຕາມຕິ຺ ອວຄ຺ຊານີຕິ ອ ໂມຂານິ ອນິປ໌ຜລານິ຺ ນ ຫິ ກມ຺ມໍ ວິນສ຺ສຕີຕິ ຍຄູປ໌ຈິຕໍ ກມ຺ມໍ ຜລໍ ອທຕ຺ວາ ນ ຫິ ວິນສ຺ສຕິ຺ ກິມິນນ຺ຕິ ກິມິວນ຺ຕໍ ສຄ຺ ຊາຕກິມິກຸລໍ຺ ມີລ຺ຫນ຺ຕິ ຄູຖໍ຺ ເສສໍ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕານເມວ຺

ເອວໍ ເຖໂຣ ຕສ຺ສາ ເປຕິຍາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ປ໌ວຕ຺ຕິ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ຺ ກຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອຜ຺ຖຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປ໌ຕ຺ຕປ໌ຣິ ສາຍ ຂມ຺ມໍ ເທເສສິ຺ ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສ຺ສ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສີຕິ຺

ກຸສເປ໌ຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ຺

໘ຯ ກຸມາຣເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ອຈ຺ເຉຣຣູປໍ ສຸຄຕສ຺ສ ຎາຓນ຺ຕິ ອິທໍ ກຸມາຣເປຕວຕ຺ຖຸຯ ຕສ຺ສ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ສາວຕ຺ຖິຍໍ ກິຣ ພຫູ ອຸປາສກາ ສມ຺ຄ຺ຄາ ຫຸຕ຺ວາ ນຄເຣ ມຫນ຺ຕໍ ມຓ຺ຑປໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕໍ ນານາວຓ຺ເຓຫິ ວຕ຺ເຖຫິ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ກາລສ຺ເສວ ສຕ຺ຖາຣໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ ນິມນ຺ເຕຕ຺ວາ ມຫາຣຫວຣປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖເຕສຸ ອາສເນສຸ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ຄນ຺ຘປຸປ຺ຜາທີຫິ ປູເຊຕ຺ວາ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ອຎ຺ຎຕໂຣ ມຈ຺ເຉຣມລປຣິຍຸຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ ຕໍ ສກ຺ກາຣໍ ອສຫມາໂນ ເອວມາຫ – ‘‘ວຣເມຕໍ ສພ຺ພໍ ສງ຺ກາຣກູເປ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ນ ຕ຺ເວວ ອິເມສໍ ມຸຓ຺ຑການໍ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອຸປາສກາ ສໍວິຄ຺ຄມານສາ ‘‘ກາຣິຍໍ ວຕ ອິມິນາ ປຸຣິເສນ ປາປໍ ປສຸຕໍ, ເຍນ ເອວໍ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸເຂ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ ອປຣທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ມາຕຸຍາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ຕ຺ວໍ ສສາວກສງ຺ຆໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ຂມາເປຫີ’’ຕິ ອາຫໍສຸຯ ສາ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ປຏິສ຺ສຸຓິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ສນ຺ຕຊ຺ເຊນ຺ຕີ ສຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕນ ກຕາຈ຺ຈຍໍ ເທເສນ຺ຕີ ຂມາເປຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ສຕ຺ຕາຫໍ ຍາຄຸທາເນນ ປູຊໍ ອກາສິຯ ຕສ຺ສາ ປຸຕ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ກິລິຏ຺ຐກມ຺ມູປຊີວິນິຍາ ຄຓິກາຍ ກຸຈ຺ຉິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ສາ ຈ ນໍ ຊາຕມຕ຺ຕໍເຍວ ‘‘ທາຣໂກ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ສຸສາເນ ຉຑ຺ຑາເປສິຯ ໂສ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຎ຺ຎພເລເນວ ຄຫິຕາຣກ຺ໂຂ ເກນຈິ ອນຸປທ຺ທຸໂຕ ມາຕຸ-ອງ຺ເກ ວິຍ ສຸຂໍ ສຸປິຯ ເທວຕາ ຕສ຺ສ ອາຣກ຺ຂໍ ຄຓ຺ຫິໍສູຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ

ອຖ ຠຄວາ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ທາຣກໍ ສິວຖິກາຍ ຉຑ຺ຑິຕໍ ທິສ຺ວາ ສູຣິຍຸຄ຺ຄມນເວລາຍ ສິວຖິກໍ ອຄມາສິຯ ‘‘ສຕ຺ຖາ ອິຘາຄໂຕ, ກາຣເຓເນຕ຺ຖ ຠວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ມຫາຊໂນ ສນ຺ນິປຕິຯ ຠຄວາ ສນ຺ນິປຕິຕປຣິສາຍ ‘‘ນາຍໍ ທາຣໂກ ໂອຎ຺ຎາຕພ຺ໂພ, ຍທິປິ ອິທານິ ສຸສາເນ ຉຑ຺ຑິໂຕ ອນາໂຖ ຐິໂຕ, ອາຍຕິໍ ປນ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ ອຸຬາຣສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຏິລຠິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ ‘‘ກິໍ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອິມິນາ ປຸຣິມຊາຕິຍໍ ກຕໍ ກມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ປຸຏ຺ໂຐ –

‘‘ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ, ປູຊໍ ອກາສິ ຊນຕາ ອຸຬາຣໍ;

ຕຕ຺ຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສຫຸ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ, ວາຈໍ ອຠາສິ ຜຣຸສໍ ອສພ຺ຠ’’ນ຺ຕິຯ –

ອາທິນາ ນເຍນ ທາຣເກນ ກຕກມ຺ມໍ ອາຍຕິໍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິຎ຺ຈ ປກາເສຕ຺ວາ ສນ຺ນິປຕິຕາຍ ປຣິສາຍ ອຊ຺ຌາສຍານຸຣູປໍ ຘມ຺ມໍ ກເຖຕ຺ວາ ອຸປຣິ ສາມຸກ຺ກໍສິກໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ອກາສິຯ ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຓສຫສ຺ສານໍ ຘມ຺ມາຠິສມໂຍ ອໂຫສິ, ຕຎ຺ຈ ທາຣກໍ ອສີຕິໂກຏິວິຠໂວ ເອໂກ ກຸຏຸມ຺ພິໂກ ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາວ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ອຄ຺ຄເຫສິຯ ຠຄວາ ‘‘ເອຕ຺ຕເກນ ອຍໍ ທາຣໂກ ຣກ຺ຂິໂຕ, ມຫາຊນສ຺ສ ຈ ອນຸຄ຺ຄໂຫ ກໂຕ’’ຕິ ວິຫາຣໍ ອຄມາສິຯ

ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ຕສ຺ມິໍ ກຸຏຸມ຺ພິເກ ກາລກເຕ ເຕນ ນິຍ຺ຍາທິຕໍ ຘນໍ ປຏິປ຺ຊິຕ຺ວາ ກຸຏຸມ຺ພໍ ສຓ຺ຐເປນ຺ໂຕ ຕສ຺ມິໍ ນຄເຣເຍວ ມຫາວິຠໂວ ຄຫປຕິ ຫຸຕ຺ວາ ທານາທິນິຣໂຕ ອໂຫສິຯ ອເຖກທິວສໍ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມສຠາຍໍ ກຖໍ ສມຸຏ຺ຐາເປສຸໍ – ‘‘ອໂຫ ນູນ ສຕ຺ຖາ ສຕ຺ເຕສຸ ອນຸກມ຺ປໂກ, ໂສປິ ນາມ ທາຣໂກ ຕທາ ອນາໂຖ ຐິໂຕ ເອຕຣຫິ ມຫຕິໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ຈນຸຠວຕິ, ອຸຬາຣານິ ຈ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣຕີ’’ຕິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາ ‘‘ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ສ ເອຕ຺ຕກາວ ສມ຺ປຕ຺ຕິ, ອຖ ໂຂ ອາຍຸປຣິໂຍສາເນ ຕາວຕິໍສກາຍເນ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ມຫຕິໍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິຎ຺ຈ ປຏິລຠິສ຺ສຕີ’’ຕິ ພ຺ຍາກາສິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຈ ມຫາຊໂນ ຈ ‘‘ອິທໍ ກິຣ ກາຣຓໍ ທິສ຺ວາ ທີຆທສ຺ສີ ຠຄວາ ຊາຕມຕ຺ຕສ຺ເສວສ຺ສ ອາມກສຸສາເນ ຉຑ຺ຑິຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສງ຺ຄຫໍ ອກາສີ’’ຕິ ສຕ຺ຖຸ ຎາຓວິເສສໍ ໂຖເມຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕຠາເວ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິໍ ກເຖສຸໍຯ ຕມຕ຺ຖໍ ທີເປນ຺ຕາ ສງ຺ຄີຕິກາຣາ –

໘໕໙ຯ

‘‘ອຈ຺ເຉຣຣູປໍ ສຸຄຕສ຺ສ ຎາຓໍ, ສຕ຺ຖາ ຍຖາ ປຸຄ຺ຄລໍ ພ຺ຍາກາສິ;

ອຸສຸສນຸນປຸລຸລາປີ ກວນຸຕິ ເທເກ, ປຣິຕຸຕປຸລຸລາປີ ກວນຸຕິ ເທເກ຺

໔໕໔຺

‘‘ອຍໍ ກຸມາໂຣ ສີວຖິກາຍ ລທຸທິໂຕ, ອງຄຸຜຸຄສຸເນເຫນ ຍາເປຕິ ຣຕຸຕິໍ;

ນ ຍກຸຂກູຕາ ນ ສຣີສປາ ວາ, ວິເຫຄເຍຍຸຍຸໍ ກຕປຸລຸລໍ ກຸມາຣໍ຺

໔໕໕຺

‘‘ສຸນຂາປິມສຸສ ປລິຫຶສຸ ປາເທ, ຄາກາ ສີງຄາລາ ປຣິວຕຸຕຍນຸຕິ;

ຄພຸກາສຍໍ ປກຸຂິຄຕາ ຫຣນຸຕິ, ກາກາ ປນ ອກຸຂິມລໍ ຫຣນຸຕິ຺

໔໕໖຺

‘‘ນຍິມສຸສ ຣກຸຂໍ ວິທຫຶສຸ ເກຈິ, ນ ໂອສທໍ ສາສປທູປນໍ ວາ;

ນກຸຂຕຸຕໂຍຄມຸປີ ນ ອຄຸຄເຫສຸໍ, ນ ສພຸພທລຸລານິປີ ອາກິຣີສ຺ຸ

໔໕໗຺

‘‘ເອຕາທິສໍ ອຸຕຸຕມກິຈຸຈປຕຸຕໍ, ຣຕຸຕາກຕໍ ສີວຖິກາຍ ລທຸທິຕໍ;

ໂນນີຕປີຕຸທໍວ ປເວທມານໍ, ສສໍສຍໍ ຊີວິຕສາວເສສໍ຺

໔໕໘຺

‘‘ຕມທຸທສາ ເທວມນຸສຸສປູຊິໂຕ, ທິສຸວາ ຈ ຕໍ ພຸຍາກຣີ ກູຣິປລຸໂລ;

‘ອຍໍ ກຸມາໂຣ ນຄຣສຸສີມສຸສ, ອຄຸຄກຸລິໂກ ກວິສຸສຕິ ໂກຄໂຕ ຈ’຺

໔໕໙຺

‘‘ກິສຸສ ວຕໍ ກີ ປນ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ, ກິສຸສ ສຸຈິຕຸຕາສຸສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ເອຕາທິສໍ ພຸຍສນໍ ປາປຸຕິຕຸວາ, ຕໍ ຕາທິສໍ ປຈຸຈນຸໂກສຸສຕິທຸທິ’’ນຸຕິ຺ –

໖ ຄາຖາ ອໂວຈຸໍ຺

໔໕໙຺ ຕຕຸຖ ອຈຸເຈຣຣູປນຸຕິ ອຈຸຉຣິຍສກາວໍ຺ ສຸຄຕສຸສ ລາຕນຸຕິ ອລຸເລຫິ ອສາທາຣຕໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸທສຸສ ລາຕໍ, ອາສ ຍານຸສຍລາຕາທິສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕເມວ ສນຸທາຍ ວຸຕຸຕໍ຺ ຕຍິທໍ ອລຸເລສໍ ອວິສຍກູຕໍ ກາໍ ລາຕນຸຕິ ອາຫ ‘‘ສຕຸຖາ ຍຖາ ປຸຄຸຄລໍ ພຸຍາກາສີ’’ຕິ຺ ເຕນ ສຕຸຖຸ ເທສນາຍ ເອວ ລາຕສຸສ ອຈຸຉຣິຍກາໂວ ວິລຸລາຍຕີຕິ ທສຸເສຕິ຺

ອິທານິ ພຸຍາກຣຕໍ່ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອຸສ຺ສນ຺ນປຸ໌ລ຺ລາປີ ກວນ຺ຕິ ເຫເກ, ປຣິຕ຺ຕປຸ໌ລ຺ລາປີ ກວນ຺ຕິ ເຫເກ’’ຕິ ອາຫ຺ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ –
ອຸສ຺ສນ຺ນກຸສລຂມ຺ມາປີ ອິເຂກຈ຺ເຈ ປຸ໌ຄ຺ຄລາ ລທ຺ຂປຈ຺ຈຍສ຺ສ ອປຸ໌ລ຺ລສ຺ສ ວເສນ ຊາຕິອາທິນາ ນິທີນາ ກວນ຺ຕິ,
ປຣິຕ຺ຕປຸ໌ລ຺ລາປີ ອປຸ໌ປຕຣປຸ໌ລ຺ລຂມ຺ມາປີ ເອເກ ສຕ຺ຕາ ເຂຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິອາທິນາ ຕສ຺ສ ປຸ໌ລ຺ລສ຺ສ ມທາຊຸຕິກຕາຍ ອຸລຸອາຣາ
ກວນ຺ຕິຕິ຺

໔໕໔຺ສີວຖິກາຍາຕິ ສ຺ສາເນ຺ ອຽຄຸຍ຺ຖສ຺ເນເຫນາຕິ ອຽຄຸຍ຺ຖໂຕ ປວຕ຺ຕສ຺ເນເຫນ, ເທວຕາຍ ອຽຄຸຍ຺ຖໂຕ ປຄ຺ຆຣິຕຂິເຣນາຕິ
ອຕ຺ໂຖ຺ ນ ຍກ຺ຂກູຕາ ນ ສຣີສປາ ວາຕິ ປີສາຈກູຕາ ວາ ຍກ຺ຂກູຕາ ວາ ສຣີສປາ ວາ ເຍ ເກຈິ ສຣນ຺ຕາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ວາ ນ
ວິເຫຖເຍຍ຺ຍຸ ນ ພາເຂຍ຺ຍ຺ຸ

໔໕໕຺ປລິທີສ຺ ປາເທຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວ຺ທາຍ ປາເທ ລິທີສ຺ຸ ຂຽກາຕິ ກາກາ຺ ປຣິວຕ຺ຕຍນ຺ຕິຕິ ‘‘ມາ ນໍ ກຸມາຣໍ ເກຈິ
ວິເຫເຖຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ຣກ຺ຂນ຺ຕາ ນິໂຣຄກາວຊານນຕ຺ຖໍ ອປຣາປຣໍ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ຺ ຄພ຺ກາສຍນ຺ຕິ ຄພ຺ກມລໍ຺ ປກ຺ຂິຄຕາຕິ ຄິຊຊກຸລ
ລາທໂຍ ສກຸຕຄຕາ຺ ຫຣນ຺ຕິຕິ ອປເນນ຺ຕິ຺ ອກ຺ຂິມລນ຺ຕິ ອກ຺ຂິຄູຖໍ຺

໔໕໖຺ເກຈີຕິ ເກຈິ ມນຸສ຺ສາ, ອມນຸສ຺ສາ ປນ ຣກ຺ຂໍ ສໍວິທທີສ຺ຸ ໂອສຂນ຺ຕິ ຕທາ ອາຍຕິລ຺ຈ ອາໂຣຄ຺ຍາວທໍ ອຄທໍ຺ ສາສປຊູປ
ນໍ ວາຕິ ຍໍ ຊາຕສ຺ສ ທາຣກສ຺ສ ຣກ຺ຂຕຕ຺ຖໍ ສາສເປນ ຊູປນໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕມ຺ປີ ຕສ຺ສ ກໂຣນ຺ຕາ ນາເຫສຸນ຺ຕິ ທີເປນ຺ຕິ຺
ນກ຺ຂຕ຺ຕໂຍຄມ຺ປີ ນ ອຄ຺ຄເຫສຸນ຺ຕິ ນກ຺ຂຕ຺ຕຍຸຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ຄຕ຺ທີສ຺ຸ ‘‘ອສຸກມ຺ທິ ນກ຺ຂຕ຺ເຕ ຕິຖິມ຺ທິ ມຸຫຸຕ຺ເຕ ອຍໍ ຊາໂຕ’’ຕິ
ເອວໍ ຊາຕກມ຺ມມ຺ປີສ຺ສ ນ ເກຈິ ອກໍສູຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ນ ສພ຺ພຂລ຺ລານິປີ ອາກິຣີສູຕິ ມຽຄລໍ ກໂຣນ຺ຕາ ອຄທວເສນ ຍໍ ສາສປເຕລ
ມິສ຺ສິຕໍ ສາລິອາທິຂລ຺ລໍ ອາກິຣນ຺ຕິ, ຕມ຺ປີສ຺ສ ນາກໍສູຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໔໕໗຺ເອຕາທິສນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ຺ ອຸຕ຺ຕມກິຈ຺ຉປຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຣມກິຈ຺ຉໍ ອາປນ຺ນໍ ອຕິວິຍ ທຸກ຺ຂປຸ໌ປຕ຺ຕໍ຺ ຣຕ຺ຕາກຕນ຺ຕິ ຣຕ຺ຕິຍໍ
ອາກຕໍ຺ ໂນນີຕປີຕ຺ທໍ ວິຍາຕິ ນວນີຕປີຕ຺ຫສທີສໍ, ມໍສເປສີມຕ຺ຕຕາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ປເວຂມານນ຺ຕິ ທຸພ຺ພລກາເວນ ປກມ຺ປມາ
ນໍ຺ ສສໍສຍນ຺ຕິ ‘‘ຊີວຕິ ນຸ ໂຂ ນ ນຸ ໂຂ ຊີວຕິ’’ຕິ ສໍສຍິຕຕາຍ ສໍສຍວນ຺ຕໍ຺ ຊີວິຕສາວເສສນ຺ຕິ ຊີວິຕຍ຺ຖິຕິຍາ ເຫຕຸກູຕານໍ
ສາຂນານໍ ອກາເວນ ເກວລໍ ຊີວິຕມຕ຺ຕາວເສສກໍ຺

໔໕໘຺ອຄ຺ຄກຸລິໂກ ກວິສ຺ສຕິ ໂກຄໂຕ ຈາຕິ ໂກຄນິມິຕ຺ຕໍ ໂກຄສ຺ສ ວເສນ ອຄ຺ຄກຸລິໂກ ເສຍ຺ຖກຸລິໂກ ກວິສ຺ສຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໔໕໙຺ ‘‘ກິສ຺ສ ວຕ’’ນ຺ຕິ ອຍໍ ຄາຖາ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິເກ ຄິເຕຫິ ອຸປາສເກຫິ ເຕນ ກຕກມ຺ມສ຺ສ ປຸ໌ຈ຺ຉາວເສນ ວຸຕ຺ຕາ຺ ສາ ຈ ໂຂ
ສີວຖິກາຍ ສນ຺ນິປຕິເຕຫີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ຕຕ຺ຖ ກິສ຺ສາຕິ ກີ ອສ຺ສ຺ ວຕນ຺ຕິ ວຕສມາທານໍ຺ ປຸນ ກິສ຺ສາຕິ ກີທິສສ຺ສ ສຸ
ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ຈາຕິ ວິກຕ຺ຕີ ວິປຣິຕາເມຕ຺ວາ ໂຍຊນາ຺ ເອຕາທິສນ຺ຕິ ຄຕິກາຍ ກຸຈ຺ຉິຍາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ,
ສ຺ສາເນ ຉຫ຺ຫນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ຺ ພ຺ຍສນ຺ຕິ ອນຕ຺ຖໍ຺ ຕາທິສນ຺ຕິ ຕາທາຣູປໍ, ‘‘ອຽຄຸຍ຺ຖສ຺ເນເຫນ ຍາເປຕິ ຣຕ຺ຕິ’’ນ຺ຕິອາທິນາ,
‘‘ອຍໍ ກຸມາໂຣ ນຄຣສ຺ສິມສ຺ສ ອຄ຺ຄກຸລິໂກ ກວິສ຺ສຕິ’’ຕິອາທິນາ ຈ ວຸຕ຺ຕປຸ໌ປກາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອິທ຺ຂີນ຺ຕິ ເທວິທ຺ຂີ,
ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺

ອິທານິ ເຕຫິ ອຸປາສເກຫິ ປຸ໌ຍ຺ໂຖ ກຄວາ ຍຖາ ຕທາ ພ຺ຍາກາສີ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ຕາ ສຽຄີຕິກາຣາ –

໔໖໐຺

‘‘ພຸທ຺ຂປມຸຂສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສຽຆສ຺ສ, ປູຊໍ ອກາສີ ຊນຕາ ອຸລຸອາຣໍ;

ຕຕ຺ຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສຫຸ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ, ວາຈໍ ອກາສີ ຜຣຸສໍ ອສພ຺ກໍ຺

໔໖໑຺

‘‘ໂສ ຕံ ວິຕກ຺ກံ ປ຺ວິໂນທຢິຕ຺ວາ, ປີຕິ ປ຺ສາທံ ປ຺ຝິລທ຺ຘາ ປ຺ຈ຺ຉາ;

ຕຖາຄຕံ ເຊຕວເນ ວສນ຺ຕံ, ຍາຄຸຍາ ອຸປ຺ຝ຺ຖາສິ ສຕ຺ຕຣຕ຺ຕံຯ

໔໖໘ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ວຕံ ຕံ ປ຺ນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍံ, ຕສ຺ສ ສ຺ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຍံ ວິປາໂກ;

ເອຕາທິສံ ພ຺ຍສນံ ປາປ຺ຟິຕ຺ວາ, ຕံ ຕາທິສံ ປ຺ຈ຺ຈນ຺ໂກສ຺ສຕິຫ຺ນີຯ

໔໖໙ຯ

‘‘ຄ຺ຕ຺ວານ ໂສ ວສ຺ສສຕံ ອິເຘວ, ສພ຺ເພຫິ ກາເມຫິ ສມງ຺ຄິພູໂຕ;

ກາຍສ຺ສ ເພທາ ອພິສມ຺ປຣາຍံ, ສຫພ຺ຍຕံ ຄຈ຺ຉຕິ ວາສວສ຺ສາ’’ຕິຯ –

ຈຕ຺ໂສ ຄາຖາ ອໂວຈ຺ຯ

໔໖໐ຯ ຕຕ຺ຖ ຊນຕາຕິ ຊນສມູໂຫ, ອຸປາສກຄໂຓຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ສံ ປູຊາຍံຯ ອສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ທາຣກສ຺ສຯ ຈິຕ຺ຕສ຺ສຫ຺ ອຕ຺ຕຖຕ຺ຕນ຺ຕິ ປ຺ຣິມກາວ຺ສ຺ມີ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕຖາກາໂວ ອນາທໂຣ ອຄາຣໂວ ອປ຺ຈ຺ຈໂຍ ອໂຫສິຯ ອສພ຺ການ຺ຕິ ສາຘຸສກາຍ ສາເວຕ຺ວ ອຍຸຕ຺ຕံ ຝຣຸສံ ວາຈံ ອກາສິຯ

໔໖໑ຯໂສຕິ ໂສ ອຍံຯ ຕံ ວິຕກ຺ກນ຺ຕິ ຕံ ປາປກံ ວິຕກ຺ກံຯ ປ຺ວິໂນທຢິຕ຺ວາຕິ ມາຕຣາ ກຕາຍ ສຕ຺ຕຕ຺ຕິຍາ ວູປສເມຕ຺ວາຯ ປີຕິ ປ຺ສາທံ ປ຺ຝິລທ຺ຘາຕິ ປີຕິ ປ຺ສາທຕ຺ຈ ປ຺ຝິລກິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາຯ ຍາຄຸຍາ ອຸປ຺ຝ຺ຖາສີຕິ ຍາຄຸທາເນນ ອຸປ຺ຝ຺ຖຫີຯ ສຕ຺ຕຣຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຕ຺ຕທິວສံຯ

໔໖໘ຯຕສ຺ສວຕံ ຕံ ປ຺ນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ຕံ ມຍາ ເຫຝ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣံ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປ຺ສາທນံ ທານຕ຺ຈ ອິມສ຺ສ ປ຺ຄ຺ຄລສ຺ສ ວຕံ ຕံ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຕ຺ຈ, ອຕ຺ຕံ ກິຕ຺ຈິ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໖໙ຯຄ຺ຕ຺ວານາຕິ ຍາວ ອາຍຸປ຺ຣິໂຍສານາ ອິເຘວ ມນຸສ຺ສໂລເກ ຄ຺ຕ຺ວາຯ ອພິສມ຺ປຣາຍນ຺ຕິ ປ຺ນພ຺ພເວຯ ສຫພ຺ຍຕံ ຄຈ຺ຉຕິ ວາ ສວສ຺ສາຕິ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປ຺ຕ຺ຕກາເວນ ສຫກາວံ ຄມິສ຺ສຕິຯ ອນາຄຕຕ຺ເຖ ຫີ ອິທံ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນກາລວຈນံຯ ເສສံ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານເມວາຕິຯ

ກຸມາຣເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາຯ

໖ຯ ເສຣິຕີເປຕີວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຕ຺ຕຣູປາສີຕິ ອິທံ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ເສຣິຕີເປຕີ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕံຯ ກຸຣຸຣຝ຺ເຖ ກິຣ ຫຕ຺ຖີນິປ຺ເຣ ເສຣິຕີ ນາມ ເອກາ ຣູປູປ຺ຊີວິນີ ອໂຫສີຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ອຸໂປ຺ສຖກຣຕຕ຺ຖາຍ ຕໂຕ ຕໂຕ ກິກ຺ຂູ ສນ຺ນິປ຺ຕີສ຺ຯ ປ຺ນ ມຫາກິກ຺ຂຸສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິຯ ຕံ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ສາ ຕິລຕຕ຺ທຸລາທີ ສປ຺ປີນວນີຕມຘຸອາທີຕ຺ຈ ພຫຸ ທານູປກຣຕံ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ມຫາທານံ ປ຺ວຕ຺ເຕສ຺ສຯ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ສາ ຄຕິກາ ອສ຺ສທ຺ຘາ ອປ຺ປສນ຺ນາ ມຈ຺ເຉຣມລປ຺ຣິຍຸຝ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕາ ເຕຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ ‘‘ເອຫິ ຕາວ ອິທံ ທານံ ອນຸໂມທາຫີ’’ຕິ ອຸສ຺ສາຫິຕາປີ ‘‘ກິ ເຕນ ມຸຕ຺ຫການံ ສມຕານံ ທິນ຺ເນນາ’’ຕິ ອປ຺ປສາທເມວ ເນສံ ສມ຺ປເວເທສິ, ກຸໂຕ

ອປ຺ປມຕ຺ຕກສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈາໂຄ຺

ສາ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ອຄ຺ຄຕຣສ຺ສ ປຈ຺ຈນ຺ຕນຄຣສ຺ສ ປຣິຂາປິຄ຺ເຄ ເປຕີ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕີ຺ ອຖ ທຕ຺ຖິມີປຸຣວາ ສີ ອຄ຺ຄຕໂຣ ອຸປາສໂກ ວຕິຊ຺ຊາຍ ຕໍ ນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ປຣິຂາປິຄ຺ຄໍ ຄໂຕ ຕາທິເສນ ປໂຍຊເນນ຺ ສາ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ທິສ຺ວາ ສຄ຺ຊານິຕ຺ວາ ນຄ຺ຄາ ອຄ຺ຄິຕ຺ຕຈມຕ຺ຕາວເສສສຣີຣາ ອຕິວິຍ ພີພຈ຺ຈທສ຺ສນາ ອວິທູເຣ ຄຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສສີ຺ ໂສ ຕໍ ທິສ຺ວາ –

໔໖໔຺

‘‘ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຕ຺ຕຣູປາສິ, ກິສາ ຜມນິສນ຺ຖຕາ;

ອຸປ຺ຟາສຸລິເກ ກິສິເກ, ກາ ນຸ ຕ຺ວໍ ອິຜ ຕິຄ຺ຄສີ’’ຕິ຺ –

ຄາຖາຍ ປຸຈ຺ຊິ຺ ສາປິສ຺ສ –

໔໖໕຺

‘‘ອຫໍ ພທນ຺ເຕ ເປຕີມ຺ຫີ, ທຸຄ຺ຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ’’ຕິ຺ –

ຄາຖາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປກາເສສີ຺ ປຸນ ເຕນ –

໔໖໖຺

‘‘ກິ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຕໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ’’ຕິ຺ –

ຄາຖາຍ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຊິຕາ –

໔໖໗຺

‘‘ອນາວເຍສຸ ຕິຕ຺ເຖສຸ, ວິຈິນື ອຑ຺ຒມາສກໍ;

ສນ຺ເຕສຸ ເທຍ຺ຍທມ຺ເມສຸ, ທີປໍ ນາກາສິມຕ຺ຕໂນ຺

໔໖໘຺

‘‘ນທີ ອຸເປມິ ຕສິຕາ, ຣິຕ຺ຕກາ ປຣິວຕ຺ຕຕິ;

ຊາຍໍ ອຸເປມິ ອຸຕ຺ເຫສຸ, ອາຕໂປ ປຣິວຕ຺ຕຕີ຺

໔໒໘။

‘‘ອຄ຺ຄິວຕ຺ໂຕ ຈ ເມ ວາໂຕ, ຫໜ຺ໂຕ ອຸປ໌ວາຍຕິ;

ເອຕສ຺ຈ ກມ຺ເຕ ອຣຫາມິ, ອສ຺ສສ຺ຈ ປາປ໌ກໍ ຕໂຕ။

໔໗໐။

‘‘ຄມ຺ຕວານ ທຕ຺ຖຶນີ ປຸຣໍ, ວຊ຺ເຊສິ ມຍ຺ຫ ມາຕຣໍ;

‘ຮີຕາ ຈ ເຕ ມຍາ ທິສ຺ຖາ, ທຸຄ຺ຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປ໌ກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປ໌ຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ’။

໔໗໑။

‘‘ອຕ຺ຖິ ເມ ເອຕ຺ຖ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ອນກ຺ຂາຕສ຺ຈ ຕໍ ມຍາ;

ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕສຫສ຺ສານິ, ປລ຺ລງ຺ກສ຺ສ ຈ ເຫສ຺ຖໂຕ။

໔໗໔။

‘‘ຕໂຕ ເມ ທານໍ ທທຕ຺, ຕສ຺ສາ ຈ ໂຫຕ຺ ຊີວິກາ;

ທານໍ ທຕ຺ວາ ຈ ເມ ມາຕາ, ທກ຺ຂິຕໍ ອນ຺ທິຈ຺ລຕ຺;

ຕທາຫໍ ສ຺ຂິຕາ ເຫສ຺ສໍ, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຮິນີ’’ຕິ။ –

ອິມາຫິ ລທິ ຄາຖາຫິ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມສ຺ເຈວ ປຸນ ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ກາຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖສ຺ຈ ອາຈິກ຺ຂິ။

໔໒໗။ ຕຕ຺ຖ ອນາວເຍສ຺ ຕິຕ຺ເຖສູຕິ ເກນຈິ ອນິວາຣິເຕສ຺ ນທີຕລ຺ອາກາທີນໍ ຕິຕ຺ຖປ໌ເທເສສ຺, ຍຕ຺ຖ ມນ຺ສ຺ສາ ນ຺ຫາຍນ຺ຕິ, ອຸທກກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕາທິເສສ຺ ຖາເນສ຺။ ວິຈິນີ ອຫ຺ໝມາສກນ຺ຕິ ‘‘ມນ຺ສ຺ເສຫິ ຖເປ໌ຕ຺ວາ ວິສ຺ສຣິຕໍ ອປີນາເມຕ຺ຖ ກິສ຺ຈິ ລເກຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ໂລກາກິກູຕາ ອຫ຺ໝມາສກມຕ຺ຕມ຺ປີ ວິຈິນີ ຄເວສີ။ ອຖ ວາ ອນາວເຍສ຺ ຕິຕ຺ເຖສູຕິ ອຸປສງ຺ກມເນນ ເກນຈິ ອນິວາຣິເຕສ຺ ສຕ຺ຕານໍ ປໂຍຄາສຍສຸທ຺ຮິຍາ ກາຣຕາກາເວນ ຕິຕ຺ຖກູເຕສ຺ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕສ຺ ວິຊ຺ຊມາເນສ຺။ ວິຈິນີ ອຫ຺ໝ ມາສກນ຺ຕິ ມຈ຺ເຂຣມລປ໌ຣິຍ຺ຍ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕາ ກສ຺ສຈິ ກິສ຺ຈິ ອເທນ຺ຕີ ອຫ຺ໝມາສກມ຺ປີ ວິເສເສນ ຈິນີ, ນ ສສ຺ຈິນີ ປຸສ຺ສໍ။ ເຕນາຫ ‘‘ສນ຺ເຕສ຺ ເທຍ຺ຍທມ຺ເມສ຺, ທີປ໌ ນາກາສິມຕ຺ຕໂນ’’ຕິ။

໔໒໘။ຕສີຕາຕິ ປິປາສິຕາ။ ຣິຕ຺ຕກາຕິ ກາກເປຍ຺ຍາ ສນ຺ທມານາປີ ນທີ ມມ ປາປ໌ກມ຺ເມນ ອຸທເກນ ຣິຕ຺ຕາ ຕຸຈ຺ລາ ວາ ລິກມຕ຺ຕາ ທຸຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຕຕິ။ ອຸຕ຺ເຫສູຕິ ອຸຕ຺ຫສມເຍສ຺။ ອາຕໂປ ປຣິວຕ຺ຕຕີຕິ ລາຍາຢຖານໍ ມຍິ ອຸປ໌ຄຕາຍ ອາຕໂປ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ။

໔໒໘-໗໐။ອຄ຺ຄິວຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ພສ຺ເສນ ອຄ຺ຄິສທິໂສ။ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຫໜ຺ໂຕ ອຸປ໌ວາຍຕິ’’ຕິ။ ເອຕສ຺ຈ, ກມ຺ເຕ, ອຣຫາມິຕິ, ກມ຺ເຕຕິ ຕໍ ອຸປາສກໍ ຄຣຸກາເຣນ ວທຕິ။ ກມ຺ເຕ, ເອຕສ຺ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ປິປາສາທິທຸກ຺ຂໍ, ອສ຺ສສ຺ຈ ຕໂຕ ປາປ໌ກໍ ທາຣຸຕໍ ທຸກ຺ຂໍ

ອນຸກາວິຕຸ໌ ອຣຫາມິ ຕຊຸຊຸສຸສ ປາປສຸສ ກຕຸຕຸຕາຕິ ອຜິປຸປາໂຍ។ ວຊຸເຊສີຕິ ວເທຍຸຍາສິ។

໔໗໑-໗໔។ເອຕຸຖ ນິກຸຂິຕຸຕໍ, ອນກຸຂາຕນຸຕິ ''ເອຕຸຕກໍ ເອຕຸຖ ນິກຸຂິຕຸຕ''ນຸຕິ ອນາຈິກຸຂິຕໍ។ ອິທານິ ຕສຸສ ປຣິມາຕໍ ຖປີຕຍຸຖານລຸຈ ທສຸເສນຸຕິ ''ຈຕຸຕາຣິ ສຕສຫສຸສານິ, ປລຸລງກສຸສ ຈ ເຫຍຸຖໂຕ''ຕິ ອາຫ។ ຕຕຸຖ ປລຸລງກສຸສາຕິ ປຸພຸເພ ອຕຸຕໂນ ສຍນປລຸລງກສຸສ។ ຕໂຕຕິ ນິທິຕຜນໂຕ ເອກເທສໍ ຄເຫຕຸວາ ມມໍ ອຸທຸທິສຸສ ທານໍ ເທຕຸ។ ຕສຸສາຕິ ມຍຸຫໍ ມາຕຸຍາ។

ເອວໍ ຕາຍ ເປຕິຍາ ວຸຕຸເຕ ໂສ ອຸປາສໂກ ຕສຸສາ ວຈນໍ ສມຸປຜິຈຸລິຕຸວາ ຕຕຸຖ ອຕຸຕໂນ ກຣຕິຍໍ ຕິເຣຕຸວາ ຫຕຸຖີນິປຸຣໍ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸສາ ມາຕຸຍາ ຕມຕຸຖໍ ອາໂຣເຈສີ។ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສຕຸໍ –

໔໗໓។

ສາຣູຕິ ໂສ ປຜິສຸສຸຕຸວາ, ຄນຸຕຸວານ ຫຕຸຖີນີ ປຸຣໍ;

ອໂວຈ ຕສຸສາ ມາຕຣໍ –

''ຊີຕາ ຈ ເຕ ມຍາ ທິຍຸຖາ, ທຸຄຸຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມຸມໍ ກຣິຕຸວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ។

໔໗໔។

''ສາ ມໍ ຕຕຸຖ ສມາທເປສິ, ວຊຸເຊສີ ມຍຸຫ ມາຕຣໍ;

'ຊີຕາ ຈ ເຕ ມຍາ ທິຍຸຖາ, ທຸຄຸຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມຸມໍ ກຣິຕຸວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ។

໔໗໕។

'''ອຕຸຖິ ຈ ເມ ເອຕຸຖ ນິກຸຂິຕຸຕໍ, ອນກຸຂາຕລຸຈ ຕໍ ມຍາ;

ຈຕຸຕາຣິ ສຕສຫສຸສານິ, ປລຸລງກສຸສ ຈ ເຫຍຸຖໂຕ។

໔໗໖។

'''ຕໂຕ ເມ ທານໍ ທທຕຸ, ຕສຸສາ ຈ ໂຫຕຸ ຊີວິກາ;

ທານໍ ທຕຸວາ ຈ ເມ ມາຕາ, ທກຸຂິຕໍ ອນຸທິຈຸຈຕຸ;

ຕທາຫໍ ສຸຂິຕາ ເຫສຸສໍ, ສພຸພກາມສມິທຸຊິນີ'។

໔໗໗។

‘‘ຕໂຕ ທີ ສາ ທານມທາ, ຕສຸສາ ທກຸຂິຕມາທີສີ;

ເປົຕີ ຈ ສຸຂິຕາ ອາສີ, ຕສຸສາ ຈາສີ ສຸຊີວີກາ’’ຕິ។ –

ສງຄີຕິກາຣາ ອາຫំສុ។ ຕາ ສຸວិញ្ញេយ្យាວ។

ຕំ ສຸຕຸວາ ຕສຸສາ ມາຕາ ກີກຸຂຸສງឃສຸສ ທານំ ທຕຸວາ ຕສຸສາ ອາທິສີ។ ເຕນ ສາ ປដិលທຸຣູປກາຣຕາສມຸປຕຸຕິຍំ ຄິຕາ ມາຕຸ ອຕຸຕານំ ທສຸເສຕຸວາ ຕំ ការណំ ອາຈິກຸຂີ, ມາຕາ ກີກຸຂູນំ ອາໂຣເຈສີ, ກີກຸຂູ ຕំ ປວຕຸຕິ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສុំ។ ກຄວາ ຕມຕຸຖំ ອឍុប្បត្តិ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ធម្មំ ເທເສສີ។ ສາ ເທສນາ ມហាຊນສຸສ ສາຕຸຖິກາ ອໂທສີຕិ។

ເສຣិណີເປຕິວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນិដ្ឋិຕາ។

៦។ មិតលុទ្ទកប៉េតວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ນຣນາຣີປຸຣກຸຂໂຕຍຸວາຕີ ອິທំ ກຄວຕິ ເວລຸວເນ ວິຫຣນຸເຕ មិតលុទ្ទកប៉េតំ ອາຣពຸក วຸຕຸຕំ។ ຣາຊគហេ ກិຣ ອញ្ញតរោ ລຸທຸທໂກ ຣຕຸຕិន្ទិវំ មិគេ វនិຕຸວາ ຊີວិកំ ກປຸເປສີ។ ຕສຸເສໂກ ឧប៉ាសកោ ມិຕຸໂຕ ອໂຫສີ, ໂສ ຕំ សព្វកាលំ ປາປໂຕ ນិວຕຸເຕ ຕុំ ອສກຸໂກນຸໂຕ ‘‘ເອທិ, សម្ម, ຣຕຸຕិយំ ប៉ាណាតិប៉ាតា ວິຣມາທີ’’ຕີ ຣຕຸຕិយំ ປຸញ្ញេ ສមាទបេសិ។ ໂສ ຣຕຸຕិយំ ວิຣມិຕຸວາ ທິວ ។ ເອວ ປາណាតិປາຕំ ກໂຣຕិ។

ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາលំ ກຕຸວາ ຣາຊគហសមីປេ ເວມານិກເປໂຕ ហຸຕຸວາ ນិព្វត្តោ, ທິວສກាគំ មហាទុក្ខំ ອນຸກວិຕຸວາ ຣຕຸຕិយំ ປញ្ចហិ ກາມຄຸເណហិ ສមប៉ិតា ສមង្គិភូໂຕ ປរិຈາເຣສີ។ ຕំ ທິສຸວາ ອາຍສຸມາ ນາຣໂທ –

៤៦៩។

‘‘ນຣນາຣີປຸຣກຸຂໂຕ ຍຸວາ, ຣຊນិເຍហិ ກາມគុណេហិ ໂສភສិ;

ທິວສំ ອນຸໂກສិ ការណំ, ກិមກាសិ ປຸຣិមាយ ຊាតិយា’’ຕិ។ –

ອិមាយ គាថាយ ປដិປុច្ឆិ។ ຕຕຸຖ ນຣນາຣີປຸຣກຸຂໂຕຕິ ປរិຈាຣកភូເຕហិ ເທວປຸຕຸເຕហិ ເທវធីតាហិ ຈ ປຸຣກຸຂໂຕ ປຍិរុប៉ាសិ ໂຕ។ ຍຸວາຕິ ຕຣុໂណ។ ຣຊນិເຍហិຕិ ករណិເຍហិ ຣາគុប្បត្តិហេតុភូເຕហិ។ ກາມគុណេហិតិ ກາມໂກដ្ឋាសេហិ។ ໂສភសិຕិ សង្គីកា ເວນ ວិໂຣຈសិ ຣຕຸຕិយន្តិ អធិប៉ាໂຍ។ ເຕນາຫ ‘‘ທິວສំ ອນຸໂກສិ ການណ’’ນຸຕិ, ທິວສກាគេ ປນ ນານປຸປការំ ການណំ ឃាតនំ ປຈຸຈນຸກວសិ។ ຣຊនិតិ ວາ ຣຕຸຕិសុ។ ເຍហិຕិ ນិປាតមត្តំ។ ກິមກាសិ ປຸຣិមាយ ຊាតិយាតិ ເອវំ សុខទុក្ខសំວຕຸຕនិយំ ກឹ ນາມ ກម្មំ ອិໂຕ ປຸຣិមាយ ຊាតិយា ຕວំ ອກាຕຸຖ, ຕំ ກເຖហិຕិ ອຕຸໂຖ ។

ຕំ ສຸຕຸວາ ເປໂຕ ເຖຣສຸສ ອຕຸຕນາ ກຕកម្មំ ອາຈິກຸຂນຸໂຕ –

៤៧០។

‘‘ອហំ ຣາຊគហេ ຣម្មេ, ຣមណីយេ គិរិព្វជេ;

មិតលុទ្ទោ ປຸເຣ ອាសឹ, ໂລហិតប៉ាណិ ທាຣុໂណ។

៤៧១។

‘‘ອວິໂຣຈກເຣສຸ ປາຕິສຸ, ປຸຖຸສຕ຺ເຕສຸ ປທຸຍຸຄມານໂສ;
ວິຈຣີ ອຕິທາຣຸໂຓ ສທາ, ປຣຫີສາຍ ຣໂຕ ອສຍ຺ຍໂຕຯ

໔໗໑ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ເມ ສຫາໂຍ ສຸຫທໂຍ, ສທ຺ໂຘ ອາສິ ອຸປາສໂກ;
ໂສປິ ມំ ອນຸກມ຺ປນ຺ໂຕ, ນິວາເຣສິ ປຸນປ຺ປຸນំຯ

໔໗໘ຯ

‘‘‘ມາກາສິ ປາປກំ ກມ຺ມំ, ມາ ຕາຕ ທຸគ຺គតិ ອគາ;
ສເຈ ອិຈ຺ឆສិ ເປຈ຺ຈ ສຸខំ, វិរម ປາណវធា អសំយមាຯ

໔໗៩ຯ

‘‘ຕສ຺សាហំ វចនំ សុត຺វា, សុខកាមស຺ស ហិតានុកម຺បិໂນ;
នាការិំ សកលានុសាសនិំ, ចិរបាបាភិរໂຕ អពុធ຺ធិមាຯ

໔໘០ຯ

‘‘ໂສ មំ បុន ភូរិសុមេធໂສ, អនុកម຺បាយ សំយមេ និវេសយិ;
សចេ ទិវា ហនសិ បាណិនោ, អថ តេ រត຺តិំ ភវតុ សំយមោຯ

໔໘១ຯ

‘‘ស຺វាហំ ទិវា ហនិត຺វា បាណិនោ, វិរតោ រត຺តិមហោសិ សញ຺ញតោ;
រត຺តាហំ បរិចារេមិ, ទិវា ខជ຺ជាមិ ទុគ຺គតោຯ

໔໘២ຯ

‘‘តស຺ស កម຺មស຺ស កុសលស຺ស, អនុភោមិ រត຺តិំ អមានុសិំ;
ទិវា បដិហតាវ កុក຺កុរា, ឧបធាវន຺តិ សមន຺តា ខាទិតុំຯ

໔໘៣ຯ

‘‘ເຢ ຈ ເຕ ສຕຕານຸໂຍຄິໂນ, ຊຸວໍ ປຢຸຕຸຕາ ສຸຄຕສຸສ ສາສເນ;

ມຄຸຄານິ ເຕ ອມຕເມວ ເກວລໍ, ອຕິຄຈຸຉນຸຕິ ປທໍ ອສງຂຕ’’ນຸຕິ. –

ອິມາ ຄາຖາ ອກາສິ.

໔໗໙-໗໐. ຕຕຸຖ ລຸຫຸໂທຕິ ທາຣຸໂຕ. ໂລທິຕປາຕີຕິ ອກິຕຸທໍ ປາຕພາເຕນ ໂລທິຕມກຸຂິຕປາຕີ. ທາຣຸໂຕຕິ ຂໂຣ, ສຕຸຕານໍ ທີສນໂກຕິ ອຕຸໂຖ. ອວິໂຣຣກເຣສູຕິ ເກນຈິ ວິໂຣຣໍ ອກໂຣນຸເຕສຸ ມິຄສກຸຕາທິສຸ.

໔໗໘-໗໙.ອສໍຍມາຕິ ອສໍວຣາ ທຸສຸສີລຸຍາ. ສກລານຸສາສນິນຸຕິ ສພຸພໍ ອນຸສາສນີ, ສພຸພກາລໍ ປາຕາຕິປາຕໂຕ ປຜິວິຣຕິນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ຈິຣປາປາກິຣໂຕຕິ ຈິຣກາລໍ ປາເປ ອກິຣໂຕ.

໔໗໔.ສໍຍເມຕິ ສຸຈຣິເຕ. ນິເວສຍິທີ ນິເວເສສິ. ສເຈ ທິວາ ໜນສິ ປາຕີໂນ, ອຖ ເຕ ຣຕຸຕິ ກວຕຸ ສໍຍໂມຕິ ນິເວສິຕາກາຣທສຸສ ນໍ. ໂສ ກິຣ ສລຸລປາສຊຊຸນາທິນາ ຣຕຸຕິຍມຸປີ ປາຕາວຣໍ ອນຸຍຸຕຸໂຕ ອໂຫສິ.

໔໗໔.ທິວາ ຂຊຊານິ ທຸຄຸຄໂຕຕິ ອິທານິ ທຸຄຸຄຕີ ຄໂຕ ມຫາທຸກຸຂປຸປຕຸໂຕ ທິວສກາເຄ ຂາທິຍາມິ. ຕສຸສ ກິຣ ທິວາ ສຸນເຂທິ ມິຄານໍ ຂາທາປິຕຕຸຕາ ກມຸມສຣິກຸຂກໍ ຜລໍ ໂຫຕິ, ທິວສກາເຄ ມໜນຸຕາ ສຸນຂາ ອຸປສາວິຕຸວາ ອຜຸຖິສງພາຕມຕຸຕາວເສສໍ ສຣີຣໍ ກໂຣນຸຕິ. ຣຕຸຕິຍາ ປນ ອຸປຄຕາຍ ຕໍ ປາກຕິກເມວ ໂຫຕິ, ທິພຸພສມຸປຕຸຕີ ອນຸກວຕິ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ –

໔໗໖.

‘‘ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ກຸສລສຸສ, ອນຸໂກມິ ຣຕຸຕິ ອມານຸສິ;

ທິວາ ປຜິຫຕາວ ກຸກຸກຸຣາ, ອຸປສາວນຸຕິ ສມນຸຕາ ຂາທິຕຸ’’ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ປຜິຫຕາຕິ ປຜິຫຕຈິຕຸຕາ ພທຸສາພາຕາ ວິຍ ຫຸຕຸວາ. ສມນຸຕາ ຂາທິຕຸນຸຕິ ມມ ສຣີຣໍ ສມນຸຕໂຕ ຂາທິຕຸໍ ອຸປສາວນຸຕິ. ອິທລຸຈ ເນສໍ ອຕິວິຍ ອຕຸຕໂນ ກຍາວທໍ ອຸປຄມນກາລໍ ຄເຫຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ. ເຕ ປນ ອຸປສາວິຕຸວາ ອຜຸຖິມຕຸຕາວເສສໍ ສຣີຣໍ ກຕຸວາ ຄຈຸຉນຸຕິ.

໔໗໗.ເຢ ຈ ເຕ ສຕຕານຸໂຍຄິໂນຕິ ໂອສານຄາຖາຍ ອຍໍ ສງເຂປຕຸໂຖ – ອໜມຸປີ ນາມ ຣຕຸຕິຍໍ ປາຕາວຣມຕຸຕໂຕ ວິຣໂຕ ເອວຣູປີ ສມຸປຕຸຕີ ອນຸກວາມິ. ເຢ ປນ ເຕ ປຸຣິສາ ສຸຄຕສຸສ ພຸທຸຣສຸສ ກຄວໂຕ ສາສເນ ອຣິສີລາທິເກ ຊຸວໍ ປຢຸຕຸຕາ ທລຸທໍ ປຢຸຕຸຕາ ສຕຕໍ ສພຸພກາລໍ ອນຸໂຍຄວນຸຕາ, ເຕ ປຸລຸລວນຸໂຕ ເກວລໍ ໂລກິຍສຸເຂນ ອສມຸມິສຸສໍ ‘‘ອສງຂຕໍ ປທ’’ນຸຕິ ລທຸຣນາມໍ ອມຕ ເມວ ອຕິຄຈຸຉນຸຕິ ມຄຸເຄ, ນຕຸຖິ ເຕສໍ ຕທນິຄເມ ໂກຈິ ວິພນຸໂຣຕິ.

ເອວໍ ເຕນ ເປເຕນ ວຸຕຸເຕ ເຖໂຣ ຕໍ ປວຕຸຕີ ສຕຸຖຸ ອາໂຣເຈສິ. ສຕຸຖາ ຕມຕຸຖໍ ອຜຸຖຸປຸປຕຸຕີ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຣມຸມໍ ເທເສສິ. ສພຸພມຸປີ ວຸຕຸຕນຍເມວ.

ມິຄລຸທຸທກເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

໗. ທຸຕິຍມິຄລຸທຸທກເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ກູຜາຄາເຣ ຈ ປາສາເທຕິ ອິທໍ ກຄວຕິ ເວລຸຊຸວເນ ວິຫຣນຸເຕ ອປຣໍ ມິຄລຸທຸທກເປຕໍ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕໍ. ຣາຊຄເຫ ກິຣ ອລຸລຕໂຣ ມາຄວິໂກ ມາຕໂວ ວິກວສມຸປນຸໂນປີ ສມາໂນ ໂກຄສຸຂໍ ປຫາຍ ຣຕຸຕິນຸທິວໍ ມິເຄ ໜນນຸໂຕ ວິຈຣຕິ. ຕສຸສ ສຫາຍ

ກູໂຕ ເອໂກ ອຸປາສໂກ ອນຸທຸທຍໍ ປະຍິຈຈ – ‘‘ສາທຸ, ສມຸມ, ປາຕາຕິປາຕໂຕ ວິຣມາຫິ, ມາ ເຕ ອໂຫສີ ທີຜຣຕຸຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກຸຂາຍາ’’ຕິ ໂອວາທໍ ອທາສີ. ໂສ ຕໍ ອນາທິຍິ. ອຖ ໂສ ອຸປາສໂກ ອຄຸລຕຣໍ ອຕຸຕໂນ ມໂນກາວນີຍໍ ຊີຕາສວຕຸເຖຣໍ ຍາຈິ – ‘‘ສາທຸ, ກນຸເຕ, ອສຸກປຸຣິສສຸສ ຕຖາ ຄມຸມໍ ເທເສຖ, ຍຖາ ໂສ ປາຕາຕິປາຕໂຕ ວິຣເມຍຸຍາ’’ຕິ.

ອເຖກທິວສໍ ໂສ ເຖໂຣ ຣາຊຄເທ ປິຕຸທາຍ ຈຣນຸໂຕ ຕສຸສ ເຄຫທຸວາເຣ ອຜຸຖາສີ. ຕໍ ທິສຸວາ ໂສ ມາຄວິໂກ ສຄຸຊາຕພຫຸມາໂນ ປຈຸຈຸຄຸຄນຸຕຸວາ ເຄຫໍ ປເວເສຕຸວາ ອາສນໍ ປຄຸລາເປຕຸວາ ອທາສີ. ນິສີທິ ເຖໂຣ ປຄຸລຕຸເຕ ອາສເນ, ໂສປິ ເຖຣໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ນິສີທິ. ຕສຸສ ເຖໂຣ ປາຕາຕິປາເຕ ອາທີນວໍ, ຕໂຕ ວິຣຕິຍາ ອານິສໍສຄຸຈ ປກາເສສີ. ໂສ ຕໍ ສຸຕຸວາປິ ຕໂຕ ວິຣມິຕຸໍ ນ ອິຈຸຊິ. ອຖ ນໍ ເຖໂຣ ອາຫ – ‘‘ສເຈ, ຕຸວໍ ອາວຸໂສ, ສພຸເພນ ສພຸພໍ ວິຣມິຕຸໍ ນ ສກຸໂກສິ, ຣຕຸຕິມຸປິ ຕາວ ວິຣມສຸສູ’’ຕິ, ໂສ ‘‘ສາທຸ, ກນຸເຕ, ວິຣມາມິ ຣຕຸຕິ’’ນຸຕິ ຕໂຕ ວິຣມີ. ເສສໍ ອນນຸຕຣວຕຸຖຸສທິສໍ. ຄາຖາສຸ ປນ –

໔໒໗.

‘‘ກູຍາຄາເຣ ຈ ປາສາເທ, ປລຸລງເກ ໂຄນກຕຸຖເຕ;

ປຄຸຈງຄິເກນ ຕຸຣິເຍນ, ຣມສິ ສຸປຸປວາທິເຕ.

໔໒໘.

‘‘ຕໂຕ ຣຕຸຍາ ວິວສາເນ, ສູຣິຍຸຄຸຄມນໍ ປຕິ;

ອປວິທຸໂຜ ສຸສານສຸມີ, ພຫຸທຸກຸຂໍ ນິຄຈຸຊສິ.

໔໓໐.

‘‘ກີ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກຸກຍໍ ກຕໍ;

ກິສຸສກມຸມວິປາເກນ, ອິທໍ ທຸກຸຂໍ ນິຄຈຸຊສີ’’ຕິ. –

ຕີຫິ ຄາຖາຫິ ນາຣທຕຸເຖໂຣ ນໍ ປະຍິປຸຈຸຊິ. ອຖສຸສ ເປໂຕ –

໔໓໑.

‘‘ອຫໍ ຣາຊຄເຫ ຣມຸເມ, ຣມເກີເຍ ຄິຣິພຸພເຊ;

ມິຄລຸທຸໂທ ປຸເຣ ອາສີ, ລຸທຸໂທ ຈາສິມສຄຸລໂຕ.

໔໓໔.

‘‘ຕສຸສ ເມ ສຫາໂຍ ສຸຫທໂຍ, ສທຸໂຜ ອາສິ ອຸປາສໂກ;

ຕສຸສ ກຸລູປໂກ ກິກຸຂຸ, ອາສີ ໂຄຕມສາວໂກ;

ໂສປິ ມໍ ອນຸກມຸປນຸໂຕ, ນິວາເຣສິ ປຸນປຸປຸນໍ.

໔໑໓။

‘‘‘ມາກາສິ ປາປກໍ ກມ຺ມໍ, ມາ ຕາຕ ທຸຄ຺ຄຕິ ອຄາ;

ສເຈ ອິຈ຺ຉສິ ເປຈ຺ຈ ສຸຂໍ, ວິຣມ ປາຕວຘາ ອສໍຍມາ’။

໔໑໔။

‘‘ຕສ຺ສາຫໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ສຸຂກາມສ຺ສ ຫິຕານຸກມ຺ປິໂນ;

ນາກາສິ ສກລານຸສາສນີ, ຈິຣປາປາກິຣໂຕ ອພຸທ຺ທິມາ။

໔໑໕။

‘‘ໂສ ມໍ ປຸນ ກູຣິສຸເມຘໂສ, ອນຸກມ຺ປາຍ ສໍຍເມ ນິເວສຍິ;

‘ສເຈ ທິວາ ຫນສິ ປາເຕິໂນ, ອຖ ເຕ ຣຕ຺ຕິ ກວຕຸ ສໍຍໂມ’။

໔໑໖။

‘‘ສ຺ວາຫໍ ທິວາ ຫນິຕ຺ວາ ປາເຕິໂນ, ວິຣໂຕ ຣຕ຺ຕິມໂຫສິ ສຄ຺ຄໂຕ;

ຣຕ຺ຕາຫໍ ປຣິຈາເຣມິ, ທິວາ ຂຊ຺ຊາມິ ທຸຄ຺ຄໂຕ။

໔໑໗။

‘‘ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຸສລສ຺ສ, ອນຸໂກມິ ຣຕ຺ຕິ ອມານຸສິ;

ທິວາ ປຝິຫຕາວ ກຸກ຺ກຸຣາ, ອຸປ຺ຘາວນ຺ຕິ ສມນ຺ຕາ ຂາທິຕຸໍ။

໔໑໘။

‘‘ເຍ ຈ ເຕ ສຕຕານຸໂຍຄິໂນ, ຘຸວໍ ປຍຸຕ຺ຕາ ສຸຄຕສ຺ສ ສາສເນ;

ມຄ຺ຄາມິ ເຕ ອມຕເມວ ເກວລໍ, ອສິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ປທໍ ອສງ຺ຂຕ’’ນ຺ຕິ။ –

ຕມຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂີ။ ຕາສໍ ອຕ຺ໂຖ ເຫຄ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕນໂຍວ။

ທຸຕິຍມິຄລຸທ຺ທກເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຄ຺ຄິຕາ။

໑။ ກູຍວິນິຈ຺ຉຍິກເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ມາລີ ກິຣີຏີ ກາຍູຣີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣິ ເວຬຸວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ກູຏວິນິຈ຺ຉຍິກເປຕໍ ອາຣຠ຺ຠ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕທາ ພິມ຺ພິສາໂຣ ຣາຊາ ມາສສ຺ສ ຉສຸ ທິວເສສຸ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສຕິ, ຕໍ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕາ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ຕິຯ ຣາຊາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຕາຄເຕ ມນຸສ຺ເສ ປຸຈ຺ຉຕິ – “ກິໍ ຕຸມ຺ເຫຫິ ອຸໂປສໂຖ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ, ອຸທາຫຸ ນ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ”ຕິ? ຕຕ຺ເຖໂກ ອຘິກຣເຓ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ປິສຸຓວາໂຈ ເນກຕິໂກ ລຎ຺ຊຂາທໂກ “ນ ອຸປວຸຕ຺ໂຖມ຺ຫີ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ອສຫນ຺ໂຕ “ອຸປວຸຕ຺ໂຖມ຺ຫິ, ເທວາ”ຕິ ອາຫຯ ອຖ ນໍ ຣາຊສມີປໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ສຫາໂຍ ອາຫ – “ກິໍ, ສມ຺ມ, ອຊ຺ຊ ຕຍາ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ”ຕິ? “ຠເຍນາຫໍ, ສມ຺ມ, ຣຎ຺ໂຎ ສມ຺ມຸຂາ ເອວໍ ອໂວຈໍ, ນາຫໍ ອຸໂປສຖິໂກ”ຕິຯ

ອຖ ນໍ ສຫາໂຍ ອາຫ – “ຍທິ ເອວໍ ອຸປຑ຺ຒຸໂປສໂຖປິ ຕາວ ເຕ ອຊ຺ຊ ໂຫຕຸ, ອຸໂປສຖງ຺ຄານິ ສມາທິຍາຫີ”ຕິຯ ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ “ສາທູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຠຸຕ຺ວາວ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ອຘິຏ຺ຐາຍ ຣຕ຺ຕິຍໍ ວາສູປຄໂຕ ຣິຕ຺ຕາສຍສມ຺ຠູເຕນ ພລວວາຕຫເຕນ ສູເລນ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ນາຍຸສງ຺ຂາໂຣ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣໍ ປພ຺ພຕກຸຈ຺ຉິຍໍ ເວມານິກເປໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ໂສ ຫິ ເອກຣຕ຺ຕິໍ ອຸໂປສຖຣກ຺ຂຓມຕ຺ເຕນ ວິມານໍ ປຏິລຠິ ທສກຎ຺ຎາສຫສ຺ສປຣິວາຣໍ ມຫຕິຎ຺ຈ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໍຯ ກູຏວິນິຈ຺ຉຍິກຕາຍ ປນ ເປສຸຎ຺ຎິກຕາຍ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ປິຏ຺ຐິມໍສານິ ສຍເມວ ໂອກ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ຂາທຕິຯ ຕໍ ອາຍສ຺ມາ ນາຣໂທ ຄິຊ຺ຊກູຏໂຕ ໂອໂຣຫນ຺ໂຕ ທິສ຺ວາ –

໔໙໙ຯ

“ມາລີ ກິຣີຏີ ກາຍູຣີ, ຄຕ຺ຕາ ເຕ ຈນ຺ທນຸສ຺ສທາ;

ປສນ຺ນມຸຂວຓ຺ໂຓສິ, ສູຣິຍວຓ຺ໂຓວ ໂສຠສິຯ

໕໐໐ຯ

“ອມານຸສາ ປາຣິສຊ຺ຊາ, ເຍ ເຕເມ ປຣິຈາຣກາ;

ທສ ກຎ຺ຎາສຫສ຺ສານິ, ຍາ ເຕມາ ປຣິຈາຣິກາ;

ຕາ ກມ຺ພຸກາຍູຣທຣາ, ກຎ຺ຈນາເວຬຠູສິຕາຯ

໕໐໑ຯ

“ມຫານຸຠາໂວສິ ຕຸວໍ, ໂລມຫໍສນຣູປວາ;

ປິຏ຺ຐິມໍສານິ ອຕ຺ຕໂນ, ສາມໍ ອຸກ຺ກຈ຺ຈ ຂາທສິຯ

໕໐໒ຯ

“ກິໍ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຏໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສ ກມ຺ມວິປາເກນ, ປິຏ຺ຐິມໍສານິ ອຕ຺ຕໂນ;

ສາມໍ ອຸກ຺ກຈ຺ຈ ຂາທສີ”ຕິຯ

໕໐໓ຯ

‘‘ອຕ຺ຕໂນຫໍ ອນຕ຺ຖາຍ, ອິວໂລເກ ອຈາຣິສໍ;

ເປສຸຄ຺ຄມຸສາວາເທນ, ນິກຕິວຄ຺ຈນາຍ ຈ.

໔໐໔.

‘‘ຕຕ຺ຖາຫໍ ປຣິສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ສຈ຺ຈກາເລ ອຸປ຺ຏ຺ຖິເຕ;

ອຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມໍ ນິຣາກຕ຺ວາ, ອຘມ຺ມມນຸວຕ຺ຕິສໍ.

໔໐໕.

‘‘ເອວໍ ໂສ ຂາທຕຕ຺ຕານໍ, ໂຍ ໂຫຕິ ປິຏ຺ຖິມໍສິໂກ;

ຍຖາຫໍ ອຊ຺ຊ ຂາທາມິ, ປິຏ຺ຖິມໍສານິ ອຕ຺ຕໂນ.

໔໐໖.

‘‘ຕຍິທໍ ຕຍາ ນາຣທ ສາມໍ ທິຏ຺ຖໍ, ອນຸກມ຺ປກາ ເຍ ກຸສລາ ວເທຍ຺ຍຸໍ;

ມາ ເປສຸຕໍ ມາ ຈ ມຸສາ ອກາຕິ, ມາ ໂຂສິ ປິຏ຺ຖິມໍສິໂກ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ. –

ເຖໂຣ ຈຕູຫິ ຄາຖາຫິ ປຸຈ຺ຉິ, ໂສປິ ຕສ຺ສ ຈຕູຫິ ຄາຖາຫິ ເອຕມຕ຺ຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ.

໔໐໓. ຕຕ຺ຖ ມາລີຕິ ມາລຘາຣີ, ທິພ຺ພປຸປ຺ເຜຫິ ປິລ຺ມຕ຺ທິໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ກິຣີຏີຕິ ເວຖິຕສີໂສ. ກາຍູຣີຕິ ເກຍູຣວາ, ພາຫາລງ຺ກາຣປິລ຺ມຕ຺ທິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຄຕ຺ຕາຕິ ສຣີຣາວຍວາ. ຈນ຺ທນຸສ຺ສທາຕິ ຈນ຺ທນສາຣານຸລິຕ຺ຕາ. ສູຣິຍວຕ຺ໂຕວ ໂສກສີຕິ ພາລສູຣິຍສທິສວຕ຺ໂຕ ເອວ ຫຸຕ຺ວາ ວິໂຣຈສິ. ‘‘ອຣຕາວຕ຺ຕີ ປກາສສີ’’ຕິປິ ປາລຸອິ, ອຣຕນ຺ຕິ ອຣຕີເຍຫິ ເທເວຫິ ສທິສວຕ຺ໂຕ ອຣິຍາວກາໂສຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໐໐.ປາຣິສຊ຺ຊາຕິ ປຣິສປຣິຍາປນ຺ນາ, ອຸປ຺ຏ຺ຖາກາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕ຺ວນ຺ຕິ ຕ຺ວໍ. ໂລມຫໍສນຣູປ຺ວາຕິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ໂລມຫໍສຊນນຣູປ຺ຍຸຕ຺ໂຕ. ມຫານຸກາວຕາສມ຺ງ຺ຄີຕາຍ ເທຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸກ຺ກຈ຺ຈາຕິ ອຸກ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ, ຂິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໐໖.ອຈາຣິສນ຺ຕິ ອຈຣີ ປ຺ປັປ຺ຊ຺ຊິ. ເປສຸຄ຺ຄມຸສາວາເທນາຕິ ເປສຸຄ຺ເຄນ ເຈວ ມຸສາວາເທນ ຈ. ນິກຕິວຄ຺ຈນາຍ ຈາຕິ ນິກຕິຍາ ວຄ຺ຈນາຍ ຈ ປຕິຣູປທສ຺ສເນນ ປເຣສໍ ວິກາເຣນ ວຄ຺ຈນາຍ ຈ.

໔໐໔.ສຈ຺ຈກາເລຕິ ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕກາເລ. ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ທິຏ຺ຖຘມ຺ມິກາທິເກທໍ ຫິຕໍ. ຘມ຺ມນ຺ຕິ ກາຣຕໍ ຄາຍໍ. ນິຣາກຕ຺ວາຕິ ຉຑ຺ເທຕ຺ວາ ປຫາຍ. ໂສຕິ ໂຍ ເປສຸຄ຺ຄາທີ ອາຈຣຕິ, ໂສ ສຕ຺ໂຕ. ເສສໍ ສພ຺ພໍ ເຫຏ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

ກູຜວິນິຈ຺ຉຍິກເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໑໐. ຘາຕຸວິວຕ຺ຕເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ອນຸຕລິກຸຂສຸມິຕິພຸຄຸນຸໂຕຕິ ອິທໍ ສາຕຸວິວຕຸຕາເປຕວຕຸຖຸ។ ກຄວຕິ ກຸສິນາຣາຍໍ ອຸປວຕຸຕເນ ມລຸລານໍ ສາລວເນ ຍມກສາລານ ມນຸຕເຣ ປຣິນິພຸພຸເຕ ສາຕຸວິກາເຄ ຈ ກເຕ ຣາຊາ ອຊາຕສຕຸຕຸ ອຕຸຕນາ ລທຸຣສາຕຸກາຄໍ ຄເທຕຸວາ ສຕຸຕ ວສຸສານິ ສຕຸຕ ຈ ມາເສ ສຕຸຕ ຈ ທິວເສ ພຸທຸຣຄຸເຕາ ອນຸສຸສຣນຸໂຕ ອຸລຸອາຣປູຊໍ ປວຕຸເຕສິ។ ຕຕຸຖ ອສງເຂຍຸຍາ ອປຸປເມຍຸຍາ ມນຸສຸສາ ຈິຕຸຕານິ ປສາເທຕຸວາ ສຄຸຄູປຄາ ອເຫສຸໍ, ລລຸອາສີຕິມຕຸຕານິ ປນ ປຸຣິສສຫສຸສານິ ຈິຣກາລກາວິເຕນ ອສຸສທຸທິເຍນ ມິຈຸລາທສຸສເນນ ຈ ວິປລຸລຕຸຖຈິຕຸຕາ ປສາທນິເຍປີ ຖາເນ ອຕຸຕໂນ ຈິຕຸຕານິ ປໂທເສຕຸວາ ເປເຕສຸ ອຸປຸປຊຊີສຸ។ ຕສຸມິເຍວ ຣາຊຄເທ ອຄຸຄຕຣສຸສ ວິກວສມຸປນຸນສຸສ ກຸຍຸມຸພິກສຸສ ກຣິຍາ ສີຕາ ສຸຕິສາ ຈ ປສນຸນຈິຕຸຕາ ''ສາຕຸປູຊໍ ກຣິສຸສາມາ''ຕິ ຄນຸສປຸປຸຜາ ທີນິ ຄເທຕຸວາ ສາຕຸຍຸຖານໍ ຄນຸຕຸໍ ອາຣທຸສາ។ ໂສ ກຸຍຸມຸພິໂກ ''ກີ ອຍຸກີການໍ ປູຊເນນາ''ຕິ ຕາ ປຣິກາເສຕຸວາ ສາຕຸປູຊໍ ວິວຕຸເຕາສິ។ ຕາປີ ຕສຸສ ວຈນໍ ອນາທິຍິຕຸວາ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ສາຕຸປູຊໍ ກຕຸວາ ເຄທໍ ອາຄຕາ ຕາທິເສນ ໂຣເຄນ ອກິກູຕາ ນຈິຣສຸເສວ ກາລໍ ກຕຸວາ ເທວໂລເກ ນິພຸພຕຸຕີສຸ។ ໂສ ປນ ໂກເສນ ອກິກູໂຕ ນຈິຣສຸເສວ ກາລໍ ກຕຸວາ ເຕນ ປາປກມຸເມນ ເປເຕສຸ ນິພຸພຕຸຕິ។

ອເຖກທິວສໍ ອາຍສຸມາ ມຫາກສຸສໂປ ສຕຸເຕສຸ ອນຸກມຸປາຍ ຕຖາຣູປໍ ອິທຸສາກິສງຂາຣໍ ອກິສງຂາສິ, ຍຖາ ມນຸສຸສາ ເຕ ເປເຕ ຕາ ຈ ເທວຕາໂຍ ປສຸສນຸຕິ។ ຕຖາ ປນ ກຕຸວາ ເຈຕິຍງຄເຕາ ກິໂຕ ຕໍ ສາຕຸວິວຕຸຕາກໍ ເປຕໍ ຕີທິ ຄາຖາທິ ປຸຈຸລິ។ ຕສຸສ ໂສ ເປໂຕ ພຸຍາກາສິ –

໔໐໗។

''ອນຸຕລິກຸຂສຸມີ ຕິຍຸຖນຸໂຕ, ທຸຄຸຄນຸໂຊ ປູຕິ ວາຍສິ;

ມຸຂລຸຈ ເຕ ກິມໂຍ ປູຕິຄນຸຂໍ, ຂາທນຸຕິ ກີ ກມຸມມກາສິ ປຸພຸເພ។

໔໐໘។

''ຕໂຕ ສຕຸຖໍ ຄເທຕຸວານ, ໂອກຸກນຸຕນຸຕິ ປຸນປຸປຸນໍ;

ຂາເຣນ ປຣິປໂຜສິຕຸວາ, ໂອກຸກນຸຕນຸຕິ ປຸນປຸປຸນໍ។

໔໐໙។

''ກີ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກຸກຍໍ ກຕໍ;

ກິສຸສກມຸມວິປາເກນ, ອິທໍ ທຸກຸຂໍ ນິຄຈຸລສີ''ຕິ។

໔໑໐។

''ອທໍ ຣາຊຄເທ ຣມຸເມ, ຣມຕີເຍ ຄິຣິພຸພເຊ;

ອິສຸສໂຣ ຂນຂຸຍສຸສ, ສຸປຫູຕສຸສ ມາຣິສ។

໔໑໑។

''ຕສຸສາຍໍ ເມ ກຣິຍາ ຈ, ສີຕາ ຈ ສຸຕິສາ ຈ ເມ;

ຕາ ມາລໍ ອຸປ຺ປລຍ຺ຈາປິ, ປຈ຺ຈຄ຺ຆຍ຺ຈ ວິເລປ຺ນໍ;

ຖູປິ ຫຣນ຺ຕິໂຍ ວາເຣສິ, ຕໍ ປາປິ ປກຕໍ ມຍາ຿

໔໑໗຿

‘‘ຉລຸອາສີຕິສຫສ຺ສານິ , ມຍໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕເວທນາ;

ຖູປປູຊໍ ວິວຓ຺ເຒຕ຺ວາ, ປຈ຺ຈາມ ນິຣເຍ ກຸສໍ຿

໔໑໙຿

‘‘ເຍ ຈ ໂຂ ຖູປປູຊາຍ, ວຕ຺ຕນ຺ເຕ ອຣຫໂຕ ມເຫ;

ອາທີນວໍ ປກາເສນ຺ຕິ, ວິເວຈເຍຖ ເນ ຕໂຕ຿

໔໑໘຿

‘‘ອິມາ ຈ ປສ຺ສ ອຍນ຺ຕິໂຍ, ມາລຘາຣີ ອລງ຺ກຕາ;

ມາລາວິປາກໍນ຺ໂກນ຺ຕິໂຍ, ສມິທ຺ຘາ ຈ ຕາ ຍສສ຺ສິນິໂຍ຿

໔໑໘຿

‘‘ຕຍ຺ຈ ທິສ຺ວານ ອຈ຺ເຆຣໍ, ອພ຺ກຸຕໍ ໂລມຫໍສນໍ;

ນໂມ ກໂຣນ຺ຕິ ສປ຺ປຍ຺ຍາ, ວນ຺ທນ຺ຕິ ຕໍ ມຫາມຸນິ຿

໔໑໖຿

‘ໂສຫໍ ນູນ ອິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ໂຍນີ ລທ຺ຘານ ມານຸສີ;

ຖູປປູຊໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ປຸນປ຺ປຸນ’’ນ຺ຕິ຿

໔໐໗-໙຿ ຕຕ຺ຖ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຘຕິ ອນິຍ຺ຄຄ຺ນ຺ໂຘ, ກຸຓປຄ຺ຘຄ຺ນິຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ເຕນາຫ ‘‘ປູຕິ ວາຍສີ’’ຕິ຿ ຕໂຕຕິ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘວາຍນ ໂຕ ກິມິໂຫ ຂາຍິຕພ຺ພໂຕ ຈ ອຸປຣີ຿ ສຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວານ, ໂອກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນນ຺ຕິ ກມ຺ມສຍ຺ໂຈທິຕາ ສຕ຺ຕາ ນິສິຕຘາຣໍ ສຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຕໍ ວຓມຸຂໍ ອວກນ຺ຕນ຺ຕິ຿ ຂາເຣນ ປຣິປ຺ໂຜສິຕ຺ວາ, ໂອກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນນ຺ຕິ ອວກນ຺ຕິຕຍ຺ຄາເນ ຂາໂຣທເກນ ອາສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນມ຺ປິ ອວກນ຺ຕນ຺ຕິ຿

໔໑໐຿ອິສ຺ສໂຣ ຘນຘຍ຺ຍສ຺ສ, ສຸປ຺ຫູຕສ຺ສາຕິ ອຕິວິຍ ປຫູຕສ຺ສ ຘນສ຺ສ ຘຍ຺ຍສ຺ສ ຈ ອິສ຺ສໂຣ ສາມິ, ອຑ຺ໂຒ ມຫທ຺ຘໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ຿

໔໑໑຿ຕສ຺ສາຍໍ ເມ ກຣິຍາ ຈ, ຘີຕາ ຈ ສຸຓິສາ ຈາຕິ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ອຍໍ ປຸຣິມຕ຺ຕກາເວ ກຣິຍາ, ອຍໍ ຘີຕາ, ອຍໍ ສຸຓິສາ຿ ຕາ

ເທວກູຕາ ອາກາເສ ຐິຕາຕິ ຫສ຺ເສນ຺ໂຕ ວທຕິ໚ ປຈ຺ຈຄ຺ຆນ຺ຕິ ອຠິນວໍ໚ ຖູປໍ ຫຣນ຺ຕິໂຍ ວາເຣສິນ຺ຕິ ຖູປໍ ປູເຊຕຸໍ ອຸປເນນ຺ຕິໂຍ ຉາຕຸໍ ວິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ປຜິກ຺ຂິປີ໚ ຕໍ ປາປໍ ປກຕໍ ມຍາຕິ ຕໍ ຉາຕຸວິວຕ຺ຕນປາປໍ ກຕໍ ສມາຈຣິຕໍ ມຍາຕິ ວິປ຺ປຜິສາຣປ຺ປຕ຺ໂຕ ວທຕິ໚

໘໑໒໚ຉລຸອາສີຕິສຫສ຺ສານິຕິ ຉສຫສ຺ສາຘິກາ ອສີຕິສຫສ຺ສມຕ຺ຕາ໚ ມຍນ຺ຕິ ເຕ ເປເຕ ອຕ຺ຕນາ ສຫ຺ຆີ ສງຄເຫຕ຺ວາ ວທຕິ໚ ປຈ຺ຈຕ຺ຕເວທນາຕິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ອນຸກ຺ຍຸຍມານທຸກ຺ຂເວທນາ໚ ນິຣເຍຕິ ພລທຸກ຺ຂຕາຍ ເປຕ຺ຕິວິສຍໍ ນິຣຍສທິສໍ ກຕ຺ວາ ອາຫ໚

໘໑໓໚ເຍ ຈ ໂຂ ຖູປປູຊາຍ, ວຕ຺ຕນ຺ເຕ ອຣຫໂຕ ມເຫຕິ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຖູປໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປູຊາມເຫ ປວຕ຺ຕມາເນ ອຫໍ ວິຍ ເຍ ຖູປປູຊາຍ ອາທີນວໍ ໂທສໍ ປກາເສນ຺ຕິ໚ ເຕ ປຸຄ຺ຄເລ ຕໂຕ ປຸຟ຺ຟໂຕ ວິເວຈເຍຖ ວິເວຈາປເຍຖ, ປຣິພາຫິເຣ ຊນເຍຖາຕິ ອຟ຺ຟາປເທເສນ ອຕ຺ຕໂນ ມຫາຊານິຍຕໍ ວິກາເວຕິ໚

໘໑໔໚ອາຍນ຺ຕິໂຍຕິ ອາກາເສນ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິໂຍ໚ ມາລາວິປາກນ຺ຕິ ຖູເປ ກຕມາລາປູຊາຍ ວິປາກໍ ຜລໍ໚ ສມິທ຺ຘາຕິ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມິທ຺ຘາ໚ ຕາ ຍສສ຺ສິນິໂຍຕິ ຕາ ປຣິວາຣວນ຺ຕິໂຍ໚

໘໑໕໚ຕຟ຺ຈ ທິສ຺ວານາຕິ ຕສ຺ສ ອຕິປຣິຕ຺ຕສ຺ສ ປູຊາປຸຟ຺ຟສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ກຸຕໍ ໂລມຫໍສນໍ ອຕິອຸລຸອາຣໍ ວິປາກວິເສສໍ ທິສ຺ວາ໚ ນໂມ ກໂຣນ຺ຕິ ສປ຺ປຟ຺ຟາ, ວນ຺ທນ຺ຕິ ຕໍ ມຫາມຸນິນ຺ຕິ, ກນ຺ເຕ ກສ຺ສປ, ອິມາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຕໍ ອຸຕ຺ຕມປຸຟ຺ຟກ຺ເຂຕ຺ຕກູຕໍ ວນ຺ທນ຺ຕິ ອຠິວາເທນ຺ຕິ, ນໂມ ກໂຣນ຺ຕິ ນມກ຺ກາຣຟ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໘໑໖໚ ອຖ ໂສ ເປໂຕ ສໍວິຄ຺ຄມານໂສ ສໍເວຄານຸຣູປໍ ອາຍຕຶ ອຕ຺ຕນາ ກາຕພ຺ພໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂສຫໍ ນູນາ”ຕິ ຄາຖມາຫ໚ ຕໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ໚

ເອວໍ ເປເຕນ ວຸຕ຺ໂຕ ມຫາກສ຺ສໂປ ຕໍ ອຜຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕຶ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສີ໚

ຉາຕຸວິວຕ຺ຕເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ໚

ອິຕິ ຂຸທ຺ທກ-ອຜ຺ຖກຖາຍ ເປຕວຕ຺ຖຸສ຺ມິ

ທສວຕ຺ຖຸປຜິມຕ຺ຫິຕສ຺ສ

ຕຕິຍສ຺ສ ຈູລຸອວຄ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ໚

໔ຯ ມຫາວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ອມ຺ພສກ຺ກຣເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ

ເວສາລີ ນາມ ນຄຣຕ຺ຖິ ວຊ຺ຊີນນ຺ຕິ ອິທໍ ອມ຺ພສກ຺ກຣເປຕວຕ຺ຖຸຯ ຕສ຺ສ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ຠຄວຕິ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ອມ຺ພສກ຺ກໂຣ ນາມ ລິຈ຺ຉວິຣາຊາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ ນຕ຺ຖິກວາໂທ ເວສາລິຍໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິຯ ເຕນ ຈ ສມເຍນ ເວສາລິນຄເຣ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ວາຓິຊສ຺ສ ອາປຓສມີເປ ຈິກ຺ຂລ຺ລໍ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ພຫູ ຊນາ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕາ ກິລມນ຺ຕິ, ເກຈິ ກທ຺ທເມນ ລິມ຺ປນ຺ຕິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ໂສ ວາຓິໂຊ 'ມາ ອິເມ ມນຸສ຺ສາ ກລລໍ ອກ຺ກມິສູ'ຕິ ອປຄຕທຸຄ຺ຄນ຺ຘໍ ສງ຺ຂວຓ຺ຓປຏິຠາຄໍ ໂຄສີສຍຸຄໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປາເປສິຯ ປກຕິຍາ ຈ ສີລວາ ອໂຫສິ ອກ຺ໂກຘໂນ ສຓ຺ຫວາໂຈ, ປເຣສຎ຺ຈ ຍຖາພູຕໍ ຄຸຓໍ ກິຕ຺ເຕຕິຯ

ໂສ ເອກສ຺ມິໍ ທິວເສ ອຕ຺ຕໂນ ສຫາຍສ຺ສ ນ຺ຫາຍນ຺ຕສ຺ສ ປມາເທນ ອໂນໂລເກນ຺ຕສ຺ສ ນິວາສນວຕ຺ຖໍ ກີຬາຘິປ຺ປາເຍນ ອປ຺ປນິຘາຍ ຕໍ ທຸກ຺ຂາເປຕ຺ວາ ອທາສິຯ ຠາຄິເນຍ຺ໂຍ ປນສ຺ສ ໂຈຣິກາຍ ປຣເຄຫໂຕ ຠຓ຺ຑໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ອາປເຓ ນິກ຺ຂິປິຯ ຠຓ຺ຑສາມິກາ ວິມໍສນ຺ຕາ ຠຓ຺ເຑນ ສທ຺ຘິໍ ຕສ຺ສ ຠາຄິເນຍ຺ຍໍ ຕຎ຺ຈ ຣຎ຺ໂຎ ທສ຺ເສສຸໍຯ ຣາຊາ 'ອິມສ຺ສ ສີສໍ ຉິນ຺ທຖ, ຠາຄິເນຍ຺ຍໍ ປນສ຺ສ ສູເລ ອາໂຣເປຖາ'ຕິ ອາຓາເປສິຯ ຣາຊປຸຣິສາ ຕຖາ ອກໍສຸຯ ໂສ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຠຸມ຺ມເທເວສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ໂສ ໂຄສີເສນ ເສຕຸໂນ ກຕຕ຺ຕາ ເສຕວຕ຺ຓໍ ທິພ຺ພໍ ມໂນຊວໍ ອສ຺ສາຊານີຍໍ ປຏິລຠິ, ຄຸຓວນ຺ຕານໍ ວຓ຺ຓກຖເນນ ຕສ຺ສ ຄຕ຺ຕໂຕ ທິພ຺ພຄນ຺ໂຘ ວາຍຕິ, ສາຏກສ຺ສ ປນ ອປ຺ປິຫິຕຕ຺ຕາ ນຄ຺ໂຄ ອໂຫສິຯ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ປຸພ຺ເພ ກຕກມ຺ມໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕທນຸສາເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ຠາຄິເນຍ຺ຍໍ ສູເລ ອາໂຣປິຕໍ ທິສ຺ວາ ກຣຸຓາຍ ໂຈທິຍມາໂນ ມໂນຊວໍ ອສ຺ສໍ ອພິຣຸຫິຕ຺ວາ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕິສມເຍ ຕສ຺ສ ສູລາ ໂຣປິຕຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອວິທູເຣ ຐິໂຕ 'ຊີວ, ໂຠ, ຊີວິຕເມວ ເສຍ຺ໂຍ'ຕິ ທິວເສ ທິວເສ ວທຕິຯ

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ອມ຺ພສກ຺ກໂຣ ຣາຊາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘວຣຄໂຕ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ເຄເຫ ວາຕປານໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຣາຊວິຠູຕິໍ ປສ຺ສນ຺ຕິໍ ເອກໍ ອິຕ຺ຖິໍ ທິສ຺ວາ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາສເນ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ 'ອິມໍ ຆຣໍ ອິມຎ຺ຈ ອິຕ຺ຖິໍ ອຸປຘາເຣຫີ'ຕິ ສຎ຺ຎໍ ທຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ອຕ຺ຕໂນ ຣາຊເຄຫໍ ປວິຏ຺ໂຐ ຕໍ ປຸຣິສໍ ເປເສສິ – 'ຄຈ຺ຉ, ຠເຓ, ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ສສາມິກຠາວໍ ວາ ອສາມິກຠາວໍ ວາ ຊານາຫີ'ຕິຯ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ສສາມິກຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ປຣິຄ຺ຄຫຓູປາຍໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ສາມິກໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ 'ເອຫີ, ຠເຓ, ມໍ ອຸປຏ຺ຐາຫີ'ຕິ ອາຫຯ ໂສ ອນິຈ຺ຉນ຺ໂຕປິ 'ຣາຊາ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນໍ ອກໂຣນ຺ເຕ ມຍິ ຣາຊທຓ຺ຑໍ ກເຣຍ຺ຍາ'ຕິ ຠເຍນ ຣາຊຸປຏ຺ຐານໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ທິວເສ ທິວເສ ຣາຊຸປຏ຺ຐານໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ຣາຊາປິ ຕສ຺ສ ຠຕ຺ຕເວຕນໍ ທາເປຕ຺ວາ ກຕິປຍທິວສາຕິກ຺ກເມນ ປາໂຕວ ອຸປຏ຺ຐານໍ ອາຄຕໍ ເອວມາຫ – 'ຄຈ຺ຉ, ຠເຓ, ອມຸມ຺ຫິ ຐາເນ ເອກາ ໂປກ຺ຂຣຓີ ອຕ຺ຖິ, ຕໂຕ ອຣຸຓວຕ຺ຓມຕ຺ຕິກໍ ຣຕ຺ຕຸປ຺ປລານິ ຈ ອາເນຫິ, ສເຈ ອຊ຺ເຊວ ນາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສິ, ຊີວິຕໍ ເຕ ນຕ຺ຖີ'ຕິຯ ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ຄເຕ ທ຺ວາຣປາລໍ ອາຫ – 'ອຊ຺ຊ ອນຕ຺ຖງ຺ຄເຕ ເອວ ສູຣິເຍ ສພ຺ພທ຺ວາຣານິ ຖເກຕພ຺ພານີ'ຕິຯ

ສາ ຈ ໂປກ຺ຂຣຓີ ເວສາລິຍາ ຕິໂຍຊນມຕ຺ຖເກ ໂຫຕິ, ຕຖາປິ ໂສ ປຸຣິໂສ ມຣຓຠຍຕຊ຺ຊິໂຕ ວາຕເວເຄນ ປຸພ຺ພຓ຺ເຫເຍວ ຕໍ ໂປກ຺ຂຣຓິໍ ສມ຺ປາປຸຓິຯ 'ສາ ຈ ໂປກ຺ຂຣຓີ ອມນຸສ຺ສປຣິຄ຺ຄຫິຕາ'ຕິ ປເຄວ ສຸຕຕ຺ຕາ ຠເຍນ ໂສ 'ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ເອຕ຺ຖ ໂກຈິ ປຣິສ຺ສໂຍ'ຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ອນຸປຣິຍາຍຕິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣຓີປາລໂກ ອມນຸສ຺ໂສ ກຣຸຓາຍມານຣູໂປ ມນຸສ຺ສຣູເປນ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ 'ກິມຕ຺ຖໍ, ໂຠ ປຸຣິສ, ອິຘາຄໂຕສີ'ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕສ຺ສ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ກເຖສິຯ ໂສ 'ຍທິ ເອວໍ ຍາວທຕ຺ຖໍ ຄຓ຺ຫາຫີ'ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ທິພ຺ພຣູປໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣຘາຍິຯ

ໂສ ຕຕ຺ຖ ອຣຸຓວຕ຺ຓມຕ຺ຕິກໍ ຣຕ຺ຕຸປ຺ປລານິ ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ອນຕ຺ຖງ຺ຄເຕເຍວ ສູຣິເຍ ນຄຣທ຺ວາຣໍ ສມ຺ປາປຸຓິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ທ຺ວາຣປາໂລ ຕສ຺ສ ວິຣວນ຺ຕສ຺ເສວ ທ຺ວາຣໍ ຖເກສິຯ ໂສ ຖກິເຕ ທ຺ວາເຣ ປເວສໍ ອລຠນ຺ໂຕ ທ຺ວາຣສມີເປ ສູເລ ອາໂຣປິຕໍ ປຸຣິສໍ ທິສ຺ວາ 'ເອເຕ ມຍິ ອນຕ຺ຖງ຺ຄເຕ ເອວ ສູຣິເຍ ອາຄເຕ ວິຣວນ຺ເຕ ເອວໍ ທ຺ວາຣໍ ຖເກສຸໍຯ 'ອຫໍ ກາເລເຍວ ອາຄໂຕ, ມມ ທາໂສ ນຕ຺ຖີ'ຕິ ຕຍາປິ ຎາຕໍ ໂຫຕູ'ຕິ ສກ຺ຂິມກາສິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ໂສ ອາຫ 'ອຫໍ ສູເລ ອາວຸໂຕ ວຊ຺ໂຌ ມຣຓາຠິມຸໂຂ, ກຖໍ ຕວ ສກ຺ຂິ

ໂຫມິ។ ເອໂກ ປ໌ເນຕຸຖ ເປໂຕ ມຫິທຸນິໂກ ມມ ສມີປ໌ ອາຄມິສຸສຕິ, ຕំ ສກຸຂឹ ກໂຣຫີ’’ຕិ។ ‘‘ກຖំ ປນ ໂສ ມຍາ ທຍຸຖພຸໂພ’’ຕិ? ອິເສວ ຕຸວំ ຕົຍຸຖ, ‘‘ສຍເມວ ທກຸຂິສຸສສີ’’ຕិ។ ໂສ ຕຕຸຖ ກິໂຕ ມຊຸຊິມຍາເມ ຕំ ເປຕំ ອາຄຕំ ທິສຸວາ ສກຸຂឹ ອກາສិ។ ວິກາຕາຍ ຈ ຣຕຸຕິຍາ ຣລຸລາ ‘‘ມມ ອາຕາ ຕຍາ ອຕິກຸກນຸຕາ, ຕສຸມາ ຣາຊທຕຸສំ ເຕ ກຣິສຸສາມີ’’ຕិ ວຸຕຸເຕ, ‘‘ເທວ, ມຍາ ຕວ ອາຕາ ນາຕິກຸກນຸຕາ, ອນຕຸຖຽຄເຕ ເອວ ສູຣິເຍ ອຫំ ອິສາຄໂຕ’’ຕិ។ ຕຕຸຖ ໂກ ເຕ ສກຸຂີຕិ? ໂສ ຕສຸສ ສູລາວຸຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ສນຸຕິເກ ອາຄຈຸຉນຸຕំ ນຄຸຄເປຕំ ‘‘ສກຸຂີ’’ຕិ ນິທຸທິສិຕຸວາ ‘‘ກຖເມតំ ອມຸເຫຫិ ສທຸສາຕພຸພ’’ນຸຕិ ຣລຸລາ ວຸຕຸເຕ ‘‘ອຊຸຊ ຣຕຸຕិយំ ຕຸມຸເຫ ຫិ ສທຸສາຕພຸພំ ປຸຣິສំ ມຍາ ສທຸນີ ເປເສຖາ’’ຕិ ອາທ។ ຕំ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ສຍເມວ ເຕນ ສທຸນີ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ກິໂຕ ເປເຕນ ຈ ຕຕຸຖາຄນຸຕຸວາ ‘‘ຊີວ, ໂກ, ຊີວິຕເມວ ເສຍຸໂຍ’’ຕិ ວຸຕຸເຕ ຕំ ‘‘ເສຍຸຍາ ນິສຊຸຊາ ນຍິມສຸສ ອຕຸຖີ’’ຕិອາທິນາ ປລຸຈຫិ ຄາຖາຫិ ປຸຝິປຸຈຸຉិ។ ອິທານិ ອາທិໂຕ ປນ ‘‘ເວສາລិ ນາມ ນຄຣຕຸຖີ ວຊຸຊີນ’’ນຸຕិ ຄາຖາ ຕາສំ ສມຸພນຸຜທສຸສນຕຸຖំ ສງຄិຕິກາເຣຫិ ຖປិ ຕາ –

໔໑໗។

‘‘ເວສາລិ ນາມ ນຄຣຕຸຖີ ວຊຸຊີນំ, ຕຕຸຖ ອຫຸ ລິຈຸຉວិ ອມຸພສກຸກໂຣ;

ທິສຸວານ ເປຕំ ນຄຣສຸສ ພາຫិຣំ, ຕຕຸເຖວ ປຸຈຸຉិຕຸຖ ຕំ ກາຣຕຸຖິໂກ។

໔໑໘។

‘‘ເສຍຸຍາ ນິສຊຸຊາ ນຍິມສຸສ ອຕຸຖີ, ອກິກຸກໂມ ນຕຸຖີ ປຝິກຸກໂມ ຈ;

ອສិຕປີຕຂາຍិຕວຕຸຖໂກຄາ, ປຣິຈາຣຕາ ສាປិ ອິມສຸສ ນຕຸຖិ។

໔໑໙។

‘‘ເຍ ລາຕກາ ທິຍຸຖສຸຕາ ສຸຫຊຸຊາ, ອນຸກມຸປກາ ຍສຸສ ອເຫສុំ ປຸພຸເພ;

ທຍຸຖມຸປិ ເຕ ທານិ ນ ຕំ ລກນຸຕិ, ວິຣາຊិຕໂຕ ຫិ ຊເນນ ເຕນ។

໔໒໐។

‘‘ນ ໂອຄຸຄຕຕຸຕສຸສ ກວນຸຕិ ມិຕຸຕາ, ຊຫນຸຕិ ມិຕຸຕາ ວິກລំ ວິທិຕຸວາ;

ອຕຸຖລຸຈ ທິສຸວາ ປຣິວາຣຍນຸຕិ, ພຫູ ມិຕຸຕາ ອຸຄຸຄຕຕຸຕສຸສ ໂຫນຸຕិ។

໔໒໑។

‘‘ນິຫີນຕຸໂຕ ສພຸພໂກເຄຫិ ກິຈຸໂຉ, ສມຸມກຸຂິໂຕ ສມຸປຣິກິນຸນຄຕຸໂຕ;

ອຸສຸສາວພິນຸທູວ ປລិມຸປມານາ, ອຊຸຊ ສຸເວ ຊີວິຕສຸສູປໂຣໂຣ។

໔໒໒។

‘‘ເອຕາທິສំ ອຸຕຸຕມກິຈຸຉປຸປຕຸຕំ,

ອຸຕ຺ຕາສິຕໍ ປຸຈິມນ຺ທສ຺ສ ສູເລ;

ອຖ ຕ຺ວໍ ເກນ ວຕ຺ເຕນ ວເທສິ ຍກ຺ຂ,

‘ຊີວ ໂກ ຊີວິຕເມວ ເສຍ຺ໂຍ’’’ຕິ។

໔໑໗។ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ສໍ ເວສາລິຍໍ។ ນຄຣສ຺ສ ພາຫິຣນ຺ຕິ ນຄຣສ຺ສ ພຫິ ກວໍ, ເວສາລິນຄຣສ຺ສ ພຫິ ເອວ ຊາຕໍ ປວຕ຺ຕໍ ສມ຺ພນ຺ທໍ។ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຍຕ຺ຖ ຕໍ ປສ຺ສິ, ຕຕ຺ເຖວ ຖາເນ។ ຕນ຺ຕິ ຕໍ ເປຕໍ។ ກາຣຕຕ຺ຖິໂກຕິ “ຊີວ, ໂກ, ຊີວິຕເມວ ເສຍ຺ໂຍ”ຕິ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖສ຺ສ ກາຣເຕນ ອຕ຺ຖິໂກ ຫຸຕ຺ວາ។

໔໑໘។ເສຍ຺ຍາ ນິສຊ຺ຊາ ນຍິມສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ປີຍ຺ຖິປສາຣຕາລກ຺ຂຕາ ເສຍ຺ຍາ, ປລ຺ລງ຺ກາກ຺ຊນລກ຺ຂຕາ ນິສຊ຺ຊາ ຈ ອິມສ຺ສ ສູເລ ອາໂຣປິຕປ຺ຄຸຄລສ຺ສ ນຕ຺ຖິ។ ອກິກ຺ກໂມ ນຕ຺ຖິ ປຝິກ຺ກໂມ ຈາຕິ ອກິກ຺ກມາທິລກ຺ຂຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ຄມນໍ ອິມສ຺ສ ນຕ຺ຖິ។ ປຣິຈາຣິກາ ສາປີຕິ ຍາ ອສິຕປີຕຂາຍິຕວຕ຺ຖປຣິໂກຄາທິລກ຺ຂຕາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປຣິຈາຣຕາ, ສາປີ ອິມສ຺ສ ນຕ຺ຖິ។ “ປຣິຫຣຕາ ສາປີ”ຕິ ວາ ປາໂຖ, ອສິຕາທິປຣິໂກຄວເສນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປຣິຫຣຕາ, ສາປີ ອິມສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ວິຄຕຊີວິຕຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ “ປຣິຈາຣຕາ ສາປີ”ຕິ ເກຈິ ປຖນ຺ຕິ។

໔໑໙។ທິຍ຺ຖສ຺ຕາ ສຸຫຊ຺ຊາ, ອນຸກມ຺ປກາ ຍສ຺ສ ອເຫສຸໍ ປຸພ຺ເພຕິ ສນ຺ທິຍ຺ຖສຫາຍາ ເຈວ ອທິຍ຺ຖສຫາຍາ ຈ ຍສ຺ສ ມິຕ຺ຕາ ອນຸທ຺ທຍາວນ຺ໂຕ ເຍ ອສ຺ສ ອິມສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ອເຫສຸໍ។ ທຍ຺ຖຸມ຺ປີຕິ ປສ຺ສິຕຸມ຺ປີ ນ ລກນ຺ຕິ, ກຸໂຕ ສຫ ວສິຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວິຣາ ຊິຕຕ຺ໂຕຕິ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕສກາໂວ។ ຊເນນ ເຕນາຕິ ເຕນ ຝາຕິອາທິຊເນນ។

໔໒໐។ນ ໂອຄ຺ຄຕຕ຺ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ມິຕ຺ຕາຕິ ອປຄຕວິຝ຺ຝາຕສ຺ສ ມຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາ ນາມ ນ ໂຫນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ມິຕ຺ເຕຫິ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ອຕິກ຺ກນ຺ຕຕ຺ຕາ។ ຊຫນ຺ຕິ ມິຕ຺ຕາ ວິກລໍ ວິທິຕ຺ວາຕິ ມໂຕ ຕາວ ຕິຍ຺ຖຕຸ, ຊີວນ຺ຕມ຺ປິ ໂກຄວິກລໍ ປຸຣິສໍ ວິທິຕ຺ວາ “ນ ອິໂຕ ກິຝ຺ຈິ ຄຍ຺ຫູປຄ”ນ຺ຕິ ມິຕ຺ຕາ ປຊຫນ຺ຕິ។ ອຕ຺ຖຝ຺ຈ ທິສ຺ວາ ປຣິວາຣຍນ຺ຕີຕິ ຕສ຺ສ ປນ ສນ຺ຕກໍ ອຕ຺ຖໍ ຝນໍ ທິສ຺ວາ ປີຍວາທິໂນ ມຸຂຸລ຺ໂລກິກາ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ປຣິວາເຣນ຺ຕິ។ ພຫູ ມິຕ຺ຕາ ອຸຄ຺ຄຕຕ຺ຕສ຺ສ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວິກວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸຄ຺ຄຕສກາວສ຺ສ ສມິທ຺ຜສ຺ສ ພຫູ ອເນກາ ມິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຍໍ ໂລກິຍສກາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໔໒໑។ນິຫີນຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໂກເຄຫີຕິ ສພ຺ເພຫິ ອຸປໂກຄປຣິໂກຄວຕ຺ຖູຫິ ປຣິຫີນຕ຺ໂຕ។ ກິຈ຺ໂຊຕິ ທຸກ຺ຂິໂຕ។ ສມ຺ມກ຺ຂິໂຕຕິ ຣຸຫິເຣຫິ ສມ຺ມກ຺ຂິຕສຣີໂຣ។ ສມ຺ປຣິກິນ຺ນຄຕ຺ໂຕຕິ ສູເລນ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ວິທາລິຕຄຕ຺ໂຕ។ ອຸສ຺ສາວພິນ຺ທູວ ປລິມ຺ປມາໂນຕິ ຕິຕຄ຺ເຄ ລິມ຺ປມາເນົາສ຺ສາວພິນ຺ທຸສທິໂສ។ ອຊ຺ຊ ສ຺ເວຕິ ອຊ຺ຊ ວາ ສ຺ເວ ວາ ອິມສ຺ສ ນາມ ປຸຣິສສ຺ສ ຊີວິຕສ຺ສ ອຸປໂຣໂຜ ນິໂຣໂຜ, ຕໂຕ ອຸທ຺ທໍ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໔໒໒។ອຸຕ຺ຕາສິຕນ຺ຕິ ອາວຸຕໍ ອາໂຣປິຕໍ។ ປຸຈິມນ຺ທສ຺ສ ສູເລຕິ ນິມ຺ພຣຸກ຺ຂສ຺ສ ທຕ຺ເຫນ ກຕສູເລ ។ ເກນ ວຕ຺ເຕນາຕິ ເກນ ກາຣເຕນ។ ຊີວ, ໂກ, ຊີວິຕເມວ ເສຍ຺ໂຍຕິ, ໂກ ປຸຣິສ, ຊີວ។ ກສ຺ມາ? ສູລໍ ອາໂຣປິຕສ຺ສາປີ ຫິ ເຕ ອິຜ ຊີວິຕເມວ ອິໂຕ ຈຸຕສ຺ສ ຊີວິຕໂຕ ສຕກາເຄນ ສຫສ຺ສກາເຄນ ເສຍ຺ໂຍ ສຸນ຺ທຣຕໂຣຕິ។

ເອວໍ ເຕນ ຣຝ຺ຝາ ປຸຈ຺ຊິໂຕ ໂສ ເປໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຜິປ຺ປາຍໍ ປກາເສນ຺ໂຕ –

໔໒໓។

“ສາໂລຫິໂຕ ເອສ ອໂຫສິ ມຍ຺ຫໍ, ອຫໍ ສຣາມິ ປຸຣິມາຍ ຊາຕິຍາ;

ທິສ຺ວາ ຈ ເມ ກາຣຸຝ຺ຝມໂຫສິ ຣາຊ, ມາ ປາປທມ຺ໂມ ນິຣຍໍ ປຕາຍໍ។

໔໘໔຺

‘‘ອິໂຕ ຈຸໂຕ ລິຈຸຉວິ ເອສ ໂປໂສ, ສຕຸຖຸສຸສຫໍ ນິຣຍໍ ໂຆຣຣູປໍ;

ອຸປປ໌ຊຊຕິ ທຸກຸກຍກມຸມກາຣີ, ມຫາກິຕາປີ ກຝຸກໍ ກຍານກໍ຺

໔໘໔຺

‘‘ອເນກກາເຄນ ຄຸເຕນ ເສຍຸໂຍ, ອຍເມວ ສູໂລ ນິຣເຍນ ເຕນ;

ເອກນຸຕທຸກຸຂໍ ກຝຸກໍ ກຍານກໍ, ເອກນຸຕຕິພຸພໍ ນິຣຍໍ ປຕາຍໍ຺

໔໘໕຺

‘‘ອິທລຸຈ ສຸຕຸວາ ວຈນໍ ມເມໂສ, ທຸກຸຂູປນີໂຕ ວິຊເຫຍຸຍ ປາຕໍ;

ຕສຸມາ ອຫໍ ສນຸຕິເກ ນ ກຕາມິ, ມາ ເມກໂຕ ຊີວິຕສຸສູປໂຣໂຣ’’ຕິ຺ –

ຈຕສຸໂສ ຄາຖາ ອກາສິ຺

໔໘໓຺ ຕຕຸຖ ສາໂລຫິໂຕ ສມານໂລຫິໂຕ ໂຍນິສມຸພນຸເຜນ ສມຸພນຸໂຜ, ລາຕໂກຕິ ອຕຸໂຖ຺ ປຸຣິມາຍ ຊາຕິຍາຕິ ປຸຣິມຕຸຕກາເວ຺ ມາ ປາປຜມຸໂມ ນິຣຍໍ ປຕາຍນຸຕິ ອຍໍ ປາປຜມຸໂມ ປຸຣິໂສ ນິຣຍໍ ມາ ປຕິ, ມາ ນິຣຍໍ ອຸປປ໌ຊຊີຕິ ອິມໍ ທິສຸວາ ເມ ກາຣຸຝຸຝໍ ອໂຫສີຕິ ໂຍຊນາ຺

໔໘໔຺ສຕຸຖຸສສຫນຸຕິ ປາປກາຣີທີ ສຕຸເຕທີ ອຸສຸສນຸນໍ, ອຖ ວາ ປຝຸຈວິຜພນຸຜນໍ, ມຸເຂ ຕຕຸຕໂລຫເສຈນໍ, ອງຄາຣປພຸພຕາໂຣປນໍ, ໂລຫກຸມຸກິປກຸເຂປນໍ, ອສິປຕຸຕວນປຸປເວສນໍ, ເວຕຸຕຣຕິຍໍ ສໂມຕຣຕໍ, ມຫານິຣເຍ ປກຸເຂໂປຕິ຺ ອິເມທີ ສຕຸຕທີ ປຝຸຈວິຜພນຸຜນາທີທີ ທາຣຸຕາກາຣເຕທີ ອຸສຸສນຸນໍ, ອຸປຣູປຣິ ນິຈິຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ຺ ມຫາກິຕາປນຸຕິ ມຫາທຸກຸຂໍ, ມຫາອຄຸຄິສນຸຕາປໍ ວາ຺ ກຝຸກນຸຕິ ອນິຝຸຖໍ຺ ກຍານກນຸຕິ ກຍຊນກໍ຺

໔໘໔຺ອເນກກາເຄນຄຸເຕນາຕິ ອເນກໂກຝຸຖາເສນ ອານິສໍເສນ຺ ອຍເມວ ສູໂລ ນິຣເຍນ ເຕນາຕິ ຕໂຕ ອິມສຸສ ອຸປຸປຕຸຕິຝຸຖານກູຕໂຕ ນິຣຍໂຕ ອຍເມວ ສູໂລ ເສຍຸໂຍຕິ຺ ນີສຸສກຸເກ ທີ ອິທໍ ກຣຕວຈນໍ຺ ເອກນຸຕ ຕິພຸພນຸຕິ ເອກນຸເຕເນວ ຕິຂິຕທຸກຸຂໍ, ນິຍຕມຫາທຸກຸຂນຸຕິ ອຕຸໂຖ຺

໔໘໕຺ອິທລຸຈ ສຸຕຸວາ ວຈນໍ ມເມໂສຕິ ‘‘ອິໂຕ ຈຸໂຕ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕໍ ມມ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ເອໂສ ປຸຣິໂສ ທຸກຸຂູປນີໂຕ ມມ ວຈເນນ ນິຣຍທຸກຸຂໍ ອຸປນີໂຕ ວິຍ ຫຸຕຸວາ຺ ວິຊເຫຍຸຍ ປາຕນຸຕິ ອຕຸຕໂນ ຊີວິຕໍ ປຣິຈຸຈເຊຍຸຍ຺ ຕສຸມາຕິ ເຕນ ກາຣເຕນ຺ ມາ ເມກໂຕຕິ ‘‘ມຍາ ເອກໂຕ ອິມສຸສ ປຸຣິສສຸສ ຊີວິຕສຸສ ອຸປໂຣໂຣ ມາ ໂຫຕູ’’ຕິ ອິມສຸສ ສນຸຕິເກ ອິທໍ ວຈນໍ ອຫໍ ນ ກຕາມິ, ອຖ ໂຂ ‘‘ຊີວ, ໂກ, ຊີວິຕເມວ ເສຍຸໂຍ’’ຕິ ອິທເມວ ກຕາມີຕິ ອຜິປຸປາໂຍ຺

ເອວໍ ເປເຕນ ອຕຸຕໂນ ອຜິປຸປາເຍ ປກາສິເຕ ປຸນ ຣາຊາ ເປຕສຸສ ປວຕຸຕິ ປຸຈຸຈິຕຸໍ ໂອກາສໍ ກໂຣນຸໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໘໖຺

‘‘ອຄຸລາໂຕ ເອໂສ ປຸຣິສສຸສ ອຕຸໂຖ, ອລຸລມຸປິ ອີຈຸລາມເສ ປຸຈຸລິຕຸ ຕຸວໍ;

ໂອກາສກມຸມໍ ສເຈ ໂນ ກໂຣສິ, ປຸຈຸລາມ ຕໍ ໂນ ນ ຈ ກຸຊຸຊິຕພຸພ’’ນຸຕິ။

໔໘໗။

‘‘ອທຸສາ ປຕິລຸລາ ເມ ຕທາ ອຫຸ, ນາຈິກຸຂຕາ ອປຸປສນຸນສຸສ ໂຫຕິ;

ອການາ ສທຸເຂຍຍວໂຈຕິ ກຕຸວາ, ປຸຈຸລສຸສຸ ມໍ ການໍ ຍຖາ ວິສຍຸຫ’’ນຸຕິ။ –

ອິມາ ຣລຸໂລ ເປຕສຸສ ຈ ວຈນປຕິວຈນຄາຖາ။

໔໘໖။ ຕຕຸຖ ອຄຸລາໂຕຕິ ອວຄໂຕ။ ອີຈຸລາມເສຕິ ອີຈຸລາມ။ ໂນຕິ ອມຸຫາກໍ။ ນ ຈ ກຸຊຸຊິຕພຸພນຸຕິ ‘‘ອິເມ ມນຸສຸສາ ຍໍກິລຸຈິ ປຸຈຸລນຸຕີ’’ຕິ ໂກໂຜ ນ ກາຕພຸໂພ။

໔໘໗။ອທຸສາຕິ ເອກໍເສນ။ ປຕິລຸລາ ເມຕິ ລາຕາວເສນ ມຍຸຫໍ ‘‘ປຸຈຸລສຸສູ’’ຕິ ປຕິລຸລາ, ໂອກາສທານນຸຕິ ອຕຸໂຖ။ ຕທາ ອຫູຕິ ຕສຸມີ ກາເລ ປຖມທສຸສເນ ອໂຫສິ။ ນາຈິກຸຂຕາ ອປຸປສນຸນສຸສ ໂຫຕີຕິ ອກາຖນາ ອປຸປສນຸນສຸສ ໂຫຕີ။ ປສນຸໂນ ເອວ ຫິ ປສນຸນສຸສ ກິລຸຈິ ກເຖຕິ။ ຕຸວໍ ປນ ຕທາ ມຍິ ອປຸປສນຸໂນ, ອຫລຸຈ ຕຍິ, ເຕນ ປຕິຊານິຕຸວາ ກເຖຕຸກາໂມ ນາໂຫສິ။ ອິທານິ ປນາຫໍ ຕຸຍຸຫໍ ອການາ ສທຸເຂຍຍວໂຈ ອກາໂມ ເອວ ສທຸຂາຕພຸພວຈໂນ ອິຕິ ກຕຸວາ ອິມິນາ ກາຣເຕນ ။ ປຸຈຸລສຸສຸມໍ ການໍ ຍຖາ ວິສຍຸຫນຸຕິ ຕຸວໍ ຍຖາ ອີຈຸລສິ, ຕມຕຸຖໍ ມໍ ປຸຈຸລສຸສຸ။ ອຫໍ ປນ ຍຖາ ວິສຍຸຫໍ ຍຖາ ມຍຸຫໍ ສທິຕຸໍ ສກຸກາ, ຕຖາ ອຕຸຕໂນ ລາຕພລານຸຣູປໍ ກເຖສຸສາມີຕິ ອະິປຸປາໂຍ။

ເອວໍ ເປເຕນ ປຸຈຸລນາຍ ໂອກາເສ ກເຕ ຣາຊາ –

໔໘໙။

‘‘ຍໍ ກິລຸຈຫໍ ຈກຸຂຸນາ ປສຸສິສາມິ,

ສພຸພມຸປິ ຕາຫໍ ອກິສທຸທເຫຍຸຍໍ;

ທິສຸວາວ ຕໍ ໂນປິ ເຈ ສທຸທເຫຍຸຍໍ,

ກເຣຍຸຍາສິ ເມ ຍກຸຂ ນິຍສຸສກມຸມ’’ນຸຕິ။ –

ຄາຖມາຫ။ ຕສຸສຕຸໂຖ – ອຫໍ ຍໍ ກິລຸຈິເທວ ຈກຸຂຸນາ ປສຸສິສຸສາມິ, ຕໍ ສພຸພມຸປິ ຕເຖວ ອຫໍ ອກິສທຸທເຫຍຸຍໍ, ຕໍ ປນ ທິສຸວາວ ຕໍ ວຈນໍ ໂນປິ ເຈ ສທຸທເຫຍຸຍໍ။ ຍກຸຂ, ມຍຸຫໍ ນິຍສຸສກມຸມໍ ນິຄຸຄຫກມຸມໍ ກເຣຍຸຍາສີຕິ။ ອຖ ວາ ຍໍ ກິລຸຈຫໍ ຈກຸຂຸນາ ປສຸສິສຸສາມີຕິ ອຫໍ ຍໍ ກິລຸຈິເທວ ຈກຸຂຸນາ ປສຸສິສຸສາມິ ອຈກຸຂຸໂຄຈຣສຸສ ອທສຸສນໂຕ။ ສພຸພມຸປິ ຕາຫໍ ອກິສທຸທເຫຍຸຍນຸຕິ ສພຸພມຸປິ ເຕ ອຫໍ ທິຍຸຖໍ ສຸຕໍ ອລຸລໍ ວາ ອກິສທຸທເຫຍຸຍໍ။ ຕາທິໂສ ຫິ ມຍຸຫໍ ຕຍິ ອກິປຸປສາໂທຕິ ອະິປຸປາໂຍ။ ປຈຸລິມປທສຸສ ປນ ຍຖາວຸຕຸໂຕວ ອຕຸໂຖ။

ຕໍ ສຸຕຸວາ ເປໂຕ –

໔໙໐။

‘‘ສຈ຺ຈປ຺ປຜິລ຺ຌາ ຕວ ເມສາ ໂຫຕ຺, ສຸຕ຺ວານ ຘມ຺ມໍ ລກ ສຸປ຺ປສາທໍ;

ອຌ຺ຌຕ຺ຖິໂກ ໂນ ຈ ປທຸຎ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ, ຍໍ ເຕ ສຸຕໍ ອສຸຕຌ຺ຈາປີ ຘມ຺ມໍ;

ສພ຺ພມ຺ປີ ອກ຺ຂິສ຺ສໍ ຍຖາ ປຊານ’’ນ຺ຕິ຿ – ຄາຖມາຫ ; ອິໂຕ ປຣໍ –

໔໓໑຿

‘‘ເສເຕນ ອສ຺ເສນ ອລງ຺ກເຕນ, ອຸປ຺ຍາສິ ສູລາວຸຕກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ;

ຍານໍ ອິທໍ ອພ຺ພຸຕໍ ທສ຺ສເນຍ຺ຍໍ, ກິສ຺ເສຕໍ ກມ຺ມສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກຕິ຿

໔໓໒຿

‘‘ເວສາລິຍາ ນຄຣສ຺ສ ມຊ຺ເຊ, ຈິກ຺ຂລ຺ລມຄ຺ເຄ ນຣກໍ ອໂຫສິ;

ໂຄສີສເມກາຫໍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ, ເສຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນຣກສ຺ມີ ນິກ຺ຂິປິ຿

໔໓໓຿

‘‘ເອຕສ຺ມີ ປາທານິ ປຕິຎ຺ຐເປຕ຺ວາ, ມຍຌ຺ຈ ອຌ຺ເຌ ຈ ອຕິກ຺ກມິມ຺ຫາ;

ຍານໍ ອິທໍ ອພ຺ພຸຕໍ ທສ຺ສເນຍ຺ຍໍ, ຕສ຺ເສວ ກມ຺ມສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກຕິ຿

໔໓໔຿

‘‘ວຌ຺ໂຌ ຈ ເຕ ສພ຺ພທິສາ ປພາສຕິ, ຄນ຺ໂຘ ຈ ເຕ ສພ຺ພທິສາ ປວາຍຕິ;

ຍກ຺ຂິທ຺ທິປ຺ຕ຺ໂຕສິ ມຫານຸພາໂວ, ນຄ຺ໂຄ ຈາສິ ກິສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກຕິ຿

໔໓໕຿

‘‘ອກ຺ໂກຘໂນ ນິຈ຺ຈປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ, ສຌ຺ຫາຫີ ວາຈາຫີ ຊນໍ ອຸເປມິ;

ຕສ຺ເສວ ກມ຺ມສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກ, ທິພ຺ໂພ ເມ ວຌ຺ໂຌ ສຕຕໍ ປພາສຕິ຿

໔໓໖຿

‘‘ຍສຌ຺ຈ ກິຕ຺ຕິຌ຺ຈ ຘມ຺ເມ ຖິຕານໍ, ທິສ຺ວານ ມນ຺ເທມິ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ;

ຕສ຺ເສວ ກມ຺ມສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກ, ທິພ຺ໂພ ເມ ຄນ຺ໂຘ ສຕຕໍ ປວາຍຕິ຿

໔໓໗။

‘‘ສຫາຍານໍ ຕິຕຸຖຸສ္ມິ ນ္ຫາຍນ္ຕານໍ, ຖເລ ຄເຫຕ္ວາ ນິຫຫິສ္ສ ທຸສ္ສໍ;

ຂິທ္ທຫຕ္ຖິໂກ ໂນ ຈ ປ໌ທຸຍ္ຖຈິຕ္ໂຕ, ເຕນສ္ຫິ ນຄ္ໂຄ ກສິຣາ ຈ ວຸຕ္ຕິຕີ။

໔໓໘။

‘ໂຍ ກິລຸອມາໂນ ປ໌ກໂຣຕິ ປາປໍ, ຕສ္ເສທິສໍ ກມ္ມວິປາກມາຫຸ;

ອກິລຸອມາໂນ ປນ ໂຍ ກໂຣຕິ, ກື ຕສ္ສ ກມ္ມສ္ສ ວິປາກມາຫູຕີ။

໔໓໙။

‘‘ເຍ ທຸຍ္ຖສງກປ໌ປ໌ມນາ ມນຸສ္ສາ, ກາເຍນ ວາຈາຍ ຈ ສໍກິລິຍ္ຖາ;

ກາຍສ္ສ ເກທາ ອກິສມ္ປຣາຍໍ, ອສໍສຍໍ ເຕ ນິຣຍໍ ອຸເປນ္ຕີ။

໔໔໐။

‘‘ອປ໌ເຣ ປນ ສຸຄຕິມາສມານາ, ທາເນ ຣຕາ ສງຄຫິຕຕ္ຕກາວາ;

ກາຍສ္ສ ເກທາ ອກິສມ္ປຣາຍໍ, ອສໍສຍໍ ເຕ ສຸຄຕີ ອຸເປນ္ຕີ’’ຕີ။ –

ເຕສໍ ອຸກິນ္ນໍ ວຈນປ໌ຜິວຈນຄາຖາ ໂຫນ္ຕີ။

໔໓໐။ ຕຕ္ຖ ສຈ္ຈປ໌ປ໌ຜິລ္ລາ ຕວ ເມສາ ໂຫຕູຕິ ‘‘ສພ္ພມ္ປິ ຕາທໍ ອກິສທ္ທຫເຫຍ္ຍ’’ນ္ຕິ ຕວ ເອສາ ປ໌ຜິລ္ລາ ມຍ္ຫໍ ສຈ္ຈໍ ໂຫຕຸ။ ສຸຕ္ວານ ຂມ္ມໍ ລກ ສຸປ໌ປ໌ສາທນ္ຕິ ມຍາ ວຸຈ္ຈມານໍ ຂມ္ມໍ ສຸຕ္ວາ ສຸນ္ທຣໍ ປສາທໍ ລກາສ္ສຸ။ ອລ္ລຕຕ္ຖິໂກຕິ ອາຊານ ນຕ္ຖິໂກ။ ຍຖາ ປ໌ຊານນ္ຕິ ຍຖາ ອລ္ໂລປິ ປ໌ຊານນ္ໂຕ, ‘‘ຍຖາປິ ລາຕ’’ນ္ຕິ ວາ ມຍາ ຍຖາ ລາຕນ္ຕິ ອຕ္ໂຖ။

໔໓໑။ກິສ္ເສຕໍ ກມ្មສ្ສ ອຍໍ ວິປ໌າໂກຕິ ກິສ្ເສຕໍ ກິສ្ສ ນາມ ເອຕໍ, ກິສ្ສ ກມ្មສ្ສ ອຍໍ ວິປ໌າໂກ။ ເອຕນ្ຕິ ວາ ນິປ໌າຕມຕ្ຕໍ, ກິສ្ສ ກມ្មສ្ສາຕິ ໂຍຊນາ။ ‘‘ກິສ្ສ ເຕ’’ຕິ ຈ ເກຈິ ປ໌ຖນ្ຕີ။

໔໓໘-໓໓။ຈິກ្ຂລ្ລມຄ្ເຄຕິ ຈິກ្ຂລ្ລວຕິ ປ໌ຖມ្ຫີ။ ນຣກນ្ຕິ ອາວາຝໍ။ ເອກາໜນ្ຕິ ເອກໍ ອຫໍ။ ນຣກສ្ມິ ນິກ្ຂິປ໌ິນ្ຕິ ຍຖາ ກທ្ທໂມ ນ ອກ្ກມິຍຕິ, ເອວໍ ຕສ្ມິ ຈິກ្ຂລ្ລາວາເຜ ຖເປສີ။ ຕສ្ສາຕິ ຕສ្ສ ໂຄສີເສນ ເສຕ្ຕກຣຕາສ្ສ။

໔໓໖-໗။ຂມ្ເມ ຖິຕານນ្ຕິ ຂມ្ມຈາຣີນໍ ສມຈາຣີນໍ။ ມນ្ເຕມີຕິ ກເຖມີ ກິຕ្ຕຍາມີ။ ຂິທ្ທຫຕ្ຖິໂກຕິ ໜສາຂິປ໌ປ໌າໂຍ။ ໂນ ຈ ປ໌ທຸຍ្ຖຈິຕ្ໂຕຕິ ທຸສ្ສສາມິເກາ ນ ທູສິຕຈິຕ្ໂຕ, ນ ອວໜຣຕາຂິປ໌ປ໌າໂຍ ນາປິ ວິນາສາຂິປ໌ປ໌າໂຍຕິ ອຕ្ໂຖ။

໔໓໘။ອກິລຸອມາໂນຕິ ອຂິທ្ທາຂິປ໌ປ໌າໂຍ, ໂລກາທີຫິ ທູສິຕຈິຕ្ໂຕ။ ກື ຕສ្ສ ກມ្មສ្ສ ວິປາກມາຫູຕິ ຕສ្ສ ຕຖາ ກຕສ្ສ ປາປກມ្មສ្ສ ກີວ ກຝຸກໍ ທຸກ្ຂວິປາກໍ ປ໌ຕ្ທິຕາ ອາຫຸ။

໔໓໙-໔໐။ທຸຍ្ຖສງກປ໌ປ໌ມນາຕິ ກາມສງກປ໌ປ໌າທີວເສນ ທູສິຕມໂນວິຕກ្ກາ, ເອເຕນ ມໂນທຸຈ្ຈຣິຕມາໜ។ ກາເຍນ ວາຈາຍ

ຈ ສໍກິລິຜຸຖາຕິ ປາຕາຕິປາຕາທິວເສນ ກາຍວາຈາຫີ ມລິນາ. ອາສມານາຕິ ອາສີສມານາ ປຕຸຖຍມານາ.

ເອວໍ ເປເຕນ ສງເຂເປເນວ ກມຸມຜເລສຸ ວິກາຊິຕຸວາ ທສຸສິເຕສຸ ຕໍ ອສທຸທຫນຸໂຕ ຣາຊາ –

໔໔໑.

''ຕໍ ກິນຸຕິ ຊາເນຍຸຍມຫໍ ອເວຈຸຈ, ກລຸຍາຕາປາປສຸສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ກື ວາຫໍ ທິສຸວາ ອກິສທຸທເຫຍຸຍໍ, ໂກ ວາປີ ມໍ ສທຸທຫາເປຍຸຍ ເອຕ''ນຸຕິ. –

ຄາຖມາຫ. ຕຕຸຖ ຕໍ ກິນຸຕິ ຊາເນຍຸຍມຫໍ ອເວຈຸຈາຕິ ໂຍຍໍ ຕຍາ ''ເຍ ທຸຜຸຖສງກປຸປມນາ ມນຸສຸສາ, ກາເຍນ ວາຈາຍ ຈ ສໍກິລິຜຸຖາ''ຕິອາທິນາ. ''ອປເຣ ປນ ສຸຄຕິມາສມານາ''ຕິອາທິນາ ຈ ກລຸຍາຕສຸສ ປາປສຸສ ຈ ກມຸມສຸສ ວິປາໂກ ວິກາຊິຕຸວາ ວຸຕຸໂຕ, ຕໍ ກິນຸຕິ ເກນ ກາຣເຕນ ອຫໍ ອເວຈຸຈ ອປຣປຈຸຈຍກາເວນ ສທຸທເຫຍຸຍໍ. ກື ວາຫໍ ທິສຸວາ ອກິສທຸທເຫຍຸຍນຸຕິ ກິທິສໍ ວາ ປນາຫໍ ປຈຸຈກຸຂກູຕໍ ນິທສຸສນໍ ທິສຸວາ ປຜິສທຸທເຫຍຸຍໍ. ໂກ ວາປີ ມໍ ສທຸທຫາເປຍຸຍ ເອຕນຸຕິ ໂກ ວາ ວິຍຸຍູ ປຸຣິໂສ ປຕຸທິໂຕ ເອຕມຕຸຖໍ ມໍ ສທຸທຫາເປຍຸຍ, ຕໍ ກເຖຫີຕິ ອຕຸໂຖ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ເປໂຕ ກາຣເຕນ ຕມຕຸຖໍ ຕສຸສ ປກາເສນຸໂຕ –

໔໔໒.

''ທິສຸວາ ຈ ສຸຕຸວາ ອກິສທຸທຫສຸສຸ, ກລຸຍາຕາປາປສຸສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ກລຸຍາຕປາເປ ອຸກເຍ ອສນຸເຕ, ສິຍາ ນຸ ສຕຸຕາ ສຸຄຕາ ທຸຄຸຄຕາ ວາ.

໔໔໓.

'ໂນ ເຈຕຸຖ ກມຸມານິ ກເຣຍຸຍຸ ມຈຸຈາ, ກລຸຍາຕປາປານິ ມນຸສຸສໂລເກ;

ນາເຫສຸໍ ສຕຸຕາ ສຸຄຕາ ທຸຄຸຄຕາ ວາ, ຫີນາ ປຕີຕາ ຈ ມນຸສຸສໂລເກ.

໔໔໔.

''ຍສຸມາ ຈ ກມຸມານິ ກໂຣນຸຕິ ມຈຸຈາ, ກລຸຍາຕປາປານິ ມນຸສຸສໂລເກ;

ຕສຸມາ ຫິ ສຕຸຕາ ສຸຄຕາ ທຸຄຸຄຕາ ວາ, ຫີນາ ປຕີຕາ ຈ ມນຸສຸສໂລເກ.

໔໔໕.

''ທຸວຍຊຸຊ ກມຸມານໍ ວິປາກມາຫຸ, ສຸຂສຸສ ທຸກຸຂສຸສ ຈ ເວທນີຍໍ;

ຕາ ເທວຕາໂຍ ປຣິຈາຣຍນຸຕິ, ປຈຸເຈນຸຕິ ພາລາ ທຸວຍຕໍ ອປສຸສີໂນ''ຕິ. –

ຄາຖາ ອກາສິ.

໕໔໒ຯ ຕຕ຺ຖ ທິສ຺ວາ ຈາຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທິສ຺ວາປີຯ ສຸຕ຺ວາຕິ ສມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ຕທນຸສາເຣນ ນຍໍ ເນນ຺ໂຕ ອນຸມິນນ຺ໂຕຯ ກລ຺ຍາຓປາປ຺ສາຕິ ກຸສລສ຺ສ ອກຸສລສ຺ສ ຈ ກມ຺ມສ຺ສ ອຍໍ ສຸໂຂ ອຍໍ ທຸກ຺ໂຂ ຈ ວິປາໂກຕິ ອຠິສທ຺ທຫນ຺ຕສ຺ສຯ ອຸຠເຍ ອສນ຺ເຕຕິ ກລ຺ຍາເຓ ປາເປ ຈາຕິ ທຸວິເຘ ກມ຺ເມ ອວິຊ຺ຊມາເນຯ ສິຍາ ນຸ ສຕ຺ຕາ ສຸຄຕາ ທຸຄ຺ຄຕາ ວາຕິ “ອິເມ ສຕ຺ຕາ ສຸຄຕິໍ ຄຕາ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ຄຕາ ວາ, ສຸຄຕິຍໍ ວາ ອຑ຺ຒາ ທຸຄ຺ຄຕິຍໍ ທລິທ຺ທາ ວາ”ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ກິໍ ນຸ ສິຍາ ກຖໍ ສມ຺ຠເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໕໔໓-໔ຯ ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ “ໂນເຈຕ຺ຖ ກມ຺ມານິ”ຕິ ຈ “ຍສ຺ມາ ຈ ກມ຺ມານິ”ຕິ ຈ ຄາຖາທ຺ວເຍນ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ອນ຺ວຍໂຕ ຈ ວິຠາເວຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຫີນາ ປຓີຕາຕິ ກຸລຣູປາໂຣຄ຺ຍປຣິວາຣາທີຫິ ຫີນາ ອຸຬາຣາ ຈຯ

໕໔໕ຯທ຺ວຍຊ຺ຊ ກມ຺ມານໍ ວິປາກມາຫູຕິ ທ຺ວຍໍ ທຸວິຘໍ ອຊ຺ຊ ອິທານິ ກມ຺ມານໍ ສຸຈຣິຕທຸຈ຺ຈຣິຕານໍ ວິປາກໍ ວທນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕີຯ ກິໍ ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ສຸຂສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ເວທນິຍ”ນ຺ຕິ, ອິຏ຺ຐສ຺ສ ຈ ອນິຏ຺ຐສ຺ສ ຈ ອນຸຠວນໂຍຄ຺ຄໍຯ ຕາ ເທວຕາໂຍ ປຣິຈາຣຍນ຺ຕີຕິ ເຍ ອຸກ຺ກໍສວເສນ ສຸຂເວທນິຍໍ ວິປາກໍ ປຏິລຠນ຺ຕິ, ເຕ ເທວໂລເກ ຕາ ເທວຕາ ຫຸຕ຺ວາ ທິພ຺ພສຸຂສມປ຺ປີຕາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຣິຈາເຣນ຺ຕີຯ ປຈ຺ເຈນ຺ຕິ ພາລາ ທ຺ວຍຕໍ ອປສ຺ສິໂນຕິ ເຍ ພາລາ ກມ຺ມຎ຺ຈ ກມ຺ມຜລຎ຺ຈາຕິ ທ຺ວຍໍ ອປສ຺ສນ຺ຕາ ອສທ຺ທຫນ຺ຕາ, ເຕ ປາປປ຺ປສຸຕາ ທຸກ຺ຂເວທນິຍໍ ວິປາກໍ ອນຸຠວນ຺ຕາ ນິຣຍາທີສຸ ກມ຺ມຸນາ ປຈ຺ເຈນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂໍ ປາປຸຓນ຺ຕີຯ

ເອວໍ ກມ຺ມຜລໍ ສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ປນ ຕ຺ວໍ ກສ຺ມາ ເອວຣູປໍ ທຸກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈນຸຠວສີຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍ –

໕໔໖ຯ

“ນ ມຕ຺ຖິ ກມ຺ມານິ ສຍໍກຕານິ, ທຕ຺ວາປີ ເມ ນຕ຺ຖິ ໂຍ ອາທິເສຍ຺ຍ;

ອຈ຺ຉາທນໍ ສຍນມຖນ຺ນປານໍ, ເຕນມ຺ຫິ ນຄ຺ໂຄ ກສິຣາ ຈ ວຸຕ຺ຕີ”ຕິຯ –

ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ນ ມຕ຺ຖິ ກມ຺ມານິ ສຍໍກຕານີຕິ ຍສ຺ມາ ສຍໍ ອຕ຺ຕນາ ປຸພ຺ເພ ກຕານິ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມານິ ມມ ນຕ຺ຖິ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຍຫິ ອິທານິ ອຈ຺ຉາທນາທີນິ ລເຠຍ຺ຍໍຯ ທຕ຺ວາປີ ເມ ນຕ຺ຖິ ໂຍ ອາທິເສຍ຺ຍາຕິ ໂຍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ “ອສຸກສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ໂຫຕູ”ຕິ ເມ ອາທິເສຍ຺ຍ ອຸທ຺ທິເສຍ຺ຍ, ໂສ ນຕ຺ຖິຯ ເຕນມ຺ຫິ ນຄ຺ໂຄ ກສິຣາ ຈ ວຸຕ຺ຕີຕິ ເຕນ ທຸວິເຘນາປິ ກາຣເຓນ ອິທານິ ນຄ຺ໂຄ ນິຈ຺ໂຈໂຬ ອມ຺ຫິ, ກສິຣາ ທຸກ຺ຂາ ຈ ວຸຕ຺ຕີ ຊີວິກາ ໂຫຕີຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ອຈ຺ຉາທນາທີລາຠໍ ອາກງ຺ຂນ຺ໂຕ –

໕໔໗ຯ

“ສິຍາ ນຸ ໂຂ ກາຣຓໍ ກິຎ຺ຈິ ຍກ຺ຂ, ອຈ຺ຉາທນໍ ເຍນ ຕຸວໍ ລເຠຖ;

ອາຈິກ຺ຂ ເມ ຕ຺ວໍ ຍທຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ສທ຺ທາຍິກໍ ເຫຕຸວໂຈ ສຸໂຓມາ”ຕິຯ –

ຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເຍນາຕິ ເຍນ ກາຣເຓນ ຕຸວໍ ອຈ຺ຉາທນໍ ລເຠຖ ລເຠຍ຺ຍາສິ, ກິຎ຺ຈິ ຕໍ ກາຣຓໍ ສິຍາ ນຸ ໂຂ ຠເວຍ຺ຍ ນຸ ໂຂຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍທຕ຺ຖີຕິ ຍທິ ອຕ຺ຖິຯ

ອຖສ຺ສ ເປໂຕ ຕໍ ກາຣຓໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ –

໕໔໘ຯ

‘‘ກປ຺ປີຕໂກ ນາມ ອິຣຕຸຖິ ກິກ຺ຂຸ, ຊາຍີ ສຸສີໂລ ອຣຫາ ວິມຸຕ຺ໂຕ;

ຄຸຕຸຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ສົວຸຕປາຕິໂມກ຺ເຂ, ສີຕິກູໂຕ ອຸຕ຺ຕມທິຍຸຖິປ຺ຕ຺ໂຕຯ

໔໔໙ຯ

‘‘ສຂິໂລ ວທລ຺ລູ ສຸວໂຈ ສຸມ຺ເຂ, ສ຺ວາຄໂມ ສຸປ຺ປ຺ຜິມຸຕ຺ຕໂກ ຈ;

ປ຺ຸລ຺ລສ຺ສ ເຂຕ຺ຕໍ ອຣຕາວິຫາຣີ, ເທວມນຸສ຺ສານ຺ລ຺ຈ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ໂຍຯ

໔໕໐ຯ

‘‘ສນ຺ໂຕ ວິຮູໂມ ອນີໂຍ ນິຣາໂສ, ມຸຕ຺ໂຕ ວິສລ຺ໂລ ອມໂມ ອວງ຺ໂກ;

ນິຣູປ຺ຂີ ສພ຺ພປ຺ປ຺ລ຺ຈຂີໂຕ, ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ ອນຸປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕ ຊຸຕິມາຯ

໔໕໑ຯ

‘‘ອປ຺ປ຺ລ຺ລາໂຕ ທິສ຺ວາປີ ນ ຈ ສ຺ຊາໂນ, ມຸນີຕິ ນໍ ວຊ຺ຊິສ຺ ໂວຫຣນ຺ຕິ;

ຊານນ຺ຕິ ຕໍ ຍກ຺ຂກູຕາ ອເນຊໍ, ກລ຺ຍາຕຣມ຺ມໍ ວິຈຣນ຺ຕໍ ໂລເກຯ

໔໕໒ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ຕຸວໍ ເອກຍ຺ຄໍ ທຸເວ ວາ, ມມຸທ຺ທິສິຕ຺ວານ ສເຈ ທເຫຖ;

ປ຺ຜິຄ຺ຄຫີຕານິ ຈ ຕານິ ອສ຺ສ຺, ມມລ຺ຈ ປ຺ສ຺ເສຖ ສນ຺ນທ຺ຮທ຺ສ຺ສ’’ນ຺ຕິຯ –

ຄາຖາ ອກາສີຯ

໔໔໘ຯ ຕຕ຺ຖ ກປ຺ປີຕໂຕ ນາມາຕິ ຊຜິລສຫສ຺ສສ຺ສ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຸປາລິຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອຸປ຺ຊ຺ຊາຍໍ ສນ຺ຮາຍ ວທຕິຯ ອິຣາຕິ ອິມິສ຺ສາ ເວສາລິຍາ ສມີເປຯ ຊາຍີຕິ ອຄ຺ຄຜລຊາເນນ ຊາຍີຯ ສີຕິກູໂຕຕິ ສພ຺ພກິເລສທຣຖປ຺ຣິລ຺ອາຫວູປ຺ສເມນ ສີຕິກາວປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕຯ ອຸຕ຺ຕມທິຍຸຖິປ຺ຕ຺ໂຕຕິ ອຸຕ຺ຕມໍ ອຄ຺ຄຜລໍ ສມ຺ມາທິຍຸຄີ ປ຺ຕ຺ໂຕຯ

໔໔໙ຯສຂິໂລຕິ ມຸທຸຯ ສຸວໂຈຕິ ສຸພ຺ພໂຈຯ ສ຺ວາຄໂມຕິ ສຸຍ຺ຸຄ ອາຄຕາຄໂມຯ ສຸປ຺ປ຺ຜິມຸຕ຺ຕໂກຕິ ສຸຍ຺ຸຄ ປ຺ຜິມຸຕ຺ຕກວາໂຈ, ມຸຕ຺ຕກາຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຣຕາວິຫາຣີຕິ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີຯ

໔໕໐ຯສນ຺ໂຕຕິ ອຸປ຺ສນ຺ຕກິເລໂສຯ ວິຮູໂມຕິ ວິຄຕມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກຮູໂມຯ ອນີໂຍຕິ ນິທ຺ທຸກ຺ເຂຯ ນິຣາໂສຕິ ນິຕ຺ຕຕ຺ໂຫຯ ມຸຕ຺ໂຕຕິ ສພ຺ພກເວຫິ ວິມຸຕ຺ໂຕຯ ວິສລ຺ໂລຕິ ວິຕຣາຄາທິສລ຺ໂລຯ ອມໂມຕິ ມມໍກາຣວິຣຫິໂຕຯ ອວງ຺ໂກຕິ ກາຍວງ຺ກາທິວງ຺ກວິຣຫິໂຕຯ ນິຣູປ຺ຂີຕິ ກິເລສາກິສງ຺ຂາຣາທິອຸປ຺ຂີປ຺ປ຺ຫາຍີຯ ສພ຺ພປ຺ປ຺ລ຺ຈຂີໂຕຕິ ປ຺ຣິກ຺ຂີຕຕຕ຺ຫາທິປ຺ປ຺ລ຺ໂຈຯ ຊຸຕິມາຕິ ອນຸຕ຺ຕຣາຍລາຕຊຸຕິຍາ ຊຸຕິມາຯ ອປ຺ປ຺ລ຺ລາໂຕຕິ ປ຺ຣມຸປ຺ປີຈ຺ຉຕາຍ ປ຺ຜິຈ຺ຉນ຺ນຄ຺ຕາຍ ຈ ນ ປາກໂຍຯ

໔໕໑ຯທິສ຺ວາປີ ນ ຈ ສ຺ຊາໂນຕິ ຄມ຺ກີຣກາເວນ ທິສ຺ວາປີ ‘‘ເອວໍສີໂລ, ເອວໍຮມ຺ໂມ, ເອວໍປ຺ລ຺ໂລ’’ຕິ ນ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ໂຍຯ ຊານນ຺ຕິ

ຕံ ຍກ຺ຂກູຕາ ອເນຊນ຺ຕິ ຍກ຺ຂກູຕາ ຈ ອເນຊໍ ນິຕ຺ຕຕ຺ທໍ ‘‘ອຣຫາ’’ຕິ ຕံ ຊານນ຺ຕິ. ກລ຺ຍາຓສມ຺ມນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣສີລາທິຄຸຓံ.

໔໔໔. ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ກປ຺ປິຕກມຫາເຖຣສ຺ສ. ເອກຍ຺ຄນ຺ຕິ ເອກໍ ວຕ຺ຖຍ຺ຄໍ. ທ຺ເວ ວາຕິ ທ຺ເວ ວາ ວຕ຺ຖຍ຺ຄານິ. ມມ຺ທ຺ທິສິຕ຺ວານາຕິ ມມໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ. ປຎິຄ຺ຄຫີຕານິຈຕານິ ອສ຺ສູຕິ ຕານິ ວຕ຺ຖຍ຺ຄານິ ເຕນ ປຎິຄ຺ຄຫີຕານິ ຈ ອສ຺ສຸ ກເວຍ຺ຍຸ໌. ສນ຺ນຫ຺ສທ຺ສ຺ສນ຺ຕິ ທ຺ສ຺ເສນ ກຕສນ຺ນາຫໍ, ລທ຺ຣວຕ຺ຖໍ ນິວຕ຺ຖປາຣຸຕທ຺ສ຺ສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຕໂຕ ຣາຊາ –

໔໔໕.

‘‘ກສ຺ມິ ປ຺ເທເສ ສມຓံ ວສນ຺ຕံ, ຄນ຺ຕ຺ວານ ປ຺ສ຺ເສມຸ ມຍံ ອິທານິ;

ໂຍ ມຊ຺ຊ ກງ຺ຂໍ ວິຈິກິຈ຺ຆິຕຄ຺ຈ, ທິຄ຺ຄິວິສູການິ ວິໂນທເຍຍ຺ຍາ’’ຕິ. –

ເຖຣສ຺ສ ວສນຎ຺ຖານໍ ປ຺ຈ຺ຆິ. ຕຕ຺ຖ ກສ຺ມິ ປ຺ເທເສຕິ ກຕຣສ຺ມິ ປ຺ເທເສ. ໂຍ ມຊ຺ຊາຕິ ໂຍ ອຊ຺ຊ, ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣ.

ຕໂຕ ເປໂຕ –

໔໔໔.

‘‘ເອໂສ ນິສິນ຺ໂນ ກປິນຈ຺ຈນາຍໍ, ປຣິວາຣິໂຕ ເທວຕາທິ ພຫູທິ;

ສມ຺ມີ ກຖໍ ກາສຕິ ສຈ຺ຈນາໂມ, ສກສ຺ມິມາເຈຣເກ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ’’ຕິ. –

ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ກປິນຈ຺ຈນາຍນ຺ຕິ ກປີນໍ ວານຣານໍ ນຈ຺ຈເນນ ‘‘ກປິນຈ຺ຈນາ’’ຕິ ລທ຺ຣໂວຫາເຣ ປ຺ເທເສ. ສຈ຺ຈນາໂມຕິ ຊາຍິສ຺ສີໂລ ອຣຫາ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິອາທີທິ ຄຸຓນາເມທິ ຍາຖາວນາໂມ ອວິປ຺ຣີຕນາໂມ .

ເອວံ ເປ຺ເຕນ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊາ ຕາວເທວ ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ –

໔໔໔.

‘‘ຕຖາທໍ ກສ຺ສາມິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິທານິ, ອຈ຺ຉາທຍິສ຺ສໍ ສມຓံ ຍຸເຄນ;

ປຎິຄ຺ຄຫີຕານິ ຈ ຕານິ ອສ຺ສຸ, ຕຸວຄ຺ຈ ປ຺ສ຺ເສມຸ ສນ຺ນຫ຺ສທ຺ສ຺ສ’’ນ຺ຕິ. –

ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ກສ຺ສາມິຕິ ກຣິສ຺ສາມິ.

ອຖ ເປໂຕ ‘‘ເທວຕານໍ ເຖໂຣ ສມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ຕສ຺ມາ ນາຍໍ ອຸປ຺ສງ຺ກມນກາໂລ’’ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ –

໔໔໖.

‘‘ມາ ອກ຺ຂເຓ ປ຺ພ຺ພຊິຕံ ອຸປາຄມິ, ສາຘຸ ໂວ ລິຈ຺ຉວິ ເນສ ສມ຺ໂມ;

ຕໂຕ ຈ ກາເລ ອຸປ໌ສງກມິຕ຺ວາ, ຕຕ຺ເຖວ ປສ຺ສາຫີ ຣໂຫ ນິສີນ຺ນ''ນ຺ຕິ។ –

ຄາຖມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ສາສູຕິ ອາຍາຈເນ ນິປາໂຕ។ ໂວ ລິຈ຺ឆວິ ເນສ ສມ຺ໂມຕິ, ລິຈ຺ឆວິຣາຊ, ຕຸມ຺ຫາກំ ຣາຊູນំ ເອສ ສມ຺ໂມ ນ ໂຫຕິ, ຍំ ອກາເລ ອຸປ໌ສງກມນំ។ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຕສ຺ມີເຍວ ຄາເນ។

ເອວំ ເປເຕນ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊາ ''ສາធູ''ຕິ ສມ຺ປຕິຈ຺ឆິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນິເວສນເມວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນ ຍຸຕ຺ຕປ຺ຕກາເລ ອຜ຺ຄ ວຕ຺ຖຍຸຄານິ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ເຖຣំ ອຸປ໌ສງກມິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕំ ນິສີນ຺ໂນ ປຕິສນ຺ຖາຣំ ກຕ຺ວາ ''ອິມານິ, ກນ຺ເຕ, ອຜ຺ຄ ວຕ຺ຖຍຸຄານິ ປຕິຄ຺ຄຕ຺ຫາ''ຕິ ອາຫ។ ຕំ ສຸຕ຺ວາ ເຖໂຣ ກຖາສມຸຜ຺ຖາປນຕ຺ຖំ ''ມຫາຣາຊ, ປ຺ຸພເພ ຕ຺ວំ ອທານສີໂລ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານំ ວິເຫຖນຊາຕິໂກວ ກຖំ ປຕິຕານີ ວຕ຺ຖານິ ທາຕ຺ກາໂມ ຊາໂຕ''ຕິ ອາຫ។ ຕំ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ກາຣຕំ ອາຈິກ຺ឃນ຺ໂຕ ເປເຕນ ສມາຄມំ, ເຕນ ຈ ອຕ຺ຕນາ ຈ ກຖິຕំ ສພ຺ພំ ເຖຣສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ວຕ຺ຖານິ ທຕ຺ວາ ເປຕສ຺ສ ອຸທ຺ທິສີ។ ເຕນ ເປໂຕ ທິພ຺ພວຕ຺ຖໂຣ ອລງກຕປ຺ປຕິຍຕ຺ໂຕ ອສ຺ສາຣຸລ຺ໂຫ ເຖຣສ຺ສ ຈ ຣຍ຺ໂຍ ຈ ປຸຣໂຕ ປາຕ຺ກາວិ។ ຕំ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ອຕ຺ຕມໂນ ປມ຺ທິໂຕ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ''ປຈ຺ຈກ຺ឃໂຕ ວຕ ມຍາ ກມ຺ມຜລំ ທິຜ຺ຖំ, ນ ທານາຫំ ປາປំ ກຣິສ຺ສາມິ, ປຸລ຺ຍເມວ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ເປເຕນ ສກ຺ឃີ ອກາສີ។ ໂສ ຈ ເປໂຕ ''ສເຈ, ຕ຺ວំ ລິຈ຺ឆວິຣາຊ, ອິໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ອຜມ຺ມំ ປຫາຍ ຜມ຺ມំ ຈຣສີ, ເອວາຫំ ຕວ ສກ຺ឃີ ກຣິສ຺ສາມິ, ສນ຺ຕິກລ຺ຈ ເຕ ອາຄມິສ຺ສາມີ, ສູລາວຸຕລ຺ຈ ປຸຣິສំ ສີឃំ ສູລໂຕ ໂມເຈຫີ, ເອວំ ໂສ ຊີວິຕំ ລກິຕ຺ວາ ຜມ຺ມំ ຈຣນ຺ໂຕ ທຸກ຺ឃໂຕ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສຕິ, ເຖຣລ຺ຈ ກາເລນ ກາລំ ອຸປ໌ສງກມິຕ຺ວາ ຜມ຺ມំ ສຸຕນ຺ໂຕ ປຸລ຺ຍານິ ກໂຣຫີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຄໂຕ។

ອຖ ຣາຊາ ເຖຣំ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນຄຣំ ປວິສິຕ຺ວາ ສີឃំ ສີឃំ ລິຈ຺ឆວິປ໌ຣິສំ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ເຕ ອນ຺ຊານາເປຕ຺ວາ ຕំ ປຸຣິສំ ສູລໂຕ ໂມເຈຕ຺ວາ ''ອິມំ ອໂຣຄំ ກໂຣຖາ''ຕິ ຕິກິຈ຺ឆເກ ອາຕາເປສີ។ ເຖຣລ຺ຈ ອຸປ໌ສງກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ឆិ – ''ສິຍາ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ນິຣຍຄາມິກມ຺ມំ ກຕ຺ວາ ຖິຕສ຺ສ ນິຣຍໂຕ ມຸຕ຺ຕິ''ຕិ។ ສິຍາ, ມຫາຣາຊ, ສເຈ ອຸລ຺ອາຣំ ປຸລ຺ລំ ກໂຣຕິ, ມຸຈ຺ຈຕິຕິ ວຕ຺ວາ ເຖໂຣ ຣາຊານំ ສຣເຕສຸ ຈ ສີເລສຸ ຈ ປຕິຜ຺ຖາເປສີ។ ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຕິຜ຺ຖິໂຕ ເຖຣສ຺ສ ໂອວາເທ ຖຕ຺ວາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ອໂຫສີ, ສູລາວຸໂຕ ປນ ປຸຣິໂສ ອໂຣໂຄ ຫຸຕ຺ວາ ສំເວຄຊາໂຕ ກິກ຺ឃູສຸ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ນຈິຣສ຺ເສວ ອຣຫຕ຺ຕំ ປາປຸຕិ។ ຕມຕ຺ຖំ ທສ຺ເສນ຺ຕາ ສງຄີຕິກາຣາ –

៨៨៣។

''ຕຖາຕິ ວຕ຺ວາ ອຄມາສິ ຕຕ຺ຖ, ປ໌ຣິວາຣິໂຕ ທາສຄເຕນ ລິຈ຺ឆວិ;

ໂສ ຕំ ນຄຣំ ອຸປ໌ສງກມິຕ຺ວາ, ວາສູປ໌ຄຈ຺ឆິຕ຺ຖ ສເກ ນິເວສເນ។

៨៨៤។

''ຕໂຕ ຈ ກາເລ ຄິຫີກິຈ຺ຈານິ ກຕ຺ວາ,

ນ຺ຫາຕ຺ວາ ປີວິຕ຺ວາ ຈ ຂណំ ລກິຕ຺ວາ;

ວິເຈຍ຺ຍ ເປລຸອາໂຕ ຈ ຍຸຄານິ ອຜ຺ຄ,

ຄາຫາປຍិ ທາສຄເຕນ ລິຈ຺ឆວិ។

៨៨៥។

''ໂສ ຕំ ປເທສំ ອຸປ໌ສງກມິຕ຺ວາ, ຕំ ອທ຺ທສ ສມណំ ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕំ;

ປຜິກ຺ກນ຺ຕໍ ໂຄຈຣໂຕ ນິວຕ຺ຕໍ, ສີຕິພູຕໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສິນ຺ນໍ។

໕໘໐។

‘‘ຕເມນມໂວຈ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ, ອປ຺ປາພາຊໍ ພາສຸວິຫາຣຄ຺ຈ ປຸຈ຺ຉິ;

ເວສາລິຍໍ ລິຈ຺ຉວີຫໍ ກຫນ຺ເຕ, ຊານນ຺ຕິ ມໍ ລິຈ຺ຉວີ ອມ຺ພສກ຺ກໂຣ។

໕໘໑។

‘‘ອິມານິ ເມ ອຌ຺຦ ຍຸຄາ ສຸການິ, ປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫ ກນ຺ເຕ ປຫາມິ ຕຸຍ຺ຫໍ;

ເຕເນວ ອຕ຺ເຖນ ອິຊາຄໂຕສ຺ມິ, ຍຖາ ອຫໍ ອຕ຺ຕມໂນ ກເວຍ຺ຍນ຺ຕິ។

໕໘໒។

‘‘ທູຣໂຕວ ສມຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ, ນິເວສນໍ ເຕ ປຣິວຊ຺ຊຍນ຺ຕິ;

ປຕ຺ຕານິ ກິຊ຺ຊນ຺ຕິ ຈ ເຕ ນິເວສເນ, ສງ຺ພາຜິໂຍ ຈາປິ ວິທາລຍນ຺ຕິ។

໕໘໓។

‘‘ອຖາປເຣ ປາຫກ຺ຄາຣິກາຫິ, ອວໍສິຣາ ສມຕາ ປາຕຍນ຺ຕິ;

ເອຕາທິສໍ ປພ຺ພຊິຕາ ວິເຫສໍ, ຕຍາ ກຕໍ ສມຕາ ປາປຸຕານ຺ຕິ។

໕໘໔។

‘‘ຕິເຕນ ເຕລມ຺ປີ ນ ຕ຺ວໍ ອທາສີ, ມູລ຺ຫສ຺ສ ມຄ຺ຄມ຺ປີ ນ ປາວທາສີ;

ອນ຺ຌສ຺ສ ທຕ຺ທໍ ສຍມາທິຍາສີ, ເອຕາທິໂສ ກທຣິໂຍ ອສໍວ຺ໂຕ ຕ຺ວໍ;

ອຖ ຕ຺ວໍ ເກນ ວຕ຺ເຕນ ກິເມວ ທິສ຺ວາ, ອມ຺ເຫຫິ ສຫ ສໍວິກາຄໍ ກໂຣສີຕິ។

໕໘໕។

‘‘ປຈ຺ເຈມິ ກນ຺ເຕ ຍໍ ຕ຺ວໍ ວເທສິ, ວິເຫສຍີ ສມເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ຈ;

ຂິຫ຺ຫຕ຺ຖິໂກ ໂນ ຈ ປທຸຜ຺຦ຈິຕ຺ໂຕ, ເອຕມ຺ປີ ເມ ທຸກ຺ກຍເມວ ກນ຺ເຕ។

໕໘໖។

ຂິຫ຺ຫາຍ ຍກ຺ໂຂ ປສວິຕ຺ວາ ປາປໍ, ເວເທຕິ ທຸກ຺ຂໍ ອສມຕ຺ຕໂກຄີ;

ທທາໂຣ ຍຸວາ ນຄຸຄນິຍສຸສ ກາຄີ, ກີ່ ສຸ ຕໂຕ ທຸກຸຂຕຣສຸສ ໂຫຕີ.

໔໒໗.

''ຕໍ ທິສຸວາ ສໍເວຄມລຕຸຖໍ ກນຸເຕ, ຕປຸປ໌ຈຸຈຍາ ວາປີ ທທາມີ ທານໍ;

ປ໌ພິຄຸຄຕຸຫ ກນຸເຕ ວຕຸຖຍຸຄານີ ອພຸຄ, ຍກຸຂສຸສິມາ ຄຈຸລນຸຕຸ ທກຸຂິຕາໂຍຕີ.

໔໒໘.

''ອທຸສາ ຫິ ທານໍ ພຫຸສາ ປ໌ສຕຸຖໍ, ທທໂຕ ຈ ເຕ ອກຸຂຍສມຸມຕຸຖຸ;

ປ໌ພິຄຕຸຫາມີ ເຕ ວຕຸຖຍຸຄານີ ອພຸຄ, ຍກຸຂສຸສິມາ ຄຈຸລນຸຕຸ ທກຸຂິຕາໂຍຕີ.

໔໒໙.

''ຕໂຕ ຫິ ໂສ ອາຈມຍິຕຸວາ ລິຈຸລວີ, ເຖຣສຸສ ທຕຸວານ ຍຸຄານີ ອພຸຄ;

ປ໌ພິຄຸຄທີຕານີ ຈ ຕານີ ອສຸສຸ, ຍກຸຂສຸຈ ປ໌ສຸເສຖ ສນຸນທຸສທຸສຸສໍ.

໔໓໐.

''ຕມທຸທສາ ຈນຸທນສາຣລິຕຸຕໍ, ອາຊຸຄຸຄມາຣູລຸຫມຸລຸອາຣວຕຸຕໍ;

ອລງກຕໍ ສາຊຸນິວຕຸຖທຸສຸສໍ, ປ໌ຣິວາຣິຕໍ ຍກຸຂມຫິທຸສິປ໌ຕຸຕໍ.

໔໓໑.

''ໂສ ຕໍ ທິສຸວາ ອຕຸຕມໂນ ອຸທຄຸໂຄ, ປ໌ຫຸຄຈິຕຸໂຕ ຈ ສຸກຄຸຄຣູໂປ;

ກມຸມຄຸຈ ທິສຸວານ ມຫາວິປ໌າກໍ, ສນຸທິຖຸຖິກໍ ຈກຸຂຸນາ ສຈຸຈິກຕຸວາ.

໔໓໒.

''ຕເມນມໂວຈ ອຸປ໌ສງກມິຕຸວາ, ທສຸສາມິ ທານໍ ສມຕາພຸຣາຫຸມຕານໍ;

ນ ຈາປີ ເມ ກິຄຸຈິ ອເທຍຸຍມຕຸຖິ, ຕຸວຄຸຈ ເມ ຍກຸຂ ພຫູປ໌ກາໂຣຕີ.

໔໓໓.

''ຕຸວຄຸຈ ເມ ລິຈຸລວີ ເອກເທສໍ, ອທາສີ ທານານີ ອໂມຆເມຕໍ;

ສ຺ວາຫໍ ກຣິສ຺ສາມິ ຕຍາວ ສກ຺ຂີ, ອມານຸໂສ ມານຸສເກນ ສຫ຺ສິນ຺ຕີ຺.

໕໗໔.

‘‘ຄຕີ ຈ ພນ຺ຘູ ຈ ປຣາຍຕລ຺ຈ, ມິຕ຺ໂຕ ມມາສິ ອຖ ເທວຕາ ເມ;

ຍາຈາມິ ຕံ ປລ຺ຊລີໂກ ກວິຕ຺ວາ, ອິຈ຺ຉາມິ ຕံ ຍກ຺ຂ ປຸນປິ ທຏ຺ຖຸນ຺ຕີ຺.

໕໗໕.

‘‘ສເຈ ຕ຺ວံ ອສ຺ສຫ຺ໂຘ ກວິສ຺ສສິ, ກທຣິຍຣູໂປ ວິປ຺ປຏິປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ;

ຕ຺ວံ ເນວ ມံ ລຈ຺ຉສິ ທສ຺ສນາຍ, ທິສ຺ວາ ຈ ຕံ ໂນປິ ຈ ອາລປິສ຺ສံ.

໕໗໖.

‘‘ສເຈ ປນ ຕ຺ວံ ກວິສ຺ສສິ ຘມ຺ມຄາຣໂວ, ທາເນ ຣໂຕ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕພາໂວ;

ໂອປານພູໂຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານံ, ເອວံ ມມံ ລຈ຺ຉສິ ທສ຺ສນາຍ.

໕໗໗.

‘‘ທິສ຺ວາ ຈ ຕံ ອາລປິສ຺ສံ ກທນ຺ເຕ, ອິມລ຺ຈ ສູລໂຕ ລຫຸံ ປມຸລ຺ຈ;

ຍໂຕນິທານံ ອກຣິມ຺ຫ ສກ຺ຂີ, ມລ຺ລາມິ ສູລາວຸຕກສ຺ສ ກາຣຕາ.

໕໗໘.

‘‘ເຕ ອລ຺ລມລ຺ລံ ອກຣິມ຺ຫ ສກ຺ຂີ, ອຍລ຺ຈ ສູລໂຕ ລຫຸံ ປມຸຕ຺ໂຕ;

ສກ຺ກຈ຺ຈ ຘມ຺ມານິ ສມາຈຣນ຺ໂຕ, ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ ໂສ ນິຣຍາ ຈ ຕມ຺ຫາ;

ກມ຺ມံ ສິຍາ ອລ຺ລຕ຺ຣ ເວທນີຍံ.

໕໗໙.

‘‘ກປ຺ປິຕກລ຺ຈ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ, ເຕເນວ ສຫ ສံວິກຊິຕ຺ວາ ກາເລ;

ສຍံ ມຸເຂນູປນິສຊ຺ຊ ປຸຈ຺ຉ, ໂສ ເຕ ອກ຺ຂິສ຺ສຕິ ເອຕມຕ຺ຖံ.

໕໘໐.

‘‘ຕເມວ ພິກ຺ຂຸံ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉສ຺ສຸ ອລ຺ລຕ຺ຖິໂກ ໂນ ຈ ປຫຸຏຖຈິຕ຺ໂຕ;

ໂສ ເຕ ສຸຕ໌ ອສຸຕຟຸຈາປີ ຂມຸມໍ, ສພຸພມຸປີ ອກຸຂິສຸສຕິ ຍຖາ ປຊານຸຕີ។

៥໗໑។

‘‘ໂສ ຕຕຸຖ ຣຫສຸສໍ ສມຸລຸລປິຕຸວາ, ສກຸຂີ ກຣິຕຸວານ ອມານຸເສນ;

ປກຸກາມິ ໂສ ລິຈຸຂວີນໍ ສກາສໍ, ອຖ ພຸຣວິ ປຣິສໍ ສນຸນິສິນຸນໍ។

៥໗៨។

‘‘‘ສຸຕານຸຕຸ ໂກນຸໂຕ ມມ ເອກວາກຸຍໍ, ວຣໍ ວຣິສຸສໍ ລກິສຸສາມິ ອຕຸຖໍ;

ສູລາວຸໂຕ ປຸຣິໂສ ລຸທຸທກມຸໂມ, ປຕິທິຕທຕຸໂທ ອນຸສຕຸຕຣູໂປ។

៥໗៩។

‘‘‘ເອຕຸຕາວຕາ ວີສຕິຣຕຸຕິມຕຸຕາ, ຍໂຕ ອາວຸໂຕ ເນວ ຊີວຕິ ນ ມໂຕ;

ຕາຫໍ ໂມຈຍິສຸສາມິ ທານິ, ຍຖາມຕີ ອນຸຊານາຕຸ ສງໂຌ’ຕິ។

៥៨០។

‘‘‘ເອຕຸຈ ອຸຸຸຸຈ ລຫຸ ປມຸຸຈ, ໂກ ຕໍ ວເທຖ ຕຖາ ກໂຣນຸຕໍ;

ຍຖາ ປຊານາສິ ຕຖາ ກໂຣຫິ, ຍຖາມຕີ ອນຸຊານາຕິ ສງໂຌ’ຕິ។

៥៨១។

‘‘ໂສ ຕໍ ປເທສໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ, ສູລາວຸຕໍ ໂມຈຍິ ຂິປຸປເມວ;

ມາ ກາຍິ ສມຸມາຕິ ຈ ຕໍ ອໂວຈ, ຕິກິຈຸຂການຸຈ ອຸປຍຸຖເປສີ។

៥៨២។

‘‘ກປຸປີຕກຸຈ ອຸປສງກມິຕຸວາ, ເຕເນວ ສຫ ສໍວິກຊິຕຸວາ ກາເລ;

ສຍໍ ມຸເຂນູປນິສຊຊ ລິຈຸຂວິ, ຕເຖວ ປຸຈຸຊິຕຸຖ ນໍ ກາຣຕຕຸຖິໂກ។

៥៨៣។

‘‘ສູລາວຸໂຕ ປຸຣິໂສ ລຸທຸທກມຸໂມ, ປຕີຕທຕຸໂທ ອນຸສຕຸຕຣູໂປ;

ເອຕຕາວຕາ ວິສຕິຣຕຕິມຕຕາ, ຍໂຕ ອາວຸໂຕ ເນວ ຊີວຕິ ນ ມໂຕ។

៥ໜ໗។

‘‘ໂສ ໂມຈິໂຕ ຄນຕວາ ມຍາ ອິທານິ, ເອຕສສ ຍກຂສສ ວໂຈ ຫິ ການເຕ;

ສີຍາ ນຸ ໂຂ ການຕໍ ກິລຈິເທວ, ເຍນ ໂສ ນິຣຍໍ ໂນ ວເຊຍຍ។

៥ໜ໘។

‘‘ອາຈິກຂ ການເຕ ຍທິ ອຕຖິ ເທຕຸ, ສທຫາຍິກໍ ເທຕຸວໂຈ ສຸໂຕມ;

ນ ເຕສໍ ກມມານໍ ວິນາສມຕຖິ, ອເວທຍິຕວາ ອິຜ ພຸຍນຕິກາໂວຕິ។

៥໙០។

‘‘ສເຈ ສ ຜມມານິ ສມາຈເຣຍຍ, ສກກຈຈ ຣຕຕິນທິວມປປມຕໂຕ;

ມຸຈເຈຍຍ ໂສ ນິຣຍາ ຈ ຕມຫາ, ກມມໍ ສິຍາ ອລລຕຣ ເວທນີຍນຕິ។

៥໙១។

‘‘ອລລາໂຕ ເອໂສ ປຸຣິສສສ ອຕໂຖ, ມມມປິ ທານິ ອນຸກມປ ການເຕ;

ອນຸສາສ ມໍ ໂອວທ ກູຣິປລລ, ຍຖາ ອຫໍ ໂນ ນິຣຍໍ ວເຊຍຍນຕິ។

៥໙២។

‘‘ອຊເຊວ ພຸທຜໍ ສຣຕໍ ອຸເປຫິ, ຜມມລຈ ສງຫລຈ ປສນນຈິຕໂຕ;

ຕເຖວ ສິກຂາຍ ປທານິ ປລຈ, ອຂຕຫຟຸລລານິ ສມາທິຍສສຸ។

៥໙៣។

‘‘ປາຕາຕິປາຕາ ວິຣມສສຸ ຂິປປໍ, ໂລເກ ອທິນນໍ ປຣິວຊຊຍສສຸ;

ອມຊຊໂປ ມາ ຈ ມຸສາ ອການີ, ສເກນ ທາເຣນ ຈ ໂຫຕິ ຕຸຍໂຖ;

ອິມລຈ ອຣິຍໍ ອຜຖງຄວເຣນຸເປຕໍ, ສມາທິຍາຫີ ກຸສລໍ ສຸຂຸທຣຍໍ។

៥໙៤។

‘‘ຈີວຣໍ ປີຕກຫປາຕລຈ, ປຈຈຍໍ ສຍນາສນໍ;

ອນ຺ນໍ ປານໍ ຂາທນີຍໍ, ວຕ຺ຖເສນາສນານິ ຈ;

ທທາທິ ອຸຊຸກູເຕສຸ, ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາຯ

໕໙໕ຯ

‘‘ກິກ຺ຂູປີ ສີລສມ຺ປນ຺ເນ, ວີຕຣາເຄ ພຫຸສ຺ສຸເຕ;

ຕປ຺ເປທີ ອນ຺ນປາເນນ, ສທາ ປຸຸຍ໌ ປວຑ຺ຒຕີຯ

໕໙໖ຯ

‘‘ເອວລ຺ຈ ຘມ຺ມານີ ສມາຈຣນ຺ໂຕ, ສກ຺ກຈ຺ຈ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວມປ຺ປມຕ຺ໂຕ;

ມຸຄ຺ຈ ຕຸວໍ ນິຣຍາ ຈ ຕມ຺ທາ, ກມ຺ມໍ ສີຍາ ອລ຺ລຕ຺ຣ ເວທນີຍນ຺ຕີຯ

໕໙໗ຯ

‘‘ອຊ຺ເຊວ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຕໍ ອຸເປມິ, ຘມ຺ມລ຺ຈ ສງ຺ຆລ຺ຈ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ;

ຕເຖວ ສິກ຺ຂາຍ ປທານິ ປລ຺ຈ, ອຂຕ຺ຑຜຸລ຺ລານິ ສມາທິຍາມິຯ

໕໙໘ຯ

‘‘ປາຕາຕິປາຕາ ວິຣມາມິ ຂິປ຺ປໍ, ໂລເກ ອທິນ຺ນໍ ປຣິວຊ຺ຊຍາມິ;

ອມຊ຺ຊໂປ ໂນ ຈ ມຸສາ ກຕາມິ, ສເກນ ທາເຣນ ຈ ໂຫມິ ຕຸຝ຺ໂຖ;

ອິມລ຺ຈ ອຣິຍໍ ອຝ຺ຖງ຺ຄວເຣນຸເປຕໍ, ສມາທິຍາມິ ກຸສລໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍຯ

໕໙໙ຯ

‘‘ຈີວຣໍ ປີຕ຺ຑປາຕລ຺ຈ, ປຈ຺ຈຍໍ ສຍນາສນໍ;

ອນ຺ນໍ ປານໍ ຂາທນີຍໍ, ວຕ຺ຖເສນາສນານິ ຈຯ

໖໐໐ຯ

‘‘ກິກ຺ຂູ ຈ ສີລສມ຺ປນ຺ເນ, ວີຕຣາເຄ ພຫຸສ຺ສຸເຕ;

ທທາມິ ນ ວິກມ຺ປາມິ, ພຸທ຺ຘານໍ ສາສເນ ຣໂຕຕີຯ

໖໐໑ຯ

“ເອຕາທິໂສ ລິຈ຺ຉວີ ອມ຺ພສກ຺ກໂຣ, ເວສາລິຍໍ ອຎ຺ຎຕໂຣ ອຸປາສໂກ;

ສທ຺ໂຘ ມຸທູ ກາຣກໂຣ ຈ ຠິກ຺ຂຸ, ສງ຺ຆຎ຺ຈ ສກ຺ກຈ຺ຈ ຕທາ ອຸປຏ຺ຐຫີຯ

໖໐໒ຯ

“ສູລາວຸໂຕ ຈ ອໂຣໂຄ ຫຸຕ຺ວາ, ເສຣີ ສຸຂີ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອຸປາຄມິ;

ຠິກ຺ຂຸຎ຺ຈ ອາຄມ຺ມ ກປ຺ປິຕກ຺ຕຸຕ຺ຕມໍ, ອຸໂຠປິ ສາມຎ຺ຎຜລານິ ອຊ຺ຌຄຸໍຯ

໖໐໓ຯ

“ເອຕາທິສາ ສປ຺ປຸຣິສານ ເສວນາ, ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ສຕໍ ວິຊານຕໍ;

ສູລາວຸໂຕ ອຄ຺ຄຜລໍ ອຜສ຺ສຍິ, ຜລໍ ກນິຏ຺ຐໍ ປນ ອມ຺ພສກ຺ກໂຣ”ຕິຯ –

ຄາຖາໂຍ ອໂວຈຸໍຯ

໕໕໗-໕໖໐ຯ ຕຕ຺ຖ ວາສູປຄຈ຺ຉິຕ຺ຖາຕິ ວາສໍ ອຸປຄຈ຺ຉິຯ ຕີຫີກິຈ຺ຈານີຕິ ເຕຫໍ ອາວສນ຺ເຕນ ກາຕພ຺ພກຸມ຺ຠກິຈ຺ຈານິຯ ວິເຈຍ຺ຍາຕິ ສຸນ຺ທຣວຕ຺ຖຄຫຓຕ຺ຖໍ ວິຈິນິຕ຺ວາຯ ປຏິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ປີຕ຺ຫປາຕໂຕ ປຏິກ຺ກນ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ “ໂຄຈໂຣ ນິວຕ຺ຕ”ນ຺ຕິຯ ອໂວຈາຕິ “ເວສາລິຍໍ ລິຈ຺ຉວີທໍ, ຠທນ຺ເຕ”ຕິອາທິກໍ ອໂວຈຯ

໕໖໒-໖໓ຯວິຫາລຍນ຺ຕີຕິ ວິຍາລຍນ຺ຕິຯ ປາທກ຺ຄາຣິກາທີຕິ ປາທສງ຺ຂາຕາທີ ກ຺ຄາຣີທີຯ ປາຕຍນ຺ຕີຕິ ປຣິປາຕຍນ຺ຕິຯ

໕໖໔ຯຕິເຕນາຕິ ຕິຕຄ຺ເຄນາປີຯ ມູລຸຫສ຺ສ ມຄ຺ຄມ຺ປີ ນ ປາວທາສີຕິ ມຄ຺ຄມູລຸຫສ຺ສ ມຄ຺ຄມ຺ປີ ຕ຺ວໍ ນ ຠາຍສີ “ເອວາຍໍ ປຸຣິສາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິພ຺ຠມຕູ”ຕິຯ ເກລຸອີສີໂລ ຫີ ອຍໍ ຣາຊາຯ ສຍມາທິຍາສີຕິ ອນ຺ຎສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ຍຏ຺ຐິ ສຍເມວ ອຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫສິຯ ສໍວິຠາຄໍ ກໂຣສີຕິ ອຕ຺ຕນາ ປຣິກ຺ລຸຊິຕພ຺ພວຕ຺ຖູໂຕ ເອກຈ຺ຈານິ ທຕ຺ວາ ສໍວິຠຊສິຯ

໕໖໕ຯປຈ຺ເຈມິ, ຠນ຺ເຕ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ວເທສີຕິ “ຠນ຺ເຕ, ຕ຺ວໍ ປຕ຺ຕານິ ຠິຊ຺ຊນ຺ຕີ”ຕິອາທິນາ ຍໍ ວເທສິ, ຕໍ ປຏິຊານາມິ, ສພ຺ພເມວ ຕໍ ມຍາ ກຕໍ ກາຣາປີຕຎ຺ຈາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເອຕມ຺ປີຕິ ເອຕໍ ອິທ຺ທານິປ຺ປາເຍນ ກຕມ຺ປີຯ

໕໖໖-໗ຯອິທ຺ທາຕີຕິ ອິທ຺ທາຍຯ ປສວິຕ຺ວາຕິ ອຸປ຺ຈິນິຕ຺ວາຯ ເວເທຕີຕິ ອນຸຠວຕິຯ ອສມຕ຺ຕໂຣຄີຕິ ອປ຺ປຣິປຸຕ຺ຕໂຣໂຄຯ ຕເມວ ອປ຺ປຣິປຸຕ຺ຕໂຣຄຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ທທ຺ໂຣ ຍຸວາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນຄ຺ຄນິຍສ຺ສາຕິ ນຄ຺ຄກາວສ຺ສຯ ກີ ສຸ ຕໂຕ ທຸກ຺ຂຕຣສ຺ສ ໂຫຕີຕິ ກີ ສຸ ນາມ ຕໂຕ ນຄ຺ຄກາວໂຕ ທຸກ຺ຂຕຣໍ ອສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ໂຫຕິຯ ຍກ຺ຂສ຺ສິມາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕຸ ທກ຺ຂິຓາໂຍຕິ ອິມາ ມຍາ ທິຍ຺ຍມານ ວຕ຺ຖທກ຺ຂິຓາໂຍ ເປຕສ຺ສ ອຸປກ຺ປນ຺ຕຸຯ

໕໖໙-໗໒ຯພຫຸຘາປສຕ຺ຖນ຺ຕິ ພຫູຫິ ປກາເຣຫິ ພຸທ຺ຘາທີຫີ ວຕ຺ຕິຕໍຯ ອກ຺ຂຍຘມ຺ມມຕ຺ຖູຕິ ອປ຺ປຣິກ຺ຂຍຘມ຺ມໍ ໂຫຕຸຯ ອາຈມຍິຕ຺ວາຕິ ຫຕ຺ຖປາທໂຘວນປຸພ຺ພກໍ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາຯ ຈນ຺ທນສາຣລິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສາຣຠູຕຈນ຺ທນລິຕ຺ຕໍຯ ອຸຬາຣວຕ຺ຖນ຺ຕິ ເສຏ຺ຐຣູປີຯ ປຣິວາຣິຕນ຺ຕິ ອນຸກູລວຸຕ຺ຕິນາ ປຣິຊເນນ ປຣິວາຣິຕໍຯ ຍກ຺ຂມຫິທ຺ຘິປຕ຺ຕນ຺ຕິ ມຫຕີ ຍກ຺ຂິທ຺ຘີ, ເທວິທ຺ຘີ ປຕ຺ວາ ຐິຕໍຯ ຕເມນມໂວຈາຕິ ຕເມນໍ ອໂວຈຯ

໔໗໖ฯເອກເທສໍ ອຫາສີຕິ ຈຕູສຸ ປຈຸຈເຍສຸ ເອກເທສກູຕໍ ວຕຸຖຫານໍ ສນຸຫາຍ ວທຕິฯ ສກຸຂິນຸຕິ ສກຸຂິກາວໍฯ

໔໗໔ฯມມາສີຕິ ເມ ອາສີฯ ເທວຕາ ເມຕິ ມຍຸຫໍ ເທວຕາ ອາສີຕິ ໂຍຊນາฯ

໔໗໔-໗ฯວິປຸປຜິປນຸນຈິຕຸໂຕຕິ ມິຈຸລາທິພຸຖິ ປຜິປນຸນມານໂສ, ສມຸມິຍໍ ປຜິປທໍ ປຫາຍ ອສມຸມິຍໍ ປຜິປທໍ ປຜິປນຸໂນຕິ ອຕຸໂຖฯ ຍໂຕນິທານນຸຕິ ຍນຸນິມິຕຸຕໍ ຍສຸສ ສນຸຕິກໍ ອາຄມນເຫຕຸฯ

໔໗໘ฯສໍວິກຊິຕຸວາຕິ ທານສໍວິກາຄໍ ກຕຸວາฯ ສຍໍ ມຸເຂນູປນິສຊຊ ປຸຈຸລາຕິ ອລຸເລ ປຸຣິເສ ອເປເສຕຸວາ ອຸປີນິສີທິຕຸວາ ສມຸມຸເຂເນວ ປຸຈຸລฯ

໔໘໑-໖ฯສນຸນິສິນຸນນຸຕິ ສນຸນິປຕິຕວເສນ ນິສິນຸນໍฯ ລກິສຸສາມິ ອຕຸຖນຸຕິ ມຍາ ອິຈຸລິຕມຸປີ ອຕຸຖໍ ລກິສຸສາມິฯ ປຕິທິຕທຫຕຸໂທຕິ ຖປີຕສຣີຣທຕຸໂທฯ ອນຸສຕຸຕຣູໂປຕິ ຣາຊິນິ ອນຸສຕຸຕສກາໂວฯ ວິສຕິຣຕຸຕິມຕຸຕາຕິ ວິສຕິມຕຸຕາ ຣຕຸຕິໂຍ ອຕິວຕຸຕາຕິ ອຕຸໂຖฯ ຕາຫນຸຕິ ຕໍ ອຫໍฯ ຍຖາມຕິນຸຕິ ມຍຸຫໍ ຍຖາຣຸຈິฯ

໔໘໔ฯເອຕລຸຈອລຸລລຸຈາຕິ ເອຕໍ ສູເລ ອາວຸຕໍ ປຸຣິສໍ ອລຸລລຸຈ ຍສຸສ ຣາຊາຕາ ປຕິທິຕາ, ຕລຸຈฯ ລທຸໍ ປມຸລຸຈາຕິ ສີຜໍ ໂມເຈທີฯ ໂກ ຕໍ ວເທຖ ຕຖາ ກໂຣນຸຕນຸຕິ ຕຖາ ສມຸມິຍກມຸມໍ ກໂຣນຸຕໍ ຕໍ ອິມສຸມີ ວຊຊີຣຜຸເຖ ໂກ ນາມ “ນ ປໂມເຈທີ”ຕິ ວເທຍຍ, ເອວໍ ວຕຸຕຸໍ ໂກຈິປີ ນ ລກາຕິຕິ ອຕຸໂຖฯ

໔໘໔ฯຕິກິຈຸລການລຸຈາຕິ ຕິກິຈຸລເກ ຈฯ

໔໘໘ฯຍກຸຂສຸສ ວໂຈຕິ ເປຕສຸສ ວຈນໍ, ຕສຸສ, ການຸເຕ, ເປຕສຸສ ວຈເນນ ເອວມກາສິນຸຕິ ທສຸເສຕິฯ

໔໙໐ฯສມຸມານິຕິ ປຸພຸເພ ກຕໍ ປາປກມຸມໍ ອກິກວິຕຸໍ ສມຕຸເຖ ປຸລຸລສມຸເມฯ ກມຸມໍ ສິຍາ ອລຸລຕຣ ເວທນິຍນຸຕິ ຍໍ ຕສຸມີ ປາປກມຸເມ ອຸປປຊຊເວທນິຍໍ, ຕໍ ອໂທສິກມຸມໍ ນາມ ໂທຕິฯ ຍໍ ປນ ອປຣປຣິຍາຍເວທນິຍໍ, ຕໍ ອລຸລຕຣ ອປຣປຣິຍາເຍ ເວທຍິຕພຸພຜລໍ ໂທຕິ ສຕິ ສໍສາຣປຸປວຕຸຕິຍນຸຕິ ອຕຸໂຖฯ

໔໙໖ฯອິມລຸຈາຕິ ອຕຸຕນາ ວຸຈຸຈມານໍ ຕາຍ ອາສນຸນໍ ປຈຸຈກຸຂໍ ວາຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍฯ ອຣິຍໍ ອຜຸຖງຄວເຣນຸເປຕນຸຕິ ປຣິສຸທຸຜຸເຖນ ອຣິຍໍ, ປາຕາຕິປາຕາເວຣມຕິອາທິທີ ອຜຸຖທີ ອງເຄທີ ອຸເປຕໍ ຍຸຕຸຕໍ ອຸຕຸຕມໍ ອຸໂປສຖສີລໍฯ ກຸສລນຸຕິ ອນວຊຊໍฯ ສຸຂຸທຸຣຍນຸຕິ ສຸຂວິປາກໍฯ

໔໙໔ฯສທາ ປຸລຸລໍ ປວທຸຒຕີຕິ ສກີເທວ ປຸລຸລໍ ກຕຸວາ “ອລເມຕຸຕາວຕາ”ຕິ ອປຣິຕຸຜຸໂຖ ທຸຕຸວາ ອປຣາປຣໍ ສຸຈຣິຕໍ ປູເຣນຸຕສຸສ ສພຸພກາລໍ ປຸລຸລໍ ອກິວທຸຒຕິ, ອປຣາປຣໍ ວາ ສຸຈຣິຕໍ ປູເຣນຸຕສຸສ ປຸລຸລສງຂາຕໍ ປຸລຸລຜລໍ ອຸປຣູປຣິ ວທຸຒຕິ ປຣິປູເຣຕີຕິ ອຕຸໂຖฯ

໔໙໗ฯ ເອວໍ ເຖເຣນ ວຸຕຸເຕ ຣາຊາ ອປາຍທຸກຸຂໂຕ ອຸຕຸຣສຸຕຈິຕຸໂຕ ຣຕນຕຸຕເຍ ປຸລຸລສມຸເມ ຈ ອກິວທຸຒມານປສາໂທ ຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ສຣຕານິ ສີລານິ ຈ ສມາທິຍນຸໂຕ “ອຊເຊວ ພຸທຸສໍ ສຣຕໍ ອຸເປມີ”ຕິອາທິມາຫฯ

໖໐໑ฯ ຕຕຸຖ ເອຕາທິໂສຕິ ເອທີໂສ ຍຖາວຸຕຸຕຣູໂປฯ ເວສາລີຍໍ ອລຸລຕໂຣ ອຸປາສໂກຕິ ເວສາລີຍໍ ອເນກສຫສຸເສສຸ ອຸປາສເກສຸ ອລຸລຕໂຣ ອຸປາສໂກ ທຸຕຸວາฯ ສທຸໂທຕິອາທີ ກລຸຍາຕມິຕຸຕສນຸນິສຸສເຍນ ຕສຸສ ປຸຣິມກາວໂຕ ອລຸລາທີສຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ວຸຕຸຕໍฯ ປຸພຸເພ ທີ ໂສ ອສຸສທຸໂທ ກກຸຂລຸໂອ ກີກຸຂູນໍ ອກຸໂກສກາຣໂກ ສງພສຸສ ຈ ອນຸປຜຸຖາໂກ ອໂທສິฯ ອິທານີ ປນ ສທຸໂທ ມຸທຸໂກ ທຸຕຸວາ ກີກຸຂຸສງພລຸຈ ສກຸກຈຸຈໍ ຕທາ ອຸປຜຸຖທີຕິฯ ຕຕຸຕ ກາຣກໂຣຕິ ອຸປກາຣກາຣີฯ

໖໐໔ฯອຸໂກປີຕິ ທຸເວປີ ສູລາວຸໂຕ ຣາຊາ ຈฯ ສາມລຸລຜລານິ ອຊຊຄຸນຸຕິ ຍຖາຣທໍ ສາມລຸລຜລານິ ອນິຄຈຸລີສຸฯ ຕຍິທໍ ຍຖາຣ

ທໍ ທສຸເສຕຸ ‘‘ສູລາວຸໂຕ ອຄຸຄພລໍ ອພສຸສຍີ, ພລໍ ກນິຍຸຖໍ ປນ ອມຸພສກຸກໂຣ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ພລໍ ກນິຍຸຖນຸຕິ ໂສຕາປຕຸຕິພ ລໍ ສນຸຮາຍາຫ។ ຍໍ ປເນຕຸຖ ອຕຸຖໂຕ ອວິກຕຸຕໍ, ຕໍ ສຸວິຍຸເຍຍຸຍເມວ។

ເອວໍ ຣຄຸຄາ ເປເຕນ ອຕຸຕນາ ຈ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ອາຍສຸມາ ກປຸປີຕໂກ ສຕຸຖາຣໍ ວນຸທິຕຸວາ ສາວຕຸຖຶ ຄໂຕ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ ។ ສຕຸຖາ ຕມຕຸຖໍ ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຂມຸມໍ ເທເສສີ។ ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສຸສ ສາຕຸຖິກາ ອໂທສີຕິ។

ອມຸພສກຸກຣເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ។

໔។ ເສຣີສກເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

໖໐໔-໕໗។ສຸໂຕຖ ຍກຸຂສຸສ ວາທິຊານຄຸຈາຕິ ອິທໍ ເສຣີສກເປຕວຕຸຖຸ។ ຕໍ ຍສຸມາ ເສຣີສກວິມານວຕຸຖຸນາ ນິພຸພິເສສໍ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິຍໍ ຄາຖາສຸ ຈ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ປຣມຕຸຖທີປນີຍໍ ວິມານວຕຸຖຸວຕຸຕນາຍໍ (ວິ។ ວ។ ອຍຸຖ។ ໑໔໗ ເສຣີສກວິມານວຕຸຕນາ) ວຸຕຸຕເມວ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸພນຸຕິ។

ເສຣີສກເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ។

໕។ ນນຸທກເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ຣາຊາ ປິງຄລໂກ ນາມາຕິ ອິທໍ ນນຸທກເປຕວຕຸຖຸ។ ຕສຸສ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ສຕຸຖຸ ປຣິນິພຸພານໂຕ ວສຸສສຕທຸວຍສຸສ ອຈຸຈເຍນ ສຸຣຍຸຖວິສເຍ ປິງຄໂລ ນາມ ຣາຊາ ອໂທສິ។ ຕສຸສ ເສນາປຕິ ນນຸທໂກ ນາມ ມິຈຸຉາທິຍຸຖິ ວິປຣີຕທສຸສໂນ ‘‘ນຕຸຖິ ທິນຸນ’’ນຸຕິ ອາທິນາ ມິຈຸຉາຄາຫໍ ປຄຸຄຍຸຫ ວິຈຣີ។ ຕສຸສ ຂີຕາ ອຸຕຸຕຣາ ນາມ ອຸປາສິກາ ປຕິຣູເປ ກຸເລ ທິນຸນາ ອໂທສິ។ ນນຸທໂກ ປນ ກາ ລໍ ກຕຸວາ ວິຄຸຊາຍວິຍໍ ມຫຕິ ນິຄຸໂຣຂຣຸກຸເຂ ເວມານິກເປໂຕ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕິ។ ຕສຸມີ ກາລກເຕ ອຸຕຸຕຣາ ສຸຈິສີ ຕລຄນຸໂຂທກປູຣິຕໍ ປານິຍພຜໍ ກຸມຸມາສາກີສງຂເຕທີ ວຕຸຕຄນຸຂຣສສມຸປນຸເນທີ ປູເວທີ ປຣິປຸຕຸຕາສຣາວກຄຸຈ ອຄຸຄຕຣສຸສ ຂີຕາສວຕຸເຖຣສຸສ ທຕຸວາ ‘‘ອຍໍ ທກຸຂີຕາ ມຍຸທໍ ປິຕຸ ອຸປກປຸປຕູ’’ຕິ ອຸທຸທິສີ, ຕສຸສ ເຕນ ທາເນນ ທິພຸພປານິ ຍໍ ອປຣິມິຕາ ຈ ປູວາ ປາຕຸກວີສຸ។ ຕໍ ທິສຸວາ ໂສ ເອວໍ ຈິນຸເຕສີ – ‘‘ປາປກໍ ວຕ ມຍາ ກຕໍ, ຍໍ ມຫາຊໂນ ‘ນຕຸຖິ ທິນຸນ’ນຸຕິອາ ທິນາ ມິຈຸຉາຄາຫໍ ຄາທີໂຕ។ ອິທານີ ປນ ປິງຄໂລ ຣາຊາ ຂມຸມາໂສກສຸສ ຣຄຸໂຍ ໂອວາທໍ ທາຕຸໍ ຄໂຕ, ໂສ ຕໍ ຕສຸສ ທຕຸວາ ອາຄມິສຸສຕິ, ຫນຸທາຫໍ ນຕຸຖິກທິຍຸຖິ ວິໂນເທສຸສາມີ’’ຕິ។ ນ ຈິເຣເນວ ຈ ປິງຄໂລ ຣາຊາ ຂມຸມາໂສກສຸສ ຣຄຸໂຍ ໂອວາທໍ ທຕຸ ວາ ປຍິນິວຕຸຕນຸໂຕ ມຄຸຄໍ ປຍິປຊຊີ។

ອຖ ໂສ ເປໂຕ ອຕຸຕໂນ ວສນຍຸຖານາກິມຸຂໍ ຕໍ ມຄຸຄໍ ນິມຸມິນີ។ ຣາຊາ ຖິຕມຊຊນຸທິເກ ສມເຍ ເຕນ ມຄຸເຄນ ຄຈຸຉຕິ។ ຕສຸສ ຄຉນຸຕສຸສ ປຸຣໂຕ ມຄຸໂຄ ທິສຸສຕິ, ປີຍຸຖິໂຕ ປນສຸສ ອນຸຕຮາຍຕິ។ ສພຸພປຈຸຉໂຕ ຄຈຸຉນຸໂຕ ປຸຣິໂສ ມຄຸຄໍ ອນຸຕຮີຕໍ ທິສຸ ວາ ກີໂຕ ວິສຸສຣໍ ວິຣວນຸໂຕ ຂາວິຕຸວາ ຣຄຸໂຍ ອາໂຣເຈສິ, ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ກີໂຕ ສໍວິຄຸຄມານໂສ ຫຕຸຖິກຸຂນຸເຂ ຖຕຸວາ ຈຕສຸໂສ ທິສາ ໂອໂລເກນຸໂຕ ເປຕສຸສ ວສນນິຄຸໂຣຂຣຸກຸຂໍ ທິສຸວາ ຕທກິມຸໂຂ ອຄມາສິ ສທຸຂີ ຈຕຸຣງຄີນິຍາ ເສນາຍ។ ອຖານຸ ກຸກເມນ ຣຄຸເຍ ຕໍ ຖານໍ ປຕຸເຕ ເປໂຕ ສພຸພາກຣຄາວິກູສິໂຕ ຣາຊານໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຍິສນຸຖາຣໍ ກຕຸວາ ປູເວ ຈ ປານີຍຄຸຈ ທາເປສີ។ ຣາຊາ ສປຣິຊໂນ ນຸຫຕຸວາ ປູເວ ຂາທິຕຸວາ ປານີຍໍ ປີວິຕຸວາ ປຍິປຸປສຸສທຸຂມຄຸຄກິລມໂຖ ‘‘ເທວຕາ ນຸສິ ຄນຸຂພຸ ໂພ’’ຕິອາທິນາ ເປຕໍ ປຸຈຸຉີ។ ເປໂຕ ອາທິໂຕ ປຍຸຖາຍ ອຕຸຕໂນ ປວຕຸຕິ ອາຈິກຸຂິຕຸວາ ຣາຊານໍ ມິຈຸຉາທສຸສນໂຕ ວິໂມເຈຕຸວາ ສຣເຕສຸ ສີເລສຸ ຈ ປຕິຍຸຖາເປສີ។ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສຕຸໍ ສງຄີຕິກາຣາ –

໖໔໘។

‘‘ຣາຊາ ປິງຄລໂກ ນາມ, ສຸຣຍຸຖານໍ ອຂິປຕິ ອຫຸ;

ໂມຣິຍານໍ ອຸປຍຸຖານໍ ຄນຸຕຸວາ, ສຸຣຍຸຖໍ ປຸນຣາຄມາ។

໒໘໙။

‘‘ອຸဂ္ဂတော မဇ္ဈန္တိကေ ကາလေ, ราဇາ ປງ်ທံ ອຸປາຄມိ;

ອທຸທສ ມຄຸຄံ ຣມဏີยံ, ເປຕານံ ຕံ ວဂ္ဂပ်ຖံ။

໒໑໐။ สາຣຖີ ອາມນ္တยิ ราဇາ –

‘‘‘ອยံ ມຄໂຄ ຣມຕີໂຍ, ເຂໂມ ໂສວຕຸຖິໂກ ສີໂວ;

ອີມິນາ สາຣຖີ ยາມ, ສຸຣຜຸဌານံ สນຸຕິເກ ອີໂຕ’။

໒໑໑။

‘‘ເຕນ ປາຍາສິ ໂສຣຜຸໂຖ, ເສນາຍ ຈຕຸຣງຄິນິຍາ;

ອຸພຸພິຄຸຄຣູໂປ ປຸຣິໂສ, ໂສຣຜຸຖံ ເອຕທພຸຣວີ။

໒໑໒။

‘‘‘ກຸມຸມຄຸຄံ ປຜິປນຸນມຸຫາ, ກີສນံ ໂລມຫံສນံ;

ປຸຣໂຕ ທິສຸສຕິ ມຄຸໂຄ, ປຈຸຉໂຕ ຈ ນ ທິສຸສຕິ။

໒໑໓။

‘‘‘ກຸມຸມຄຸຄံ ປຜິປນຸນມຸຫາ, ຍມປຸຣິສານ ສນຸຕິເກ;

ອມານຸໂສ ວາຍຕິ ຄນຸໂຮ, ໂໜໂສ ສຸຍຸຍຕິ ທາຣຸໂຕ’။

໒໑໔။

‘‘สံວິຄຸໂຄ ราຊາ ໂສຣຜຸໂຖ, สາຣຖີ ເອຕທພຸຣວີ;

‘ກຸມຸມຄຸຄံ ປຜິປນຸນມຸຫາ, ກີສນံ ໂລມຫံສນံ;

ປຸຣໂຕ ທິສຸສຕິ ມຄຸໂຄ, ປຈຸຉໂຕ ຈ ນ ທິສຸສຕິ။

໒໑໕။

‘‘‘ກຸມຸມຄຸຄံ ປຜິປນຸນມຸຫາ, ຍມປຸຣິສານ ສນຸຕິເກ;

ອມານຸໂສ ວາຍຕິ ຄນ຺ໂຜ, ໂພໂສ ສຸຍ຺ຍຕິ ທາຣຸໂຓ’ຯ

໖໖໖ຯ

‘‘ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຜໍ ສມາຣຸຍ຺ຫ, ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຈຕ຺ທ຺ທິສາ;

ອທ຺ທສ ນິຄ຺ໂຣຜໍ ຣມຕີຍໍ, ປາທປໍ ຉາຍາສມ຺ປນ຺ນໍ;

ນີລພ຺ພວຕ຺ຕສທິສໍ, ເມຆວຕ຺ຕສິຣີນິພໍຯ

໖໖໗ຯ

‘‘ສາຣຖິ ອາມນ຺ຕຍີ ຣາຊາ, ‘ກີ ເອໂສ ທິສ຺ສຕິ ພ຺ຣຫາ;

ນີລພ຺ພວຕ຺ຕສທິໂສ, ເມຆວຕ຺ຕສິຣີນິໂພ’ຯ

໖໖໘ຯ

‘‘ນິຄ຺ໂຣໂຜ ໂສ ມຫາຣາຊ, ປາທໂປ ຉາຍາສມ຺ປນ຺ໂນ;

ນີລພ຺ພວຕ຺ຕສທິໂສ, ເມຆວຕ຺ຕສິຣີນິໂພຯ

໖໖໙ຯ

‘‘ເຕນ ປາຍາສິ ໂສຣຜ຺ໂຖ, ເຍນ ໂສ ທິສ຺ສເຕ ພ຺ຣຫາ;

ນີລພ຺ພວຕ຺ຕສທິໂສ, ເມຆວຕ຺ຕສິຣີນິໂພຯ

໖໗໐ຯ

‘‘ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຜໂຕ ໂອຣຸຍ຺ຫ, ຣາຊາ ຣຸກ຺ຂໍ ອຸປາຄມິ;

ນິສີທິ ຣຸກ຺ຂມູລສ຺ມິໍ, ສາມຈ຺ໂຈ ສປຣິຊ຺ຊໂນ;

ປູຣໍ ປານີຍສຣກໍ, ປູເວ ວິຕ຺ເຕ ຈ ອທ຺ທສຯ

໖໗໑ຯ

‘‘ປຸຣິໂສ ຈ ເທວວຕ຺ຕີ, ສພ຺ພາກຣຕກູສິໂຕ;

ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ, ໂສຣຜ຺ຖໍ ເອຕທພ຺ຣວິຯ

໖໗໒ຯ

“‘ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕໍ;

ປີວຕຸ ເທໂວ ປານີຍໍ, ປູເວ ຂາທ ອຣິນ຺ທມ’ຯ

໒໗໓ຯ

“ປີວິຕ຺ວາ ຣາຊາ ປານີຍໍ, ສາມຈ຺ໂຈ ສປຣິຊ຺ຊໂນ;

ປູເວ ຂາທິຕ຺ວາ ປີຕ຺ວາ ຈ, ໂສຣຏ຺ໂຐ ເອຕທພ຺ຣວີຯ

໒໗໔ຯ

“ເທວຕາ ນຸສິ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ, ອທຸ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ອຊານນ຺ຕາ ຕໍ ປຸຈ຺ຉາມ, ກຖໍ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍນ຺ຕິຯ

໒໗໕ຯ

“ນາມ຺ຫິ ເທໂວ ນ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ, ນາປິ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ເປໂຕ ອຫໍ ມຫາຣາຊ, ສຸຣຏ຺ຐາ ອິທ ມາຄໂຕຕິຯ

໒໗໖ຯ

“ກຶສີໂລ ກຶສມາຈາໂຣ, ສຸຣຏ຺ຐສ຺ມຶ ປຸເຣ ຕຸວໍ;

ເກນ ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ, ອານຸຠາໂວ ອຍໍ ຕວາຕິຯ

໒໗໗ຯ

“ຕໍ ສຸໂຓຫິ ມຫາຣາຊ, ອຣິນ຺ທມ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒນ;

ອມຈ຺ຈາ ປາຣິສຊ຺ຊາ ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຈ ປຸໂຣຫິໂຕຯ

໒໗໘ຯ

“ສຸຣຏ຺ຐສ຺ມຶ ອຫໍ ເທວ, ປຸຣິໂສ ປາປເຈຕໂສ;

ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ຈ ທຸສ຺ສີໂລ, ກທຣິໂຍ ປຣິຠາສໂກຯ

໒໗໙ຯ

‘‘ທທນ຺ຕານໍ ກເຣນ຺ຕານໍ, ວາຣຍິສ຺ສໍ ພຫຸຊ຺ຊນໍ;

ອຄ຺ເຄສໍ ທທມານານໍ, ອນ຺ຕຣາຍກເຣ ອຫໍ.

໖໗໐.

‘‘ວິປາໂກ ນຕ຺ຖິ ທານສ຺ສ, ສໍຍມສ຺ສ ກຸໂຕ ຟລໍ;

ນຕ຺ຖິ ອາຈຣິໂຍ ນາມ, ອທນ຺ຕໍ ໂກ ທເມສ຺ສຕິ.

໖໗໑.

‘‘ສມຕຸລ຺ຍານິ ພູຕານິ, ກຸໂຕ ເຊຍ຺ຍາປ຺ຈາຍິໂກ;

ນຕ຺ຖິ ພລໍ ວີຣິຍໍ ວາ, ກຸໂຕ ອຸຕ຺ຖານໂປຣິສໍ.

໖໗໒.

‘‘ນຕ຺ຖິ ທານຟລໍ ນາມ, ນ ວິໂສເຓຕິ ເວຣິນໍ;

ລທ຺ເຣຍ຺ຍໍ ລພເຕ ມຈ຺ໂຈ, ນິຍຕິປ຺ຣິຓາມຊໍ.

໖໗໓.

‘‘ນຕ຺ຖິ ມາຕາ ປິຕາ ພາຕາ, ໂລໂກ ນຕ຺ຖິ ອິໂຕ ປຣໍ;

ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ ນຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ສຸນິຫິຕໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ.

໖໗໔.

‘‘ໂຍປິ ຫເນຍ຺ຍ ປຸຣິສໍ, ປຣສ຺ສ ຊິນ຺ທເຕ ສິຣໍ;

ນ ໂກຈິ ກຄ຺ຈິ ຫນຕິ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ວິວຣມນ຺ຕເຣ.

໖໗໕.

‘‘ອຈ຺ເຊຊ຺ຊາໂກຊ຺ໂຊ ຫີ ຊີໂວ, ອຄ຺ຄໍໂສ ຄຸລຸອປ຺ຣິມຕ຺ຫໂລ;

ໂຍຊນານໍ ສຕໍ ປຄ຺ຈ, ໂກ ຊີວໍ ເຄຕ຺ຕຸມຣຫຕິ.

໖໗໖.

‘‘ຍຖາ ສຸຕ຺ຕຄຸລຸເອ ຂິຕ຺ເຕ, ນິພ຺ເພເຖນ຺ຕໍ ປລາຍຕິ;

ເອວເມວ ຈ ໂສ ຊີໂວ, ນິພ຺ເພເຖນ຺ໂຕ ປລາຍຕິ.

໖໗໗.

‘‘ຍຖາ ຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ, ອລ຺ລໍ ຄາມໍ ປ຺ວິສຕິ;

ເອວເມວ ຈ ໂສ ຊີໂວ, ອລ຺ລໍ ໂພນ຺ທິ ປ຺ວິສຕິ.

໖໗໘.

‘‘ຍຖາ ເຄຫໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ, ອລ຺ລໍ ເຄຫໍ ປ຺ວິສຕິ;

ເອວເມວ ຈ ໂສ ຊີໂວ, ອລ຺ລໍ ໂພນ຺ທິ ປ຺ວິສຕິ.

໖໗໙.

‘‘ຈຸລ຺ລາສີຕິ ມຫາກປ຺ປິໂນ, ສຕສຫສ຺ສານິ ທິ;

ເຍ ພາລາ ເຍ ຈ ປຕ຺ທິຕາ, ສໍສາຣໍ ເຂປຍິຕ຺ວານ;

ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສເຣ.

໖໘໐.

‘‘ມິຕານິ ສຸຂທຸກ຺ຂານິ, ໂທເຕຫິ ປິຍເກຫິ ຈ;

ຊີໂນ ສພ຺ພໍ ປຊານາຕິ, ສມ຺ມູລ຺ຫາ ອິຕຣາ ປຊາ.

໖໘໑.

‘‘ເອວໍທິຍ຺ຖິ ປຸເຣ ອາສິ, ສມ຺ມູລ຺ໂຫ ໂມຫປາຣຸໂຕ;

ມິຈ຺ຉາທິຍ຺ຖິ ຈ ທຸສ຺ສີໂລ, ກທຣິໂຍ ປຣິກາສໂກ.

໖໘໒.

‘ໂອຣໍ ເມ ຉຫິ ມາເສທິ, ກາລກິຣິຍາ ກວິສ຺ສຕິ;

ເອກນ຺ຕກຍ຺ກໍ ໂພຣໍ, ນິຣຍໍ ປປຕິສ຺ສຫໍ.

໖໘໓.

‘‘ຈຕຸກຸກຕຸຕໍ ຈຕຸທຸວາຣໍ, ວິພຕຸຕໍ ພາຄໂສ ມິຕໍ;

ອໂຍປາກາຣປຣິຍນຸຕໍ, ອຍສາ ປຕິກຸຊຊິຕໍ໚

໖໙໔໚

‘‘ຕສຸສ ອໂຍມຍາ ພູມິ, ຊລິຕາ ເຕຊສາ ຍຸຕາ;

ສມນຸຕາ ໂຍຊນສຕໍ, ຜຣິຕຸວາ ຕິຝຸຖຕິ ສພຸພທາ໚

໖໙໕໚

‘‘ວສຸສານິ ສຕສຫສຸສານິ, ໂຝສ ສຸຍຸຍຕິ ຕາວເທ;

ລກຸໂຂ ເອໂສ ມຫາຣາຊ, ສຕພາຄວສຸສໂກຕິໂຍ໚

໖໙໖໚

‘ໂກຕິສຕສຫສຸສານິ, ນິຣເຍ ປຈຸຈເຣ ຊນາ;

ມິຈຸຉາທິຝຸຖີ ຈ ທຸສຸສີລາ, ເຍ ຈ ອຣິຍູປວາທິໂນ໚

໖໙໗໚

‘‘ຕຕຸຖາຫໍ ທີຆມທຸຉານໍ, ທຸກຸຂໍ ເວທິສຸສ ເວທນໍ;

ຜລໍ ປາປສຸສ ກມຸມສຸສ, ຕສຸມາ ໂສຈາມຫໍ ພຸສໍ໚

໖໙໘໚

‘‘ຕໍ ສຸໂຕຫິ ມຫາຣາຊ, ອຣິນຸທມ ຣຝຸຖວຑຸຒນ;

ຬິຕາ ມຍຸຫໍ ມຫາຣາຊ, ອຸຕຸຕຣາ ກທຸທມຕຸຖຸ ເຕ໚

໖໙໙໚

‘‘ກໂຣຕິ ກທຸທກໍ ກມຸມໍ, ສີເລສຸໂປສເຖ ຣຕາ;

ສຄຸຄຕາ ສໍວິພາຄີ ຈ, ວທຄູຄູ ວີຕມຈຸຉຣາ໚

໗໐໐໚

‘‘ອຂຕຸຫກາຣີ ສິກຸຂາຍ, ສຸຕຸຫາ ປຣກຸເລສຸ ຈ;

ອຸປາສິກາ ສກ຺ຍມຸນິໂນ, ສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສິຣີມໂຕຯ

໗໐໑ຯ

“ກິກ຺ຂຸ ຈ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ, ຄາມໍ ປິຕ຺ຫາຍ ປາວິສິ;

ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸ ສຕິມາ, ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ສຸສໍວຸໂຕຯ

໗໐໘ຯ

“ສປທານໍ ຈຣມາໂນ, ອຄມາ ຕໍ ນິເວສນໍ;

ຕມທ຺ທສ ມຫາຣາຊ, ອຸຕ຺ຕຣາ ກທ຺ທມຕ຺ຖ ເຕຯ

໗໐໙ຯ

“ປູຣໍ ປານີຍສຣກໍ, ປູເວ ວິຕ຺ເຕ ຈ ສາ ອທາ;

ປີຕາ ເມ ກາລກໂຕ ກນ຺ເຕ, ຕສ຺ເສຕໍ ອຸປກປ຺ປຕຸຯ

໗໐໔ຯ

“ສມນນ຺ຕຣານຸທ຺ທິຜ຺ເຖ , ວິປາໂກ ອຸທປ຺ຊຊຖ;

ກຸຜ຺ຊາມິ ກາມກາມິຫໍ, ຣາຊາ ເວສ຺ສວໂຕ ຍຖາຯ

໗໐໕ຯ

“ຕໍ ສຸໂຕຫິ ມຫາຣາຊ, ອຣິນ຺ທມ ຣຜ຺ຖວທ຺ຒນ;

ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ, ພຸທ຺ໂຘ ອຄ຺ໂຄ ປວຸຈ຺ຈຕິ;

ຕໍ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຕໍ ຄຈ຺ຆ, ສປ຺ຸຕ຺ຕທາໂຣ ອຣິນ຺ທມຯ

໗໐໖ຯ

“ອຜ຺ຖງ຺ຄິເກນ ມຄ຺ເຄນ, ຝຸສນ຺ຕີ ອມຕໍ ປທໍ;

ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຣຕໍ ຄຈ຺ຆ, ສປ຺ຸຕ຺ຕທາໂຣ ອຣິນ຺ທມຯ

໗໐໗ຯ

‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ປະຕິປນ຺ນາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ຜເລ ຖິຕາ;

ເອສ ສງ຺ໂຆ ອຸຊຸພູໂຕ, ປຄ຺ຄາສີລສມາຫິໂຕ;

ຕັ ສງ຺ຆັ ສຣຕັ ຄຈ຺ຉ, ສປຸຕ຺ຕທາໂຣ ອຣິນ຺ທມ຺ໆ

໑໐໗ໆ

‘‘ປາຕາຕິປາຕາ ວິຣມສ຺ສຸ ຂິປ຺ປັ, ໂລເກ ອທິນ຺ນັ ປຣິວຊຊຍສ຺ສຸ;

ອມຊຊປໂປ ມາ ຈ ມຸສາ ອກາຕີ, ສເກນ ທາເຣນ ຈ ໂຫຫິ ຕຸຕ຺ໂຖຕິໆ

໑໐໘ໆ

‘‘ອຕ຺ຖກາໂມສີ ເມ ຍກ຺ຂ, ຫິຕກາໂມສີ ເທວເຕ;

ກໂຣມິ ຕຸຍ຺ຫັ ວຈນັ, ຕ຺ວັສິ ອາຈຣິໂຍ ມມໆ

໑໑໐ໆ

‘‘ອຸເປມິ ສຣຕັ ພຸທ຺ທັ, ທມ຺ມຄ຺ຈາປິ ອນຸຕ຺ຕຣັ;

ສງ຺ຆຄ຺ຈ ນຣເທວສ຺ສ, ຄຈ຺ຉາມິ ສຣຕັ ອຫັໆ

໑໑໑ໆ

‘‘ປາຕາຕິປາຕາ ວິຣມາມິ ຂິປ຺ປັ, ໂລເກ ອທິນ຺ນັ ປຣິວຊຊຍາມິ;

ອມຊຊປໂປ ໂນ ຈ ມຸສາ ກຕາມິ, ສເກນ ທາເຣນ ຈ ໂຫມິ ຕຸຕ຺ໂຖໆ

໑໑໘ໆ

‘‘ໂອຟຸຕາມິ ມຫາວາເຕ, ນທິຍາ ສີຆຄາມິຍາ;

ວມາມິ ປາປິກັ ທິຕ຺ຖິ, ພຸທ຺ທານັ ສາສເນ ຣໂຕໆ

໑໑໙ໆ

‘‘ອິທັ ວຕ຺ວານ ໂສຣຕ຺ໂຖ, ວິຣມິຕ຺ວາ ປາປທສ຺ສນາ;

ນໂມ ກຄວໂຕ ກຕ຺ວາ, ປາໂມກ຺ໂຂ ຣຖມາຣຸຫີ’’ຕີໆ – ຄາຖາໂຍ ອໂວຈຸ;

໖໘໗-໘ໆ ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ປິງຄລໂກ ນາມ, ສຸຣຕ຺ຖານັ ອທິປຕິ ອຫູຕິ ປິງຄລຈກ຺ຂຸຕາຍ ‘‘ປິງຄໂລ’’ຕິ ປາກຕນາໂມ ສຸຣຕ຺ຖ

ເທສສ຺ສ ອິສ຺ສໂຣ ຣາຊາ ອໂຫສີຯ ໂມຣິຍານນ຺ຕິ ໂມຣິຍຣາຊູນໍ, ສມ຺ມາໂສກໍ ສນ຺ສາຍ ວທຕິຯ ສຸຣຜ຺ຄໍ ປຸນຣາຄມາຕິ ສຸຣຜ຺ຄສ຺ສ ວິສຍໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສຸຣຜ຺ຄຄາມິມຄ຺ຄໍ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉີຯ ປງ຺ກນ຺ຕິ ມຸທ຺ທູມີຯ ວຕ຺ຕຸປ຺ຖນ຺ຕິ ເປເຕນ ນິມ຺ມິຕໍ ມຣູກູມິມຄ຺ຄໍຯ

໒໒໐ຯເຂໂມຕິ ນິພ຺ກໂຍຯ ໂສວຕ຺ຖິໂກຕິ ໂສຕ຺ຖິກາວາວໂຫຯ ສີໂວຕິ ອນຸປ຺ທ຺ທໂວຯ ສຸຣຜ຺ຄານໍ ສນ຺ຕິເກ ອິໂຕຕິ ອິມິນາ ມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ມຍໍ ສຸຣຜ຺ຄວິສຍສ຺ສ ສມີເປເຍວຯ

໒໒໑-໔ຯໂສຣຜ຺ໂຄຕິ ສຸຣຜ຺ຄາສີປ຺ຕິຯ ອຸພ຺ພິຄ຺ຄຣູໂປຕິ ອຸຕ຺ຣສ຺ຕສກາໂວຯ ກິສນນ຺ຕິ ກຍຊນນ຺ ຯ ໂລມຫໍສນນ຺ຕິ ກິສນກາເວນ ໂລມານໍ ຫໍສາປນໍຯ

໒໒໕ຯຍມປຸ໌ຣິສານ ສນ຺ຕິເກຕິ ເປຕານໍ ສມີເປ ວຕ຺ຕາມຯ ອມານຸໂສ ວາຍຕິ ຄນ຺ໂຘຕິ ເປຕານໍ ສຣີຣຄນ຺ໂຘ ວາຍຕິຯ ໂຆໂສ ສຸຍ຺ຍຕິ ທາຣຸໂຓຕິ ປຈ຺ເຈກນິຣເຍສຸ ກາຣຕໍ ກາຣິຍມານານໍ ສຕ຺ຕານໍ ໂຆຣຕໂຣ ສທ຺ໂທ ສຸຍ຺ຍຕິຯ

໒໒໖ຯປາທປນ຺ຕິ ປາທສທິເສທີ ມູລາວຍເວທີ ອຸທກສ຺ສ ປີ໊ວນໂຕ “ປາທໂປ”ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ຕຣຸໍຯ ຉາຍາສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ສມ຺ປນ຺ນຈ຺ຉາຍໍຯ ນີລພ຺ກວຕ຺ຕສທິສນ຺ຕິ ວຕ຺ເຕນ ນີລເມຆສທິສໍຯ ເມຆວຕ຺ຕສິຣິນິກນ຺ຕິ ເມຆວຕ຺ຕສຕ຺ຄານໍ ຫຸຕ຺ວາ ຂາຍມານໍຯ

໒໗໐ຯປູຣໍ ປານີຍສຣກນ຺ຕິ ປານີເຍນ ປຸຕ຺ຕໍ ປານີຍກາຊນໍຯ ປູເວຕິ ຂຊ຺ຊເກຯ ວິຕ຺ເຕຕິ ວິຕ຺ຕິຊນເນ ມທ຺ເຣ ມນຸຍ຺ເຍ ຕທີ ຕທີ ສຣາເວ ປູເຣຕ຺ວາ ຄປີ໊ຕປູເວ ອທ຺ທສຯ

໒໗໔ຯອໂຖເຕ ອທຸຣາຄຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອໂຖຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ອວສາຣຕາຕ຺ເຖ ວາ, ມຫາຣາຊ, ເຕ ອາຄຕໍ ທຸຣາຄຕໍ ນ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ສ຺ວາຄຕເມວາຕິ ມຍໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຣິນ຺ທມາຕິ ອຣີນໍ ທມນສີລຯ

໒໗໗ຯອມຈ຺ຈາ ປາຣິສຊ຺ຊາຕິ ອມຈ຺ຈາ ປາຣິສຊ຺ຊາ ຈ ວຈນໍ ສຸຕານ຺ຕຸ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຈ ຕຸຍ຺ຫໍ ປຸໂຣຫິໂຕ ຕໍ ສຸຕາຕູຕິ ໂຍຊນາຯ

໒໗໘ຯສຸຣຜ຺ຄສ຺ມີ ອຫນ຺ຕິ ສຸຣຜ຺ຄເທເສ ອຫໍຯ ເທວາຕິ ຣາຊານໍ ອາລປ຺ຕິຯ ມິຈ຺ຉາທິຜ຺ຄິຕິ ນຕ຺ຖິກທິຜ຺ຄິຍາ ວິປ຺ຣີຕທສ຺ສໂນຯ ທຸສ຺ສີໂລຕິ ນິສ຺ສີໂລຯ ກທຣິໂຍຕິ ຖທ຺ຘມຈ຺ຉຣີຯ ປຣິກາສໂກຕິ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ອກ຺ໂກສໂກຯ

໒໗໙ຯວາຣຍິສ຺ສນ຺ຕິ ວາເຣສືຯ ອນ຺ຕຣາຍກໂຣ ອຫນ຺ຕິ ທານໍ ທທນ຺ຕານໍ ອຸປ຺ກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕານໍ ອນ຺ຕຣາຍກໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ອຍ຺ເຍສຍ຺ຈ ປເຣສໍ ທານໍ ທທມານານໍ ທານມຍປຸຍ຺ຍໂຕ ອຫໍ ພຫຸຊນໍ ວາຣຍິສ຺ສໍ ວາເຣສິນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ

໒໘໐ຯວິປາໂກນຕ຺ຖິ ທານສ຺ສາຕິອາທີ ວາຣິຕາກາຣທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ ວິປາໂກ ນຕ຺ຖີ ທານສ຺ສາຕິ ທານໍ ທທໂຕ ຕສ຺ສ ວິປາໂກ ອາຍຕີ ປຕ຺ຕພ຺ພຜລໍ ນຕ຺ຖີຕິ ວິປາກໍ ປຜິພາຫຕິຯ ສໍຍມສ຺ສ ກຸໂຕ ຜລນ຺ຕິ ສີລສ຺ສ ປນ ກຸໂຕ ນາມ ຜລໍ, ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ນຕ຺ຖິ ອາຈຣິໂຍ ນາມາຕິ ອາຈາຣສມາຈາຣສິກ຺ຂາປໂກ ອາຈຣິໂຍ ນາມ ໂກຈິ ນຕ຺ຖີຯ ສກາວໂຕ ເອວ ທີ ສຕ຺ຕາ ທນ຺ຕາ ວາ ອທນ຺ຕາ ວາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ “ອທນ຺ຕໍ ໂກ ທເມສ຺ສຕີ”ຕິຯ

໒໘໑ຯສມຕຸລ຺ຍານີ ກູຕານີຕິ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ສພ຺ເພປີ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສມສມາ, ຕສ຺ມາ ເຊຜ຺ໂຄ ເອວ ນຕ຺ຖິ, ກຸໂຕ ເຊຜ຺ຄາປຈາຍິໂກ, ເຊຜ຺ຄາປຈາຍນປຸຍ຺ຍໍ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນຕ຺ຖິ ພລນ຺ຕິ ຍມ຺ທີ ອຕ຺ຕໂນ ພເລ ປຕິຜ຺ຄິຕາ ສຕ຺ຕາ ວີຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສໂສກຄ຺ຍຕໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ຍາວອຣຫຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປາປຸຕນ຺ຕິ, ຕໍ ວີຣິຍພລໍ ປຜິກ຺ຂິປ຺ຕິຯ ວີຣິຍໍ ວາ ນຕ຺ຖິ ກຸໂຕ ອຸຜ຺ຄານໂປ໌ຣິສນ຺ຕິ ອິທໍ ໂນ ປຸຣິສວີຣິເຍນ ປຸຣິສກາເຣນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕວາທປຜິກ຺ເຂປວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໒໘໔ຯນຕ຺ຖິທານຜລໍ ນາມາຕິ ທານສ຺ສ ຜລໍ ນາມ ກິຍ຺ຈິ ນຕ຺ຖິ, ເທຍ຺ຍທມ຺ມປຣິຈ຺ຈາໂຄ ກສ຺ມນິທິຕໍ ວິຍ ນິປ຺ຜໂລ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ວິໂສເຘຕິ ເວຣິນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເວຣິນນ຺ຕິ ເວຣວນ຺ຕໍ ເວຣານໍ ວເສນ ປາຕາຕິປາຕາທີນໍ ວເສນ ຈ ກຕປາປໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ທານສີລາທິວຕໂຕ ນ ວິໂສເຘຕິ, ກທາຈິປີ ສຸທ຺ຘໍ ນ ກໂຣຕິຯ ປຸພ຺ເພ “ວິປາໂກ ນຕ຺ຖິ ທານສ຺ສາ”ຕິອາທີ ທານາທີໂຕ ອຕ຺ຕໂນ

ປເຣສໍ ນິວາຣິຕາກາຣຫສ຺ສນໍ, ‘‘ນຕ຺ຖິ ທານຜລໍ ນາມາ’’ຕິອາທີ ປນ ອຕ຺ຖໂນ ມິຈ຺ຉາກີນິເວສທສ຺ສນນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ລທ຺ເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ ລທ຺ຊພ຺ພໍ. ກຖໍ ປນ ລທ຺ຊພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ນິຍຕິປຣິຕາມຊ’’ນ຺ຕິ. ອຍໍ ສຕ຺ໂຕ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ລການ຺ໂຕ ນິຍຕິ ວິປຣິຕາມວເສເນວ ລກຕິ, ນ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ, ນ ອິສ຺ສຣາທີນາ ຈາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ.

໒໗໓. ນຕ຺ຖິມາຕາ ປິຕາ ກາຕາຕິ ມາຕາທີສຸ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕີນໍ ຜລາກາວໍ ສນ຺ຊາຍ ວທຕິ. ໂລໂກ ນຕ຺ຖິ ອິໂຕ ປຣນ຺ຕິ ອິໂຕ ອິຊໂລກໂຕ ປຣໂລໂກ ນາມ ໂກຈິ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ສຕ຺ຕາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ທີນ຺ນນ຺ຕິ ມ ຫາທານໍ. ຫຸຕນ຺ຕິ ປເຫນກສກ຺ການໂຣ, ຕທຸກຍມ຺ປິ ຜລາກາວໍ ສນ຺ຊາຍ ‘‘ນຕ຺ຖິ’’ຕິ ປຏິກ຺ຂິປຕິ. ສຸນີຫິຕນ຺ຕິ ສຸຍຸຖ຺ ນີຫິຕໍ. ນ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ຍໍ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ທານໍ ນາມ ‘‘ອນຸຄາມິກນິຊີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ. ເຕສໍ ຕໍ ວາຈາວຕ຺ຖຸມຕ຺ຕເມວາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ.

໒໗໔. ນ ໂກຈິ ກລ຺ຈິ ຫນຕີຕິ ໂຍ ປຸຣິໂສ ປຣໍ ປຸຣິສໍ ຫເນຍ຺ຍ, ປຣສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ສີສໍ ຊິນ຺ເທຍ຺ຍ, ຕຕ຺ຖ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນ ໂກຈິ ກລ຺ຈິ ຫນຕິ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ກາຍານໍ ຊິທ຺ທກາວໂຕ ຫນນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ. ກຖໍ ສຕ຺ຖປຫາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ວິວຣມນ຺ຕເຣ’’ຕິ. ປຖວີອາທີນໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ກາຍານໍ ວິວຣກູເຕ ອນ຺ຕເຣ ຊິທ຺ເທ ສຕ຺ຖໍ ປວິສຕິ, ເຕນ ສຕ຺ຕາ ອສີອາທີຫິ ປຫຕາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕິ, ຊີໂວ ວິຍ ປນ ເສສກາຍາປິ ນິຈ຺ຈສກາວຕ຺ຕາ ນ ຊິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ.

໒໗໕. ອຈ຺ເຉຊ຺ຊາເກຊໂຊ ຫິ ຊີໂວຕິ ອຍໍ ສຕ຺ຕານໍ ຊີໂວ ສຕ຺ຖາທີຫິ ນ ຊິນ຺ທິຕພ຺ໂພ ນ ກິນ຺ທິຕພ຺ໂພ ນິຈ຺ຈສກາວຕ຺ຕາ. ອຍ຺ກໍໂສ ຄຸລຸອປຣິມຕ຺ຫໂລຕິ ໂສ ປນ ຊີໂວ ກທາຈິ ອຍ຺ກໍໂສ ໂຫຕິ ກທາຈິ ຄຸລຸອປຣິມຕ຺ຫໂລ ຯ ໂຍຊນານໍ ສຕໍ ປຍ຺ຈາຕິ ເກວ ລີກາວໍ ປຕ຺ໂຕ ປຍ຺ຈໂຍຊນສຕຸພ຺ເພໂຊ ໂຫຕິ. ໂກ ຊີວໍ ເຉຕ຺ຕຸມຣຫຕີຕິ ນິຈ຺ຈໍ ນິພ຺ພິກາຣໍ ຊີວໍ ໂກ ນາມ ສຕ຺ຖາທີຫິ ຊິນ຺ທິຕຸໍ ອຣຫຕິ, ນ ໂສ ເກນຈິ ວິໂກປເນຍ຺ໂຍຕິ ວທຕິ.

໒໗໖. ສຸຕ຺ຕຄຸລຸເອຕິ ເວເຖຕ຺ວາ ກຕສຸຕ຺ຕຄຸລຸເອ. ຂິຕ຺ເຕຕິ ນິພ຺ເພຖນວເສນ ຂິຕ຺ເຕ. ນິພ຺ເພເຖນ຺ຕໍ ປລາຍຕີຕິ ປພ຺ພເຕ ວາ ຣຸກ຺ຂຄ຺ເຄ ວາ ຖຕ຺ວາ ນິພ຺ເພຖິຍມານໍ ຂິຕ຺ຕໍ ສຸຕ຺ຕຄຸລຸອໍ ນິພ຺ເພເຖນ຺ຕເມວ ຄຈ຺ຉຕິ, ສຸຕ຺ເຕ ຂີເຓ ນ ຄຈ຺ຉຕິ. ເອວເມວນ຺ຕິ ຍຖາ ຕໍ ສຸຕ຺ຕຄຸລຸອໍ ນິພ຺ເພຖິຍມານໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ສຸຕ຺ເຕ ຂີເຓ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເອວເມວ ໂສ ຊີໂວ ‘‘ຈຸລ຺ລາສີຕິ ມຫາກປ຺ປິໂນ ສຕສຫສ຺ສານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕກາລເມວ ອຕ຺ຕກາວຄຸລຸອໍ ນິພ຺ເພເຖນ຺ໂຕ ປລາຍຕິ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕໂຕ ອຸທ຺ທໍ ນ ປວຕ຺ຕຕີ.

໒໗໗. ເອວເມວ ຈ ໂສ ຊີໂວຕິ ຍຖາ ໂກຈິ ປຸຣິໂສ ອຕ຺ຕໂນ ນິວາສຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕໂຕ ອຍ຺ຍໍ ຄາມໍ ປວິສຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຕີເຍນ, ເອວເມວ ໂສ ຊີໂວ ອິໂຕ ສຣີຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຍ຺ຍໍ ອປຣໍ ສຣີຣໍ ນິຍຕວເສນ ປວິສຕີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ໂພນ຺ທີນ຺ຕິ ກາຍໍ.

໒໗໘. ຈຸລ຺ລາສີຕີຕິ ຈຕຸຣາສີຕິ. ມຫາກປ຺ປິໂນຕິ ມຫາກປ຺ປານໍ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ເອກມ຺ຫາ ມຫາສຣາ ອໂນຕຕ຺ຕາທີໂຕ ວສ຺ສສເຕ ວສ຺ສສເຕ ກຸສຄ຺ເຄນ ເອເກກໍ ອຸທກພິນ຺ທຸໍ ນີຫຣນ຺ເຕ ອິມິນາ ອຸປກ຺ກເມນ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຕມ຺ຫິ ສເຣ ນິຣຸທເກ ຊາເຕ ເອໂກ ມ ຫາກປ຺ໂປ ນາມ ໂຫຕິ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ເອວຣູປານໍ ມຫາກປ຺ປານໍ ຈຕຸຣາສີຕິສຕສຫສ຺ສານີ ສໍສາຣສ຺ສ ປຣິມາຓ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ເຍ ພາລາ ເຍ ຈ ປຓ຺ຑິຕາຕິ ເຍ ອນ຺ຊພາລາ, ເຍ ຈ ສປ຺ປຍ຺ຍາ, ສພ຺ເພປິ ເຕ. ສໍສາຣໍ ຂເປຍິຕ຺ວານາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາລປຣິຈ຺ເຉທໍ ສໍສາຣໍ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ຂເປຕ຺ວາ. ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສເຣຕິ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຣິຍນ຺ຕໍ ປຣິໂຍສານໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ປຓ຺ຑິຕາປິ ອນ຺ຕຣາ ສຸຊ຺ຊິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ພາລາປິ ຕໂຕ ອຸທ຺ທໍ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ຕສ຺ສ ລທ຺ຊີ.

໒໘໐. ມິຕານີ ສຸຂທຸກ຺ຂານີ, ໂທເຓຫີ ປີຜເກຫີ ຈາຕິ ສຕ຺ຕານໍ ສຸຂທຸກ຺ຂານີ ນາມ ໂທເຓຫີ ປີຜເກຫີ ມານກາຊເນຫີ ມິຕານີ ວິຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາລປຣິຈ຺ເຉເທເນວ ປຣິມິຕຕ຺ຕາ ປຈ຺ເຈກຍ຺ຈ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕານິ ນິຍຕິປຣິຕາມຊານີ ປຣິມິຕານີ. ຕຍິ ທໍ ຊີໂນ ສພ຺ພໍ ປຊານາຕິ ຊີນກູມິຍໍ ຄິໂຕ ເກວລໍ ປຊານາຕິ ສໍສາຣສ຺ສ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕຕ຺ຕາ. ສໍສາເຣ ປນ ປຣິພ຺ກມຕິ ສມ຺ມູລ຺ ຫາຍໍ ອິຕຣາ ປຊາ.

໒໘໑. ເອວໍທິຍ຺ຄິ ປຸເຣ ອາສິນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕນຕ຺ຖິກທິຍ຺ຄິໂກ ປຸພ຺ເພວ ອຫໍ ອໂຫສິ. ສມ຺ມູລ຺ໂຫ ໂມຫປາຣຸໂຕຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ທິຍ຺ຄິຍາ ເຫຕຸກູເຕນ ສມ຺ໂມເຫນ ສມ຺ມູລ຺ໂຫ, ຕໍສຫຊາເຕນ ປນ ໂມເຫນ ປາຣຸໂຕ, ປຏິຈ຺ຉາທິຕກຸສລພີໂຊຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ.

໖໙໔ຯ ເອວໍ ປຸພ຺ເພ ຍາ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ປາປທິຎ຺ຐິ, ຕສ຺ສາ ວເສນ ກຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຕ຺ຕໂນ ອາຍຕິໍ ອນຸກວິຕພ຺ພໍ ຕສ຺ສ ຜລໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ໂອຣໍ ເມ ຉຫີ ມາເສຫີ’’ຕິອາທິມາຫຯ

໖໙໘-໒ຯ ຕຕ຺ຖ ວສ຺ສານິ ສຕສຫສ຺ສານີຕິ ວສ຺ສານໍ ສຕສຫສ຺ສານິ, ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ວຈນເສໂສຯ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ວາ ເອຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ, ວສ຺ເສສຸ ສຕສຫສ຺ເສສຸ ວີຕິວຕ຺ເຕສູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຊໂສ ສຸຍ຺ຍຕິ ຕາວເທຕິ ຍທາ ເອຕ຺ຕໂກ ກາໂລ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ຕາວເທວ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ‘‘ອິຬ ປຈ຺ຈນ຺ຕານໍ ໂວ ມາຣິສາ ວສ຺ສສຕສຫສ຺ສປຣິມາໂຓ ກາໂລ ອຕີໂຕ’’ຕິ ເອວໍ ຕສ຺ມິໍ ນິຣເຍ ສທ຺ໂທ ສຸຍ຺ຍຕິຯ ລກ຺ໂຂ ເອໂສ, ມຫາຣາຊ, ສຕກາຄວສ຺ສໂກຎິໂຍຕິ ສຕກາຄາ ສຕໂກຎ຺ຍາສາ ວສ຺ສໂກຎິໂຍ, ມຫາຣາຊ, ນິຣເຍ ປຈ຺ຈນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອາຍຸໂນ ເອໂສ ລກ຺ໂຂ ເອໂສ ປຣິຈ຺ເຉໂທຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ທສທສກໍ ສຕໍ ນາມ, ທສ ສຕານິ ສຫສ຺ສໍ ນາມ, ທສທສສຫສ຺ສານິ ສຕສຫສ຺ສໍ ນາມ, ສຕສຕສຫສ຺ສານິ ໂກຎິ ນາມ, ຕາສໍ ໂກຎີນໍ ວເສນ ສຕສຫສ຺ສວສ຺ສໂກຎິໂຍ ສຕກາຄາ ວສ຺ສໂກຎິໂຍຯ ສາ ຈ ໂຂ ເນຣຍິການໍເຍວ ວສ຺ສຄຓນາວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ, ນ ມນຸສ຺ສານໍ, ເທວານໍ ວາຯ ອີທິສານິ ອເນການິ ວສ຺ສໂກຎິສຕສຫສ຺ສານິ ເນຣຍິການໍ ອາຍຸຯ ເຕນາຫ ‘‘ໂກຎິສຕສຫສ຺ສານິ, ນິຣເຍ ປຈ຺ຈເຣ ຊນາ’’ຕິຯ ຍາທິເສນ ປນ ປາເປນ ສຕ຺ຕາ ເອວໍ ນິຣເຍສຸ ປຈ຺ຈນ຺ຕິ , ຕໍ ນິຄມນວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຐິ ຈ ທຸສ຺ສີລາ, ເຍ ຈ ອຣິຍູປວາທິໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເວທິສ຺ສນ຺ຕິ ອນຸກວິສ຺ສໍຯ

໖໙໗-໒໐໖ຯ ເອວໍ ອາຍຕິໍ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸກວິຕພ຺ພໍ ປາປຜລໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ‘‘ເກນ ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ , ອານຸກາໂວ ອຍໍ ຕວາ’’ຕິ ຣຄ຺ຍາ ປຸຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຕໍ ສຣເຕສຸ ເຈວ ສີເລສຸ ຈ ປຕິຎ຺ຐາເປຕຸກາໂມ ‘‘ຕໍ ສຸໂຓຫິ ມຫາຣາຊາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສີເລສຸໂປສເຖ ຣຕາຕິ ນິຈ຺ຈສີເລສຸ ຈ ອຸໂປສຖສີເລສຸ ຈ ອກິຣຕາຯ ອທາຕີ ອທາສິຯ ຕໍ ສມ຺ມນ຺ຕິ ຕໍ ອຎ຺ຖງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ອມຕປ຺ທຄ຺ຈຯ

໒໐໙-໑໔ຯ ເອວໍ ເປເຕນ ສຣເຕສຸ ສີເລສຸ ຈ ສມາທປີໂຕ ຣາຊາ ປສນ຺ນມານໂສ ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ກຕໍ ອຸປກາຣໍ ຕາວ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສຣຕາທີສຸ ປຕິຎ຺ຐໜ຺ໂຕ ‘‘ອຕ຺ຖກາໂມ’’ຕິອາທິກາ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ວຕ຺ວາ ປຸພ຺ເພ ອຕ຺ຕໂນ ຄຫິຕາຍ ປາປິກາຍ ທິຎ຺ຐິຍາ ປຎິນິສ຺ສຎ຺ຐາກາວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ‘‘ໂອຟຸຕາມິ’’ຕິ ຄາຖມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ໂອຟຸຕາມິ ມຫາວາເຕຕິ ມຫນ຺ເຕ ວາເຕ ວາຍນ຺ເຕ ກຸສໍ ວິຍ ຕໍ ປາປກໍ ທິຎ຺ຐິໍ, ຍກ຺ຂ, ຕວ ສມ຺ມເທສນາວາເຕ ໂອຟຸຕາມິ ນິທ຺ຘຸນາມິຯ ນທິຍາ ວາ ສີຆຄາມິຍາຕິ ສີຆໂສຕາຍ ມຫານທິຍາ ວາ ຕິຕາກຎ຺ຖປຕ຺ຕາກສໍ ວິຍ ປາປິກໍ ທິຎ຺ຐິໍ ປວາເຫມີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ວມາມິ ປາປິກໍ ທິຎ຺ຐິນ຺ຕິ ມມ ມໂນມຸຂຄຕໍ ປາປິກໍ ທິຎ຺ຐິໍ ອຸຈ຺ຉທ຺ທຍາມິຯ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ ‘‘ພຸທ຺ທານໍ ສາສເນ ຣໂຕ’’ຕິຯ ຍສ຺ມາ ເອກໍເສນ ອມຕາວເທ ພຸທ຺ທານໍ ກຄວນ຺ຕານໍ ສາສເນ ຣໂຕ ອກິຣໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ທິຎ຺ຐິສງ຺ຂາຕໍ ວິສໍ ວມາມິ ຕິ ໂຍຊນາຯ

໒໑໓ຯ ຕິ ໂອສານຄາຖາ ສງ຺ຄີຕິກາເຣຫິ ຖປິຕາຯ ຕຕ຺ຖ ປາໂມກ຺ຂິຕິປາຈີນທິສາກິມຸໂຂ ຫຸຕ຺ວາຯ ຣຖມາຣຸຫີຕິ ຣາຊາ ຄມນສຊ຺ຊໍ ອຕ຺ຕໂນ ຣາຊຣຖໍ ອກິຣຸຫີ, ອາຣຸຍ຺ຫ ຍກ຺ຂານຸກາເວນ ຕໍ ທິວສເມວ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣໍ ປຕ຺ວາ ຣາຊກວນໍ ປາວິສິຯ ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອິມໍ ປວຕ຺ຕິໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອາໂຣເຈສິ, ກິກ຺ຂູ ຕໍ ເຖຣານໍ ອາໂຣເຈສຸໍ, ເຖຣາ ຕຕິຍສງ຺ຄີຕິຍໍ ສງ຺ຄຫໍ ອາໂຣເປສຸໍຯ

ນນ຺ທກເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ເຣວຕີເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

໒໑໔-໓໖ຯອຸຎ຺ເຖຫີ, ເຣວເຕ, ສຸປາປທມ຺ເມຕິ ອິທໍ ເຣວຕີເປຕວຕ຺ຖຸຯ ຕໍ ຍສ຺ມາ ເຣວຕີວິມານວຕ຺ຖຸນາ ນິພ຺ພິເສສໍ, ຕສ຺ມາ ຍ ເທຕ຺ຖ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ຄາຖາສຸ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍໍ ວິມານວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາຍໍ (ວິຯ ວຯ ອຎ຺ຖຯ ໓໖໐ ເຣວຕີວິມານວຕ຺ຕນາ) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອິທລ຺ຫິ ນນ຺ທິຍສ຺ສ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ວິມານວຕ຺ຖຸປາລຸອິຍໍ ສງ຺ຄຫໍ ອາໂຣປິຕມ຺ປິ ເຣວຕີປຎິພທ຺ຘາຍ ຄາຖາຍ ວເສນ ‘‘ເຣວຕີເປຕວຕ຺ຖຸ’’ນ຺ຕິ ເປຕວຕ຺ຖຸປາລຸອິຍມ຺ປິ ສງ຺ຄຫໍ ອາໂຣປິຕນ຺ຕິ ທຎ຺ຐພ຺ພໍຯ

ເຣວຕີເປຕວຕຖຸວຕຸຕນາ ນິຍຸຕິຕາ។

៥។ ອຸຈຸຈຸເປຕວຕຖຸວຕຸຕນາ

ອິທໍ ມມ ອຸຈຸຈຸວນ໌ ມຫນຸຕນຸຕີ ອິທໍ ອຸຈຸຈຸເປຕວຕຖຸ។ ຕສຸສ ກາ ອຸປຸປຕຸຕິ? ກຄວຕິ ເວລຸວຸວເນ ວິຫຣນຸເຕ ອລຸລຕໂຣ ປຸຣິໂສ ອຸຈຸຈຸກລາປ໌ ຂນຸເຂ ກຕຸວາ ເອກໍ ອຸຈຸຈຸໍ ຂາທນຸໂຕ ຄຈຸຉຕິ។ ອຖ ອລຸລຕໂຣ ອຸປາສໂກ ສີລວາ ກລຸຍາຕຣມຸໂມ ພາລທາຣເກນ ສທຸຂີ ຕສຸສ ປີຍຸຕິໂຕ ປີຍຸຕິໂຕ ຄຈຸຉຕິ។ ທາຣໂກ ອຸຈຸຈຸໍ ປສຸສິຕຸວາ ''ເທທີ''ຕິ ປໂຣທຕິ។ ອຸປາສໂກ ທາຣກໍ ປໂຣທນຸຕໍ ທິສຸວາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ສງຄຕຸຫນຸໂຕ ເຕນ ສທຸຂີ ສລຸລາປມກາສີ។ ໂສ ປນ ປຸຣິໂສ ເຕນ ສທຸຂີ ນ ກິລຸຈີ ອາລປີ, ທາຣກສຸສ ອຸຈຸຈຸຂຕຸຫມຸປີ ນາທາສີ។ ອຸປາສໂກ ຕໍ ທາຣກໍ ທສຸເສຕຸວາ ''ອຍໍ ທາຣໂກ ອຕິວິຍ ໂຣທຕິ, ອິມສຸສ ເອກໍ ອຸຈຸຈຸຂຕຸທໍ ເທທີ''ຕິ ອາຫ។ ຕໍ ສຸຕຸວາ ໂສ ປຸຣິໂສ ອສຫນຸໂຕ ປຜິຫຕຈິຕຸຕໍ ອຸປຜຸຖເປຕຸວາ ອນາທຣວເສນ ເອກໍ ອຸຈຸຈຸລຍຸກຶ ປີຍຸຕິໂຕ ຂີປີ។

ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕຸວາ ຈິຣໍ ປຣິກາວິຕສຸສ ໂລກສຸສ ວເສນ ເປເຕສຸ ນິພຸພຕຸຕິ, ຕສຸສ ຜລໍ ນາມ ສກກມຸມສຣິກຸຂກໍ ໂຫຕີຕິ ອຍຸຖກຣີສມຕຸຕໍ ຖານໍ ອວຕຖຣນຸຕໍ ອລຸຊນວຕຸຕໍ ມຸສລທຕຸຫປຣິມາເຕາທີ ອຸຈຸຈຸທີ ພນສລຸລນຸນໍ ມຫນຸຕໍ ອຸຈຸຈຸວນ໌ ນິພຸພຕຸຕີ។ ຕສຸມີ ຂາທິຕຸກາມຕາຍ ''ອຸຈຸຈຸໍ ຄເຫສຸສາມີ''ຕີ ອຸປຄຕມຕຸເຕ ຕໍ ອຸຈຸຈູ ອກິຫນນຸຕິ, ໂສ ເຕນ ປຸຈຸຂິໂຕ ປຕຕີ។

ອເຖກທິວສໍ ອາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ຣາຊຄຫໍ ປິຕຸທາຍ ຄຈຸຉນຸໂຕ ອນຸຕຣາມຄຸເຄ ຕໍ ເປຕໍ ອທຸທສ។ ໂສ ເຖຣໍ ທິສຸວາ ອຕຸຕນາ ກຕກມຸມໍ ປຸຈຸຉິ –

៧៣៣។

''ອິທໍ ມມ ອຸຈຸຈຸວນ໌ ມຫນຸຕໍ, ນິພຸພຕຸຕຕີ ປຸລຸລຜລໍ ອນປຸປກໍ;

ຕໍ ທານີ ເມ ນ ປຣິໂກຄເມຕີ, ອາຈິກຸຂ ກນຸເຕ ກິສຸສ ອຍໍ ວິປາໂກ។

៧៣៤។

''ຫລຸລາມີ ຂຊຸຊາມີ ຈ ວາຍມາມີ, ປຣິສກຸກາມີ ປຣິກຸລຸຊິຕຸໍ ກິລຸຈິ;

ສຸວາຫໍ ຂີນຸນຖາໂມ ກປໂຕ ລາລປາມີ, ກິສຸສ ກມຸມສຸສ ອຍໍ ວິປາໂກ។

៧៣៩។

''ວິຆາໂຕ ຈາຫໍ ປຣິປຕາມີ ຉມາຍໍ,

ປຣິວຕຸຕາມີ ວາຣິຈໂຣວ ຆມຸເມ;

ຣຸທໂຕ ຈ ເມ ອສຸສຸກາ ນິຄຸຄລນຸຕີ,

ອາຈິກຸຂ ກນຸເຕ ກິສຸສ ອຍໍ ວິປາໂກ។

៧៤០។

''ຉາໂຕ ກິລນຸໂຕ ຈ ປິປາສິໂຕ ຈ, ສນຸຕສຸສິໂຕ ສາຕສຸຂໍ ນ ວິນຸເທ;

ປຸ໌ຈ໌ຉາມິ ຕໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ກາທນ຺ເຕ, ກຖໍ ນຸ ອຸຈ຺ຊຸປ໌ຣິໂກຄໍ ລເກຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ຿

໑໔໑຿

‘‘ປຸເຣ ຕຸວໍ ກມ຺ມມກາສິ ອຕ຺ຕນາ, ມນຸສ຺ສພູໂຕ ປຸຣິມາຍ ຊາຕິຍາ;

ອຫລຸຈ ຕໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ວທາມິ, ສຸຕ຺ວານ ຕຸວໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ວິຊານ຿

໑໔໘຿

‘‘ອຸຈ຺ຊໍ ຕຸວໍ ຂາທມາໂນ ປ໌ຍາໂຕ, ປຸຣິໂສ ຈ ເຕ ປີຬ຺ຄິໂຕ ອນ຺ວຄຈ຺ຉິ;

ໂສ ຈ ຕໍ ປ໌ຈ຺ຈາສນ຺ໂຕ ກເຖສິ, ຕສ຺ສ ຕຸວໍ ນ ກິລຸຈິ ອາລປິຕ຺ຖ຿

໑໔໙຿

‘‘ໂສ ຈ ຕໍ ອກາຕນ຺ຕໍ ອຍາຈິ, ເທຫຍ຺ຍ ອຸຈ຺ຊນ຺ຕິ ຈ ຕໍ ອໂວຈ;

ຕສ຺ສ ຕຸວໍ ປີຬ຺ຄິໂຕ ອຸຈ຺ຊໍ ອທາສິ, ຕສ຺ເສຕໍ ກມ຺ມສ຺ສ ອຍໍ ວິປ໌າໂກ຿

໑໔໔຿

‘‘ອິງຆ ຕຸວໍ ຄນ຺ຕ຺ວານ ປີຬ຺ຄິໂຕ ຄຕ຺ເທຍ຺ຍາສິ, ຄເທຕ຺ວານ ຕໍ ຂາທສ຺ສຸ ຍາວທຕ຺ຖໍ;

ເຕເນວ ຕຸວໍ ອຕ຺ຕມໂນ ກວິສ຺ສສິ, ທຬ຺ໂຖ ຈຸທຄ຺ໂຄ ຈ ປໍໂມທິໂຕ ຈາຕິ຿

໑໔໕຿

‘‘ຄນ຺ຕ຺ວານ ໂສ ປີຬ຺ຄິໂຕ ອຄ຺ຄເທສິ, ຄເທຕ຺ວານ ຕໍ ຂາທິ ຍາວທຕ຺ຖໍ;

ເຕເນວ ໂສ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂທສິ, ທຬ຺ໂຖ ຈຸທຄ຺ໂຄ ຈ ປໍໂມທິໂຕ ຈາ’’ຕິ຿ –

ວຈນປ໌ຜິວຈນຄາຖາ ເປ໌ເຕນ ເຖເຣນ ຈ ວຸຕ຺ຕາ຿

໑໓໑-໒຿ ຕຕ຺ຖ ກິສ຺ສາຕິ ກິທິສສ຺ສ, ກມ຺ມສ຺ສາຕິ ອສຶປ໌ປ໌າໂຍ຿ ທລຸຣາມີຕິ ວິທລຸຣາມິ ວິຆາຕໍ ອາປ໌ຊ຺ຊາມິ຿ ວິທລຸຣາມີຕິ ວາ ວິພາຣິຍາມິ, ວິເສສໂຕ ປີລຸອິຍາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ຂຊ຺ຊາມີຕິ ຂາທິຍາມິ, ອສີປ໌ຕ຺ຕສທິເສທິ ນິສິເຕທິ ຂາທນ຺ເຕທິ ວິຍ ອຸຈ຺ຊຸປ໌ຕ຺ເຕທິ ກນ຺ຕິຍາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ວາຍມາມີຕິ ອຸຈ຺ຊໍ ຂາທິຕຸໍ ວາຍາມໍ ກໂຣມິ຿ ປ໌ຣິສກ຺ກາມີຕິ ປໍໂຍຄໍ ກໂຣມິ຿ ປ໌ຣິກຸລຸຊິຕຸນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຊຣສໍ ປ໌ຣິກຸລຸຊິຕຸໍ, ອຸຈ຺ຊໍ ຂາທິຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ລິນ຺ນຖາໂມຕິ ລິນ຺ນສໂທ ອຸປ໌ຈ຺ລິນ຺ນຖາໂມ, ປ໌ຣິກ຺ຂີຕພໂລຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ກປໍໂຕຕິ ທີໂນ຿ ລາລປ໌າມີຕິ ທຸກ຺ເຂນ ອຜ຺ຜິໂຕ ອຕິວິຍ ວິລປ໌າມິ຿

໑໓໕຿ວິຆາໂຕຕິ ວິຆາຕວາ, ວິຫຕພໂລ ວາ຿ ປ໌ຣິປ໌ຕາມິ ຉມາຍນ຺ຕິ ຄາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ກູມິຍໍ ປ໌ປ໌ຕາມິ຿ ປ໌ຣິວຕ຺ຕາມີຕິ ປ໌ຣິພຸກມາມິ຿ ວາຣິຈໂຣວາຕິ ມຈ຺ໂຉ ວິຍ຿ ຆມ຺ເມຕິ ຆມ຺ມສນ຺ຕຕ຺ເຕ ຖເລ຿

໗໔໐-໔໑ສນ຺ຕສຸສີໂຕຕິ ໂອຜຸຖກຕາຖຕາລູນໍ ໂສສປຸ໌ປັຕຕີຍາ ສຸຜຸຖ ຕສີໂຕ຺ ສາຕສຸຂນ຺ຕິ ສາຕກູຕໍ ສຸຂໍ຺ ນ ວິນ຺ເທຕິ ນ ລກາ ມີ຺ ຕນ຺ຕິ ຕຸວໍ຺ ວິຊານາຕິ ວິຊານາທີ຺ ປຍາໂຕຕິ ຄນ຺ຕຸໍ ອາຣທຸໂສ຺ ອນ຺ວຄຈຸລິຕິ ອນ຺ພນ຺ສີ຺ ປຈຸຈາສນ຺ໂຕຕິ ປຈຸຈາສີສມາ ໂນ຺ ຕສຸເສຕໍ ກມຸມສຸສາຕິ ເອຕຸຖ ເອຕນ຺ຕິ ນິປາຕມຕຸຕໍ, ຕສຸສ ກມຸມສຸສາຕິ ອຕຸໂຖ຺ ປີຜຸຖິໂຕ ຄຕຸເທຍຸຍາສີຕິ ອຕຸຕໂນ ປີຜຸຖິປສຸເສເນວ ອຸຈຸຊໍ ຄຕຸເທຍຸຍາສີ຺ ປໂມທິໂຕຕິ ປມຸທິໂຕ຺

໗໔໕຺ຄເທຕຸວານ ຕໍ ຂາທິ ຍາວທຕຸຖນ຺ຕິ ເຖເຣນ ອາຕາຕຸຕີນິຍາເມນ ອຸຈຸຊໍ ຄເທຕຸວາ ຍຖາຣຸຈິ ຂາທິຕຸວາ ມທນ຺ຕໍ ອຸຈຸຊຸກລາ ປໍ ຄເທຕຸວາ ເຖຣສຸສ ອຸປເນສີ, ເຖໂຣ ຕໍ ອນ຺ຄຸຄຕຸໜນ຺ໂຕ ເຕເນວ ຕໍ ອຸຈຸຊຸກລາປໍ ຄາໜາເປຕຸວາ ເວລຸອຸວນໍ ຄນ຺ຕຸວາ ກຄວໂຕ ອທາສີ, ກຄວາ ກິກຸຂຸສງເຜນ ສທຸຂີ ຕໍ ປຣິກຸຄຸຊິຕຸວາ ອນ຺ໂມທນໍ ອກາສີ, ເປໂຕ ປສນ຺ນຈິຕຸໂຕ ວນ຺ທິຕຸວາ ຄໂຕ, ຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ຍຖາສຸຂໍ ອຸຈຸຊໍ ປຣິກຸຄຸຊີ຺

ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕຸວາ ຕາວຕິເສສຸ ອຸປຸປ໌ຊຊິ຺ ສາ ປເນສາ ເປຕສຸສ ປວຕຸຕິ ມນຸສຸສໂລເກ ປາກຍາ ອໂຫສີ຺ ອຖ ມນຸສຸສາ ສຕຸຖາຣໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ຕໍ ປວຕຸຕີ ປຸຈຸຊີສ຺ຸ ສຕຸຖາ ເຕສໍ ຕມຕຸຖໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ກເຖຕຸວາ ຘມຸມໍ ເທເສສີ, ຕໍ ສຸຕຸວາ ມນຸສຸສາ ມຈຸເຂຣມລໂຕ ປຜິວິຣຕາ ອເທສຸນ຺ຕີ຺

ອຸຈຸຊຸເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ຺

໖຺ ກຸມາຣເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ສາວຕຸຖິນາມ ນຄຣນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕຸຖາ ເຊຕວເນ ວິທຣນ຺ໂຕ ທຸເວ ເປເຕ ອາຣພຸກ ກເຖສີ຺ ສາວຕຸຖິຍໍ ກິຣ ໂກສລຣຸໂຍ ທຸເວ ປຸຕຸຕາ ປາສາທິກາ ປຖມວເຍ ຖິຕາ ໂຍພຸພນມທມຕຸຕາ ປຣທາຣກມຸມໍ ກຕຸວາ ກາລໍ ກຕຸວາ ປຣິຂາປິຜຸເຖ ເປຕາ ທຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕີສ຺ຸ ເຕ ຣຕຸຕິຍໍ ເກຣເວນ ສທຸເທນ ປຣິເທວີສ຺ຸ ມນຸສຸສາ ຕໍ ສຸຕຸວາ ກີຕຕສິຕາ ''ເອວໍ ກເຕ ອິທໍ ອວມງຄລໍ ວູປສມຸມຕີ''ຕິ ພຸທຸຂປຸປມຸຂສຸສ ກິກຸຂຸສງຜສຸສ ມຫາທານໍ ທຕຸວາ ຕໍ ປວຕຸຕີ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ຺ ກຄວາ ''ອຸປາສກາ ຕສຸສ ສທຸທສຸສ ສວເນນ ຕຸມຸຫາກໍ ນ ໂກຈິ ອນ຺ຕຣາໂຍ''ຕິ ວຕຸວາ ຕສຸສ ການຕໍ ອາຈິກຸຂິຕຸວາ ເຕສໍ ຘມຸມໍ ເທເສຕຸໍ –

໗໔໖຺

''ສາວຕຸຖີ ນາມ ນຄຣໍ, ຫິມວນ຺ຕສຸສ ປສຸສໂຕ;

ຕຕຸຖ ອາສຸໍ ທຸເວ ກຸມາຣາ, ຣາຊປຸຕຸຕາຕິ ເມ ສຸຕໍ຺

໗໔໗຺

''ສມຸມຕຸຕາ ຣຊນີເຍສຸ, ກາມສຸສາທາກິນນ຺ທິໂນ;

ປຈຸຈຸປຸປ໌ນ຺ນສຸເຂ ຄິທຸຘາ, ນ ເຕ ປສຸສີສຸນາຄຕໍ຺

໗໔໘຺

''ເຕ ຈຸຕາ ຈ ມນຸສຸສຕຸຕາ, ປຣໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ;

ເຕຘ ໂຜເສນ຺ຕຸຍທີສຸສນ຺ຕາ, ປຸພຸເພ ທຸກຸກຕມຕຸຕໂນ຺

໗໔໙។

‘‘ພຫູສຸ ວຕ ສນ຺ເຕສຸ, ເທຍ຺ຍສມ຺ເມ ອຸປ຺ຟຄ຺ເຕ;

ນາສກ຺ຂິມ຺ຫາ ຈ ອຕ຺ຕານໍ, ປຣິຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ສຸຂາວຫໍ។

໗໕໐។

‘‘ກື ຕໂຕ ປາປກໍ ອສຸສ, ຍໍ ໂນ ຣາຊກຸລາ ຈຸຕາ;

ອຸປປນ຺ນາ ເປຕ຺ຕິວິສຍໍ, ຊຸປຸປິປາສສມປ຺ປີຕາ។

໗໕໑។

‘‘ສາມິໂນ ອິສ ທຸຕ຺ວານ, ໂທນ຺ຕິ ອສາມິໂນ ຕຫີ;

ກມນ຺ຕິ ຊຸປຸປິປາສາຍ, ມນຸສຸສາ ອຸນ຺ນໂຕນຕາ។

໗໕໒។

‘‘ເອຕມາທີນວໍ ລຕ຺ວາ, ອິສຸສຣມທສມຸກວໍ;

ປຫາຍ ອິສຸສຣມທໍ, ກເວ ສຄ຺ຄຄໂຕ ນໂຣ;

ກາຍສຸສ ເກທາ ສປຸປຸລ຺ໂລ, ສຄ຺ຄໍ ໂສ ອຸປປ຺ຊຊຕີ’’ຕິ – ຄາຖາ ອກາສິ;

໗໕໓។ ຕຕ຺ຖ ອິຕິ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ ນ ເກວລໍ ອຕ຺ຕໂນ ລາເຕນ ທິຍ຺ຖເມວ, ອຖ ໂຂ ໂລເກ ປາກຍກາເວນ ເອວໍ ມຍາ ສຸຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໗໕໗។ການສຸສາທາກິນນ຺ທິໂນຕິ ການຄຸເຕສຸ ອສຸສາທວເສນ ອກິນນ຺ທນສີລາ។ ປຈຸຈຸປຸປນ຺ນສຸເຂ ຄິທ຺ຮາຕິ ວຕ຺ຕມານສຸຂມຕ຺ເຕ ຄິທ຺ຮາ ຄຖິຕາ ທຸຕ຺ວາ។ ນ ເຕ ປສຸສີສຸນາຄຕນ຺ຕິ ທຸຈຈຣິຕໍ ປຫາຍ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ອນາຄຕໍ ອາຍຕື ເທວມນຸສຸເສສຸ ລທ຺ຮພຸພໍ ສຸຂໍ ເຕ ນ ຈິນ຺ເຕສຸໍ។

໗໕໘។ເຕສ ໂພເສນ຺ຕຸຍທີສຸສນ຺ຕາຕິ ເຕ ປຸພ຺ເພ ຣາຊປຸຕ຺ຕກູຕາ ເປຕາ ອິສ ສາວຕ຺ຖິຍາ ສມີເປ ອທີສຸສມານຣູປາ ໂພເສນ຺ຕິ ການ຺ທນ຺ຕິ។ ກື ການ຺ທນ຺ຕິຕິ ອາທ ‘‘ປຸພ຺ເພ ທຸກ຺ກຍມຕ຺ຕໂນ’’ຕິ។

໗໕໙។ ອິທານິ ເຕສໍ ການ຺ທນສຸສ ການຣໍ ເທຕຸໂຕ ຈ ຜລໂຕ ຈ ວິກາຊິຕ຺ວາ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ພຫູສຸ ວຕ ສນ຺ເຕສູ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។

ຕຕ຺ຖ ພຫູສຸ ວຕ ສນ຺ເຕສູຕິ ອເນເກສຸ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ເຍສຸ ວິຊຊມາເນສຸ។ ເທຍ຺ຍທມ຺ເມ ອຸປຟຄ຺ເຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກ ທາຕພຸພ ເທຍ຺ຍທມ຺ເມປີ ສມີເປ ຖິເຕ, ລພ຺ການເນຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປຣິຕ຺ຕໍ ສຸຂາວຫນ຺ຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປີ ອາຍຕື ສຸຂາວຫໍ ປຸລ຺ລໍ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ໂສຕ຺ຖີ ນິຣຸປທ຺ທວໍ ກາຕຸໍ ນາສກ຺ຂິມ຺ຫາ ວຕາຕິ ໂຍຊນາ។

໗໕໐។ກື ຕໂຕ ປາປກໍ ອສຸສາຕິ ຕໂຕ ປາປກໍ ລາມກໍ ນາມ ກື ອລ຺ລໍ ອສຸສ ສິຍາ។ ຍໍ ໂນ ຣາຊກຸລາ ຈຸຕາຕິ ເຍນ ປາປກມ຺ເມນ

ມຍໍ ຣາຊກຸລໂຕ ຈຸຕາ ອິຘ ເປ຺ຕິວິສຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ເປ຺ເຕສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຊຸປ຺ປິປາສສມປ຺ປິຕາ ວິຈຣາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

໗໔໑ຯສາມິໂນ ອິຘ ຫຸຕ຺ວານາຕິ ອິຘ ອິມສ຺ມິ ໂລເກ ຍສ຺ມິເຍວ ຄາເມ ປຸພ຺ເພ ສາມິໂນ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕິ, ຕຫິ ຕສ຺ມິເຍວ ຄາເມ ໂຫນ຺ຕິ ອສ຺ສາມິໂນຯ ມນຸສ຺ສາ ອຸນ຺ນໂຕນຕາຕິ ມນຸສ຺ສກາເລ ສາມິໂນ ຫຸຕ຺ວາ ກາລກຕາ ກມ຺ມວເສນ ໂອນຕາ ກມນ຺ຕິ ຊຸປ຺ປິ ປາສາຍ, ປສ຺ສ ສໍສາຣປກຕິນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

໗໔໒ຯເອຕມາທີນວໍ ຌຕ຺ວາ, ອິສ຺ສຣມທສມ຺ກວນ຺ຕິ ເອຕໍ ອິສ຺ສຣິຍມທວເສນ ສມ຺ກູຕໍ ອປາຍູປປ຺ຕິສງ຺ຂາຕໍ ອາທີນວໍ ໂທສໍ ຌຕ຺ວາ ປຫາຍ ອິສ຺ສຣິຍມທໍ ປຸຌ຺ຌປ຺ປສຸໂຕ ຫຸຕ຺ວາຯ ກເວ ສຕ຺ຄຄໂຕ ນໂຣຕິ ສຕ຺ຄໍ ເທວໂລກໍ ຄໂຕເຍວ ກເວຍ຺ຍຯ

ອິຕິ ສຕ຺ຖາ ເຕສໍ ເປ຺ຕານໍ ປວຕ຺ຕິ ກເຖຕ຺ວາ ເຕຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ ກຕໍ ທານໍ ເຕສໍ ເປ຺ຕານໍ ອຸທ຺ທິສາເປຕ຺ວາ ສມ຺ປ຺ຕປ຺ຣິສາຍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສ຺ສ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສີຕິຯ

ກຸມາຣເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

໗ຯ ຣາຊປຸຕ຺ຕເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ປຸພ຺ເພກຕານໍ ກມ຺ມານນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຣາຊປຸຕ຺ຕເປຕໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ໂສ ອຕີເຕ ກິຕວສ຺ສ ນາມ ຣຌ຺ໂຌ ປຸຕ຺ໂຕ ອຕີເຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ອປຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາ ກາວເສເສນ ເປ຺ເຕສຸ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຯ ໂສ ອິຘ "ຣາຊປຸຕ຺ຕເປ຺ໂຕ"ຕິ ອຘິປ຺ເປ຺ໂຕຯ ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ເຫຏ຺ຖາ ສາຕວາສິເປຕວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອາຄຕເມວ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ສຕ຺ຖາ ຫິ ຕທາ ເຖເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ຌາຕິເປ຺ຕານໍ ປວຕ຺ຕິ ຍາ ກຖິຕາຍ "ນ ເກວລໍ ຕວ ຌາຕກາເຍວ, ອຖ ໂຂ ຕ຺ວມ຺ປິ ອິໂຕ ອນນ຺ຕຣາຕີເຕ ອຕ຺ຕກາເວ ເປ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ອນຸກ ວີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ຍາຈິໂຕ –

໗໔໓ຯ

"ປຸພ຺ເພ ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ, ວິປາໂກ ມຖເຍ ມນໍ;

ຣູເປ ສທ຺ເທ ຣເສ ຄນ຺ເຘ, ໂຜຏ຺ຖພ຺ເພ ຈ ມໂນຣເມຯ

໗໔໔ຯ

"ອິຈ຺ຈໍ ຄີຕໍ ຣຕີ ຂິຑ຺ຑໍ, ອນຸກຸຕ຺ວາ ອນປ຺ປກໍ;

ອຸຍ຺ຍາເນ ປຣິຈຣິຕ຺ວາ, ປວິສນ຺ໂຕ ຄິຣິພ຺ພຊໍຯ

໗໔໕ຯ

"ອິສີ ສຸເນຕ຺ຕມທ຺ທກ຺ຂິ, ອຕ຺ຕທນ຺ຕໍ ສມາຫິຕໍ;

ອປ຺ປິຈ຺ຈໍ ຫິຣິສມ຺ປນ຺ນໍ, ອຸຌ຺ເຌ ປຕ຺ຕຄເຕ ຣຕໍຯ

໗໔໖ຯ

‘‘ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘໂຕ ໂອຣຸຍ຺ຫ, ລທ຺ຘາ ຠນ຺ເຕຕິ ຈາພ຺ຣວິ;

ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວານ, ອຸຈ຺ຈໍ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຂຕ຺ຕິໂຍ.

໑໘໗.

‘‘ຖຓ຺ຑິເລ ປຕ຺ຕໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ, ຫສມາໂນ ອປກ຺ກມິ;

ຣຓ຺ໂຓ ກິຕວສ຺ສາຫໍ ປຸຕ຺ໂຕ, ກິໍ ມໍ ຠິກ຺ຂຸ ກຣິສ຺ສສິ.

໑໘໘.

‘‘ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ຜຣຸສສ຺ສ, ວິປາໂກ ກຏຸໂກ ອຫຸ;

ຍໍ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ເວເທສິ, ນິຣຍມ຺ຫິ ສມປ຺ປິໂຕ.

໑໘໙.

‘‘ຉຬເອວ ຈຕຸຣາສີຕິ, ວສ຺ສານິ ນຫຸຕານິ ຈ;

ຠຸສໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຄຈ຺ຉິຕ຺ໂຖ, ນິຣເຍ ກຕກິພ຺ພິໂສ.

໑໙໐.

‘‘ອຸຕ຺ຕາໂນປິ ຈ ປຈ຺ຈິຕ຺ຖ, ນິກຸຊ຺ໂຊ ວາມທກ຺ຂິໂຓ;

ອຸທ຺ຘໍປາໂທ ຐິໂຕ ເຈວ, ຈິຣໍ ພາໂລ ອປຈ຺ຈຖ.

໑໙໑.

‘‘ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ, ປູຄານິ ນຫຸຕານິ ຈ;

ຠຸສໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຄຈ຺ຉິຕ຺ໂຖ, ນິຣເຍ ກຕກິພ຺ພິໂສ.

໑໙໒.

‘‘ເອຕາທິສໍ ໂຂ ກຏຸກໍ, ອປ຺ປທຸຏ຺ຐປ຺ປໂທສິນໍ;

ປຈ຺ຈນ຺ຕິ ປາປກມ຺ມນ຺ຕາ, ອິສິມາສຊ຺ຊ ສຸພ຺ພຕໍ.

໑໙໓.

‘ໂສ ຕຕ຺ຖ ພຫຸວສ຺ສານິ, ເວທຍິຕ຺ວາ ພຫຸໍ ທຸຂໍ;

ຂຸປ຺ປີປາສທໂຕ ນາມ, ເປໂຕ ອາສິ ຕໂຕ ຈຸໂຕຯ

໑໖໘ຯ

‘‘ເອຕມາທີນວໍ ລຕ຺ວາ, ອິສ຺ສຣມທສມ຺ກວໍ;

ປ໌ຫາຍ ອິສ຺ສຣມທໍ, ນິວາຕມນ຺ວຕ຺ຕເຍຯ

໑໖໙ຯ

‘‘ທິຍ຺ເຖວ ສມ຺ເມ ປາສໍໂສ, ໂຍ ພຸທ຺ເສສຸ ສຄາຣໂວ;

ກາຍສ຺ສ ເພທາ ສປ຺ປ໌ຍ຺ໂຍ, ສຄ຺ຄໍ ໂສ ອຸປປ໌ຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ –

ອິທໍ ເປຕວຕ຺ຖຸໍ ກເຖສີຯ

໑໘໖ຯ ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ, ວິປາໂກ ມຖເຍ ມນນ຺ຕິ ປຸຣິມາສຸ ຊາຕິສຸ ກຕານໍ ອກຸສລກມ຺ມານໍ ຜລໍ ອຸລຸອາຣໍ ທຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊມານໍ ອນ຺ຊພາລານໍ ຈິຕ຺ຕໍ ມຖເຍຍ຺ຍ ອກິກເວຍ຺ຍ, ປ໌ເຣສໍ ອນຕ຺ຖກຣຕມ຺ເຂນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ

ອິທານິ ຕໍ ຈິຕ຺ຕມຖນໍ ວິສເຍນ ສທ຺ທິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຣູເປ ສທ຺ເທ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຣູເປຕິ ຣູປເຫຕຸ, ຍຖິຈ຺ອິຕສ຺ສ ມນາປີຍສ຺ສ ຣູປາຣມ຺ມຕາສ຺ສ ປຕິລາການິມິຕ຺ຕນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ສທ຺ເທຕິອາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ

໑໘໘ຯ ເອວໍ ສາຊາຣຕາໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອສາຊາຣຕາໂຕ ນິຍເມຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນຈ຺ຈໍ ຄີຕ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຣຕິນ຺ຕິ ກາມຣຕິຯ ຂິທ຺ທນ຺ຕິ ສຫາຍກາທີຫິ ເກລຸອິຯ ຄິຣິພ຺ພຊນ຺ຕິ ຣາຊຄທໍຯ

໑໘໘ຯອິສິນ຺ຕິ ອເສກ຺ຂານໍ ສີລກ຺ຂນ຺ຊາທີນໍ ເອສນຍ຺ເຖນ ອິສີຯ ສຸເນຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍນາມກໍ ປ໌ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຊໍຯ ອຕ຺ຕທນ຺ຕນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕເມນ ທມເຖນ ທມິຕຈິຕ຺ຕໍຯ ສມາທິຕນ຺ຕິ ອຣທຕ຺ຕຜລສມາຊິນາ ສມາທິຕໍຯ ອຸລ຺ເອ ປ໌ຕ຺ຕຄເຕ ຣຕນ຺ຕິ ອຸລ຺ເອນ ກິກ຺ຂາຈາເຣນ ລທ຺ເຊ ປ໌ຕ຺ຕຄເຕ ປ໌ຕ຺ຕປຣິຍາປນ຺ເນ ອາຫາເຣ ຣຕໍ ສນ຺ຕຸຍ຺ຖໍຯ

໑໘໖ຯລທ຺ຊາ, ກນ຺ເຕຕິ ຈາພຸຣວີຕິ ‘‘ອປີ, ກນ຺ເຕ, ກິກ຺ຂາ ລທ຺ຊາ’’ຕິ ວິສ຺ສາສຊນນຕ຺ຖໍ ກເຖສີຯ ອຸຈ຺ຈໍ ປ໌ຄ຺ຄຍ຺ຫາຕີ ອຸຈ຺ຈຕຣໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ຕ຺ຕໍ ອຸກ຺ຂິປີຕ຺ວາຯ

໑໘໑ຯຖຕ຺ທີເລ ປ໌ຕ຺ຕໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ຂຣກຖິເນ ກູມິປ຺ປເທເສ ຂິປນ຺ໂຕ ປ໌ຕ຺ຕໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາຯ ອປ໌ກ຺ກມີຕິ ໂຖກໍ ອປສກ຺ກີຯ ອປສກ຺ກນ຺ໂຕ ຈ ‘‘ອການເຣເນວ ອນ຺ຊພາໂລ ມໍຫນ຺ຕໍ ອນຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ອກາສີ’’ຕິ ກຣຸຕາຍນວເສນ ໂອໂລເກນ຺ຕໍ ປ໌ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຊໍ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຣຍ຺ໂຍ ກິຕວສ຺ສາຫໍ ປຸຕ຺ໂຕ, ກິ ມໍ ກິກ຺ຂຸ ກຣິສ຺ສສີ’’ຕິຯ

໑໘໒ຯຜຣຸສສ຺ສາຕິ ທາຣຸຕາສ຺ສຯ ກຍ຺ໂກຕີ ອນິຍ຺ໂຖຯ ຍນ຺ຕິ ຍໍ ວິປາກໍຯ ສມປ຺ປີໂຕຕິ ອລ຺ລີໂນຯ

໑໘໓ຯຊລ຺ເອວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ, ວສ຺ສານີ ນຫ຺ຕານີ ຈາຕິ ອຸຕ຺ຕາໂນ ນິປນ຺ໂນ ຈຕ຺ຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານີ, ນິກ຺ຊ຺ໂຊ, ວາມປສ຺ເສນ, ທກ຺ຂິຕປສ຺ເສນ, ອຸທ຺ຊໍປາໂທ, ໂອລມ຺ພິໂກ, ຍຖາຖິໂຕ ຈາຕິ ເອວໍ ຉ ຈຕ຺ຣາສີຕິສຫສ຺ສານີ ວສ຺ສານີ ໂທນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ –

໗໖໐॥

‘‘ອຸຕຸຕາໂນປີ ຈ ປຈຸຈິຕຸຖ, ນິກຸຊໂຊ ວາມທກຸຂິໂຕ;

ອຸທຸສັປາໂທ ຄິໂຕ ເຈວ, ຈີຣໍ ພາໂລ ອປຈຸຈຖາ’’ຕິ॥

ຕານິ ປນ ວສຸສານີ ຍສຸມາ ອເນການິ ນຫຸຕານິ ໂຫນຸຕິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ນຫຸຕານີ’’ຕິ॥ ກຸສໍ ທຸກຸຂໍ ນິຄຈຸຊິຕຸໂຖຕິ ອຕິວິຍ ທຸກຸຂໍ ປາປຸຕີ॥

໗໖໑॥ປູຄານີຕິ ວສຸສສມູເທ, ອິຜ ປຸຣິມຄາຖາຍ ຈ ອຈຸຈນຸຕສໍໂຍເຄ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ທຍຸຖພຸພໍ॥

໗໖໘॥ເອຕາທິສນຸຕິ ເອວຣູປໍ॥ ກຍຸກນຸຕິ ອຕິທຸກຸຂໍ, ກາວນປໍສກນິທຸເທໂສຍໍ ‘‘ເອກມນຸຕໍ ນິສີທີ’’ຕິອາທິສຸ ວິຍ॥ ອປຸປທຸຍຸຖປຸປໂທສີນໍ ອີສີ ສຸພຸພຕໍ ອາສຊຸຊ ອາສາເທຕຸວາ ປາປກມຸມນຸຕາ ປຸຄຸຄລາ ເອວຣູປໍ ກຍຸກໍ ອຕິວິຍ ທຸກຸຂໍ ປຈຸຈນຸຕີຕິ ໂຍຊນາ॥

໗໖໖॥ໂສຕິ ໂສ ຣາຊປຸຕຸຕເປໂຕ॥ ຕຕຸຖາຕີ ນິຣເຍ॥ ເວທຍິຕຸວາຕີ ອນຸກວິຕຸວາ॥ ນາມາຕີ ພຸຍຕຸຕປາກຍກາເວນ॥ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ຕີ ນິຣຍໂຕ ຈຸໂຕ॥ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວ॥

ເອວໍ ກຄວາ ຣາຊປຸຕຸຕເປຕກຖາຍ ຕຕຸຖ ສນຸນິປຕິຕໍ ມທາຊນໍ ສໍເວເຊຕຸວາ ອຸປຣິ ສຈຸຈານິ ປກາເສສີ॥ ສຈຸຈປຣິໂຍສາເນ ພຫູ ໂສຕາປຕຸຕິຜລາທີນີ ສມຸປາປຸຕີສູຕິ॥

ຣາຊປຸຕຸຕເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ॥

໘॥ ຄູຖຂາທກເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ຄູຖກູປໂຕອຸຄຸຄນຸຕຸວາຕີ ອິທໍ ສຕຸຖຣີ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸເຕ ເອກໍ ຄູຖຂາທກເປຕໍ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕໍ॥ ສາວຕຸຖິຍາ ກິຣ ອວິທູເຣ ອຸຍຸຍຄຣສຸມີ ຄາມເກ ເອໂກ ກຸຍຸມຸພິໂກ ອຕຸຕໂນ ກຸລູປກໍ ກິກຸຂຸໍ ອຸທຸທິສຸສ ວິຫາຣໍ ກາເຣສີ॥ ຕຕຸຖ ນານາຊນປທໂຕ ກິກຸຂູ ອາຄນຸຕຸວາ ປຜິວສິສຸ॥ ເຕ ທິສຸວາ ມນຸສຸສາ ປສນຸນຈິຕຸຕາ ປຕິເຕນ ປຈຸຈເຍນ ອຸປຍຸຖຫີສຸ॥ ກຸລູປໂກ ກິກຸຂຸ ຕໍ ອສຫມາໂນ ອິສຸສາປກໂຕ ຫຸຕຸວາ ເຕສໍ ກິກຸຂູນໍ ໂທສໍ ວທນຸໂຕ ກຸຍຸມຸພິກໍ ອຸຊຸຊາເປສີ॥ ກຸຍຸມຸພິໂກ ເຕ ກິກຸຂູ ກຸລູປກຄຸຈ ປຣິກາວນຸໂຕ ປຣິກາສີ॥ ອຖ ກຸລູປໂກ ກາລໍ ກຕຸວາ ຕສຸມີເຍວ ວິຫາເຣ ວຈຸຈກຸຜິຍໍ ເປໂຕ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕີ, ກຸຍຸມຸພິໂກ ປນ ກາລໍ ກຕຸວາ ຕສຸເສວ ອຸປຣິ ເປໂຕ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕີ॥ ອຖາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ຕໍ ທິສຸວາ ປຸຈຸຜນຸໂຕ –

໗໖໖॥

‘‘ຄູຖກູປໂຕ ອຸຄຸຄນຸຕຸວາ, ໂກ ນ ທີໂນ ປຕິຍຸຖສີ;

ນິສຸສໍສຍໍ ປາປກມຸມນຸໂຕ, ກີ ນຸ ສທຸທຫາເສ ຕຸວ’’ນຸຕີ॥ –

ຄາຖມາຫ॥ ຕໍ ສຸຕຸວາ ເປໂຕ –

໗໖໗॥

‘‘ອຫໍ ກທນຸເຕ ເປໂຕມຸຫີ, ທຸຄຸຄໂຕ ຍມໂລກິໂກ;

ປາປກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄໂຕ’’ຕິ। –

ຄາຖາຍ ອຕ຺ຕານໍ ອາຈິກ຺ຂິ। ອຖ ນໍ ເຖໂຣ –

໗໖໙।

‘‘ກີ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຏໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຄຈ຺ຉສີ’’ຕິ। –

ຄາຖາຍ ເຕນ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຉິ। ໂສ ເປໂຕ –

໗໖໐।

‘‘ອຫຸ ອາວາສິໂກ ມຍ຺ຫໍ, ອິສ຺ສຸກີ ກຸລມຈ຺ຉຣີ;

ອຊ຺ຊາສິໂຕ ມຍ຺ຫໍ ຘເຣ, ກທຣິໂຍ ປຣິພາສໂກ।

໗໗໐।

‘‘ຕສ຺ສາຫໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ພິກ຺ຂໂວ ປຣິພາສິສໍ;

ຕສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄໂຕ’’ຕິ। –

ທ຺ວີຫິ ຄາຖາຫິ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມໍ ກເຖສິ।

໗໖໙। ຕຕ຺ຖ ອຫຸ ອາວາສິໂກ ມຍ຺ຫນ຺ຕິ ມຍ຺ຫໍ ອາວາເສ ມຍາ ກຕວິຫາເຣ ເອໂກ ພິກ຺ຂຸ ອາວາສິໂກ ນິພທ຺ຘວາສໂກ ອໂຫສິ। ອຊ຺ຊາສິໂຕ ມຍ຺ຫໍ ຘເຣຕິ ກຸລູປກາເວນ ມມ ເຄເຫ ຕຕ຺ຫາພິນິເວສວເສນ ອພິນິວິຏ຺ໂຖ।

໗໗໐।ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ກຸລູປກພິກ຺ຂຸສ຺ສ। ພິກ຺ຂໂວຕິ ພິກ຺ຂູ। ປຣິພາສິສນ຺ຕິ ອກ຺ໂກສິ। ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄໂຕຕິ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ເປຕໂຍນີ ອຸປ຺ຄໂຕ ເປຕພູໂຕ।

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເຖໂຣ ອິຕຣສ຺ສ ຄຕີ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ –

໗໗໑।

‘‘ອມິຕ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕວຕ຺ເຕນ, ໂຍ ເຕ ອາສິ ກຸລູປໂກ;

ກາຍສ຺ສ ເພທາ ທຸປ຺ປຍ຺ໂຍ, ກີ ນຸ ເປຈ຺ຈ ຄຕີ ຄໂຕ’’ຕິ। –

ຄາຖມາຫ। ຕຕ຺ຖ ມິຕ຺ຕວຕ຺ເຕນາຕິ ມິຕ຺ຕປ຺ປຕິຣູເປນ ມິຕ຺ຕປ຺ປຕິຣູປຕາຍ।

ປຸນ ເປໂຕ ເຖຣສ຺ສ ຕມຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ –

ဂဂ၈။

‘‘ဇနဿေဝါဟံ ပါပကမ္မဿ, ဒိဿေ ဝိပ္ပါကမိ မဇ္ဈဂေ;

သေ စ ပဒုဝိသယံ ပဇ္ဇေတ, မမေဝ ပိရိဇာဒကေ။

ဂဂ၅။

‘‘ယံ ဘဂဘုဇ ဇိဘုဇ္ဇိယ္မေ, ဇဓံ မေ ဒေဟိ ဒေဒုဇံ;

ဇဓိယ္မ ဒေ ယံ ဇိဘာမိ, ဇဓံ ဒေ ဇုပဇိဝိဇိ’’ဇိ။ – ဂါထာဒ္ဝယမာဟ;

ဂဂ၈။ ဇတ္ထ ဇဿေဝါဇိ ဇဿေဝ မယှံ ပုဗ္ဗေ ကုလုပကဘိက္ခုဘူဇဿ ဝေဇဿဿ။ ပါပကမ္မဿာဇိ ပါပဿမာဇာဒဿဿ။ ဒိဿေ ဝိပ္ပါကမိ မဇ္ဈဂေဇိ ဒိဿေ ဝိပ္ပါကမိ, ဝိပ္ပါကဘုဇေ စ မဇ္ဈဂေ ဇဝ ဝိပ္ပါကမိ, ဝ ဒိဒ္ဓပ္ပမာဇေ ဒကာဂေဇိ ဇဇ္ဇေ။ ပဒုဝိသယံ ပဇ္ဇေတဇိ မဒုဿဿလေကံ ဇုပါဒာယ ပဒုဝိသယဘူဇံ ဝေဇ္ဇိဝိသယံ ပဇ္ဇေတ။ မမေဝါဇိ မယှံ ဇဝ ပိရိဇာဒကေ ဇေဒိဒိဇိ ဝဇဒေဇေ။

ဂဂ၅။ယံ ဘဂဘုဇ ဇိဘုဇ္ဇိယ္မေဇိ ဘဂဘုဇ, ဇဓုဓ မဇာမေဒ္ဓလာဝ, ဇဿံ ဝဇ္ဇကုဓိယံ ယံ ဇဓိယ္မ ဇုဇိဘုဇိ ဝဇ္ဇံ ဒေဓဿဇုဇိ။ ဇဓံ မေ ဒေဟိ ဒေဒုဇံဘုဇိ ဇဓံ ဝဇ္ဇံ မယှံ ဒိဝဿေ ဒိဝဿေ ဒေဒုဇံ ဒေဟိ။ ယံ ဇိဘာမိဇိ ဇံ ပဝ ဝဇ္ဇံ ဇာဒိဇ္ဇာ ယမ္ပဇံ ဝဇ္ဇံ ကဒေမိ။ ဇဓံ ဒေ ဇုပဇိဝိဇိဇိ ဇဓံ မမ ဝဇ္ဇံ ဒေ ကုလုပကပေဇ ဒိဝဿေ ဒိဝဿေ ဇာဟဝဝဿေဝ ဇုပဇိဝိဇိ, ဇဇ္ဇကာဝံ ယာပေဇိဇိ ဇဇ္ဇေ။

ဇဒဿ ဘုဓုမ္မဇိဓေ ပေဿေ ဘိက္ခု ‘‘ဇဓံ ဇာဇာဒပိဓိဂဓေ ဝဓံ ဇုမ္မဇာကံ ဒူထုဇာဘဝ’’ဘုဇိ ဇဘုဓေဒိ။ ကုလုပကေ ပဝ ဘုဓုမ္မဇိကမ္ပိ ဇထာဝဇေ ဒမာဟဝေဇ္ဇာ ဒယံ ဇထာ ဇဘုဓေဒိ, ဇေဝဿ ဇဝဇပိ ပဓိဘုဓ္ဓဝဒ ဓိဝိဘာ ဇဓေဟိ။ ဇာယဿမာ မဇာမေဒ္ဓလ္လာဓေဝ ဇံ ပဝဇ္ဇိ ကဒဝဓ ဇာဒေဇဓိ။ ကဒဝ ဇမဇ္ဇံ ဇဓ္ဓုပ္ပဇ္ဇိ ကဇ္ဇာ ဇုပဝေဟ ဇာဟိဝဝံ ဒဿေဇ္ဇာ ဒမ္မပဇ္ဇပိဓိဒာယ ဓမ္မံ ဓေဒေဒိ။ ဒာ ဓေဒဓာ မဟာဇဝဿ ဒာဇ္ဇိကာ ဇဟေဒိဇိ။

ဒူထုဇာဘကပေဇဝဇ္ထုဝဇ္ဇဓဓာ ဓိဇ္ဇိဇာ။

၉။ ဒူထုဇာဘကပေဇိဝဇ္ထုဝဇ္ဇဓဓာ

ဂဂ၈-၅၁။ဒူထုကူပေဇဓုဓ္ဓဓုဇ္ဇာဇိ ဇဓံ ဒဇ္ထုဓိ ဇေဇဝဇေ ဝိဟဓဘုဇ ဇဓ္ဓလဇဓံ ဒူထုဇာဘကပေဇီ ဇာဓဗ္ဘ ဇုဇ္ဇံ။ ဇဿာ ဝဇ္ထု ဇဓဘုဇဓဝဇ္ထုဒဟိဒံ။ ဇဇ္ထ ဇုပါဒဂေဓ ဝိဟာဓေ ကာဓိဓေဇိ ဇုပါဒကဿ ဝဿဓ ဇာဓံ, ဇိဓ ပဝ ဇုပါဒိကာယာဇိ ဇယမေဝ ဝိဓေဓေ။ ဓေဒံ ဝဇ္ထုဒ္မိ ဓာထာဒု စ ဇပ္ပုဗ္ဗံ ဓဇ္ထိ။

ဒူထုဇာဘကပေဇိဝဇ္ထုဝဇ္ဇဓာဓာ ဓိဇ္ဇိဇာ။

၁၀။ ဓဓာပေဇဝဇ္ထုဝဇ္ဇဓဓာ

ဓဓ္ဓာ ဟုဗ္ဗဓဇ္ဇဒူပါဇ္ထာဇိ ဇဓံ ဒဇ္ထုဓိ ဇေဇဝဇေ ဝိဟဓဘုဇ ဒမ္မဇုဇေ ပေဇ ဇာဓဗ္ဘ ဇုဇ္ဇံ။ ဒာဝဇ္ထိယံ ဘိဓ ဒမ္မဇုလာ မဒုဿာ ဓဓာဘူဇာ ဇဿဓုဓာ ဇပ္ပဒဓုဓာ မဇုဇေဓမလပိဓိယုဓ္ဓိဇဇိဇ္ဇာ ဓာဓာဟိဒုဇဓိဇဝိမုဓာ ဟုဇ္ဇာ ဇိဓံ ဓိဝိဇ္ဇာ ကာယ ဒဿ ဘေဓာ ဓဓဓဿ ဒမိပေ ပေဇယေဓိယံ ဓိဗ္ဗဇ္ဇိဒု ။ ဇဓေကဓိဝဒံ ဇာယဒ္မာ မဟာမေဒ္ဓလ္လာဓေ ဒာဝဇ္ထိယံ ပိဇ္ဇာယ ဓဇ္ဇဓုဇေ ဇဓုဓာဓဓ္ဓေ ပေဇ ဒိဒ္ဓာ –

໗໘໒ຯ

‘‘ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຓຣູປາຕ຺ຖ, ກິສາ ຘມນິສນ຺ຖຕາ;

ອຸປ຺ຜາສຸລິກາ ກິສິກາ, ເກ ນຸ ຕຸມ຺ເຫຕ຺ຖ ມາຣິສາ’’ຕິຯ –

ຄາຖາຍ ປຸຈ຺ຉິຯ ຕຕ຺ຖ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາຕ຺ຖາຕິ ທຸພ຺ພຓ຺ຓສຣີຣາ ໂຫຖຯ ເກ ນຸ ຕຸມ຺ເຫຕ຺ຖາຕິ ຕຸມ຺ເຫ ເກ ນຸ ນາມ ຠວຖຯ ມາຣິສາຕິ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ສາຣຸປ຺ປວເສນ ອາລປຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເປຕາ –

໗໘໓ຯ

‘‘ມຍໍ ຠທນ຺ເຕ ເປຕມ຺ຫາ, ທຸຄ຺ຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ’’ຕິຯ –

ຄາຖາຍ ອຕ຺ຕໂນ ເປຕຠາວໍ ປກາເສຕ຺ວາ ປຸນ ເຖເຣນ –

໗໘໔ຯ

‘‘ກິໍ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຏໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ’’ຕິຯ –

ຄາຖາຍ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຉິຕາ –

໗໘໕ຯ

‘‘ອນາວເຏສຸ ຕິຕ຺ເຖສຸ, ວິຈິນິມ຺ຫທ຺ຘມາສກໍ;

ສນ຺ເຕສຸ ເທຍ຺ຍຘມ຺ເມສຸ, ທີປໍ ນາກມ຺ຫ ອຕ຺ຕໂນຯ

໗໘໖ຯ

‘‘ນທິໍ ອຸເປມ ຕສິຕາ, ຣິຕ຺ຕກາ ປຣິວຕ຺ຕຕິ;

ຉາຍໍ ອຸເປມ ອຸຓ຺ເຫສຸ, ອາຕໂປ ປຣິວຕ຺ຕຕິຯ

໗໘໗ຯ

‘‘ອຄ຺ຄິວຓ຺ໂຓ ຈ ໂນ ວາໂຕ, ຑຫນ຺ໂຕ ອຸປວາຍຕິ;

ເອຕລ຺ຈ ກນ຺ເຕ ອຣຫາມ, ອລ຺ລລ຺ຈ ປາປກໍ ຓໂຕ.

ຌ໙໘.

‘‘ອປິ ໂຍຊນານິ ຄຈ຺ຉາມ, ຉາຕາ ອາຫາຣເຕຊີໂນ;

ອລທ຺ຘາວ ນິວຕ຺ຕາມ, ອໂຫ ໂນ ອປ຺ປປ຺ລ຺ລຕາ.

ຌ໙໙.

‘‘ຉາຕາ ປມ຺ຈ຺ຉິຕາ ກນ຺ຕາ, ກູມິຍໍ ປຜິສ຺ມ຺ກິຕາ;

ອຸຕ຺ຕານາ ປຜິກິຣາມ, ອວກ຺ຊ຺ຊາ ປຕາມເສ.

ຌ໑໐໐.

‘‘ເຕ ຈ ຕຕ຺ເຖວ ປຕິຕາ, ກູມິຍໍ ປຜິສ຺ມ຺ກິຕາ;

ອຸຣໍ ສີສລ຺ຈ ຆຜ຺ເຜມ, ອໂຫ ໂນ ອປ຺ປປ຺ລ຺ລຕາ.

ຌ໑໐໑.

‘‘ເອຕລ຺ຈ ກນ຺ເຕ ອຣຫາມ, ອລ຺ລລ຺ຈ ປາປກໍ ຓໂຕ;

ສນ຺ເຕສ຺ ເທຍ຺ຍທມ຺ເມສ຺, ທີປໍ ນາກມ຺ຫ ອຕ຺ຕໂນ.

ຌ໑໐໒.

‘‘ເຕ ຫິ ນູນ ອີໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ໂຍນີ ລທ຺ຘານ ມານຸສີ;

ວທລ຺ລູ ສີລສມ຺ປນ຺ນາ, ກາຫາມ ກຸສລໍ ພຫຸ’’ນ຺ຕິ. –

ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມໍ ກເຖສຸໍ.

ຌ໙໘. ຕຕ຺ຖ ອປິ ໂຍຊນານິ ຄຈ຺ຉາມາຕິ ອເນການິປິ ໂຍຊນານິ ຄຈ຺ຉາມ. ກຖໍ? ຉາຕາ ອາຫາຣເຕຊີໂນຕິ , ຈິຣກາລໍ ຊິຆຈ຺ຉາຍ ຊິຆຈ຺ຉິຕາ ອາຫາເຣ ຄິທ຺ຘາ ອກິຄິຊ຺ຊນ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ, ເອວໍ ຄນ຺ຕ຺ວາປິ ກິລ຺ຈິ ອາຫາຣໍ ອລທ຺ຘາເຍວ ນິວຕ຺ຕາມ. ອປ຺ປປ຺ລ຺ລຕາຕິ ອປ຺ລ຺ລຕາ ອກຕກລ຺ຍາຓຕາ.

ຌ໙໙.ອຸຕ຺ຕານາປຜິກິຣາມາຕິ ກທາຈິ ອຸຕ຺ຕານາ ຫຸຕ຺ວາ ວິກິຣິຍມານງຄປຈ຺ຈງຄາ ວິຍ ວຕ຺ຕາມ. ອວກ຺ຊ຺ຊາ ປຕາມເສຕິ ກທາຈິ ອວກ຺ຊ຺ຊາ ຫຸຕ຺ວາ ປຕາມ.

ຌ໑໐໐.ເຕ ຈາຕິ ເຕ ມຍໍ. ອຸຣໍ ສີສລ຺ຈ ຆຜ຺ເຜມາຕິ ອວກ຺ຊ຺ຊາ ຫຸຕ຺ວາ ປຕິຕາ ອຸຜ຺ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ເວທນ຺ຕາ ເວທນາປ຺ປຕ຺

ຕາ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ອຸຣໍ ສິສຣຸຈ ປະິພັສາມ ເສສໍ ເທຍຸຄາ ວຸຕຸຕນຍເມວ

ເຖໂຮ ຕໍ ປວຕຸຕິ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ ກຄວາ ຕມຕຸຖໍ ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຊມຸມໍ ເທເສສິ ຕໍ ສຸຕຸວາ ມ ທາຊໂນ ມຈຸເຣຣມລໍ ປຫາຍ ທານາທິສຸຈຣິຕນິຣໂຕ ອໂທສິຕິ

ຄຄາເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຍຸກີຕາ

໑໑ ປາຍລິປຸຕຸຕເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ທິຍຸຄາ ຕຍາ ນິຣຍາ ຕິຣຈຸຊານໂຍນີຕິ ອິທໍ ສຕຸຖຣິ ເຊຕວເນ ວິທຣນຸເຕ ອລຸລຕຣໍ ວິມານເປຕໍ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕໍ ສາວຕຸຖິວ າສິໂນ ກິຣ ປາຍລິປຸຕຸຕວາສິໂນ ຈ ພທູ ວາຕິຊາ ນາວາຍ ສຸວຕຸຕກູມິ ອຄມີສຸ ຕຕຸເຖໂກ ອຸປາສໂກ ອາພາຊິໂກ ມາຕຸຄາເມ ປະິພທຸຊຈິຕຸໂຕ ກາລມກາສິ ໂສ ກຕກຸສໂລປີ ເທວໂລກໍ ອນຸປປຊຊິຕຸວາ ອິຕຸຖິຍາ ປະິພທຸຊຈິຕຸຕຕາຍ ສມຸທຸທມຊເຊ ວິ ມານເປໂຕ ທຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕິ ຍສຸສໍ ປນ ໂສ ປະິພທຸຊຈິຕຸໂຕ, ສາ ອິຕຸຖິ ສຸວຕຸຕກູມິຄາມີນີ ນາວໍ ອກິຣຸຍຸທ ຄຈຸຊຕິ ອຖ ໂຂ ໂສ ເປໂຕ ຕໍ ອິຕຸຖີ ຄເທຕຸກາໂມ ນາວາຍ ຄມນໍ ອຸປຣຸນຸຊິ ອຖ ວາຕິຊາ ''ເກນ ນຸ ໂຂ ກາຣເຕນ ອຍໍ ນາວາ ນ ຄຈຸຊຕີ''ຕິ ວິ ມໍສນຸຕາ ກາລຸອກຕຸຕິສລາກໍ ວິຈາເຣສຸໍ ອມນຸສຸສິທຸຊິຍາ ຍາວຕຕິຍໍ ຕສຸສາ ເອວ ອິຕຸຖິຍາ ປາປຸຕິ, ຍສຸສໍ ໂສ ປະິພທຸຊຈິຕຸ ໂຕ ຕໍ ທິສຸວາ ວາຕິຊາ ເວລຸອຸກລາປໍ ສມຸທຸເທ ໂອຕາເຣຕຸວາ ຕສຸສ ອຸປຣິ ຕໍ ອິຕຸຖີ ໂອຕາເຣສຸໍ ອິຕຸຖິຍາ ໂອຕາຣິຕມຕຸຕາຍ ນາວາ ເວເຄນ ສຸວຕຸຕກູມີ ອກິມຸຂາ ປາຍາສິ ອມນຸສໂສ ຕໍ ອິຕຸຖີ ອຕຸຕໂນ ວິມານໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ຕາຍ ສທຸຊີ ອກິຣມິ

ສາ ເອກໍ ສໍວຈຸຊຣໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ນິພຸພິນຸນຣູປາ ຕໍ ເປຕໍ ຍາຈນຸຕີ ອາທ – ''ອທໍ ອິຊ ວສນຸຕີ ມຍຸທໍ ສມຸປຣາຍິກໍ ອຕຸຖໍ ກາຕຸ ນ ລກາມິ, ສາຊຸ, ມາຣິສ, ມໍ ປາຍລິປຸຕຸຕເມວ ເນທີ''ຕິ ໂສ ຕາຍ ຍາຈິໂຕ –

໗ລ໓

''ທິຍຸຄາ ຕຍາ ນິຣຍາ ຕິຣຈຸຊານໂຍນີ, ເປຕາ ອສຸຣາ ອຖວາປີ ມານຸສາ ເທວາ;

ສຍມທຸທສ ກມຸມວິປາກມຕຸຕໂນ, ເນສຸສາມີ ຕໍ ປາຍລິປຸຕຸຕມກຸຂຕໍ;

ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ກຸສລໍ ກໂຣທິ ກມຸມ''ນຸຕິ –

ຄາຖມາທ ຕຕຸຖ ທິຍຸຄາ ຕຍາ ນິຣຍາຕິ ເອກຈຸເຈ ປຈຸເຈກນິຣຍາປີ ຕຍາ ທິຍຸຄາ ຕິຣຈຸຊານໂຍນີຕິ ມທານຸກາວາ ນາຄ ສຸປຕຸຕາທິຕິຣຈຸຊານາປີ ທິຍຸຄາ ຕຍາຕິ ໂຍຊນາ ເປຕາຕິ ຊຸປຸປິປາສາທິເກທາ ເປຕາ ອສຸຣາຕິ ກາລກຊຸຈິກາທິເກທາ ອ ສຸຣາ ເທວາຕິ ເອກຈຸເຈ ຈາຕຸມທາຣາຊິກາ ເທວາ ໂສ ກິຣ ອຕຸຕໂນ ອານຸກາເວນ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ຕໍ ຄເທຕຸວາ ປຈຸເຈກນິຣ ຍາທິເກ ທສຸເສນຸໂຕ ວິຈຣຕິ, ເຕນ ເອວມາທ ສຍມທຸທສ ກມຸມວິປາກມຕຸຕໂນຕິ ນິຣຍາທິເກ ວິເສສໂຕ ຄນຸຕຸວາ ປສຸສນຸຕີ ສຍເມວ ອຕຸຕນາ ກຕກມຸມານໍ ວິປາກໍ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ອທຸທສ ອທກຸຊິ ເນສຸສາມີ ຕໍ ປາຍລິປຸຕຸຕມກຸຂຕນຸຕິ ອິທານາທໍ ຕໍ ອກຸຂຕໍ ເກນຈິ ອປຣິກຸຂຕໍ ມນຸສຸສຣູເປເນວ ປາຍລິປຸຕຸຕໍ ນຍິສຸສາມີ ຕວໍ ປນ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ກຸສລໍ ກໂຣທີ ກມຸມໍ, ກມຸມວິ ປາກສຸສ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ທິຍຸຄຕຸຕາ ຍຸຕຸຕປຍຸຕຸຕາ ປຸລຸລນິຣຕາ ໂທທີຕີ ອຕຸໂຖ

ອຖ ສາ ອິຕຸຖີ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ອຕຸຕມນາ –

໗ລ໔

''ອຕຸຖກາໂມສິ ເມ ຍກຸຂ, ທິຕກາໂມສິ ເທວເຕ;

ກໂຣມິ ຕຸຍຸຫໍ ວຈນໍ, ຕຸວໍສິ ອາຈຣິໂຍ ມມ។

ກຸລ៨។

''ທິຍຸຖາ ມຍາ ນິຣຍາ ຕິຣຈຸລານໂຍນີ, ເປຕາ ອສຸຣາ ອຖວາປິ ມານຸສາ ເທວາ;

ສຍມທຸທສໍ ກມຸມວິປາກມຕຸຕໂນ, ກາຫາມີ ປຸລຸລານີ ອນປຸປການີ''ຕິ។ –

ຄາຖມາຫ។

ອຖ ໂສ ເປໂຕ ຕໍ ອິຕຸຖີ ຄເຫຕຸວາ ອາກາເສນ ຄນຸຕຸວາ ປາຍລິປຸຕຸຕນຄຣສຸສ ມຊເຊ ຖເປຕຸວາ ປກຸກາມິ។ ອຖສຸສາ ລາຕິມິຕຸຕາທໂຍ ຕໍ ທິສຸວາ ''ນຍໍ ປຸພຸເພ ສມຸທຸເທ ປກຸຂິຕຸຕາ ມຕາຕິ ອສຸສຸມຸຫ។ ສາ ອຍໍ ທິຍຸຖາ ວຕ, ໂກ, ໂສຕຸຖິນາ ອາຄຕາ''ຕິ ອກິນນຸທມານາ ສມາຄນຸຕຸວາ ຕສຸສາ ປວຕຸຕິ ປຸຈຸອີສຸ។ ສາ ເຕສໍ ອາທິໂຕ ປຍຸຖາຍ ອຕຸຕນາ ທິຍຸຖໍ ອນຸກູຕລຸຈ ສພຸພໍ ກເຖສີ។ ສາວຕຸຖິວາສີໂນປີ ໂຂ ເຕ ວາຕີຊາ ອນຸກຸກເມນ ສາວຕຸຖີ ອຸປຄຕກາເລ ສຕຸຖຸ ສນຸຕິກໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນາ ຕໍ ປວຕຸຕິ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ກຄວາ ຕມຕຸຖໍ ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິ ກຕຸວາ ຈຕຸນຸນໍ ປຣິສານໍ ຣມຸມໍ ເທເສສີ។ ຕໍ ສຸຕຸວາ ມຫາຊໂນ ສໍເວຄຊາໂຕ ທານາທິກຸສລຣມຸມນິຣໂຕ ອໂຫສີຕິ។

ປາຍລິປຸຕຸຕເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໑៨។ ອມຸພວນເປຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

ອຍລຸຈ ເຕ ໂປກຸຂຣຕີ ສຸຣມຸມາຕີ ອິທໍ ສຕຸຖຣິ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິຫຣນຸເຕ ອມຸພເປຕໍ ອາຣພຸກ ວຸຕຸຕໍ ។ ສາວຕຸຖິຍໍ ກິຣ ອລຸລຕໂຣ ຄຫປຕິ ປຣິກຸຂີຕໂກໂຄ ອໂຫສີ។ ຕສຸສ ກຣິຍາ ກາລມກາສີ, ເອກາ ຮີຕາເຍວ ໂຫຕີ។ ໂສ ຕໍ ອຕຸຕໂນ ມິຕຸຕສຸສ ເຄເຫ ຖເປຕຸວາ ອິຕາວເສນ ຄທິເຕນ ກຫາປກາສເຕນ ກຕຸທໍ ຄເຫຕຸວາ ສຕຸເຖນ ສທຸຮີ ວກີຊຊາຍ ຄໂຕ, ນ ຈິເຣເນວ ມູເລນ ສທ ອຸທຍກູຕານີ ປລຸຈ ກຫາປກາສຕານີ ລກິຕຸວາ ສຕຸເຖນ ສທ ປຍິນິວຕຸຕີ។ ອນຸຕຣາມຄຸເຄ ໂຈຣາ ປຣິຍຸຍຸຖາຍ ສຕຸຖໍ ປາປຸກິສຸ, ສຕຸຖິກາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປລາຍິສຸ។ ໂສ ປນ ຄຫປຕິ ອລຸລຕຣສຸມິ ຄຈຸເຂ ກຫາປເກ ນິກຸຂິປິຕຸວາ ອວິທູເຣ ນິລີຍີ។ ໂຈຣາ ຕໍ ຄເຫຕຸວາ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສຸໍ។ ໂສ ຣນໂລເກນ ຕຕຸເຖວ ເປໂຕ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕິ។

ວາຕີຊາ ສາວຕຸຖີ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸສ ຮີຕຸຍາ ຕໍ ປວຕຸຕີ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ສາ ປີຕຸ ມຣເຄນ ອາຊີວິກາກເຍນ ຈ ອຕິວິຍ ສລຸຊາຕໂທມນສຸສາ ພາລຸຫໍ ປຣິເທວິ។ ອຖ ນໍ ໂສ ປີຕຸ ສຫາໂຍ ກຸຍຸມຸພິໂກ ''ຍຖາ ນາມ ກຸລາລກາຊນໍ ສພຸພໍ ເກທນປຣິຍນຸຕໍ, ເອວເມວ ສຕຸຕານໍ ຊີວິຕໍ ເກທນປຣິຍນຸຕໍ។ ມຣຕໍ ນາມ ສພຸພສາຣຣຕໍ ອປຸປຍິການລຸຈ, ຕສຸມາ ມາ ຕຸວໍ ປີຕຣີ ອຕິພາລຸຫໍ ໂສຈິ, ມາ ປຣິເທວິ, ອທໍ ເຕ ປີຕາ, ຕຸວໍ ມຍຸຫໍ ຮີຕາ, ອທໍ ຕວ ປີຕຸ ກິຈຸຈໍ ກໂຣມິ, ຕຸວໍ ປີຕຸໂນ ເຄເຫ ວິຍ ອິມສຸມີ ເຄເຫ ອວິມນາ ອກິຣມສຸສູ''ຕິ ວຕຸວາ ສມສຸສາເສສີ។ ສາ ຕສຸສ ວຈເນນ ປຍິປຸປສຸສທຸຣໂສກາ ປີຕຣີ ວິຍ ຕສຸມີ ສລຸຊາຕຄາຣວພຫຸມານາ ອຕຸຕໂນ ກປຕາກາເວນ ຕສຸສ ເວຍຸຍາວຈຸຈກາຣິນີ ຫຸຕຸວາ ວຕຸຕມານາ ປີຕຣໍ ອຸທຸທິສຸສ ມຕກິຈຸຈໍ ກາຕຸກາມາ ຍາຄຸໍ ປຈິຕຸວາ ມໂນສິລາວຕຸຕານີ ສຸປຣິປກຸການີ ມຣຸຣານີ ອມຸພຜລານີ ກໍສປາຕິຍໍ ຖເປຕຸວາ ຍາຄຸໍ ອມຸພຜລານີ ຈ ທາສິຍາ ຄາຫາເປຕຸວາ ວິຫາຣໍ ຄນຸຕຸວາ ສຕຸຖາຣໍ ວນຸທິຕຸວາ ເອວມາຫ – ''ກຄວາ ມຍຸຫໍ ທກຸຂິກາຍ ປຍິຄຸຄເຫຕນ ອນຸຄຸຄຫໍ ກໂຣຖາ''ຕິ។ ສຕຸຖາ ມຫາກຣຸກາຍ ສລຸໂຈທິຕມານໂສ ຕສຸສາ ມໂນຣຖໍ ປູເຣນຸໂຕ ນິສຊຊາກາຣໍ ທສຸເສສີ។ ສາ ຫຍຸຖຕຸຍຸຖາ ປລຸລຕຸຕວຣພຸທຸຣາສເນ ອຕຸຕນາ ອຸປນີຕໍ ສຸວິສຸທຸຣວຕຸຖໍ ອຕຸຖຣິຕຸວາ ອທາສີ, ນິສີທິ ກຄວາ ປລຸລຕຸເຕ ອາສເນ។

ອຖ ສາ ກຄວໂຕ ຍາຄຸໍ ອຸປນາເມສີ, ປຍິຄຸຄເຫສີ ກຄວາ ຍາຄຸໍ។ ອຖ ສງຄໍ ອຸທຸທິສຸສ ກິກຸຂູນມຸປີ ຍາຄຸໍ ທຕຸວາ ປຸນ ໂຣຕຫຕຸຖາ ອມຸພຜລານີ ກຄວໂຕ ອຸປນາເມສີ, ກຄວາ ຕານີ ປຣິກຸລຸຊີ។ ສາ ກຄວນຸຕໍ ວນຸທິຕຸວາ ເອວມາຫ – ''ຍາ ເມ, ກນຸເຕ, ປຈຸຈຕຸຖຣຕາຍາຄຸອມຸພຜລທານວເສນ ປວຕຸຕາ ທກຸຂີຕາ, ສາ ເມ ປີຕຣໍ ປາປຸຕາຕູ''ຕິ។ ກຄວາ ''ເອວໍ ໂຫຕູ''ຕິ ວຕຸວາ ອນຸໂມທນໍ ອກາສີ។ ສາ ກຄວນຸຕໍ ວນຸທິຕຸວາ ປທກຸຂີຕໍ ກຕຸວາ ປກຸກາມິ។ ຕາຍ ທກຸຂີກາຍ ສມຸທິຍຸຖມຕຸຕາຍ ໂສ ເປໂຕ

ອມຸພວເນາຍຸຍານວິມານກປຸປຣຸກຸຂໂປກຸຂຣຕິໂຍ ມຫຕິລຸຈ ທິພຸພສມຸປຕຸຕິ ປຜິລກິ។

ອຖ ເຕ ວາຕິຊາ ອປເຣນ ສມເຍນ ວຕິຊຊາຍ ຄຈຸລນຸຕາ ຕເມວ ມຄຸຄໍ ປຜິປນຸນາ ປຸພຸເພ ວສິຕຍຸຄາເມ ເອກຣຕຸຕິ ວາສໍ ກປຸເປສຸំ។ ເຕ ທິສຸວາ ໂສ ວິມານເປໂຕ ອຸຍຸຍານວິມານາທີທິ ສທຸຂີ ເຕສໍ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສສិ។ ເຕ ວາຕິຊາ ຕໍ ທິສຸວາ ເຕນ ລທຸຂສມຸປຕຸຕິ ປຸຈຸຉນຸຕາ –

ຖລຝ។

‘‘ອຍລຸຈ ເຕ ໂປກຸຂຣຕີ ສຸຣມຸມາ, ສມາ ສຸຕິຕຸຖາ ຈ ມໂຫທກາ ຈ;

ສຸປຸປຸຜິຕາ ການຣຄຕານຸກິຕຸຕາ, ກຖໍ ຕຍາ ລທຸສາ ອຍໍ ມນຸລຸສາ។

ຖລກ។

‘‘ອິທລຸຈ ເຕ ອມຸພວນໍ ສຸຣມຸມໍ, ສພຸໂພຕຸກໍ ສາຣຍເຕ ຜລານິ;

ສຸປຸປຸຜິຕໍ ການຣຄຕານຸກິຕຸຕໍ, ກຖໍ ຕຍາ ລທຸສມິທໍ ວິມານ’’ນຸຕິ។ –

ອິມາ ທຸເວ ຄາຖາ ອໂວຈຸំ។

ຖລຝ។ ຕຕຸຖ ສຸຣມຸມາຕິ ສຸຜຸຖຸ ຣມຕີຍາ។ ສມາຕິ ສມຕລາ។ ສຸຕິຕຸຖາຕິ ຣຕນມຍໂສປານຕາຍ ສຸນຸທຣຕິຕຸຖາ។ ມໂຫທກາຕິ ພຫຸຊລາ។

ຖລກ។ສພຸໂພຕຸກນຸຕິ ປຸປຸຜູປຄຜລູປຄຣຸກຸຂາທີທີ ສພຸເພສຸ ອຸຕູສຸ ສຸຂາວທໍ។ ເຕນາຫ ‘‘ສາຣຍເຕ ຜລານີ’’ຕິ។ ສຸປຸປຸຜິຕນຸຕິ ນິຈຸຈໍ ສຸປຸປຸຜິຕໍ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ເປໂຕ ໂປກຸຂຣຕີອາທີນໍ ປຜິລາກກາຣຕໍ ອາຈິກຸຂນຸໂຕ –

ຖລຮ។

‘‘ອມຸພປກຸກໍ ທກໍ ຍາຄຸ, ສີຕຈຸລາຍາ ມໂນຣມາ;

ສີຕາຍ ທິນຸນທາເນນ, ເຕນ ເມ ອິສ ລພຸກຕີ’’ຕີ។ –

ຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຖ ເຕນ ເມ ອິສ ລພຸກຕີຕິ ຍໍ ຕໍ ກຄວໂຕ ກິກຸຂູນລຸຈ ອມຸພປກຸກໍ ອຸທກໍ ຍາຄຸລຸຈ ມມໍ ອຸທຸທິສຸສ ເທນຸຕີຍາ ມຍຸທໍ ສີຕາຍ ທິນຸນໍ ທານໍ, ເຕນ ເມ ສີຕາຍ ທິນຸນທາເນນ ອິສ ອິມສຸມີ ທິພຸເພ ອມຸພວເນ ສພຸໂພຕຸກໍ ອມຸພປກຸກໍ, ອິມິສຸສາ ທິພຸພາຍ ມນຸລຸສາຍ ໂປກຸຂຣຕີຍາ ທິພຸພໍ ອຸທກໍ, ຍາຄຸຍາ ອຕຸຖຣຕາສຸສ ຈ ທາເນນ ອຸຍຸຍານວິມານກປຸປຣຸກຸຂາທີສຸ ສີຕຈຸລາຍາ ມໂນຣມາ ອິສ ລພຸກຕີ, ສມິຊຊຕີຕິ ອຕຸໂຖ។

ເອວລຸຈ ປນ ວຕຸວາ ໂສ ເປໂຕ ເຕ ວາຕິເຊ ເນຕຸວາ ຕານີ ປລຸຈ ກຫາປຕາສຕານີ ທສຸເສຕຸວາ ‘‘ອິໂຕ ອຸປຑຸຌໍ ຕຸມຸເຫ ຄຕຸຫຖ, ອຸປຑຸຌໍ ມຍາ ຄທີຕໍ ອິຕໍ ໂສເສຕຸວາ ສຸເຂນ ຊີວຕູຕີ ມຍຸທໍ ສີຕາຍ ເທຖາ’’ຕິ ອາຫ។ ວາຕິຊາ ອນຸກຸກເມນ ສາວຕຸຖີ ປຕຸວາ ຕສຸສ ສີຕາຍ ກເຖຕຸວາ ເຕນ ອຕຸຕໂນ ທິນຸນກາຄມຸປີ ຕສຸສາ ເອວ ອທໍສຸ។ ສາ ກຫາປຕາສຕໍ ສນິການໍ ທຕຸວາ ອິຕຣໍ ອຕຸຕໂນ ປີຕຸ ສຫາຍສຸສ ຕສຸສ ກຸຜຸມຸພິກສຸສ ທຕຸວາ ສຍໍ ເວຍຸຍາວຈຸຈໍ ກໂຣນຸຕີ ນິວສຕີ។ ໂສ ‘‘ອິທໍ ສພຸພໍ ຕຸຍຸທໍເຍວ ໂຫຕູ’’ຕິ

ຕສ຺ສາເຍວ ປຜິຫຕ຺ວາ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ເຊຍ຺ຍປ຺ຸຕຕ຺ສ ພຣສາມິນີ ອກາສິ ฯ

ສາ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ກາເລ ເອກໍ ປຸຕ຺ຕໍ ລພິຕ຺ວາ ຕໍ ອຸປ຺ລາເລນ຺ຕີ –

ກຸລລ ฯ

‘‘ສນ຺ທິຏ຺ຊິກໍ ກມ຺ມໍ ເອວໍ ປສ຺ສຖ, ທານສ຺ສ ທມສ຺ສ ສໍຍມສ຺ສ ວິປາກໍ;

ທາສີ ອຫໍ ອຍ຺ຍກຸເລສຸ ຫຸຕ຺ວາ, ສຸຓິສາ ໂຫມິ ອຄາຣສ຺ສ ອິສ຺ສຣາ’’ຕິ ฯ –

ອິມໍ ຄາຖໍ ວທຕິ ฯ

ອເຖກທິວສໍ ສຕ຺ຖາ ຕສ຺ສາ ຌາຕປຣິປາກໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ສມ຺ມຸເຂ ຖິໂຕ ວິຍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ –

‘‘ອສາຕໍ ສາຕຣູເປນ, ປິຍຣູເປນ ອປ຺ປິຍໍ;

ທຸກ຺ຂໍ ສຸຂສ຺ສ ຣູເປນ, ປມຕ຺ຕໍ ອຕິວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ ฯ (ອຸທາ ฯ ໑໘; ຊາ ฯ ໑ ฯ ໑ ฯ ໑໐໐) –

ອິມໍ ຄາຖມາຫ ฯ ສາ ຄາຖາປຣິໂຍສາເນ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຊິຕາ ฯ ສາ ທຸຕິຍທິວເສ ພຸທ຺ທປ຺ປມຸຂສ຺ສ ພິກ຺ຂຸສງ຺຃ສ຺ສ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ກເຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ ฯ ກເຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອຏ຺ຊຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ ฯ ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສ຺ສ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສີຕິ ฯ

ອມ຺ພວນເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຊິຕາ ฯ

໑໓ ฯ ອກ຺ຂຣຸກ຺ຂເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ຍໍ ທທາຕິ ນ ຕໍ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ອກ຺ຂທາຍກເປຕວຕ຺ຖຸ ฯ ຕສ຺ສ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ກເຄວຕິ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ອຌ຺ຌຕໂຣ ສາວຕ຺ຖິວາສີ ອຸປາສໂກ ສກເຜຫິ ກຕ຺ຫສ຺ສ ປູເຣຕ຺ວາ ວຕິຊ຺ຊາຍ ວິເທສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ກຕ຺ທໍ ວິກ຺ກິຕ຺ວາ ປຜິກຕ຺ທໍ ສກເຜສຸ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ປຜິປ຺ຊ຺ຊິ ฯ ຕສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອຌວິຍໍ ເອກສ຺ສ ສກຜສ຺ສ ອກ຺ເຂ ກິຊ຺ຊິ ฯ ອຖ ອຌ຺ຌຕໂຣ ປຸຣິໂສ ຣຸກ຺ຂຄຫຕຕ຺ຖໍ ກຸຖາຣິຜຣສໍ ຄາທາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຣຌ຺ເຌ ວິຈຣນ຺ໂຕ ຕໍ ຖານໍ ປຕ຺ວາ ຕໍ ອຸປາສກໍ ອກ຺ຂກຌ຺ຊເນນ ໂທມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ວາຕິໂຊ ອກ຺ຂກຌ຺ຊເນນ ອຌວິຍໍ ກິລມຕີ’’ຕິ ອນຸກມ຺ປີ ອຸປາທາຍ ຣຸກ຺ຂທຕ຺ທໍ ຆິນ຺ທິຕ຺ວາ ທລ຺ຫໍ ອກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ສກເຜ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອທາສິ ฯ

ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ມິເຍວ ອຌວິປ຺ເທເສ ກຸມ຺ມເທວຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ฯ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍໍ ຕສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຄຫທ຺ວາເຣ ຖຕ຺ວາ –

໘໐໐ ฯ

‘‘ຍໍ ທທາຕິ ນ ຕໍ ໂຫຕິ, ເທເຖວ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອຸກໍ ຕຣຕິ;

ອຸກໍ ເຕນ ທາເນນ ຄຈ຺ຉຕິ, ຊາຄຣຖ ມາ ປມຊ຺ຊຖາ’’ຕິ ฯ –

ຄາຖມາຫ ฯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ທທາຕີ ນ ຕໍ ໂຫຕີຕິ ຍໍ ເທຍ຺ຍທມ຺ມໍ ທາຍໂກ ເທຕິ, ນ ຕເທວ ປຣໂລເກ ຕສ຺ສ ທານສ຺ສ ຜລກາເວນ ໂຫ

ຕິ, ອຖ ໂຂ ອລຸລໍ ພຫຸ ອິຜຸຖໍ ກນຸຕໍ ຜລໍ ໂຫຕິເຍວ຺ ຕສຸມາ ເທເຖວ ທານນຸຕິ ຍຖາ ຕຖາ ທານໍ ເທຖ ເອວ຺ ຕຕຸຖ ກາຣຓ ມາຫ ‘‘ທຕຸວາ ອຸກຍໍ ຕຣຕິ’’ຕິ , ທານໍ ທຕຸວາ ທິຜຸຖຘມຸມິກມຸປິ ສມຸປຣາຍິກມຸປິ ທຸກຸຂໍ ອນຕຸຖລຸຈ ອຕິກຸກມຕິ຺ ອຸກຍໍ ເຕນ ທາເນນ ຄຈຼຉຕີຕິ ທິຜຸຖຘມຸມິກໍ ສມຸປຣາຍິກລຸຈາຕິ ອຸກຍມຸປີ ສຸຂໍ ເຕນ ທາເນນ ອຸປຄຈຼຉຕິ ປາປຸຓາຕິ, ອຕຸຕໂນ ປເຣສລຸຈ ຫິຕສຸຂວເສນາປີ ອຍມຕຸໂຖ ໂຍເຊຕພຸໂພ຺ ຊາຄຣຖ ມາ ປມຊຸຊຖາຕິ ເອວໍ ອຸກຍານຕຸຖນິວາຣຕໍ ອຸກຍຫິຕສາຘນໍ ທານໍ ສມຸປາເທຕຸໍ ຊາຄຣຖ, ທານູປກຣຓານີ ສຊຸເຊຕຸວາ ຕຕຸຖ ຈ ອປຸປມຕຸຕາ ໂຫຖາຕິ ອຕຸໂຖ຺ ອາທຣທສຸສນຕຸຖໍ ເຈຕຸຖ ອາ ເມຫິຕວເສນ ວຸຕຸຕໍ຺

ວາຕິໂຊ ອຕຸຕໂນ ກິຈຸຈໍ ຕີເຣຕຸວາ ປຜິນີວຕຸຕິຕຸວາ ອນຸກຸກເມນ ສາວຕຸຖີ ປຕຸວາ ທຸຕິຍທິວເສ ສຕຸຖາຣໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ຕໍ ປວຕຸຕີ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສີ຺ ສຕຸຖາ ຕມຕຸຖໍ ອຜຸຖຸປຸປຕຸຕີ ກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕປຣິສາຍ ຘມຸມໍ ເທເສສີ຺ ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສຸສ ສາຕຸຖິກາ ອໂຫສີຕິ຺

ອກຸຂຣຸກຸຂເປຕວຕຸຖຸວຕຸຓນາ ນິຜຸຖິຕາ຺

໑໔຺ ໂກຄສໍຫຣຓເປຕີວຕຸຖຸວຕຸຓນາ

ມຍໍໂກເຄ ສໍຫຣິມຸຫາຕິ ອິທໍ ໂກຄສໍຫຣຓເປຕີວຕຸຖ຺ຸ ຕສຸສ ກາ ອຸປຸປຕຸຕີ? ກຄວຕິ ເວລຸວເນ ວິຫຣນຸເຕ ຣາຊຄເຫ ກິຣ ຈຕສຸໂສ ອິຕຸຖິໂຍ ມານກູຜາທິວເສນ ສປຸປິມຘຸເຕລຘລຸລາທີຫີ ໂວຫາຣໍ ກຕຸວາ ອໂຍນິໂສ ໂກເຄ ສໍຫຣິຕຸວາ ຊີວນຸຕີ຺ ຕາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ພຫິນຄເຣ ປຣິຂາປິຜຸເຖ ເປຕິໂຍ ຫຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕີສ຺ຸ ຕາ ຣຕຸຕິຍໍ ທຸກຸຂາກິກູຕາ –

໗໐໑຺

‘‘ມຍໍ ໂກເຄ ສໍຫຣິມຸຫາ, ສເມນ ວິສເມນ ຈ;

ເຕ ອລຸເລ ປຣິກຸລຸຊນຸຕິ, ມຍໍ ທຸກຸຂສຸສ ກາຄິນີ’’ຕີ຺ –

ວິປຸປລປນຸຕີໂຍ ເກຣເວນ ມຫາສທຸເທນ ວິຣວີສ຺ຸ ມນຸສຸສາ ຕໍ ສຸຕຸວາ ກີຕຕສີຕາ ວິກາຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ພຸທຸຘປຸປມຸຂສຸສ ກິກຸຂຸສງຆສຸສ ມຫາທານໍ ສຊຸເຊຕຸວາ ສຕຸຖາຣໍ ກິກຸຂຸສງຆລຸຈ ນິມນຸເຕຕຸວາ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂກຊນີເຍນ ປຣິວິສິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ກຸຕຸຕາວີ ໂອນີຕປຕຸຕປາຓີ ອຸປນິສີທິຕຸວາ ຕໍ ປວຕຸຕີ ນິເວເທສຸໍ຺ ກຄວາ ‘‘ອຸປາສກາ ເຕນ ໂວ ສທຸເທນ ໂກຈິ ອນຸຕຣາໂຍ ນຕຸຖິ, ຈຕສຸໂສ ປນ ເປຕິໂຍ ທຸກຸຂາກິກູຕາ ອຕຸຕນາ ທຸກຸກຜໍ ກມຸມໍ ກເຖຕຸວາ ປຣິເທວນວເສນ ວິສຸສເຣນ ວິຣວນຸຕີໂຍ –

‘‘ມຍໍ ໂກເຄ ສໍຫຣິມຸຫາ, ສເມນ ວິສເມນ ຈ;

ເຕ ອລຸເລ ປຣິກຸລຸຊນຸຕິ, ມຍໍ ທຸກຸຂສຸສ ກາຄິນີ’’ຕີ຺ –

ອິມໍ ຄາຖມາຫໍສູຕິ ອໂວຈ຺

ຕຕຸຖ ໂກເຄຕິ ປຣິກຸລຸຊິຕພຸພຜຸເຖນ ‘‘ໂກຄາ’’ຕິ ລທຸຘນາເມ ວຕຸຖາກຣຓາທິເກ ວິຕຸຕູປກຣຓວິເສເສ຺ ສໍຫຣິມຸຫາຕິ ມຈຸເຉຣມເລນ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸຕາ ກສຸສຈິ ກິລຸຈິ ອທຕຸວາ ສລຸຈິນິມຸຫ຺ ສເມນ ວິສເມນ ຈາຕິ ລາເຍນ ຈ ອລຸລາເຍນ ຈ, ລາຍປຕິຣູປເກນ ວາ ອລຸລາເຍນ ເຕ ໂກເຄ ອມຸເຫຫິ ສໍຫຣິເຕ ອິທານິ ອລຸເລ ປຣິກຸລຸຊນຸຕີ຺ ມຍໍ ທຸກຸຂສຸສ ກາຄິນີຕິ ມຍໍ ປນ ກສຸສຈິປີ ສຸຈຣິຕສຸສ ອກາຕຕຸຕາ ທຸຈຸຈຣິຕສຸສ ຈ ກຕຕຸຕາ ເອຕຣຫີ ເປຕໂຍນິປຣິຍາປນຸນສຸສ ມຫໂຕ ທຸກຸຂສຸສ ກາຄິນີໂຍ ກວາມ, ມຫາທຸກຸຂໍ ອນຸກວາມາຕິ ອຕຸໂຖ຺

ເອວំ ກຄວາ ຕາທិ ເປតិທិ ວុត្តំ គាថំ ວត្វា ຕាສំ ປວត្តិ ກເຖត្វា ທំ ອ្ຸឍរុប្បត្តិ កត្វា ສມុປត្ຕປរិສາຍ ສមុំ ເທ ເສត្វា ອຸປຣິ ສຈ្ចានិ ປກາເສສិ, ສຈ្ចປຣិໂຍສາເນ ພຫູ ໂສຕាປត្តិຜລាທີນិ ປាປុណិສູຕិ។

ໂກຄສំឍຣណເປតិວត្ຖុວណ្ណນາ និដ្ឋិតា។

១៨។ ເສដ្ឋិປុត្តເປតວត្ຖុວណ្ណນາ

ສដ្ឋិວສ្សສហស្សានិតិ ອិទំ ເສដ្ឋិປុត្តເປតວត្ថុ។ ຕស្ស កា ອុប្បត្តិ? ກຄວາ ສາວត្ថិយំ វិហរតិ ເຊតវເນ។ ເຕນ ໂຂ ປນ ສមເຍນ ຣາຊາ ປເສនທិ ໂກສໂລ ອລງກតប្បដិយត្តោ ຫត្ថិក្ខន្ធវរគតោ មហតិយា ຣាជិទ្ធិយា មហន្តេន ຣាជានុភា ເວນ ນគរំ ອនុសញ្ចរន្តោ ອຸណ្ណតຣស្មិំ ເតហេ ອុបរិបាសាເທ ວາតបានំ វិវរិត្វា ທំ ຣាជវិភូតិំ ໂອໂລເກន្តិំ ຣູປសម្បត្តិ ຍາ ເທວច្ឆរាបដិភាគំ ເອກំ ອិត្ថិំ ທិស្វា ອតិដ្ឋុប្បុព្វេ ອາຣម្មណេ ສហសា សម្ប្បន្នេន កិເລສសន្ទាហាເຣន

ປຣិយុដ្ឋិតចិត្តោ ສតិປិ កុលរូបាចាຣាទិគុណវិເសសសម្បន្នេ ອន្តេប្ុរជេ ສភាວលហុកស្ស ປນ ហទយន្ទស្ស ຈិត្តស្ស វេເສນ ຕស្សំ ອិត្ថិយំ ປដិពទ្ធមានសោ ហុត្វា ປច្ឆាສເນ និសិន្នស្ស ປុຣិសស្ស ''ອិមំ ປាສាទំ ອិមញ្ច ອិត្ថិំ ອុបធាເຣហិ''តិ ສញ្ញំ ທត្វា ຣាជគេហំ ປវិដ្ឋោ។ ອញ្ញំ សព្វំ ອម្ពសក្ខរເປតវត្ថុម្ហិ ອាគតនយេនេវ ເວທិតព្វំ។

ອយំ ປນ វិເສໂស – ອិធ ປុរិໂສ ສູຣិເຍ ອត្ថង្គតេយេវ ອាគន្ត្វា នគរទ្វាເຣ ຖកិເຕ ອត្តនា ອានិតំ ອຣុណវណ្ណមត្តិកំ ອុប្បលានិ ຈ នគរទ្វាຣភាវេ លគ្គេត្វា និប្បជ្ជិតុំ ເຊតវនំ ອគមាសិ។ ຣាជា ປນ តិຣិສເຍន វាສູປគតោ មជ្ឈិមយា ເມ ສ-ອិតិ ນ-ອិតិ ທុ-ອិតិ ໂສ-ອិតិ ຈ ອិមានិ ຈត្តាຣិ ອក្ខរានិ មហតា កណ្ណេន ອុច្ចាຣិតានិ វិយ វិស្សរវេເສន ອស្សោសិ។ ຕានិ ກិຣ ອតីເຕ កាເລ ສາວត្ថិວាສិທិ ຈតូហិ ເສដ្ឋិປុត្តេហិ ໂກគមហន្តេហិ ໂຍព្ពនកាເລ ປាຣទាຣិកកម្មវេເສន ພហុំ ອប្បុញ្ញំ ປសវេត្វា ອປរកាເຄ កាលំ កត្វា ຕស្សេវ នគរស្ស សមិបេ ໂລហកុម្ភិយំ និព្វត្តិត្វា ປច្ចមានេហិ ໂລហកុម្ភិ ຍາ មុខវដ្ដិំ ປត្វា ເອເກកំ គាថំ ວត្តុកាមេហិ ອុច្ចាຣិតានំ ຕាສំ គាຖានំ ອាទិអក្ខរានិ , ເຕ ປຄុមក្ខរេເນវ វត្វា ເວທនាປ្បត្តា ហុត្វា ໂລហកុម្ភិំ ໂອតរិំសុ។

ຣາຊາ ປນ ທំ ສទ្ទំ សុត្វា ភិតតសិតោ ສំវិគ្គោ ໂລមហដ្ឋជាតោ ທំ ຣត្តាវសេសំ ທុក្ខេន វិតិនាមេត្វា វិភាតាយ ຣត្តិ ຍາ ປុຣោហិតំ ປក្កោសាເປត្វា ທំ ປວត្តិំ ກເຖសិ។ ປុຣោហិតោ ຣាជានំ ភិតតសិតំ ຜត្វា លាភាតិហុໂສ ''ອុប្បន្នោ ໂຂ ອយំ មយុ ຫំ ພុទ្ធានុភាវេន លາភុប្បាທុປាໂຍ''តិ ຈិន្តេត្វា ''មហាຣាជ, មហា ວតាយំ ອុປទ្ទវោ ອុប្បន្នោ, សព្វចតុក្កំ យញ្ញំ យជាហិ''តិ ອາហ។ ຣាជា ຕស្ស ວចនំ ສຸត្វា ອមច្ចេ ອាណាເປສិ ''សព្វចតុក្កយញ្ញស្ស ອុປករណានិ សជ្ជេថ''តិ។ ທំ ສុត្វា មល្លិកា ເທវិ ຣាជានំ ເອវមាហ – ''កស្មា, មហាຣាជ, ພុទ្ធានុភាវស្ស ວចនំ សុត្វា ອເນកປាណវធសំសូនកិច្ច ຈំ ກាតុកាមោសិ, ននុ សព្វត្ថ ອប្បដិហតញាណចារោ ກគវា ປុច្ឆិតព្វោ? ຍຖា ຈ ເຕ ກគវា ພ្យាកវិស្សតិ, តថា ປដិបជ្ជ ຊិតព្វ''ន្តិ។ ຣាជា ຕស្សា វចនំ សុត្វា សត្ថុ សន្តិកំ គន្ត្វា ທំ ປວត្តិ ກគវតោ ອາໂຣເចសិ។ ກគវា ''ន, មហាຣាជ, ຕតោនិទានំ ຕុយ្ហំ ໂកចិ ອន្តរាໂយ''តិ ວត្វា ອាទិໂຕ ປដ្ឋាយ ເຕສំ ໂລហកុម្ភិនិរເຍ និព្វត្តសត្តានំ ປວត្តិ ກເຖត្វា ເតហិ ປច្ចេກំ ອុច្ចាເຣត្ុំ ອາຣទ្ធគាຖាໂຍ –

៧០៤។

''ສដ្ឋិວស្សសហស្សានិ, ປຣិប្ុណ្ណានិ សព្វសោ;

និຣເຍ ປច្ចមានានំ, កទា ອន្តោ ភវិស្សតិ។

៧០៥។

''នត្ថិ ອន្តោ កុໂຕ ອន្តោ, ន ອន្តោ ປដិទិស្សតិ;

ຕຖາ ຫິ ປກຕໍ ປາປົ, ຕຸຍ຺ຫໍ ມຍ຺ຫລ຺ຈ ມາຣິສາ។

໒໐໔។

‘‘ທຸຊ຺ຊີວິຕມຊີວິມ຺ຫ, ເຍ ສນ຺ເຕ ນ ທທມ຺ຫເສ;

ສນ຺ເຕສຸ ເທຍ຺ຍຘມ຺ເມສຸ, ທີປໍ ນາກມ຺ຫ ອຕ຺ຕໂນ។

໒໐໔។

‘‘ໂສຫໍ ນູນ ອິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ໂຍນິ ລທ຺ຘານ ມານຸສິ;

ວທລ຺ລູ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ, ກາຫາມິ ກຸສລໍ ພຫຸ’’ນ຺ຕິ។ –

ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ກເຖສិ។

໒໐໔។ ຕຕ຺ຖ ສຍ຺ຖິວສ຺ສສຫສ຺ສານີຕິ ວສ຺ສານໍ ສຍ຺ຖິສຫສ຺ສານិ។ ຕສ຺ມິ ກິຣ ໂລຫກຸມ຺ກີນិຣເຍ ນិພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ໂຕ ອໂຘ ໂອຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຕີສາຍ ວສ຺ສສຫສ຺ເສຫិ ເຫຍ຺ຖິມຕລំ ປາປຸຕາຕិ, ຕໂຕ ອຸທ຺ឍំ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປិ ຕីສາຍ ເອວ ວສ຺ສສຫສ຺ເສຫិ ມຸຂວຍ຺ຜិປເທສំ ປາປຸຕາຕិ, ຕាຍ ສល຺ឍាຍ ໂສ ‘‘ສຍ຺ຖິວສ຺ສສຫສ຺ສានិ, ປຣិປ຺ຸຕ຺ຕានិ ສພ຺ພໂສ’’ຕិ ຄាຖំ ວត຺ຕុកាໂម ស-ອិតិ ວត຺វា ອឌិមត຺ຕເວທនាປ຺ປត຺ໂຕ ឍុត຺វា ອໂຘມុໂខ ປតិ។ ກຄວា ປນ ຕំ ຣល຺ໂល ປຣិປុ຺ត຺ຕំ ກត຺វា ກເຖសិ។ ເອສ ນໂຍ ເສສ ຄាຖាសុປិ។ ຕត຺ຖ ກທា ອន຺ໂຕ ກវិស຺សតិតិ ໂລហកុម຺ກីនិຣເຍ ປຈ຺ຈមាននំ ອម຺ហាកំ ກທា នុ ໂខ ອិមស຺ស ທុក຺ខស຺ស ອន຺ໂຕ ປຣិໂຍសានំ ກវិស຺សតិ។

໒໐໑។ຕຖາ ທິຕິ ຍຖາ ຕຸຍ຺ຫໍ ມຍ຺ຫລ຺ຈ ອິມສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ອນ຺ໂຕ, ນ ອນ຺ໂຕ ປຍິທິສ຺ສຕິ, ຕຖາ ເຕນ ປກາເຣນ ປາປກໍ ກມ຺ມໍ ປກຕໍ ຕຍາ ມຍາ ຈາຕິ ວິກຕ຺ຕີ ວິປຣິຕາເມຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។

໒໐໔។ທຸຊ຺ຊີວິຕນ຺ຕິ ວິລ຺ລູຫິ ຄຣຫິຕພ຺ພໍ ຊີວິຕໍ។ ເຍ ສນ຺ເຕຕິ ເຍ ມຍໍ ສນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊມາເນ ເທຍ຺ຍຘມ຺ເມ។ ນ ທທມ຺ຫເສຕິ ນ ອທມ຺ຫ។ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຍຕຣໍ ກາຕຸໍ ‘‘ສນ຺ເຕສຸ ເທຍ຺ຍຘມ຺ເມສຸ, ທີປໍ ນາກມ຺ຫ ອຕ຺ຕໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

໒໐໔។ໂສຫນ຺ຕິ ໂສ ອຫໍ។ ນູນາຕິ ປຣິວິຕກ຺ເກ ນິປາໂຕ។ ອິໂຕຕິ ອິມສ຺ມາ ໂລຫກຸມ຺ກີນິຣຍາ។ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອປຄນ຺ຕ຺ວາ។ ໂຍນິ ລທ຺ຘານ ມານຸສິນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສໂຍນິ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາວໍ ລກິຕ຺ວາ។ ວທລ຺ລູຕິ ປຣິຈ຺ຈາຄສີໂລ, ຍາຈການໍ ວາ ວຈນລ຺ລູ។ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ສີລາຈາຣສມ຺ປນ຺ໂນ។ ກາຫາມິ ກຸສລໍ ພຫຸນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ປມາທໍ ອນາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ພຫຸໍ ປຫູຕໍ ກຸສລໍ ປຸລ຺ລກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ອຸປຈິນິສ຺ສາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ສຕ຺ຖາ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ວຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ, ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ມຕ຺ຕິກາຣຕ຺ຕຸປ຺ປລຫາຣໂກ ປຸຣິໂສ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖຫິ។ ຣາຊາ ສລ຺ຊາຕສໍເວໂຄ ປຣປຣິຄ຺ຄເຫ ອກິຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ສທາຣສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖ ອໂຫສິຕິ។

ເສຍ຺ຖິປຸຕ຺ຕເປຕວត຺ຖຸວណ຺ណນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໑៧។ ສຍ຺ຖິກູຍເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

ກີນຸ ອຸມ຺ມຕ຺ຕຣູໂປວາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣິ ເວລຸວຸວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ອລ຺ລຕຣໍ ເປຕໍ ອາຣພ຺ກ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຕີເຕ ກິຣ ພາຣາຕສີນຄເຣ ອລ຺ລຕໂຣ ປີຖສປ຺ປີ ສາລິຕ຺ຕກປໂຍເຄ ກຸສໂລ, ຕທີ ສກ຺ຂຣຂິປນສິປ຺ເປ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ຄໂຕ ນຄຣທ຺ວາເຣ ນິຄ຺ໂຣຘຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີ

ຫິຕ຺ວາ ສກ຺ຂຣປ຺ຫາເຣຫິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສມນຸສ຺ສຣຖກູຍາຄາຣຊຊປຸຕ຺ຕພຍາທິຣູປານິ ນິຄ຺ໂຣຊປ຺ຕ຺ເຕສຸ ທສ຺ເສຕິຯ ນຄຣທາຣກາ ອຕ຺ຕໂນ ກີລອນຕ຺ຖາຍ ມາຍກໜ຺ໝມາສກາທີນິ ທຕ຺ວາ ຍຖາຣຸຈິ ຕານິ ສິປ຺ປານິ ກາຣາເປນ຺ຕິຯ

ອເຖກທິວສໍ ພາຣາຄສີຣາຊາ ນຄເຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕໍ ນິຄ຺ໂຣຊມູລໍ ອຸປຄໂຕ ນິຄ຺ໂຣຊປ຺ຕ຺ເຕສຸ ຫຕ຺ຖິຣູປາທິວເສນ ນານາວິຊຣູປວິກຕ຺ຕິໂຍ ອປ຺ປີຕາ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ປຸຈ຺ຊິ – ‘‘ເກນ ນຸ ໂຂ ອິເມສຸ ນິຄ຺ໂຣຊປ຺ຕ຺ເຕສຸ ເອວໍ ນານາວິຊຣູປວິກຕ຺ຕິໂຍ ກຕາ’’ຕິ? ມນຸສ຺ສາ ຕໍ ປີຖສ຺ປ຺ປີ ທສ຺ເສສຸໍ ‘‘ເທວ, ອິມິນາ ກຕາ’’ຕິ ຯ ຣາຊາ ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ເອວມາຫ – ‘‘ສກ຺ກາ ນຸ ໂຂ, ກເຕ, ມຍາ ທສ຺ສິຕສ຺ສ ເອກສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ກເຖນ຺ຕສ຺ສ ອຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ກຸຈ຺ຊິຍໍ ອຊລຕ຺ໝີກາຫີ ປູເຣຕຸ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ສກ຺ກາ, ເທວາ’’ຕິຯ ຣາຊາ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຣາຊກວນໍ ເນຕ຺ວາ ພຫຸກາຕິເກ ປຸໂຣຫິເຕ ນິພ຺ພິນ຺ນຣູເປ ປຸໂຣຫິຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ເຕນ ສທ ວິວິຕ຺ເຕ ໂອກາເສ ສາຕິປາກາຣປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ນິສີທິຕ຺ວາ ມນ຺ຕຍມາໂນ ປີຖສ຺ປ຺ປີ ປກ຺ໂກສາເປສິຯ ປີຖສ຺ປ຺ປີ ນາລຸອິມຕ຺ຕາ ອຊລຕ຺ໝີກາ ອາຫາຍາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ອາກາຣໍ ຍຕ຺ວາ ປຸໂຣຫິຕາກິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ເຕນ ມຸເຂ ວິວເຜ ສາຕິປາກາຣວິວເຣນ ເອເກກໍ ອຊລຕ຺ໝີກໍ ຕສ຺ສ ຄລມູເລ ປຕິຍ຺ຖາເປສິຯ ໂສ ລຊ຺ຊາຍ ອຸຄ຺ຄິລິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ສພ຺ພາ ອຊ຺ໂຊຫຣິຯ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອຊລຕ຺ໝີກາຫີ ປູຣິໂຕທຣໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊິ – ‘‘ຄຈ຺ຊ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ລຫ຺ຊໍ ຕຍາ ພຫຸກາຕິຕາຍ ຜລໍ, ມຫ຺ທນຜລປີຍງ຺ຄຸຕຈາຫີຫີ ອກີສ຺ງຂຕໍ ປານກໍ ປີວິຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈຫ຺ເຫຫີ, ເອວໍ ເຕ ໂສຕ຺ຖີ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ຕສ຺ສ ຈ ປີຖສ຺ປ຺ປີສ຺ສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ອຕ຺ຕມໂນ ຫຸຕ຺ວາ ຈຸທ຺ທສ ຄາເມ ອທາສິຯ ໂສ ຄາເມ ລກິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ສຸເຂນ຺ໂຕ ປີເຕນ຺ໂຕ ປຣິຊນມ຺ປີ ສຸເຂນ຺ໂຕ ປີເຕນ຺ໂຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາທີນໍ ຍຖາຣຫໍ ກິລ຺ຈິ ເທນ຺ໂຕ ທິຍ຺ຖຊມ຺ມິກໍ ສມ຺ປຣາຍິກລ຺ຈ ອຕ຺ຖໍ ອຫາເປນ຺ໂຕ ສຸເຂເນວ ຊີວຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄຕານໍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂນ຺ຕານໍ ກຕ຺ຕເວຕນໍ ເທຕິຯ

ອເຖໂກ ປຸຣິໂສ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ເອວມາຫ – ‘‘ສາຊຸ, ອາຈຣິຍ, ມມ຺ປີ ເອຕໍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂາເປຫິ, ມຍ຺ຫໍ ປນ ອລໍ ກຕ຺ຕເວຕເນນາ’’ຕິຯ ໂສ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຕໍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂາເປສິຯ ໂສ ສິກ຺ຂິຕສິປ຺ໂປ ສິປ຺ປໍ ວີມໍສິຕຸກາໂມ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄງ຺ຄາຕິເຣ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ສຸເນຕ຺ຕສ຺ສ ນາມ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຊສ຺ສ ສກ຺ຂຣາກິພາເຕນ ສີສໍ ກິນ຺ທີຯ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຊ ຕຕ຺ເຖວ ຄງ຺ຄາຕິເຣ ປຣິນິພ຺ພາຍິຯ ມນຸສ຺ສາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຕຕ຺ເຖວ ເລຫ຺ຊຸທຕ຺ຫາທີຫີ ປຫຣິຕ຺ວາ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສຸໍຯ ໂສ ກາລກໂຕ ອວີຈິມ຺ຫາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກາວເສເສນ ອິມສ຺ມິໍ ພຸທ຺ຊຸປ຺ປາເທ ຣາຊຄຫນຄຣສ຺ສ ອວິທູເຣ ເປໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ສຣິກ຺ຂເກນ ວິປາເກນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ກມ຺ມເວຄຸກ຺ຂິຕ຺ຕານິ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກສມຍໍ ສາຍນ຺ຫສມຍລ຺ຈ ສຍ຺ຖິ ອໂຍກູຜສຫສ຺ສານິ ມຕ຺ຖເກ ນິປຕນ຺ຕິຯ ໂສ ຊິນ຺ນກິນ຺ນສີໂສ ອສິມຕ຺ຕເວທນາປ຺ປຕ຺ໂຕ ກູມິຍໍ ນິປຕຕິ, ອໂຍກູເຜສຸ ປນ ອປຄຕມຕ຺ເຕສຸ ປຜິປາກຕິກສີໂຣ ຕິຍ຺ຖຕິຯ

ອເຖກທິວສໍ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ຄິຊ຺ຊກູຜປພ຺ພຕາ ໂອຕຣນ຺ໂຕ ຕໍ ທິສ຺ວາ –

໑໐໖ຯ

‘‘ກີ ນຸ ອຸມ຺ມຕ຺ຕຣູໂປວ, ມິໂຄ ກນ຺ໂຕວ ຊາວສິ;

ນິສ຺ສໍສຍໍ ປາປກມ຺ມນ຺ໂຕ, ກີ ນຸ ສທ຺ທາຍເສ ຕຸວ’’ນ຺ຕິຯ –

ອິມາຍ ຄາຖາຍ ປຜິປຸຈ຺ຊິຯ ຕຕ຺ຖ ອຸມ຺ມຕ຺ຕຣູໂປວາຕິ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກສກາໂວ ວິຍ ອຸມ຺ມາທປ຺ປຕ຺ໂຕ ວິຍຯ ມິໂຄ ກນ຺ໂຕວ ຊາວສີຕິ ກນ຺ຕມິໂຄ ວິຍ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ຊາວສິຯ ໂສ ຫິ ເຕສຸ ອໂຍກູເຜສຸ ນິປຕນ຺ເຕສຸ ປຣິຕ຺ຕາຕໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ‘‘ນ ສິຍາ ນຸ ໂຂ ເອວໍ ປ຺ຫາໂຣ’’ຕິ ອິໂຕປີ ເອຕ຺ໂຕປີ ປລາຍຕິຯ ເຕ ປນ ກມ຺ມເວຄຸກ຺ຂິຕ຺ຕາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ກິຕສ຺ສ ມຕ຺ຖເກເຍວ ນິປຕນ຺ຕິຯ ກີ ນຸ ສທ຺ທາຍເສ ຕຸວນ຺ຕິ ກີ ນຸ ໂຂ ຕຸວໍ ສທ຺ທໍ ກໂຣສິ, ອຕິວິຍ ວິສ຺ສຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຈຣສີຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເປໂຕ –

໑໐໗ຯ

‘‘ອຫំ ກຫນฺເຕ ເປໂຕມฺຫិ, ທຸຄฺຄໂຕ ຍມໂລກິໂກ;

ປາປກមฺមំ ກຣិຕฺວານ, ເປຕໂລກំ ອິໂຕ ຄໂຕ។

໗໐໗។

‘‘ສຍฺຖិ ກູຜສຫສฺສານិ, ປຣិປុณฺណານិ ສພฺພໂສ;

ສີເສ ມยฺหំ ນិປຕนฺຕិ, ເຕ ภินฺທນฺຕិ ຈ ມตฺຖກ’’นฺຕិ។ –

ທฺວិຫិ ຄາຖາຫិ ປฏิວຈນំ ອທາສិ។ ຕตฺຖ ສຍฺຖិ ກູຜສຫສฺສານិຕិ ສຍฺຖិມຕฺຕານិ ອໂຍກູຜສຫສฺສານិ។ ປຣិປុณฺណານិຕិ ອນູນານិ។ ສພฺພໂສຕិ ສພฺພກາຄໂຕ។ ຕສฺສ ກិຣ ສຍฺຖិຍາ ອໂຍກູຜສຫສฺສານំ ປຕນປฺປໂຫນກំ ມຫนฺຕំ ປພฺພຕກູຜປฺປມາណំ ສີສំ និພฺພຕฺຕិ។ ຕំ ຕສฺສ ວາລຄຄฺໂກຜິນិຕฺທນມຕฺຕມฺປិ ຄານំ ອເສເສຕฺວາ ຕານិ ກູຜານិ ປຕนฺຕານិ ມຕฺຖກំ ภินฺທນฺຕិ, ເຕນ ໂສ ອຍฺຍສฺສຣំ ກໂຣຕិ។ ເຕນ ວុຕฺຕំ ‘‘ສພฺພໂສ ສີເສ ມยฺหំ ນិປຕนฺຕិ, ເຕ ภินฺທນฺຕិ ຈ ມຕฺຖກ’’นฺຕិ។

ອຖ ນំ ເຖໂຣ ກຕກមฺមំ ປុຈฺឆนฺໂຕ –

໗໐໙។

‘‘ກឹ ນុ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທុกฺກຜំ ກຕំ;

ກិສฺສ ກមฺມວិປາເກນ, ອិທំ ທុກฺขំ និຄຈฺឆសិ។

໗໑໐។

‘‘ສຍฺຖិ ກູຜສຫສฺສານិ, ປຣិປុณฺណານិ ສພฺພໂສ;

ສີເສ ຕុยฺหំ និປຕนฺຕិ, ເຕ ภินฺທນฺຕិ ຈ ມຕฺຖກ’’นฺຕិ។ –

ທฺເວ ຄາຖາ ອភາសិ។

ຕສฺສ ເປໂຕ ອຕฺຕນາ ກຕກមฺមំ ອាຈិກฺขນฺໂຕ –

໗໑໑។

‘‘ອຖທฺທສាសិ សមฺພុທฺធំ, ສុເນຕฺຕំ ກាວិຕិນฺທຣិຍំ;

និសិນฺនំ ຣុກฺขមູលសฺមិំ, ឈាយនฺຕំ ອកុໂຕភយំ។

໗໑໔។

‘‘សាលិຕฺຕកປฺປហាເຣນ, ភិນฺທិសฺសំ ຕສฺສ ມຕฺຖកំ;

ຕສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ອິທ຺ ທຸກ຺ຂ຺ ນິຄຈ຺ຉິສ຺ໍ.

໒໑໖.

''ສຝ຺ຖິ ກູຝສຫສ຺ສານິ, ປຣິປ຺ຸຕາານິ ສພ຺ພໂສ;

ສີເສ ມຍ຺ຫ຺ ນິປຕນ຺ຕິ, ເຕ ພິນ຺ທນ຺ຕີ ຈ ມຕ຺ຖກ''ນ຺ຕິ. –

ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ.

໒໑໗. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ພຸທ຺ຣນ຺ຕິ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ຣ຺ໍ. ສ຺ເນຕ຺ຕນ຺ຕີ ເອວ຺ນາມກ຺ໍ. ກາວີຕິນ຺ທຣິຍນ຺ຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄກາວນາຍ ກາວິຕສທ຺ຣາທິອິນ຺ທຣິຍ຺ໍ.

໒໑໘-໑໙.ສາລິຕ຺ຕກປ຺ປຫາເຣນາຕີ ສາລິຕ຺ຕກ຺ ວຸຈ຺ຈຕິ ຂນ຺ເກນ, ອາຄຸລີຫິ ເອວ ວາ ສກ຺ຂຣອິປນປໂຍໂຄ. ຕຖາ ຫິ ສກ຺ຂຣາຍ ປຫາເຣນາຕິ ວາ ປາໂຖ. ກິນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ ກິນ຺ທີ.

ຕ຺ ສຸຕ຺ວາ ເຖໂຣ ''ອຕ຺ຕໂນ ກຕກມ຺ມານຸຣູປເມວ ອິທານິ ປຸຣາຕກມ຺ມສ຺ສ ອິທ຺ ຜລ຺ ປຝິລາຕີ''ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ –

໒໑໙.

''ສມ຺ເນນ ເຕ ກາປຸຣິສ;

ສຝ຺ຖິ ກູຝສຫສ຺ສານິ, ປຣິປ຺ຸຕາານິ ສພ຺ພໂສ;

ສີເສ ຕຸຍ຺ຫ຺ ນິປຕນ຺ຕີ, ເຕ ພິນ຺ທນ຺ຕີ ຈ ມຕ຺ຖກ''ນ຺ຕີ. –

ໂອສານຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ເນນາຕີ ອນຸຣູປກາຣເຕນ. ເຕຕີ ຕວ, ຕສ຺ມີ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຂ ອປຣຊ຺ຊນ຺ເຕນ ຕຍາ ກຕສ຺ສ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ອນຸຈ຺ຂວິກເມເວຕ຺ ຜລ຺ ຕຸຍ຺ຫ຺ ອຸປ຺ປິຕ຺. ຕສ຺ມາ ເກນຈິ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພຣຫ຺ມຸນາ ວາ ອປີ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຂນປີ ອປ຺ປຝິພາຫນີຍເມຕນ຺ຕີ ທສ຺ເສຕີ.

ເອວ຺ຟຈ ປນ ວຕ຺ວາ ຕໂຕ ນຄເຣ ປີຕ຺ທາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ສຕ຺ຖາຣ຺ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕ຺ ປວຕ຺ຕີ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສີ. ກຄວາ ຕມຕ຺ຖ຺ ອຝ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕີ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຂມ຺ມ຺ ເທເສນ຺ໂຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຂານ຺ ຄຸຕານຸກາວ຺ ກມ຺ມານຟຈ ອວຝ຺ຊຕ຺ ປກາເສສີ, ມຫາຊໂນ ສ຺ເວຄຊາໂຕ ທຸຕ຺ວາ ປາປ຺ ປຫາຍ ທານາທິປ຺ຸຍຝນິຣໂຕ ອໂຫສີຕີ.

ສຝ຺ຖິກູຝເປຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ.

ອິຕິ ຂຸທ຺ທກ-ອຝ຺ຖກຖາຍ ເປຕວຕ຺ຖຸສ຺ມີ

ໂສລຸອສວຕ຺ຖຸປຝິມຕ຺ທິຕສ຺ສ

ຈຕ຺ຕຸຖສ຺ສ ມຫາວຄ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ.

ນິຄມນກຖາ

ເອຕຸຕາວຕາ ຈ –

ເຍ ເຕ ເປເຕສຸ ນິພຸພຕຸຕາ, ສຕຸຕາ ທຸກຸກຍກາຣິໂນ;

ເຍຫິ ກມຸເມຫິ ເຕສໍ ຕໍ, ປາປກໍ ກຍຸກປຸຜລໍ໚

ປຈຸຈກຸຂໂຕ ວິກາເວນຸຕິ, ປຸຈຸຉາວິສຸສຊຸຊເນຫິ ຈ;

ຍາ ເທສນານິຍາເມນ, ສຕໍ ສໍເວຄວຑຸຒນີ໚

ຍໍ ກຖາວຕຸຖຸກຸສລາ, ສຸປຣິຍຸຓາຕວຕຸຖຸກາ;

ເປຕວຕຸຖູຕິ ນາເມນ, ສງຄາຍີສຸ ມເຫສໂຍ໚

ຕສຸສ ອຕຸຖໍ ປກາເສຕຸໍ, ໂປຣາຓຍຸຖກຖານຍໍ;

ນິສຸສາຍ ຍາ ສມາຣທຸຘາ, ອຕຸຖສໍວຓຸຓນາ ມຍາ໚

ຍາ ຕຕຸຖ ປຣມຕຸຖານໍ, ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ຍຖາຣທໍ;

ປກາສນາ ປຣມຕຸຖ-ທີປນີ ນາມ ນາມໂຕ໚

ສມຸປຕຸຕາ ປຣິນິຍຸຖານໍ, ອນາກຸລວິນິຈຸຉຍາ;

ສາ ປນຸນຣສມຕຸຕາຍ, ປາລຸອິຍາ ກາຓວາຣໂຕ໚

ອິຕິ ຕໍ ສງຂໂຣນຸເຕນ, ຍໍ ຕໍ ອທິຄຕໍ ມຍາ;

ປຸຍຸຍໍ ຕສຸສານຸກາເວນ, ໂລກນາຖສຸສ ສາສນໍ໚

ໂອຄາເຫຕຸວາ ວິສຸທຸຘາຍ, ສີລາທິປຝິປຕຸຕິຍາ;

ສພຸເພປີ ເທຫິໂນ ໂຫນຸຕຸ, ວິມຸຕຸຕິຣສກາຄິໂນ໚

ຈິຣໍ ຕິຍຸຖຕຸ ໂລກສຸມິ, ສມຸມາສມຸພຸທຸຘສາສນໍ;

ຕສຸມິ ສຄາຣວາ ນິຈຸຈໍ, ໂຫນຸຕຸ ສພຸເພປີ ປາຓິໂນ໚

ສມຸມາ ວສຸສຕຸ ກາເລນ, ເທໂວປີ ຊຄຕິປຕິ;

ສທຸຘມຸມນິຣໂຕ ໂລກໍ, ຘມຸເມເນວ ປສາສຕູຕິ໚

ອິຕິ ພທຣຕິຕ຺ຖວິຫາຣວາສິນາ ມຸນິວຣຍຕິນາ

ກຫນ຺ເຕນ ອາຈຣິຍຘມ຺ມປາເລນ ກຕາ ເປຕວຕ຺ຖຸອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ເປຕວຕ຺ຖຸ-ອຏ຺ຐກຖາ ສມຕ຺ຕາຯ